

15.13.0

בני עלי יעקב
בן דבס יחזיק
המחבר והמפרסם
המחבר והמפרסם

סדר תפלה

עם

תורה אור

ועם

שער הכולל

על פי

נוסח האר"י ז"ל

תוצאה חדשה ומתוקנת

ווילנא

בדפוס והוצאת האלמנה והאחים ראם

שנת תרנ"ו לפ"ק

СЕДЕРЪ ТОРО ОРЪ,
Молятевникъ. Часть I.

ВИЛЬНА.

Тип. Вдовы и бр. Роммъ.
Жмуд. пер. соб. дохъ № 328.
1896.

12872

תורה אור

Дозволено цензурою Київъ, 6 Октября 1894 г.

סדור

תורה אור ושער הכולל

סדר תפלות לכל השנה

על פי נוסח האר"י ז"ל

עם כל הדינים והמנהגים. כאשר יסד והכריע אדונינו מורינו
ורבינו בק"ש מוהר"ד שניאור זלמן ז"ל מק"ק לאדי.
בעל השו"ע והתניא.

כפי שנדפס בשקלאוו וקאפוסט בחיי הרב המחבר, ובהוצאה הזאת נדפס
בהזרות יתירה להסיר כל השבשים שנפלו ברבות הימים בדפוסים שונים,
הנה סאו התחילו להדפיסם בוויילנא משנת תרמ"ז משתדלים בכל הוצאה להגיה
הסדורים הללו כמו שיסדם אדמו"ר ז"ל, עד שכשנת תרמ"ט יצאו לאור
מונחים בתכלית, וכן הוא בהוצאה הזאת. גם התורה אור מראה מקומות
לפסוקי תנ"ך הכל כמו בוויילנא תרמ"ז תרמ"ט.

וגם חלק השני כאשר נדפס בשנת תרמ"ז ותרמ"ט, רק השערי תפלה
והשלמות והוספות והשמטות נשמטו מכאן.

וראה זה חדש היא

שער הכולל

נחלק למ"ט פרקים, וכל פרק ופרק לכמה אותיות, והכל מסודר כסדר, הסדר
מן השכמת הבוקר עד אחר ספירת העומר. בהשער הכולל הזה נכללו גם כל
מה שמבואר בשער התפלה והוספות, ונשלם כל מה שהיה חסר בשער התפלה
והוספות, ועוד באור הרבה ענינים מוכרחים בתוספת מרובה.

ועם

דרך החיים ונתיב החיים

עם הוספות בנתהיח על הנדפס לפני

כל אלה נאספו ודפסו ע"י הרב זקאן הספרים כ"י ס"ה אברהם דוד לאוואום בעל אגוד
דק"ק ניקולאייב, בעל קב נקי על סדרי ניסן ושבת ניסן ובית אהרן ונתיב החיים.

וויילנא

הוצאת האלמנה והאחים ראם

שנת תרנ"ו לס"ק

להלכות נטילת ידים וברכת הנהגין מאדבר"ר שבעבוד חלק ראשון

הלכות נט"י למעודה

(א) שפע מים בכל שעה סיד • (ב) לשפוך על כל יד
 ג"פ ושלא יגע בכלי בין שפוכה לשפוכה • (ג) פ"מי
 דיני נטיעת סיד בכלי • (ד) ברכה ושפזוף הידים •
 (ה) להגביה ידיו בשעת הברכה וסדר הנטילה •
 (ו) תלויה שבידיו והפסק אחר נטילה • (ז) הכשר
 המים • (ח) מניית הידים ונטילה נמשקין •
 (ט) הברכה על הנטילה • (י) מלאכה הפוסלת
 המים • (יא) מים ששמו מהן בכתה מים ושוף
 וכלב וחזיר • (יב) כלי שלמה לנטילה • (יג) חקון
 סגלי • (יד) כלי שלא נפשה לקבל • (טו) ברוזן כח
 גבול וקלות מברזל • (טז) ענף נחלעס הקטורה
 בתקופת התעופים • (יז) שיטור ספח שחייב
 בנט"י ופס עפילה • (יח) איזה מיני פס חייבים
 בנט"י • (כ) כ"א מטעו בתשקה • (כב) קפ וסקין
 וכריכת ידיו בתפה למה מועילין :

ברכת הנהגין

פרק א (א ב) נרטה טלומ • (ג) שנשלין
 מהתם ודייקא • (ד) קטב בברכה וספק
 גמין • (ה) איך לגסב לכתולה • (ו) שני מינים
 וחלוק בין נחטון לפסור • (ז) ברכה אחרונה •
 (ח ט י) דייקא כ' מינים וארזי וזומן •
 (יב יג יד) טסח ברכה משין ג' ואם אכל גם
 שידום שנכתין בנ"י • (טז) משין ג' פוער בנ"י •
 (טז) פנינים ונחטוקים • (יז) ברכה אחרונה קודם
 קטורה • (יח יט כ) איז מין פוער הטני
 מברכה ראשונה ואחרונה :

ב (א ב ג) שיטור להחמיין ברכת"ו ומשין ג' •
 (ד) סיס בדעתו לאכול עראי ונמך לאכול כדי
 שניסה • (ה ו ז ח ט) לפתיות • ערוקין • פס
 ככאס בכסין • סופגין • מדיסא • דקין דקין •
 כיסוס ממולאים • (י) לתמים אלו ככאס בתוך
 הקטורה • (יא יב) טגון • (יג יד טו) לחס אשוי
 שנכתבל ושנעטן מרעמ"ל קייודל"ך :

ג (א ב ג ד ה ו) ספחונט שני מינים ניסד •
 (ז) מיסס ממולאת • (ח עד סוף הפרק) פיקר
 ופעל • דג מליס ופת • פס וי"ש • לחס ושכר חס •
 מניב • שני מקוס :

ד (א ב ג ד ה ו) דברים ככאס בתוך הקטורה •
 (ז ח ט י) מים ומשקיס בתוך הקטורה •
 (יא יב) משקיס שקודם הקטורה • (יג עד סוף
 הפרק) פערנאום שקודם הקטורה :

ה (א עד ט) נתלן • פלסן • פיסח סדפס •
 (י עד סוף הפרק) פיקול המאכל ונחמין •
 ו (א ב ג ד ה) מינים מרים • ופעלים • גרמינים •
 קליפות • ושאינס מרמים • (ו ז) סימני פה"פ
 ופס"א • (ח ט) עקף השיחות • (י עד סוף הפרק)
 חיים • מנטולים • משוגנים • מחוקחים • שמוקנים
 פ"י דבר אחר • מאג"ץ פולווי"ץ :

ז (א) ברכס שסכל • (ב ג ד ה) מינים שנחלקלו •
 ושאינס רחיים לאכילה ושמיס • משקס משירות
 ומטואס • י"ן מטעל • (ו) מטרוב עם משקיס •
 (ז ח) אכילה ושמיס לחסו או לרפואס • (ט) האוכני
 צוה"כ או דבר איסור • (י) דגש ששכלו ושקתו פס
 שארי מינים • (יא) פירות שסחמון לכוזיא מיימין •
 ויישקין מאלניק • י"ן שמן ששומס לרפואס •
 (יב יג) פירות ששרף או שישלן במים בלא מטר
 לאכלן עם מיתיסס • (יד) לשמות מיימסס לגד •
 סי"א • קאופ • קואס • (טו טז יז) מרק של
 משכה קדרס • (י"ח) מי שריית כנשים • קרוא"ס
 אונברק"ס • (י"ט) מרק שמיירב עם סמל •
 (כ) מרק שנכתבל עם בשר • (כ"א) ידקות שנכתבלו
 בתוך וכדומס • (כ"ב עד סוף הפרק) מינים שמיסין
 או שנחמוו בריסול • פאזיודל • קאשע עברופין :

ח (א עד ט) שיטור ונרוף לברכה אחרונה •
 ואכל שנכתס ומשקס שנקרש • (ט י) דבר
 שלס כנרייסו • (יא עד סוף הפרק) סגלס
 סחין ועומס :

ט (א ב) ספסן בין ברכס לאכילה • (ג ד) טומס
 הברכות • (ה ו ז) לחאזי בשעת הברכס •
 ברכה כראשונה ספומרת מין כשני • (ח ט) ניך
 ונאכד קודס אכילס • (י) סמנדך לגסלס • (יא עד
 סוף הפרק) שטי מקוס ודברים ספשינים ברכס
 לאחריסס נתקומס :

י דיני קדימס בברכות :

יא (א עד יג) ברכס מרים • (יג עד סוף הפרק)
 שסחיינו על פרי חדש :

יב (א עד ט) בשרום מוטס ושחתס לגב •
 (ט) שמושות רשות • (י) טולס מליס •
 (יא) טעל נדן והפסד • (יב) רלס חניני סמרי
 פליו • (יג) ילדס אשוי זכר • (יד עד סוף הפרק)
 סמוב וכסמינ על סין :

יג (א עד ח) ברכס סנסוס ארנפס מליכיס
 לכדומ • סגומל • ניך נחמל • (ח עד יד)
 ברכס כראיס • (יד עד סוף הפרק) זקין צומס
 בדיקס רעמי :

השכמת הבקר

מודעת זאת מפלת קימת האות לילה שהיא עת רגון למעלה . ומי שאינו יכול לקס בהטח **בב** לילה . עכ"פ יתאמץ לקוס בהטח באיזה לילה שיכול ולהיות מכלל עבדי ה' וכמ"ס כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות דייקא ובאיזה לילה שאינו יכול יתאמץ עכ"פ לקוס . איזו עשה לפני עמד השחר כמ"ס אעירה שחר ומיד שיתעורר משנתו כדי שלא יחזור וישן ירגיל א"ע להתנוון מיד לפני מי הוא שוכב לפני מלך המלכים הקב"ה כמ"ס הלא את השמים ואת הארץ אני מלא וכו' ואילו הים שוכב לפני מלך בשר ודם הים מתחייב בנפשו וכו' . וטוב להרגיל עצמו לומר מיד שיתעורר טסח זה מודה א"י וכו' ועי"ן יוסר את ה' הנגב עליו ויקס צריזות :

מודה אני לפניך מלך חי וקים שהתחזקתי בי נשמתתי בתחמלה . רבה אמונתך :

הלכות נטילה שחרית

לפי שנוסח זה אין בו שם מו' שמות שאינן נמחקין אין איסור לומר קודם נט"ו בעוד שאין ידיו נקיות אבל להזכיר את השם בצרכות או להזיף ד"ת מפיו אסור עד שינקה ידיו . ולהרהר בד"ת מותר . מי שישן במלבושיו מאחר שיכול להיות שלא נגעו ידיו במקומות המכוסים שנגפו שדרך להיות מכוסים לעולם . הרי סתם ידים אלו כשרות להזכיר את השם בצרכות ולדבר ד"ת מדין התלמוד ואצ"ל ליגע במלבושיו קודם נטילה אע"פ שרוח רעה שורה עליהם . אך צוהר החמירו מאוד שלא להזכיר השם בצרכות ולא לתלמוד וכן שלא ליגע במלבושיו וכן שלא ליגד ד"ה בעוד שרוח הסומאה שורה על הידים קודם נט"ו שחרית . ומ"מ אם אירע מקרה שאין לו מים ליסול ידיו נ"ס כראוי כשמשכים בליה חליה לו לנפול מיד"ת עד שיאיר היום ויסול ידיו כראוי אלא יכול מעט או יקבז בכל דבר שמקנה כדין התלמוד רק יזהר שלא ליגע בעין ולא לאוזן ולא לחוסם ולא לפה ולא לאמה כגון מעטרה ולמטה או לזרדך זיווג וכן יזהר שלא יגע במים תוך הכלי ויטמאם וכ"ס שזריך ליוהר מאוד שלא ליגע בשום מאכל או משקה שלא לפמאם ואריך להזהר על זה הכשים ביותר כי רוב חיקין המאכלים על ידן :

סדר הנטילה

לבתחלה יסול כלי מלא מים בימינו ויתנוס מימינו לשמאלו ואח"כ ישפך משמאלו על ימינו ויזהר מאד אפילו לעכב ליסול בסירוגין כי כן קבלו חכמי הקבלה שאין רוח הסומאה עוברת לנזרי מכל וכל עד שיסול ג' פעמים בסירוגין וגם ליסול כל פרק קפ היד עד חבורו לקנה הזרוע כי עד שם הסומאה מתפשטת על הידים ואם אין לו מים רבים כל כך ליסול ידיו ג"פ כראוי טסל פ"א וינרך ענט"י כי הברכה לא נתקנה בשביל העברת הסומאה משל ידו בלבד אלא לפי שזריך

להתקדש בקדושתו של הקב"ה ולהטביר הסומאה משל ידיו על ידי זריקת מים סהורים מן הכלי ככהן שמקדש ידיו מן הכיור ולכן מברכים אשר קדשנו בו ולקידוש הידים די בפעם אחת . ומ"מ לריך שיהר לנפוך רביעית על שתי ידיו כאחת מאחר שאינו נוטל ידיו אלא פ"א . גם לריך ליוהר אפילו לעכב שיסו מים הכשרים לנט"י לסעודה . ושיבואו על ידיו מכה כלי ומכה אדם וגם שלא ליגע בידו הגסולה בלחלוחית המים שעל פי הכלי שנסמאה נגעיטת הוד שאינה נטולה וכן לריך ליוהר

צריך להיות זמנו בנית הכסף שלא יגלה נשח
אלא כמה שצריך ונפת שצריך ולא קודם לכן
אפי' רגע ולכן לא יגלה עצמו עד שיבט ולא יגלה כ"א
ספה מלאחריו ומלפניו ספחים וכ"ש שלא בנית
הכסף ל"ל זמנו שלא לגלות בשרו שלא לצורך והכרח
ואפילו בגילה כי עיקר הנישוח הוא מפני הנישוח
מלפני ממ"ה הקב"ה אשר מלא כל הארץ כבודו .
ולפניו כחשכה כמורה : הנשוח במקום מגולה לא יבט
ואחריו למערב או למזרח או אפילו לדרום במדינות
אלו שהן בלשונית מערבית לירושלים אלא יהי' אחריו
רק לצפון אבל במקום שיש מחילות ואפילו מחילה
אחת יבט ב"ד המחילה בסמוך לה ונפתו ואחריו
למחילה ואפי' הוא למזרח או למערב ודרוכו. ולהפיל
מיס מותר בכל ענין ומותר להפיל מיס בפני
הרבים מפני חשש סכנה . ומ"מ יש להסתלק
ללדין . הקיטה בימי חכמי המשנה היו מקנחים
בלרורות שהן כמו אבנים קטנים חלקות ואפי' הן
גדולות קצת כאלו וכנייה שאינו יכול להכניסן
לתוך פי הסכעת בשומק כי לואה השארת בשומק
פי הסכעת אינה אוסרת לקרות ולהחלל בשאינה
נראית לתוך כשהוא יושב שאלו פי הסכעת פתוח
ואפילו בשבת התירו לפלס הלוורות לקח בן אף
שהן מוקאש שמשום כבוד הנריות לא גזרו . ומדת
חסידות לרחוץ במים ומי שאינו אסתיים ומקנה
באלבשותיו ממש לא יקח ביד ימין אלא ביד שמאל
ולא בלצנע האמצעי שכורך עליה ברושות
של תסילין :

ולא ישהה וקביו שלא לעבור על כל תשקו
מד"ם והוא שהרגיש כבר בנקביו זמעמיד
עצמו אך לא העמידו דבריהם במקום כבוד הנריות
כגון עד שימלא מקום זמנו וכן במקום הפסק בחפלה
ואפילו בברכות ק"ש או בלמנע פסקי דומרה
מב"ש ואיך אין להפסיק כשיכול להעמיד עצמו
עד שיסיים החפלה ולהעמיד עצמו מפני ה"חה
אין זה משום כל תשקו בכל ענין ואף ב"ה אלא
שנקביו וי"א שנקפנים אין זה משום ב"ה אלא
שאסרו משום סכנה וגם שלא יהיה עקר וי"א שכל
שיוכל להעמיד עצמו עד כדי הילוך פרסה אין זו
משום כל תשקו ולא משום סכנה בין נקפנים
בין בגדוליה .

ליחד מדברים החולאים וכל דבר הפוסל בפני
לשטרה לפי שכל נשילה הפוסלה לשטרה אין
לנכר עליה בשחר :

אם ישור כל הלילה או שהיה יסן פתוח פתוח
מס' נשימות לא שרחה עליו רוח הסומאה
כלל ואי' ליסול ידיו ג"פ כ"א פ"א לחפלה ולא
יערך ענפי' ולא ברכת אלהי נשמה אבל אם יסן
יותר מששים נשימות אפילו יסן שינת פראי' צריך
ליסול ידיו ג' פעמים ומכל מקום ישמש במקומות
המכוסים שנגופו קודם הנשילה כדי שיבדק על
נשילה ידים לר"ה :

אם עשה לרבו קודם החפלה או ענפ במקומות
המכוסים שנגוף או חיך בראשו אחר שנטל
ידיו כראוי ובידך כבר ענפי' צריך ליסול ידיו
שנית במים לחפלה פ"א ומלוא לחזור אחר מים
עד מיל לק"ש ולחפלה בין בשחרית בין בנחה
וערבית (משא"כ לת"ת והזכרת השם בשאר ברכות די
בנקיון בכל דבר שמוקד) וסוף לנשילה זו שאלו ארחת
בנקיון כפי ואסובנה את מונחך ה' . לשמיע בקול
זודה וגו' וצריך ליסול עד הפרק דהיינו עד חבור
האצבעות לכף היד ויקח עוד מים בכפו וישפסף
כפות הידים זו בזו לנקות לקיים ארחת בנקיון כפי
אך אי' כלי ולא כח עתן ולא מים כשרים ולא שאר
דברים המעכבים ננפי' לסעודה ואי' לנכר על
סילה זו ומ"מ לכתחלה כשישור משנתו וצריך
ליקביו ודעתו לפנות מיד ימתין מלנכר עד יליאתו
מנהכ"ס אבל אם אי' לנקביו ולא יפנה עד לאחר
זמן מרובה יבדק מיד ונלכד שיהיה מחזי' לילה
ואיך כדן שאר ברכות השחר ואפילו אם דעתו
ליסן שנית שינת קבע קודם אור היום וייתכר
לחזור וליסול ידיו ג"פ בסירוגין אפי"כ יכול לנכר
על הנשילה הראשונה ולא יתכר לנכר על הנשילה
השניה כי לא חקו לנכר ענפי' אלא פ"א בשחר
בשעה שנעשה בריה חדשך וכמו כל ברכות השחר :
הבמהרץ בדרך ואין לו כלי אם מטביל בתוך
מי נבדק שיש בהן מ' סאה או צמי
מעין אפי"ס שאין בו מ' סאה יבדק ענפי' ואחר
כך כשיזדמן לו כלי ומים ישפך עליהם ג"פ ובשעת
הדחק כשאינו מלפס להיות לו כלי ומים קודם
שישבור זמן קריאח שמע וחפלה מטביל צמי נבדק
אי"ס שאין בהם מ' סאה ומבדק ענפי'

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:**

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת
הָאָדָם בְּחֻמְכָּה וּבְרָא בּוֹ נְקָבִים וְנְקָבִים חֲלוּלִים
חֲלוּלִים גְּרוֹי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדְךָ שְׂאֵם יִסְתֵּם
אֶחָד מֵהֶם אִוּ אִם יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אִוּ אֶפְשָׁר
לְהִתְקַיֵּם אִפְּלוּ שְׁעָה אֶחָת: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה רֹפֵא
כָּל בָּשָׂר וּמַפְּלִיא לַעֲשׂוֹת:**

**אֱלֹהֵי. נִשְׁמָה שְׁנַתְּתָּ בִּי מְהִירָה הִיא אַתָּה בְּרָאתָה
אַתָּה יָצַרְתָּה אַתָּה נִפְחַתָּה בִּי וְאַתָּה מְשַׁמְרָה
בְּקִרְבִּי וְאַתָּה עֲתִיד לְפָלֵה מִמֶּנִּי וּלְחַחֲוִירָה בִּי לְעֵתִיד
לָבֹא: כָּל־זָמַן שֶׁהַנִּשְׁמָה בְּקִרְבִּי מוֹדָה אֵנִי לִפְנֵיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי רַבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן
כָּל־הַנְּשָׁמוֹת: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּחַוֵּר נְשָׁמוֹת
לִפְנֵיךָ מֵתִים:**

כל הברכות הללו מנרד אפילו לא נחתייב בהן כגון שניעור כל הלילה ולא פסס בגדיו ולא לנש אחרים
אלא שאם ניסור כל הלילה ולא נחתייב בהן איש מברך אלא אחר שיעלה ע"ה אכל אש תן בלינש
ונחתייב בהן יכול לברך מיד שנתחייב בהן ונלבד שיביה מחנות לילה ואילך ואש ניסור כל הלילה ושהם
קל מרגול מחנות ואילך יכול לברך בטו"ו נשכוי בינה אבל על שמיעה שקודם חנות לא יבדך אלא ימחץ
עד אחר שיעלה עמוד השחר:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַשְּׂכָרִי
בֵּינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה:**

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עֵוְרִים:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְתִיר אֲסוּרִים:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹקֵף כְּפוּפִים:**

השכמת הבקר

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְלִבִּישׁ עֲרֻמוֹם:
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנוֹתֵן לַיַּעֲרֹכָה:
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקֵעַ הָאָרֶץ
 עַל-הַמַּיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְכִיֵן מִצְעָרֵי
 גִּבּוֹר:

בַּשָּׁמַיִם בְּלֹא זְכוּת וּכְבוֹד הַכַּפּוּרִים אֵין לְאֻמּוֹת עֲבָרָה *

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֹׁשֶׁבֶת לִי
 כִּלְ צָרְכֵי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל
 בַּגְּבוּרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל
 בַּתְּפָאֲרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשִׂנִי גוֹי:
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשִׂנִי עֶבֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשִׂנִי אִשָּׁה:
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר שָׁנָה
 מֵעֵינֵי וְהַנּוֹמָה מֵעַפְעָפֵי:

יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל תִּבְיָאֵנוּ לַיָּדֵינוּ שְׂתַרְגְּלֵנוּ
 בַּתּוֹרָתְךָ וּתְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תִּבְיָאֵנוּ לַיָּדֵינוּ חֲטָא
 וְלֹא לַיָּדֵינוּ עֲבָרָה וְעוֹן וְלֹא לַיָּדֵינוּ נְסִיוֹן וְלֹא לַיָּדֵינוּ בְּזִיוֹן וְאַל יִשְׁלַח
 בָּנוּ יָצָר הָרַע וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמִחֵבֵר רָע וּדְבַקֵנוּ בַּיָּצָר מִזָּב
 וּבְמַעֲשִׂים מִזְבִּים וְכוּף אֶת יָצָרֵנוּ לְהַשְׁתַּעֲבֹד לָךְ וְתִגְנוּ הַיּוֹם
 וּבְכָל-יּוֹם לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל-רַחֲמֵינוּ וְהַתְּמַלְּנוּ
 חֲסִידִים

(*) חֲסִידִים קָלוּ וְכוּ' (ב) רַע בְּהַטְוֵעַ אֵל אֲסִתִּיעוּ וְכוּ' אֲסִתִּיעוּ מִכֹּל שְׂנֵי חֲלָלִים .

השכמת הבקר

תְּסַדִּים טוֹבִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַגּוֹמֵל הַסְּדִים טוֹבִים
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׂתַצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם מֵעַי
פְּנִים וּמַעֲזוֹת פְּנִים מֵאֲדָם רַע וּמִחֶבֶר רַע וּמִשָּׁבֵן רַע וּמִפְּנֵעַ רַע מֵעֵין
הָרַע מִלְּשׁוֹן הָרַע מִמְּלִשִׁנוֹת מַעֲדוֹת שֶׁקָּר מֵעֲנָאֵת הַפְּרִיזוֹת מֵעֲלִילָה
מִמִּיתָה מִשִּׁנְיָה מִהֲלִים רָעִים וּמִמְקָרִים רָעִים וּמִשָּׁטָן הַמְּשַׁחֵת מִדִּין קָשָׁה
וּמִבְּעַל דִּין קָשָׁה בִּין שְׂהוּא בִּין פְּרִית וּבִין שְׂאִינוּ בִּין פְּרִית וּמִדִּינָה
שֶׁל גִּיהֶנָם :

מדת התורה לרדף לזכור זה מאלד ואכור לדבר ולהוליל ד"ס מפיו עד שיבדק ומי שיסן בליה מנדר נקטנו
מהצות בליה ואליך ואם ניעור כל בליה מנדר כשיאור כיום כמו כל ברכת כסתר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל דְּבָרֵי תוֹרָה :

וְהַעֲרַבְנָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִי כָל־
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאֵי כָל־
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּלְנֵנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּלַמֵּד תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרָה :

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : (כ) דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר
כֹּה תִּבְרַכּוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם : (כא) יְבָרַכְךָ יְהוָה
וַיִּשְׁמְרֶךָ : (כב) יֵאָר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנֶּךָ : (כג) יֵשׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ
וַיִּשֶׂם לָךְ שָׁלוֹם : (כד) וַיִּשְׂמוּ אֶת־שְׁמֵי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרַכְכֶם :

אלו דברים שאין להם שעור הפאה והפפורים והראיון וגמילות הסדים
ותלמוד תורה : אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה ותקונו
בגמלת לעולם הבא : ואלו הן כבוד אב ואם וגמילות הסדים ותשכמת בית
המדרש שחרית וערבית ותקנסת אורחים ובקור תולים ותקנסת פלה
ותלמת תבת ועיון הפלה ותקבאת שלום שבין אדם לתברו ובין איש
לאשתו ותלמוד תורה פנגד כלם :

הקדמה

הקל קול יעקב תר כתיב ואתה מזה את כלם. ובטיבו מחדש בכל יום תמיד מר מחדש ממש מאין ליש בכל עת ורגע כמאמר ברוך עושה בראשית אומר ועושה בו ודברה תורה בלשון בני אדם כמו שגילוי אור וחיות וכח הנשמה משכל האדם הוא מתגלה ומשתלשל בני מיני מדרגות זו למטה מזו שהם בחינת מחשבה דבור ומעשה לבושי השכל. כך כביכול אור פני מלך חיים מחיי החיים א"ס ב"ה מתגלה ומאיר להחיות העולמות בני מיני לבושיין אלו כמה שכתוב לבושיין תקינת לון דמינייתו פרחין נשמתין כו רק כי לא מחשבותי מחשבותיכם וגו' וכתוב ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו פירש כי מהיות הקב"ה רם ונשא ומהנשא רבבות מדרגות עד אין קץ והכלית למעלה מעלה אפילו מבחינת השכל והכמה עילאה ואצ"ל מבחינת מחשבה דו"ס ובתחלת ששת ימי בראשית כשעלה ברצונו לברא העולם במחשבה אחת נבראו כל העולמות בדרך כלל ונפרטו אח"כ בשי מאמרות בששת ימים הרי מחשבה זו וכל המאמרות הן צמצום גדול ועצום מאד מאד ובפרט לומר יהי רקיע וגו' דכלא קמיה כלא ומלן דהדיוטא ולא אורחא דמלכא כו: אך הגה צמצום זה לגילוי והמשכות אור פני מלך חיים מחיי החיים א"ס ב"ה ה' או בתורת חסד חנם מצוין העליון ב"ה בלי אהירותא דלתתא כלל. אך אתר שנברא האדם כתיב ויניחתו בנן עדן לעבדה אלו רמ"ח מ"ע כו פי' כי בן עדן הוא גילוי אור פני מלך חיים המאיר ומתגלה בשכל והשגת הנשמות ולכן נהגין מזיו השכינה הוא בחינת גילוי השכינה ומתענגים על ה' נוקד החיים והתענגים. אך מי הגורם המשכת האור והחיות לירד בצמצומים עצומים לבא לירי גילוי והשגה הגה הוא על ידי אהירותא דלתתא עסק התורה והמצות כי כל מצוה הוא כלי לרצון העליון א"ס ב"ה שלכן נקראות איברין דמלכא ונר מצוה עד"מ כמו שהנר היא כלי לאור הגשמי והנה על ידי קיום מצות מעשיות ממשכיין חיי החיים ואור ה' בנן עדן התתון בבחינת גילוי ועל ידי קול ודבור בתלמוד תורה ממשכיין לנן עדן העליון כי כל קול הוא בחינת המשכה מההעלם אל הגלוי והיינו השכל שבמח או תשוקה שבלב באים לירי גלוי בדבור שבפה על ידי הקול היוצא מהבל שבלב וכשארם התתון מוציא מפיו דברי תורה שהן רצונו וחכמתו המיוחדות במאצילן ב"ה בתכלית כמו שכתוב ה' בחכמה וגו' (וכמ"ש בלק"א בפל"ה בהגה"ה) אזי גם שורש נשמתו למעלה מעלה המושרשת ביו"ס דביו"ע גם כן מדבר וממשיך דבר ה' ממש למטה כביכול וכמו שכתוב ואשים דברי בפיך ודברי אשר שמתו בפיך. וזה שאמרנו רבותינו ז"ל כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו וכמו שכתוב את ה' האמרת היום האמרת הוא פועל יוצא שאתה עשית אותו אומר ד"ת כביכול כרי לחיות לך לאלהים כו וכמו שכתוב בזהר על פסוק ועשיתם אותם אתם כתיב כאלו עשאוני כביכול וזהו ברוך אומר ועושה עושה בראשית ע"י התורה שנקראת ראשית ברוך אתה ה' נותן התורה בכל יום לכן מברכין כן בכל יום ויום כי כלם בחכמה עשית היא תורה שבכתב מלאה הארץ היא תורה שבע"פ קנייך הן הן קנה חכמה קנה בינה והן הן מעמי הלכות שבנמרא מאי טעמא דרבי מאיר קסבר כו' שהם נמשכות מחכמה ובינה עילאין וכל המשכה נקרא בשם קנה עד"מ כמו קנה הגשמי המוציא הקול מהלב וגם התפשטות והילוך כח השכלי מהמח אל הלב הוא דרך

נדין

הקדמה

ז

גידן רקן כאר המבליים בקנה כידוע ל"ח. אך כרי שיוכל הארם לעורר דבור העליון כביכול על ידי קולו ודבורו צריך לקשר נפשו האלקית תחלה [בבחי' העלאת ס"ג כי אין מפה יורדת מלמעלה כו'] לה' אחד בק"ש שחרית וערבית (ושאר התפלה הוא ביאור הקריאת שמע כנודע) ברעותא דלכא שיהיה לבו הפץ באמת לדבקה בו בי רוח אמשיך רוח ואייתי רוח וכמו שכתוב אם ישם אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף כמו שכתוב בזהר הקדוש וזה שכתוב ואהבת את ה' אלהיך פירוש שתאהוב ותחפץ שה' יהיה אלהיך ואתה תהא מרכבה ובטל לו מחשבתך למחשבתו ודבורך לדבורו וכן לבטל ולהפך כל המדות למדותיו יתברך כנודע שאו הוא אלהיך ובקרבך קדוש ולכשתחפץ כן יהיה כך באמת כשיהיו הדברים האלה כו' ודברת בס וגו' וזהו הקל קול יעקב הקל הראשון מכמה למעלה מה שישראל צועקים ה' אחד בקריאת שמע וחפצים לדבקה בו ברעותא דלכא ולא להיות בפרודא חס ושלוס בשום אופן טחמת אהבה הטבעית על כל פנים ועל ידי זה האלהים יעננו בקיל מלמעלה למטה וקרא ושונה כנגדו להיות דבר ה' מסש בפיו ולכן קול זה מלא וי"ו כי וי"ז מורה על המשיכה מלמעלה מיו"ד שבראשיתה היא בחינת חכמה עלאה כו'. אך לפי שמודעת זאת מרת הקדושה היא אחרות והתכללות ונעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן ולא בפרודא חס ושלוס לכן אי אפשר גם כן לקול התרתון מכמה למעלה לקשר נפשו בה' אחד בקריאת שמע בקשר אמץ וחוק ולדבקה בו באמת לאמירתו בלי המשכת קול העליון כלמעלה למטה על ידי קנה העליון קנה חכמה קנה בינה כו' וכנודע ג"כ שלכן נקראו חכמה ובינה עילאה בשם אבא ואבא שהן הן המולידות המדות אהבה ויראה כו' (גם נודע מהאר"י ז"ל שאפי' בעליית עולמות עליונים אי אפשר להתרתן לעלות למעלה בבחינת מ"ן עד שהרד תחלה הארה מלמעלה) אך בהיות כי הכלית בריאת עולם הזה כדי להיות לו דירה בתתונים דוקא כמ"ש וימלא כבוד ה' את כל הארץ היקא בבחינת גלוי אחרותו ויתרוו יתברך כמו שכתוב ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו וגו' כי עין בעין יראו וגו' וכמו שהיה מעין זה במתן תורה שעל כל דבור פרוה נשמתן. אבל לימות המשיח ותחיית המתים שיורכך תומרות עולם הזה יוכלו לסבול לקבל הארה יותר גדולה לאין קץ בבחינת גלוי לעין כל בשר והשנתם שכל אחד לפי השגתו מראה באצבע עד"מ ואומר הנה אלהינו זה קונו לו וגו' אך מי הוא הגורם המשכות ירדת אור ה' לתתונים ממש בבחינת גלוי בזה הנה הן הן כל המצות מעשיות בכלל כנ"ל (וכמ"ש בפל"ז ול"ז) ובפרט מצות הצדקה השקולה כנגד כולן שלכן נקראת בשם מצוה סתם בירושלמי לפי שענינה ומתותה היא השפעת חיים חן וחסד למאן דלית ליה מנרמיה ולתחיות רוח שפלים כו' ובאתערותא דלתתא זו היא אתערותא דלעילא להמשיך הארת אור פני מלך חיים מחיי החיים א"ס ברוך הוא לעולם הזה השפל והתחתון שבכל המדרגות בתורת חסד חנם מרצון העליון ברוך הוא כאור שבעת הימים של ימי בראשית

שהאיר בחסד חנם כנ"ל :

ובזה יובן מה שכתוב במשלי כן צדקה לחיים פירש כן הוא לשון בסים ומכון כדפי רש"י במלכים ור"ל שהצדק הוא מכון לחיים עליונים הנמשכים מאור פני מלך חיים א"ס ב"ה לעולם הזה הגשמי לתחיות רוח שפלים כו' וזה שכתוב בצדקה תבונני פירש שתהיה מכון לשבתו יתברך רק שבעת הנה תומרות עולם הזה הנמשך טקליפת גה מסתיר ומכסה על אור פני מלך כו' עד עת קץ אשר שם לתושך ויצא ככרם

הקדמה

חצו כלומר כמו שהברק יוצא מתוך עבים השוכים שיהיה ננו בתוכם ומבריק ומאיר בכל העולם. כן יצא אור ה' הזרוע וננו בחשכת חומריות עולם הזה על ידי מעשה הצדקה הנקרא בשם זריעה זרע צדקות וכמו שכתוב אור זרוע לצדיק ו"ש הקל קל יעקב יו"ד עקב הוא בחי' החיות ואור המלוכש בעולם הזה השפל המכונה בשם עקב על ידי מעשה הצדקה במדת הרחמים שהוא מדתו של יעקב וכמה שכתוב וצדקה ביעקב אתה עשית. הנה קול הוא בחינת המשכת החיות מאור פני מלך לפנימית ורוחניות העולם על ידי קול דבור בתלמוד תורה ויעקב הוא בחינת ההמשכה בבחינת גלוי לחיצונית עולם הזה וחומריותו על ידי השפעת החסד והרחמים להחיות רוח שפלים כנ"ל כדי להיות לו דירה בתחתונים דייקא כנ"ל. וז"ש בגמרא (פ"ק דנ"ז דף יו"ד) ר"א יהיב פרוטה לעני והדר מצלי שנאמר אני בצדק אחזה פניך אחזה דייקא היא בחינת גלוי אלקות בנפש השכלית המשכלת ומתבוננת בגדולת ה' השורה במוח ומגפיש השכלית אל נפש החיונית שבלב על ידי מעשה הצדקה כי נפש החיונית היא בחינת חיצונית לגבי נפש השכלית והו לשון מצלי שהוא לשון המיה והמשכת אלקות מלמעלה מטהעלם אל הגלוי בנפש ובעולם והו בא"י שיתגלה שם הוי"ה ברוך הוא בעולם ובנפש השכלית והחיונית שבלב כאלו הוא לנכת ממש והו אתה. ובחינת גלוי בנפש הוא הנהפכות הכדות שבלב לה' לברו והו לשון אלהינו כמו אלחי אברהם שהוא בחינת מרכבה כו'. והו ענין כללות התפלה כולה שהוא. ביאור הק"ש להתגלות שם הוי"ה הכורה על יתודא עילאה כי להיותו מטה הכל מאין ליש תמיד בכל רגע לואת מלא קמיה כלא ממש והוא היה היה ויהיה בלי שום שנוי כו' והו ענין כל ברכות השחר ופסקי דומרה וברכות ק"ש ותפלה דרך כלל. ודרך פרט הוא מבואר במלת ברוך לשון בריכה והמשכה מהעולם עד העולם מעלמא דאתכסויא לעלמא דאתגליא הנקרא אתה. ורופא חולי עמו ישראל ומברך השנים עד"מ הוא הבלי שבו מתגלה אלקותו יתברך שמו למטה בגשמיות כשנותן חיים ובריאות להולים וברכה על פני האדמה כו' וכמ"ש בדרך דלית ברכתא שריא באתר ריקניא והו הקל כו' בה"א הידיעה וחסר וי"ו שהוא קלא פנימאה שבלב כמ"ש כ בזהר הקדוש דהיינו התפלה כולה שכל כוונתה היא בקשת גלוי אלקותו יתברך צריך לומר בקשה זו מעומקא דלבא כמ"ש ממעמקים קראתך ה' פירוש קראתך כאדם הקורא את הברו לבא אליו עד"מ. אך עצה היעוצה להיות קריאה ובקשה זו מעומקא דלבא להיות ממארי דהושבנא בכל לילה בתקון חצות או בקריאת שמע שעל המטה למעום מרירות בנפשו מכל מיניו ודבוריו ומחשבותיו אשר לא לה המה מיום היותו ויוסיף דעת והתבוננות בגדולות ה' יוסיף מכאוב בנפשו על אשר בהבל בא ובחשך וצלמות ילך רוב הזמן כו' אך הסבה לזה היא וראי סחמת בחינת גלות השכינה כביכול הוא בחינת הסתר אור פני מלך בלבוש שק כמו שכתוב אלביש שמים קדרות ושק וגו' וכתוב ואנכי הסתר אסתיר פני וגו'. והו שאמרו רז"ל במשנה אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש פירש ע"ד שארז"ל (פ"ו דמנהרין משנה ה) שכינה מה לשון אומרת קלני כראשי ופירש"י ראשי כבוד עלי ומתוך כובד ראש יבא אחר כך לידי שמחה היא שמחת הנפש המשכלת ומתבוננת בגדולת א"ם ברוך הוא ע"פ עצה היעוצה בלק"א פרק ל"א ופרק ל"ג שם באריכות וכמו שאמרו רז"ל בברייתא אין עומדים להתפלל אלא מתוך שמחה כי ב' המאמרים שבמשנה ושבריינתא עולין בקנה אחד הובד ראש עם השמחה שלאחר כך כמבואר בל"א שם

באריכות. והנה בשונו זאת אל לבו קדם התפלה ודאי יתפלל ויבקש מעומקא דלבא על בחינת גלוי אלקותו בנפש ועלם וע"י זה יכול נ"כ לבקש יצרו ללמד הרבה יותר מרגילותו וכן בכל עת ובכל שעה שאפשר לו כמאריך כל שאפשר לו לעסוק ואינן שסק עליו נאמר כי רבר ה' בזה הכרת תכרת הנפש ונ"י היינו הסתלקות אלקות חס ושלום כנ"ל וכן בצדקה כי הן המשכת גילוי אלקותו יתברך בפועל ממש בפנימיות ובחיצוניות שתן דבור ומעשה כנ"ל והתפלה היא רק בקשה שיהיה כן בפועל ממש ואם כן אם אינו עושה כן בפ"מ הרי זה תפלת שוא חס ושלום וזה עונשו שמומינים לו כל המציעות סבות המורדות ומבלבלות אותו ברבות מחשבות של הבל הבלים כי קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראוהו באמת כתיב ובגה יובן מה שכתוב במשלי מסוד אונן משמע תורה גם תפלתו תועבה כי דובר שקרים לא יכון ונ"י וזה הקל קל יעקב שהיא מרת אמת כמו שכתוב תתן אמת ליעקב וגם מרתו היא מרת הרהמים לשרד תחלה רחמים רבים בהקון הצות וכהאי גונא במרירת נפשו על ידי זה בא לבחינת קל ישרא קלא פנימאה שומקא דלבא כמו שכתוב בזהר הקדוש :

הלכות ציצית

כל איש ירא ה' וחסן במעוהיו לקיים מצות ציצית כל היום לדי' צריך לזכור כפי' שלט להיות פתוח לגמרי מדי' נדדו ולא יחבר שם אפילו בקרסים ומל' בתפירה אפי' מחזיו ולמעלה ואין צריך לומר שלא לשפות בתי ורשעות ורוחב הסלית קצן ז"ל אמר של תורה שהיא רוחב כ"ד גודלן מרווחים מאדס בינוני והאורך של אחריו מביה הטאר ולמטה ז"ל ג"כ אמר של תורה מרווחת בכדי שיהיה שם אמר על אמר שלם עד תחלה נקב בית הטאר שמלאחריו והאורך שלמפניו מסוף נקב בית הטאר עד למטה ז"ל גם כן אמר של תורה ורוחב אמר ומלא כל האורך שהי' אמות לבד מביה הטאר שהוא נקב שיש בו חסרון ואיט עולה למדת שיטור סלית וזוה מקיים המטה לז"ה . ובקצנים שהגישו לחינוך דהייט מכן שש שנים עד כן י"ג אפשר להקל ולסמוך ע"ז האומרים ששיטור נגד להחייב ציצית הוא אמר על אמר בלבד וכל השיטור הזה של הרוחב ואורך הסלית קצן צריך להיות טלו מופשט ומלביש את האדם בכל השיטור הזה טלו כמ"ש אשר תכסה בה דייקא ולא יתקפל ולא יתקמט כלום משיטור הזה כי מקום הנקפל או הנקמט איט עולה מן המדה וצריך להשגיח ע"ז המיד כל המהרים לקיים מצות ציצית כל היום וגם צריך לזכור להיות שיטור זה בריות עם טודף מעט ברוחב הסלית קצן ולא במאוס כי זהו דבר הקשה לזכור שיהיה מופשט כ"כ השיטור טלו ברוחב . וגם נכון לזכור להיות שטי לדי בית הטאר למעלה אלל הטאר חטופים זה לזה על ידי קשירה בתפירות או על ידי קרסים בכדי שיהיה החזה מכוסה ממש כמ"ש בכתבי הארז"ל . הנקב שמכנים בו חוסי הציצית צריך שיהיה רחוק מסוף הכנף כאורך מלא קשר אגודל עד סוף הכפוף דהייט כל אורך פרק ראשון אגודל מאדס בינוני בריות ולא במאוס עד רוחב שלם גודלן ולא עד בכלל אלא פחות מעט והרחקה זו לצאת לכל הדעות ז"ל מסוף רוחב הסלית שהוא לקומת המתעטף וגם מסוף אורך הסלית שאר רוחב המתעטף בסלית גדול שמתעטף בו כמו שנתגמר וכן צריך להרחיק בסלית קצן באורך וברוחב רק שבסלית גדול ישנה נקב אחד לבד ויכניס בתוכו כלי חוסין ויכפול לח' וימתחה לאורך הסלית שהוא לרוחב המתעטף ויקשרם שם על ידי הסלית למעלה ממלא קשר גודל מציית הסלית שלמטה שנאמר ועשו להם ציצית על כנפי ולא כנפי אלא בגובה הכנף למעלה ממלא קשר גדל מהויות . [גנה"ה וגם ז"ל הציצית תולה ומטפת מידים מנעת ומכה על קצן הויות ולכך

לא יקשרנה של שולי הסלית להזהר שיהא ארוך הסלית שנמלאת הלוים כלפי הקרקע ואל על הקצן בכנסות התחתונות אבל בכנסות העליונות יש ציץ חילוקים כפי העסיפה כמשי"ת] . ולא די במה שהנקב שבו מכנים חוסין הוא למעלה מקשר גודל שנאמר גדילים תעשה לך על ארבע כנפות שיהא הגדיל נעשה בגובה הכנף ומהנקב עד הקשר הראשון איט נקרא גדיל עדיין (שלן איט שלם נחשבון מדה אורך הציצית שהוא רחב י"ב גודלן אחר שנכפלו לח' חוסין וז"ל שיטור זה מלבד מה שמחנבב עד הקשר) ואם הסלית דקה ורכה ואיט תפור תתיבת בנד (שקרון כנפות) בכנסותים להקשותה ויחמקה כהיו מקדס ולוחת גם אם יהק וידחק קשר הראשון על ידי הסלית לא יועיל כלום שלא תרד הציצית אח"כ ממקומה למטה ממלא קשר גודל נקל וממילא וסורה הוא לשיין ולהשגיח על זה תמיד ובפרס בשעת החפלה איט עלה טובה לו לעשות עוד נקב קצן סמוך לשפת הסלית שמלדה לרחבה למעלה מקשר גודל מהויות שלמטה ולהעביר שם חוט הכורך שהוא הארוך אחר ששפת הקשר העליון כראוי קודם שיתחיל לכרוך . ובכרות המשהו והגמרא היו עשים הנקב סמוך לשפת הסלית מלדה ועל ידי זה היתה הציצית מהודקת לשפת הסלית ולכן היה די להם באורך ד' החוסין ברוחב כ"ד גודלן לבד לפי שמהנקב ואילך נחשב מהגדיל מאחר שהיה הקשר מהודק כשאר הקשרים בדם כגון דא צריך לאדושי שזה שנתבאר כאן בשחם שקשירת הציצית על הכנף הוא על ידי הסלית ברחבה באין הפרש והבדל בין כנסות התחתונות לעליונות זהו לפי מהנג שנתפסס ביניט להגביה יודי הסלית על הכתף מכאן ומכאן כדי שיהיה ב' ציצית לאחריו ושנים לפניו להיות מסובב במלות ואזי גם ציצית העליונת הקבורות על רוחב הסלית הן עטפות ותלוין על הקצן ולא כלפי קרקע אבל לפי מהנג השלם שאין מגביהין הגדילן על הכתפת אפי' יקבור הציצית על ידי הסלית ברחבה תהיה תלויה כלפי קרקע ולא על הקצן לכך צריך לקבור ב' ציצית העליונות על פלוינת הסלית שהיא ארכה למעלה ממלא קשר גודל מהויות באורך הסלית . אמנם דרך הסובב והישר הוא לנהוג כמנהג הארז"ל בספר עיר ומצום והובא גם כן במ"א וגם ע"פ הגולה הנה אמר נכון הדבר שלא להיות עיקר עטיפת הסלית באחריו לבד אלא להיות מסובב במטה גם מלפני עד למטה מהחזה כמו מלאחריו כמו שהוא דרך רוב המלמשים וככה היה המנהג בימי חכמי הגמרא וכן היה המנהג עדיין בימי רמ"א כש

שכתב

הלכות ציצית

גודל וצריך לחרוץ להיות הציצית תלויה על צד העליון שהוא צד החיצון של הבגד כשואל לנתח בו ולא על צד התחתון הפנימי שנאמר וראיתם אותו וזכרתם וגו' למען תזכרו וגו' ואזכה בהזכנים אולם בכנסת שוטים הם. ויש מדקדקים לעשות הנקבים באלכסון קצת נכדי שכשהוא הציצית תלויה למטה לשולי הבגד הוא נוספת (פירוש טעמה) ומכה שם תוך מלא קשר גודל מהויות בשולי הבגד לרחבו לחוש לדברי המצריים כן ואם לאחר שהסיל הציצית ברחוק מלא קשר גודל ציורך ורחוב כדת נפסקה חיות הבגד מלמטה לגמרי מן הבגד אפי' נפסקה סמוך להקב. שהציצית הוליה ע ולא שחתייר אלא משהו עד שהקב כשרה כי לא הקפיד הכתוב על שיצור מלא קשר גודל אלא בשעת עשייתו והסלת הציצית בבגד לבד שנאמר ועשו להם ציצית על כנפי וגו' וכן אם נקרע פליח גדול מהנקב ממש שהציצית תלויה בו ולהספה עד שפת הפליח ולא עד בכלל בין באורך הפליח בין לרחבו וירדה הציצית למטה כשרה ואין צריך לחפור הקרע כל ששחתייר משהו אבל אם נפסקה ציצית הראשונה וצריך לעשות ציצית אחרת צריך לחפור הקרע החלה וחסור בחושי משי ולא בחושי צמר. וכן אם נקרע למעלה מהנקב שהציצית תלויה בו אפילו קרע ארוך מאוד לאורך הפליח רק ששחתייר כל שהוא שלם בשפת הפליח מזדה לרהבם כשרה וא"ל לחפור. וכן אם נקרע כעין נא"ם ושחתייר כל שהוא שלם בני' שפתי הפליח דהיינו מזדה ומשוליה אבל אם הקרע מפולג מזדו האחד ועד השפה ועד בכלל בין שהקרע לאורך הפליח ומתחיל משפת הפליח שמזדה תוך ג' אצבעות לשוליה ובין שהקרע ממטה למעלה ומתחיל משוליה תוך ג' אצבעות לשפת הפליח שמזדה לרחבה אפי' ע"פ שמקום הציצית שלם נפסלה הציצית הואיל ואין לה כנף שלם כשיעורו שהוא שלם על שלש אצבעות. והוא שאורך הקרע יותר מרוחב אצבע ומחצתם שהוא רוב שיעור הכנף וכאילו נקרע טול ואם חוזר וחופרו אינו מופיל להכשיר ציצית הראשונה מאחר שנפסלה כבר והתורה אמרה חטטה ולא מן העשוי בפסול. אבל להתיר הראשונה ולחזור ולחלוחה או ציצית אחרת יש מהשירים ויש שפליים ואומרים שאין חפירה מועלת בקרע מפולג מזדו אחד שנחזר ג' אצבעות שיעור הכנף ויש לחוש לדבריהם במקום שאפשר אבל אם הקרע הוא למטה משלש אצבעות לשוליה וכוונך לאורך הפליח וכן אם הולך משוליה ממטה למעלה ברחוק שלש אצבעות משפת הפליח שמזדה ואפילו הוא ציץ גא"ם ונפסק הכנף לגמרי מהפליח מועלת פסידה לדברי

מכאן המ"א והי"ט על ידי שיפסוף ראשו בחצי השמאלי של אורך הפליח וכנף השמאלי העליון יהיה על החזה או סמוך לו וחצי אורך הפליח הימני יבטן לפניו עד למטה מהחזה ברוחב אמה ששיעור רוחב הפליח החייבת ציצית צריך להיות כולו תופשם ומלבישו כנ"ל. וכנף העליון הימני ישליך ע"ג כתפו השמאלי. לאחוריו (כדליתא במדרש הובא בכ"י) וכנף התחתון הימני ינביח על גב ידו הימנית בענין שהציצית הקשורה על שולי הפליח למעלה ממלא קשר גודל מהויות חתה תולה ומנספת על הקרן ולא כלפי קרקע. רן יקבור ציצית העליונה הימנית על עליונית הפליח שהיא ארכה למעלה ממלא קשר גודל מהויות והיה תולה ומנספת על הקרן מאחוריו למטה מכחף השמאלי וככה יקבור גם כן ציצית העליונה השמאליה התלויה מלפניו אבל ציצית התחתונה השמאליה יקבור על צדי הפליח ברחבה (וכמ"ס בהג"מ בשם מהר"ם שיש כנף שתולה בו הציצית ברוחב הפליח כפי עסיפתו) שהיא תולה ומנספת על הקרן כי כנף התחתון השמאלי הוא משולש וחלוי למטה מיד השמאלי ולא על גב ידו ככנף התחתון הימני ושהי ציצית שמלפניו לפי סדר עסיפה זו כן העליונה השמאליה ותחתונה הימנית ושהים שמלאחוריו כן העליונה הימנית שלמטה מכחפו השמאליה והתחתונה השמאליה שהוא משוך קצת לאחוריו וממלא ע"י מתיחת כנף העליון שמוכחו ומשליכו לאחוריו על גבי כתפו השמאליה ומלא מסובב במוטה ככה יהיה מטופף כל שעת הפלה. אמנם ח"כ אחר ברכת להחטוף ציצית עד כדי הילוך ד' אמות יהיה עטוף בעסיפתו השמאליים ממש כמ"ס בכה"ריו"ל דהיינו להגביה גם כנף התחתון הימני ולהשליכו על כתף השמאליה לאחוריו רק שזוהר גם אז להיות עטוף מלפניו ברוחב אמה תופשם ומלבישו כנ"ל ולזאת בפליחת שלש שאין ארוכות כ"כ א"א או להגביה גם כנף התחתון השמאליה להיות נפרז מזדה שמאלו על גבי החזה או בערך לו כדי הילוך ד' אמות אחר הנדכה כמ"ס בקצת בה"ריו"ל (כמו שכתוב לקמן) אלא אם כן יציה שולי הפליח על גבי כתפו מאחוריו ויכרכם סביב טארו כמו שטובין קצת חו שגב גדולה כי עסיפת הראש בלי עטוף הגוף לא שמה עסיפה לדברי הכל לפנין ציצית ואין זה שום מנהג כלל לדברי הכל. ובפליח קטן יש לעשות ב' מקבים מרוחקים כמלא קשר גדול באורך ורחב ויכרכם ה' רוסין נקב. זה ויציא נקב זה ויכרכם ויקרעם ויסקרם סמוך לצד ממש כדי שיהא הקרע הראשון למטה מקרע

הלכות ציצית

או אפי' חוך הנדיל פסולה. אבל אם נספק א' מן הראשין היוצאין הוך לנדיל כשרה אפי' נספק לנמרי ואם נספק ב' ראשין אפי' יוצאים מזל אחד של הקצר אם לא דקדק גפת עשיית הציצית שיהיו ד' ראשין עומדים לעולם מזל אחד פסולה אם לא נשתייר בחד מהם כדי ענינה וכל שכן אם אחד יוצא מזל זה ואחד מזל השני ואם נספק ג' ראשין פסול בכל ענין אפילו נשתייר בכל אחד מהן הרבה יותר מכדי ענינה וכן הדין אם נשתרפו החוסיין משזרחן :

בכל יום כשתעטף בהם קודם הנכרה ישיין וינדוק בחוטיין אם הם כשרים ונפרס על הכנף והנדיל. גם צריך להפריד החוסיין זה מזה קודם הנכרה ואם נכתהה לכא לבית הכנסת וכבוד שיבדוק או יסריד החוסיין יתבטל מלהתפלל עם הציבור אין צריך לנדקן ולא להפרידן :

לרבי הכל מאחר שאין הקצף בשיעור הכנף עמו. ואם לא נקצף ונספק לנמרי מהפליה אלא נשאר מחובר במסחו מזדה למעלה משלם אנכשות לשוליה או מחובר בשוליה ברחוק ג' אנכשות מזדה לא נפסלה הציצית הראשונה ויחזור ויתפר הכנף עם הציצית להסלית בחוסי משי אבל אם נספק לנמרי יש אומרים שנפסלה ציצית הראשונה וי"ח וי"א שאפי' חבור משהו אינו מועיל להכשיר הציצית הראשונה על ידי שיחזור ויהפיר עד שיהיה מחובר כשיעור רוחב ג' אנכשות או כשרה אפילו בלא תפירה ויש לחוש לדברייהם במקום שאפשר וכל האנכשות הן ברוחב גודל ואם הציצית ארוכה יותר מ"ב גודלן צריך להיות הנדיל שכן הכריכות והקשרים יותר מד' גודלן כי לכתלה צריך להיות הנדיל שליש וענף ב' שלישים. אם נספק אפי' חוץ א' מעיקרו דהיינו על הכנף

בשפת צדיקת הציצית יאמר זה :

ברכי נפשי את יהוה יהוה אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת:
(ט) **עומה אור בשלמה גומה שמים פיריעה:**

בהעטפו יטוין שלטו הקב"ה להעטף בו כדי שזכור כל מטויו לעשותם שנאמר וראיתם לוח וזכרתם וכו' :

העטיפה צריך להיות מעומד וגם הנכרה צריך להיות מעומד לכתלה וקודם שיתחיל להעטף ינדק :
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להתעטף בציצית :

הילוך ארבע אמות אחר הנכרה ואח"כ יסליט כמנהג המקום ומל מקום מצוה להיות עטוף בפליה גדול כל זמן התפלה שיכסה בו ראשו וגופו מלפניו ומלאחריו סביב הזרועות שיהא מונח ד' ימין על שמאל. וסוב יותר להסליך כנף הא' של ימין על כתף שמאל לאחריו ומאלא כולו מעטוף בו עטיפה גמורה כעטיפת השמעאלים קצת :

ויכסה ראשו ויתעטף כעטיפת ישמעאלים דהיינו שיכרוך הפליה עם הב' כנפות של ד' ימין סביב טארו ויחזירו לאחריו דרך ד' שמאל וב' כנפות האחרים של ד' שמאל יהיו דרך הפנים ונמאלו כל הד' ציצית מזל שמאל שמים ולפניו ושתים לאחריו וצריך שיהא מעטוף מלפניו ומלאחריו עד הכזה (ואין צריך לכסות ראשו עד פיו) ויעמוד כך מעטוף לפחות כדי

ובשפת עטיפת הפליה גדול יאמר זה :

מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיה יחסיין : (ט) **ירוין מהשן ביתך ונחל עדניך תשקם :** (י) **כי עמך מקור חיים באורה נראה אור :** (יא) **משך חסדך לידעיה וצדקתך לישירי לב :**

וכן במלחות קננים שלטו אם רוצה לנדק פליו סוב שיחזרו רחבו לקטחו ויתעטף בו כזכור ראש

הלכות ציצית

הלכות תפילין

אדר שנגש הסלית גדול יתח תפילין כדי שיכין עליו לפחות בשעת קריאת שמע והפלה ויכוין בהנחתם שצוט הקב"ה לכתוב ד' פרשיות אלו שיש בהם יתוד שמו ויציאת מצרים כדי שזכור נסים ונפלאות שעשה עמו שהם מורים על יתודו ואשר לו הכח והממשלה לעשות בעליונים ובהחטוים כרצונו. ולטו להניחן על הכרוע כנגד הלב ועל הראש עד המוח כדי ששעבר הנשמה שהיא במוח וגם האוות ומהשכות לטו לעבודתו יתברך ש"י הנחת תפילין יזכור את העורא וימשיט הנאותו: **יש** מנהגין להניח הפלה ש"י מיושב מסעם שנתבאר בזוהר ומברכין ג"כ מיושב:

מקום הנחת תפילין של יד ציד שמאלו בנונה הכשר שצפרק שבין המרפק שקרין עליוצוויג"ן להכתף וזה המקום נקרא קיבורת ולא יניחנה למעלה מחצי הכרף ולא למטה בתחתיתו ממש למטה מן הקיבורת שאמר ושמחת את דברי אלה על לבבך זריכה שתהא שימה כנגד הלב וזהו קיבורת שהיא מכיון ממש כנגד הלב. ולכן צריך שיטה את התפלה של יד לצד הנוף מבש צענין שכסיוף את זרועו למטה תהא התפלה של יד מכוונת נגד לבו ממש ויהרר שלא יהיה דבר חוצץ בין התפילין לבשרו:

אסור להסירה דעתו מהתפילין כל זמן שהן עליו ואינו נקרא היסח הדעת אלא כשעומד בקלות ראש או שחוק ושיחה בפילה שהרי זה מפיר יראה אבל אם מתעסק בצרכיו ויראת ה' היא תקיפה בלבו להחרי מכל חטא ועון בעסקיו שלא למרות עיניו כבודו ח"ו לא נקרא היסח הדעת אע"פ שאין דעתו ממש על התפילין ולכן מטה תפילין להיות לבוש בהן כל היום כולו וחייב אדם למשמש בהפילין בכל פעם שמכר מהם שעל ידי זה יבא נוכח על האזכרות שבהם ויזכור את ה' לשעבר לו הלבו והמוח ולא יצא לידי היסח הדעת גמור שהוא קלות ראש ושיחה במלה אף מלוס מן המבחר שלא להסירה דעתו כלל מן ומשמש בהן בכל עת גם צעוד שדעתו עליהן בכדי שלא יבא לידי היסח הדעת כלל וכלל וזאת כשעוסק בתורה ובתפלה י"ח שאו אין בהם משום היסח הדעת ואע"פ"כ בכל פעם שמכר מהן ימשמש בהן. ואחר הנחת התפלה של יד על הקיבורת קודם שמהדקה יברך:

ראשו וילבשו. ואם לובשו מיד בקומו צעוד שאין ידיו נקיות כדי שלא ילך ד' אמות בלא ציצית מברך על סלית גדול ויכוין לפסור גם את זה וכן אם לובשו קודם אחר היום שאינו זמן ציצית. והמדקדקים טהגין לישן בצ"ק כדי שאם יישן על היום לא יהיה ערום בלא מצות וגם לא יאמרך ללבושו קודם נט"ו לעבור על קדושת הזוהר שנתבאר דדין השכמת הצקר ואף אם פשטו מעליו וחזר ולבשו בלילה אין בו משום בל הוסוף מאחר ש"א שנסתו יום חייב בלילה וכן ע"פ הסוד יש מצוה בלבושת סלית קפן גם בלילה:

צריך להזהיר לנשים העושות ציצית שהוציא בפיה צפירוש בתחלת הסווייה שהיא עושה כן לשם ציצית וכן בתחלת הסוירה. מלבושים שלט לשם צ' כנפות מלבושה למטה זכ' כנפות למעלה בבית הציאר צריך ליהרר לעשות הכנפות שמתעלה עולות כמו שנהגו עכשיו מקרוב ולא מרובעים כמקדש כדי לפסרם מציצית לדברי הכל וכן המכסה (שקורין קאלדר"א) שמכסין בו כשישן ביום אף אם עיקרו מיוחד ללילה יש לטעות בו קרן אחד עגולה לפשרו מציצית. לדברי הכל אין לעשות סלית של פשתן כלל ובשעת הדחק הגדול ישנה ציצית של פשתן סוויית ואזורות לשמן להלכתן ויובל לברך עליהן וכן בסלית קפן. מותר להתיר ציצית כשרה מנגד זה כדי לתלותה בצנוד אחר וכן כדי לתלות ציצית במקומה אך לא יפסיקה אלא יתירנה שאין לפסול ציצית כשרה בידיים משום צווי מלוה. אין לברך על הציצית בשחר עד שיכיר בין תכלת שהיתה בציצית ללבן שבה ויש אומרים שהוא כדי שיראה את חבירו הרגיל ואינו רגיל ברחוק ד' אמות ויכירנו ולא בערב אחר תחלת השקיעה שאו הוא תחלה בין השמשות והפושט סליתו לפי שעה על דעת לחזור וללבושה לאתרו א"ל לחזור ולברך בכל ענין ואפילו פססה על דעת שלא לחזור וללבושה לאתרו ואח"כ ממך לחזור וללבושה לאתרו אם נשאר עליו סלית קפן א"ל לחזור ולברך אבל אם בא ללבושה אחר כמה שעות משפססה צריך לחזור ולברך אפי' נשאר עליו סלית קפן ואפי' היתה דעתו מתחלה לק' השואל סלית מהבירו יבקש ממנו שיתן לו במתנה ע"מ להחזור כדי שיוכל לברך עליה לדברי הכל כי מהיות טוב טו' :

הלכות תפילין

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להניח תפילין :

ומע ויהי אם שמע משמאל ונתפילין דה"ל שהפסוקים כסדרן אין צין ימין לשמאל אלא משה דהיינו החרץ שבין והיה כי יבואך לשמע על כן צריך ליזהר בזה מאוד וגם צריך להשגיח ולראות בחריצים שבין הבצים אם נדבוק מעט נדבק בשנת הספר יוהר להפסידם בנחת בראש סבן דקה והיה שיהיו נפרדים בין בית לבית עד למסה ממש ולכן מעבדין גיד החפירה בין בית לבית למסה ממש ככדי להבדיל כבוד ואלא יחדבוק כדליתא בגמרא ופוסקים הובנו בנ"י ובכהאר"י ז"ל . וצריך שיהיה הקשר של תפילין ש"ר מאחורי הראש בגובה העורף באמצע נראה כעין דלית לנד תוך שיהי לעין הרוואה מלאחריו כעין דלית בכתיבתו:

ויבין לפסוק גם את של ראש וחל"כ יהדק הרטטה בחוד הקשר כדי לקיים מצות וקשרתם לאות על ידך שהוא מצות ההידוק על כד עשנו בקשר זה שהרי הידוק זה על היד מעשה עם הקשר ויוהר שלא יוח הקשר של יו"ד מן התפלה של יד ורשאי לכורך הרטטה סביב התפורה כדי להזקה על היד אבל לא סביב הקצילה (ויש כורכין ב"ס סביב התפורה בכדי שיהיה כמין ש"ן עם הרטטה המהדקת את התפלה על היד) וחל"כ עשין שבעה כריכות על פרק הכובע המחובר אל היד וחל"כ יניח את של ראש בגובה הראש ויוהר שיהא באמצע רוחב הראש מעט שהרי אמרו קדש והיה כי יבואך מימין

ואם שח בין הפלה להפלה ינרך על של ראש :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות תפילין :

וללמוד בהם שעה אחת אם חושש להניח בנית המדרש מפני היותה או מפני שעה לו יוהר ללמוד בניתו . ולא יפסיק בשום שיחה כלא בין תפילין של יד לתפילין של ראש אף שאין מנרך עליהן אבל מפסיק לעטות אמן ואז"ל לקדושה וברכו ואמן יהא שמיה רבא כו' . וכן המניח תפילין בחול המועד בלא ברכה :

אין להניח תפילין אחר תחלת השקיעה ואם היו עליו מקודם א"ש לחלץ כ"א בע"ש ובעיו"ש שצריך לחלץ לפני השקיעה זמן מה קודם שמדליקין הנרות בע"ש :

המהלך במבואות המסונפות או במבואות שיש שם חזירים ותפילין בראשו כגון ההולך מביתו לבהכ"ז כשהוא לבוש בתפילין או שמתפלל בדרך בהליכתו או בנשיעתו בין כפרים שיש שם חזירים ואין העגלה גבוה י"ס כגון עגלות של חורף צריך לכסות התפילין שלא יראו התולה מגולים . וכן לעיין התפלה שצריך להפסיק בתפלתו שלא להוציא דבור מפיו כשרואה חזירים מלפניו כמלא עיניו וצדדן שלפניו כלפניו דמי ואפילו אם מעליה עיניו אינו מושיל את אף העגלה גבוה י"ס ואין מכסה על העגלה אבל אם יש מכסה אפילו פתוח מלפניו יוכל להסך פניו לנד

בר"א כשדבר מענינים שאין לצורך תפילין אבל אם הפסק בענינים שהם גזרכים לו להנחת תפילין אין צריך לחזור ולברך על של ראש . ולכתחלה אין להפסיק כלא אלא אם כן אי אפשר בעיני אחר ולכורך הרטטה סביב הכובע לא הוי הפסק כלא שזהו מענין המצוה עזמה אבל בענינים אחרים אפי"ן הפסיק נדבדרי קדושה הוי הפסק אף על פי כן אם שמע קדוש או ברכו או קדושה בין תפילין של יד לתפילין של ראש מותר להפסיק ולעשות עם הצבור ואת"פ שטרם ברכה אחרת על של ראש ואסור לגרם ברכה שאינה צריכה לפי שיש אומרים שמברכים לשלם על ש"ר על מצות תפילין אף אם לא שח בניתים ואף שאין לנהוג כן לכתחלה דפסק ברסות להקל מכל מקום לעיין איסור גרם ברכה שאינה צריכה כדאי אם לסמוך עליהם שלא לנפל מעניית דבר שנקדושה :

אדר שהניח תפילין של ראש יכרך ג' כריכות על הצבע האמצעי . בתחלה כריכה אחת על פרק האמצעי וחל"כ שתי כריכות על הפרק האחרון (וכורך המותר על כף היד) ובסוף הכריכות יקסור :

בל אשר נע יראת אלהים בלבו יניח תפילין דרנניו חס בלא ברכה אחר התפלה בניתו

הלכות תפילין וק"ש

ועד עד שיסימו הכזור אלא עונה עמהם ביהוד . ועל ברכות ההגדה יענה ברוך ה' המנורך לשלש ועד וגב' אמן אחר נוח' הבורה אצל אחר שאר ברכות אין עומין אמן בקריאת שמע ובברכותיה אפילו בין הפרקים חוץ מאמן שעומין אחר ברכת האל הקדוש ואמן שאחר שומע תפלה שיש להם דין דבר שבקדושה ועומין אותו אפילו באמצע פסוק אצל נפסקי דזמרה מברוך שאמר ועד ישתבח מותר לעטות אמן אפילו באמצע פרק ואסור להפסיק באמצע הברכה של קריאת שמע אפילו בעניית אמן שאחר ברכה זו עומה ולכן אין להמתין בשירה חדשה לעטות אמן על גאל ישראל אלא אם רוצה לזאת כל הדשית שיש אומרים שאין לעטות אמן אחר שאמר גאל ישראל שלא להפסיק בין גאולה לתפלה וי"א לעטות יוכל לטוין לסיים עם הש"ץ ולא איש מחייב לעטות אמן אחר הש"ץ לפי מנהגיט שאין עומין אמן אחר ברכת עלמו :

בתפלת י"ח לר"ך להחזיר פניו כנגד ירושלים והמקדש ומה שנהנו לעמוד לפני מוצא נחפשו סמוכה מימי קדם כשיהיה הנולה בנרפת וסמוכות שלה אצל צמדתת אלו הכפונות ביותר לר"ך לעמוד כנגד קרן דרומית מוצרית ולא כנגד הקרן מעם אלא מאן מן הקרן מעם לפני דרום בעיני שאם החלק רובע העיול שמאמצע הדרום לאמצע המזרח לג' שלישים יהיו פניו מכוונים כנגד רוחק ערך שלישי אחד מאמצע הדרום וערך ב' שלישים מאמצע המזרח :

בק"ש יש רמ"ה תיבות וחסרו' תיבות להשלים מנין רמ"ה תיבות לכן טהגין שהש"ץ תחד ולאומר ה' אלהיכם אמת : יחיד המחולל לעמנו יחזר תיבות אבי ה' אלהיכם :

זמן ק"ש של שחרית שהוא רביעי ביום לר"ך ליוצר במאוד בקיץ ביותר שלא לעבור הזמן כי הוא יותר מוקדם בקיץ שבמדינת אלו ק' החשב בקיץ הוא בערך ג' שעות ומחלה אחר חלפת לילה ורביעי ביום ארבע שעות ורביעי נמלה כלה הזמן ג' רביעי שעה שמינית . ולפי שמורי השעות אין כלם הולכים באמת והוא ספק של תורה וגם אין ראוי לזמנם לכן לר"ך ליוצר לנמור קריאת שמע בצוף שעה שביעית בקיץ :

נכון למד קודם התפלה (הרי"י מקבל על מנה עשה של וההנה לר"ך כמון) :

למד המכסה והוא הדין אם לראה צבית לעמן תפלה והפילין וכן הדין לעמן שאר ספרים שאם יש לראה צבית אסור להניח הספרים מנולים אלא אם כן מונחים על שלחן או דף שגובה י' טפחים ען הקרקע אצל בפתח מ"ס לר"ך לכסחם :

מי שאין לו תפילין והכזור מחפליין מוסב שיחשבכז אחר הפלת הכזור לשאל לו תפילין מחברו כדי שיקרא ק"ש ויחפלי בהפילין ממה שיהפלה עם הכזור בלא תפילין אצל מי שמחירא שמה יעבור זמן קריאת שמע עד שימלא תפילין קורא ק"ש בלא תפילין ואם מחירא שמה יעבור גם זמן תפלה מחפלה גם כן וכשיבואו תפילין לידו אח"כ יניחן במנחה או יניחן באמצע היום ויאמר בהן איזה מזמור ואם בלא לידו בין ק"ש לתפלה אפילו באמצע הפרק יכול לברך עליהן אצל לא בין גאולה לתפלה אלא לונגין בלא ברכה . וכן אין להפסיק לעטות קדים וקדושה וברכו ומודיע בין גאולה לתפלה כינד הוא ששה ממחין בשירה חדשה שלעניית קדים וקדושה וברכו ומודיע מפסיק אפי' באמצע הפרק ואפילו באמצע הפסוק חוץ מפסוק שמע ישראל והוא הדין לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד . וכן אין להפסיק גם כן בין שמע ישראל לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד . ומכל מקום יזהר לכתחלה להמתין באיזה סיום עמין שלא להפסיק באמצע עמין כגון פסוק ושמתם וט' יוכל להפסיק בין נפשיכם לוקרתם שהוא עמין אצל עד מלת נפשיכם לא יפסיק בין תיבה לתיבה אך אם אי אפשר לו יוכל להפסיק ולעטות אפילו באמצע עמין ובשחר חוזר לחלה הפסוק :

כשמפסיק למודיע ישהה ויאמר מודיע אהנט לך ולא יחזר ובשמפסיק לקדים יאמר אמן יהא שמיה רבא עד יתברך ועד בכלל וישמע מהש"ץ עד ולאמר אמן ויענה אמן ומתחבקל ואילך לא יענה אמן שאינו אלא מנהג ובקדושה יאמר רק קדוש וברוך וגם ימלוך הוא מעיקר הקדושה אצל טפח שמוספין בשבת אינו מנוסה בקדושה ואין אומרים אותו במקום שאסור להפסיק ובשמפסיק לברכו לא יאמר רק ברוך ה' המנורך לשלש ועד בלבד ולא יענה אמן אחר ברוך ה' המנורך לעולם ועד שאמר הש"ץ כי א"ל כלל לעטות אמן זה שאין הש"ץ אומר ברוך ה' המנורך לשלש ועד אלא כדי לפגול עמנו עם הכזור לכן אין להש"ץ להמתין מלומר ברוך ה' המנורך לשלש

סדר שחרית

מה־טבו אלהיך יעקב משכנותיך ישראל:
 ואני ברב חסדך אבא ביתך אשתחיה
 אליהכל קדשך ביראתך: ואני תפלתִי
 לך יהיה עת רצון אלהים ברב־חסדך ענני
 באמת ישעך:

אֲרוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ בְּמִרְם כָּל־יְצוֹר נִבְרָא: לַעֲת
 נַעֲשֶׂה בְּחַפְצוֹ כֹּל אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי
 כְּבֹלוֹת הַכֹּל לְבִדּוֹ יִמְלֹךְ נִוְרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹיָה
 וְהוּא יְהוּיָה בְּתַפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַיִם לְהַמְשִׁיל
 לוֹ לְהַחֲבִירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית וְלוֹ הַעֲזוֹ
 וְהַמְשָׁרָה: וְהוּא אֵלִי וְחִי גֵאֲלִי וְצוֹר חֲבִלִי בַעֲת צָרָה:
 וְהוּא נְפִי וּמְנוּס לִי מִנֶּת כּוֹסִי בְיוֹם אֶקְרָא: בְּיָדוֹ
 אֶפְקִיד רוּחִי בַעֲת אֵישָׁן וְאַעִירָה: וְעַם־רוּחִי גִוְיָתִי
 יְהוֹה לִי וְלֹא אֵירָא:

ביום שאין אומרים תתנו אין אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְזָכְרָנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפְקַדְנוּ בְּפִקְדֹת
 יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְׁמֵי שָׁמַיִם קָדְמָם וְזָכַר לָנוּ יְהוֹה אֱלֹהֵינוּ
 אֶהְבֵּת הַקְּדוֹמֹנִים אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וְאֶת־הַפְּרִית
 וְאֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּתֵר
 הַמִּזְרֵיָה וְאֶת־הַעֲקָרָה שֶׁעָקַד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל־גִּבִּי הַמִּזְבֵּחַ
 כְּפָתוּב בְּתוֹרָתְךָ:

בראשית כב

א ויהי אתר הדברים האלה והאלהים נסה את־אברהם
 ויאמר אליו אברהם ויאמר הֲנִנִי ב ויאמר קח
 נָא אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אֶהְבַּת אֶת־יִצְחָק וְלָךְ־

ל

(א) (מכרנו כד ס. ב) (האלים ס. מ. ג) (ג) (כד יד)

לָךְ אֶל-אֶרֶץ הַמִּזְרֵיָה וְהָעֵלְהוּ שֵׁם לְעֹלָה עַל אֶתֶר הַהָרִים
 אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהֶיךָ: ג וַיֵּשְׁבֶם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר וַיַּחְבֵּשׁ אֶת-
 חֲמורוֹ וַיִּקַּח אֶת-שְׁנֵי נַעֲרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנֵוֹ וַיִּבְקַע
 עֲצֵי עֹלָה וַיִּקְסוּ וַיֵּךְ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-אָמַר-לָו הָאֱלֹהִים:
 ד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשֶׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיִּרְא אֶת-
 הַמָּקוֹם מִרְחֹק: ה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-נַעֲרָיו שְׁבוּ-לָכֶם
 פֹּה עִם-הַחֲמור וַאֲנִי וְהַנַּעַר נִלְכֶה עַד-כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה
 וְנִשְׁיָבָה אֵלֵיכֶם: ו וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת-עֲצֵי הָעֹלָה וַיֵּשֶׂם
 עַל-יִצְחָק בְּנֵוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת-הָאֵשׁ וְאֶת-הַמַּאֲבָלֹת
 וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ז וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל-אַבְרָהָם אָבִי
 וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַנְּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֲצִים
 וְאֵיךְ הִשִּׁיחַ לְעֹלָה: ח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֵה-לָו
 הַשִּׁיחַ לְעֹלָה בְנִי וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ט וַיָּבֹאוּ אֶל-
 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר-לָו הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שֵׁם אַבְרָהָם אֶת-
 הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת-הָעֲצִים וַיַּעֲקֹד אֶת-יִצְחָק בְּנֵוֹ וַיֵּשֶׂם
 אִתּוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לְעֲצִים: י וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת-
 יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת-הַמַּאֲבָלֹת לְשַׁחֵט אֶת-בְּנֵוֹ: יא וַיִּקְרָא אֵלָיו
 מִלֵּאד וַיְהִי מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
 הַנְּנִי: יב וַיֹּאמֶר אֶל-תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַנַּעַר וְאֶל-תַּעֲשֵׂה-לָו
 מְאוּמָה כִּי ו עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי-יִרְא אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא
 חֲשַׁבְתָּ אֶת-בְּנֵךְ אֶת-יְחִידְךָ מִמֶּנִּי: יג וַיֵּשֶׂא אַבְרָהָם אֶת-
 עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה-אֵיל אַחַר נֶאֱחָז בַּסֶּבֶךְ בְּקִרְבּוֹ וַיִּלְךְ
 אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת-הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַחַת בְּנֵוֹ:
 יד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה וַיְהִי וַיִּרְאֵה אֲשֶׁר

יֹאמֵר הַיּוֹם בְּתֵר יְהוָה יִרְאֶה: שׁוּ וִיקְרָא מִלְּאַךְ יְהוָה אֶל-
 אֲבֹרְתָם שֵׁנִית מִן-הַשָּׁמַיִם: שׁוּ וִיאֹמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם-
 יְהוָה כִּי יֵעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חֲשַׁבְתָּ
 אֶת-בְּנֶךָ אֶת-יְחִידֶךָ: יִי כִי-בָרַךְ אֲבָרְכֶךָ וְתִרְבֶּה אֲרַבֶּה
 אֶת-זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְחֹל אֲשֶׁר עַל-שֹׁפֵת הַיָּם
 וַיִּבֶשׂ זֶרְעֶךָ אֶת שַׁעַר אֲוִיבֹי: יִי וְהִתְבָּרְכוּ בִזְרַעֲךָ כֹּל
 גֹּוֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקִלִּי: יִי וַיֵּשֶׁב אֲבֹרְתָם
 אֶל-נַעֲרֵיו וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל-בְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּשֶׁב
 אֲבֹרְתָם בְּבְאֵר שֶׁבַע:

ביום סליח אומרים תחנון אין אומרים זכ

רבונו של-עולם כמו שכתבש אברהם אבינו את-רחמיז מעל בן-יחיד
 לעשות רצונה בלבב שלם בן יכפשו רחמיה את-פעסה מעלינו
 ויגלו רחמיה על מדותיה. ותתנהג עמנו יהוה אלהינו במדת החסד ובמדת
 הרחמים ותפגם לנו לפנים משורת תדין. וכמוכה הגדול ישוב תרון אפה
 מעפה ומעירה ומארצה ומנחלתה. וקים לנו יהוה אלהינו את-הדבר
 שהבטחחנו: בפתורקה על-ידי משה עבדה מפי כבודה כאמור וזכרתי את-
 בריתי יעקוב ואף את-בריתי יצחק ואף את-בריתי אברהם אזכר והארץ
 אזכר: ונאמר ואף-גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא-מאסתים ולא-
 געלתים לבללתם להפר בריתי אתם כי אני יהוה אלהיהם: ונאמר וזכרתי
 להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות
 להם לאלהים אני יהוה: ונאמר ושב יהוה אלהיה את-שבותה ורחמה
 ושב וקבצה מכל העמים אשר הפיצה יהוה אלהיה שמה: אם יהיה
 גבהה בקצה השמים משם יקבצה יהוה אלהיה ומשם יקחה: והביאה
 יהוה אלהיה אל-הארץ אשר ירשו אבתה וירשתה ותיטבה והרבה
 מאבתיה: ונאמר יהוה חננו לה קוינו היה ורעם לפרקים אף ישועתנו
 בעת צרה: ונאמר ועת צרה היא ליעקב ומפנה יושע: ונאמר בכל
 צרתם לו יא כי צר ומלאה פניו הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא גאלם
 וינצלם וינשואם כל ימי עולם: ונאמר מי-אל כמוה נשא עון ועבר על-

פשע
 (א) ויקחו ס. אב. (ב) טס טו מד. (ג) טס טו מה. (ד) דברים (ג. ה) טס (ד. ו) טס (ז) ישיע (ח) ג.
 (ח) ירמיה (ז. ח) ישיע (ט. י) מיכה (י. יא).

פָּשַׁע לְשֹׂאֲרֵיהֶן נִהְלַח לֹא־תִחַיֶּיךָ לְעַד אִפֹּי כִּי־הִפִּין חֶסֶד הוּא : יָשׁוּב
 יִרְחַמֵּנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִשְׁלַח בְּמִצְלוֹת יָם כְּל־חַטָּאתָם : תִּתֵּן אֲמַת
 לְעַקֵּב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִיַּמי קֶדֶם : וְנֹאמַר
 וְהִבִּיאֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׁמְחֵתִים בְּבֵית הַפְּלִתי עֲלוֹתֵיהֶם וּבְחֵיתֵיהֶם
 לְרִצּוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־הַפְּלָה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים :

לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם יִרְאֵה שָׁמַיִם בַּפֶּתַח וּמִנְדָּה עַל־הָאֲמַת וְדוֹבַר
 אֲמַת בְּלִבָּבוֹ וַיִּשְׁבַּח וַיֹּאמֶר :

רַבּוֹן כְּר־הָעוֹלָמִים לֹא עַל־צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים

תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים . מָה אֲנִי

מָה תִּיַּנֵּנוּ מָה חִסְדְּךָ מִה־צְדָקְךָ מִה־כְּחֹנֵנוּ מִה־גְבוּרַתְךָ

מִה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל־הִי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא

כָּל־הַגְּבוּרִים כָּאֵן לְפָנֶיךָ וְאֲנִשֵׁי הַשָּׁם כְּלֹא הָיוּ וְחַכְמַיִם

כְּבָלִי מִדַּע וְנִבְוִים כְּבָלִי הַשִּׁבְלִי כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם

תָּהוּ וַיִּמֵּי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ . וּמִזֹּתֵר הָאָדָם מִן־

הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הֶבֶל הֶבֶל : לְבַד הַנְּשָׁמָה הַמְּהוּרָה

שֶׁהִיא עֲתִידָה לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבוֹן לְפָנֶיךָ כִּסֵּא כְבוֹדְךָ וְכָל

הַנְּוִים כָּאֵן נִגְנָה שֶׁנֹּאמַר הַנְּוִים כְּמִר מִדְּלִי וְכִשְׁחַק

מֵאֲזֻנִים נִחְשְׁבוּ הֵן אֵיִם כְּדָק יִמּוֹל :

אָבֵל אֲנַחְנוּ עֲמָה בְּנֵי בְרִיתְךָ . בְּנֵי אַבְרָהָם אַהֲבָה

שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ בְּהַר הַמִּרְיָה . זָרַע יִצְחָק יִתִּידוּ

שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ עַל גְּבִי־הַמּוֹזֵב עֲדַת יַעֲקֹב בְּנֵה כְבוֹדְךָ

שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאַהֲבַת אֲתוֹ וּמִשְׁמֵחַתְךָ שֶׁשְׂמֵחַת־בּוֹ

קָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁרוּן :

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ תִּיבִים לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְשִׁבְחָךְ
 וּלְכַפָּאֲרָךְ וּלְבָרְךָ וּלְקַדְשׁ וְלִתֵּן שִׁבְחָ

וְהוֹדִיָּה לְשִׁמְךָ: אֲשֶׁרֵינוּ מִהַפְּסוּב הִלְקֵנוּ וּמִהַ
נְעִים גּוֹרְלָנוּ וּמִהַיִּפֶּה יִרְשָׁתָנוּ אֲשֶׁרֵינוּ שִׁאֲנוּ
מִשְׁבִּימוֹם וּמִעֲרִיבִים עָרַב וּבָקָר וְאוֹמְרִים
פְּעָמִים בְּכָל־יוֹם:

דכ"ט 7

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

כְּרוֹךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְהוָה הוֹדִיָּה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֵדֶךָ: וְהוֹי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר

אָנֹכִי מְצִוְּךָ הַיּוֹם עַל־לִבְּךָ: יוֹשִׁיעֲנֶתֶם לְבָנֶיךָ וְדַבַּרְתֶּם
בָּם בְּשִׁבְתְּכֶם בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתֹּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ

וּבְקוּמְךָ: חִוֵּקְשֵׁרְתֶם לְאוֹת עַל־יְדֶיךָ וְהָיוּ לְטַמְּפַת בֵּין
עֵינֶיךָ: ט וּכְתַבְתֶּם עַל־מִזְוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

אֲתָה הוּא עַד־שָׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם אֲתָה הוּא מִשְׁנִבְרָא הָעוֹלָם
אֲתָה הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲתָה הוּא לְעוֹלָם הַבָּא קְדֵשׁ אֶת־

שִׁמְךָ בְּעֵלְמְךָ עַל־יַעַם מְקַדְּשֵׁי שִׁמְךָ וּבִישׁוּעַתְךָ מִלְּבָנוּ תְרוּם
וְתִגְבִּיֶה כְרַגְנוּ. וְהוֹשִׁיעֵנו בְּקִרְוֵב לְמַעַן שִׁמְךָ: כְּרוֹךְ הַמְּקַדֵּשׁ
שְׁמוֹ בְּרַבִּים:

אֲתָה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבַשְּׁמַיִם
הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים אֲמֵת אֲתָה הוּא רֵאשׁוֹן

וְאֲתָה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים קִבְּץ נְפוּצוֹת
קִוְיָה מֵאַרְבַּע כְּנֻפּוֹת הָאָרֶץ יִבְירוּ וַיִּדְעוּ כָּל־בְּאֵר

עוֹלָם כִּי אֲתָה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבָרְךָ לְכָל מַמְלָכוֹת
הָאָרֶץ. אֲתָה עֲשִׂית אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם

וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּם וּמִי בְּכָל־בְּעִשְׂוֹה יְדֶיךָ בְּעֲלִיּוֹנִים
וּבַתְּהַיִּים

שחרית

יד

וּבַתְּחִלָּה שְׂאֵמַר לָךְ מַה־תַּעֲשֶׂה וּמַה־תַּפְעֵל אֲבִינוּ
שְׁבַשְׁמִים חַי וְקַיִם עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד בְּעִבּוֹר
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עֲלֵינוּ וְקַיִם לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל־יְדֵי צְפִנְיָה
חוֹדֵךְ כְּאָמֹר בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֲתָכֶם וּבָעֵת קִבְצִי
אֲתָכֶם כִּי־אַתָּן אֲתָכֶם לְשֵׁם וְלִתְהַלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ
בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְהוָה :

עין מלה נומר בכל יום פרשת תרומת הדשן וסידור המערכה . ויכול לאומרה לפינו קודם אור היום
בתורף . ובקין יאמרנה קודם פרשת תמיד :

אִי־דָבָר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה לֵּאמֹר : ב צו אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו לֵאמֹר
זאת הַזֹּרֶת הַעֲלֵהָ הִיא הַעֲלֵהָ עַל מִקְדָּה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־
הַלֵּילָה עַד־הַבֶּקֶר וְאִשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֹּקֵד בּוֹ : ג וּלְבַשׁ חִבְהִין מִדָּו בְּד
וּמְבֻנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ עַל־בְּשׂוֹרֵי וְהַרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאִשׁ
אֶת־הַעֲלֵה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ : ד וּפִשֵׁט אֶת־בְּגָדָיו
וְלָבַשׁ בְּגָדִים אַחֲרָיִם וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמִּחֲנֶה אֶל־
מְקוֹם טָהוֹר : ה וְהָאִשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תֹּקֵד־בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבְעַר
עֲלֶיהָ חִבְהִין עֲצִים בְּבֶקֶר בְּבֶקֶר וְעֵרֶךְ עֲלֶיהָ הַעֲלֵה וְהִקְטִיר עֲלֶיהָ
חֲלִבֵי הַשְּׁלָמִים : ו אִשׁ תָּמִיד תֹּקֵד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה :

ביום שאין אומרים רחנן אין אומרים זה :

דְּוֵי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתַּרְחֵם עֲלֵינוּ וְתִמְחֹל
לָנוּ עַל כָּל־הַטְּאֲחִינוּ וְהַכֹּפֵר לָנוּ עַל־כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְתִמְחֹל וְתִסְלַח
לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ וְשִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ
גִּרְבָן תָּמִיד שִׁיכַפֵּר בְּעֵדְנוּ כִּמוֹ שֶׁכְּתִיב עֲלֵינוּ בַתּוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה
עֲבָדָה כִּפִּי כְּבוֹדָה כְּאָמֹר :

במלך כח

אִי־דָבָר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה לֵּאמֹר : ב צו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קִרְבָּנִי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ
נִיחֹחֵי תִשְׁמְרוּ לַתְּקָרִיב לִי בְּמוֹעֵדוֹ : ג וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה

הַדְּאִשָּׁה (א) וְכֵלָה ג . ב . ג) ע"ס מערכה .

הַאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמוּמִים
 שְׁנַיִם לַיּוֹם עֲלֶה תָּמִיד: י אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה
 בַּבֶּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם:
 ה וַעֲשִׂירֵית הָאֵיפָה סֹלֶת לַמִּנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִית
 רְבִיעֵת הַהֵינֶן: ו עֲלֵת תָּמִיד הַעֲשִׂיָה בְּתָר סִינֵי לַרִּיחַ
 גִּיחַח אִשָּׁה לַיהוָה: ז וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַהֵינֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
 בַּקֶּדֶשׁ הַסֶּךָ נִסְךְ שֶׁכֶר לַיהוָה: ח וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
 תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וְכִנְסָבוּ תַעֲשֶׂה
 אִשָּׁה רִיחַ גִּיחַח לַיהוָה:

וּשְׁחַט אֹתוֹ עַל יַד הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יְהוָה וּזְרָקוּ בְּנֵי אֹהֲלֵן
 הַכֹּהֲנָיִם אֶת־דָּמּוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהַקָּמִיר אֲבוֹתֵינוּ לִפְנֵיהָ אֶת־
 קָמֶרֶת הַסַּמִּים בְּזֶמֶן שְׁבִיט הַמַּקְדָּשׁ קִים כַּאֲשֶׁר צִוִּית אֹתָם עַל־יַד
 מֹשֶׁה נְבִיאָהּ כְּפָחוּב בְּחֹרֶתָהּ:

ד' וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לָךְ סַמִּים נְטָפוּ וּשְׁחַלְלַת
 וְחִלְבְּנָה סַמִּים וְלִבְנָה זָכָה בָּדַד יִהְיֶה:
 לֵה וַעֲשִׂית אֹתָהּ קָמֶרֶת רִקְחַ מַעֲשֶׂה רִוְקַת מִמְלַח מְתוֹר
 קָדֵשׁ: לו וּשְׁחַקֶּת מִמִּנְחַת הַדֶּקֶן וְנִתְתָה מִמִּנְחַת לִפְנֵי הָעֵדוּת
 בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֹעֵד לָךְ שִׁמְחַה קָדֵשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה
 לָכֶם: וּנְאֻמֶר וְהַקָּמִיר עָלָיו אֹהֲלֵן קָמֶרֶת סַמִּים בַּבֶּקֶר
 בַּבֶּקֶר בְּהִיטִיבוּ אֶת־הַנֶּזֶר יִקְמִירְנָה: וּבְהַעֲלוֹת אֹהֲלֵן
 אֶת־הַנֶּזֶר בֵּין הָעֶרְבָיִם יִקְמִירְנָה קָמֶרֶת תָּמִיד לִפְנֵי
 יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן פְּטוּם הַקָּמֶרֶת בִּיצֵד שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְשִׁמְנָה מְנָיִם
 הֵיוּ בָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשָּׁה כְּמִנְחָן יְמוֹת הַחֲמִשָּׁה מְנָה
 לְכָל

שחרית

מז

לְכַלְיוֹם פָּרַם בְּשַׁחֲרִית וּפָרַם בֵּין הָעֲרֵפִים : וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יִתְּרִים
 לְשִׁמְהֵם מִכִּנִּים כֹּהֵן גָּדוֹל מְלֵא חַפְזוֹ בְּיוֹם הַכִּפָּרִים * וּמַחֲזִיקֵן
 לְמִכְתָּשֶׁת בְּעֶרְבַּ יוֹם הַכִּפָּרִים * וְשׁוֹחֲקֵן יָפֶה יָפֶה כְּדִי שֶׁתְּהֵא
 דָּקָה מִן הַדָּקָה : וְאַחַד עֶשְׂרִי סַמְמָנִין הֵיוּ בָּהּ * וְאַלּוּתֵן * הַצָּרִי
 בַּיְהוֹצֵרֵן * הַחֲלֻבָּנָה יְהִלְבֹּנָה * מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה *
 הַמֹּזֵר יִקְצִיעָה * שֶׁבֶלֶת גֵּרֵד חֹכְרָפִים * מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עֶשְׂרֵי שִׁשָּׁה
 עֶשְׂרֵי מָנֶה * הַקֶּשֶׁט שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי * קְלוּפָה שְׁלֹשָׁה * אֵי קִנְמוֹן
 תְּשֻׁעָה * בְּרִית בְּרִשְׁנָה תְּשֻׁעָה קָבִין * יֵין קִפְרִיסִין סְאִין תִּלְתָּא
 וְקָבִין תִּלְתָּא * וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמֵר חוֹרִין עֲתִיק *
 מִלַּח סוּדוּמִית רְבַע * מַעֲלָה עֵשֶׂן כֹּל־שְׁהוּא : רַבִּי נִתָּן הַכְּבִלִי אוֹמֵר
 אֵף כִּפְתַּת הַיִּרְדֵּן כֹּל שְׁהִיא וְאִם נִתָּן בָּהּ דְּבִשׁ פְּסֻלָּה * וְאִם חֲסֵר
 אֶחָד מִכָּל סַמְמָנֵיהּ חֵיב מִיתָה : רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר *
 הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָּא שֶׁרֶף הַנוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקָּטָף : בְּרִית בְּרִשְׁנָה שְׁשִׁין
 בָּהּ אֶת־הַצָּרֵן * כְּדִי שֶׁתְּהֵא נֹאֶה : יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין בּוֹ אֶת־
 הַצָּרֵן * כְּדִי שֶׁתְּהֵא עוֹה : וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יָפִין לֵה אֶלְאֵ שְׁאִין
 מִכִּנִּיסִין מִי רַגְלִים בְּמִקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד :

תַּנְיָא רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר כִּשְׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הַבֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב
 הַדָּק * מִפְּנֵי שֶׁתְּקוּל יָפֶה לְבָשָׂמִים : פְּטָמָה לְחֻצְאִין כְּשֶׁרָה *
 לְשִׁלִּישׁ וְלַרְבִּיעַ לֹא שְׁמַעְנוּ : אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכָּלֵל אִם
 כְּמִדְתָּהּ כְּשֶׁרָה לְחֻצְאִין וְאִם חֲסֵר אֶחָד מִכָּל סַמְמָנֵיהּ חֵיב מִיתָה :
 תַּנְיָא בַר קַפְרָא אוֹמֵר * אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שְׁנָה הֵיטָה
 בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לְחֻצְאִין : וְעוֹד תַּנְיָא בַר קַפְרָא אֵלּוּ הֵיטָה
 גוֹתֵן בָּהּ קוֹרְטוּב שֶׁל דְּבִשׁ אֵין אָדָם יְכוּל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רִיחָהּ
 וְלָמָּה אֵין מְעַרְבִין בָּהּ דְּבִשׁ מִפְּנֵי שֶׁתְּתוֹרָה אָמְרָה כִּי כָּל שְׁאוּר
 וְכָל דְּבִשׁ לֹא תִקְמִירוּ מִפְּנֵי אִשָּׁה לִיהוּה :

יְהוּה צְבָאוֹת עֲפָנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה : גִּיף יְהוּה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־
 אָדָם בִּטְחָם בָּהּ : גִּיף יְהוּה הוֹשִׁיעָה הַמַּלְאָךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם גְּדָאֵנוּ : גִּיף יְעַרְבָה
 לִיהוּה כְּעֵת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם בְּיַמֵּי עוֹלָם וּכְשִׁנִּים קַדְמוֹנוֹת :

אב"י

אָבִי הוּא מְסַדֵּר סֵדֵר הַמַּעֲרָכָה מִשְׁמָא דְגַמְרָא
 וְאַלְבָּא דְאַבָּא שְׂאוּל מַעֲרָכָה גְדוּלָה קוּדְמַת
 לְמַעֲרָכָה שְׁנֵיהּ שֵׁל קְטוֹרֶת וּמַעֲרָכָה שְׁנֵיהּ שֵׁל
 קְטוֹרֶת קוּדְמַת לְסִדּוּר שְׁנֵי גְזָרֵי עֲצִים וְסִדּוּר שְׁנֵי גְזָרֵי
 עֲצִים קוּדְמַת לְרִשׁוֹן מִזְבַּח הַפְּנִימִי וְרִשׁוֹן מִזְבַּח הַפְּנִימִי
 קוּדְמַת לְהַטְבֵּת חֲמִשׁ גִּירוֹת וְהַטְבֵּת חֲמִשׁ גִּירוֹת
 קוּדְמַת לְדָם הַתְּמִיד וְדָם הַתְּמִיד קוּדְמַת לְהַטְבֵּת
 שְׁתֵּי גִירוֹת וְהַטְבֵּת שְׁתֵּי גִירוֹת קוּדְמַת לְקְטוֹרֶת וּ
 וּקְטוֹרֶת קוּדְמַת לְאַבְרִים וְאַבְרִים לְמִנְחָה וּמִנְחָה
 לְחֶבְתִּין וְחֶבְתִּין לְנֶסְכִּין וְנֶסְכִּין לְמוֹסָפִין וּמוֹסָפִין
 לְבוֹיכִין וְבוֹיכִין קוּדְמִין לְתְּמִיד שֵׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם
 שֶׁנֶּאֱמַר וְעַרְבֵךְ עָלֶיהָ הָעֶלְהָ וְהַקְטִיר עָלֶיהָ חֲלָבֵי
 הַשְּׁלָמִים עָלֶיהָ הַשְּׁלָמִים כָּל־הַקְרָבָנוֹת כָּל־:

אבי יתני
 קרע שטין
 גיד יכיש
 במיד צתי
 חקב טניע
 יגיל פוק
 שקד צית

אָנָּא בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תִּתִּיר צְרוּרָה *
 קַבֵּל רַגְת עַמְךָ שֶׁנִּבְנוּ מִהַרְנוּ נוֹרָא *
 נָא גְבוּר דּוֹרְשֵׁי יְחֻדְךָ כְּבַבְתָּ שְׁמָרִם *
 בָּרַכְס מִהַרִּם רַחֲמֵי צְדָקְתְךָ תְּמִיד גְּמִלִם *
 חֲסִין קְדוֹשׁ בְּרוּב טוֹבָה נִהַל עֲדָתְךָ *
 יְהִיד גֵּאָה לְעַמְךָ פִּנְה זֹכְרֵי קְדוּשָׁתְךָ *
 שְׁוַעֲתֵנוּ קַבֵּל וְשִׁמְעֵ צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת *
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

ציוס טאין אומרים תתען אין אומרים זה :

רְבוֹן הָעוֹלָמִים אַתָּה צִוִּיתָנוּ לְהַקְרִיב קְרָבֵן הַתְּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ . וְלְהַקְטִיר
 הַקְטוֹרֶת בְּזִמְנָהּ וְלְהִזִּית הַבְּהֵמָה בְּעַבְדוּתָם וְלוֹיִם בְּדוּכָנָם וַיִּשְׂרָאֵל
 בְּמַעֲמָדָם וְעַתָּה בַּעֲבוּרֵינוּ חֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבִטֵּל הַתְּמִיד וְהַקְטוֹרֶת וְאִין
 לָנוּ לֹא כֹהֵן בְּעַבְדוּתוֹ וְלֹא לוֹי בְּדוּכָנוּ וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ לָכֵן יְהִי

רצון

רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיהא שית שפתותינו חשוב ומקבל לפניך כאלו הקרבנו קרבן הקמיר במועדו ועמדנו על מעמדו והקטרנו הקטרת בזמנה • כמה שנאמר ונשלמה פרים שפתינו: ונאמר זאת הבורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים:

איזהו מקומן של זבחים קדשי קדשים שחיטתן בצפון פר ושעיר של יום הכפורים שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הוזה על-בין הבדים ועל-הפרכת ועל-מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת • שירי הדם הוזה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון אם-לא נתן לא עכב: פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הוזה על-הפרכת ועל-מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת • שירי הדם הוזה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון אם-לא נתן לא עכב • אלו ואלו נשרפין בבית הקדשן: חטאות הצבור ותיחוד אלו הן חטאות הצבור שעירי ראשי קדשים ושל מועדות שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות • כיצד עלה בכבש ופנה לסובב ובא-לו לקרן דרומית מזרחית • מזרחית צפונית • צפונית מערבית • מערבית דרומית • שירי הדם הוזה שופך על יסוד דרומי • ונאכלין לפנים מן-הקלעים לזכרי כהנה בכל-מאכל ליום ולילה עד חצות:

העולה קדש קדשים שחיטתה בצפון • וקבול דמה בכלי שרת בצפון ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע וטעונה

הַפָּשֵׁט וְנִתְּנוּת וְכִלְיִל לְאֲשִׁים : זִבְחֵי שְׁלָמֵי צִבּוּר וְאַשְׁמוֹת * אֵלֹהִים
 הֵן אֲשָׁמוֹת אֲשֶׁם גְּזוּלוֹת אֲשֶׁם מְעִילוֹת אֲשֶׁם שִׁפְחוֹת הַרוּפָה אֲשֶׁם
 נִזִּיר אֲשֶׁם מִצְדוּרַע אֲשֶׁם תְּלוּי * שְׁחִיטָתוֹ בְּצִפּוֹן וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלֵי
 שָׂרֵת בְּצִפּוֹן * וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנּוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע * וְנֶאֱכָלִין
 לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְּהֻנָּה בְּכָל־מֵאֵכֶל לְיוֹם וְלַיְלָה עַד חֲצוֹת :

הַתְּנוּדָה וְאֵיל נִזִּיר קִדְשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתוֹ בְּכָל מְקוֹם בְּעֹזֶרֶת
 וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנּוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע * וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר
 לְכָל־אָדָם בְּכָל־מֵאֵכֶל לְיוֹם וְלַיְלָה עַד חֲצוֹת : הַמּוֹרֵם מֵהֶם פְּיוּצָא
 בָּהֶם אֶלֶּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֶאֱכָל לְכַהֲנָיִם לְנִשְׁיָהֶם וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם :

שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתוֹ בְּכָל־מְקוֹם בְּעֹזֶרֶת * וְדָמָן
 טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנּוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע * וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־
 אָדָם בְּכָל־מֵאֵכֶל לְשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אַחַד : הַמּוֹרֵם מֵהֶם פְּיוּצָא
 בָּהֶם אֶלֶּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֶאֱכָל לְכַהֲנָיִם לְנִשְׁיָהֶם וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם :

הַבְּכוּר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קִדְשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתוֹ בְּכָל־מְקוֹם
 בְּעֹזֶרֶת וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת וּבִלְבָד שְׁחִיטָתוֹ בְּגִנְדֵי הַיְסוּד :
 שְׁנָה בְּאֵכִילָתוֹ הַבְּכוּר נֶאֱכָל לְכַהֲנָיִם וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם *
 וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־מֵאֵכֶל לְשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אַחַד * הַפֶּסַח
 אֵינּוּ נֶאֱכָל אֶלֶּא בְּלַיְלָה וְאֵינּוּ נֶאֱכָל אֶלֶּא עַד־חֲצוֹת וְאֵינּוּ נֶאֱכָל
 אֶלֶּא לְמַעֲוִי וְאֵינּוּ נֶאֱכָל אֶלֶּא צְלִי :

רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתְּנוּדָה נִדְרָשֶׁת * מִקַּל וְהָקֵר
 וּמְגֹרֶה שְׁנֵה * מִבְּנֵין אֵב מִכְּתוּב אַחַד וּמִבְּנֵין אֵב מִשְׁנֵי כְּתוּבִים *
 מִכָּלֵל וּפְרָט וּמִפְרָט וּכְלָל * כָּלֵל וּפְרָט וּכְלָל אִי אִתָּהּ הֵן אֶלֶּא כְּעֵין הַפְּרָט *
 מִכָּלֵל שֶׁהוּא צָרִיךְ לְפָרֵט וּמִפְרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לְכָלֵל * כָּל־דָּבָר שֶׁהִיא
 בְּכָלֵל הֵצֵא מִן־הַכָּלֵל לְלַמֵּד לֹא לְלַמֵּד עַל־עַצְמוֹ יֵצֵא אֶלֶּא לְלַמֵּד עַל־
 הַכָּלֵל כִּי יֵצֵא * כָּל־דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלֵל וְיֵצֵא לְטָעוֹן טָעוֹן אַחַד שֶׁהוּא
 כְּעֵנֵינוּ יֵצֵא לְהַקְלֵל וְלֹא לְהַחֲמִיר * כָּל־דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלֵל וְיֵצֵא לְטָעוֹן טָעוֹן
 אַחַד שֶׁלֹּא כְּעֵנֵינוּ יֵצֵא לְהַקְלֵל וְלְהַחֲמִיר * כָּל־דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלֵל וְיֵצֵא לְדוֹן
 כְּדָבָר חֲדָשׁ אִי אִתָּהּ יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לְכָלֵל עַד שִׁחְזָרְנוּ הַכְּתוּב לְכָלֵל
 בְּפִרְוֵשׁ * דָּבָר הַלָּמֵד מִעֵנֵנוּ וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוּפוֹ וְכֵן (נ"א וכו') שְׁנֵי כְּתוּבִים

הַמְּבַחֲשִׁים

המכחישים זה את זה עד שיבא הכתוב העליוש ויכרע ביניהם :
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש
 במהרה בלמנו ותן חלקנו בתורתך : קדיש דרבנן

ה' תודו ליהוה קראו בשמו' הזקיעו בעמים עלילותיו:
 ט שירו לו זמרו לו שיתו בכל נפלאותיו :
 י התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוה :
 יא דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד : יב זכרו נפלאותיו
 אשר עשה מפתיו ומשפטי פיהו : יג זרע ישראל עבדו
 בני יעקב בחיריו : יד הוא יהוה אלהינו בכל הארץ
 משפטיו : טו זכרו לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור :
 טז אשר ברית את אברהם ושבועתו ליצחק :
 יז ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם : יח לאמר
 לה אתן ארץ כנען חבל נחלתכם : יט בהיותכם מתי
 מספר כמעט ונגרים בה : כ ויתהלכו מגוי אל גוי
 ומממלכה אל עם אחר : כא לא אהנית לאיש לעשקם
 ויזכח עליהם מלכים : כב אל תנעו במשיחתי ובגביאי
 אל תרעו : כג שירו ליהוה כל הארץ בששון מיום אל
 יום ישועתו : כד ספרו בגוים את כבודו בכל העמים
 נפלאותיו : כה כי גדול יהוה ומהלל מאד ונורא הוא על
 כל אלהים : כו כי כל אלהי העמים אלילים * מן ערך לספסוק
 ויהוה שמים עשה : כז תוד ותדר לפניו עז ותדוה
 במקמו : כח הבו ליהוה משפחות עמים * הבו ליהוה
 כבוד ועז : כט הבו ליהוה כבוד שמו * שאו מנחה ובאו
 לפניו השתחוו ליהוה בהדרת קדש : ל תילו מלפניו

כָּל־הָאָרֶץ אֶת־תְּבוּן תַּבַּל בְּלִי־תַמּוּז׃ לֹא יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם
 וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי־יְהוָה מֶלֶךְ׃ לֵב יִרְעַם הַיָּם
 וּמְלֹא יַעֲלֶץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ׃ לֵב אֵז יִרְנְנוּ עֲצֵי
 הַיַּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא לְשִׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ׃ לֹא הִדּוּ
 לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ׃ לֹא וַאֲמָרוּ הוֹשִׁיעֵנו
 אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו וּקְבַצְנוּ וְהַצִּילְנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם
 קְדוֹשְׁךָ לְהִשְׁתַּבַּח בְּתִהְלֶתְךָ׃ לֹא בְרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעֵלֶם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעַם אָמֵן
 וְהִלַּל לַיהוָה׃ רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם
 רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא׃ רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ
 לְהַר קְדוֹשׁוֹ כִּי־קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְהוּא רַחוּם ׀
 יִבְרַח עֵוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהִשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא־יַעִיר
 כָּל־חַמְתּוֹ׃ אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
 חֲסִדֶיךָ וַאֲמַתְּךָ תִּמְיֵד יִצְרוּנִי׃ זְכַר רַחֲמֶיךָ יְהוָה
 וְחֲסִדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ תִּגְנוּ עֵוֹ לֵאלֹהִים עַל־
 יִשְׂרָאֵל גְּאוֹתוֹ וְעֵזוֹ בַּשְּׁחָקִים׃ נוֹרָא אֱלֹהִים ׀
 מִמֶּךָ־שׁוֹךְ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן עֵז וְתַעֲצֻמוֹת לְעַם
 בְּרוּךְ אֱלֹהִים׃ אֵל־נִקְמוֹת יְהוָה אֵל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ׃
 הַנְּשֵׂא שׁוֹפֵט הָאָרֶץ הַשֵּׁב גְּמוּל עַל־גֹּאִים׃ לַיהוָה
 הַיֹּשִׁיעָה עַל־עַמּוֹ בְּרִכְתְּךָ סֶלָה׃ יְהוָה צְבָאוֹת
 עֲמָנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ יְהוָה צְבָאוֹת
 אֲשֶׁר־י אָדָם בְּמִתְּ בְךָ׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
 בְּיוֹם־קְרָאֵנוּ׃ הוֹשִׁיעָה ׀ אֶת־עַמּוֹךָ וּבִרְךָ אֶת־נַחֲלֶתְךָ

רדעם

(א) סְלֵסֶלֶט נֶסֶח כ. (ב) סְסֵס נֶסֶח ס. (ג) סְסֵס עֵט ל. (ד) סְסֵס מִי. (ה) סְסֵס כְּסוּ. (ו) סְסֵס סֵט. (ז) סְסֵס סֵט. (ח) סְסֵס זֵל. (ט) סְסֵס זֵל כ. (י) סְסֵס גֵס. (יא) סְסֵס גֵס. (יב) סְסֵס עֵט. (יג) סְסֵס עֵט. (יד) סְסֵס עֵט. (טו) סְסֵס עֵט. (טז) סְסֵס עֵט. (יז) סְסֵס עֵט. (יח) סְסֵס עֵט. (יט) סְסֵס עֵט. (כ) סְסֵס עֵט. (כא) סְסֵס עֵט. (כב) סְסֵס עֵט. (כג) סְסֵס עֵט. (כד) סְסֵס עֵט. (כה) סְסֵס עֵט. (כו) סְסֵס עֵט. (כז) סְסֵס עֵט. (כח) סְסֵס עֵט. (כט) סְסֵס עֵט. (ל) סְסֵס עֵט.

וְרַעַם וּנְשִׂאִים עַד-הָעוֹלָם : נִפְשָׁנוּ חִבָּתָה לַיהוָה
 עֲזָרְנוּ וּמִנְּנוּ הוּא : כִּי-בּו יִשְׁמַח לִבָּנוּ כִּי בְשֵׁם
 קְדָשׁוֹ בְּמִתְּנוּ : יְהִי חֶסֶדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחְלָנוּ
 לָךְ : הִרְאֵנוּ יְהוָה חֶסֶדְךָ וַיִּשְׁעָךָ תִּתֵּן-לָנוּ : קוּמָה
 עֲזָרְתָה לָנוּ וּפְדָנוּ לְמַעַן חֶסֶדְךָ : אֲנָכִי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 הַמַּעֲלֶה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַרְחֵב-פִּיךָ וּנְאֻמְלָאֵהוּ : אֲשֶׁר־י
 הָעַם שָׂכְבָה לוֹ אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁוְתָה אֱלֹהֵינוּ : וְאֲנִי |
 בַּחֶסֶדְךָ בְּמִתְּתִי יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעָתְךָ אֲשִׁירָה לַיהוָה
 כִּי גִמְלָה עָלַי :

סג"ס

א מִזְמוֹר שִׁיר-חֲנֻכַּת הַבֵּית לַדָּוָד : ב אַרְוֶמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי וּלֹא־
 שָׂמַחְתָּ אֲבִי לִי : ג יְהוָה אֱלֹהֵי שׁוּעָתִי אֱלֹהֵי וְתִרְפָּאֵנִי :
 ד יְהוָה הַעֲלִיתָ מִן-שָׂאוֹל נַפְשִׁי חֲתִיתָנִי מִיַּרְדֵּי-בוֹר : ה זָמְרוּ לַיהוָה
 חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזָכַר קְדָשׁוֹ : ו כִּי רָגַע | בְּאֶפְסוֹ חַיִּים בְּרָצוֹנוֹ בְּעָרֹב
 זָלוּן בְּכִי וּלְבָקָר רִנָּה : י וְאֲנִי אֶמְרָתִי בְשִׁלְוִי בַל-אֲמוֹט לְעוֹלָם :
 ח יְהוָה בְּרָצוֹנְךָ הַעֲמַדְתָּה לַתְּרִי עֵז הַסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל :
 ט אֱלֹהֵי יְהוָה אֶקְרָא וְאֵל יְהוָה אֶתְחַנֵּן : י מִדֵּבַעַע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי
 אֶל-שַׁחַת הַיּוֹדֶךָ עַפְרֵי הַיַּבֵּיד אֶמְתָּךְ : יא שְׁמַע-יְהוָה וְחַגְּנֵי יְהוָה תִּיחַד
 עֲזָר לִי : יב הַכֹּתֵת מִסַּפְדֵי לְמַחֹל לִי פִתְחֹת שָׁקִי וְהִאֲזַרְנִי שְׂמִתָּה :
 יג לְמַעַן יִזְכְּרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יָדָם יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲדַבְּרֶךָ :
 יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד :
 יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד :
 וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ בַּיּוֹם תְּהוֹא יְהוָה
 יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד :

הוֹשִׁיעֵנו | יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּקְבֹצְנוּ מִן-תְּנוּיִם לַחַדוֹת
 לְשֵׁם קְדָשְׁךָ לְהִשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלֻתְךָ : בְּרוּךְ

ס כָּל הַזֵּי"ל בַּמִּתְחָ * מִזְמוֹר כ"ב
 (א) סג"ס (ב) סג"ס (ג) סג"ס (ד) סג"ס (ה) סג"ס (ו) סג"ס (ז) סג"ס (ח) סג"ס (ט) סג"ס (י) סג"ס (יא) סג"ס (יב) סג"ס (יג) סג"ס (יד) סג"ס (טו) סג"ס (טז) סג"ס (יז) סג"ס (יח) סג"ס (יט) סג"ס (כ) סג"ס (כא) סג"ס (כב) סג"ס (כג) סג"ס (כד) סג"ס (כה) סג"ס (כו) סג"ס (כז) סג"ס (כח) סג"ס (כט) סג"ס (ל) סג"ס (לא) סג"ס (לב) סג"ס (לג) סג"ס (לד) סג"ס (לה) סג"ס (לו) סג"ס (לז) סג"ס (לח) סג"ס (לט) סג"ס (לע) סג"ס (לס) סג"ס (לסג"ס)

יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם | וְעַד־הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־
הָעַם אָמֵן הַלְלוּיָהּ : כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּיָהּ :

גמול יאמר זה וכנסת וכו' וכו' למנצח כוזמר לדוד השמים מספרים וכו' .

סג' טו

א לְמַנְצַח בְּגִיגוֹת מוֹמֹזֵר שִׁיר : ב אֱלֹהִים יִחַנְּנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פְּנֵי
אֶתְנֵנוּ סֵלָה : ג לְקַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָבָה בְּכַל־גּוֹיִם יִשְׁוַעְתְּהָ :
ד יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֵם : ה יִשְׁמְחוּ וַיְרַנְּנוּ לְאֻמִּים
בִּיַּת־שֹׁפֵט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וּלְאֻמִּים | בְּאֶרֶץ תַּנְחֵם סֵלָה : ו יוֹדוּךָ
עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֵם : ז אֶרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ וַיְבָרְכֵנוּ
אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ : ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֲפִסֵי־אֶרֶץ :
לשם יחד קדש'א ברוך הוא ושכינתה לתדא לשם יה ביה ביהודא
שלים בשם בל-ישראל :

בְּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם • בְּרוּךְ הוּא •
בְּרוּךְ אוֹמֵר וְעָשָׂה • בְּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם •
בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית • בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ •
בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת • בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שֶׁכָּר
טוֹב לִירְאוֹ • בְּרוּךְ חַי לְעַד וְקַיִם לְנֶצַח • בְּרוּךְ
פוֹדֶה וּמַצִּיל בְּרוּךְ שְׁמוֹ • בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָב הַרְחֵמֵן הַמְהַלֵּל
בְּפֶה עַמּוֹ מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר בְּלִשׁוֹן חֲסִידָיו וְעַבְדָּיו
וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ • נְהַלְלֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּשִׁבְחוֹת וּבְזִמְרוֹת • נְגַדְלֶךָ וּנְשַׁבְּחֶךָ וּנְפָאֲרֶךָ
וְנִמְלִיכֶךָ וְנִזְכִּיר שִׁמְךָ מִלְּכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ יְחִיד חַי
הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ • מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר עַד־יַעַד

שמו

סג' טז

שיר
שמו הגדול : ברוך אתה יהוה מלך
מהלל בתשבחות :

66 מזמור לתודה נשנת וכי"ם ולא כפ"ם ונחמ"ם של פסח ולא כפרכ ז"ב :

א מזמור לתודה הקיעו ליהוה כלהארץ : ב עבדו אתיהוה
בשמתח באו לפניו ברננה : ג דעו פיהוה הוא
אלהים הוא עשנו ולא (ו' ק) אנתנו עמו וצאן מרעיתו : ד באו
שערינו ו בתודה חצרתיו בתהלה תודו לו ברכו שמו : ה פייטוב
יהוה לעולם חסדו ועד-הר ודר אמונתו :

נשנת וי"ם למרים ז :

א מזמור שיר ליום השבת : ב טוב להודות ליהוה ולזמר לשמך
עליון : ג להגיד בפקר חסדך ואמונתך בלילות : ד על-י
עשור ועלי-נבל עלי הגיון בכנור : ה פי שמתתני יהוה בפעלך
במעשי ידך ארצן : ו מה גדלו מעשיך יהוה מאד עמקו
מחשבתך : ז איש-בער לא ידע וכסיל לא יבין את-זאת :
ח בפרח רשעים פמו-עשב ויציצו כל-פעלי און להשמדם ערי-
עד : ט ואתה מרום לעלם יהוה : י כי הנה איבך ויהוה פיהנה
איבך יאבדו יתפרדו כל-פעלי און : יא ותראם פראים קרני בקתי
בשמן רענן : יב ותפמ עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה
אזני : יג צדיק פתמר יפרח כארו בלבנון ישנה : יד שתולים
בבית יהוה בחצרות אלהינו יפריתו : טו עוד ינובון פשיבה
דשנים ורעננים יהיו : טז להגיד פיי-ישר יהוה צדי ולא-
ע לתה (עלתה ק) בו :

א יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז התאזר אפזתכון תבל
בלתמוט : ב נכון כסאך מאז מעולם אתה : ג נשאו
נהרות ו יהוה נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים : ד מקלות ו
מים רבים אדירים משפריים אדיר פמרום יהוה : ה עדתך י
נאמנו מאד לביתך נאוה (י נאוה) קדש יהוה לארץ ימים :

יְהוָה כְּבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו :
 יְהוֹ שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם :
 מִמְּזוֹרַח-שֶׁמֶשׁ עַד-מְבוֹאוֹ מְהַלֵּל שֵׁם יְהוָה :
 רָם עַל-כָּל-גּוֹיִם וְיְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ :
 יְהוָה שֶׁמֶךְ לְעוֹלָם יְהוָה זְכָרָךְ לְדֹר-וָדָר :
 יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הַבֵּינן כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ כְּכֹל
 מְשֻׁלָּה : יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ :
 בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ : יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה
 יְמֶלֶךְ לְעוֹלָם וָעֶד : יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אֲבֹדוּ
 גּוֹיִם מֵאֶרְצוֹ : יְהוָה הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם הַנִּיֵּא
 מִחֲשָׁבוֹת עַמִּים : רַבּוֹת מִחֲשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ
 וְעֲצַת-יְהוָה הִיא תְקוּם : עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם
 תִּעֲמֹד מִחֲשָׁבוֹת לְבוֹ לְדֹר וָדָר : כִּי הוּא אָמַר
 וַיְהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד : כִּי בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אֹהֶל
 לְמוֹשָׁב לוֹ : כִּי-יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל
 לְסִגְלָתוֹ : כִּי לֹא יִפֹּשׁ יְהוָה עִמּוֹ וְנִחַלְתּוֹ לֹא
 יַעֲזוֹב : וְהוּא אֲרַחֵם וּיְכַפֵּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה
 לְהַשִּׁיב אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל-יַחֲמָתוֹ : יְהוָה
 הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם-קְרָאֵנוּ :

אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִתְלַקֵּךְ סִלָּה : אֲשֶׁרֵי הַעַם
 שִׁכְבָּה לוֹ אֲשֶׁרֵי הַעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֵיו : א תְּהַלֵּךְ

(א) תהלים קד לא. (ב) שם קנב כ. (ג) שם סג ג. (ד) שם סד ד. (ה) שם קלב יג. (ו) שם קנב יד. (ז) דהיא סז לא.
 (ח) תהלים י סז. (ט) שם לג י. (י) תהלים יט כא. (יא) תהלים לג יא. (יב) שם סג ט. (יג) שם קלב יג. (יד) שם קלב ד.
 (טו) שם סז יד. (טז) שם פס לא. (יז) שם כ"י צ. (יח) שם סד כ. (יט) שם קנד ט. (כ) שם קנד ט. (כא) שם קנד ט.

(*)

שחרית

ב

לְדוֹד אֲרוּמִמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם
וְעַד: ב בְּכָל־יּוֹם אֲבָרְכֶךָ וְאַהֲלִלְךָ שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וְעַד:
ג גְּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר: ד הוֹר
לְדוֹר יִשְׁבַח מִעֲשִׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ: ה הַדָּר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: ו וְעִזּוֹנוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
וְגִדְלוֹתֶיךָ (וּגְדוּלַת ד ק) אִם־פָּרְנָה: ז זְכָר רַב־טוֹבָה יִבִּיעוּ
וְצִדְקָתֶךָ יִרְנְנוּ: ח חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרֶךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל־
(וּגְדוֹל ק) חֶסֶד: ט טוֹב־יְהוָה לְכָל וְרַחֲמוֹ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:
י יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשִׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה: יא כְּבוֹד
מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ: יב לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי
הָאָרֶץ גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: יג מַלְכוּתֶךָ
מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־הַדָּר וְדָר: יד סוּמָה
יְהוָה לְכָל־הַנְּפִלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכַּפּוּפִים: טו עֵינֵי כָל
אֲרֶזֶךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נּוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲבָלָם בְּעֵתוֹ:
טז פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רְצוֹן: יז צַדִּיק
יְהוָה בְּכָל־הַדְּרָכָיו וַחֲסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: יח קְרוֹב
יְהוָה לְכָל־קְרָאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת:
יט רְצוֹן־יִרְאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם:
כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים
יִשְׂמִיד: כא תְּהַלֵּת יְהוָה יִדְבַר־פִּי וּבִרְךָ כָּל־בְּשָׂר
שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וְעַד: וְאֲנַחְנוּ | נִבְרַךְ יְהִי מֵעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

א הַלְלוּיָהּ הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה: ב אֲהַלֵּלָהּ יְהוָה בְּחַיֵּי אֲזוּמָתָה
לאלהי (א) סגלים קמז יח . ב) טז קמז . (י)

לאלהי בעודי : י אלהי במוח בנדיבים בן אדם ו שאין לו
 תשובה : י תצא רוחו ישב לאדמתו ביום ההוא אברו עשתנתיו :
 ה אשרי שאל יעקב בעורו שברו עליהו אלהיו : ו עשה ו
 שמים וארץ אתהים ואת כל אשר בם השמר אמת לעולם :
 ו עשה משפט ו לעשוקים נתן לחם לרעים יהוה מתיר אסורים :
 ח יהוה ו פקח עורים יהוה זקק בפופים יהוה אהב צדיקים :
 ט יהוה ו שמר את גרים יתום ואלמנה יעודד ודרך רשעים יעות :
 י ימלך יהוה ו לעולם אלהיו ציון לדר ודר הללויה :

א הללויה ו בייטוב זמרה אלהינו פינעים נאווה תהלה : ב בונה
 ירושלים יהוה נדחי ישראל יבנס : ג הרופא לשבורי לב
 ומחפש לעצבותם : ד מונה מספר לפוכבים לכלם שמות יקרא :
 ה גדול אדונינו ורב כח לתבונתו אין מספר : ו מעודד ענוים יהוה
 משפיל רשעים עדי ארץ : ז ענו ליהוה בתודה זמרו לאלהינו
 בכנור : ח המכסה שמים ו בעבים המכין לארץ מטר המצמיח
 הרים חציר : ט גותן לבהמה לחמה לבני ערב אשר יקראו : י לא
 בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה : יא רוצה יהוה
 את יראיו את המיחלים לחסדו : יב שבחי ירושלים את יהוה
 הללי אלהיו ציון : יג בייחוק בריתי שעריה ברך בנה בברכה :
 יד השם גבולך שלום תלב חמים שביעך : טו השלח אמרתו ארץ
 עדי מתרה ירוץ דברו : טז הנתן שלג בצמר כפור כאפר יפור :
 יז משליך קרתו כפתים לפני קרתו מי יעמד : יח ישלח דברו
 ומסם ישב רוחו יולדמים : יט מגיד דברו ליעקב חקיו ומשפטיו
 לישראל : כ לא עשה כן ו לכל גוי ומשפטם בלידעום הללויה :

א הללויה ו הללו את יהוה מן השמים הללוהו בפרומים :
 ב הללוהו כל מלאכיו הללוהו כל צבאו : ג הללוהו
 שמש וירח הללוהו כל כוכבי אור : ד הללוהו שמי השמים

המים

יג קרתו סטו נססו . סד בריו קי מו י . יצבאיו סו יו י .

(ט סגלים קט . ב) טז קמס .

וְהַמִּים אֲשֶׁר אֶמְעַל הַשָּׁמַיִם : ה יִהְיוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא
צוּה וְנִבְרָאוּ : ו יִנְעַמְיָהם לְעַד לְעוֹלָם חֲקִי־נִתֵּן וְלֹא יַעֲבוֹר :
י הִלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת : ח אֵשׁ וּבָרָד
שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סַעֲרָה עֲשֵׂה דְבָרוֹ : ט הַהָרִים וְכָל־גְּבוּעוֹת עֵץ
פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים : י הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף : יא מַלְאָכֵי־
אָרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שִׁפְטֵי אָרֶץ : יב בַּחֹרִים וְגַם־בְּתוֹלוֹת
זְמִנִּים עִם־נְעָרִים : יג יִהְיוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָרוּ
הוֹדוּ עַל־אָרֶץ וְשָׁמַיִם : יד וַיֵּרָם קָרְן לְעַמּוֹ תְהַלֵּה לְכָל־חֲסִידָיו
לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ הַלְלוּיָהּ :

א הַלְלוּיָהּ | שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְתוּ בְּקֹהֶל חֲסִידִים :
ב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשׂוֹי בְּנֵי־צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָם :
ג יִהְיוּ שְׂמוֹ בְּמַחֹל בְּתַף וְכִנּוֹר יִזְמְרוּלוֹ : ד בִּירוּצָה יְהוָה
בְּעַמּוֹ יִפְאֵר עַנּוּיִם בִּישׁוּעָה : ה יַעֲלוּ חֲסִידִים בְּכִבוֹד יִרְנְנוּ עַל־
מִשְׁכַּבּוֹתָם : ו רוּמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם :
ז לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגוֹיִם תּוֹכְחוֹת בְּלְאֻמִּים : ח לְאֹסֵר מַלְכֵיהֶם
בְּזַקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בְרוֹז : ט לַעֲשׂוֹת בְּהֵם | מִשְׁפָּט כְּתוּב
חֲדָד הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ :

א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּיָאֵל בְּקֹדְשׁוֹ הַלְלוּיָהּ בְּרִקְוַע עוֹז : ב הַלְלוּיָהּ
בְּגִבוֹרָתוֹ הַלְלוּיָהּ כָּרֵב גִּדְלוֹ : ג הַלְלוּיָהּ בְּתַקְוָה
שׁוֹפֵר הַלְלוּיָהּ בְּנִבְלָה וְכִנּוֹר : ד הַלְלוּיָהּ בְּתַף וּמַחֹל הַלְלוּיָהּ בְּמִנִּים
וְעִנָּב : ה הַלְלוּיָהּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ הַלְלוּיָהּ בְּצִלְצְלֵי־תְרוּעָה : ו כָּל
הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּיָהּ : ז בְּתֵיבָה :

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן : בְּרוּךְ יְהוָה |
מִצִּיּוֹן שֶׁבֶן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ : בְּרוּךְ |
יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת
לְבַד

לְבָהוּ : וּבְרוּךְ אֱשֶׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא
 כְּבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן :

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת־יְהוָה לְעֵינָיו כָּל־הַקָּהֶל וַיֹּאמֶר דָּוִד
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם
 וְעַד־עוֹלָם : לָךְ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת
 וְהַנִּצְחָה וְהַהוֹד כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָךְ יְהוָה הַמְּמֹלָכָה
 וְהַמְּתַנַּשֵּׂא לְכֹל | לְרֹאשׁ : וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ
 וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּבִיָּדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבִיָּדְךָ לְגִדְּלֵל וּלְחַזֵּק
 לְכֹל : וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם
 תְּפָאֶרְתֶּךָ : וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדְךָ וּמְרוֹמֶם עַל־כָּל־בְּרָכָה
 וְתַהֲלָה : אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבָרְכֶךָ אֶת־עֲשׂוֹת אֶת־
 הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאֵם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר
 עָלֶיהָ תַיִמִים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כַּכָּבִים
 וּצְבָאֵי הַשָּׁמַיִם לָךְ מִשְׁתַּחֲוִיִּים : אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים
 אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשָׁמַתָּ
 שְׁמוֹ אַבְרָהָם : וּמִצָּאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וּכְרוֹת
 עִמּוֹ הַבְּרִית לְתֵת אֶת־אָרֶץ הַכְּנַעֲנִי חֲחַתִּי הָאֱמֹרִי
 וְהַכְּרִזִי וְהַיְבוּסִי וְהַגְּרָגְשִׁי לְתֵת לְזֶרְעוֹ וּתְקַם אֶת־דְּבָרְךָ
 כִּי צְדִיק אָתָּה : וַתֵּרָא אֶת־עֵנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וְאַת־
 זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף : וַתַּתֵּן אֶתְּתָם וּמִפְתִּיחַ
 בְּפִרְעֹה וּבְכָל־עַבְדָּיו וּבְכָל־עַם אֲרָצוֹ כִּי יִדְעָתָ כִּי
 הוֹדוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעֲשֵׂלָךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה : וְהִים בְּקַעַת

לְפָנֶיהֶם

סע"ט מבורס . י"ט ט"ס מבורס .

א) סע"ט ט"ס . ב) סע"ט ט"ס . ג) סע"ט ט"ס . ד) סע"ט ט"ס . ה) סע"ט ט"ס . ו) סע"ט ט"ס . ז) סע"ט ט"ס . ח) סע"ט ט"ס . ט) סע"ט ט"ס . י) סע"ט ט"ס . י"א) סע"ט ט"ס .

לפניהם ויעברו בתוך הים ביבשה ואת זרדפיהם

השלקת במצולת כמו אבן בקים עזים:

וַיִּשַׁע יְהוָה בְּיָם הַיָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵעַל־שַׁפַּת

הַיָּם: לֹא־יִרְאֵהוּ יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּם הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה

יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּרְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ בְּיַהּוָה

וּבְמֹשֶׁה עֲבָדָיו:

אֵינוּ יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת

לְיַהּוָה וַיֹּאמְרוּ לֹא־אָמַר אֲשִׁירָה לְיַהּוָה כִּי־נָאֵה נָאֵה

סוּס וְרֶכֶב וְרֶמֶה בַיָּם: ב עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה

זֶה אֱלֹהֵי וְאֵנֹהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרְמְנֶהוּ: ג יְהוָה אִישׁ

מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ: ד מִרְכַּבַּת פָּרָעָה וַחֲלוּ יְיָהּ בַיָּם

וּמִבְּתַר שְׁלֹשׁוֹ טַבָּעוֹ בַיָּם־סוּף: ה תִּהְיֶה יָם וְכִסּוּמוֹ יִרְדּוּ

בְּמִצְוֹלֹת כְּמו־אֲבָן: ו יִמְוֶנֶה יְהוָה נֶאֱדָרִי בְּכַח יְמִינֶהּ

יְהוָה תִּרְעֵץ אוֹיֵב: ז וּבְרֶב נְאוֹנֶה תִּתְרַם קַמּוּךְ תִּשְׁלַח

תִּרְנֶנֶה וְאֶכְלָמוּ כִּקְשׁ: ח וּבְרוּחַ אַפְיֶה נַעֲרְמוּ מִים נִצְבּוּ

כְּמו־גֵד נִזְלִים קִפְאוּ תִהְיֶה בְּלִבַיִם: ט אָמַר אוֹיֵב

אֶרְדֹּף אֲשׁוּג אֶחְלַק שְׁלָל תִּמְלֹאמוּ נַפְשֵׁי אֶרֶיק חֲרָבִי

תִּזְרִישְׁמוּ יָדַי: י נִשְׁפַּת בְּרוּחְךָ כִּסְמוּ יָם צָלְלוּ כְּעוֹפֹת

בְּמִים אֲדִירִים: יא מִי־כִמְכָה בְּאֵלִים יְהוָה מִי כִמְכָה

נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא תִהְיֶה עֲשֵׂה־פֶלֶא: יב נְתִיב יְמִינֶהּ

תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ: יג נְתִיב בְּחִסְדְּךָ עִם־זוֹ נֶאֱלָת נִתְלַת

בְּעֵזֶךָ אֶל־נֶגַהּ קֹדֶשֶׁךָ: יד שְׁמַעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּ חֵיל אֲחוֹ

יִשְׁבִּי פִלְשֵׁת: טו אֵין נִבְהָלוּ אֱלֹהֵי אֲדוּם אֱלֹהֵי מוֹאָב

וְאַחֲזָמוּ רָעַד נִמְנוּ כֹל יוֹשְׁבֵי כְנָעַן: מִן תִּפְּל עֲלֵיהֶם
 אִימָתָה וּפָחַד בְּגִדְל זְרוּעֶיךָ יִדְמוּ בְּאֶבֶן עַד-יַעֲבֹר עִמָּךָ
 יִהְיֶה עַד-יַעֲבֹר עִם-זֶנוּ קִנִּיתִי: יי תִבְאָמוּ וְתִמְלְעֶמוּ בְּתֵר
 נַחֲלֹתֶיךָ מִכּוֹן לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלַּת יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדָנִי כּוֹנְנִי
 יִדְיָה: יי יְהוָה | יִמְלֶךְ לְעֹלָם וָעַד: יְהוָה | יִמְלֶךְ לְעֹלָם
 וָעַד: יְהוָה מַלְכוּתָהּ קָאֵם לְעֹלָם וְלְעֹלָמֵי עֲלָמָיָא:
 יִסְכּוּ בְּאֵי סוּם פְּרֻעָה בְּרֻכְבוֹ וּבִפְרָשָׁיו בָּיִם וַיֵּשֶׁב יְהוָה
 עֲלֵהֶם אֶת-יָמֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בִיבֻשָׁה בְּתוֹךְ
 הַיָּם: כִּי לִיהוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלּוּ מוֹשִׁיעִים
 בְּתֵר צִיּוֹן לְשִׁפְטֵי אֶת-תֵּר עֲשׂוּ וְהִיטָה לִיהוָה הַמְּלוּכָה:
 וְהִיטָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ בָּיִם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה
 אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְכָּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ בְּשָׁמַיָּה
 וּבְאָרֶץ * כִּי לָךְ נָאֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעַד * שִׁיר וְשִׁבְחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עִז וּמִמְשָׁלָה נִצַּח גְּדֻלָּה
 וּגְבוּרָה תִּהְיֶה וְתִפְאֶרֶת קְדוּשָׁה וּמַלְכוּת * בְּרֻכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ * וּמַעֲוֹלִים עַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל: כְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בְּתִשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן
 הַנִּפְלְאוֹת בּוֹרֵא כָּל-הַנְּשָׁמוֹת רַבּוֹן כָּל-הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי
 זִמְרָה מֶלֶךְ יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים:

בשש"ח מיום א' דר"ה עד אחר יו"כ קודם חצי קריש יאמר זה:

אֲנִי שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְדָאֲתִיךָ יְהוָה: ב אֲדָנִי שְׁמְעָה בְּקוֹלִי תְהַיִּינָה
 אֲזוּנֶיךָ קְשׁוּבוֹת לְקוֹל תְּהַנּוּנֵי: ג אִם-עֲנֹת הַשְּׁמַרְיָה אֲדָנִי מִי
 יַעֲמֵד: ד כִּי-עָמְדָה הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּזְרָא: ה קָרַחְתִּי יְהוָה קִוְיָה נִפְשִׁי וְלִדְבַר
 הוֹחֲלֹתִי: ו נִפְשִׁי לְאֲדָנִי מִשְׁמָרִים לְכַפֵּר שְׁמָרִים לְכַפֵּר: ז יִחַל יִשְׂרָאֵל
 אֶל-יְהוָה כִּי-עַם יְהוָה הִתְחַסֵּד וְתִרְבֶּה עַמּוֹ פְרוֹת: ח וְהוּא יִפְדֶּה אֶת-יִשְׂרָאֵל
 מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

שחרית

כג

יתגדל ויתקדש שמה רבא : אמן בעלמא די-ברא כרעותה וימלך
מלכותה ויצמח פורקנה ויקרב משיתה : אמן : פתיכון ובזומיכון
ובחיי דכר בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן : יהא שמה רבא
מברך לעלם ולעלמי עלמאי ותברך וישפבח ויתפאר ויתרום ויתגשא
ויתגדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא . אמן : לעלא מן כל
ברכתא ושירתא תושבתתא ונתמתא דאמין בעלמא ואמרו אמן :

חזן ברכו את יהוה המברך :

קהל וחזן ברוך יהוה המברך לעולם ועד :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם יוצר אור
ובורא חשך עשה שלום ובורא את-הבל :

המאור לארץ ולדברים עליה ברחמים ובטובו מחיה
בכל-יום תמיד מעשה-בראשית : מה רבו

מעשיך ויהוה כלם בחכמה עשית מלאה הארץ
קנינה : המלך המרום לבדו מאז המשבח והמפאר

והמתגשא מימות עולם : אלהי עולם ברחמיך הרבים
רחם עלינו ארון עזנו צור משגבנו מגן ישענו משגב

בעהנו : אל ברוך גדול דעה הכין ופעל זרי חמה
שוב יצר כבוד לשמו מאורות נתן סביבות עזו פנות

צבאיו קדושים רומי שדי תמיד מספרים כבוד-אל
וקדשתו : תתברך יהוה אלהינו בשמים ממעל ועל-

הארץ מתחת על-כל-שבח מעשה ידך ועל-מאורי
אור שיצרת יפארוך פלה :

תתברך לנצח צורנו מלכנו וגאלנו בורא קדושים
ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים

ונאשר משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים

בִּירְאָה יַחַד בְּקוֹל דְּבַרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם :
 כָּלֶם אֱהוּבִים כָּלֶם בְּרוּרִים כָּלֶם גְּבוּרִים כָּלֶם קְדוּשִׁים
 וְכָלֶם עֲשִׂים בְּאִימָה וּבִירְאָה רְצוֹן קוֹנֵם : וְכָלֶם פּוֹתְחִים
 אֶת־פִּיָּהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים
 וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמְעֲרִיצִים וּמְקַדְּשִׁים וּמְמַלִּיכִים :
 אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמְּלַךְ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא :
 וְכָלֶם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שְׁמֵם זֶה מִזֶּה
 וְנוֹתְנִים בְּאֶהְבָּה רְשׁוֹת זֶה לְזֶה לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם
 בְּנִתְת רִיחַ בְּשִׁפָּה בְּרוּרָה וּבְנִעִימָה קְדוּשָׁה כָּלֶם
 כְּאַחַר עוֹנִים בְּאִימָה וְאוֹמְרִים בִּירְאָה :

קְדוֹשׁ אֱלֹהֵינוּ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כְּלֵי הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
 וְהָאוֹפָנִים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעַמַּת הַשָּׁרָפִים
 לְעַמַּתֶּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים :

בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְקוֹמוֹ :

לְאֵל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְּנוּ לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם זְמֵרוֹת
 יֵאמְרוּ וְתִשְׁבְּחוֹת יִשְׁמְעוּנוּ כִּי הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם
 וְקְדוּשׁ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֲשֵׂה חֲדָשׁוֹת בְּעַל מַלְחָמוֹת
 זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מְצַמִּיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא
 תְּהַלּוֹת אֲדוֹן הַגְּפִלְאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּמַוְבּוֹ בְּכָל־יוֹם תְּמִיד
 מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית כְּאֲמוֹר לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי
 לְעוֹלָם חֲסִדוֹ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹדוֹת :

גם נשנת ווי"ט לומרים אהבת עולם ולא אהבה רבה

אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבְּתֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חֲמֵלָה גְּדוּלָה
וְיִתְּרָה חֲמֵלָתְ עֲלֵינוּ : אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ בְּעִבּוֹר

שמך

(א) ישיש ו ג ב (ב) יתקלא ג יכ (ג) תכנים קלו 1 .

שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שִׁבְּטָחוּ בְּךָ וְתִלְמָדֵם
 חֲקֵי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְּךָ שְׁלָם כֵּן תַּחֲנֹנֵנוּ
 וְתִלְמָדֵנוּ: אָבֵינוּ אָב הַרְחֵמֵן הַמְּרַחֵם רַחֵם-נָא עָלֵינוּ
 וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהִבִּין וְלִהְיוֹת לְשִׁמְעֵי לְלָמֵד וּלְלָמֵד
 לְשִׁמֹּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת-כָּל-דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ
 בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ וּדְבַק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
 וַיַּחַד לְבַבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת-שִׁמְךָ וְלֹא-יִבּוֹשׁ
 וְלֹא-יִכְלֵם וְלֹא-יִנְכַּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קִדְשֶׁךָ
 הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בְּטָחוּנוּ נִגְיְלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ:
 וּרְחַמֶּיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְחַסְדֶּיךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבֵנוּ
 נִצַּח סֵלָה וָעֶד: מִהַר וְהִבֵּא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשְׁלוֹם
 מְהֵרָה: וְהִבִּיאֵנוּ לְשְׁלוֹם מְאֹרְבַע בְּנִפּוֹת הָאָרֶץ: וְשִׁבּוֹר
 עָלֵנוּ מֵעַד צִוְּאָרֵינוּ וְתוֹדִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוֹת
 לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יִשׁוּעוֹת אֶתָּה וּבָנוּ בְּחֵרֶת מְכֹל-
 עַם וְלִשׁוֹן וְקִרְבָּתָנוּ מִלִּבֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַהֲבָה
 לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיַחֲדֶךָ וּלְאַהֲבָה אֶת-שִׁמְךָ: בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

י שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד:
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

ה' וְאַהֲבָתְךָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְּךָ וּבְכָל-נַפְשֶׁךָ
 וּבְכָל-מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל-לִבְּךָ: וְשִׁנְנָתָם לְבָנֶיךָ וּדְבָרְךָ
 בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשִׁכְבְּךָ
 וּבְקוּמָה: וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל-יְדֶיךָ וְהָיוּ לְמִטְּפַת בֵּין

עֵינֶיךָ : ט וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :
 י וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ שָׁמְעוּ אֶל־מְצוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי
 מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לֵאמֹר לָאֵלֹהִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 וּלְעַבְדוֹ בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם : י"ד וְנָתַתִּי מִטָּר־
 אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאֶסְפֶּת דְּגַנְךָ וְתִירֹשֶׁךָ
 וַיִּצְהַרְךָ : ט"ו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשַׂדֶּךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאֵבֶלֶת
 וְשִׁבְעֵת : ט"ז הַשְּׁמֵרִי לָכֶם פְּנֵי־יַפְתָּה לְבַבְכֶם וְסוֹרֹתֶם
 וְעַבְדֹתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהַשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : י"ח וְחָרָה
 אֵף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר
 וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִחֶרֶד מֵעַל
 הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם : י"ח וְשָׁנַתְּ אֶת־
 דְּבָרֵי אֱלֹהִים עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
 לְאוֹת עַל־יַדְכֶם וְהָיוּ לְמוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם : י"ט וּלְמַדְתֶּם
 אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֻכְתְּךָ
 בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ : כ וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת
 בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :

כא לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי

הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ :

לא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : לח דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־

כִּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתַנּוּ עַל־צִיצִית הַכִּנּוֹף פֶּתִיל
 תְּכֵלֶת : לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
 אֶת־כָּל־מְצוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתְּרוּ אֶתְּרֵי

לְבַבְכֶם

לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-אַתֶּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם :
 מ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְהִייתֶם
 קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם : מֵא אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵהָיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :

אַמֶּת וַיְצִיב וַנְּכוּן וַקִּיָּם וַיִּשָׁר וַנְּאֱמֹן וַאֲהוּב וַחֲבִיב וַנְּחַמֵּד
 וַנְּנַעִים וַנּוֹרָא וַאֲדִיר וּמְתַקֵּן וּמְקַבֵּל וְטוֹב וַיִּפְּהַ
 הַדָּבָר הַזֶּה עֲלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : אַמֶּת אֱלֹהֵי עוֹלָם מְלַכְנוּ
 צוּר יַעֲקֹב מִיָּגוֹן יִשְׁעֵנוּ לְדֹר וָדֹר הוּא קָיָם וְשִׁמּוֹ קָיָם
 וְכִסְאוֹ נֹכַח וּמְלַכּוֹתוֹ ^(מ"ב ואמנות) לְעֵד קִיּוּמָת : וַדְּבָרָיו
 תְּיִים וַקִּיּוּמִים נְאֻמָּנִים וַנְּחַמְדִּים לְעֵד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים :
 עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעַלֵּנוּ עַל-בְּנֵינוּ וְעַל-דוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל-
 הַדּוֹרוֹת זָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ עַל-הָרֵאשׁוֹנִים וְעַל-
 הָאֲחֵרוֹנִים דְּבָר טוֹב וַקִּיָּם בְּאַמֶּת וּבְאֱמוּנָה חוֹק וְלֹא
 יַעֲבוּר : אַמֶּת שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 מְלַכְנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֲלֵ אֲבוֹתֵינוּ צוּרֵנוּ צוּר
 יִשׁוּעַתֵּנוּ פּוֹדֵנוּ וּמְצִילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׂמֵךְ וְאִין לָנוּ
 עוֹד אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ סֵלָה :

עֲנַרְת אֲבוֹתֵינוּ אֵתָהּ הוּא מֵעוֹלָם מִיָּגוֹן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וּלְבָנֵיהֶם
 אַחֲרֵיהֶם בְּכָל-דּוֹר וָדוֹר : בְּרוּם עוֹלָם מוֹשִׁבֶךָ וּמְשַׁפְּטֶיךָ
 וְדַמְתָּךְ עַד אֶפְסוֹ אֶרֶץ : אַמֶּת אֲשֶׁרֵי אִישׁ שִׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ
 וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יִשִּׁים עַל לְבוֹ : אַמֶּת אֵתָהּ הוּא אֲדוֹן לְעַפְרָה וּמְלַךְ
 גְּבוּר לָרִיב רִיבֶם לְאֲבוֹת וּבָנִים : אַמֶּת אֵתָהּ הוּא רֵאשׁוֹן וְאֵתָהּ
 הוּא אֲחֵרוֹן וּמְבַלְעֶיךָ אִין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֲלֵ וּמוֹשִׁיעַ : אַמֶּת מְסַפְּרִים
 גּוֹאֲלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִפִּית עֲבָדִים פְּדִיתֵנוּ : כָּל-בְּכוֹרֵיהֶם תִּרְבַּת
 וּבְכוּד

ובכורך ישראל גאלת וים סוף להם בקעת וזדים טבעת וידידים
העברת ויכפו מים צריהם אחר מהם לא נותר : על זאת שבתו
אהובים ורוממו לאל ונתנו ידידים זמרות שירות ותשבחות
ברכות והודאות למלך אל חי ומקום : רם ונשא גדול ונורא משפיל
גאים עדי ארץ ומגביה שפלים עד מרום מוציא אסירים פודה
עניים עוזר דלים העונה לעמו ישראל בעת שועם אליו : תהלות
לאל עליון גאלם ברוך הוא ומברך משה ובני ישראל קה ענו
שירת בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמכה באלים יהוה מי כמכה נאדר בקד שנוראת הלת עשה פלא:
שירת חדשה שבתו גאולים לשמן הגדול על שפת הים יחד
כלם הודו והמליכו ואמרו יהוה וימלך לעלם ועד : ונאמר
גאלנו יהוה צבאות שמו קדוש ישראל : ברוך אתה יהוה
גאל ישראל :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי
אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול
הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים קונה
הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם
למען שמו באהבה :

בעשיית זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענה
אלהים חיים :

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :
אתה גבור לעולם אדני מתיה מתים אתה רב להושיע :

בקץ מזריר הפול : בחורף משיב הרוח ומזריר הגשם :

מכלכל חיים בחסד מתיה מתים ברחמים רבים
סומך גופלים ורופא חולים ומתיר אסורים
ומקים אמונתו לישני עפר מי כמותך בעל גבורות

(א) שמוט טו יא . (ב) טט טו יט . (ג) טעט טז ד . (ד) טכלים טז ח . (ה) זכרים יח נמשט ט לנ . (ו) ומי

וְיָמֵי רִוְמָה לְךָ מִלֶּךְ מִמִּית וּמִתְיָה וּמִצְמִיחַ יִשְׁוֹעָה :
 בעשׂוֹת מִי כְמוֹדָה אָב תְּרַחֵמן (במִסְפָּסִים וּמִנְחַת שֶׁבַת וּנְעִילַת הַרְחָמִים) זִכְרֵךְ
 יִצְוֶרְיוֹ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :

וּנְאֻמֵן אַתָּה לְהַחְיוֹת מֵתִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מִתְיָה הַמֵּתִים :

כַּסֵּה"ץ תּוֹרַת כֹּסֵ"ע לְאוֹמְרִים זֶה :

וְקָדְשֶׁךָ וְנִעְרִיבֶךָ בְּנִעֻם שְׁיִיחַ כּוֹד שׁוֹרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ
 קֹדֶשֶׁךָ בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל־יְהוָה וְאָמַר :
 קֹדֶשׁ | קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְלֵה־אֶרֶץ כְּבוֹדוֹ : לְעַמְתָּם
 מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ : וּבְדַבְרֵי קֹדֶשְׁךָ
 כְּתוּב לֵאמֹר : יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :
 אַתָּה קֹדֶשׁ וְשִׁמְךָ קֹדֶשׁ וְקֹדֶשִׁים בְּכָל־יוֹם יִתְלַלְלוּךָ
 פֶּלָה : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ :
 (בעשׂוֹת הַמִּלְכָּה הַקְּדוֹשׁ) :

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לְאַנּוֹשׁ בִּינָה :
בְּמִלְאֵי שֶׁבַת וּבְמִלְאֵי יו"ט לְאוֹמְרִים זֶה :

אַתָּה חוֹנְנֵתָנוּ לְמוֹדַע תּוֹרָתְךָ • וְתַלְמִידֵנוּ
 לַעֲשׂוֹת חֲקֵי רְצוֹנְךָ וְתַבְדִּיל יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוּל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין
 יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי
 הַמַּעֲשֶׂה • אָבִינוּ מְלַכְנוּ תַחַל עָלֵינוּ הַיָּמִים
 הַבָּאִים לְקַרְאֲתָנוּ לְשָׁלוֹם הַשּׁוֹכִים מִכָּל־חֲטָא
 וּמִנְּקִים מִכָּל־עֲוֹן וּמְדַבְּקִים בִּירְאֲתְךָ :

וְהַגִּבּוֹר מֵאַתָּה חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 חוֹנֵן הַדַּעַת :

הַשִּׁיבְנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתְךָ וְקַרְבְּנוּ מְלַכְנוּ לְעַבְדְּתְךָ
(א) כַּסֵּה"ץ ז' א' ב' (ב) תַּחֲסִיל ג' י"ב (ג) תַּחֲסִיל קמ"ו

יְהוָה חוֹדְדֵנוּ

וְהִתְזַוְּרֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה :

סִלַּח-לָנוּ אֲבִינוּ בִּי תַמְאֵנוּ מִחֹל לָנוּ מִלִּבְנוּ בִּי
פִשְׁעֵנוּ בִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אֶתָּה : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה חֲנוּן הַמֵּרַבֵּה לְסִלּוּחַ :

רְאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וּרְיִבָה רִיבָנוּ וּנְאֲלָנוּ מִדֶּהֳרָה לְמַעַן
שְׂמֶךָ בִּי אֵל גּוֹאֵל תּוֹק אֶתָּה : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל :

בתענית נכור אומר ס"ז כלן עננו •

עֲנֵנוּ יְהוָה עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוּם תַּעֲנִיתֵנוּ בִּי בְּצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ אֶל-תִּפְסֵן אֵל-
רִשְׁעֵנוּ וְאֶל-תִּסְתַּר פְּגַמֵּנוּ וְאֶל-תִּתְעַלֵּם כְּתַחֲנַחְנוּ הִזָּה נָא קְרוֹב
לְשׁוֹעֵתֵנוּ יְהִי נָא חֲסִדְךָ לְנַחֲמֵנוּ טָרַם נִקְרָא אֱלֹהֶיךָ עֲנֵנוּ בְּדַבַּר שְׁנֵאמַר וְהִזָּה
טָרַם וְקִרְאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם כְּדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמֵּעַ : בִּי אַתָּה יְהוָה הַעֲוֹנָה
בְּעַת צָרָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכִלְעֵת צָרָה וְצוּקָה : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַעֲוֹנָה
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת צָרָה :

רַבְאֵנוּ יְהוָה וְנִרְפָא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה בִּי תַהֲלִתֵנוּ
אַתָּה • וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל-
מִכּוֹתֵינוּ בִּי אֵל מִלֶּךְ רוֹפֵא נִאֲמֵן וּרְחַמֵּן אַתָּה : בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

בְּרַךְ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת-הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל-
מִיּוֹנֵי תְבוּאַתָּה לְטוֹבָה וְתֵן בְּקִי בְּרִכָּה בְּחַיֵּי מֵל
וּמִטַּר לְבִרְכָה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה וְשׁוֹבְעֵנוּ מִטַּבֶּךָ וּבְרַךְ
שְׁנַתֵּנוּ בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת לְבִרְכָה • בִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב
אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :
תִּתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְתִירוּתֵנוּ וְשֵׂא נִם לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ

(א) יִשְׁמַע סֵה כִּד . ב) יִמְסַח י' ד' (כְּבוֹי לְכוּ) . יח"ח . וקבצנו

וּקְבַצְנוּ יחד מארבע פּנּוֹת האָרֶץ לְאַרְצֵנוּ : בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה מְקַבֵּץ נְדָחוֹ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

הַשְׂבִּיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשְׁנָה וְיִזְעַצְעֵנוּ כְּבַתְחִלָּה וְהַסֵּר
 מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְהוָה

לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט : בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה מֶלֶךְ אוֹתֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט : (בַּעֲשֵׂיית הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט) :

וְלַמֶּלֶךְ שֵׁנִים אֶל־תִּהְיֶה תִקְוָה וְכָל־הַפְּיֻנִים וְכָל־
 הַיָּדוּים פָּרְגַע יֵאבְדוּ וְכָל אֲיֻבָיָה מִתְהַרָה

יִפְרָתוּ וְכָל הַרְשָׁעָה מִתְהַרָה תִעַקַר וְהַשֶּׁבֶר וְהַמִּנְיָר
 וְתִכְנִיעַ בַּמִּתְהַרָה בְּיָמֵינוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שֶׁבֶר

אֲיֻבִים וּמִכְנִיעַ יָדַיִם :

עַל־הַצְדִּיקִים וְעַל־הַחֲסִידִים וְעַל־זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלִיטַת בַּיִת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל־גְּרֵי הַצְּדִיק

וְעַל־יָנוּ * יִהְיוּ גַא רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שֶׁכֶר טוֹב
 לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמֶּת * וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם *

וְלַעֲזוֹלָם רַא נְבוֹשׁ כִּי בָךְ בְּטַחְנוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לַצְדִּיקִים :

וְלִירוּשָׁלַם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכַּח בְּתוֹכָהּ
 בְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וּכְפֹא דָוִד עַבְדְּךָ מִתְהַרָה

בְּתוֹכָהּ תִכְבֵּן * וּבִנְיָה אוֹתָהּ בְּקִרְוֹב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם :

בַּח"ב לַמְנַחֵם אֲמָרִים זֶה :

נַח ם יְהוָה אֱלֹקֵינוּ אֶת־אֲבְלֵי צִיּוֹן וְאֶת־אֲבְלֵי יְרוּשָׁלַם * וְאֶת־הָעִיר הָאֲבֵלָה
 וְהַתְּרַבָּה וְהַבּוֹיָה וְהַשׁוֹמְמָה * הָאֲבֵלָה מְבֹלֵי בְנֵיהָ וְהַתְּרַבָּה
 מְבֹעֲזוֹתֶיהָ * וְהַבּוֹיָה מְבֹבְדָה * וְהַשׁוֹמְמָה מֵאִין יוֹשֵׁב * וְהִיא יוֹשֶׁבֶת

וְדַאשָׁה

(א) יִשְׁטִיב חַטְבֵי (שָׁן *) עִיּוֹן לְקַח כְּשֶׁמֶר סִסְלָה כִּימֵן ט' אֹהֶב י"א .

שחרית

וְרֹאשֵׁי חֲפוּי כַּאֲשֶׁה עֲקָרָה שְׁלֵא יִלְדָה • וַיְבַלְעֶתָהּ לְגִזְוֹת וַיִּרְשָׁהּ עֹבְדֵי
 פְּסִילִים • וַיִּמְלֹךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְרֹבֵב • וַיִּהְיֶנּוּ בְּדוֹן חֲסִדֵי עֲלִיּוֹן • עַל־
 כֵּן צִיּוֹן בְּמַד תִּבְכֶּה וִירוּשָׁלַם תִּהְיֶן קוֹלָהּ לְבִי לְבִי עַל חַלְלֵיהֶם מֵעַי מֵעַי
 עַל חַלְלֵיהֶם • כִּי אַתָּה יְהוָה בָּאֵשׁ הִצַּפְתָּהּ וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לְבַנּוֹתָהּ •
 כְּאִמּוֹר וְאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְהוָה חֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה כְּתוֹכָהּ •
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה קִנְיָנָם צִיּוֹן וּבִגְוָה יְרוּשָׁלַם :

אֶת־צִמְח דָּוִד עֲבָדְךָ מִהֲרָה תִצְמַיִח וּמְקַרְנֵנו תִּרְוֵם
 בְּיִשׁוּעָתְךָ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִיְיָנוּ כָּל־הַיּוֹם : בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה מִצְמַיִח קָרְן יִשׁוּעָה :

שְׁמַע קוֹלְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ • אָב תִּרְחַמֵּן רַחֵם עָלֵינוּ
 וּקְבַל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אֵל
 שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה • וּמְלַפְנֶיךָ מְלַבְנֵנו
 רִיקָם אֶל־תְּשִׁיבֵנוּ : בהענין לאמר יחיד כאן עננו בלא חתימה כי
 אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה :

רִצָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל • וּלְתְּפִלָּתָם שְׁעָה •
 וְהָשִׁב הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל
 וְתְּפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרָצוֹן וְתִהְיֶי לְרָצוֹן תָּמִיד
 עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ :

לראש תודש ולחולו של מוסד :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וַיְבָא וַיַּגִּיעַ וַיִּרְאֵה וַיִּרְצָה וַיִּשְׁמַע וַיַּכְרֵם
 וַיִּזְכְּרֵם וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ
 עֲבָדְךָ וְזַכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר קִדְשְׁךָ וְזַכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בְּיַם יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
 לְפִלְיִטָה לְמַזְכָּה לְחַן וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיּוֹם
 גְּרַמֵּשׁ תּוֹדֵשׁ רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ | נִסְחָה חַג הַמִּצּוֹת | נִסְכּוֹת חַג הַסִּבּוֹת
 הַזֶּה : וּמְקַרְנֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמַזְכָּה וּפְקַדְנֵנוּ בּוֹ לְבִרְכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ
 בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים : וּבְדָבָר יִשׁוּעָה וּרַחֲמִים חַיִּים וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ

שחרית

כח

והושיענו פי אללה עינינו • פי אל מלך חנון ורחום אמתה :
ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים : ברוך אתה יהוה
המתחזיר שכינתו לציון :

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאמתה הוא
יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו אלהי כל־בשר יוצרנו
יוצר בראשית פרכות והודאות
לשמה הגדול ותקדוש על
שהחייטנו וקנמתנו בן החינו
ותקומנו ותאסוף גליותינו
לחצרות קדשה וגשוב אלהי
לשמור הקיה ולעשות רצונה
ולעבדה בלבב שלם על שאנו
מודים לך : ברוך אל ההודאות :

מודים אנחנו לך שאמתה
הוא יהוה אלהינו
ואלהי אבותינו לעולם ועד
צור חיינו כגון ישענו אמתה
הוא לדור ודור נודה לך
ונספר תהלתך על חיינו
המסורים בידך ועל נשמותינו
הפקידות לך ועל נפיה
שבכל־יום עמנו ועל

נפלאותיה ומובותיה שבכל־עת ערב ובקר וצהרים
השוב כי לא־כלו רחמיה המרחם כי לא־תמו חסדיה
כי מעולם קיינו לך :

בחנוכה ובפורים ואומרים כגון ועל הנסים :

ועל הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות
ועל הנפלאות שעשית לאבותינו בימים ההם
בזמן הזה :

לחגיגה

בימי מתתיהו בן־יוחנן גדול חשמונאי
וכינו בשעמדה מלכות יון הרשעה על
עמך ישראל להשביחם הורחה ולהעבירם
מחני רצונה ואמה ברחמיה הרבים עמדת
להם בעת צרתם רבם את־ריבם בנת את
דינם נקמת את־נקמתם ספרת גבורים ביד
תלשים ורבים ביד מעטים וממאים ביד
לשרים
בימי כדכי ואסתר
בשושן הבירה
בשעמד עליהם המון־רשע
בקיש להשמיר להרג
ולאבד את־כל־היהודים
בנער ועד־זמן סוף ונשים
ביום אחד בשלשה עשר
לחדש

לחגיגה
בימי מתתיהו בן־יוחנן גדול חשמונאי
וכינו בשעמדה מלכות יון הרשעה על
עמך ישראל להשביחם הורחה ולהעבירם
מחני רצונה ואמה ברחמיה הרבים עמדת
להם בעת צרתם רבם את־ריבם בנת את
דינם נקמת את־נקמתם ספרת גבורים ביד
תלשים ורבים ביד מעטים וממאים ביד
לשרים
לחודש

טהורים

לְהַדִּישׁ שְׁנָיִם-עֶשְׂרֵת הָאִי־^{לסורים}
 הַדִּישׁ אֶדְרָד וְשָׁלַח לְבַז
 וְאִתָּהּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 הַפְּרִיף אֶת-עַצְמוֹ וְקִלְקֵלֵם
 אֶת-מַחְשְׁבֹתוֹ וְהַשְׁכֹּחַ
 לוֹ גְּמוּלוֹ כְּרֹאשׁוֹ וְתִלּוּ
 אוֹתוֹ וְאֶת-בְּנָיו עַל הָעֵץ :

מְהוֹרִים וְרִשְׁעִים בְּיַד צְדִיקִים וְנָדִים בְּיַד עֹסֵק
 הַתְּרִיף וְלִךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ
 וְלַעֲמֻקַּי יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפְרָקוֹן
 כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְדַבֵּר בְּיָתֶיךָ
 וּפְנּוּ אֶת-הַיְכָלְךָ וּמָהְרוּ אֶת-מִקְדָּשְׁךָ וְהִדְלִיקוּ
 גְּרוֹת כְּהַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וּקְבְּעוּ שְׂמוֹנֶת יָמֵי
 הַנֶּגֶף אֱלֹהֵי הַהוֹדוֹת וְהִלְלֵל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל :

וְעַל-כָּל־מַעֲשֵׂי יְהוָה וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלְּכַנּוֹ
 תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :

בעשיית וכתוב לחיים טובים כל-בני ברייתך :

וְכָל-הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וַיְהִלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם
 כִּי טוֹב (הָאֵל) יִשְׁעֶתָנּוּ וְעִזְרָתָנּוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלִךְ נֶאֱמָה לַהוֹדוֹת :

לשׁן אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה
 על־ידי משה עבדך האמורה כפי אהרן ובניו כהנים עם
 קדושה באמור : יברכה יהוה וישמרה : אמר יאר יהוה ופניו אליה ויהנה : אמ
 ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שלום : אמ

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
 עָלֵינוּ וְעַל כָּל-יִשְׂרָאֵל עֲמֻךָ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כָּל־נֹנֵי
 כְּאַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָה קָנּוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה
 וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת-עַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ :

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונזרות
 טובות נזכר ונכתב לפניך אנתנו וכל-עמך בית ישראל
 לחיים טובים ולשלום :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם :

יהוה לרצון | אֲמַרְיִפִּי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי :

אֱלֹהֵי נַצּוּר רִשׁוֹנֵי מַדְעַ וּשְׁפָטֵי מִדְבַר מְרֻמָּה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְרוּם וְנַפְשֵׁי
בְּעֶפְרַר לְכָל הַהִיָּה פָתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי וְכָל־
סַחֲוֹשִׁימִים עַל־יָדֶךָ מְנַרְהָ הִפֵּר עֲצָתָם וּבִקְדָל טַחֲשֻׁבָתָם : יְהוּ כְּמִן לְפָנֶיךָ
רוּחַ וּמִלְאָה יְהוָה רִחָה : לְמַעַן יִחַלְצֶנּוּ וְיִרְחֶה הוֹשִׁיעָה יְמִינָה וְעִנְיִי : עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׂמֵךְ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינָה עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרָתְךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן קַדְשִׁתְּךָ :
יהוה לרצון | אֲמַרְיִפִּי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי : עֲשֵׂה שְׁלוֹם
(מַשְׁלֵם הַשְׁלוֹם) בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :
יְהוּ רַצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִתְרָה בְּיָמֵינוּ
וְתָן חֲלֻקְנוּ בְּתוֹרָתְךָ :

ברכת כהנים

בְּהַגֵּנוּ כָּל־מַדְעוֹת אֱלֹהִים שְׁאִין נִתְחַלְּסוּ כַפִּיס אֱלֹהִים בְּיוֹ"ט שְׁאוֹ שְׁרוּסִים בְּשִׁמְחַת יוֹ"ט וּנְשִׂאִים כַּפִּיס
בְּנִסְכָּף אִפִּילוּ חַל בְּשִׁבְתָּ וְכֵן יוֹה"כ • לַחֲתוּלָה יִשְׁקֹר כָּל כֶּסֶן מִמִּקְוָמוֹ כְּשִׁמְחַחֵיל הַשֵּׁץ רֵאֵה •
אִם אִינוּ שׁוֹקֵר רַגְלוֹ קוֹדֵם שְׁפִיסִים הַשֵּׁץ בְּרַכַּת עֲבוּדָה שׁוֹב אִינוּ עוֹלֵה • אַחַר שְׁעַט מוֹדִים עִם
הַשֵּׁץ יֵאֱמָרוּ חֲפֵלָה ז :

יְהוּ רַצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתַּהַר הַבְּרָכָה הַזֹּאת
שִׁצְוִיתָנוּ לְבָרֶךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרָכָה שְׁלֵמָה שְׁלֵא יְהוָה בָּהּ
מְבִשּׁוֹר וְעוֹן מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם :

יֵאֱרִיבִים בַּה שִׁנְמוֹר הַשֵּׁץ הַנִּרְכָּה כְּדִי שִׁעַט הַנְּצוּר אֲמֵן עַל שְׁחִיסָה :

יֵאֱמָר הַמְּקַרָּא אֱלֹהִים בְּרַכְנוּ וְכו' עַד שִׁמְנֵיב לַחֲבִיבַת כְּהִנִּים וּכְשִׁמְנֵיב לַכְּהִנִּים קוֹרָא נִקְוֹל רַס
בְּתַנְיָים וְהוּא קְרִיאָה לַכְּהִנִּים וְאִח"כ מְסִיס וְאוֹמֵר עִם קְדוֹשֶׁה בְּאִמְרוֹר
וּכְהִנִּים מַחֲזִירִים פְּנִיבֵם כְּלַט הַעַם וּמְנַרְכִין :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ בְּקַדְשִׁתּוֹ
שְׁלֵא־אֵהָרֵן וְצִוְנוּ לְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה : אָמֵן
וּמְקַרָּא לֵהֵם כָּל מַלְא וּמַלָּה :

אִין רַשְׁאִין לַחֲתוּלֵי יִבְרַךְ עַד שִׁכְלָה אֲמֵן מַסִּי כָּל הַנְּצוּר • וְאִין כְּהִנִּים רַשְׁאִין לַחֲתוּלֵי בְּחִיבָה
עַד שִׁחְלָה מַסִּי הַמְּקַרָּא • וְאִין הַנְּצוּר עוֹנִים אֲמֵן עַד שִׁחְלָה הַנִּרְכָּה מַסִּי כְּהִנִּים :
עִם שִׁחְזוֹרֵי כְּהִנִּים אִינִים כְּלָל בְּרַכָּה • אֲבַל מִלְּפִינֵיהֶם וּמִנְדִּיבֵיהֶם אִפִּילוּ מַחֲזִיבֵם שֶׁל בְּרוּל אִינֵם מַסְפַּקַת
בֵּין יִשְׂרָאֵל לַכְּהִנִּים שְׁבַעֲמִים רַק שִׁחְזוֹרֵי פְּנִיבֵם נַגַד פְּנֵי כְּהִנִּים וְלֹא יִחֲזוּרוּ פְּנִיבֵם אִנֵּה
וְהִנֵּה שִׁנ"כ אִינֵה אֱלֹהִים פְּנִיבֵם כְּנַגַד פְּנִיבֵם : וְלִרְיָד לְשִׁמְעוּ וְלִסְיָן לְנִרְכַּחֵם : וְאִין לֹאֵר הַפְּסִיקוּס רַק
הַרְבַּעֲשֶׁר בְּשַׁעֲה שְׁמַנְגִינִים :

יְבָרְכֶךָ יְהוָה • וְיִשְׁמְרֶךָ : אָמֵן יָאֵר יְהוָה • פְּנִינֵי •

אלך

אלהיך • ויתנך : אמן • ישא • יהוה • פניו • אליך •
וישם • לך • שלום : אמן

בשעה שסכהנים מנגנים חיצות וישם לך שלום יאמר זה :

רבנו של-עולם אגני שלך וחלומותי שלך חלום חלמתי ואיני
יודע מה-הוא יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי
שיהיו כל-חלומותי עלי ועל כל-ישראל לטובה בין חלומות
שחלמתי על אחרים ובין שחלמתי על עצמי ובין שחלמו אחרים
עלי אם טובים הם חזקים ואמצים ויתקיימו בי ובהם בחלומותי
של יוסף הצדיק • ואם צריכים רפואה רפאים פתוקייהו מלך
יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה • ובנעמן מצרעתו וכמי
מרה על-ידי משה רבינו וכמי יריחו על-ידי אלישע ובשם
שהפכת את-מללת בלעם הרשע מקללה לברכה כן תהפך כל-
חלומותי עלי ועל כל-ישראל לטובה ותשמרני ותחנני ותרגני :

אחר הדוכן אסרים ובהנים זה

רבנו של-עולם עשינו מה-שגורת עלינו
עשה אתה עמנו כמו שהבטרתנו :
השקיפה ממעון קדשך מן-השמים וברך
את-עמך את ישראל ואת האדמה אשר
נתתה לנו באשר נשבעת לאבותינו ארץ
זבת חלב ודבש :

אחר הדוכן אסרים הקהל זה

אדיר בפרום שוכן בגבורה
אתה שלום ושמה
שלום יהי רצון מלפניך
שחשים עלינו ועל כל-עמך
בית ישראל חיים וברכה
למשמרת שלום :

אחר שמונה עשרה בשחרית ובמנחה יאמר וילוי :

אלהינו ואלהי אבותינו תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם
מתחנתנו שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא תמאנו אבל
אנחנו ואבותינו תמאנו :

אשמנו • בנרנו • גזלנו • דברנו דפי : העוינו • והרשענו •
זרנו • תמסנו • טפלנו שקר : יעצנו רע • בזבנו • רצנו •
מדרנו • נאצנו • סררנו • עוינו • פשענו • צררנו • קשינו ערף :
רשענו • שחתנו • תעבנו • העינו • תעלתענו : סרנו ממצותיך

וממשפטיו

רחח

(א) נכונ 1 כ. 2. (ב) דברים 10 כ.

וּמִשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּה לָנוּ : וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא
עָלֵינוּ כִּי־אִמַּת עֲשִׂיתָ וְאַנְחֵנוּ הִרְשָׁעֵנוּ :

אֵל אֲרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל הַרְחָמִים נִקְרָאתָ וְדַרְךְ תְּשׁוּבָה
הַזֹּהֵרִית * גִּדְּלַת רַחֲמֶיךָ וְחֶסְדֶּיךָ תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכַל־יּוֹם לְזֵרַע
יִדְיָיִךָ * הִפְּנֵן אֱלֵינוּ בְּרַחֲמִים * כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַרְחָמִים *
בְּתַתְּנוֹן וּבַתְּפִלָּה פָּנֶיךָ נִקְדָּם * כַּהוֹדֵעַתָּ לַעֲנִיו מִקִּדָּם * מִתְרוֹן
אִפְּךָ שׁוֹב * כְּמוֹ בְּתוֹרַתְךָ כְּתוּב * וּבְצֵל כְּנַפְיֶךָ נִחְסָה וְנִתְלוֹנָן *
כִּיֹּם וַיִּרַד יְהוָה בָּעֵנָן : תַּעֲבוֹר עַל פְּשַׁע וְתִמְחָה אִשָּׁם * כִּיֹּם
וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם * תִּפְּזֹן שׁוֹעַתָּנוּ וְתִקְשִׁיב מִנוּ מֵאִמֵּר * כִּיֹּם
וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וְשָׁם נִאֶמַר :

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם
וְחַנוּן אֲרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאִמַּת : נִצֵּר חֶסֶד
לְאַלְפִים נִשְׂא עֵז וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְיָה :

רַחוּם וְחַנוּן חֲטָאֵנוּ לְכַנְיָה רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ :

* לְדוֹד אֱלִיָּה יְהוָה נִפְשֵׁי אִשָּׁא : ב אֱלֹהֵי בְּךָ בְּמַחְתִּי אֱלֹהֵי אֲבוֹשָׁה
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב אוֹיְבֵי לִי : ג גַּם כָּל־קִנְיָה לֹא יִבְשׁוּ יִבְשׁוּ
הַבּוֹגְדִים רִיבָם : ד דְּרַכְיָה יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֲרַחֲוִתֶיךָ לְמִדְּנִי :
ה הַדְרִיבֵנִי בְּאִמְתֶּךָ | וּלְמִדְּנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה קִנְיַתִּי
כָּל־הַיּוֹם : ו זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחֶסְדֶּיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה : ז חַטָּאוֹת
נִעֲוִרִי | וּפְשַׁעֵי אֱלֹהֵי־תִזְכּוֹר כְּחֶסְדֶּךָ זְכַר־לִי אַתָּה לְמַעַן טוֹבָה יְהוָה :
ח טוֹב־וַיִּשְׂרַח יְהוָה עַל־פָּנָי יוֹרָה חַטָּאִים בְּדַרְךְ : ט יִדְרֶךְ עֲנׁוּיִם
כְּמִשְׁפַּט וַיִּלְמַד עֲנׁוּיִם דַּרְכּוֹ : י כָּל־אֲרַחֲוֹת יְהוָה חֶסֶד וְאִמַּת
לְנִצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדוּתוֹ : יא לְמַעַן־שִׂמְךָ יְהוָה וְסִלַּחְתָּ לַעֲוֹנֵי כִּי רַב־
הוּא : יב מִיָּזָה הָאִישׁ יִרְאֵ יְהוָה יוֹרְגוּ בְּדַרְךָ יִבְתֵּר : יג נִפְשׁוּ
כְּטוֹב תִּלְוִן וְדַעוּ יִירַשׁ אֶרֶץ : יד סוֹד יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם :
טו עֵינֵי תִמְיֵד אֱלֹהֵי־יְהוָה כִּי הוּא־יִוְצִיא מִרְשַׁת רְגְלֵי : טז פְּנֵה אֵלֵי
וְחַנְּנֵי כִּי־תִחַד וְעֵנִי אָנֹכִי : יז צְרוֹת לְבָבִי תִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתֵי
הוֹצִיאֵנִי : יח רְאֵה עֲנִיוֹ וְעַמְלֵי וְשֵׂא לְכָל־חַטָּאוֹתַי : יט רְאֵה־אֹיְבֵי כִּי־

רבו ושנאת המס שנאנני : כשמרה נפשי והצילני אל אבול פיר
 חסיתי בך : כא תס'וישר יצרוני פי כויתיקה : כב פדה אלהים את
 ישראל מכל צרותיו : והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו :

לשני וחמישי

והוא רחום ו יכפר עון ולא ישתית והרבה להשיב
 אפו ולא יעיר כל חמתו : אתה יהוה לא תכלא
 רחמיה ממוני חסדה ואמתה תמיד יצרוני : הושיענו ו
 יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך
 להשתבח בתהלתך : אם עונות תשמרה אדני מי
 יעמד : כיעמך הסליחה למען תורא : לא בחטאינו
 תעשה לנו ולא בעונותינו תגמול עלינו : אם עוננו
 ענו בני יהוה עשה למען שמך : זכר רחמיה יהוה
 וחסדה כי מעולם המה : יענו יהוה ביום צרה ישגנו
 שם ו אלהי יעקב : יהוה הושיעה תמלך יענו ביום
 קראנו : אבינו מלכנו חנונו וענונו כי אין בנו מעשים
 עשה עמנו צדקה למען שמך : ועתה אדני אלהינו
 אשר הוצאת את עמך מארץ מצרים ביד חזקה
 ותעשלה שם ביום הזה חטאינו רשענו : אדני ככל
 צדקתך ישבנא אפך וחמתך מעירך ירושלם תר
 קדשך כי בחטאינו ובעונות אבתנו ירושלם ועמך
 לחרפה לכל סביבתנו : ועתה ושמע אלהינו אל
 תפלת עבדך ואל תחננונו והאר פניך על מקדשך
 השמים למען אדני :

(א) תהלים קל ח. (ב) שם עח לח. (ג) שם מ"ב. (ד) שם ק"ח. (ה) שם ק"ב. (ו) ירמיהו ד' י.

הַיְהִי אֱלֹהֵי אֲנִיךָ וְשָׁמַע פְּקֻדֹת עֵינֶיךָ וּרְאָה שְׁמֵמֹתֵינוּ וְהַעִיר
 אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵינוּ כִּי אֵל לֹא-עֲדָקוּתֵינוּ אֲנַחְנוּ
 מִפְּלִילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל-רַחֲמֶיךָ תִּרְבִּים: אֲדֹנָי | שְׁמַעַה
 אֲדֹנָי | סִלְּתָה אֲדֹנָי הַקְּשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֱלֹהֵי-אֲתָתְךָ לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי
 כִּי-שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל-עִירְךָ וְעַל-עַמְּךָ: אָבִינוּ אָב תִּרְחֹמֵן תִּרְאֵנוּ
 אוֹת לְמוֹבָה וְקִבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וּפְרוּ וַיִּדְעוּ
 כְּלֵי-הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אַתָּה אֲנַחְנוּ
 הַחֲמֵר וְאַתָּה יוֹצֵרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כָּלֵנוּ: אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ צוּרֵנוּ
 וְנוֹאֲלָנוּ: תוֹסֵה יְהוָה עַל-עַמְּךָ וְאַל-תִּתֵּן גַּחְלֹתְךָ לְהִרְפָּה לְמִשְׁלַל
 בָּם גּוֹיִם לְמַה יֹּאמְרוּ בְּעַמִּים אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם: יִדְעֵנוּ כִּי תִטְאֵנוּ
 וְאִין מִי יַעֲמֹד בְּעַגְנוֹ אֵלֹא שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל יַעֲמֹד-לָנוּ בַּעַת צָרָה:
 כִּרְחֵם אָב עַל-בְּנָיִם כֵּן תִּרְחֵם יְהוָה עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
 חֲמוּל עַל-עַמְּךָ רַחֵם עַל-גַּחְלֹתְךָ חוֹסֵה-נָא פְּרוּב רַחֲמֶיךָ חַנּוּן
 וְעַנּוּן כִּי לָךְ יְהוָה הַצְּדָקָה עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת בְּכָל-עַת: תִּכְטַּנָּא
 וְהוֹשִׁיעָה צֹאן מִרְעִיתְךָ וְאַל-יִמְשַׁלְּבֵנוּ קִצְפְּךָ כִּי לָךְ יְהוָה הַיְשׁוּעָה
 בְּךָ תוֹחַלְתֵּנוּ אֱלֹהֵי סֵלִיחוֹת אֲנָא סִלְּחֵנָא כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתָּה:
 אֲנָא מִלֶּךְ חַנּוּן וְרַחוּם זְכוּר וְהִבְטַלְבְּרִית בֵּין תִּבְתְּרִים
 וְתִרְאֵה לְפָנֶיךָ עֲקֻדַת יְחִיד וְלִמְעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ
 אֶל-תַּעֲזֹבֵנוּ אָבִינוּ וְאַל-תִּטְשֵׁנוּ מִלְּכֵנוּ וְאַל-תִּשְׁכַּחְנוּ
 יוֹצְרֵנוּ וְאַל-תַּעֲשׂ עִמָּנוּ כְּלָה כְּחַטְאֵתֵינוּ בְּגִלוּתֵנוּ כִּי
 אֵל מִלֶּךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

אִין כְּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אִין כְּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם
 וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת הוֹשִׁיעֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ מִרְעַשׂ וּמִרְגֹז הַצִּילָנוּ:
 זְכוּ לְעִבְדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אֱלֹהֵינוּ
 וְאַל-תִּשְׁעֵנוּ וְאַל-תִּטְאֵתֵנוּ: שׁוּב מִתְרוֹן אַפְּךָ וְהַנְחֵם עַל-תְּרַעָה
 לְעַמְּךָ: וְהִסֵּר מִמָּנוּ מִכַּת הַמּוֹת כִּי רַחוּם אַתָּה: כִּי כֵן דִּרְבָּךָ
 עֲשֵׂה חֶסֶד חֶסֶד בְּכָל-דּוֹר וְדוֹר: אֲנָא | יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא אֲנָא

אֲדֹנָי הַיְהִי אֱלֹהֵי אֲנִיךָ וְשָׁמַע פְּקֻדֹת עֵינֶיךָ וּרְאָה שְׁמֵמֹתֵינוּ וְהַעִיר אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵינוּ כִּי אֵל לֹא-עֲדָקוּתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפְּלִילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל-רַחֲמֶיךָ תִּרְבִּים: אֲדֹנָי | שְׁמַעַה אֲדֹנָי | סִלְּתָה אֲדֹנָי הַקְּשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֱלֹהֵי-אֲתָתְךָ לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי כִּי-שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל-עִירְךָ וְעַל-עַמְּךָ: אָבִינוּ אָב תִּרְחֹמֵן תִּרְאֵנוּ אוֹת לְמוֹבָה וְקִבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וּפְרוּ וַיִּדְעוּ כְּלֵי-הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אַתָּה אֲנַחְנוּ הַחֲמֵר וְאַתָּה יוֹצֵרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כָּלֵנוּ: אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ צוּרֵנוּ וְנוֹאֲלָנוּ: תוֹסֵה יְהוָה עַל-עַמְּךָ וְאַל-תִּתֵּן גַּחְלֹתְךָ לְהִרְפָּה לְמִשְׁלַל בָּם גּוֹיִם לְמַה יֹּאמְרוּ בְּעַמִּים אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם: יִדְעֵנוּ כִּי תִטְאֵנוּ וְאִין מִי יַעֲמֹד בְּעַגְנוֹ אֵלֹא שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל יַעֲמֹד-לָנוּ בַּעַת צָרָה: כִּרְחֵם אָב עַל-בְּנָיִם כֵּן תִּרְחֵם יְהוָה עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: חֲמוּל עַל-עַמְּךָ רַחֵם עַל-גַּחְלֹתְךָ חוֹסֵה-נָא פְּרוּב רַחֲמֶיךָ חַנּוּן וְעַנּוּן כִּי לָךְ יְהוָה הַצְּדָקָה עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת בְּכָל-עַת: תִּכְטַּנָּא וְהוֹשִׁיעָה צֹאן מִרְעִיתְךָ וְאַל-יִמְשַׁלְּבֵנוּ קִצְפְּךָ כִּי לָךְ יְהוָה הַיְשׁוּעָה בְּךָ תוֹחַלְתֵּנוּ אֱלֹהֵי סֵלִיחוֹת אֲנָא סִלְּחֵנָא כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתָּה: אֲנָא מִלֶּךְ חַנּוּן וְרַחוּם זְכוּר וְהִבְטַלְבְּרִית בֵּין תִּבְתְּרִים וְתִרְאֵה לְפָנֶיךָ עֲקֻדַת יְחִיד וְלִמְעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ אֶל-תַּעֲזֹבֵנוּ אָבִינוּ וְאַל-תִּטְשֵׁנוּ מִלְּכֵנוּ וְאַל-תִּשְׁכַּחְנוּ יוֹצְרֵנוּ וְאַל-תַּעֲשׂ עִמָּנוּ כְּלָה כְּחַטְאֵתֵנוּ בְּגִלוּתֵנוּ כִּי אֵל מִלֶּךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

יְהוָה הַצְלִיחָה נָא : אֲנִי יְהוָה עֲנֵנוּ בַיּוֹם קְרָאנוּ : לֵךְ יְהוָה קָבְנוּ •
 לֵךְ יְהוָה הַבְּיָנוּ • לֵךְ יְהוָה נִחַל • אֶל־תַּחֲשֵׁה וּתְעַנְנוּ כִּי נֶאֱמַר גּוֹיִם
 אֲבָדָה תִּקְוַתְם כָּל־בְּרֶךְ לֵךְ תִּכְרַע וְכָל־קוֹמָה לִפְנֵיךְ תִּשְׁתַּחֲוֶה :
 הַפּוֹתַח יָד בַּת־שׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים נִבְחָלָה
 נַפְשֵׁנוּ מְרוֹב עֲצִבוֹנֵנוּ אֶל־תִּשְׁכַּחְנוּ נִצַּח קוֹמָה
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְאֶל־תִּשְׁפּוֹךְ תְּרוֹנֶךָ עָלֵינוּ כִּי אֲנִי־נּוּ עִמָּךְ בְּנֵי
 בְרִיתֶךָ : עוֹרְרָה גְבוּרָתֶךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׂמִיךָ וְאֶל־
 יִמְעִמוּ לִפְנֵיךְ תִּלְאוֹתֵינוּ מִיָּד יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בָּעַת
 צָרָתֵנוּ לֹא לְמַעַנְנוּ אֶלָּא לְמַעַנְךָ פֶּעַל וְאֶל תִּשְׁחִית
 אֶת־זִכְרֵךְ שְׂאִרֵינוּ כִּי לֵךְ מִיַּחֲלוֹת עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ
 חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה : וּזְכוֹר עֲדוֹתֵינוּ בְּכָל־יוֹם תְּמוֹד
 אוֹמְרִים פְּעָמִים בְּאַהֲבָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 יְהוָה אֶחָד :

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ וְתִנְחַם עַל־
 הָרָעָה לְעַמֶּךָ :

הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה כִּי הֵינּוּ לַעַג וְקִלְס בְּגוֹיִם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן
 לְטִבַּח יוֹבֵל לְהַרְוֹג וּלְאֲבֵד וּלְמַכָּה וּלְתַרְפֵּה :

וּבְכָל־זֹאת שְׂמִיךָ לֹא שָׁכַחְנוּ נָא אֶל־תִּשְׁכַּחְנוּ : יְהוָה
 זָרוֹם אוֹמְרִים אֵין תּוֹחֵלֶת וְתִקְוָה • חוֹן אוֹם לְשִׂמְךָ מְקַנָּה • מְהוֹר
 יִשְׁעֵתֵנוּ קָרְבָה • יִגְעֵנוּ וְלֹא הוֹנַח לָנוּ רַחֲמֶיךָ יִכְבְּשׁוּ
 אֶת־פְּעֶסֶךָ מֵעָלֵינוּ :

אֲנִי שׁוּב מִחֲרוֹנֶךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ : יְהוָה
 חוֹסֵה יְהוָה עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ • וְאֶל־תִּתְּנֵנוּ בְּיַד אֲכָזְרִים לְפָה
 יֵאֱמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיזֵה־נָּא אֱלֹהֵיהֶם • לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד
 וְאֶל־תִּאֲחַר :

אֲנִי שׁוּב מִחֲרוֹנֶךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ : יְהוָה
 קִלְט

קוֹלְנוּ תִשְׁמַע וְתַחֲזֹן וְאֶל־תִּשְׁנֵנוּ בְיַד אֹיְבֵינוּ לְמַחֲזֹת אֶת־
שְׁמֵנוּ * זְכוֹר אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
אֲרָבָה אֶת־יִזְרַעְכֶם וְעַתָּה נִשְׁאַרְנוּ מֵעַט מִתְרַבָּה :

וּבְכָל־זֹאת שְׁמֶךָ לֹא שָׁכַחְנוּ נָא אֶל־תִּשְׁכַּחְנוּ : יְהוָה
עֲזָרְנוּ ! אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֵדְבָר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ וְהַצִּילְנוּ וּכְפַר עַל־
חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ וְהִנָּחֵם עַל־
הַרְעָה לְעַמֶּךָ :

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל שְׁמוֹר שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל־יֵאבֵד יִשְׂרָאֵל
הַאֲמֹרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל :

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד שְׁמוֹר שְׂאֵרֵי עַם אֶחָד וְאֶל־יֵאבֵד גּוֹי אֶחָד
הַמְיַחֲדִים שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

שׁוֹמֵר גּוֹי קְדוֹשׁ שְׁמוֹר שְׂאֵרֵי עַם קְדוֹשׁ וְאֶל־יֵאבֵד גּוֹי קְדוֹשׁ
הַמְשֻׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדוּשׁוֹת לְקְדוֹשׁ : מִתְרַבָּה בְּרַחֲמִים
וּמִתְפַּיִם בְּתַחֲנוּגִים הַתְרַבָּה וְהִתְפַּיִם לְדוֹר עָנִי כִּי אֵין עֲזָרָה :

פ"ג מה שמוסיפין בשני ובחמשי :

אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ אֲבִינוּ אֶתָּה : אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֵלֶּא
אֶתָּה : אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ : אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ חַנּוּן
וְעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחַסֵּד לְמַעַן שְׁמֶךָ
הַגָּדוֹל וְהוֹשִׁיעֵנו :

וְאַנְחָנוּ לֹא גִדַע מִה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ : זְכוֹר רַחֲמֶיךָ
יְהוָה וְחַסְדֶיךָ כִּי מַעֲלָם הַמָּה : יְהִי־חַסְדֶיךָ
יְהוָה עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ : אֶל־תִּזְכֹּר־לָנוּ עֲוֹנוֹת
רֵאשׁוֹנִים מִחַר יִקְדְּמוֹנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד : תִּנְּנוּ
יְהוָה תִּנְּנוּ בִּי־רַב שָׁבַעְנוּ בּוֹז : בְּרָגְנוּ רַחֵם תִּזְכֹּר :
בְּרָגְנוּ עַקְדָה תִּזְכֹּר : בְּרָגְנוּ תַמְיָמוֹת תִּזְכֹּר : בְּרָגְנוּ

אהבה

(*) הכלול עם פ. ב. זכ"כ כ"י (ג) הכלול כסו (ד) שם לג ככ. ה) שם עכ ח. ו) שם קכג ג. ז) חקוק ג ב

אתְּבֹה תִזְכּוֹר : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמַּלְךְ יַעֲנֵנו בְּיוֹם-
 קָרָאנוּ : כִּי-הוּא יָדַע יִצְרָנו זְכוֹר כִּי-עָפָר אָנַחְנוּ :
 עֲזָרְנוּ וְאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו עַל-דְּבַר כְּבוֹד-שְׁמֹךְ וְהַצִּילֵנוּ
 וּכְפַר עַל-חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ :

כס"ז אומר חצי קדוש

וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֹךְ רַבָּא אֲמֵן : בְּעֶלְמָא דִּי-בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיַּמְלִיךָ
 מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פְּרוּקָגָה וַיִּקְרַב מְשִׁיחָה * אֲמֵן : בְּתַיִּיכוֹן וּבְיַמִּיכוֹן
 וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲנָלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא
 מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וְלַעֲלָמֵי עֲלֵמָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא
 וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵיהּ דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא * אֲמֵן : לְעֵילָא מִן כָּל
 בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא הַיּוֹשְׁבֵתָא וְנִתְמַתָּא בְּאִמְרֵין בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן :

ל שני וחמישי

סִין אומרים אל אחד אפים לא נר"ח ולא נחוכה וטרים קטן וגדול ב' ימים ולא בע"ס וס"ב :
 אֵל אֱלֹהֵי אֲפִים וְרַב־חֶסֶד וְאֵמֶת : אֵל-בְּאִפָּה תוֹכִינֵנו חוֹסֶה יְהוָה עַל-עַמּוֹ
 וְהוֹשִׁיעֵנו מִכָּל-דָּע הַמָּאֲנוּ לָהּ אֲרוֹן * סְלַח־נָא כְרוֹב רַבְמִיךָ אֵל :

כספתחין כארון יאמרו סקל :

וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ! יְהוָה וַיַּפְצֹו
 אִיבֵיךָ וַיִּנָּסוּ מִשְׁנַאֲיֶיךָ מִפְּנֵיךָ : כִּי מַצִּיּוֹן תֵּצֵא
 תוֹרָה וּדְבַר-יְהוָה מִירוּשָׁלַם :

ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשותו :

בְּרִיךְ שְׁמִיּה דְמֵרָא עֲלֵמָא בְּרִיךְ כְּתִיבָהּ וְאִתְרַךְ יְהֵא רַעוּתָךְ עִם
 עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַלְמֵי וּפּוֹרְקָן יְמִינָךְ אֲחִיוֵי לְעַמּוֹ כְּבִי
 מִקְדָּשְׁךָ : וְלֹא-מִטְוִי לָנָא מְטוּב נְהוּרָךְ וְלִקְבֵּל צְלוּתְנָא בְּרַחֲמֵין
 יְהֵא רַעוּא קְדָמְךָ דְּתוֹרִיךָ לָן חֵיין בְּטִיבוּ וְלֵהוּי אָנָּא פְּקִידָא בְּגוּ
 צְדִיקָיָא לְמַרְחָם עֲלֵי וְלִמְנַטְר יְתִי וַיִּת כְּלִי-יָדֵי לִי וְדִי לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
 אָנְתָּ הוּא זֶן לְכֵלָא וּמְפָרְנָם לְכֵלָא אָנְתָּ הוּא שְׁלִיט עַל כָּלָא אָנְתָּ
 הוּא דְשְׁלִיט עַל מַלְכֵיָא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הוּא אָנָּא עֲבָדָא

דקדשא

(א) ספלים ב"י. (ב) כס"ז יד. (ג) כס"ז ס. (ד) כס"ז ל"ו. (ה) כס"ז י"ט. (ו) כס"ז י"ב. (ז) כס"ז י"א.

דְּקוֹדֵשׁ אֲבִירָה הוּא דְסִגְיֵינָא קָמָה וּמְקַמֵּי דִיבְרַךְ אֲוִרִיתִיהּ : בְּכָל
 עֵדוֹ וְעֵדוֹן לֹא עַל אֲנִשׁ רְחִיבָנָא וְלֹא עַל בֵּר אֱלֹהִין סְמִיכָנָא :
 אֵלֹא בְּאֵלֹהֵי דְשִׁמְיָא דְהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּמָא * וְאֲוִרִיתִיהּ קְשׁוּמָא *
 וּנְבִיאֵיהּ קְשׁוּמָא * וּמְסַנָּא לְמַעַבְדַּר מִבְּנֵי וּקְשׁוּמָא בֵּיהּ אָנָּא רְחִיץ :
 וְלִשְׁמָהּ קְדִישָׁא יְקִירָא אָנָּא אִמְרַת תּוֹשְׁבָחָן יְהִיא רַעֲוִי קְדָמָךְ
 דְּתַפְתַּח לְבָאֵי בְּאֲוִרִיתָא וְתִשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלְבָאֵי וְלְבָא דְכָל
 עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם :

ולומר כ"ז ג' ג' לך ליתוה אתי ונרוממה שמו יתרו :

וסקל שנין :

לְךָ יְהוָה תִּגְדֹּלָה וְתִהְיֶה בְּכֹרֶה וְתִהְיֶה בְּאֵרֶת וְתִהְיֶה בְּיַד כִּיכֹל
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמְּמַלְכָה וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכֹל לְרֹאשׁ :
 רִוְמָמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהוֹר קְדִישׁוֹ בִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :
 אָב תְּרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עִם עַמּוּסִים וַיִּזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים וַיַּצִּיל
 נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְׁעוֹת הַרְעוֹת וַיִּנְעַר בְּיַצַּר הַרְעָה מִן הַנְּשׂוּאִים
 וַיַּחֲזֵן עָלֵינוּ לְפַלְיַטַּת עוֹלָמִים * וַיַּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדְּהַ מִזְבֵּחַ
 יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים :

וְהִגְדֹּלָה וְתִרְאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בְּזִמְנֵי קְדוּב וַיַּחֲזֵן פְּלִטָתָנוּ וּפְלִטַת עַמּוֹ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל לְחַן וְלַחֲסֵד וְלְרַחֲמִים וְלְרַצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן * הַכֹּל הָבֹו גְדֹל
 לְאֱלֹהֵינוּ וְתִנּוּ כְבוֹד לְתוֹרַת כְּהֵן קָרִב * יַעֲמִיד (כ"ט) הַכְּהֵן :
 בְּרוּךְ שְׁנַתְּן תּוֹרַת לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקַדְשָׁתוֹ :
 פ' וְאַתָּם הַדְּבָקִים בֵּיתָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלִבְכֶם חַיִּים :

נכתה כהורה לפני ברכו את יתוה המברך :

וסקל שנין ברוך יתוה המברך לעולם ועד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּחַרְבָּנוּ מִכָּל־
 הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרַתוֹ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרַתְךָ :

אחר. הקריאה מנוד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת
 וְחַיֵּי עוֹלָם נְטִיעַ בְּתוֹכָנוּ * בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרַתְךָ :

ברך

(א) הכלים ל' ד' (ב) זכ"א כ"ט י"ב (ג) הכלים נס"ט (ד) זכ"א כ"ט י"ב

ברכת סגולה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְתוֹבִים מַזּוֹת שְׂגֻמָּלְנִי מֵזָב :

וְעוֹמֵן סִמְרֵי מִי שְׂגֻמָּלְךָ מֵזָב הוּא יִגְמָלְךָ בְּלִמְזוֹב סִלָּה :

סדר קריאת התורה לומר ח"ק

והמנצחין כס"ח להראות הכבוד לעם כל אדם יסתדל לקרנ פלמו לחיבה כדי שיוכל לקרא עם שכתוב בספר תורה צעת הנצחה בספר תורה : וילומר :

וְזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל :

עֲלֵי־חַיִּים היא לפחזיקים בה ותומכיה מאשר : וְדַבְרֵיהֶם דְּרַבֵּי־נֶגַע וְכַל־נְתִיבֹתֶיהָ שְׁלוֹם : אַרְבֵּה יָמִים בְּיַמֵּינָהּ בְּשִׂמְאַתָּה עֵשֶׂר וְכַבּוֹד : יְהוָה הַפֶּן לְמַעַן צְדָקוֹ יִגְדִיל הַתּוֹרָה וְיִאֲדָר :

אֲשֶׁר־י יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִדְלָלְךָ סִלָּה : אֲשֶׁר־י הָעַם שְׂכָכָה לוֹ אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁיהוּהוּ אֱלֹהֵיו : * תְּהִלָּה לְדוֹד אֲרוֹמְמָה אֱלוֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאִבְרָכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ב בְּכָל־יָוִם אִבְרָכָה וְאִהְלֵלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ג גְּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד וְלִגְדָלְתָּ אֵין חֶקֶךָ : ד דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֶׂיךָ וְגִבּוֹרֹתֶיךָ יִגְדֹּד : ה הַדָּר כְּבוֹד הַדָּר וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה : ו וְעֵזוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֵאמְרוּ וְגִדְלוֹתֶיךָ (וגדולתך ק) אֶסְפְּרֶנָּה : ז זָכַר רַב־טוֹבְךָ יִבְיַעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ : ח חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אַרְבֵּה אַפִּים וְגִדְלוֹתֶיךָ (וגדל ק) חֶסֶד : ט מֵזֶב־יְהוָה לְכֹל וְרַחֲמֵיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּהוּ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְחַסִּדֹתֶיךָ יִבְרַכּוּכָה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֵאמְרוּ וְגִבּוֹרֹתֶיךָ יִדְבְּרוּ : יב לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרֹתָיו וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ : יג מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָר : יד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפִלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : טו עֵינֵי כָל־אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲבָכֶם בְּעֵתוֹ : טז פּוֹתֵחַ אֶת־יְדֶךָ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רְצוֹן : יז צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחַסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו : יח קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קוֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ בְּאֵמֶת : יט רְצוֹן־יִרְאוּ וְעֵשָׂה וְאַתָּה שׁוֹעֲתָם וְשִׁמְעַ וְיוֹשִׁיעֵם : כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאַתָּה כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד :

ההלת

ט (דברים ד ט. ב) כשני ג ית. ג) טז ג יז. ד) טז ג טז. ה) ישיעם פנ כא. ו) תלמים טז ס. ז) טז קמו טו. ח) טז קמט א.

כא תהלה יהוה ידברפי ויברך כל־בשר שם קדשו לעולם ועד :
וַאֲנַחְנוּ ! נְבָרְךָ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

כ"ם שכל יום שאין בו תחנון ונסילת אפים אין אומרים למנחם יעקב ולא תפלה לחד . דהייט כל
הדש ניבן וכפה שני שהוא י"ד באייר ול"ג בעומר ומר"ח סיון עד י"ב בו ועד בכלל דהייט
המשה ימים אחר תג השבועות כי הוא יש לו השלומין כל שבועה וס"ז בלז וער"ה ומע"כ עד סוף
חשרי וס"ז בשבט וכל יום שיש בנהכ"י מילה או חתן כל שבועת ימי המשחה וא"ל ס"ב ופורים
קטן שהוא י"ד וס"ז בלדר ראשון ופורים גדול והגובה ור"ח . גם במנחה ער"ח וערב חטכה
וערב פורים גדול וקטן וערב ל"ג בעומר וערב ס"ז בלז וערב ס"ז בשבט אין אומרים תחנון ונס"א
בלז במנחה שלפני ער"ה וערב יום כפורים ופסח שני טולין :

א למנצח מוזמר לדוד : ב יענה יהוה ביום צרה ישגבך שם ו
אלהי יעקב : ג ישלח־עזרה מקדש ומציון יסעדה :
ד יזפור כל־מנחתיה ועולתיה ידשנה־סלה : ה יתן־לך כל־בבך
וכל עצתך ימלא : ו נרננה ! בישועתך ובשם־אלהינו נדגל ימלא
יהוה כל־משאלותיה : ז עתה ידעתי כי הושיע ! יהוה משיחתי
יענהו משמי קדשו בגבורות ישע ימינו : ח אלה ברקב ואלה
בסוסים וַאֲנַחְנוּ ! בשם יהוה אלהינו נזכיר : ט המה פרעו ונפלו
וַאֲנַחְנוּ קמנו ונתעודר : י יהוה הושיעה הפלך יעגנו ביום־קר־אנו :

ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם
יהוה : ואני זאת בריתי אתם אמר

יהוה רוחי אשר עליך ודברי אשר־שמתי
בך לא־ימושו מפיה ומפי זרעך ומפי זרע
זרעך אמר יהוה מעתה ועד־עולם : ואתה
קדוש יושב תהלות ישראל : וקרא זה אל־
זה ואמר קדוש ! קדוש קדוש יהוה צבאות
מלא כל־הארץ כבודו : ומקבלין דין מן־דין
ואמרין קדיש בשמי מרומא עלאה בית
שבינתה קדיש על־ארעא עובר גבורתה

(א) סבלים קמו ית . (ב) טה כ . א . (ג) ישעיה נט כ . (ד) טה טה כ . א . (ה) תהלים נב ד . (ו) ישעיה נ . ו . קדיש

קָדִישׁ לְעֵלִים וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֵיָא כָּל־אֲרָעָא זִיו יְקָרָהּ: וּתְשַׁאֲנֵי רוּחַ
 וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעֲשׂ נְדוּל בְּרוּךְ כְּבוֹד־
 יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וְנִטְלַתְנִי ^(כ"ו) וְנִטְלַתְנִי רוּחָא
 וְשִׁמְעִית בְּתַרֵּי קָל זִיע סְנִיָּא דְמִשְׁבַּחִין וְאִמְרִין
 בְּרִידָא יְקָרָא דִיהוָה מִצֵּתֵר בֵּית שְׂכִינְתָּהּ:
 יְהוָה אֱמִלְךָ לְעֵלְמֵי וְעַד: יְהוָה מַלְכוּתָהּ קָאֵם
 לְעֵלְמֵי וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שְׁמֵרָה זֹאת לְעוֹלָם
 לְיַצֵּר מִהַשְׁבוֹת לְבַב עַמְּךָ וְהִכֵּן לְבָבָם אֵלֶיךָ:
 וְהוּא רַחוּם וְיִכְפֹּר עֵוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה
 לְהַשִּׁיב אַפּוֹ וְלֹא יִעִיר כָּל־חַמְתּוֹ: פִּי־אִתָּה
 אֲדַנִּי טוֹב וְסִלָּה וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרֹאֶיךָ:
 צְדָקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְזוֹרְתְךָ אֱמֶת: תַּמְנִן
 אֱמֶת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ
 לְאַבְתְּרֵינוּ מִיּוֹמֵי קֶדֶם: בְּרוּךְ אֲדַנִּי יוֹם וַיּוֹם
 יַעֲמֹס־לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת
 עֲמָנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב כָּלָה: יְהוָה
 צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאָדָם בּוֹמֵחַ בְּךָ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה
 הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרֹאֵנוּ: בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ
 שְׁבַרְאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהַבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן

(א) יִשְׁכָּל גִּיב. (ב) שְׁמוֹת טו ית. (ג) דְּהִיל כַּע ית. (ד) תְּהִלִּים עַד נח. (ה) טו טו ס. (ו) טו טו קמכ.
 (ז) מִיִּכָּה ו כ. (ח) תְּהִלִּים כח כ. (ט) טו טו ת. (י) טו טו יג. (כ) טו טו כ.

לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת וְהִי עוֹלָם נִמְעַ בְּתוֹכֵנוּ הִיא
 יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיִשֵּׁם בְּלִבֵּנוּ אֶהְבֵּתוֹ
 וְיִרְאֵתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבְבִּי שְׁלֵם
 לְמַעַן לֹא נִינֵעַ לְרִיק וְלֹא נִלְדָּה לִבְהִלָּה: וּבְכֵן
 יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 שְׁנִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִנְכַּה וְנַחֲיֶה
 וְנִרְאֶה וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבִרְכָה לְשָׁנֵי יָמוֹת
 הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם תָּבֵא: לְמַעַן אֲיַמְרֶךָ
 כְּבוֹד וְלֹא יִהְיֶה יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֶדְךָ
 בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה וְהָיָה יְהוּד
 מִבְּטָחוֹ: בְּטָחוֹ בִּיהוָה עַד־יַעַד כִּי בִּיהוָה יְהוּה
 צוּר עוֹלָמִים: וּבְטָחוֹ בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־
 עֲזַבְתָּ דַרְשֵׁיךָ יְהוָה: יְהוָה חֲפֵץ לְמַעַן צְדָקוֹ
 יִגְדִּיל תוֹרָה וַיֹּאדְוִיר: וה"ז טומ" ק"ש

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אמן: בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרֵעוּסָה וְיַמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ וְיַצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. אמן: בְּחַיִּיכוּן וּבְיַמִּיכוּן
 וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא
 קַבְּרָה לְעַלְמֵי עֲלְמֵי יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּשֵּׁא
 וְיִתְעַד וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוֹדֶשׁא בְּרוּךְ הִיא. אמן: לְעֵילָא מִן כָּל
 בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא הַשְּׁבַתְתָּא וְנַחְמָתָא דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:
 תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם אָבוּהֵן דִּי בְשִׁמְיָא
 וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
 וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם (כַּעֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם) בְּמִדּוּמֵי הוּא וְעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־
 יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

(א) ט"ז (ב) י"ח (ג) י"ט (ד) כ"א (ה) כ"ב (ו) כ"ג (ז) כ"ד (ח) כ"ה (ט) כ"ו (י) כ"ז (יא) כ"ח (יב) כ"ט (יג) ל' (יד) ל"א (טו) ל"ב (טז) ל"ג (יז) ל"ד (יח) ל"ה (יט) ל"ו (כ) ל"ז (כ"א) ל"ח (כ"ב) ל"ט (כ"ג) מ' (כ"ד) מ"א (כ"ה) מ"ב (כ"ו) מ"ג (כ"ז) מ"ד (כ"ח) מ"ה (כ"ט) מ"ו (ל') מ"ז (מ"א) מ"ח (מ"ב) מ"ט (מ"ג) נ' (מ"ד) נ"א (מ"ה) נ"ב (מ"ו) נ"ג (מ"ז) נ"ד (מ"ח) נ"ה (מ"ט) נ"ו (נ')

בשני ובתמישי מכניסין סס"ח לסיכל. ולומר הס"ח יהללו וכו' :

חן יהללו | את שם יהוה בירושלם שמו לבדו

והקהל אומרים הודו על ארץ ושמים : וירם קרן לעמו תהלה לכל

חסידיו לבני ישראל עם קרובו הגלגליה :

כיום ט"ז תמוז ט"ז תפלה לרוד אלף ממליץ בית יעקב :

א תפלה לרוד | הטה יהוה אזנה עיני בירעני ואביון

אני : ב שמרה נפשי ביהסוד אני הושע

עבדה אתה אלהי הבורח אליה : ג חנני אדני ביראלה

אקרא כל היום : ד שמח נפש עבדה ביראלה אדני

נפשי אשא : ה ביראתה אדני טוב וסלח ורבחסד

לכל קראה : ו תאזנה יהוה תפלתני ותקשיבה בקול

תחנונותי : ז ביום צרתני אקראה כי תעניני : ח אין

במוה באלהים | אדני ואין כמעשיה : ט כל גוים | אשר

עשית יבואו וישתחוו לפניך אדני ויכבדו לשמך :

י בירדול אתה ועשה נפלאות אתה אלהים לבדה :

יא הורני יהוה ברךך אהלך באמתך יחד לבבי ליראה

שמך : יב אודה | אדני אלהי בכל לבבי ואכבדה שמך

לעולם : יג ביהסדה גדול עלי ותצלתי נפשי משאול

תחתיה : יד אלהים | ידים קמו עלי ועדת עריצים בקשו

נפשי ולא שמיה לנגדם : טו ואתה אדני אל רחום וחנן

אך אפים ורבחסד ואמת : טז פנה אלי וחנני תנה ענה

לעבדה והושיעה לבן אמתך : יז עשה עמי אות לטובה

ויראו שנאי ויבשו ביראתה יהוה עזרתני ונתמתני :

בית יעקב לבו ונלכה באור יהוה : כף פלה עמים ילכו איש

בשם אלהיו ואנחנו נלך בשם יהוה אלהינו לעולם ועד :

(א) סכלים קמח יג. (ב) טס קמח יד. (ג) טס טו. (ד) ישעיה כ. ט. (ה) מיכס ד. ט. יד

יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבוֹתֵינוּ אֲלֵינוּ עֲזָבוּנו וְאֵלֵינוּ
 יִשְׁעֵנו: לְהַטּוֹת לִבְבָנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דַּרְכָיו וּלְשָׁמֵר מִצְוֹתָיו
 וְדַקְּיוּ וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ: וַיְהִי דְבַר־יְיָ אֱלֹהֵי אֲשֶׁר
 הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה כְּרַבִּים אֱלֵי־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וּלְיָלֵיל לַעֲשׂוֹת
 מִשְׁפָּט עֲבָדָיו וּמִשְׁפָּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת
 כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד:

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לְיְהוָה שְׁהִיָּה לָנוּ יְיָ אֱמִרְנָא יִשְׂרָאֵל:
 ב לְיְהוָה שְׁהִיָּה לָנוּ בְּקוֹם עַלְיָנוּ אָדָם: ג אֲזִי חַיִּים
 בְּלַעֲוֹנוּ בַחֲרוֹת אַפְסֵנוּ: ד אֲזִי חַיִּים שְׁמִפְנוּנוּ נִחְלָה עֵבֶר
 עַל־נַפְשֵׁנוּ: ה אֲזִי עֵבֶר עַל־נַפְשֵׁנוּ חַיִּים הַיּוֹדוּנִים: ו בְּרוּךְ
 יְהוָה שְׁלֹא נִתְּנָנוּ מִדָּרַף לְשִׁנְיָהֶם: ז נַפְשֵׁנוּ כַּצַּפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַ
 יוֹקָשִׁים תִּפַּח נִשְׁבַּר וְאִנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ: ח עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֲשֵׂה
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

שִׁיר שֶׁל יוֹם

בַּרְשׁוֹן בַּשַּׁבָּת הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בַּשָּׁבָת שָׁבוּ הָיוּ הַלּוּיִם אֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

א לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תִּבְלֵ וַיֹּשְׁבֵי בָהּ: ב כִּי־
 תוּא עַל־יַמִּים יִסְדָּה וְעַל־נְהַרֹת יִכּוֹנְנָה: ג מִי־יַעֲלֶה
 בְּהַר יְהוָה וּמִי יִקוּם בְּמָקוֹם קָדְשׁוֹ: ד נָקִי כַפָּיִם וְבֵר לִבָּב אֲשֶׁר
 לֹא־נִשְׂאָ לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: ה יִשְׂא בְרָכָה מֵאֵת
 יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: ו זֶה דוֹר דִּרְשׁוּ מִבְּקָשֵׁי כְּנִיָּה יַעֲקֹב
 סָלָה: ז שְׂאוּ שְׁעָרִים וּרְאִשֵׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ
 מַלְאֲכֵי הַכְּבוֹד: ח מִי זֶה מַלְאֲכֵי הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזָרוּ וּגְבוֹר יְהוָה גְּבוֹר
 מַלְחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים וּרְאִשֵׁיכֶם וְשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ
 מַלְאֲכֵי הַכְּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מַלְאֲכֵי הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מַלְאֲכֵי
 הַכְּבוֹד סָלָה:

הוֹשִׁיעֵנו | יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּקְבֹצֵנוּ מִן־חַגּוּזִים לְהוֹדוֹת
 לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתֵהֱלִיתֶךָ: בְּרוּךְ

י

* נִסְחֵי ק'. ס דורשין ק'.

(א) מֵאֵת ח. (ב) עֲשֵׂה ח. (ג) עֲשֵׂה ח. (ד) עֲשֵׂה ח. (ה) חֲסִידִים קָדִי. (ו) עֲשֵׂה ח. (ז) עֲשֵׂה ח. (ח) עֲשֵׂה ח. (ט) עֲשֵׂה ח.

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־
הָעַם אָמֵן הַלְלוּיָהּ : בְּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלַם
הַלְלוּיָהּ : בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה
נִפְלְאוֹת לְבָרֹךְ : וּבְרוּךְ אֵשׁ כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא
כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן :

וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא * א * : בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלֵקָהּ
מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ * א * : בְּחַיִּכּוֹן וּבְיוֹמֵיכּוֹן
וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְכּוֹן דְרַיב וְאָמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמַה רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמֵינָא : יְהַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיְהַתְפָּאֵר וַיְתַרְוֶם וַיְהַנְשֵׂא
וַיְתַהַדֵּר וַיְתַעַלֶּה וַיְתַהַלֵּל שְׁמַה דְקוֹדְשָׁא בְרוּךְ הוּא * א * : לְעֵילָא כּוֹן קַל
בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּתָתָא וְנַחְמָתָא דְאַמְרִין בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן :

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
וְאָמְרוּ אָמֵן :
עֲשֵׂה שְׁלוֹם (בְּעֵשֶׂיָהּ הַשְּׁלוֹם) בְּמַרְוֵמֵי הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן :

בְּשַׁנֵּי כַּשְׁמַת הַיּוֹם יוֹם שְׁנֵי בְּשַׁבַּת שְׁבַע הֵיוּ הַלּוּיִם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ :
א שִׁיר מְזוֹמֵר לְבְנֵי־קִרְחָה : ב גְּדוֹל יְהוָה וּמְהַלֵּל מְאֹד בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ דִּרְ-קִדְשׁוֹ : ג יִפָּה נֹף מְשׁוֹשׁ כָּל־הָאָרֶץ דִּרְ-
צִיּוֹן יִרְבְּתִי צִפּוֹן בְּרִית מִלְּךָ רַב : ד אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע
לְמַשְׁגָּב : ה בִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ עֲבָרוּ יַחְדוּ : ו הִקְמָה רָאוּ כֵּן
תָּמָהּוּ נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ : ז רַעְדָה אֲתוֹנְתָם שֵׁם חֵיל בַּיּוֹלָדָה : ח בְּרוּחַ
קָדִים תִּשְׁבֵּר אֲנִיּוֹת תְּרִשִׁישׁ : ט בְּאֲשֶׁר שָׁמְעֵנוּ | כֵּן רָאִינוּ
בְּעִיר יְהוָה־צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנָה עַד־עוֹלָם סֶלָה :
י דְּמִינוּ אֱלֹהִים חֲבַדְךָ בְּקֶרֶב הַיְכָלְךָ : יא בְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
תִּהְלֶתְךָ עַל־קַצְוֵי־אָרֶץ צִדְקַתְךָ מְלֵאָה יְמִינְךָ : יב יִשְׁמַח וְדִרְ-צִיּוֹן תִּגְלַנָּה
בְּנוֹת יְהוָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ : יג טַבּוּ צִיּוֹן וְחַקְפוּיָהּ סִפְרוּ מִגְּדֻלָּיָהּ :
יד שִׁיתוּ לְבַבְכֶם | לְחִילָה פִּסְגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תִּסְפְּרוּ לְדוֹר
אֲחֵרֹן : טו כִּי זֶה | אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וְעַד הוּא יִנְהַגֵּנוּ
עַל־מֹת : וְהִשְׁעֵנוּ * ק * :

(א) תהלים קס. כה. ב) טס עב. יח. ג) טס עב. יז. ד) טס עב. יח

שחרית

לו

בשליש בשבת היום יום שלשון בשבת שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש :
א מזמור לאסה אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפט :
ב עדרמתי תשפטו עול ופני רשעים תשאו סלה :
ג שפטו דל ויתום עני ורש הצדיקו : **ד** פלטו דל ואביון מיד
רשעים הצילו : **ה** לא ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו ימוטו
כל מוסרי ארץ : **ו** אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם :
ז אכן באדם תמותו ובאחד השנים תפלו : **ח** קומה אלהים
שפטה הארץ פיראתה תנחל בכל הגוים : השיעו ק * .

ברבעי בשבת היום יום רביעי בשבת שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש :

א אל נקמות יהוה אל נקמות הופיע : **ב** הנשא שפט הארץ
השב גמול על גאים : **ג** עדרמתי רשעים ו יהוה עדרמתי
רשעים יעלוז : **ד** יביעו ידברו עתק יתאמרו כל פעלי און :
ה עמה יהוה ידכאו ונחלתה יענו : **ו** אלמנה וגר יהרגו ויתומים
ירצחו : **ז** ויאמרו לא יראה יהוה ולא יבין אלהי יעקב : **ח** בינו
בערים בעם ובסלים מתי תשכילו : **ט** הנטע און הלא ישמע
אם יצר עין הלא יביט : **י** היצר גוים הלא יוכיח המלמד אדם
דעת : **יא** יהוה ידע ומחשבות אדם פי המה הבל : **יב** אשרי
הגבר אשר תיפרכנו יה ומתורתה תלמדנו : **יג** להשקוט לו מימי
רע עדי בקרה לרשע שחת : **יד** פי ו לא יטש יהוה עמו ונחלתו
לא יעזוב : **טו** פי עדי צדק ישוב משפט ואחריו כל ישרי לב :
טז מי יקום לי עם מרעים מי יתיצב לי עם פעלי און : **יז** לולי
יהוה עזרתה לי במעט ו שכנה דומה נפשי : **יח** אם אמרתי
מטה רגלי חסדה יהוה יסעדני : **יט** ברב שרעפי בקרפי תנחומיה
ישעשעו נפשי : **כ** היתברך פסא הוות יצר עמל עלי חק :
כא יהודו על נפש צדיק ודם נקי ירשעו : **כב** ויהי יהוה לי למשגב
ואלהי לצור מחסי : **כג** וישב עליהם את אונם וברעתם
יצמיתם יצמיתם יהוה אלהינו :

א לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו : **ב** נקדמה פניו בתורה

בזמרות

בזמרות נרצע לו : ב פי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל
אלהים : הושיענו . קי .

בשמי בשבת היום יום המישי בשבת שבו היו הלויים אוקרים בבית המקדש :

א למנצח עליהנות לאסף : ב הרנינו לאלהים עזנו הריעו
לאלהי יעקב : ג שאו זמרה ותנורתך כנור נעים עם
גבל : ד תקעו בחדש שופר בכמה ליום תנונו : ה פי חק לישראל
הוא משפט לאלהי יעקב : ו עדות ו ביהוסף שמו בצאתו על
ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמע : ז הסירותי מסבל שכמו
כפיו מדיד תעברנה : ח בצרה קראת ואחלצה אענה בסתר
רעם אבקנה עלימי מריבה סלה : ט שמע עמי ואעידה כף
ישראל אם תשמע לי : י לא יהיה כף אל זר ולא תשתחוה לאל
זכר : יא אנכי ו יהוה אלהיך המעלה מארץ מצרים תרחב פיך
ואמלאהו : יב ולא שמע עמי לקולי וישראל לא אבה לי :
יג ואשליחו בשרירות לבם ילכו במועצותיהם : יד לו עמי שמע
לי ישראל בדרכי יחלכו : טו כמעט אויביהם אבניע ועל צריהם
אשוב ידי : טז משנאי יהוה יכתשולו ויהי עתם לעולם :
יז ויאכילהו מהלב חמה ומצור דבש אשביעה : הושיענו . קי .

בשמי בשבת היום יום שמי בשבת שבו היו הלויים אוקרים בבית המקדש :

א יהוה מלך גאות לבש יהוה עז התאזר אף תפון תבל
בלתמוט : ב נכון כסאך מאז מעולם אמת : ג נשאו
נהרות ו יהוה נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים : ד מקלות ו
מים רבים אדירים משפריים אדיר במרום יהוה : ה עדתיה ו
נאמנו מאד לביתה נאווה (י נאוה) קדש יהוה לארץ ימים :
הושיענו . קי .

נ"ח אחר סיד של יום אמרים ברכי נפשי .

א ברכי נפשי את יהוה יהוה אלהי גדלת מאד הוד והדר
לבשת : ב עטה אור בשלמה נוטה שמים פריעה :
ג המקרה במים עליותיו השם עבים רכובו המהקד על כנפיר
חח

שחרית

לת

רוח: ד עשה מלאכותי רוחות משקרתיו אש להט: ה יסד ארץ
 על מכונתה בלהמוט עולם ועד: ו תהום בלבוש פסיתו על
 הרים יעמדו מים: ז מן גערתה ינוסון מן קול רעמה יתפזון:
 ח יעלו הרים ירדו בקעות אל מקום זה ו יסדת להם: ט גבול
 שמת בל יעברון בל ישובון לכפות הארץ: י המשלח מעינים
 בנחלים בין הרים יהלכון: יא ישקו בלחיתו שדי ישברו פראים
 צמאם: יב עליהם עוף השמים ישפון מבין עפאים יתנוקול:
 יג משקה הרים מעליותיו מפרי מעשיה תשבע הארץ: יד מצמיח
 חציר ו לבהמה ועשב לעבדת האדם להוציא לחם מן הארץ:
 טו ויין ו ישמח לבב אנוש להצהיל פנים משמן ולחם לבב אנוש
 יסעד: טז ישבעו עצי יהוה ארזי לבנון אשר נטע: יז אשר שם
 צפרים יקננו חסידה ברושים ביתה: יח הרים הגבוהים ליעלים
 סלעים מהסה לשפנים: יט עשה ירח למועדים שמש ידע
 מבואו: כ תשת חשך ויהי לילה בו תרמש בלחיתו יער:
 כא הכפירים שאגים למרפ ולבקש מאל אכלם: כב תזרח השמים
 יאספון ואל מעונתם ירצון: כג יצא אדם לפעלו ולעבדתו עדי
 ערב: כד מהירבו מעשיה ו יהוה פלם בחכמה עשית מלאה
 הארץ קנינה: כה זה הים גדול ורחב ידיים שם רמש ואין
 מספר חיות קטנות עם גדלות: כו שם אגיות יהלכון לויתן זה ו
 יצרת לשחקבו: כז פלם אליה ישברון לתת אכלם בעתו:
 כח תמן להם ילקטון תפתח ידה ישבעון טוב: כט תסתיר פנה
 יבהלון תספ רוחם יגעון ואל עפרם ישובון: ל תשלח רוחך
 יבראון ותחדש פני אדמה: לא יהי כבוד יהוה לעולם ישמח
 יהוה במעשיו: לב המביט לארץ ותדעד יגע בהרים ויעשנו:
 לג אשירה ליהוה בחי אומרה לאלהי בעודי: לד יערב עליו
 שיהי אנכי אשמח ביהוה: לה יתמו חטאים ו מן הארץ ורשעים ו
 עוד אינם ברכי נפשי את יהוה הללניה:

מן ריח אלול עד אחר הסענה רבא אחר שיר של יום ובמנחה קודם עליש אומרס וז:

א לךוד ו יהוה וישעי ממי אירא יהוה מעוזחני ממי

אפרד

(א) סענה ח

שחרית

אֶפְתָּח : ב בְּקֶרֶב עָלַי ו מֵרָעִים לֵאמֹל אֶת־בְּשָׂרִי צָרִי
וְאֵיבֵי לִי הִנֵּה בְּשָׁלוֹ וְנִפְלוּ : ג אִם־תִּחַנֶּה עָלַי ו מִחַנֶּה לֹא־יִירָא
לְפָנַי אִם־תִּקְוֶם עָלַי מִלְחָמָה בּוֹאֵת אֵנִי בְּטַח : ד אֶתְּךָ ו שְׁאַל־תִּי
מֵאֵת־יְהוָה אֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שְׁבֵתִי בְּבֵית־יְהוָה פְּלִימֵי חַיִּי לְחַזוֹת
בְּנֻעַם־יְהוָה וְלִבְבִקְר בְּהִיכְלוֹ : ה פִּי יִצְפְּנֵנִי ו בִּכְכַּב־בְּיוֹם רָעָה
יִסְתַּיְרֵנִי בְּסִתְר־אֱהָלוֹ בְּצֹר יְרוּמָמְנִי : ו וְעַתָּה יְרוֹם רֹאשִׁי עַל
אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי וְאֹזְבָחָה בְּאֱהָלוֹ זְבַח־תְּרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֹזְמֶרָה
לִיתְהָה : ז שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעַנּוּנִי : ח לֵךְ ו אֲמַר לְפָנַי
בְּקִשׁוֹ פָּנֵי אֶת־פְּנֵיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ : ט אֶל־תִּסְתֵּר פְּנֵיךָ וּמִמֶּנִּי אֶל־
תִּטַּ בְּאֵף עֲבָרָה עֲוֹרָתִי חַיִּיתִי אֶל־תִּטְשֵׁנִי וְאֶל־תִּעַזְבוּנִי אֱלֹהֵי
יְשׁוּעִי : י בִּרְאֹבִי וְאִמִּי עֲזֹבוּנִי וְיְהוָה יֹאסִפֵּנִי : יא תוֹרְנֵי יְהוָה
דַּרְבָּךְ * וְנַחֲנֵי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי : יב אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ
צָרִי כִּי קָמוּ־בִי עַד־יִשְׁכַּר וַיִּפַּח חָמֶם : יג לֹלֵא הָאֲמַנְתִּי לְרֹאוֹת
בְּשׁוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים : יד קוּה אֶל־יְהוָה חֹזֵק וְיֹאמֵן לְבָבְךָ
וְקוּה אֶל־יְהוָה :

קוּה אֶל־יְהוָה חֹזֵק וְיֹאמֵן לְבָבְךָ וְקוּה אֶל־יְהוָה : אִין־קְרוֹשׁ בִּיתְהוָה
כִּי־אִין בְּלִתְךָ וְאִין צוֹר בְּאֱלֹהֵינוּ : כִּי מִי אֱלֹהִים מִבְּלַעְדֵי
יְהוָה וְכִי־צוֹר זוֹלָתִי אֱלֹהֵינוּ :

אִין בְּאֱלֹהֵינוּ * אִין בְּאֱדוֹנֵינוּ * אִין בְּמַלְכֵנוּ * אִין
כְּמוֹשִׁיעֵנוּ : מִי בְּאֱלֹהֵינוּ * מִי בְּאֱדוֹנֵינוּ * מִי
בְּמַלְכֵנוּ * מִי כְּמוֹשִׁיעֵנוּ : נוֹדָה לְאֱלֹהֵינוּ * נוֹדָה
לְאֱדוֹנֵינוּ * נוֹדָה לְמַלְכֵנוּ * נוֹדָה לְמוֹשִׁיעֵנוּ : בְּרוּךְ
אֱלֹהֵינוּ * בְּרוּךְ אֱדוֹנֵינוּ * בְּרוּךְ מַלְכֵנוּ * בְּרוּךְ
מוֹשִׁיעֵנוּ : אֶתְּךָ הוּא אֱלֹהֵינוּ * אֶתְּךָ הוּא אֱדוֹנֵינוּ *
אֶתְּךָ הוּא מַלְכֵנוּ * אֶתְּךָ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ * אֶתְּךָ
תּוֹשִׁיעֵנוּ : אֶתְּךָ תִּקְוֶם תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי־עַתָּה לְחַנּוּהָ כִּי־
בָּא מוֹשֶׁד :

* אִין מִתָּה כְּבֹנוֹ הַלֵּל * (א) הַלְלוּ מִי י' (ב) הַלְלוּ מִי ז' (ג) הַלְלוּ מִי ח' (ד) הַלְלוּ מִי ט' (ה) הַלְלוּ מִי י' (ו) הַלְלוּ מִי י"א (ז) הַלְלוּ מִי י"ב (ח) הַלְלוּ מִי י"ג (ט) הַלְלוּ מִי י"ד (י) הַלְלוּ מִי י"ה (יא) הַלְלוּ מִי י"ו (יב) הַלְלוּ מִי י"ז (יג) הַלְלוּ מִי י"ח (יד) הַלְלוּ מִי י"ט (טו) הַלְלוּ מִי כ'

אתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שהקטירו
אבותינו לפניך את-קמרת הפמים :

פמים הקמרת הצרי והצפרן ההלבנה והלבונה * משקל שבועים
שבועים מנה : מור וקציעה שבפת-נרד וכרפס משקל
ששה עשר ששה עשר מנה * הקשט שנים עשר * קלופה
שלושה * קנמון תשעה ברית פרשינה תשעה קבין * יין קפריסין
סאין תלתא ומבין תלתא * ואם אין לו יין קפריסין מביא המר
הורין עתיק * מלח סדומית רבע * מעלה עשן כל-שהוא :
רבי נתן הבבלי אומר אף כפת הירדן כל-שהיא ואם נתן
בה רבש פהלה * ואם חסר אחד מכל סממניה חיב מיתה :
רבן שמעון בן גמליאל אומר * הצרי אינו אלא שרף
הנוסף מעצי הקמף : ברית פרשינה ששפין בה את-
הצפרן כרי שתהא נאה * יין קפריסין ששורין בו את-
הצפרן כרי שתהא עזה : והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין
מבניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד :

תנא רבי אליהו כל השונה הלכות בכל-יום מובטח לו שהוא בן עולם
הפא שנאמר הלכות עולם לו אל תקרי הלכות אלא הלכות :

אמר רבי אלעזר אומר רבי תניא תלמידי הקמים מדפים שלום בעולם *
שנאמר וכל-בגדך לפיך יהוה ורב שלום בגדך : אל תקרי בגדך
אלא בגדך : שלום רב לאהבי תורה ואין למו מכשול : יהי-שלום בתיך
שלום בארמנותיה : למען אחי ורעי אברה-נא שלום בך : למען בית-
יהוה אלקינו אבקשה טוב לך : יהוה עז לעמו יסן יהוה ויברך את-
עמו בשלום :

יתגדל ויתקדש שמה רבא * אמר : בעלמא די ברא כרעותה ומליך
מלכותה ונימח פורקנה ויקרב משיתה * אמר : פתיכון ובזימכון
ובחני דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמון : יתא שמה רבא
דברך לעלם ולעלמי עלמין * יהברך וישתבח ותפאר ויתרום ויתגשא
ותתדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא * אמר : לעילא מן כל
ברכתא ושירתא השבתתא ונהמתא דאמין בעלמא ואמרו אמון :

(א) מנקה נ.ו. (ב) יעיס נר י.י. (ג) כהנים קיש קסט. (ד) טס קכג. (ה) טס קכג. (ו) טס קכג. עיל

עֲהָרִית

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן • וְעַל תַּלְמֵי־דִיהוֹן וְעַל כָּל־תַּלְמֵי־תַלְמֵי־דִיהוֹן • וְעַל
 כָּל־כַּיָּן דְּעַסְקִין בְּאַוּרְחָא דִּי בְּאַתְרָא קְדִין וְדִי בְּכָל־אַתְר וְאַתְר יְהֵא
 לְדִין וּלְכּוֹן שְׁלָמָא רַבָּא תְּנָא וְחֶסְדָּא וְדִחְסִין וְחִיּוּן אֲרִיכִין • וּמְזוּנָא רְחִיבָא
 וּפּוֹרְקָנָא • מִן־קֶדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן •
 יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
 וְאִמְרוּ אָמֵן •
 עֲשֵׂה שְׁלוֹם (בַּעֲשֵׂי־הַשְׁלוֹם) בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־
 יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן •

עֲלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית
 שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְלֹא שְׁמַנֵּי
 בְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָרְמָה שְׁלֵא שָׁם חֲלַקְנוּ כְּהֵם וְגוֹרְלָנוּ
 בְּכָל־הַמְּזוֹנִים • וְאַנְחֵנוּ פּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים
 לְפָנֵי מַלְךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים תְּקָרוּשׁ בְּרוּךְ הוּא • שֶׁהוּא
 נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹצֵר אֶרֶץ וּמוֹשֵׁב יְקָרוּ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל
 וְשׂוֹכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים • הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד •
 אֲמַת מַלְכֵנוּ אֶפְסָם זִלְתּוּ כִּפְתּוּב בְּתוֹרַתּוֹ וַיְדַעַת
 הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לִבְכֶּךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם
 מִמַּעַל וְעַל־הָאֶרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד •

וְעַל־כֵּן נִקְוָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֹאוֹת מִתְּרָה בְּתַפְאֲרַת
 עֲוֹךְ לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן־הָאֶרֶץ וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת
 יְבִרְתוֹן לְתַקּוֹן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי וְכָל־בְּנֵי־בֶשֶׁר
 יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ לְהַפְּנוֹת אֱלֹהֶךָ כָּל־רְשָׁעֵי אֶרֶץ. יְבִירוּ
 וַיְדַעוּ כָּל־יְוֹשְׁבֵי תֵיבֵל כִּי־לָךְ תִּכְרַע כָּל־בָּרָךְ תִּשְׁבַּע
 כָּל־לְשׁוֹן • לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְּלוּ וּלְכַבּוֹד
 שִׁמְךָ יִקְרְ יִתְּנוּ • וַיִּקְבְּלוּ כָּלָם עֲלֵיהֶם אֶת־עוֹל מַלְכוּתְךָ •

(א) נַעֲמַן מִן־טוֹרַס . (ב) יִשְׁעִיס מִסַּכ . (ג) דְּנִרְסִיד לַסַּ . רַחֲמֵי וְחַמְלוּךְ

ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד • פי המלכות שלך
 היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד ככתוב בתורתך
 יהיה ומלוך לעלם ועד : ונאמר והיה יהיה למלך על-
 כל הארץ ביום ההוא יהיה יהיה אחר ושמו אחר : ק'
 אל-תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבוא : עזו עצה ותפר דפרו
 דבר ולא יקום כי עכנו אל : ועד-זקנה אני הוא ועד-שיבה אני אסבל
 אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט :

וכתב רש"י ט"ז ספוק זס :

אה צדיקים יודו לשמך ישבו ישראלים את-פניה :

מסג נכניה חפ"ן דל"ט אחר הכפלה נגה נרדה ולקחת ק"ש נהס ויש מסגן למר נס ק
 מרשת קדש והיס כי יביאך :

א וידבר יהוה אל-משה לאמר : ב מד-שלי כל-בכור פטר כל-
 רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא : ג ויאמר
 משה אל-העם זכור את-היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית
 עבדים כי בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ :
 ד היום אתם יצאים בחדש האביב : ה והיה כייבאך יהוה אל-
 ארץ הפנעני ותחתי והאמרי ותחני והיבואי אשר נשבע לאבתך
 לתת לך ארץ זבת חלב ודבש ועברת את-העברה הזאת
 בחדש הזה : ושבעת ימים תאכל מצות וביום השביעי תג
 ליהוה : ז מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה לך חמץ
 ולא יראה לך שאר בכל-זבלך : ח והגדת לבנה ביום ההוא
 לאמר בעבור זה עשה יהוה לי מצאתי ממצרים : ט והיה לך לאות
 עליך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת יהוה בפך כי פד
 חזקה הוצאתי יהוה ממצרים : י ושמרת את-חוקה הזאת
 למענה מימים ימימה : יא והיה כייבאך יהוה אל-ארץ הפנעני
 באשר נשבע לך ולאבתך ונתנה לך : יב והעברת כל-פטר-רחם
 ליהוה וכל-פטר אשר בהמה אשר יהיה לך הזכרים ליהוה :
 יג וכל-פטר חמר תפדה בשה ואם-לא תפדה וערפתו וכל בכור

אדם

(א) שמות פ"ו י"ט (ב) וצ"ל י"ז פ"ג (ג) משלי ג כ"ט (ד) יעקב ח"י (ה) ט"ז מו"ד (ו) ספוקים קמ"ז (ז) שמות י"ג

שחרית

אדם בְּבִנְיָה תִפְקֶה: י וְהָיָה כִּי־יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךְ מִיָּד לֵאמֹר מַה־זֹּאת
 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים:
 ׀ וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פְרַעֲהַ לְשַׁלְּחָנוּ וַיַּהַרְגֵהּ יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אָנֹכִי זֶכֶר לַיהוָה כָּל־
 פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּבָרִים וְכָל־בְּכוֹר בְּנֵי אִפְרָיִם: ׀ וְהָיָה לְאוֹת עַל־
 יַדְכָה וּלְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ בִּי בְחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם:

ש ש ה זכירות

לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:
 רק הַשִּׁמֹּר לָךְ וְשִׁמֹּר נִפְשְׁךָ מֵאֵד פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־
 רָאוּ עֵינֶיךָ וּפְנֵי־סוּרוֹ מִלְּבָבְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבִנְיָה
 וּלְבִנֵי בְנֵיךָ: יוֹם אֲשֶׁר עֲמַדְתָּ לְפָנַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּהַר־ב: ׀
 זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לָּךְ עַמְּלֶךָ בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם:
 אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ וַיִּזְנַב בָּךְ כָּל־הַנְּחָשִׁים אֲשֶׁר־יְהוָה וְאֶת־הָ
 עֲרֹף וַיַּגֵּעַ וְלֹא־יָרָא אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהַגִּיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָךְ מִכָּל־
 אֲיֵבֶיךָ מִסָּבִיב בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ
 תִּמְחָה אֶת־זְכוֹר עַמְּלֶךָ מִתַּת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח:
 זְכוֹר אֶל־תִּשְׁכַּח אֶת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר:
 זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַרְגֵּם בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם
 מִמִּצְרַיִם:
 זְכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ:

תפלת הדרך

נָרִיד לְאוֹמְרָה מִשְׁחֻזִיק נִדְרֶךְ חוֹן לַעִיר בְּיוֹם רֵאשׁוֹן כְּשֵׁנוֹכֵה מְבִיתוֹ וְסוֹכֵי לומר עֲשׂוּמֹד אִם אִפְשָׁר נָקַל .
 וְנִשְׁאֵר הַיּוֹמִים שְׂמַחַעֲכָב נִדְרֶךְ עַד שׂוֹכֵי לְבִיתוֹ יֹאמֵר לוֹתָה נָכַל נֹקֵב אִסִּילוֹ נִמְלָו וַיְהוֹסֵם נִרְוֹן אַחַס
 שׂוֹמַע תַּפְלָה נְלִי כּוֹכֵרַת הַסֵּם:

וְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל־הִינוּ שְׂתוֹלִיכֵנוּ
 לְשָׁלוֹם וְתַצְעִירֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתִדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתִסְמְכֵנוּ
 לְשָׁלוֹם וְתַגִּיעֵנוּ לְמַחְזוֹ הַפְּצֵנוּ לְחַיִּים וְלִשְׂמֹחָה וּלְשָׁלוֹם (ואם דעתו

(א) וְדַעַס עוֹג . (ב) עַד ד . (ג) עַד ד . (ד) עַד ד . (ה) עַד כֵּס . (ו) עַד עֵס . (ז) עַד עֵס . (ח) עַד עַס .
 (ט) עַד עֵס . (י) עַד עֵס . (יא) עַד עֵס . (יב) עַד עֵס . (יג) עַד עֵס . (יד) עַד עֵס . (טו) עַד עֵס . (טז) עַד עֵס .

תפלת הדרך

לחוד חוד אמר ותחזירנו לשלום ותצילנו מבפך כל־אויב ואורב
ולקטים וחיות רעות בדרך ומכל־פורעניות המתרגשות ובאות
לעולם ותשלח ברכה בכל־מעשה ידינו ותתנגני לחן ולחסד
ולרחמים בעיניך ובעיני כל־רואינו ותגמלנו חסדים טובים
ותשמע קול תפלתנו כי אתה שומע תפלת כל־פה : ברוך
אתה יהוה שומע תפלה :

הטבת חלום

המטיבם יחזי כי האובדים אורו אפילו בס כד וסות :

החלום אמר ג"ס רעפים חלמא טבא חזאי : וטוים המטיבים ג"ס חלמא טבא
חזיתא : גם שנים ס"א חלמא דידך טבא הוא * וטבא להוי * רחמנא
לשניה לטב שבע זמנין לגרון עליה מן שמיא דלהוי טבא
וייהוי טבא * טבא הוא וטבא להוי :

לח"כ חזר החולם ואמר ג"ס הלמא סנא חזאי ועינין המטיבין ג"ס הלמא סנא חזיתא וס"א חלמא דידך
וט' ככה יאמרו החולם והמטיבין ו"ס עד שנמלא החולם ואמר כ"א פעמים הלמא סנא חזאי וכן המטיבין
ואחר כך יאמרו המטיבין ג' סבוכות וג' פדיונות וג' שלטנות והחולם ואמר פמהם בלחש :

הפכת מספדי למחול לי פתחת שקני ותאורני שמחה : אז
תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדו והפכתי
אבלם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם : ולא־אבה יהוה
אלהיה לשמע אל־בלעם ויהפך יהוה אלהיה לה את־הקללה
לברכה כי אהבה יהוה אלהיה : פדה בשלום נפשי מקרבלי
כי־ברבים היו עמדי : ויאמר העם אל־שאל היונתן ימות אשר
עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל חלילה חי־יהוה אם־יפל
משיערת ראשו ארצה כי־עם־אלהים עשה היום הנה ויפרו העם
את־יונתן ולא־מת : ופרוי יהוה ישבון ובאו ציון פרנה ושמחת
עולם על־ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה : בורא
ניב שפתים שלום ו שלום לרחוק ולקרוב אמר יהוה ורפאתיו :

רוח

(א) סבלים ל' י"ב (ב) ידעים ל' י"ג (ג) דברים כג ו' (ד) הכלים כ"י (ה) של יד חס' (ו) ידעים ל' י"ד (ז) ס' ס' ס' .

* [בלבן יחד כ"כ המלא והביט הנחל כשיש עלו סימן קי סוף ד כסס ס' הקב עדי סכוד (פ"ג
כ"ס סכוד הדט"ר זסל ג' י"א) .

וְהָיָה לְבִשָּׁה אֶת־עַמְּשֵׂי רֹאשׁ יְהוֹשְׁלִישִׁים לָךְ דְּוִיד וְעַמָּךְ בְּיָשִׁי
 שְׁלוֹם וְשְׁלוֹם לָךְ וְשְׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיִּקְבְּלֵם דְּוִיד
 וַיְהִינֶם בְּרֹאשֵׁי הַגְּדֹד : וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לָחִי וְאַתָּה שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ
 שְׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר־לְךָ שְׁלוֹם : יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה וַיִּבְרַךְ אֶת־
 עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם :

דס טוססין טד • הטולס לומר יהוה שמעתי שמעך יראתי ומסיבין ט יהוה
 פעלך בקרב שנים תייהו בקרב שנים תודיע ברגז רחם תזכור:
 ככה יאמרו ג"ס : הטולס לומר א שיר למעלות אשא עיני אליהתרים מאן
 יבא עזרי : ב עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ : ומסיבין ט ג אליתן
 למוט רגלך אלינום שמך : ד הנה לאינום ולא ישן שומר
 ישראל : ה יהוה שמך יהוה צלך עליד ימינה : ו יומם השמש
 לא יכבה וירח בליילה : ז יהוה ישמך מכלדע ישמר את
 נפשך : ח יהוה ישמר צאתך ובאך מעתה ועד עולם : ככה יאמרו
 ג"ס : הטולס לומר תודיעני ארת תיים ומסיבין ט שבע שמהות את פניה
 נעמות בימינה נצח : ככה יאמרו ג"ס • והטולס לומר כב וידבר יהוה אל משה
 לאמר : כג דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני
 ישראל אמור להם : והמסיבס לומרים כד יברכה יהוה וישמך : כה יאר
 יהוה ופניו אליה ויחנה : ס ישא יהוה ופניו אליה וישם לך שלום :
 ט ושמנו את שמי על בני ישראל ואנו אברכם : ככה יאמרו ג"ס : וחס
 לומר ט לך בשמחה אכל לחמה ושיתה בלב טוב ינה כי כבר
 רצה האלהים את מעשיך :

סדר המילה.

כמביאין את כילד לבית הכנסת לומרים ברוך הבא.

אשרי ו תבחר ותקרב ישכן חצריך נשבעה פטוב ביתך קדש
 היכלך : וידבר יהוה אל משה לאמר : פינחס בן אלעזר
 בן אהרן הכהן השבי את חמתי מעל בני ישראל בקנאו אתי

השלישים כחיי (ג) פטוב כס יא (ד) חצוק ג כ (ה) חלום קבא (ו) טס סו יא (ז) נמדבר ו פ
 (ח) קבלס פ י (ט) חלום סס פ י (י) נמדבר כס י (כ) טס כס יא
 קנאתי

סדר המילה

מב

קָנֵאתִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי : לָכֵן אָמַר
הִנְנִי נֹתֵן לָוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם :

שמחזיק הילד על הכסא של אביו יאמר המוטל :

זֶה הַפֶּסַח שֶׁל אֱלֹהֵינוּ זְכוּר לְטוֹב : לִישׁוּעָתְךָ קִנִּיתִי יְהוָה :
שִׁבְרֹתַי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצּוֹתֶיךָ עֲשִׂיתִי : אֱלֹהֵינוּ מִלֵּאדָּה
הַבְּרִית הִנֵּה שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ * עֲמוּד עַל־יְמֵינוּ וְסִמְכֵנוּ : שֵׁשׁ אֲנֹכִי
עַל־אֲמָרְתְּךָ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רָב : שְׁלוֹם רָב לְאֵהָבֵי תוֹרְתְךָ וְאוֹן
לְמוֹ מְבֹשׁוֹל : אֲשָׁרֵי תִבְחַר וּתְקַרֵּב יִשְׁכַּן חֲצִירְךָ נִשְׁבָּעָה בְּטוֹב
בֵּיתְךָ קָדֵשׁ הַיְכָלְךָ :

המטל מנגן ברוך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ
בְּמִצּוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה :

לני סגן מנגן בין מילה לפרשה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ :
והעומדים עם טורים בְּשֵׁם שְׁנַכְנֵם לְבְרִית * כֵּן יִכְנָס לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה
וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים :

ואחר שנעשה החיזוק כראוי יאמר לעשות הפרשה והמליצה וטמל את כסא ומגד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרִי הַגֶּפֶן :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קָדֵשׁ יָדִיד מִבְּטָן
וְחֹזֵק בְּשֵׁאֲרוֹ שֵׁם וְצִאֲצָאוֹ חֲתָם בְּאוֹת בְּרִית קָדֵשׁ עַל־
כֵּן בְּשֹׁכֵר זֹאת אֵל חַי חֲלַקְנוּ צוּקְנוּ צִוָּה לְהַצִּיל יְדִידוֹת שְׂאֲרֵנוּ
מִשְׁחַת לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שֵׁם בְּבִשְׂרָנוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
בוֹרֵת הַבְּרִית :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קִיַּם אֶת־תִּילַד הַזֶּה לְאֲבִיו וּלְאִמּוֹ וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל כִּבְיָשׁ יִשְׁמַח הָאֵב בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו וְתִגְלֵ אִמּוֹ
בְּפָרִי בְּמִנְהָ : בְּכַתּוּב יִשְׁמַח־אֲבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגְלֵ יוֹלְדֶתְךָ : וְנֹאמַר
וְאֲעֵבֵר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ וְאָמַר לָךְ בְּדַמְיֶךָ חַי *
וְאָמַר

(א) בעמוד טו י"ב (ב) בראשית מע י"ג (ג) תהלים קי"ג קס"ד (ד) ט"ז קי"ג קס"ג (ה) ט"ז קי"ג קס"ג (ו) ט"ז קי"ג קס"ג .
(ז) משלי כ"ב כ"ג (ח) יחזקאל פ"ו .

סדר המילה

וַאֲמַר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי : וְנֹאמַר זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאַלְהֵי
 דוֹר : אֲשֶׁר פָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק : וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב
 לְחַק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם : וְנֹאמַר וַיִּמָּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ
 בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים בְּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים : הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ : הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ : (פלוסי) וְזֶה
 הַקָּטָן גְּדוֹל יְהוָה כְּשֵׁם שֶׁנִּגְבָּנָם לְבָרִית בֶּן יָפְנָם לְתוֹרָה וּלְחַפְּזָה
 וּלְמַעֲשֵׂים טוֹבִים :

וּמְחַסֵּס לְחִיּוּם לְחַזוֹת מִטּוֹם הַנִּכְרָס אוֹ יִשְׁחָס נַעֲלַמֵּנוּ • וְאַחַר הַמִּילָה יַחֲלַל חַמְלַס הַ סְמוּכָל וְאֲנִי־הֵכָן :
 רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שִׁיחָא זֶה הַשּׁוּב וּמְקוּבַל לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הַקְּרֵבְתִּיךָ
 לְפָנֶי כְּסָא כְּבוֹדךָ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הֶרְבִּים שָׁלַח עַל יְדֵי מְלֹאכֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים
 גְּשָׁמָה קְדוּשָׁה וּמְהוֹרָה (לפ"ב"פ) הַגִּמּוּל עֲתָה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְשִׁיחָה לְבוֹ פִּתּוּת
 כְּפִתּוּתוֹ שֶׁל אֹלָם בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה לְלִמּוּד וּלְלִמּוּד לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת חָזַן לוֹ אֲרִיכוּת
 יָמִים וְשָׁנִים חַיִּים שֶׁל יִרְאֵת חַטָּא חַיִּים שֶׁל עוֹשֵׁר וְכַבּוֹד וְשִׁתְּמַלֵּא מִשְׁאֵלוֹת לְבוֹ
 לְטוֹבָה אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן :

מִי שֶׁבֶרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשָּׁה וְאַחֲרָיו הוֹדוּ וְשָׁמְחָה הוּא יִבְרַךְ אֶת
 הַיָּלֵד הַרַךְ הַגִּמּוּל (פ"ב"פ) בַּעֲבוּר (שפ"ב"פ) גִּדְרַ עַבּוּרוֹ לְצַדִּיקָה לְבָקוֹר חוֹלִים
 בְּשֶׁטַר הַתִּקְוָה יִשְׁלַח לוֹ מְהֵרָה רִפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּכַל רַמְ"ח אַבְרָיו וְשִׁמְ"ה גִּידוֹ
 וַיְגַדְלוּ לְתוֹרָה וּלְחוֹפֵה וּלְמַעֲשֵׂים טוֹבִים וְנֹאמַר אֲמֵן :

דיני פדיון הבן

מִלֵּת טַעַם לַפְּדוּת כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֵצֶט טַהוּא כְּטוֹר לְאִמּוֹ הִיִּסְרָאֵלִית מִיּוֹם שֶׁנָּסַם וּלְמַעַלָּה דַּסִּיט
 צִיוֹם ל"א חֲמִשָּׁה סְלֻעִים וְאֵם פְּדוּא קִדֵּם אִיטוּ פְּדוּי מִכָּאן וְאִילַךְ שׁוּבַר נַעֲסָה • וְחַמְשָׁה סְלֻעִים כֶּסֶף
 מִשְׁקָל שְׁמוֹנֶה לוֹט כֶּסֶף נָקִי (שְׁקוּרִין פִּי"ץ ז"לצ"ר) נִמְשָׁקַל הַקִּיָּסַר דִּמְדִינָתוֹ וְאֵל חֲמִשָּׁה סְלֻעִים
 טַחָן לִכְהֵן כֶּסֶף אוֹ טַהוּ כֶּסֶף מִכָּל דַּבַּר שִׁרְלָה חוּץ מִקְרָקְשׁוֹת עַבְדִּים וְשַׁעֲרֹת וְאֵם טַרֵּס כֶּסֶף
 אִיטוּ פְּדוּי :

והא לך סדר פדיון הבן

הָאֵץ מִיּוֹמֵי לֵיל לְבַטּוֹר קָמֵי כֵּהן וּמִיּוֹמֵי כֶּסֶף אוֹ טוֹב כֶּסֶף חֲמִשָּׁה סְלֻעִים וּמוֹדֵעַ לִכְהֵן טַהוּא נִסְר
 פֶּסַר רַחֵם לְאִמּוֹ הִיִּסְרָאֵלִית וְאֹמַר לִי :

אֲשֶׁתִּי הִיִּסְרָאֵלִית יִלְדָה לִי בֶּן זֶה הַכְּבוֹר : כִּכְהֵן שׁוֹאֵל לִעֲטוֹ וְאֹמַר בְּמֵאֵי
 בְּעֵית טַפִּי בְּבִנְךָ בְּכוֹרְךָ אוֹ בְּחַמֵּשׁ סְלֻעִים דִּמְחַיְבָתָ לָתֵן לִי
 בְּפִדְיוֹן בְּנֶךָ בְּכוֹרְךָ זֶה : הָאֵץ אֹמַר בְּעֵינָא בְּבִנִי בְּכוֹרִי זֶה וְתִילָף
 חַמֵּשָׁה סְלֻעִים בְּפִדְיוֹן דִּמְחַיְבָנָא בֵּיה :

סדר
 (א) סְלֻעִים קָמֵ (ב) טַט קָמֵ (ג) טַט קָמֵ י • וְכִיֵּא מַי י • ד) בְּרַחֲמִים כָּל ד • ה) סְלֻעִים קָמֵ •

סדר פדיון הבן

ובסוּתן סאָן לַכֵּן כַּפְדִּיּוֹן מִנֶּרֶךְ סאָן .

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וַעֲבָדְנוּ עַל פְּדִיּוֹן הַבֵּן :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהִחַיְנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִנֵּי עֵנּוּ
לְזִמְן הַזֶּה :

יש שנהגו לעשות כעודה ולא יש שס יין עשה כפדיון נתוך כעודה אחר סמויא ומנרך סכסן על סין מיד אחר כפדיון ולא סין שס יין עשה כפדיון סלא נהוך כעודה ולו מנרך סכסן על סאר ססקים וסעודה זו סיא סעודה מלוה :

סדר הבנסת שבת

מאד מאד צריך ליותר בהדלקת נרות להדליק קודם שקיעת החמה שקיעה הגראית דהיינו בעוד השמש זורח בראשי האילנות בשדה בארץ הכיניור שאין שום הד במערב או בראשי גנים הגבוהים בעיר ולא לעניות אח"כ שום מלאכה כלל כדי להוסיף מחול על הקדש מעט כי אחר סילוק וביאת האור כראשי האילנות ונגים הגבוהים בכמו ד' חלקי ששים משעה (שקורין מינוטין) אזי היא שקיעה האמיתית שהוא סילוק וביאת האור כראשי הדרים הגבוהים שבא"י ואז הוא תחילת זמן ביה"ש לר' יהודה בברייתא ופסקו בגמ' הלכה כמותו בכניסת שבת לתוכרא לפי שהוא ספק של תורה באימור כרת וסקילה ח"ו ולא כר' יוסי דאמר שתחילת זמן ביה"ש הוא בסוף ביה"ש דר' יהודה שהוא בכדי חומש שעה וחצי חומש משניות השוות (שהן כ"ד במעל"ע והן י"ח מינוטין) אחר השקיעה האמיתית בימים השונים שהם ימי ניסן ותשרי בא"י ואז הוא ודאי לילה לר' יהודה ומשך זמן שנמשך ביה"ש דר' יוסי הוא מעט מאד דהיינו ערך ב' חלקי ששים משעה לבד כי בשליש שעה משעות השוות אחר שקיעה האמיתית הוא ודאי לילה גם לר' יוסי בא"י בימים השונים (כמ"ש בסמ"ג בהל' הרומה) שאז הוא זמן צאת ג' כוכבים בינונים בא"י בימים אלו וגם בכל התורף כמעט דהיינו שאז כשהרקיע בסדרתו והאור זך נראים אז ג' כוכבים בינונים לזכי הראות מהאצטמנין הבקאים בגודל גוף הכוכבים כולם ברקיע (וכמ"ש בתשו סה"ט ב"ב בשם ר"י) ובגודל אורם ויודעים שאלו ג' הנראים להם הם בינונים בגודל גופם ברקיע וגם באורם (וכמ"ש הרמב"ם בפ"י המענה) והם אינם נראים לעולם לפני שקיעה האמיתית משא"כ בגדולים מהם בגופם או באורם שנראים לפעמים לפני שקיעה האמיתית כשהאור זך והקטנים מהם בגופם או באורם אינם נראים עד לאחר זמן מה יותר משליש שעה אחר שקיעה האמיתית ומה שנראים לפעמים כוכבים קטנים מאד מקודם לשליש שעה אחר השקיעה בא"י (וכפי ערך זה במדינותינו) הם באמת גדולים ברקיע אלא שלכראית עינינו נראים קטנים (כמ"ש בתשו ר"י במדר"ם ב"ב שם והובאה ב"י ביו"ד סי' רס"ב ודלא כש"ך שלא ע"ש רק בב"י) ובמדינות אלו זמן צאת ג' כוכבים בינונים בימים השונים הוא בכמו חצי שעה בקירוב אחר שקיעה האמיתית שהן ל"ד חלקי ששים בקירוב אחר שקיעה הגראית כ"ל ע"י שהאור זך וכן בכל התורף כמעט (שבמרחשון של חרשי החמה פוחת

מעט מהשרי שנראים או ג' כוכבים בכחצי שעה אחר שקיעה הנראית ובמבט עורף מעט על תשרי ובאדר תזרז ופוחת מעט כבמדרחשן ובניסן תזרז להיות בשוה עם תשרי (ע' בס' אילים במעין חתום) ופסקו בנמרא הלכה כר' יוסי לחומרא כמו ביציאת שבת וק"ש של ערבית וכוונא בהן שאינו ודאי לילה עד צאת הכוכבים הבינונים בגודל גופם ברקיע ובאורם ולפי שאין אנו בקיאים בהם לכך צריך להחמיר בקיץ לענין ק"ש של ערבית עד שעה שלימה אחר השקיעה ובמנ"ש להוסיף אח"כ מעט מחול על הקדש ובהורף שהימים קצרים ורבתה הממשלה מאד בנשים להדליק נר שבת אחר השקיעה וגם באנשים ע"ה וקלי הדעת במלאכות אחרות צריך להודיעם שהוא איסור גמור של תורה ולהוכיחם בדברים רבים וקשים אולי ישמעו לו אבל אם יודע שלא ישמעו לו לא יוכיחם ולא יודיעם כלל וכלל כי מוטב שיהיו שוגגים ואל יהיו מזידים כדאיתא בגמ' נבי תוס' יוה"כ והיינו דחוקא תיכף אחר השקיעה עד סמוך לחצי שעה אחר כך כי אז בקרוב להצי שעה אחר השקיעה בחורף טובה של תורה למתות בידם ביד חוקה בעונשים ונידויים אם לא ישמעו שבדאי איסור של תורה אין אומרים מוטב שיהיו שוגגים וכו' ובקיץ הטיעור משהנה לפי החדשים כנסית המדינה לצפון העולם וחמרון ידיעה בזה אינו נקרא ספק בזה ולכן צריך להחמיר ולמתות בכל תוקף במדינות אלו: גם בקיץ בכחצי שעה אחר שקיעה האמיתית עכ"פ ויש אומרים שספק של תורה דינו כודאי איסור של תורה לענין זה ולכן צריך למתות בכל תוקף בין בקיץ בין בחורף תיכף אחר שקיעה האמיתית שהוא תחלת ביה"ש דר' יהודה ולא אמרו בגמ' מוטב שיהיו שוגגים אלא לענין תוס' מחול על הקדש ולא לענין עצומו של יום אפי' לספיקו וכן עיקר להחמיר בשל תורה אבל לענין הפילת המנחה שהיא מדר"ס אין למתות ביד המקילין בין בתול בין בשבת ובפרט בשעת הדחק בימות החורף שהיום קצר וכמו שמצינו שהתירו חכמים איסור שבות מדר"ס בביה"ש בשעת הדחק ולצורך מצוה עוברת (אבל אין לסמוך כלל להקל עמ"י מ"ש הרב"י בש"ע הל' שבת בשם י"א והוא דעת ר"ת וסיעתו שעד כדי הילוך ג' מילין ורביע שהוא קרוב לשעה בינונית אחר השקיעה הוא יום גמור ואח"כ מתחיל ביה"ש דר' יהודה והוא כדי הילוך ג' רביעי מיל שאז הוא זמן צאת הכוכבים ולילה ודאי כמארז"ל שמשקיעת החמה עד צ"ה הוא כדי הילוך ד' מילין כי כבר חזר בו הרב"י בש"ע י"ד הל' מילה ופסק בפשימות דאחר השקיעה מיד הוא ביה"ש וכ"פ הש"ך שם וכ"פ הפר"ח לאו"ח סי' תרע"ב ומעמס ונמוקס נמהם כי ר"ת וסיעתו יחידאי נינהו נגד הגאונים הראשונים רב שרירא ורב האי בנו (הובא לשונם בתשו' ר"ם אלשקר סי' צ"ו) ואחריהם רבינו חננאל (בש"ל) והר"ף והרמב"ם והראב"ן וסיעתם ונגד ר"י בעל התוס' ובעל העיטור וסיעתם ואינהו בתראי והלקו על ר"ת וכ"כ דרא"ש בשם הררי: ומה גם כי דעת זו היא נגד החוש ופליאה נשגבה שהרי שיעור ד' מילין מהשקיעה עד צ"ה שבדברי רז"ל בגמ' מבואר שם בפי' בגמ' שהוא שיעור א' ממש בשיעור ד' מילין שמן ע"ה עד נץ החמה ובעת עליית ע"ה נראה בעליל ע"ה רקיע הוא מלא כוכבים ולא ג' כוכבים בלבד וככה הוא ממש ודאי בסוף הילוך ד' מילין אחר השקיעה אבל זמן תחלת הלילה לענין מצות של תורה שהוא בצאת וראיית ג' כוכבים לבר ידאי שהוא מוקדם הרבה לזמן צאת וראיית כל הכוכבים כמו שנראי בעת עליית ע"ה ועוד יש פליאות עצומות כהחוש על דעת זו וגם ראיות רבות ועצומות מסוגיות דתלמוד לדעת הגאונים הגם שאין דבריהם צריכים חיזוק כנודע שדבריהם קבלה):

הלכתא רבתא לשבתא

והן קצת אזהרות והערות להרים מכשולות ושגגות השכיחות ומצויות אלפי' הרבה
 מגדולי הראשונים יש בהן איסור כרת וסקילה במזיד וחוב חטאת בשוגג ה' יכפר :
שלא לסמוך על היתר הגהונג באם נפל זבוב או שאר פסולת לכוס או לקערה
 להציאו ע"י כף ולשאוב קצת משקה עמו כו' כי יש בזה חשש חיוב חטאת
 ואיסור סקילה ח"ו. ואין תקנה דק לשפוך מהכוס עד שיצא הפסולת מהכוס; ולא
 ינפח עליו ברוח פיו עד שיצא: אבל כותר לנפח עליו להקריבו לדופן הכוס ואו
 ישהו וישפוך ממנו עד שיפול הפסולת מהכוס; שכיון שנפילת הפסולת לחוץ הוא ע"י
 שאוחז בידו הכוס עם המשקה שבתוכו ומסרו בידו ה"ז נקרא בורר אוכל מתוך
 פסולת ומותר כדי לשתות מיד וכן אם נפל לקערה שיש בה רוטב ואפי' שומן הצף
 ע"פ הרוטב לא יורקנו ע"י כף עם רוטב שה"ז כבורר פסולת מאוכל וחייב :

ליוזק מאד שלא לאכול בשבת פולין (שקורין באב) בין חיין בין מבושלים בעדם
 בשרביטין שלהם כי מאחר שאין השרביט ראוי לאכילה יש בהם משום
 ספרק לר"ה שהוא תולדת הדש וחייב חטאת וסקילה ח"ו ואעפ"י שכבר ניהקו הפולין
 מהשרביט על ידי הביטול ואינן מחוברים בו. וכן בשומשמן. ובעל נפש יחמיר
 לעצמו גם במין קטניות (שקורין ארבעים) בעודן בשרביטין אף שהשרביטין ראויים
 לאכילה. כי אין זה היתר ברור :

מזב למנוע מלאכול אנוזים ולוזים בשבת אא"כ הוציאם מקליפתם מע"ש כי הגה אף
 בעוד שהפרי מונח בקליפתו כולו או מקצתו מותר להסיר קליפתו בידו ואין בן
 משום בורר פסולת מאוכל מ"מ לאחר שהוסרה הקליפה אם מנחת איזה חתיכת קליפה
 בין חתיכות פרי או בין שלמי' אם כסירה משם חייב חטאת וסקילה משום בורר
 פסולת מתוך אוכל אלא יברור הפרי מהקליפות ולא יגע בקליפות כלל. ואפילו אם
 הקליפות מונחות לבדן בלי שום פרי ביניהן יש איסור גדול בטלמולן משום מוקצה
 בנדוע. וקשה להזהר בכל זה :

אעפ"י שאין ביטול אחר ביטול בדבר יבש. מ"מ אם חוזר ונמחה ממנו קצת יש
 בו משום ביטול אחר ביטול בלהלכות המחוץ אם היס"ב. ולכן צריך ליהדר
 במאד שלא להחם בשר או עופות צלויים או מבושלים אם יתחמם המהל הגמטה מהם
 עד שהי"ם בו משום איסור סקילה וברת ח"ו וכן שלא לשפוך בכ"ד שהיס"ב על
 צוקער כי מאחר שהצוקער נמחה יש בו משום ביטול. ולכן אין להקל במלה שלצו
 אף שנתבשל תחלה שמאחר שחוזר ונמחה אין להקל בו יותר מבמלה שביטוהם.
 לפי חילוק הדעת שבש"ע שיי"א אפי' ליתן בכ"ש שהיס"ב. והמחמיר תע"ב :

סדר מנחת ערב שבת

אומרים סדרו ככל פרק שבת קודם מנחה ונד' כשחל י"ט או חוה"מ צמרי' שבת א"כ סדרו
א הדרו ליתנה פיימזב פי לעולם חסדו : ב יאמרו גאולי יתנה
אשר גאלם מידצור : ג ומאצות קבצם ממזרת וממערב
מצפון ומים : ד קעו במדבר בישיומן דרך עיר מושב לא מצאו:

ה רַעֲבִים גַּם צִמְאִים נִפְשָׁם בָּהֶם הִתְעַטֵּף : י וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
בְּצַר לָהֶם מִמְּצוֹקוֹתֵיהֶם וַיִּצִּילֵם : י וַיִּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְלַכְתּוֹת
אֶל־עִיר מוֹשֶׁב : ח יוֹדוּ לַיהוָה חֶסֶדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם : ט כִּי
הַשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְקָה וְנִפְשׁ רַעֲבָה מִלֵּאֲמוֹב : י יוֹשְׁבֵי חֶשְׁךְ
וְצִלְמוֹת אֲסִירֵי עֵינַי וּבְרוּל : יא כִּי־הִמְרוּ אֲמֹר־אֵל וַעֲצַת עֲלוּן
נֶאֱצוּ : יב וַיִּכְנַע בְּעַמְל לָבָם כְּשִׁלּוֹ וְאִין עוֹזֵר : יג וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
בְּצַר לָהֶם מִמְּצוֹקוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁיַעֵם : יד יוֹצִיאֵם מִחֶשְׁךְ וְצִלְמוֹת
וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתַּק : טו יוֹדוּ לַיהוָה חֶסֶדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם :
טז כִּי־שִׁבַר דְּלֹתוֹת נִחֲשֶׁת וּבְרִיחֵי בְרוּל גִּבַּע : יז אֲוִלִים מִדֶּרֶךְ
פֶּשַׁעַם וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יתְעַנּוּ : יח כִּלְאֵכֶל הִתְעַב נֶפֶשָׁם וַיִּגְעֵוּ עַד
שְׁעָרֵי־מָוֶת : יט וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצַר לָהֶם מִמְּצוֹקוֹתֵיהֶם
וַיִּשְׁיַעֵם : כ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפְּאֵם וַיִּמְלֵט מִשְׁחִיתוֹתָם : כא יוֹדוּ
לַיהוָה חֶסֶדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם : כב וַיִּזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וַיִּסְפְּרוּ
מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה : כג יוֹרְדֵי הַיָּם בְּאֲנִיּוֹת עֲשִׂי מְלֹאכֶה בְּמַיִם רַבִּים :
כד הִמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו בְּמִצּוֹלָה : כה וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמִד
רוּחַ סַעֲרָה וַתְּרוֹמֵם גִּלְיוֹ : כו יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְּהוֹמוֹת נֶפֶשָׁם
בְּרַעַה הִתְמוֹגַג : כז יְחוּגּוּ וַיִּנּוּעוּ כְּשִׁבּוֹר וְכִלְחֻכְמָתָם תִּתְבַּלַּע :
כח וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצַר לָהֶם וּמִמְּצוֹקוֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם : כט יִקַּם
סַעֲרָה לְדַמְכָּה וַיִּהְיֶשׁוּ גְלִיהֶם : ל וַיִּשְׁמְחוּ כִּי־יִשְׁתַּקּוּ וַיִּנְחַם אֶל־
מַחוּז הַפָּצִים : לא יוֹדוּ לַיהוָה חֶסֶדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם :
לב וַיְרוּמְמוּהוּ בְּקֹהֶל עָם וּבְמוֹשֶׁב וַקְּנִים יִתְלַוּהוּ : לג יֵשֶׁם נִתְרוֹת
לְמַדְבָּר וּמִצְאֵי מַיִם לְצִמְאוֹן : לד אֶרֶץ פְּרִי לְמַלְחָה מִרְעַת יוֹשְׁבֵי
בָּה : לה יֵשֶׁם מִדְּבָר לְאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמִצְאֵי מַיִם : לו וַיּוֹשֶׁב
שָׁם רַעֲבִים וַיִּכְוֹנְנוּ עִיר מוֹשֶׁב : לז וַיִּזְרְעוּ שְׂדוֹת וַיִּטְעוּ כַרְמִים
וַיַּעֲשׂוּ פְרֵי הַבוֹאֵה : לח וַיְבָרְכֵם וַיִּרְכּוּ מְאֹד וּבְהִמְתָּם לֹא יִמְעִיט :
לט וַיִּמְעִטוּ וַיִּשְׁחוּ מֵעֶצֶר רַעַה וַיִּגּוֹן : ׀ שִׁפְךָ בּוֹז עַל־נְדִיבִים
וַיִּתְעַם בְּתַחוּ לֹא־דָרַךְ : ׀א וַיִּשְׁגַּב אֲבִיוֹן מֵעוֹנֵי וַיִּשֶׁם כְּצֹאן
מִשְׁפָּחוֹת : ׀ב יֵרָאוּ יִשְׂרָיִם וַיִּשְׁמְחוּ וְכִלְעוּלָה קִפְצָה פִּיהֶם : ׀ג מִי־
הֲכֵם וַיִּשְׁמַר־אֱלֹה וַיִּתְבּוֹנְנוּ חֶסְדֵי יְהוָה :

פָּתַח אֱלֹהֵינוּ וְאָמַר רַבּוֹן עֲלֵמִין דְּאַנְתָּ הוּא חַד וְלֹא בְּהִשְׁבֵּן אַנְתָּ
 הוּא עֲלֵאָה עַל-כָּל-עֲלֵאִין סְתִימָא עַל-כָּל-סְתִימִין לִית
 מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בְּךָ כָּלֵל: אַנְתָּ הוּא דְאַפִּיקַת עֶשְׂרֵי תְּקִינִין
 וְקִרְיִין לְחֹן עֶשְׂרֵי סְפִירִין לְאַנְהֵנָא בְּהוֹן עֲלֵמִין סְתִימִין דְּלֹא
 אֲתַנְגְּלִין וְעֲלֵמִין דְּאֲתַנְגְּלִין וּבְהוֹן אֲתַקְּסִיאת מִבְּנֵי נִשְׂא וְאוֹתָּ הוּא
 דְּקָשִׁיר לֹון וּמִיחַד לֹון וּבְגִין דְּאַנְתָּ מְלָגוּ כָּלִמָּאן דְּאַפְרִישׁ חַד
 מִחֲבֵרִיהּ מֵאַלִין עֶשְׂרֵי סְפִירִין אֲתַחֲשַׁב לִיהּ כְּאַלִּי אַפְרִשׁ בְּךָ:
 וְאַלִין עֶשְׂרֵי סְפִירִין אֲנֹון אֲזִלִין בְּסִדְרָן חַד אַרְיָךְ וְחַד קָצִיר וְחַד
 בִּינֹוני: וְאַנְתָּ הוּא דְאַנְהֵיג לֹון וְלִית מָאן דְּאַנְהֵיג לְךָ לֹא לְעֲלָא
 וְלֹא לְתַתָּא וְלֹא מִכָּל-סְמָרָא: לְבוּשִׁין תְּקִינַת לֹון דְּמִנְיָהּ פְּרַחִין
 נִשְׁמַתִין לְבִנֵי נִשְׂא: וְכַמָּה גּוּפִין-תְּקִינַת לֹון דְּאַתְקָרִיא: גּוּפִין
 לְנָבִי לְבוּשִׁין דְּמִכְּסֵין עֲלִיהוֹן וְאַתְקָרִיא בְּתַקִּינָא דָא: חֶסֶד
 דְּרוּעָא יְמִינָא: גְּבוּרָה דְּרוּעָא שְׁמֵאַלְפָא: תְּפִאֲרַת גּוּפָא: נִצְחַת
 וְהוּד תְּרִין שׁוֹקִין: יְסוּד סִיּוּמָא דְּגּוּפָא אוֹת בְּרִית קָדְשׁ: מְלָכוּת
 פֶּה תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה קִרְיִין לָהּ: חֲכָמָה מוֹחָא אִיהִי מַחְשְׁבָה מְלָגוּ:
 בִּינָה לְפָא וּבִיהּ הִלָּב מִבִּין וְעַל אֲלִין תְּרִין פְּתִיב הַנְּסִתְרוּת לִיתְהוּ
 אֲלֵהִינוּ: כְּתָר עֲלִיזִין אִיהִי כְּתָר מְלָכוּת וְעֲלִיהּ אֲתַמַּר מִגִּיד
 מִרְאשִׁית אֲחֵרִית וְאִיהִי קְרַקְפְּתָא דְּתַפְלִין מְלָגוּ אִיהִי שֵׁם ס"ו
 כס י"ד כ"ט ו"ז כ"ט דְּאִיהִי אֲרַח אֲצִילוֹת וְאִיהִי שְׁקִי דְּאִילְנָא
 בְּדוּעוּי וְעֲנַפּוּי כְּמִיא דְּאַשְׁקִי לְאִילְנָא וְאַתְרַבִּי בְּתַהוּא שְׁקִי:
 רַבּוֹן עֲלֵמִין אַנְתָּ הוּא עֲלֵת הַעֲלוֹת וְסַבְתַּת הַסְּבּוֹת דְּאַשְׁקִי לְאִילְנָא
 בְּתַהוּא נְבִיעוּ: וְתַהוּא נְבִיעוּ אִיהִי כְּנִשְׁמַתָּא לְגּוּפָא דְּאִיהִי חַיִּים
 לְגּוּפָא: וּבְךָ לִית דְּמִיּוֹן וְדִיּוּקְנָא מִכָּל-מַה דְּלָגוּ וּלְכַר: וּבְרֵאתָ
 שְׁמִיא וְאַרְעָא וְאַפִּיקַת מְנַהֵן שְׁמֵשָׁא וְסִיתְרָא וְכּוּכְבָּיא וּמּוֹלָיא:
 וּבְאַרְעָא אִילְנִין וְדִשְׁאִין וּגְנָתָא דְּעֵדֵן וְעֶשְׂבִין וְחִיּוֹן וּבְעֵרִין
 וְעוֹפִין וְנִנְיִין וּבְנֵי נִשְׂא לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּהוֹן עֲלֵאִין וְאַיְךָ יִתְנַהֲגוּן
 עֲלֵאִין וְתַתָּאִין וְאַיְךָ אֲשְׁתְּמוּדְעֵן עֲלֵאִי מִתְּתַאי וְלִית דְּיַדַּע בְּךָ
 כָּלֵל: וְכַר מִנְךָ לִית יְחוּדָא בְּעֲלֵאִי וְתַתָּאִי וְאַנְתָּ אֲשְׁתְּמוּדְעַ
 עֲלֵת עַל-כָּלֵל וְאַחֲזֵן עַל כָּלֵל: וְכָלִי-סְפִירָא אִית לָהּ שֵׁם יְדִיעָא

סדר מנחת ערב שבת

ובהון אתקריאו מלאכיאי : ואנת לית לך שם ידיעא דאנת היא
 ממלא כל שמעון : ואנת היא שלימו דכלהו : וכד אנת תסתלק
 מנייהו אשתארו כלהו שמעון פגופא בלא נשמתא : אנת היא
 חכים ולא בחכמה ידיעא אנת היא מבין ולא בבניה ידיעא :
 לית לך אתר ידיעא : אלא לאשתמודעא תיקפך וחילך לבני
 נשא ולאחזאה לון איך מתנהג עלמא בדינא ובגתמי דאית
 צדק ומשפט פפום עובריהון דבני נשא : דין איהו גבורה משפט
 עמודא דאמצעיתא צדק מלכותא קדישא מאוני צדק הגין
 סמכי קשוט הין צדק אית ברית קדיש בלא לאחזאה איך מתנהג
 עלמא אבל לאו דאית לך צדק ידיעא דאיהו דין ולא משפט
 ידיעא דאיהו רחמי ולא מפל אלין מדות בלל : פרוך יהיה
 לעולם אמן ואמן :

י ריד נפש אב דרחמן • משוך עבדך אלדצונה • ירוץ עבדך
 כמו איל • ישתתוה אל מול דהרה • יערב לו ידידותיה •
 מנפת צוף וכליטעם :

ה דור נאה זיו העולם • נפשי חולת אהבתך • אנא אלינא רפא
 נא לה • בתראות לה געם זיוה • או תתחוק ותתרפא •
 והיתה לה שמחת עולם :

ו תיק יהמו רחמיה • וחוסה נא על בן אהובך • פייה פמת
 נכסוף נכספתי לראות בתפארת עזך • אלה תמדה לבני
 וחוסה נא ואל תתעלם :

ה גלה נא ופרוס חביבי עלי אתיסבת שלומך • תאיר ארץ
 מפבורך • נגילה ונשמחה בך • מתר אהובי נא מעד •
 ותננו בימי עולם :

סדר קבלת שבת

מ

ז"ס ותהי"ם שחל בשבת אין לומר"ם לכו נרננה רק מחזקין כזכור לחד

א לְכוּ נְרַנְנָה לַיהוָה נְרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: ב נִקְדָּמָה
פָּנֵינוּ בַתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: ג כִּי אֵל גָּדוֹל
יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל-כָּל-אֱלֹהִים: ד אֲשֶׁר בָּרוּךְ
מִחֲקַרְיָאֲרֶץ וְתוֹעֵפּוֹת הָרִים לוֹ: ה אֲשֶׁר-לוֹ תֵימָּה וְהוּא
עָשָׂהוּ וַיִּבְרָא יָדָיו יַצְרוּ: ו בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה
נִבְרָכָה לְפָנֵי-יְהוָה עֲשֵׂנוּ: ז כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאַנְחֵנוּ עִם
מַרְעִיתוֹ וְצֵאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם-בְּקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ: ח אֵל-
תִּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כְּמַרְיבָה בַּיּוֹם מָסָה בַּמִּדְבָּר: ט אֲשֶׁר
נִסִּינִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחַגּוֹנֵי גַם-רָאוּ פַעְלֵי: י אַרְבָּעִים
שָׁנָה אֶקְוֶה בְּדוֹר וָאֵמַר עִם תַּעֲיִ לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא-
יָדְעוּ דְרָכֵי: יא אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתִּי בְּאִפִּי אִם-יִבְאֹן
אֵל-מִנְחָתִי:

א שִׁירוֹ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ שִׁירוֹ לַיהוָה כָּל-הָאָרֶץ:
ב שִׁירוֹ לַיהוָה בְּרָכוּ שְׁמוֹ בְּשִׁירוֹ מַיִם-לַיּוֹם
יִשְׁוּעָתוֹ: ג סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל-הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו:
ד כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל-כָּל-
אֱלֹהִים: ה כִּי אֵל-אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיְהוֶה
שָׁמַיִם עָשָׂה: ו הוֹדוּ-וְהִדְרֵם לְפָנָיו עֵז וְתִפְאֶרֶת
בְּמִקְדָּשׁוֹ: ז הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה
כְּבוֹד וְעֵז: ח הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבָאוּ
לְתַצְרוֹתָיו: ט הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת-קִדְשׁ חֵילוֹ
מִפְּנֵי כָל-הָאָרֶץ: י אָמְרוּ בְּגוֹיִם וַיְהוֶה מֶלֶךְ אֶת-תְּבוֹן
תִּבְלָל בַּל-תִּמְוֹשׁ יָדִין עַמִּים בְּמִישָׁרִים: יא יִשְׁמַחוּ

השמים

הגל' ס עס (ב) עס . 6

הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעֶם הַיָּם וּמְלֵאָהּ: יב יַעֲלוּ שָׁדַי
 וְכָרְאֲשֵׁרֵי בֹ אֹז יִרְנְנוּ כָּל־עֲצֵי־עֵר: יג לִפְנֵי יְהוָה |
 כִּי בָא כִּי בָא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תִּבְרַל בְּצֶדֶק
 וְעַמִּים בְּאֲמוֹנָתוֹ:

א יְהוָה מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אַיִם רַבִּים: ב עֵזֶן
 וְעֶרְפֶּל סְבִיבֵי צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוּן כֶּסֶף: |
 ג אֵשׁ לִפְנֵי תִלְדָּה וְתִלְדֵּהט סְבִיב צָרִי: ד הַאִירוּ בְּרָקִי
 תִּבְרַל רְאֵתָה וְתִחַר הָאָרֶץ: ה הַרִים כְּהוֹנֵג נִמְסִי:
 וּמִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: ז הַגִּידוּ הַשָּׁמַיִם
 צֶדֶק וּרְאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: ח יִבְשׁוּ כָּל־עֲבָדֵי פֶסֶל
 הַמֵּתֵהֱלִילִים בְּאֵלִילִים הַשֹּׁפְתֵחוּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים:
 ט שְׁמַעָה וְתִשְׁמַח: י צִיּוֹן וְתִגְלָנָה בְנוֹת יְהוּדָה לִמְעַן
 מִשְׁפָּטֶיהָ יְהוָה: יא כִּי־אָתָּה יְהוָה עֲלִיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ
 מֵאֵר גְּעֻלִית עַל־כָּל־אֱלֹהִים: יב אֲהַבִּי יְהוָה שֵׁנֵא: יג רַע
 שִׁמְר נִפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יִצִּילֵם: יד אֹר־
 זָרַע לְצַדִּיק וְלִישְׂרֵי־לֵב שִׁמְחָה: יו שְׁמְחוּ צַדִּיקִים
 בִּיהוָה וְהוֹדוּ לְיֹכֵר קִדְשׁוֹ:

א מְזֻמֹּר שִׁירוֹ לִיהוָה | שִׁיר חֲדָשׁ כִּי־נִפְלְאוֹת עָשָׂה
 הוֹשִׁיעָה־לוֹ יְמִינוֹ וְזָרַע קִדְשׁוֹ: ב הוֹדִיעַ
 יְהוָה יִשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה צֶדֶקְתּוֹ: ג זָכַר חֲסֵדוֹ |
 וְאֲמוֹנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רְאוּ כָּל־אֶפְסֵי־אָרֶץ אֵת יִשׁוּעַת
 אֱלֹהֵינוּ: ד הִרְיעוּ לִיהוָה כָּל־הָאָרֶץ כִּפְצָחוֹ וְרִנְנוֹ וְזָמְרוּ:
 ה זָמְרוּ לִיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זְמֵרָה: ו בְּחֲצֹצְרוֹת

וְקוֹל שׁוֹפָר תִּרְעֶנּוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה : ו יִרְעֵם תְּהִים
 וּמִלֹּאֵי תִבֵּל וַיֵּשְׁבִי בָּהּ : ח גְּהָרוֹת יִמְחֹאוּ כָּף יָחַד
 תְּהִים יִרְנְנוּ : ט לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָּא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ
 יִשְׁפֹּט תִּבֵּל בְּצַדִּיק וְעַמִּים בְּמִישְׁרִים :

א יְהוָה מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב בְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ :
 ב יְהוָה בְּצִיּוֹן גְּדוֹל וָרֵם הוּא עַל-כָּל-הָעַמִּים :
 ג יוֹדוּ שִׁמְךָ גְּדוֹל וְנוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא : ד וְעוֹ מֶלֶךְ
 מִשְׁפָּט אֱהָב אֶתְּהָ בּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה
 בִּיעֲקֹב | אֶתְּהָ עֲשִׂית : ה רֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַהֵדֶם רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא : ו בְּנִשְׂא וְאֶהְרֹן |
 בְּכַהֲנָיו וּשְׁמוֹ אֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ קְרִיאִים אֵל-יְהוָה וְהוּא
 יַעֲנֵם : ז בְּעַמּוּד עָנָן יִדְבֵּר אֱלֹהִים שְׁמֵרוּ עֲדוֹתָיו וְחַק
 נִתְּן לָמוֹ : ח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְּהָ עֲבִיתֶם אֵל נִשְׂא הָיִית
 לָהֶם וְנִקֵּם עַל-עֲלִילוֹתֶם : ט רֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְתֵר קִדְשׁוֹ כִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :

א **מִזְמוֹר** לְדָוִד הָבֹו לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹים הָבֹו
 לַיהוָה כְּבוֹד וְעוֹ : ב הָבֹו לַיהוָה
 כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת-קִדְשׁ :
 ג קוֹל יְהוָה עַל-יְהַמִּים אֵל-יְהַכְּבוֹד הַרְעִים
 יְהוָה עַל-מַיִם רַבִּים : ד קוֹל-יְהוָה בְּפֶתַח קוֹל
 יְהוָה בְּהַדָּר : ה קוֹל יְהוָה שִׁבַר אַרְזִים
 וַיִּשְׁבַּר יְהוָה אֶת-אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן : ו וַיִּרְקְדֵם

כְּמוֹ-עֵגֶל לְכַנּוּן וְשִׁרְיוֹן כְּמוֹ בְּיַד-רְאִמִּים :
 קוֹל-יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ : ^ה קוֹל יְהוָה
 יַחִיל מִדְּבַר יַחִיל יְהוָה מִדְּבַר קָדֵשׁ : ^ט קוֹל
 יְהוָה יַחֲלֵל אֵילֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת וּבְהִיכְלוֹ
 כָּלוּ אֲמֵר כְּבוֹד : י יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב
 יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם : יא יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ וַתֵּן
 יְהוָה יְבָרֶךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם :

אבני יתיץ
 קריע שטין
 נגיד יכיש
 בסר צתיג
 חקיב טניע
 יגל פזק
 שקי צית

אָנָּה בָּכֶם גְּדַלְתָּ יְמִינָהּ תַּתִּיר צְרוּרָה *
 קַבֵּל רַבַּת עַמָּה שֶׁנִּכְנְנוּ מִתְּהַרְנוּ נוֹרָא *
 נָא גְבוּר דּוֹרְשֵׁי יַחֲדָה כְּכַבֵּת שְׂמֵרָם *
 בְּרַכֶּם מִתְּהַרֵם בְּחַמֵּי צְדָקָתְךָ תַּמִּיד גְּמִלֵם *
 חֲסִין קְדוֹשׁ פְּרוּב טוֹבָה גַּהֵל עֲבָדְךָ *
 יַחֲדֵי גָאָה לְעַמָּה פְּגָה וּזְכָרֵי קְדוּשָׁתְךָ *
 שְׁוַעֲתָנוּ קַבֵּל וְשִׁמְעֵ צַעֲקָתָנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֹכּוֹת *
 בְּרַךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד :

לְכֵה רוּדֵי לְקִרְאֵת כְּלָה * פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה : לְכֵה
 שׁ מוֹר וְזִכּוֹר בְּדַבּוּר אֶחָד * הַשְׁמִיעֵנוּ אֵל הַמִּיחָד *
 יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד * לְשֵׁם וּלְתַפְאֳרַת
 וּלְתַהֲלָה :

לְקִרְאֵת שַׁבַּת לָנוּ וְנִגְלָה * כִּי הוּא מְקוֹר תְּבָרָה *
 מִרְאֵשׁ מִקְדָּם נְסוּכָה * סוּף מַעֲשֵׂה
 בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה :

מִן קְדֵשׁ-מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה * קוֹמֵי-צֵאי מִתּוֹךְ תְּהַפְכָה *
 רַב לָךְ שַׁבַּת בְּעַמְּקֵי הַבְּכָא * וְהוּא יַחְמוּל
 עָלֶיךָ תְּמַלָּה :

קבלת שבת

הַתְּנַעֲרִי מֵעֶפֶר קוֹמִי • לְבָשִׁי בְּגָדֵי תְּפֹאֲרֹתֶיךָ עִמִּי •
עַל־יָד בְּיָשִׁי בֵּית הַלְחָמִי • קָרְבָּה אֶל־
נַפְשִׁי גְּאֻלָּה : לכה

הַתְּעוֹרְרִי הַתְּעוֹרְרִי • כִּי בָּא אֹרֶךְ קוֹמִי אֹרִי • עוֹרִי
עוֹרִי שִׁיר דְּבָרֵי כְבוֹד יְהוָה עֲלֶיךָ נִגְלָה : לכה

לֹא תִבּוֹשִׁי וְלֹא תִכְלָמִי • מִהַתְּשׁוּחָחִי וּמִהַתְּחַמִּי •
כָּךְ יַחֲסוּ עֵינָי עִמִּי • וּנְבַנְתָּה הָעִיר עַל־תְּלָה : לכה

וְהָיוּ לְמִשְׁפָּה שְׂאֵסֶיךָ • וְרַחֲקוּ כָל־מְבַלְעֶיךָ • יִשְׂשִׁי
עֲלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ • כְּמִשׁוֹשׁ תָּתֵן עַל־כְּפָה : לכה

יִמִּין וְשִׂמְאֵל תִּפְרוֹצִי • וְאֶת־יְהוָה תִּעְרִיצִי • עַל־יָד־
אִישׁ בֶּן־פְּרָצִי • וְנִשְׁמַחָה וְנִגְיֵלָה : לכה

בּוֹאִי בְּשָׁלוֹם עֵמָרְת בְּעֵלָה • גַּם בְּרָנָה (כִּי־ט בְּשִׁמְחָה)
וּבִצְהָלָה • תוֹךְ אֲמוּנָי עִם־סִגְלָה • בּוֹאִי כְּלָה

בּוֹאִי כְּלָה • יִלְמְרוּ נִחַם פֶּסֶס ג' בְּאִי כְּלָה שֶׁבֶת מְלַכְתָּא : לכה

א מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת : ב טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְחָה
עֲלוּיֹן : ג לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חֲסִדֶּיךָ וְאֲמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת : ד עַל־י

עֲשׂוֹר וְעַל־יִגְבַּל עָלַי תְּגִיֹן בְּכִנּוֹר : ה כִּי שָׂמַחֲתֵנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶיךָ
בְּמַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֲרַנֵּן : ו מִה־נִּדְּלוּ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מֵאֵד עִמָּךְ
מִחֲשַׁבְתֶּיךָ : ז אִישׁ־בָּעַר לֹא יָדַע וְכִסִּיל לֹא־יִבִּין אֶת־זוֹאת :

ח בְּפִרְחֵי רִשְׁעִים וּכְמוֹ־עֵשֶׂב וַיִּצְיִצּוּ כָל־פְּעֻלֵי אֹן לְהַשְׁמָדִם עֲדֵי־
עַד : ט וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלַם יְהוָה : י כִּי הִנֵּה אֵיבִיךָ וַיְהוֶה כִּי־הִנֵּה
אֵיבִיךָ יֵאָבְדוּ יִתְפָּרְדוּ כָל־פְּעֻלֵי אֹן : יא וְתָרַם פְּרָאִים קַרְנֵי בְּרָתִי

בְּשִׁמּוֹן רַעֲנָן : יב וְתַבַּט עֵינַי בְּשׂוּרֵי בְּקַמִּים עָלַי מְרַעִים תִּשְׁמַעֲנָה
אֹזְנִי : יג צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח בְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁנֶה : יד שְׁתוּלִים

בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיתוּ : טו עוֹד יִגּוּבוֹן בְּשִׁיבָה
דשנים (א) דמס ג ים (כט"ו) . ב) סלמס כס

קבלת שבת

דְּשַׁנְיִים וְרַעַנְנִים יִהְיוּ : שֶׁ לְהַגִּיד בְּיַיִשׁוּר יְהוָה צוּרֵי וְלֹא-
עַ לְתָה (עולתה ק) בּו :

יְהוָה מְלֶךְ גָּאוֹת לְבַשׁ לְבַשׁ יְהוָה עֵז הַתְּאוֹזֵר אֶף-תִּפְּוֹן תִּבְל
בְּלִתְמוֹט : ב נכּוֹן כְּסֵאֶךָ מֵאֵז מַעֲוֹלָם אָתָּה : ג נְשֹׂא
נְהַרְוֹת ו יְהוָה נְשֹׂא נְהַרְוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהַרְוֹת דְּכָסִים : ד מְקַלּוֹת ו
מִים רַבִּים אֲדִירִים מְשַׁבְּרֵי-יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם יְהוָה : ה עֲדֹתֶיךָ ו
נֶאֱמַנּוּ מְאֹד לְבִיתְךָ נֶאֱדָדָה (י נֶאֱדָדָה) קִדְּשׁ יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים :
קדיש יהום •

בַּשַּׁבָּת קוֹדֵשׁ בְּרַם לְזַמְרִים זֶה כַּמְאֹמֵר וְהוּא מְזוֹכֵר פֶּרַשַׁת תְּרוּמָה :

כְּגֹנָא דְאַנּוֹן מִתְיַחֲדִין לְעֵלָא בְּאַחַד אֹפֶה הָכִי אִיהִי
אַתְיַחֲדַת לְתַתָּא בְּרִזָּא דְאַחַד לְמַתְנֵי עִמְהוֹן
לְעֵלָא חַד לְקַבֵּל חַד • קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחַד
לְעֵלָא לֹא יִתִּיב עַל כּוּרְסֵיאַ דִּיקְרָה עַד דְּאַתְעַבִּידַת
אִיהִי בְּרִזָּא דְאַחַד כְּגֹנָא דִּילִיה לְמַתְנֵי אַחַד בְּאַחַד
וְהָא אוֹקְמוּנָא רְזָא דִּיהוּה אַחַד וְיִשְׁמוּ אַחַד :

רְזָא דְשַׁבְּתָא אִיהִי שַׁבְּתָא דְאַתְאַחֲדַת בְּרִזָּא דְאַחַד
לְמִשְׁרֵי עֵלָה רְזָא דְאַחַד • צְלוֹתָא דְמַעְלֵי שַׁבְּתָא
דְּהָא אַתְאַחֲדַת כּוּרְסֵיאַ יִקְרָא קְדִישָׁא בְּרִזָּא דְאַחַד
וְאַתְתַּקְנַת לְמִשְׁרֵי עֵלָה מְלַכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה בְּד
עִיר שַׁבְּתָא אִיהִי אַתְיַחֲדַת וְאַתְפְּרִשַׁת מִסְטָרָא אַחֲרָא :
וְכָל-דִּינִין מִתְעַבְרִין מִנָּה וְאִיהִי אִשְׁתְּאַרַת בִּיתְחֻדָּא
דְּנְהִירוֹ קְדִישָׁא וְאַתְעַטְרַת בְּכַפָּה עַטְרִין לְגַבֵּי מְלַכָּא
קְדִישָׁא : וְכָל-שׁוּלְטָנֵי רוּגְזוֹן וּמְאַרֵי דְדִינָא כְּלָדֵי
שַׁרְקוֹן וְאַתְעַבְרוּ מִנָּה : וְלִית שׁוּלְטָנָא אַחֲרָא כְּכָל-דֵי
עַלְמִין : וְאַיְתָּהּ נְהִירִין בְּנְהִירוֹ עֲלָאָה וְאַתְעַטְרַת
לְתַתָּא

לַתָּא בְּעֵמָּא קְדִישָׁא : וְכִלְהוּ מְתַעֲטְרִין בְּגִשְׁמַתִּין
 תַּרְתִּין : כְּרִין שִׁירוּתָא דְצִלוּתָא לְבִרְכָא לָהּ בְּחִדּוּהָ
 בְּגִהוּרוֹ דְאַנְפִּין : חֲצִי קְדִישׁ • טַרְט •

ביחיד יאמר ג"כ סוס המאמר אחר בנהירו לאנשין •

וְלוֹמַר בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ • אֶת־דִּיקָא דָּא
 שַׁבַּת דְּמַעְלֵי שַׁבְתָּא : בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ
 דָּא אֲפִיקוּ דְבִרְכָאן מִמְּקוּרָא דְתַיִּי וְאַתְרֵי דְנַפְיָא
 מִנְיָה כָּל־שְׁקִינֵי לְאַשְׁקָאָה לְכֻלָּא : וּבְגִין דְּאִיהוּ
 מְקוּרָא בְּרִיא דְאֵת קְרִימָא קְרִינֵן לִיהּ הַמְּבָרֵךְ אִיהוּ
 מְבוֹעֵא דְבִירָא וְכִיּוֹן דְּמִטְאֵן הַתָּם הָא כִּלְהוּ לְעוֹלָם
 וָעַד וְדָא אִיהוּ בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעַד :
 ברוך אתה •

תפלת ערבית

בז"ש מתחילין שיר המעלות :

כַּסֵּל יֹאמֵר ז' וְהִיא רַחוּם | יִכְפַּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה
 לְהִשָּׁיב אָפִי וְלֹא יַעִיר כֹּל־חַמְתּוֹ : יְהוָה
 הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנּוּ בְּיוֹם־קָרְאָנוּ :
 * שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַגָּה בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה הַעֹמְדִים
 בְּבֵית יְהוָה בְּלֵילוֹת : ב שְׁאוּ־יְדָכֶם קִדְשׁ וּבְרַכּוּ אֶת־
 יְהוָה : ג וּבְרַכְּכֶם יְהוָה מִצִּיּוֹן עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְצָן : ד חֶסֶם | יִצְוֶה
 יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבְלִילָהּ שִׁירוּהָ עַמִּי תַפְלָה לְאֵל תַּיִּי : וּתְשׁוּעַת
 צְדִיקִים מִיְהוָה מְעוֹז בְּעַת צָרָה : ז וַיַּעֲזֹרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם יִפְלְטֵם
 מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסֵד בּוֹ :

ק' טפ"ט טז טז (ג) טז (ד) טז (ה) טז (ו) טז (ז) טז (ח) טז (ט) טז (י) טז (יא) טז (יב) טז (יג) טז (יד) טז (טו) טז (טז) טז (יז) טז (יח) טז (יט) טז (כ)

יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשָּׁנֵי בְלִנּוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה יי : יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר
אָדָם בָּטַח בָּךְ יי : יְהוָה הוֹשִׁיעַה הַמְלִיךָ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם-קְרָאנוּ יי :

וַתִּגְדַּל וַתִּקְבֹּשׁ שָׁמַיָּה רַבָּא * יי : בְּעֶלְמָא דִּי-כְרָא כְרַעוּתָהּ וַתִּמְלֵךְ
מַלְכוּתָהּ וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ * יי : בְּחַיִּכּוֹן וּבְיוֹמֵי-כּוֹן
וּבְחַיִּי דְכַל-בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְכּוֹן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמַיָּה רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵינָא יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיְתַפְּאֵר וַיְתַרְוֶם וַיְתַגְעֵז
וַיְתַתְּבֵר וַיְתַעַלֵּה וַיְתַתְּקַל שְׁמַיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא * יי : לְעֵילָא מִן כָּל
בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא וְשִׁבְחָתָא וְנִחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן :

וְאוֹמֵר הַשִּׁיץ בְּרַכּוּ אֶת-יְהוָה הַמְבָרַךְ :

וְהַקְהֵל עוֹנִים בְּרוּךְ יְהוָה הַמְבָרַךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּרַכָּח
מֵעַרִיב עַרְבִים בְּחֻכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבַתְּבוּנָה

מִשְׁנֵה עֵתִים וּמִחֲלִיף אֶת-הַזְּמַנִּים וּמִסֵּדֵר אֶת-הַבּוֹכִים
בְּמִשְׁמֵרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ כְּרַצוֹנוֹ בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה גּוֹלָל
אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר : וּמַעֲבִיר יוֹם
וּמַבִּיא לַיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה יְהוָה
צְבָאוֹת שְׁמוֹ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְעַרֵּב עַרְבִים :

אֲהַבֵּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אֲהַבֵּת * תּוֹרָה
וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמִדָּת עַל

כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְבְּנוּ וּבְקוּמָנוּ נַשְׁיחַ בְּחֻקֶּיךָ
וְנִשְׂמַח בְּדַבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הֵם
חַיֵּינוּ וְאֶרֶץ יְמִינוּ וּבָהֶם נִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה וְאֲהַבְתֶּךָ לֹא
תִסּוּר (כ"ג אל תסיר) מִמָּנוּ לְעוֹלָמִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

שמע

ד שִׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

י וְאַתְּ הַבְּרַתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
 וּבְכָל מְאֹדְךָ : יו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ : יא וְשָׁנַנְתָּם לְבָנְךָ וּדְבַרְתָּ
 בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ
 וּבְקוּמְךָ : יב וְיִקְשְׁרְתָם לְאוֹת עַל יְדֶיךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין
 עֵינֶיךָ : יג וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :
 יד וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ שִׁמְעוּ אֶל-מְצֻוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי
 מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל-לְבַבְכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם : יו וְנָתַתִּי מִטָּר
 אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דִּגְוָה וְתִירֹשֶׁה
 וַיִּצְהַקְךָ : יז וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשֹׁדְךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ וְאִבְלָת
 וְשִׁבְעֵת : יח הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן-יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם
 וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : יט וְחָרָה
 אַף-יְהוָה בְּכֶם וְעָזַר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה מִטָּר
 וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבֹלְהָ וְאַבְדַּתֶּם מִחֲרָה מֵעַל
 הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם : יא וְשָׁמַתֶּם אֶת-
 דְּבָרֵי אֱלֹהִים עַל-לְבַבְכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
 לְאוֹת עַל-יְדֵיכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם : יב וּלְמַדְתֶּם
 אֹתָם אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ
 בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ : יג וּכְתַבְתֶּם עַל-מְזוֹזֹת
 בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :

למען

(א) דברים י. ב. ע. ט

כא לַמֶּעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לָתֵת לָהֶם בְּיַמֵּי
הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

זו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: לֹא דִבַּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשִׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל־

בִּנְפֵי בְנֵיהֶם לְדֹרֹתָם וּנְתַנּוּ עַל־צִיצֵת הַכֶּנֶף פֶּתִיל
תְּכֵלֶת: לֹא וְתָהּ לָכֶם לְצִיצֵת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וְעָשִׂיתֶם אֹתָם וּלְאֶתְתֹורוֹ אֲחֲרַי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זְנִים אַחֲרֵיהֶם:
ס לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעָשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהָיִיתֶם
קְדוֹשִׁים לֹאֲלֹהֵיכֶם: מ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהֵיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

אַמֶּת וַאֲמוּנָה כֹּל־זֹאת וּבָקִים עֲלֵינוּ כִּי הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֵין וּזְלֹתוֹ: וְאַנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:
הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מַלְכִים מִלְּבָנוּ הַנּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־
הָעַרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה
לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשָׁנוּ: הָעֹשֶׂה גְּדוּלוֹת עַד־אֵין חֶקֶר
וְנִפְלְאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר: הַשֶּׁם נִפְשָׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־
נָתַן לַמּוֹט רַגְלָנוּ: הַמְדַרְיֵבֵנוּ עַל־בְּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיִּרַם
קַרְנָנוּ עַל־כָּל־שְׂנְאֵינוּ: הָאֵל הָעֹשֶׂה לָנוּ נִקְמָה בַּפְּרָעָה
וְאֲתוֹן וּמוֹפְתִים בְּאַרְצֵת בְּנֵי־חָם הַמִּכָּה בְּעֵבְרַתוֹ
כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
לְחֻרֹת עוֹלָם הַמַּעֲבִיר בְּנֵי בֵין גְּזָרֵי יַם־סוּף וְאֶת־

רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע וְרֵאוּ בְּנֵי
 גְבוּרָתוֹ שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ וּמְלֻכוֹתוֹ בְּרִצּוֹן קָבְלוּ
 עֲלֵיהֶם מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָהּ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׁמְחָה
 רַבָּה וַאֲמָרוּ כָּלֶם :

מִי כְמִכָּה וּבְאֵלֶם יְהוָה מִי כְמִכָּה נֶאֱדָר בְּקִדְשׁ נֹרָא
 תַּהֲלֵת עֲשֵׂה פְלֵא : מְלֻכוֹתֶךָ רָאוּ בְּנֵיךָ בּוֹקֵעַ
 יָם לִפְנֵי מִשָּׁה זֶה אֵלֵי עָנוּ וַאֲמָרוּ : יְהוָה אֱיֹמָרְךָ
 לְעֹלָם וָעֶד :

וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וַיִּגְאֻלוּ מִיַּד תּוֹק
 מִמֶּנּוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גֹּאֲלֵי יִשְׂרָאֵל :

הַשְּׂכִיבֵנו אֲבִינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ לְחַיִּים
 טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה
 מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׂמֵךְ וּפְרוֹשׁ²
 עֲלֵינוּ סֶבֶת שְׁלוֹמֶךָ

נשבת חתומין

וְהַגֵּן בְּעַדְנוּ. וְהַסֵּר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַפְּרוֹשׁ² סֶבֶת
 מֵעֲלֵינוּ אוֹיֵב דְּבָר וְחָרֵב שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־
 וְרָעַב וַיְגוֹן. וְהַסֵּר שְׂטָן עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְרוּשָׁלַם :

מִלְּפָנֶיךָ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תִּסְתַּיְרֵנוּ. וְשָׁמֹר
 צִאֲתָנוּ וּבּוֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד
 עוֹלָם כִּי אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה : בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה שׁוֹמֵר אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד : חֲצִי קִדְשׁ

מאג העולם לומר קודם ח"ק בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן ובשבת ושמו (וביו"ט ור"ה ויו"כ פסוקים ארבע מעין קדושת היום) ויש להס על מה שיבטחו חבל הכוכבין שלא לומר בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן מפני השם הכסב נשבת (ויו"ט ור"ה ויו"כ) אין להפסיק בכוכים ואין להפסיק להכריז יעלה ויבא בניל ר"ח :

לשבת ושמו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית
 (א) ימים (א יא. ב) שש (א טז.) בניל מי שפיר ספסל
 עולם

ערבית לשבת

עולם : בני ובני ישראל אות הוא לעולם כי ששת ימים עשה ייח
את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש : מ"ק

לשלוש הנשים וידבר משה את מערי ה' אל בני ישראל : מ"ק
לראש השנה

תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו : כי חק לישראל הוא משפט
לאלהי יעקב : מ"ק
ליום כפור

כי ביום הזה יכפר עליכם למזדד אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תמזדדו : מ"ק

אדני שפתי תפקח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים
שובים קונה הכל נוזר חסדי אבות ומביא גואל לבני בנימין למצון
שמו באהבה :

בש"ח זכרנו לתמים קלה חפץ פתים וכתבנו בספר החיים למענה אלהים חיים :

מלה עוזר וכושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מתייה מתים אתה רב להושיע :

ב"ח מזיד השל : ב"ח משיב הרוח ומוריד הגשם :

מכלל כל חיים בחדר מתייה מתים ברחמים רבים סומך גופלים ורופא
חולים ומחיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר מי במוך
בעל גבורות ומי דומה לך מלה מכית ומתייה ומצמים ישועה :
בש"ח מי במוך אב הרחמן וזכר יצוריו לחיים ברחמים :

ונאמן אתה להחיות מתים : ברוך אתה יהוה מתייה המתים :

אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה : ברוך אתה
יהוה האל הקדוש : (בש"ח המלה הקדוש) :

אתה קדשת את יום השביעי לשמה
תכלית מעשה שמים וארץ : ברכתו
מכל הימים וקדשתו מכל הזמנים וכן
בתוב בתורתך :

א ויכלו השמים והארץ וכל צבאם :
ב ויכל אלהים ביום השביעי

(א) שמוס (א י. ב) ויקרא כג מד . (ג) תהלים סא ד . ד) זכ סא ס . ה) ויקרא עז (ו) בראשית כ .

מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים
את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת
מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי
שביעי פלם ישבעו ויתענגו מפניך • ובשביעי רצית
בו וקדשתו חמדת ימים אתו כראת זכר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו קדשנו
במצותיך ותן חלקנו בתורתך • שבוענו
מפניך ושמח נפשנו בישועתך ומהר לבנו לעבדך
באמת • והנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת
קדשה • וננוח בה כל ישראל מקדשי שמך: ברוך
אתה יהוה מקדש השבת:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל • ולתפלתם שעה • והשב העבודה
לדבר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי
לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

בראש חודש ולחול טל מוסד:

אלהינו ואלהי אבותינו בעלה ונבא ונגיע ונדאה ונדעה וישמע ויפקד
ויזכר • זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד
עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשה וזכרון כל עמך בית ישראל לבנה
לפליטה לשובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום
כטל מוסד ראש החודש | כסמט כג המצות | כסמט כג הסבות
הזה: זכרנו יהוה אלהינו בו לשובה • ופקדנו בו לברכה • והושיענו
בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חיים ותנו ורחם עלינו והושיענו
כי אליה עינינו • כי אל מלך תפון ורחום אתה:

ותחזיקנו עינינו בשובה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה הממטר
שבינתו לציון:

מוזרים אנחנו לך שאמה הוא יהיה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד
צד חנינו מנן יש לנו אמה הוא לדור ודור נודה לך תספר תהלתך
על חנינו הפסורים בניה ועל ג' שמותינו הפקודות לך ועל נסיה שפכה
יום עמנו ועל גפלאותיה וטובותיה שפכליעת ערב ובקר וצדקים הטוב
פי לא יכרו כחמקה והמרתם פי לא יתמו חסדיה פי מעולם קנינו לך :

בחסכה אמרים כאן ועל הנסים :

ועל הנסים ועל הפרקן ועל הנבורות ועל התשועות ועל הנפלאות
שעשית לאבותינו במים ההם בזמן הזה :

בימי מתהוהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו בשעמדה מלכות מן
הרשעה על עמך ישראל להשפיתם תורתך ולהעבירם מחקי רצונה
ואמה ברהמיה דברים עמדת להם בעת צרתם רכבה את דרכם ונתת את
דינם נקמת את נקמתם מסרה גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים
וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים ונדים ביד עוסקי תורתך ולה
עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה
ופרקן פהיום הזה ואחר כך באו בגוה לדביר ביתה ופנו אתיהיכלה
וטהרו את מקדשה והדליקו גרות בחצרות קדשה וקבעו שמונת ימי
חגכה אלו להתודות ולהלל לשמך הגדול :

ועל כלם יתפכה ויתרוםם ויתגשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד .

בשם וכתוב לחיים טובים כל בני בריהך :

ובלתי חיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם פי טוב האל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : ברוך אמה יהיה הטוב שמך
ולה נאה להתודות :

שנים שלום טובה וברכה חיים מן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך ברכנו אבינו בלנו באחד באור פניה פי באור פניה נתת
לנו יהיה אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים
ושלום וטוב בעיניך לכה את עמך ישראל בכליעת ובכל שעה בשלומה :

בשם ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ושועה ונהמה ונזרות טובות נזכר ונכתב
לפניה אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ושלום :

ברוך אמה יהיה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהי וירצון אגרי פי והגיון לבי לפניה יהיה צורי וגאלי :

ערבית לשבת

כו

אלהי נצור לשוני מרע וישפתי כדבר ברמיה ולמקללי נפשי תרחם ונפשי
 בעפר לכל היתה פתח לבי בתורתה ובמצותיה הרדוף נפשי וכל-
 דתוֹשָׁבִים עלי רעה מברה הרַע עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמין לפני-
 דים ומלאך יהוה דחה: למען יתקצו ידֵיהֶם הוֹשִׁיעָה ימִנָה ועגני: עשה
 למען שמך עשה למען ימנֶה עֲשֵׂה למען תורתך עשה למען קדשֶׁתָּךְ:
 יהי־לְרִצּוֹן אֲמִרְיָי וְהִגִּיז לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוֹה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם
 (כש"ח השלום) בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיזנה בית המקדש בסתרה בטיט
 ומן הקטני בתורה:

ואומרם ויכלו

א ויִּזְכְּרוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: כ ויִּכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 מְלֶאכֶתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלֶאכֶתוֹ
 אֲשֶׁר עָשָׂה: ג וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ
 שָׁבַת מִכָּל־מְלֶאכֶתוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

ואומר הש"ץ ברכה מעין ז' וא"ל בגיל ט' של פסח:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי
יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיז
קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

מִגֵּן אֲבוֹת בְּדַבְּרוֹ מִתְּיָה מִתִּים בְּמֵאֲמָרוֹ הָאֵל הַקְּדוֹשׁ
 (בעש"ת הַמְּלֶאכֶת הַקְּדוֹשׁ) שָׁאִין כְּמוֹהוּ הַמְּנִיחַ
 לְעַמּוֹ בַּיּוֹם שֶׁבַת קָדְשׁוֹ כִּי בָם רָצָה לְהַנִּיחַ לָהֶם
 לְפָנָיו נִעְבוֹד בְּיִרְאָה וּפְחָד וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל־יוֹם
 תָּמִיד מֵעַיִן הַבְּרָכוֹת אֶל־הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם
 מְקַדֵּשׁ הַשְּׁבִיעִת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי וּמְנִיחַ בְּקִדְשָׁהּ לְעַם
 מְדֻשָּׁנִי עֲנֵג זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

אלהינו

ויהי

סב

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו
קדשנו במצותך ותן חלקנו
בתורתך • שבוענו מטיבך ושמח נפשנו
בישועתך ומהר לבנו לעבדך באמת •
והנהילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת
קדשך • ויגותו בה כל ישראל מקדשי
שמך : ברוך אתה יהוה מקדש השבת :

קדיש שלם

^{ההלים כג}
א מזמור לדוד יהוה רעי לא אחסר : ב פנאות דשא ירביצני
 עלימי מנוחות ינהלני : ג נפשי ישוב יחגי במעגלי
 צדק למען שמו : ד גם בראשך בגיא צלמות לא אירא רע כיר
 אתה עמדי שבטך ומשענתך הפה ינחמני : ה תעוך לפניו
 שלחן נגד צררי השנת בשמן ראשי פוסי רות : ו אד | טוב וחסד
 ירדפוני פלימי חיי ושבתתי בבית יהוה לארך ימים : חצי קדיש

י ברכו את יהוה המברך :

סא ים ברוך יהוה המברך לעולם ועד :

עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית
 שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו
 כמשפחות האדמה שלא שם חלקנו בהם וגורלנו
 ככל המזנם : ואנחנו כורעים ומשתתים ומודים
 לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא : שהוא
 נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים ממעל
 ושכינת עוון בגבהי מרומים • הוא אלקינו אין עוד

אמת

ס

אִמַּת מַלְכֵנוּ אִפְסָם וּזְלָתוֹ כִּכְתוּב בְּתוֹרָתוֹ וַיִּדְעֶתָ
 הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לִבְכֶּךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם
 מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד :

וְעַל־כֵּן נִקְרָא לָהּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֹאוֹת מִהֲרָה בְּתַפְאֲרַת
 עֲזָרָה לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלֹהִים כְּרוֹת
 יִכְרַתוּן לְתַנּוּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי וְכָל־בְּנֵי־בֶשֶׁר
 יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ לְהַפְנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ יִכְרֹוּ
 וַיִּדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֶל כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל־בָּרָךְ תִּשְׁבַּע
 כָּל־לְשׁוֹן לִפְנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ וְלִכְבוֹד
 שִׁמְךָ יִקְרְ יִתְנוּ וַיִּקְבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם אֶת־עַל מַלְכוּתְךָ
 וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֶךָ
 הִיא וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ
 יְהוָה יִמְלֶךְ לְעֹלָם וָעֶד : וַנֵּאמֶר וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־
 כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה יְהוָה אֶחָד וַיִּשְׁמֹו אֶחָד : קי

אֶל־תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאוּם וּמִשׂוֹאֵת רִשְׁעִים כִּי תִבּוֹא : עֲצֹו עֲצָה וְתַפְר בְּדַבְרֹו
 דְּבַר וְלֹא יִקּוּם כִּי עֲפַנּוּ אֵל : וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל
 אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֶשָּׂא וְאֲנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט :

(פסח רש"ל כ"ל פסוק ז) אך צדיקים יודו לשפך ישובו ישראל את פניך :

כשינוח לניחו יאמר זכ :

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם מִלְּאֲבֵי הַשָּׁרֵת מִלְּאֲבֵי
 עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא : ג"פ בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם מִלְּאֲבֵי
 הַשָּׁלוֹם מִלְּאֲבֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : ג"פ בְּרַכּוֹנִי לְשָׁלוֹם
 מִלְּאֲבֵי הַשָּׁלוֹם מִלְּאֲבֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מַלְכֵי

(ט) דנכ"ס ד (ב) שמות פ"ו י"ט. (ג) זכריה י"ד פ. (ד) משלי ג כ"ט. (ה) ישעיה ט"ו. (ו) שם ט"ז. (ז) שם ט"ח.

הַמְלָכִים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא : ג'פ צַאֲתֶכֶם
לְשָׁלוֹם מִלְּאֲבֵי הַשָּׁלוֹם מִלְּאֲבֵי עֲלוּיִן מִמְּלֶךְ
מִלְּכֵי הַמְלָכִים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא : ג'פ

ב'י מִלְּאֲבֵי יְצוּה־לָךְ לְשִׁמְרָה בְּכֹל־דְּרָכֶיהָ :

יְהוָה יִשְׁמַר־צִאֲתָהּ וּבֹאֶהָ מִצַּהֲרָה וְעַד עוֹלָם :

א' אֲשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרַחֵק מִפְּנִינִים מִכְרָה : י' בְּטַח בָּהּ לֵב
בְּעֵלָה וּשְׁלָל לֹא יִחָסֵר : יב גְּמֻלָתָהּ טוֹב וְלֹא־דָרַע כָּל יָמֵי
חַיֶּיהָ : י' דְּרִשָּׁה צָמֵר וּפְשָׁתִים וּתְעַשׂ בְּחַפְזָן כַּפִּיָּה : יד ה' הַיְהִי
כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר מִמְּדַחֵק תִּבְיֵא לְחֻמָּה : טו וְתִקְּםוּ בְּעוֹד לַיְלָה וְתִתֵּן־
טָרַף לְבֵיתָהּ וְחֵק לְנַעֲרֹתֶיהָ : טז וְזָמְמָה שָׂדֶה וּתְקַח־הָוּ סִפְרֵי כַּפִּיָּה
נִמְטָע־י פָּרֶם : יז חֲגֹרָה בְּעִזּוֹ מְתַנֶּיָּה וְתֵאֱמִין וְזוּעֹתֶיהָ : יח טָעַמָּה
כִּי־טוֹב סִתְרָה לֹא־יִכְבֶּה בְּלֵיל־נְרָה : יט יִדְיָהּ שְׁלָחָה בְּכִישׁוֹר
וּכַפִּיָּה תִמְכּוּ פֶלֶךְ : כ כַּפָּה פְּרִשָׁה לְעֵנִי וַיְדִיָּה שְׁלָחָה לְאַבְיוֹן :
כא לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לְבֶשׂ שָׁנִים : כב מִרְבֵּדִים
עֲשִׂתְהִלָּה לֵשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה : כג נוֹדַע בְּשָׁעָרִים בְּעֵלָה
בְּשִׁבְתוֹ עַם־וְקִנֵּי־אַרְצָן : כד סְדִין עֲשִׂתָהּ וְהַמְכַר וְחַגוֹר נִתְּנָה
לְבִנְיָנִי : כה עוֹזֵה־הַדָּר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן : כו פִּיָּה פְתָחָה
בְּחֻבְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָה : כז צוּפִיָּה יִהְיֶה לְכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם
עֲצָלוֹת לֹא תֵאֱבֹל : כח קָמוּ בְנֵיהָ וַיֵּאֱשְׁרוּהָ בְּעֵלָה וַיִּהְלָלָה :
כט רְבוֹת בְּנוֹת עֲשׂוּ חַיִל וְאֵת־עֲלִית עַל־כַּלְנֶסֶת : ל לְשִׁקֵּר חַחֵן וְהַבֵּל
הִפִּי אִשָּׁה יִרְאֵת־יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל : לא הַנּוֹדֶלָה מִפְּרֵי יְדִיָּהּ
וַיִּהְלָלוּהָ בְּשָׁעָרִים מִעֲשִׂיהָ :

סדר הקידוש לליל שבת

ה' מִזְמוֹר לְדוֹד יְהוָה רָעִי לֹא אֶחָסֵר : ב בְּנֵאוֹת הַשָּׂא יִרְבִּיעֵנִי
עַל־מֵי מְנוּחֹת יִנְהַלְנִי : ג נִפְשִׁי יִשׁוּבֵב יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי־
צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ : ד גַּם כִּי־אֵלֶךְ בְּגֵיא צִלְמוֹת לֹא־אִירָא רַע כִּי־
אֲתָה

(א) סבילים לא יא . (ב) טס קנא ס . (ג) טסלי (ד) *נשנה קרי . סבללה קרי . סהליכות קרי . אתה

אתה עמרי שבמך ומשענתך תמה ינחמני : ה תערוך לפניו
 שלחן נגד צדרי השנת בשמן ראשי בוסו יהיה : ו אך טוב ותסד
 ורדפוני כל ימי חיי ושבתו בבית יהוה לארך ימים :

דא היא סעודתא דתקל תפוחין קדישין :

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלמתא הדותא דמלכא
 קדישא אתקינו סעודתא דמלכא דא היא סעודתא
 דתקל תפוחין קדישין וזער אנפין ועתיקא קדישא אתקן
 לסעדא בהדה :

יזם הששני א ויכלו השמים והארץ וכל
 צבאם : ב ויכל אלהים ביום השביעי
 מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
 מכל מלאכתו אשר עשה : ג ויברך אלהים
 את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת
 מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות :

סברי מינו ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הנפן :
 ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
 במצותיו ורצה בנו וישבת קדשו באהבה
 וברצון הנחילנו זכרון למעשה בראשית תחלה
 למקראי קדש וקר ליציאת מצרים : כי בנו בחרת
 ואותנו קדשת מכל העמים וישבת קדשך
 באהבה וברצון הנחלתנו : ברוך אתה יהוה
 מקדש השבת :

א זמר בשבתין * למיעל גו פתחין * דבתקל תפוחין * דאנזון
 קדישין :

ג זמין לה השתא * בפתורא חדתא * ובמנרתא מבתא * דנהרא
על רישין :

י מינא ושמאלא * וביניהו כלה * בקשוטין אזלא * ומאנין
ולבושין :

י תפק לה בעלה * וביסודא דילה * דעבד ניתא לה * יהא פתיש
פתישין :

צ וחין אה עקתין * במלון ושביתין * ברם אנפין חדתין * ורוחין
עם נפשין :

ח דו סגי ייתי * ועל תדא תרתי * נהורה לה ימטי * וברכאן
דנפישין :

ק ריבו שושבינן * עבידו תקינן * לאפשא זינן * ונונין עם
דחישין :

ל מעבד נשמתין * ורוחין חדתין * בתרתין ובתלתין * ובתלתא
שבשין :

ו עטורין שבעין לה * ומלכא דלעלא * דיתעטר פלא * בקדיש
קדישין :

ז שימין וסתימין * בגו כל עלמין * ברם עתיק יומין * הלא בטיש
בטישין :

י הא רעוא קמה * דתשריה על עמה * דיתענג לשמה *
במתיקון ודובשין :

א סדר לדווא * מנרתא דסתימא * ושלחן עם נחמא * בצפונא
ארשין :

ב תמרא גו כפא * ומדאני אסא * לארום וארוסה * לתתקפה
תלשין :

ג עביד להון פתרון * במלון ימורין * בשבעין עטורין * דעל גבי
חמשין :

ד כנתא תתעטר * בשית נחמא לסטר * בונין התקטר (ס"ו בחזן
תקטר * בשית נחמו לסטר) * וזינן דכנישין :

ש ביתין ושביקון • מסאבין דרחיקון • תבילין דמעיקון • וכל זיני חבושין :

ל מבצע על רפתא • כזיתא וכביעתא • תבין יודין נקמא • סתימין ופרישין :

ס שח זיתא דכיא • דמחנין רחיא • ונגדין נחליא • פגוה בלחישין :

ה לא גימא רזין • ומלין דנגיזין • דליתיהון מתחזין • טמירין וכבישין :

אתעטרת פלה • ברזין דלעלא • פגו האי הלולא • דעירין קדישין :

זיתא רעוא מן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין וטמירא דכל טמירין סתימא דכלא דיתמשך טלא עלאה מניה למריא רישא דזעיר אנפין ולהטיל לחקל תפוחין קדישין בנהורה דאנפין ברעוא ובהדותא דכלא :

שחרית לשבת

במקום למלח בעניעת יאמר מומרים הלו קודם צרוך שאמר :

א למנצח מזמור לדוד : ב השמים מספרים כבודאל ומעשה ידיו מגיד תרקיע : ג יום ליום יביע אמר ולילה ללילה יתנהגעת : ד אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם : ה בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליתם לשמש שם אהל בנם : ו והוא כחתן יצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארח : ז מקצה השמים מוצאו ותקופתו עלי קצותם ואין נסתר מחפתו : ח הורה יהוה תמימה משיבת נפש עדות יהוה נאמנה מתקימת פתי : ט פקודי יהוה ישרים משמחיל לב מצות יהוה ברה מאירת עינים : י יראת יהוה מתורה עמדת לעד משפטי יהוה אמת צדקו יחדו : יא הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים : יב גם עבדה גוהר בנם בשמרם עקב רב :

שניאות

י שגיאואת מיידיבין מנסקרות נקני: י גם מזרים ו השך עבקה
 אלימ'שלוכי אז איתם ונקיתי מפשע רב: ט יהיו לרצון |
 אמריפי והגיון לבי לפניה יתה צורי וגאלי :

א רננו צדיקים ביהוה לישרים נאות תהלה: ב תודו ליהוה
 בכבוד בנגבל עשור זמרו: ג שירו לו שיר חדש
 היטיבו נגן בתרועה: ד פיי'ישר דבר יהוה וכל מעשהו
 באמונה: ה אהב צדקה ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ:
 ו בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם: ז פנס כנר
 מי תם נתן באוצרות תחומות: ח יראו מידתה כל הארץ
 ממנו יגורו פלישבי תבל: ט פי הוא אמר ויהי הוא צוה
 ויעמד: י יהוה הפיר עצת גוים הגיא מחשבות עמים: יא עצת
 יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר: יב אשרי הנזיר
 אשר יהוה אלהיו העם ו בחר לנחלה לו: יג משמים הביט יהוה
 ראה את פל'פני האדם: יד ממכון שבתו השגיח אל פלישבי
 הארץ: טו היצר יחד לבם המבין אל פל'מעשיהם: טז אין
 המלך נושע ברב'היל גבור לא ינצל ברב'כח: יז שגך הסוס
 לתשועה וברב חילו לא ימלט: יח הנה עין יהוה אל יראוי
 למיחלים לחסדו: יט להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב:
 כ נפשנו חבתה ליהוה עזרנו ומגננו הוא: כא פיי'בו ישמח
 לבנו פי בשם קדשו במחננו: כב יהי'חסדה יהוה עלינו כאשר
 יחלנו לה:

א לךוד בשנותו את'מעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך:
 ב אברכה את יהוה בכל'עת תמיד תהלתו בפי:
 ג ביהוה תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו: ד גדלו ליהוה
 אתי ונרוממה שמו יחדו: ה דר'שתי את יהוה וענני ומכל'
 מגורותי הצילני: ו הביטו אליו ונהרו ופניהם אלי'תפירו: ז עת
 עני קרא ויהוה שמע ומכל'צרותיו תושיעו: ח תנה מלאה יתה
 סביב ליראוי ויחלצם: ט טעמו וראו פיי'טוב יתה אשרי הנגר

שחרית לשבת

נו

תְּחַסְדוֹ : י יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קְדוֹשׁוֹ כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירְאוֹ :
 יא כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעִבוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה לֹא־יִחְסְרוּ כָּל־טוֹב : יב לְכוּ
 בָּנִים לְשִׁמְעוֹנֵי־לֵי יִרְאֵת יְהוָה אֲלֹמְדָכֶם : יג מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ חַיִּים
 אֲהֶב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב : יד נִצֵּר לְשׁוֹנֵה מִרְעַ וּשְׁלֵתִיק מִדְּבַר
 מְרֵמָה : ט סוֹר מִרְעַ וְעֵשֶׂה־טוֹב בְּקֹשׁ שְׁלוֹם וְרִדְפֵהוּ : טז עֵינֵי
 יְהוָה אֶרְצִי־צְדִיקִים וְאֶנְוִי אֶל־שׁוֹעֲתָם : יז פִּנִּי יְהוָה בְּעֵשׂי רַע
 הַחֲבֵרִית מֵאֶרֶץ וְכָרָם : יח צַעֲקוּ וַיְהוָה שָׁמַע וּמְקַל־צְרוֹתָם
 הַצִּלָּם : יט קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁכָּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ :
 כ רַבּוֹת רַעוֹת צְדִיק וּמְקָם יִצְלָנוּ יְהוָה : כא שִׁמְר פֶּלֶעֶצְמֵתוֹ
 אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁכָּרָה : כב תְּמוֹתֶת רָשָׁע רָעָה וּשְׁנֵאֵי צְדִיק
 יִאֲשָׁמוּ : כג פֶּדָה יְהוָה וּפָשַׁע עֲבָדָיו וְלֹא יִאֲשָׁמוּ כָּל־הַחֲסִים בוֹ :

א תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדָנִי מֵעוֹן אַתָּה הֵייתָ לָנוּ בְּיַד
 וְדָר : ב בְּמִרְם וְהָרִים יִלְדוּ וְתַחֲלוּל אֶרֶץ וְתִבְרַר
 וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה־אֵל : ג תִּשָּׁב אֲנֹשׁ עַד־דְּכָא וְתֵאמֵר
 שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם : ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶחָד לִּפְי יַעֲבֹר
 וְאִשְׁמוּרָה בְּלִילָה : ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יְהִיו בְּבִקְרַר כְּחֲצִיר יִחַלֵּף :
 ו בְּבִקְרַר יִצְיִן וְחַלֵּף לְעָרֵב יְמוֹלֵל וַיִּבֶשׁ : ז כִּי־כִלְנוּ בְּאִפְּךָ
 וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ : ח שֵׁשֶׁת עֲזַנְתִּינוּ לְנִגְיָה עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּלִיָּה :
 ט כִּי כָּל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ כְּלֵינוּ שְׁנֵינוּ כְּמִדְּהָנָה : י יָמֵי
 שְׁנוֹתֵינוּ כְּהֵם שְׁבָעִים שָׁנָה וְאֵם בְּגִבּוֹרֶת וְשְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַהֲבָם
 עָמַל וְאָוֶן כִּי גוֹ חֵישׁ וְנָעָפָה : יא מִי־יִוָּדַע עוֹ אִפְּךָ וּכְבִירַתְךָ
 עֲבַרְתְּךָ : יב לְמִנּוֹת יָמֵינוּ בֵּן תּוֹדַע וְנִבְא לְבַב חֲבָמָה : יג שׁוּבָה
 יְהוָה עַד־מָתַי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹרְתֶיךָ : יד שְׁפַעְנוּ בְּבִקְרַר חֲסִדְךָ
 וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחְתָּה בְּכָל־יָמֵינוּ : טו שְׁמַחְנוּ כְּיָמוֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת
 רָאִינוּ רָעָה : טז יִרְאֵת אֶל־עֲבֹרְתֶיךָ פְּעֵלְךָ וְהִדְרָה עַל־בְּנֵיהֶם :
 יז וַיְהִי גַעַם וְאֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה :

א וְיִשָּׁב בְּסֵתֶר עֲלִיוֹן בְּצִל שַׁדַּי יִתְלוֹן : ב אֲבִיר לַיהוָה מַחֲסֵי

מַצֻּדָתוֹ

* כִּרִים נִקְרָא בְּמִלֵּטָא וְכַלְפָּא בְּעֵבֶר . סִטְחָא קִיר .

(ט) סט"ו . (ב) ע"ב .

שחרית לשבת

וּמְצוּדָתִי אֶלְהִי אֲבַטְחֶהּ-בּוֹ : ג פִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ
 מִדְּבַר הַחַוֹת : ד בְּאֲבֵרְתָּו יִסְדֵּךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צִנְהָ
 וְסִחְרָה אִמְהוֹ : ה לֹא תִירָא מִפְּחַד לַיְלָה מִחֵץ יַעֲוֶף יוֹמָם :
 ז מִדְּבַר בְּאֵפֶל יִחַלְךָ מִקָּטָב יִשׁוּד צְהָרִים : י יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלְהָ
 וְרַבָּה מִיִּמִּינְךָ אֶלְהָ לֹא יָגֵשׁ : ח רַק בְּעֵינֶיךָ תִּפְיֹט וְשִׁלַּמַּת
 דְּשָׁעִים תִּרְאֶה : ט פִּי-אַתָּה יְהוָה מִחֲסִי עֲלִיּוֹן שְׁמַתָּ מֵעוֹנֶךָ :
 י לֹא-תֵאָנֶה אֶלְהָ רָעָה וְנָגַע לֹא-יִקְרַב בְּאַחֲלָךָ : יא פִּי מִלְּאֲבִיו
 יִצְוֶה לָךְ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל-דְּרָכֶיךָ : יב עַל-כַּפָּיִם יִשְׁאוּנֶךָ פֶּן-תִּתְנַף
 בְּאֲבֵן רִגְלֶךָ : יג עַל-שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ תִּרְמַם כְּפִיד וְתַנִּין : יד פִּי
 בִּי חֶשֶׁק וְאֶפְלִמְחוּ אֲשַׁבְּחֶהוּ כִּי-יָדַע עֲמִי : טו יִכְרַאֲנִי וְאֶעֱנֶהוּ
 עֲמוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ וְאֲכַבְּדֶהוּ : טז אֲרַךְ יָמִים אֲשַׁבְּעֶהוּ
 וְאִרְאֶהוּ בִּישׁוּעָתִי :

א מְזִמּוֹר שִׁירוֹ לַיהוָה | שִׁיר תְּדַשׁ כִּי-נִפְלְאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעֶה
 לוֹ יָמִינוּ וְזִרְעֵךָ קָדְשׁוֹ : ב הוֹדִיעַ יְהוָה יִשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי
 הַגּוֹיִם גִּלְהָ צִדְקָתוֹ : ג זָכַר חֶסְדּוֹ | וְאֶמְוֹנֶתוֹ לְבַיִת יִשְׂרָאֵל רֹאֵי
 כָּל-אֶפְסֵי-אֲרֶץ אֵת יִשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ : ד הִקִּיעוּ לַיהוָה כָּל-הָאָרֶץ
 שָׁצְחוּ וְרִנְנוּ וְזָמְרוּ : ה וּזְמְרוּ לַיהוָה בְּכַנּוֹר בְּכַנּוֹר וְקוֹל זְמֶרֶת :
 ו בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הִקִּיעוּ לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ יְהוָה : ז יִרְעַם תְּהִם
 וּמְלֵאוּ תִבֵּל וַיִּשְׁבִּי בָהּ : ח נִהְרֹת יִמְהַאוּ-כָּף יַחַד הַרִים
 יִרְנְנוּ : ט לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא לְשַׁפְּטֵי הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט-תִּבֵּל בְּצִדְקָ
 וְעַמִּים בְּמִישְׁרִים :

א שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֲשָׂא עֵינֵי אֶל-הַהַרִים מֵאֵין וּבֵא עֲזָרִי : ב עֲזָרִי
 מֵעַם יְהוָה עָשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : ג אֲלֵי-יְהוָה לְמוֹט רִגְלֶךָ אֵל-
 יְנוּם שִׁמְרֶךָ : ד הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל : ה יְהוָה
 שִׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל-יַד יְמִינֶךָ : ו יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְפֹּה וַיִּרְחַ
 בְּלִילָה : ז יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל-רָע יִשְׁמַר אֶת-נַפְשֶׁךָ : ח יְהוָה יִשְׁמַר-
 צִאתְךָ וּבואֶךָ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם :

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שְׁמַחְתִּי בְּאִמְרִים לִי בַיִת יְהוָה גִּלְךָ :
 = עֲמֻדוֹת הָיוּ רִגְלֵינוּ בְּשַׁעֲרֶיךָ יְרוּשָׁלָּם : ג יְרוּשָׁלָּם

א) תהלים קמ"ג. ב) ט"ז קמ"ג. ג) ט"ז קמ"ג. דבניה

שחרית לשבת

נח

הַבְּנוּיָה בְּעִיר שַׁחֲבֵרְהָלָה יִחְדּוּ : ד שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי־
יָה עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה : ה פִּי שָׁמָּה ו יָשְׁבוּ
כְּסֹאוֹת לְמִשְׁפַּט כְּסֹאוֹת לְבֵית דָּוִד : ו שְׂאֵלוּ שְׁלֹם יְרוּשָׁלַם
יִשְׁלְלוּ אֶהֱבִיךָ : ז יְהִי־שְׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ : ח לְמַעַן־
אֱהִי וְרַעֲי אֶרְבֵּרְהֶנָּא שְׁלוֹם כָּךְ : ט לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לָךְ :

א שׁוֹר הַמַּעֲלוֹת אֲלֶיךָ נִשְׂאֲתִי אֶת־עֵינַי תִּישָׁבִי בַשָּׁמַיִם : ב הִנֵּה
כְּעֵינַי עֹבְרִים אֲלֵי־ךָ אֲדוֹנֵיהֶם פְּעִינִי שִׁפְחָה אֲלֵי־ךָ
גְּבֻרָתָהּ בֵּן עֵינֵינוּ אֲלֵי־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שִׁיחַנְנוּ : ד חַנּוּן יְהוָה
חַנּוּן בִּירֵב שִׁבְעֵנוּ בּוֹ : ו רַבַּת שִׁבְעָה־לָּךְ נִפְשֵׁנוּ הִלְעַג
הַשְּׂאֲנִים הַבּוֹ לְגֵאֵי־יוֹנִים :

א שׁוֹר הַמַּעֲלוֹת לְדוֹד לִלִי יְהוָה שְׁהִיָּה לָנוּ יֵאֱמֵרְנָא יִשְׂרָאֵל :
ב לִלִי יְהוָה שְׁהִיָּה לָנוּ בְּקוֹם עֲלֵינוּ אָדָם : ג אֲזִי חַיִּים
בְּלַעֲוֵנוּ בְּחֲרוֹת אַפָּס בָּנוּ : ד אֲזִי חַיִּים שִׁטְפוֹנוּ נַחֲלָה עֹבֵר עָלַי־
נִפְשֵׁנוּ : ה אֲזִי עֹבֵר עָלַי־נִפְשֵׁנוּ חַיִּים הַיּוֹדוֹנִים : ו בְּרוּךְ יְהוָה שְׁלֵא
נִתְּנָנוּ מֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם : ז נִפְשֵׁנוּ כְּצַפּוֹר נִמְלֵטָה מִפֶּחַ יוֹקֵשִׁים חֲפַח
נִשְׁבֵּר וְאִנְחָנוּ נִמְלֵטָנוּ : ח עֲוֹנָנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֲשִׂה שְׁמִים וְאַרְיָן :
א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עֲבָדֵי יְהוָה : ב שְׁעֵמֻדִים
בְּבֵית יְהוָה בְּחֲצֹרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ : ג הַלְלוּיָהּ כִּי־

טוֹב יְהוָה זָמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נָעִים : ד כִּי־יַעֲקֹב בָּתֵּר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל
לְכַנְגְּלוֹתוֹ : ה כִּי אָנֹכִי יִדְעָתִי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וְאֲדֹנָיו מִכָּל־אֱלֹהִים :
ו כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיָּמִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת :
ז מַעֲלָה נִשְׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לְמַמְרַ עֲשִׂה מוֹצֵא רוּחַ
מֵאוֹצְרוֹתָיו : ח שְׁהִפָּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה : ט שְׁלַח
אוֹתָת וּמִפְתִּים בְּתוֹכְכִי מִצְרַיִם בְּפִרְעָה וּבְכָל־עֲבָדָיו : י שְׁהִפָּה
נְזִים רַבִּים וְהַרְג מְלָכִים עֲצוּמִים : יא לְשִׁחוּן ו מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלַעֲוֹג
מֶלֶךְ הַבְּשָׁן וְלִכְלֵ מַמְלָכוֹת כְּנָעַן : יב וְנָתַן אֲרָצָם נַחֲלָה נַחֲלָה
לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ : יג יְהוָה שְׁמָךְ לְעוֹלָם יְהוָה וְכָרַךְ לְדֹרֹתָיִךְ :
יד כִּי־יִדְוִן יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְּנָחֶם : טו עֲצִבֵי חַגּוּיִם כְּכָף

(*) הַנִּזְכָּר קָנַן * לְגֵאֵי יוֹנִים סִיר * (ב) טז טז (ג) טז טז

וזהב

וְהָבַב מֵעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם : טו פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ : י אֲזַנַּיִם לָהֶם וְלֹא יִאֲזִינוּ אֶף אֵין יִשְׁרְדוּחַ בְּפִיהֶם : יח כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בִּפְתַּח בָּהֶם : יט בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אֶהֱרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה : כ בֵּית הַלְוִי בָרְכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה : כא בָּרוּךְ יְהוָה | מִצִּיּוֹן שִׁבְן יְרוּשָׁלַם הַלְלֵנֶיהָ :

- א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
- ב הוֹדוּ לַאלֹהֵי הָאֱלֹהִים
- ג הוֹדוּ לְאֲדֹנָי הָאֲדֹנָיִם
- ד לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֻלוֹת לְבָדוֹ
- ה לַעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה
- ו לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־תַּמָּיִם
- ז לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֻלִים
- ח אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשַׁלֵּת בַּיּוֹם
- ט אֶת־הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַמְשַׁלֵּת בַּלַּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :
- י לְמַכָּה מִצָּרִים בְּבִכּוּרֵיהֶם
- יא וַיֹּצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
- יב בַּיַד הַזֹּקֵה וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה
- יג לְגִזֹר יַם־סוּף לְגִזְרִים
- יד וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
- טו וַנַּעַר פֶּרְעֹה וַחִילוֹ בְּיַם־סוּף ה
- טז לְמוֹלֵךְ עַמּוֹ בַּמֶּדְבָּר
- יז לְמַכָּה מַלְכִים גְּדֻלִים
- יח וַיַּהַרְגַם מַלְכִים אֲדִירִים
- יט לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי

שחרית לשבת

כי לעולם חסדו :	כ וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
כי לעולם חסדו :	כא וְנָתַן אֲרָצִים לְנַחֲלָה
כי לעולם חסדו :	כב נִחְלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ
כי לעולם חסדו :	כג שֶׁבַשְׁפָּלָנוּ וְזָכַרְלָנוּ
כי לעולם חסדו :	כד וַיַּפְרֶקֵנוּ מִצָּרֵינוּ
כי לעולם חסדו :	כה נָתַן לָחֶם לְכָל־בָּשָׂר
כי לעולם חסדו :	כו הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם

המלוכה והממשלה לחי	האהרה והאמונה לחי עולמים :
עולמים :	הבינה והברכה לחי עולמים :
הגוי והנצח לחי עולמים :	הצאונה והגדלה לחי עולמים :
הסגוי והסגב לחי עולמים :	הדעה והדבור לחי עולמים :
העז והענוה לחי עולמים :	ההוד וההדר לחי עולמים :
הפדות והפאר לחי עולמים :	הנער והתיקות לחי עולמים :
הצבי והצדק לחי עולמים :	הזיו והזוהר לחי עולמים :
הקריאה והקדושה לחי עולמים :	התיל והתוסן לחי עולמים :
הרון והרומויות לחי עולמים :	הטבס והפזוהר לחי עולמים :
השיר והשבח לחי עולמים :	היחוד והיראה לחי עולמים :
התהלה והתפארת לחי	החתר והכבוד לחי עולמים :
עולמים :	הלקח והלבוב לחי עולמים :

לשם יהוד קודשא ברוך הוא ושכינתיה ליחדא שם ייה בוייה ביהודא שלים בשם כל ישראל :

ברוך שאמר והיה העולם • ברוך הוא • ברוך אומר ועשה • ברוך גזר ומקים • ברוך עשה בראשית • ברוך ברחם על הארץ • ברוך ברחם על הפריות • ברוך משלם שכר טוב ליראיו • ברוך חי לעד וקיים לנצח • ברוך פודה ומציל ברוך שמו ברוך אמת יהוה אלהינו מלך העולם האל אב ברחמן המהלל בפה עמו משבח ומפאר • לשון חסידיו ועבדיו וכשרי דוד עבדך • נהללה יהוה אלהינו בשבחות ובזמירות • נגדלה ונשבחה ונפארה ונגליקה ונגביר שמך בלבנו אלהינו יחיד חי העולמים בלה • משבח

שחרית לשבת

ומפאָר עדי־עד שמו הגדול • ברוך אתה יהוה מלך מהלל בתשפחות :
 • מזמור שיר ליום השבת : • טוב להודות ליהוה ולזכור לשמך עליון :
 • להגיד בפקד חסדך ואמונתך בלילות : • עלי עשור ועלי־
 נבל עלי הגיון בבנור : • כי שבתתני יהוה בפעלך במעשי ידך ארנן :
 • מה־גדלו מעשיך יהוה מאד עמקו מחשבתך : • איש בער לא ידע
 וכסיל לא־יבין את־זאת : • בפרח רשעים פמו־עשב ויציצו כל־פעלי און
 להשמדם עדי־עד : • ואמה מרום לעלם יהוה : • כי הנה אבקה יהוה
 ביהנה אבקה יאבדו ותפרדו כל־פעלי און : • ותתם פראים קני פלתי
 בשמן בענן : • ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אונני :
 • צדיק בתמר יפרה פארו פלגנון ישגה : • שתולים בבית יהוה בתצרות
 אלהינו יפריחו : • עוד ינוכון פשיכת רשנים ורעננים יהיו : • להגיד פרי־
 ישר יהוה צורי ולא עלתה (עלמה ק) בו :

• יהוה מלך גאות לבש יהוה עז התאזר אף־תבון תבל בל־תמוט :
 • נכון בסאה מאז מעולם אתה : • נשאו נהרות יהוה נשאו נהרות
 קולם ישאו נהרות דכים : • מקלות ימים נפים אדירים משפריים אדיר
 בפרום יהוה : • עדתך גאמנו מאד לביתך גאוה־י גאוה קדש יהוה
 לארץ ימים :

יהי כבוד יהוה לעולם ישמח יהוה במעשיו : יהי שם יהוה מברך מעתה
 ועד־עולם : ממורה שמש עד־מבוא מהלל שם יהוה : רם על־כל־
 גוים יהוה על השמים פבורו : יהוה שמך לעולם יהוה זכרה לדר ודר :
 יהוה בשמים הכין פסאו ומלכותו בכל משלה : ישמחו השמים ותגל
 הארץ ויאמרו בגוים יהוה מלך : יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעלם
 ועד : יהוה מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו יהוה הפיר עצת גוים הגיא
 מחשבות עמים : רבות מחשבות בלב איש ועצת־יהוה היא תקום :
 עצת יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר : כי הוא אמר ויהי
 הוא צוה ויעמד : פי־בחר יהוה בציון אנה למושב לו : פי־יעקב בחר
 לו יה ישראל לסגלתו : כיו לא־ימש יהוה עמו ונתלתו לא יעזוב :
 והוא רחום יבפר עון ולא ישחית ותרצה להשיב אפו ולא יעיר כל־
 חמתו : יהוה הושיעה המלך יעגנו ביום קראנו :

אשרי יושבי ביתך עוד יתלוקה סלה : אשרי העם שבתה לו אשרי
 העם שיהוה אלהיו : • תהלה לדר ארוממה אלוהי המלך ואברכה
 שמך לעולם ועד : • בכל־יום אברכה ואתלה שמך לעולם ועד :
 גדול

שחרית לשבת

גדול יהיה ומהלל מאוד ולגדלתו אין חקר : י דור לדור ישבח מעשיו
 וגבורתו יגידו : ה הדר כבוד הנה ודברי נפלאותיה אשיתה : י ועוז
 נראה תיה יאמרו וגדלותה (גדולתה ק) אספרנה : י זכר רב טובה יגיעו
 וצדקותה ירגנו : ח הצון ורחום יהיה ארה אפים וגדול (גדל ק) חסד : ט מזב
 יהיה לכל ורחמו על כל מעשיו : י יודו יהיה כל מעשיו וחסידה
 יברכה : יא כבוד מלכותה יאמרו וגבורתה יברו : יב להודיע לבני האדם
 גבורתו וכבוד הדר מלכותו : יג מלכותה מלכות כל עולמים וממשילתה
 בכל דור דור : יד סמה יהיה לכל הנפלים וזקף לכל הכפופים : טו עני
 כל אלה ישברו ואפה נחמץ להם את אכלם בעתו : טז פתח את ידה
 ומשביע לכל חי רצון : יז צהיק יהיה בכל דרכיו וחסד בכל מעשיו :
 יח קרוב יהיה לכל קראו לכל אשר יקראו באמת : יט רצון יראו יעשה
 ואת שעתם ישמע וישועם : כ שומר יהיה את כל אהבו ואת כל
 הרשעים ישמיד : כא תהלת יהיה ובר פי ויברך כל בשר שם קדשו
 לעולם ועד : ואתנו וברכה יה מעתה ועד עולם הללויה :
 הללויה הללי נפשי את יהוה : ב אתלה יהיה בחי אומרה לאלתי
 בעודי : ג אלתי בחו בנדיבים בן אדם שאין לו תשועה :
 תצא רוחו ישב לאדמתו ביום ההוא אברו עשה נתנו : ד אשרי שאל
 יעקב בעורו שברו על יהוה אלתי : ו עשה שמים וארץ אתהים ואת
 כל אשר בם השמר אמת לעולם : ז עשה משפט לעשוקים נתן להם
 לרעבים יהוה כחיר אסורים : ח יהוה פקח עורים יהיה זקף כפופים
 יהיה אהב צדיקים : ט יהוה שמר את גרים יתום ואלמנה יעודד ונה
 רשעים יעות : י ימלה יהוה לעולם אלתה ציון לדר ודר הללויה :
 הללויה ביר טוב וברה אלהינו בירנעים נאווה תהלה : ב בנה ירושלם
 יהוה נדחי ישראל יבנם : ג הרופא לשבירי לב ומהביש
 לעצבותם : ד מזנה מספר לכוכבים לכלם שמות יקרא : ה גדול אדונינו
 ורב כח לתבונתו אין מספר : ו מעודר ענוים יהוה משפיל רשעים עדי
 ארץ : ז ענו ליהוה בתודה ופרו לאלהינו בכבוד : ח המכסה שמם
 בעבים המכין לארץ כמר המצמים הרים חציר : ט נוה לבהמה לחמה
 לבני ערב אשר יקראו : י לא בגבורת הסום יחפץ לאבשוקי האיש
 ידעה : יא רוצה יהוה את יראו את המנחלים לחסדו : יב שבחי ירושלם
 את יהוה הללי אלתה ציון : יג כחוק בריחי שענה בנה בגנה בקרבה :
 יד השם גבולה שלום תלב חטים ישבעה : טו השלם אמרתו ארץ עד

מִתְבַּהַר יְרוּחַ דְּבָרוֹ : יי הַנִּתְּחַן שֶׁלֹּג בְּצִמְרַר כְּפֹדֶר כְּאֶפֶר יַפְזֹר : יי מִשְׁלֵיךְ
 קָרְחוֹ כְּפִתִּים לִפְנֵי קָרְחוֹ מִי יַעֲמֵד : יי יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּסֵם יֹשֵׁב רוּחוֹ
 יִזְלוּמָם : יי כִּנְיֹד דְּבָרָיו לְעֵקֶב חֲקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל : יי לֹא עֵשֶׂה
 בְּנוֹ לְכַלְגָּוִי וַיִּשְׁפָּטִים בְּלִיַּדְעוּם הַלְלוּהָ :

• הַלְלוּהָ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים : יי הַלְלוּהוּ
 כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ בְּלִצְבָאוֹ : יי הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וַיְרַח הַלְלוּהוּ
 כָּל־בּוֹכָבָי אֹר : יי הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַפְּנִים אֲשֶׁר ו מעַל הַשָּׁמַיִם :
 יי יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צְוֶה וַנְּבָרָאוֹ : יי וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם חֶקֶךְ
 נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר : יי הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנְיִינִים וְכָל־תַּהֲבֹת :
 יי אֵשׁ וְכֶרֶד יִלְגַּם וְקִיטוֹר רוּחַ סַעֲרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ : יי הַתְּרִים וְכָל־נִבְעוֹת
 עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָנִים : יי הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רִמָּשׁ וְצִפּוֹר כָּנָף : יי מַלְכֵי־
 אָרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים עֲרִים וְכָל־שְׁפָטֵי אָרֶץ : יי בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוֹלוֹת וְנָגִים
 עַסְיָעָרִים : יי יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי־יִנְעֻנְבֻ שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוּ עַל־
 אָרֶץ וְשָׁמַיִם : יי וַיִּרְם קָרְן לְעַמּוֹ תְהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עַם
 קָרְבוֹ הַלְלוּהָ :

• הַלְלוּהָ וְשִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תַּהַלְלֵתוּ בְּקַבֵּל חֲסִידִים : יי יִשְׂמַח־
 יִשְׂרָאֵל בַּעֲשׂוֹ בְנֵי צִיּוֹן וַיְגִילוּ בְּמַלְכָּם : יי יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחֹל
 בְּתֹף וּבְנֹר וּצְרוּרוֹ : יי כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיִּפְאַר עַנּוּיִם בִּישׁוּעָה :
 יי יַעֲלוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד וַיִּרְגְּנוּ עַל מִשְׁבֹּתָם : יי רוּמָמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְהִרְבּוּ
 פִּיפּוּיֹת בְּיָדָם : יי לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגוֹיִם הוֹכַחֹת בְּלְאֻמִּים : יי לְאַסֵּר מַלְכֵיהֶם
 בְּזֻקִים וּנְכַבְּדֵיהֶם בְּכַבְּדֵי בְרוּל : יי לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כְּתוֹב הַדָּר הוּא
 לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּהָ :

• הַלְלוּהָ וְהַלְלוּ אֵל בְּקוֹדֶשׁ הַלְלוּהוּ בְּרִקְעַ עֲזוֹ : יי הַלְלוּהוּ בְּגִבוֹרָתוֹ
 הַלְלוּהוּ בְּרֹב גְּדָלוֹ : יי הַלְלוּהוּ בְּתַקַּע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּגִבֹּל
 וּבְנֹר : יי הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנְעִים וְעֻגָב : יי הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־
 שִׁמְעֵי הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : יי כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלְלֵהָ הַלְלוּהָ : כִּי הַתִּיָּה :
 בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן בְּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֶׁבַן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּהָ :
 בְּרוּךְ וְיְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבַדּוֹ : וּבְרוּךְ וְ
 שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּפְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאַמֵּן :

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־תְּהַלְלָה וַיֹּאמֶר דָּוִד בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם : לָהּ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה
 וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַחַת וְהַהוֹד כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָהּ יְהוָה הַמַּמְלָכָה
 וְהַמְּתַנַּשֵּׂא

שחרית לעיבת

זמנתנו שא לכלו לראש: והעשר ותכבוד מלפניך ואמה מושל בכל
ובקרה פת וגבורה ובקרה לגדל ולחוק לכל: ועמה אלהינו מודים אנחנו
לך ומתללים לשם תפארתך: ויברכו שם כבודך ומרובם על כל ברכה
ותהלה: אמה הוא יהוה לבקרה את עשית את השמים שמי השמים
וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם ואמה מביה
את כלם וצבא השמים לה משתהוים: אמה היא יהוה האלהים אשר
פתרת באברם והוצאתו מאור פשדים ושמה שמו אברהם: ומצאת את
לכבו נאמן לפניה וברוח עמו הברית לתת את ארץ הבנעני תתי
האמרי ותפרזי ותיבסי ותנגישי לתת לזרעו ותקם את דברך כי צדיק
אתה: ותרא את עני אבתינו במצרים ואת זעקתם שמעת עליהם סוף:
ותתן אותם ומפתים בפרעה ובכל עבדיו ובכל עם ארצו: פי יבעת פי
הזרוד עליהם ותעשי לה שם כהיום הזה: ותים בקעת לפניהם ויעברו
בתוך הים ביבשה: ואת דר פיהם השלכת במצולת כמו אכן כמים עזים:
וינישע יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים ורא ישראל את
מצרים מת על שפת הים: וינא ישראל את הנהג הגדלה
אשר עשה יהוה במצרים וייראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה
ובמשה עבדו:

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר
אשריה ליהוה כי נאה נאה סוף ורכבו רמה בים: ועני וזמרת יה
ויהי לי לישועה זה אלי ואנהו אלי ואתי אבי וארמנותי: יהוה איש
מלחמה יהוה שמו: מרפבת פרעה ותלו ידה בים ומבחר שלשו
טבעו בים סוף: והמת ים ימדו ירדו במצולת כמו אבן: ומינה יהוה
גאדתי בפת מינה יהוה תרעץ אויב: וברב גאונה תהרס קמחה תשלח
דגנה יאכלמו פקש: וברוח אפיה גערמו מים נצבו כמו ינד גולים
קפאו ההמת בלבים: אמר אויב אדתי אישיג אחלק שלל המלאמו
גפשי אריק תרפי תורי שמו ידי: גשפת ברוחה כפמו ים צללו כעופרת
במים אדירים: מי כמכהו באלם יהוה מי כמכה נאמר פקדש גורא
תהלת עשה פלא: י גטית מינה תבל עמו ארץ: י גתית בתסהה
עניו גאלתם גתלתם בעזת אלונה קדישה: י שמעו עמים ירעו תול
אחו ישיבי פלשת: אז נבהלו אדופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד
גמנו כל ישיבי כנען: הפל עליהם אמתה ופתר בגדל ורועה יהמו
באבן עדי עבר עמה יהוה עדי עבר עמו קיית: י תבאמו ותפעמו

בְּתֵר נִחַלְתָּהּ מִכּוֹן לְשִׁבְתָּהּ פְּעַלְתָּ יְהוָה מִקֶּדֶשׁ אֲדָנִי כִּי נִגְנֵנוּ יְדָדָה: " יְהוָה וְיִמְלֹךְ לְעַלְמֵי וָעַד: יְהוָה וְיִמְלֹךְ לְעַלְמֵי וָעַד: יְהוָה מִלְּטוֹתַי קָאֵם לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֹלָמֵינָא: " כִּי בָא סוּס פָּרְעָה פָּרַדְפוּ וּבִפְרָשָׁיו בָּיָם וַיֵּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מִן הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיַּבֶּשֶׁת בְּתוֹךְ הַיָּם: כִּי לִיהוָה הַיְמִלּוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּתֵר צִיּוֹן לְשִׁפְטֵי אֶת־הַיָּד הַיְמִנִית וְהוֹתֵתָ לִיהוָה הַיְמִלּוּכָה: וְהִנֵּה יְהוָה לְמַלְאָךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:

נִשְׁמַת כָּל־יְחִי תִבְרַךְ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ • וְרוּחַ כָּל־בֶּשֶׂר תִּפְאֵר
 וְתִרְוַמֶם זִכְרֶךָ מִלְּפָנֵי תָמִיד • מִן־הָעוֹלָם
 וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל • וּמִבְּלַעַדֶיךָ אֵין לָנוּ
 מִלְּךָ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמַפְרָנֶם
 וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ
 מִלְּךָ אֱלֹה אַתָּה: אֱלֹהֵי הַרְאִשׁוֹנִים
 וְהָאַחֲרוֹנִים אֱלֹהֵי כָּל־בְּרִיּוֹת אֲרוֹן כָּל־
 תּוֹלְדוֹת הַמַּהְקֵל בְּרַב הַתְּשׁוּבָחוֹת • הַמְּנַתֵּג
 עוֹלָמוֹ בְּהַסֵּד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים • וִיהוָה הַנֵּה
 לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן הַמְּעוֹרֵר יְשָׁנִים וְהַמְּקַיֵּץ
 נִרְדָּמִים וְהַמְּשִׁיחַ אֱלֹמִים וְהַמְּתִיר אֲסוּרִים
 וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים • לָךְ לְבַדְּךָ
 אֲנַחְנוּ מוֹדִים • אֱלֹהֵי פִינוּ מְלֵא שִׁירָה בָּיָם
 וְלִשְׁוֹנֵנוּ רִנָּה בְּהַמּוֹן גִּלְיוֹ וְשִׁבְתוֹתֵינוּ שְׁבַח
 בְּמִרְחַבֵי רִקְיעַ וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ
 וּכְיָרַח וְיָדֵינוּ פְּרוֹשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם וְרַגְלֵינוּ

קלות פְּאִלוֹת : אִין אָנוּ מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת
 לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרְךָ אֶת־
 שְׁמֶךָ עַל־אֶחָת מֵאֲלֶף אֲלָפִי אֲלָפִים וּרְבִי
 רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נַפְסִים וּנְפִלְאוֹת
 שְׁעֵשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנִים : מְמוֹצְרִים
 וְאַלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ •
 בָּרַעַב זָנַתָּנוּ וּבְשֶׁבַע כִּלְכִּלְתָּנוּ מִהָרֵב
 הִצַּלְתָּנוּ וּמִדְּבַר מִלְּטָתָנוּ וּמִחֲלוֹם רָעִים
 וּנְאֻמִּים דְּלִיתָנוּ : עַד־הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ
 וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חַסְדֶיךָ • וְאֵל־הַתַּשְׁשָׁנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ לְנֹצַח : עַל־כֵּן אֲבָרִים שִׁפְלִגְתָּ בָּנוּ
 וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנִּפְחַתָּ בְּאַפֵּינוּ וּלְשׁוֹן אֲשֶׁר
 שָׁמַתָּ בְּפִינוּ : הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ
 וַיִּפְאֲרוּ וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּמְלִיכוּ
 אֶת־שְׁמֶךָ מִלְּבָנוּ : כִּי כָּל־פֶּה לָךְ יוֹדֶה וְכָל־
 לְשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּע • וְכָל־עֵין לָךְ תִּצְפֶּה וְכָל־
 בֶּרֶךְ לָךְ תִּכְרַע וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה :
 וְכָל־הַלְּבָבוֹת יִירְאוּךָ וְכָל־קֶרֶב וְכָל־זֶמְרוֹ
 לְשִׁמְךָ • כִּדְבַר שְׁכֵתוֹב כָּל־עֲצָמוֹתַי •
 תֹּאמְרָנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק
 מִמָּנוּ וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִגּוֹזְלוֹ : מִי יִדְמֶה־לָּךְ וּמִי
 יִשְׁוֶה־לָּךְ וּמִי יַעֲרֶךְ־לָּךְ • הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר

וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלוּיִן קִנְיָה שָׁמַיִם וְאָרֶץ: נְהַלְלֶךָ
וּנְשַׁבְּחֶךָ וּנְכַפְּרֶךָ וּנְבָרְכְךָ אֶת־שֵׁם קְדוֹשְׁךָ •
כְּאִמּוֹר לְדוֹד וּבְרַכְי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכִלְ־קִרְבִי
אֶת־שֵׁם קְדוֹשׁוֹ:

הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֲיֹהֶי הַגְּדוֹל בְּכַבּוֹד שְׁמֶךָ •
הַגָּבוֹר לְנִצַּח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרָאוֹתֶיךָ •
הַמְּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ • וְכַתּוּב רַנְנוּ
צְדִיקִים בַּיהוָה לְיִשְׂרָאֵל נְאֻה תְהִלָּה:
בְּפִי יִשְׂרָאֵל הַתְרוֹמֵם • וּבְשִׁפְתַי צְדִיקִים
תִּתְבָּרַךְ • וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדֵּשׁ • וּבְקִרְב
קְדוֹשִׁים תִּתְהַלֵּל:

וּבַמְקַהְלוֹת רַבּוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַנְה יִתְפָּאֵר
שְׁמֶךָ מִלְּבָנֵינוּ בְּכֹל־דּוֹר וְדוֹר שְׁכֵן חוֹבֵת
כָּל־הַיְצוּרִים • לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְחַדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדָּר לְבָרַךְ
לְעַלָּה וּלְקַלֵּם עַל כָּל־דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת דּוֹד
בְּיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶךָ מְשִׁיחֶךָ:

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְּבָנֵינוּ הָאֵל הַמְּלֶךְ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ • כִּי לָךְ נִאֻה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד שִׁיר וְשִׁבְחָה תֵּלֵל וְנִמְרָה עִז וּמִמְשָׁלָה נִצַּח גְּדוּלָה
וּגְבוּרָה תְהִלָּה וְתִפְאָרֶת קְדוּשָׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל: בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה אֵל מְלֶךְ גְּדוֹל וּמְהַלָּל בְּתַשְׁבְּחוֹת אֵל הַתְּהוֹדָאוֹת אֲדוֹן

הַנְּפִלְאוֹת בּוֹרֵא כָּל־הַנְּשֻׁמוֹת רַבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים • הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי
וּמְרָה • מֶלֶךְ יַחֲדוֹ חַי הָעוֹלָמִים :

(נבד"ח מיום ח' דר"ס עד אהר יו"כ קודם חצי קדיש יאמר שיר המעלות ממעמקים ונר) :
א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים כְּרָאֵהוּ יְהוָה : ב אֲדַנִּי שְׁמַעַה בְּקוֹלִי תִהְיֶינָה
אֲזוּנֶיךָ בְּשִׁבּוֹת לְקוֹל תַּרְעֻמֵּי : ג אִם־שָׁעוֹת תִּשְׁמְרֶינָה אֲדַנִּי מִי
יַעֲמֹד : ד כִּי־עָמְדָה הִסְלִיחָה לְמַעַן תִּעֲרָא : ה קִוִּיתִי יְהוָה קִוִּיתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ
הוֹחֵלְתִּי : ו נַפְשִׁי לְאֲדֹנָי מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר שְׁמָרִים לְבַקֵּר : ז יַחַל יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוָה כִּי־עַבְדְּיְהוָה הִתְחַסַּד וְהִרְבֵּה עִמּוֹ פְּרוֹת : ח וְהוּא יַפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו : הַיְדוּ קִדִּישׁ

חַיֵּן בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ :

קָהַל חַיֵּן בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר
וּבוֹרֵא חֲשֵׁךְ עֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֵּל :

כשתל יו"ס בחול אומרים המאיר לארץ :

הַמַּאִיר לְאַרְצָךְ	הַכֵּל יוֹדֶךָ וְהַכֵּל יִשְׁבַּחְךָ וְהַכֵּל
וְלִדְרִים	יֹאמְרוּ אֵין קְדוֹשׁ כִּי־יְהוָה • הַכֵּל
עֲלֶיךָ בְּרַחֲמִים	יְרוּמְמוּךָ פִּלְגָה יוֹצֵר הַכֵּל • הָאֵל
וּבְטוּבוֹ מְחַדָּשׁ	הַפּוֹתֵחַ בְּכָל־יּוֹם דְּלֹתוֹת שְׁעָרֵי
בְּכָל־יּוֹם תְּמִיד	מִזְרַח וּבּוֹקֵעַ חֲלוֹנֵי רְקִיעַ מוֹצִיא
מַעֲשֵׂה־בְּרָאשִׁית :	חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוּן
מִה־רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ	שֶׁבָתָהּ וּמַאִיר לְעוֹלָם כָּלוֹ וְלִיוֹשְׁבָיו
יְהוָה כָּל־מִן בְּחֻבָּה	שֶׁבָרָא בְּמוֹדַת הַרְחָמִים : הַמַּאִיר
עֲשֵׂיתָ מְלָאָה	לְאַרְצָךְ וְלִדְרִים עֲלֶיךָ בְּרַחֲמִים •
הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ :	וּבְטוּבוֹ מְחַדָּשׁ בְּכָל־יּוֹם תְּמִיד
הַמֶּלֶךְ הַמְּרוֹמֵם	מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית : מִה־רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ
לְבַדּוֹ מֵאֵז הַמְּשַׁבֵּחַ	וְהַמְּבָאֵר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא
וְהַמְּבָאֵר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא	מִיְמוֹת עוֹלָם :
מִיְמוֹת עוֹלָם :	

הָאָרֶץ קִנְיָנָה: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבָדוֹ
 מֵאֵז הַמִּשְׁבַּח וְהַמְפָּאָר וְהַמְתַּנְשֵׂא
 מִיְמוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֲזֵנוּ צוּר
 מִשְׁגָּבֵנוּ מִגֹּן יִשְׁעֵנוּ מִשְׁגָּב
 בְּעַדְנוּ: אֵל בְּרוּךְ
 גְּדוֹל דַּעַה הַכֵּן
 וּפְעֵל וְחַדֵּי תַמְהָ
 מִזֵּב יִצַר כְּבוֹד
 לְשֵׁמוֹ מְאֹדוֹת
 נִתֵן סְבִיבוֹת עֲזוֹ
 פְּנוֹת צְבָאוֹ
 קְדוֹשִׁים הַזְּמִי
 שְׂדֵי תְּמִיד
 הַמְתִּים:

אֵל הַי עוֹלָם
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן
 עֲזֵנוּ צוּר מִשְׁגָּבֵנוּ
 מִגֹּן יִשְׁעֵנוּ מִשְׁגָּב
 בְּעַדְנוּ: אֵל בְּרוּךְ
 גְּדוֹל דַּעַה הַכֵּן
 וּפְעֵל וְחַדֵּי תַמְהָ
 מִזֵּב יִצַר כְּבוֹד
 לְשֵׁמוֹ מְאֹדוֹת
 נִתֵן סְבִיבוֹת עֲזוֹ
 פְּנוֹת צְבָאוֹ
 קְדוֹשִׁים הַזְּמִי
 שְׂדֵי תְּמִיד
 מִסְפָּרִים כְּבוֹד־אֵל
 וְקִדְשָׁתוֹ: תִּתְבַּרְךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בְּשֵׁמִים מְפֹעֵל
 וְעַל־הָאָרֶץ מִתְחַת
 עַל כָּל שְׂבַח
 מַעֲשֵׂה יְדִידָה וְעַל־
 מְאֹדוֹתֶיךָ שִׁיְצַרְתָּ
 יִפְאָרְךָ סֵלָה:
 תִּתְבַּרְךָ לְנֶעַח

אֵל אֲדוֹן עַל כָּל־הַמַּעֲשִׂים • בְּרוּךְ
 וּמְבָרָךְ בְּפִי כָּל־הַנְּשָׁמָה • גְּדוֹלוֹ
 וְטוֹבוֹ מְלֵא עוֹלָם • הַעֵת וְתַבּוּנָה
 סִבְבִּים הוֹדוּ: הַמְתַּנְשֵׂא עַל־חַיּוֹת
 הַקֶּדֶשׁ • וְנִתְהַדָּר בְּכְבוֹד עַל־
 הַמְּרַכְּבָה • זְכוֹת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי
 כְּסֹאוֹ • הַסֵּד וּרְחֻמִּים מְלֵא כְבוֹדוֹ:
 טוֹבִים מְאֹדוֹת שִׁבְרָא אֱלֹהֵינוּ יִצְרָם
 בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׁכָּל • כֶּחַ וּגְבוּרָה נִתֵן בָּהֶם •
 לַחַיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב הַתְּבַל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים
 נְגִיה • נְאֻה זִיוֹם בְּכָל־הָעוֹלָם • שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשֹׁשְׁבִים
 בְּבוֹאָם • עֹשִׂים בְּאִימָה רְצוֹן קוֹנֵם: פָּאָר וְכְבוֹד

וּתְנִים

צוֹתְנִים לְשִׁמּוֹ • צָהֳלָה וְרָנָה לְזִכָּר מַלְכוּתוֹ • קָרָא
 לְשִׁמְשׁ וַיִּזְרַח-אֹר • רָאָה וְהִתְקַן צוּרַת הַלְבָנָה :
 יָשַׁב נוֹתְנִים-לוֹ כָּל-צָבָא מְרוֹם • תַּפְאֶרֶת וַגְּדָלָה
 שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפְנֵי הַקֶּדֶשׁ :

לְאֵל אֲשֶׁר יָשַׁב מִכָּל-הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 נִתְעַלָּה וַיֵּשֶׁב עַל-כִּסֵּא כְבוֹדוֹ • תַּפְאֶרֶת עֲמָה
 לַיּוֹם הַמְּנוּחָה עֲנַג קָרָא לַיּוֹם הַשְּׁבִית : זֶה שְׁבַח יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי שָׁבוּ שְׁבִית אֵל מִכָּל-מַלְאָכָתוֹ : וַיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִשְׁבַּח וְאוֹמֵר מְזֻמָּר שִׁיר לַיּוֹם הַשְּׁבִית :
 מִזֶּבֶב רְהוּדוֹת לִיהוָה : לְפִיכָךְ יִפְאָרוּ וַיְבָרְכוּ לְאֵל כָּל-
 יִצְרָיו שְׁבַח יָקָר וַגְּדָלָה וְכְבוֹד יִתְּנוּ לְאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר
 כָּל הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ בַּיּוֹם
 שְׁבִית קִדְשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדֵּשׁ וְזָכְרֶךָ
 מִלְּכֵנוּ יִתְפָּאֵר בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת
 עַל כָּל-שְׁבַח מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ וְעַל-מְאוֹרֵי-אֹר שִׁיְצַרְתָּ
 יִפְאָרוּךָ סֶלָה :

תִּתְבָּרַךְ לְנֶצַח צוּרֵנוּ מִלְּכֵנוּ וּגְאֻלְנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים
 יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְּכֵנוּ יוֹצֵר מְשֻׁרְתִּים
 וְאֲשֶׁר מְשֻׁרְתֵינוּ כָּלֵם עוֹמְדִים בְּרוֹם עוֹלָם וּמְשֻׁמְעִים
 בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם :
 כָּלֵם אֱהוּבִים כָּלֵם בְּרוּרִים כָּלֵם גְּבוּרִים כָּלֵם קְדוֹשִׁים
 וְכָלֵם עֲשִׂים בְּאִימָה וּבְיִרְאָה רִצּוֹן קוֹנֵם : וְכָלֵם פּוֹתְחִים
 אֶת-פִּיהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים
 וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמְעֲרִיצִים וּמְקַדְּשִׁים וּמְמַלְכִים :

את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא:
 וכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים זה מזה
 ונותנים באהבה רשות זה לזה: להקדיש ליוצרים
 בנתת רוח בשפה ברורה ובנעימה קדושה כלם
 כאחד עונים באימה ואומרים ביראה:

קדוש | קדוש קדוש יהוה צבאות מלא כל-
 הארץ כבודו:

והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים
 לעמת השרפים לעמתם מושבחים
 ואומרים:

ברוך כבוד יהוה ממקומו:

לאל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקיים זמרות
 יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא לבדו מרום
 וקדוש פועל גבורות עשה חדשות בעל מלחמות
 זוהר צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות נורא
 תהלות ארון הנפלאות המתחדש בטיבו בכל יום המיד
 מעשה בראשית כאמור לעשה אורים גדלים כי
 לעולם חסדו: ברוך אתה יהוה יוצר המאורות:

אהבת עולם אהבנו יהוה אלהינו חמלה גדולה
 ויתרה חמלת עלינו: אבינו מלכנו בעבור
 שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו בך והלמדנו
 חקן חיים לעשות רצונך בלבב שלם כן תחננו
 והלמדנו: אבינו אב הרחמן המרחם רחמנו עלינו

וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל לְשִׁמְעַ לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד
 לְשָׁמֵר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרַתְךָ
 בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ וּדְבַק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
 וַיַּחַד לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְלֹא־נִבְוֵשׁ
 וְלֹא־נִפְלֵם וְלֹא־נִבְשָׁל לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְּשֵׁם קְדוּשָׁתְךָ
 הִגְדוּל וְהַנּוֹרָא בְּמַחְנוּ נִגְיִלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ:
 וּרְחַמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְחַסְדֶיךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבוּנוּ
 נִצַּח כֹּלָה וָעֶד: מִזֵּה וְהִבֵּא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם
 מְהֵרָה: וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ: וְשָׁבוֹר
 עָלֵנוּ מֵעַל צְוָאֲרֵינוּ וְתוֹלִיכֵנוּ מִתְּהַרָה קוֹמָמִיּוֹת
 לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יִשׁוּעוֹת אֶתְּהָ וּבִנּוּ בְּחֵרֶת מְבָל־
 עִם וְלִשׁוֹן וְקִרְבָּתָנוּ מִלִּבֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל בְּאַהֲבָה
 לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיִחְדָּךָ וּלְאַהֲבָה אֶת־שְׁמֶךָ: בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

י שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

י הַיְוָה־בְּתָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
 וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: יוְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַד־לִבְּךָ: יוְשִׁנְנֶתֶם לִבְּךָ וּדְבַרְתָּ
 בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשִׁכְבְּךָ
 וּבְקוּמָתְךָ: יוְקִשְׁרֶתֶם לְאוֹת עַל־יְדֶיךָ וְהָיוּ לְטַמְטַפֹּת בֵּין
 עֵינֶיךָ: ׀ וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:
 י וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי
 מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

וּלְעַבְדוֹ בְּכָל־לַבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם : י וְנָתַתִּי מִטָּר־
 אֲרָצְכֶם בְּעַתּוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגַנְךָ וְתִירְשֶׁךָ
 וַיִּצְהַרְךָ : טו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשַׂדֶּךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאִכְלֹתָ
 וּשְׂבַעְתָּ : טז הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פְּרִיפְתָה לַבְּבֶכֶם וְסֻרְתֵּם
 וְעַבְדֵתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : יז וְהָרָה
 אֶפֶי־יְהוָה בְּכֶם וְעָזַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מִטָּר
 וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאִבְרֹתֶם מִהָרָה מֵעַל
 הָאָרֶץ הַפִּמְכָה אֲשֶׁר יִהְיֶה נָתַן לָכֶם : יח וּשְׂמַתֶּם אֶת־
 דְּבַר־יְהוָה עַל־לַבְבְּכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֶתֶּם
 לְאוֹת עַל־יְדֵיכֶם וְהָיוּ לְמוֹטֵפֶת בֵּין עֵינֵיכֶם : יט וּלְמִדְּתֵם
 אֶתֶּם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתֹּךָ
 בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְךָ וּבְקוֹמְךָ : כ וּכְתַבְתֶּם עַל־מוֹנוֹת
 בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :

כא לְמוֹעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וַיְמִי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיבָם לָתֵת לָהֶם כִּיְמֵי

הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ :

לז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : לח דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם זֵאת עַל־

כנפֵי בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתַנּוּ עַל־צִיצֵת הַכִּנֹּף פְּתִיל
 תְּכֵלֶת : לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצֵת וּרְאוּתָם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
 אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתְּרוּ אַחֲרַי
 לַבְּבֶכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם :
 מ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהָיִיתֶם
 קְדוֹשִׁים לֹא־תִהְיֶה בָּם : מא אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר

הִצֵּאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :

אֲמַת וַיֵּצִיב וַנְּכוּן וַקִּיָּם וַיִּשָּׂר וַנְּאָמֵן וַאֲהִיב וַחֲבִיב וַנְּהַמְד
וַנְּעִים וַנּוֹרָא וַאֲדִיר וַמְתַקֵּן וַמְקַבֵּל וַטוֹב וַיִּפֶּה
הַדְּבָר הַזֶּה עֲלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : אֲמַת אֱלֹהֵי עוֹלָם מִלְּכֵנוּ
צוּר יַעֲקֹב מִיָּגוֹן יִשְׁעֵנוּ לְדֹר וָדֹר הוּא קִיָּם וְשִׁמּוֹ קִיָּם
וְכִסְאוֹ נָכוּן וּמִלְכוּתוֹ ^(כ"ה) וַאֲמִנְתּוֹ לְעֵד קִיָּמַת : וַדְּבָרָיו
חַיִּים וַקִּיָּמִים נְאֻמָּנִים וַנְּחַמְדִּים לְעֵד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים :
עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעַלֵּינוּ עַל־בְּנֵינוּ וְעַל־דוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־
דוֹרוֹת זָרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ עַל־הָרָאשׁוֹנִים וְעַל־
הָאֲחֵרוֹנִים דְּבָר טוֹב וַקִּיָּם בְּאֲמַת וּבְאֲמוֹנָה חוֹק וְלֹא
יַעֲבוּר : אֲמַת שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ
מִלְּכֵנוּ מִלְּךְ אֲבוֹתֵינוּ נוֹאֲלֵנוּ נוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ צוּרֵנוּ צוּר
יִשׁוּעַתָּנוּ פוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׂמֵךְ וְאֵין לָנוּ
עוֹד אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ סֵלָה :

עֲזַרְתָּ אֲבוֹתֵינוּ אֵתָה הוּא מֵעוֹלָם מִיָּגוֹן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דוֹר וָדוֹר : בְּרוּם עוֹלָם
מוֹשֶׁבֶךָ וּמוֹשֶׁפְּטִיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אֶרֶץ : אֲמַת
אֲשֶׁרֵי אִישׁ שִׁישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וְדְבָרְךָ יִשׁוּם
עַל לְבוֹ : אֲמַת אֵתָה הוּא אֲדוֹן לְעַמְּךָ וּמִלְּךָ גְּבוּר לְרִיב
רִיבָם לְאֲבוֹת וּבְנִים : אֲמַת אֵתָה הוּא רֹאשׁוֹן וְאֵתָה
הוּא אַחֲרוֹן וּמִבְּרַעְדֶּיךָ אֵין לָנוּ מִלְּךָ נוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ :
אֲמַת מִמִּצְרַיִם גְּאֻלָּתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עַבְדִּים
פְּדִיתָנוּ : כָּל־כְּבוֹרֵיהֶם תְּרַנֵּן וּבְכוּרֶךָ יִשְׂרָאֵל גְּאֻלָּתְ

וּבְסוּף לָהֶם בִּקְעַת וַיְדִים טְבַעַת וַיְדִידִים הַעֲבֵרְתָּ
 וַיְכַסּוּ מִיָּם צְרִידָם אֶחָד מֵהֶם לֹא נֹתֵר: עַל־זֹאת שִׁבְחֵנוּ
 אֲהוּבִים וְרוֹמְמוֹ לְאֵל וְנִתְּנוּ יְדִידִים וּמְרוֹת שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבְּחוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם: רַם
 וְנִשְׂא גְדוֹל וְנוֹרָא מְשֻׁפֵּל גְּאִים עֲדֵי אֶרֶץ וּמִגְּבִיָּה
 שְׁפָלִים עַד־מְרוֹם מוֹצִיא אֲסִירִים פּוֹדֶה עַנּוּיִם עוֹזֵר
 דְּלִים הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת שׁוּעָם אֲלֵינוּ: תְּהַלּוֹת
 לְאֵל עֲלִיּוֹן גְּאֵלִם בְּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ מִשֶּׁה וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל לָךְ עֲנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלֶם:
 מִי־בְמִכָּה אֲבֵאלִם יְהוָה מִי כְּמִכָּה נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא
 תְּהַלֵּת עֲשֵׂה א פְּלֵא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחֵנוּ גְּאֵלִים לְשִׁמְךָ תְּגִדּוֹל עַל־שִׁפְת
 הַיָּם יַחַד כָּלֶם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְהוָה א
 יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעַד: וְנֶאֱמַר גְּאֵלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גְּאֵל יִשְׂרָאֵל:

אֲדֵנִי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהַלְתָּה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב הָאֵל הַגְּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים
 קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִידֵם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בְּשֵׁת זְכָרְנוּ לַחַיִּים קֹדֶה חַפֵּץ בַּחַיִּים וְכַחֲבָנוּ בַּסֶּפֶר חַיִּים לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים:

קִלְקֵה עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֵּן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֵנִי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מִי מוֹרֵד הַפֶּל: בְּיַד מוֹשִׁיב הַרְחֵם וּמוֹרֵד הַגִּשְׁמ:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בַּחֲסֵד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים
 וּמְתוֹרֵד אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר מִי כְּמוֹהוּ בְּעַל גְּבוּרוֹת

וְאִי דוֹמֶה לָךְ מְלֹךְ מְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה:

בְּשֵׁת מִי כְּמוֹךְ אֵב הַחֲסָן וְזָכַר יְצִירֵנוּ לַחַיִּים בְּרַחֲמִים:

תִּתְּנוּ אַתָּה לְחַיֵּינוּ מֵתִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

שחרית לשבת

נחלת סוף אמרי : 57

נְקַדְדֵי־שֶׁבֶת וְנַעֲרִיצְךָ בְּנֵעַם שְׁיַח סוּד שָׁרְפֵי קָדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לָךְ
 קָדְשָׁה כַּפְתּוּב עַל יַד נְבִיאָךְ וּקְרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר •
 קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : אִזּוֹ
 בְּקוֹל הַעֵשׂ גְּדוֹל אֲדִיר וְחֹזֵק מְשִׁמְיָעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לַעֲמַת
 הַשְּׂרָפִים לַעֲמַתָּם מְשִׁבְחִים וְאוֹמְרִים • פָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ :
 מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵנו תּוֹפִיעַ וְתַמְלוֹךְ עֲלֵינוּ כִּי מַחֲבִים אֲנַחְנוּ לָךְ מְתִי
 תְּמַלִּיךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעַד : תִּשְׁכּוֹן תִּתְגַּדֵּל וְתִתְקַדַּשׁ
 בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עִירָךְ לְדוֹר וָדוֹר וְלִנְצַח נִצְחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה
 מַלְכוּתְךָ בְּדַבַּר הָאֲמוּר בְּשִׁירֵי עֲוֶיךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקָךְ :
 יַמְלִיךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :

אֲתָה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יִתְלַלְךָ סְלֵחַ : פָּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ : (כְּשֵׁם הַמְּלַךְ הַקְּדוֹשׁ) :

יְשַׁמַּח מִשְׁחָה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ כִּי עֶבֶד נְאֻמֵן קָרְאֵתָ
 לוֹ כְּלִיל תִּפְאֶרֶת בְּרֵאשׁוֹ נָתַתָּ לוֹ • בְּעַמְדוֹ
 לַפְּנֵיךָ עַל הַר־סִינֵי וְשִׁנֵּי לַחַת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ
 וְכַתּוּב בָּהֶם שְׂמֹרֶת שַׁבָּת וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ :

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדוֹרָתָם
 בְּרִית עוֹלָם : בְּיָנִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעוֹלָם כִּי
 שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 שָׁבַת וַיִּנְפַשׁ :

וְלֹא נָתַתוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְלֹא תִנְחַלְתוּ
 מַלְכֵנו לְעוֹבְדֵי אֱלֹהִים וְגַם בְּמִנוּחַתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ
 עֲרָלִים כִּי לְיִשְׂרָאֵל עָמְךָ נָתַתוּ בְּאַהֲבָה לְדַעַע יַעֲקֹב
 אֲשֶׁר־בָּם בְּחַרְתָּ :

יְשַׁמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֲנֵנּוּ עִם מִקְדָּשֵׁי
 שְׁבִיעִי

(א) שש"ו (ב) ס"ו (ג) ס"ז (ד) ס"ח

שחרית לשבת

שְׁבִיעֵי • כָּלֶם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִטּוֹבָה • וּבְשִׁבְעֵי רִצְיָתָ בּו
וּקְדָשָׁתוֹ חֲמִידַת יָמִים אִתּוֹ קָרָאתָ • :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ • רִצָּה נָא בְּמִנוּחַתֵּנוּ קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ • שִׁבְעֵנוּ
מִטּוֹבָה וְשִׂמְחָה נִפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתֶךָ וְטִהַר לְבָבֵנוּ לְעִבְדֶּךָ
בְּאַמֶּת • וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שֶׁבֶת
קִדְשֶׁךָ • וַיְנַחֲנוּ בּו כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ : בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשֶּׁבֶת :

רִצָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל • וְלִתְפִלָּתָם שְׁעָה • וְהַשֵּׁב הָעֹבֵדָה
לְדָבִיר בֵּיתֶךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְהַפְּלִתָם בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרִצּוֹן וְתִהִי
לְרִצּוֹן סָמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ :

נראה חודש ולחוט של מועד :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא וַיְגַיעַ וְנִרְאָה וְנִרְצָה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקַד
וַיִּזְכֵּר • זְכָרֵנוּ וּפְקֻדּוֹתֵנוּ וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּיַדְךָ
עֲבָדֶךָ וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ וְזָכְרוֹן כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
לְפִלְמִינָה לְמַזְבֵּחַ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם
נִלְאָה חֹדֶשׁ רֵאשִׁי הַחֹדֶשׁ | נִסְכָּה חַג הַמִּצּוֹת | נִסְכָּת חַג הַסִּפּוֹת
הַזֶּה : זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּו לְמַזְבֵּחַ • וּפְקֻדּוֹתֵנוּ בּו לְבָרְכָה • וְהוֹשִׁיעֵנוּ
בּו לְחַיִּים טוֹבִים : וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְתַנְּנוּ וְנַחֵם עֲלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ
כִּי אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ • כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחֵם אֲמָתָה :

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּחַיֵּה
שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מזדים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בְּשָׂר
יִזְכְּרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְתַקְדּוֹשׁ עַל שְׁחַתִּימָתֵנוּ
וְקִיּוּמָתֵנוּ בּוֹתֵנוּ וְתַקְיָמָתֵנוּ וְתַאֲסוּף־לְיִתֵנוּ
לְהַצִּירָתֵךָ קִדְשֶׁךָ וְנִשׁוּב אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמּוֹר תִּקְוֶיךָ
וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹנֶךָ וְלַעֲבָדֶךָ בְּלִבְבֵנוּ שָׁלוֹם עַל
שְׂאֵתֵנוּ מוֹדִים לָךְ בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת :

מזדים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעַד צוּר בְּרִינּוּ מְגוֹן יִשְׁעֵנוּ
אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר וְנִדְרָה לָךְ
וְנִסְפָּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חֵינֵנוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוֹדֶשׁ לָךְ
נַעַר נִפְיָה שְׂפָכְדֵי־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

ש"י כשנתי ספסל סיני י"ז א"ח כ"ז

שחרית לשבת

בְּפִלְאוֹתֶיךָ וּמִבּוֹחֶיךָ שֶׁבְּכֹל־עֵת עָרֵב וּבִכְךָ וּצְדִיקִים הַטּוֹב כִּי לֹא־כִלִּי
בְּחֶמְךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תִמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מַעֲלָם קִיַּינוּ לָךְ :

בשבת חנוכה אומרים כאן ועל הנסים :

עַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַבְּפִלְאוֹת
שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבּוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הַהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה :

בַּיָּמִי מִתְתַּהַרְוֶה בְּיַיְהוֹנָן בְּהֵן גְּדוֹל חִשְׁמוֹנָאִי וּבְנָיו בְּשִׁעְמֻדָּה מַלְכוּת יַמֵּן
הַרְשָׁעָה עַל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהִשְׁכִּיתָם תּוֹרַתְךָ וּלְהַעֲבִירָם מִתַּיִן רְצוֹנָךְ
אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ דַּבְּרִים עֲמָדָת לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבָּת אַחֲרֵיכֶם הִנֵּף אֶת־
דִּינָם וְהִקְמַת אֶת־נִקְמָתָם מִסָּרַף גְּבוּרִים בְּיַד חַלְשִׁים וְדַבִּים בְּיַד קַעֲשִׁים
וּמַמְאִים בְּיַד מְהוּרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזָדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרַתְךָ וְלֹא
עָשִׂיתָ שֵׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה
וּפְרָקָן בְּהִיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְרִבְרִי בִּיתְךָ וּפְנֵו אֶת־הַיְכָלְךָ
יִמְתְּרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ וְהִדְלִיקוּ גֵרוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וּקְבָעוּ שְׁמוֹנֵת יָמֵי
חֲנֻכָּה אֵלֶּו לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל :

עַל־כֵּלָם יִתְבַּרְךָ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְעַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלְּכָנוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעַד :

בשבת ובתוב לתיים טובים פלגני ברייתך :

וּכְלִי־חַיִּים יִדְוֶה סֵלָה וְיִהְלָלוּ שִׁמְךָ הַגְּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הַהֵאֵל
יְשׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֵלָה הַהֵאֵל הַטּוֹב) : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ
וְלֹא נֵאֵה לְהוֹדוֹת :

לְשִׁי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַבְּנוּ בְּבִרְכָּה הַמְּשַׁלֵּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַבְּתוּבָה
עַל־יְדֵי מִשְׁהַ עֲבָדֶיךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהֵרָן וּבְנָיו כְּהֹנִים עִם
קָדוֹשְׁךָ בְּאָמֹר : יְבָרְכֶה יְהוָה וְיִשְׁמְרֶה : ^א יֵאָר יְהוָה וּפָנָיו אֱלֹהֵי יִירָחֶה : ^א
יֵשֵׂא יְהוָה ! פָּנָיו אֱלֹהֵי וְיֵשֵׂם לָהּ שְׁלוֹם : ^א

יָשִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים הֵן וְהַסֵּד וְרַחֲמִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל
עֲמָךְ בְּרַבְּנוּ אֲבִינוּ פִלְגֵנוּ בְּאֶחָד בְּאוֹר פִּנְיֶךָ כִּי בְאוֹר פִּנְיֶךָ נִתְּתָה
לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכֹל־עֵת וּבְכֹל־שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ :

בשבת ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונזרות טובות נזכר ונזכר
לפניך אנהנו וכל עמך בית ישראל לתיים טובים ולשלום :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם :

יהוה לרצון | אמרתי והגיון לבי לפניך יהוה צדי וטאלי : מ' ז קט
 אלהי נצור לשוני מדע ושפתי מדבר כרכה ולמקללי נפשי תדום תפשי
 בעפר לכל הנהיה פתח לבי בתורתך ובמצותך תרדוף נפשי וכל
 החושבים עלי רעה מדנה דבר עצתם וקלקל מחשבתם : יהו כמין לפני
 רח ומלאך יהוה דעה : למען יהלצון ידך ה' ישועה ימינה ועני : עשה
 למען שמה עשה למען ימינה עשה למען תורתך עשה למען קדשתך :
 יהו לרצון | אמרתי והגיון לבי לפניך יהוה צדי וטאלי : עשה שלום
 (כ"ח השלום) במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :
 יהו רצון שלפניך יהוה אלקינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו
 ומו חלקנו בתורתך :

היום יום שבת קדש שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש :

מומר שיר ליום השבת וכו' קדיש יתום :

אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו :
 מלכותך מלכות כל-עלמים וממשלתך בכל-הדור ודו :
 יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעלם ועד : יהוה עו לעמו
 יתן יהוה | יברך את-עמו בשלום :

בסמחון סארון יאמר סקנל :

יהו בנסע הארץ ויאמר משה קומה | יהוה ויפצו איביה וינסו
 משנאיך מפניה : כי מציון תצא תורה ודבר יהוה מירושלם :
 ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשותו :

ברוך שמייה דמרא עלמא בריך פתריך ואתריך יהא רעותך עם
 עמך ישראל לעלם ופורקן ימינה אחווי לעמך בבי
 מקדשך : ולאמטויי לנא מטוב נהורך וקבל צלותנא ברחמין
 יהא רעוא קדמך דתוריק לן תיין בטיבו ולהא אנא פקידא בגו
 צדיקיא למרחם עלי ולמגמר יתי נית פלדי לי ודי לעמך ישראל
 אנת היא זו לבלא ומפרנס לבלא אנת היא שריט על לבלא אנת
 היא השליט על מלכיא ומלכותא דילך היא אנא עבדא
 דקודשא בריך הוא דסגידנא קמה ומקמי דיקר אורייתיה : בכל
 עין ועין לא על אנש רחיצנא ולא על בר אלהין סמיכנא :
 אלא באלהא דשמיא דהוא אלהא קשוט * ואורייתיה קשוט *

ונביאוהי

(א) זכרס ד (ב) ס. (ב) סקלס קמס יג. (ג) סס כז יא.

שחרית לשבת

סז

תְּבִיאֹהֶי קְשׁוּמֵי • וּמִסְנֵא לְמַעַבְד טַבּוֹן וְקְשׁוּמֵי בֵּיה אָנָּה רַחֲמֵי :
וְלִשְׁמִייה קְדִישָׁא יְקִירָא אָנָּה אִמֵּר תּוֹשְׁבֵתָן יְהִי רַעְוָא קְדָמְךָ
דְּתַפְתַּח לְבָבֵי בְּאוֹרֵיתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלֵינּוּ דְלְבָבֵי וְלְבָא דְכָל
עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְטַב וְלַחֲיִין וְלְשָׁלָם :

סז וקבל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד :
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ :
ולומר סז גְּדוֹלוֹ לִיהוָה אֱתֵי וְנִרְוֹמְמָה שְׁמוֹ יְתָדוּ :

וקבל שנין :

לָךְ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַחַדּוֹד כִּי־כָל
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָךְ יְהוָה הַמְּמַלְכָה וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכָל וְלִרְאֵשׁ :
רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַר קְדִישׁוֹ כִּי־קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :
עַל הַכּוֹל יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא :
שְׁמוֹ שְׁלִמְלָךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : בְּעוֹלָמוֹת
שְׁבָרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא : כְּרַצוֹנוֹ וְכַרְצוֹן יִרְאוּ וְכַרְצוֹן
כָּל־עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל : צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַפְּרִיּוֹת אֱלֹהִים
כָּל־הַנְּפִשׁוֹת : הַיּוֹשֵׁב בְּמִדְבַּר מִרוֹם הַשׁוֹכֵן בְּשָׁמַיִם שְׁמֵי קָדְשׁ :
קְדִישְׁתּוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדִישְׁתּוֹ עַל כָּפֵא הַכְּבוֹד : וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמְךָ
בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָל־חַי : וְנֹאמֵר לְפָנָיו שִׁיר חֲדָשׁ כְּפִתּוּב :
שִׁירוֹ לְאֱלֹהִים זְמִירוֹ שְׁמוֹ סִלּוֹ לְרִכְב־בְּעֶרְבוֹת בֵּיה שְׁמוֹ וְעָלוֹ
לְפָנָיו : וְנִרְאֶהוּ עֵין בְּעֵין בְּשׁוּבוֹ אֶל גְּוָהוּ כְּפִתּוּב : כִּי עֵין בְּעֵין
יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן : וְנֹאמֵר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה וְרֵאוּ כָּל־בָּשָׂר
יְחָדוּ כִּי כִּי יְהוָה דִּבֵּר :

אָב הַרְחָמִים הוּא יְרַחֵם עִם עַמּוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית אִיתְּנִים וְיַצִּיל
נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְׁעוֹת הַרְעוֹת וְיִגְעַר בְּיַצַּר הַרְעָה מִן הַנְּשׂוֹאִים
וְיַחֲוֹן עָלֵינוּ לְפָלִיטַת עוֹלָמִים • וְיַמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדַּת טוֹבָה
יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים : ויעוור

(א) דנריס ו ד . ב . (ב) הנהיט כח ס . ג . יעוסי נכ ה . ד . כס ס . ד . דהח

שחרית לשבת

כשם תלויס כשחל כחול כשעת כוללת ס"ח קודס בריך שמיס יאמר י"ג מדות :

יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב־חַסֵּד
וְאַמֶּת: נִצַּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עֵינָיו וּפָשַׁע וְחַטָּאת וְנִקְּהָ:

ואמר כך יאמר תפלה זו :

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מִלֵּא מִשְׁאַלֹת לְבִי לְמוֹבָה * וְהִפַּק רְצוֹנִי וְתַן
שְׂאֵלְתִי לִי עֲבֹדָה בֶּן אֲמַתְךָ (פלוני בן פלונית) וּזְכֵנִי וְאַתֵּ--
אִשְׁתִּי וּבְנֵי וּבָנוֹתֵי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְּךָ שְׁלֵם * וּמְלַמְּנֵנו מִיִּצְר
הַרְעֵ וְתַן חֲלֻקְנוּ בְּתוֹרַתְךָ * וּזְכֵנֵנו שְׂתִּישְׂרָה שְׂכִינְתְּךָ בְּתוֹכֵנו *
וְהוֹפֵעַ עֲלֵינוּ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה * וְיִתְקַים בָּנוּ מִקְרָא שְׂכַתוֹב
וְנִתְּהָ עָלֵינוּ רוּחַ יְהוָה רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה
רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה * וְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׂתִּיזְכֵנו לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ *
וְלָלַכְת בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ * וּמִקֵּד שֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ * וְנִזְכָּה לְחַיִּים
טוֹבִים וְאַרוּכִים * וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא * וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים *
וּמִשְׁעוֹת רָעוֹת הַמְתַּרְגְּשׁוֹת לְבֵא לְעוֹלָם * וְתִבְוֹמַח בִּיתְּהָ חֶסֶד
יִסְבְּבָנְהוּ אָמֵן :

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי :

וְאַנִּי תַפְלֵת־לָךְ | יְהוָה עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חַסְדְּךָ עֲנֵנִי
בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ : בריך שמיס

בר"כ וי"כ כשעת כוללת ס"ח יאמר נ"ס י"ג מדות קודס בריך שמיס :

יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב־חַסֵּד
וְאַמֶּת: נִצַּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עֵינָיו וּפָשַׁע וְחַטָּאת וְנִקְּהָ:

ואח"כ יאמר תפלה זו :

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מִלֵּא מִשְׁאַלֹתֵי לְמוֹבָה וְהִפַּק רְצוֹנִי וְתַן שְׂאֵלְתִי
(בר"כ אין לומר זכר ומחול על כל-עונותי ועל כל-עונות אנשי
ביתי מחילה בתוך מחילה ברחמים ומתרגני מחטאי ומעוני
ומפשעי) וּזְכֵרְנִי בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפְקֹדֵנִי בְּפִקְדוֹת יִשׁוּעָה
וּרְחַמִּים וּזְכֵרְנִי לְחַיִּים אַרוּכִים לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם וּפְרִיָּסָה

(א) כשעת לך וי"ג (ב) ישעיה יא ג. (ג) ספריס יס טו. (ד) כס ס"ד. רח"ח טובה

שחרית לשבת

ע

מזִבֵּה וּכְלִפְלָה וְלַחֵם לֶאֱכֹל וּבְגָד לְלבוֹשׁ וְעֵשֶׂר וּכְבוֹד וְאֲרִיכוֹת יָמִים בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ וּשְׂכָל וּבִינָה לְהִבִּין וְלַהֲשִׁיב עִמָּךְ סוּדוֹתֶיךָ וְהִפַּק רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מַכְאוּבֵינוּ וְתַבְרַךְ כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ וְתַגְזֹר עָלֵינוּ גְזֵרוֹת מוֹבֵוֹת יִשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת וּבִטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרַעוֹת וְתֵן בְּלֵב מַלְכוֹת וְיִזְעָצְיוּ וְשָׁרְיוּ עָלֵינוּ לְמוֹבֵה אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן :

היו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי ותואלי :

וְאֲנִי תַפְלְתִי־לָךְ וַיְהִה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ : בריך שמים

וְיַעֲזֹר וְיַגְן וְיִשְׁעֵךְ לְכָל־חַסוּסִים פּוֹ וְנֹאמַר אָמֵן • הַפֵּל הִבּוּ גִדְל לְאַלְהֵינוּ וְתַגּוּ כְבוֹד לְתוֹרָה פֶּהֵן קָרַב • יַעֲמֹד (פ"ב) הַכֹּהֵן :

בְּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֶדְשָׁתוֹ :

קול וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּיתְהָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלַכֶּם הַיּוֹם :

נרמט סתורס לפניס בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ :

וּסְקַל שִׁין בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּתַרְיֵינוּ מְכַלֵּה הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרַתְךָ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרָתְךָ :

סמך הקריאה מנרד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ • בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרָתְךָ :

מִי שֶׁבְּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבֵרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יִבְרַךְ אֶת (פ"ב) בַּעֲבוּר שַׁעֲלָה לְתוֹרָה לְכַבּוֹד הַמָּקוֹם וְלְכַבּוֹד הַתּוֹרָה (צו"ס וְלְכַבּוֹד הַרַגְל) • (נר"ס וְלְכַבּוֹד יוֹם הַדִּין) בְּשֹׁכֵר זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה וּמְכַל נִגַע וּמַחֲלָה (נר"ס וְיַכְתִּבְהוּ וְיַחַתְמֵהוּ לַחַיִּים טוֹבִים בּוֹה יוֹם הַדִּין) וְיַשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצִּלְתָּה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדָיו (צו"ס וְיִזְכֶּה לַעֲלוֹת לַרַגְל) עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אַחֲיוּ וְנֹאמַר אָמֵן :

לְיוֹלָדֵם מִי שֶׁבְּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבֵרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשָּׁה וְאַהֲרֹן דוֹד וְשַׁלְמָה הוּא יִבְרַךְ אֶת הָאִשָּׁה הַיּוֹלֶדֶת (פ"ב) (עִם בְּנֵה הַנּוֹלֵד לָהּ בַּמּוֹל טוֹב) (עִם בְּתָה הַיּוֹלֶדֶת הַנּוֹלֶדֶת לָהּ בַּמּוֹל טוֹב וְיִקְרָא שְׁמָהּ בְּיִשְׂרָאֵל פ"ב) בַּעֲבוּר שַׁבְעֵלָה גִּדְר לְצַדִּיקָה בַּעֲדֵם בְּשֹׁכֵר זֶה (לוֹכֵר יַגְדִּלֵהוּ לְתוֹרָה וְלַחֻפָּה) (לְנִקְסָה יַגְדִּלֵהוּ לַחֻפָּה) וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים וְנֹאמַר אָמֵן :

לשבת

לְתוֹלַת מִי שֶׁבְּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבֵרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשָּׁה וְאַהֲרֹן דוֹד וְשַׁלְמָה הוּא (*) יִבְרַךְ אֶת הַחֻלָּה (פ"ב) בַּעֲבוּר (פ"ב) נַדְר לְצַדִּיקָה בַּעֲבוּרוֹ (לְנִקְסָה בַּעֲבוּרָה) • שַׁבַּת הִיא מְלוּעוּק וְרְפוּאָה קְרוּבָה לְבוֹא וְנֹאמַר אָמֵן :

(*) שִׁין כְּשֵׁי תַפְלֵס מִי

מִית

לחלה מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב כשה ואהרן דוד ושלמה הוא ירפא את החולה (פכ"ט) בעבור (ספנ"ט) נדר לצדקה בעבורו (לנקה בעבורה) • בשכר זה הגב'ה ימלא רחמים עליו להחליטו ולרפאותו ולהחיותו ולהחיותו (לנקה עליה להחליטה ולרפאותה ולהחיותה) וישלח לו (לה) כהרה רפואה שלימה מן השמים לרפ"ח אבריו ושס"ה גידיו (לנקה בכל אבריה וגידיה) בהוך שאר תולי ישראל רפואת הנפש ורפואת הגוף ונאמר אמר :

ברכת הצומל

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם תְּנוֹמֵל לְתַיִבִים מְזוּבֹת שְׁנַמְלֵנִי מְזוּב :

ושמן אכריו מי שְׁנַמְלֵךְ מְזוּב הוּא יִנְמְלֵךְ כָּל־מְזוּב מְלָה :

מי שצטט כצ"ע לנר מטה יאמר :

אֲבָרֹךְ אֶתְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁפַטְרֵנִי מֵעַנְשׁ הַלְזָה : אֵת קְרִיאַת הַטּוֹרָה לְטוֹר ח"ק

ובמנבניסין כס"ח להראות הכחב נעס • כל אדם יתחלל לקרנ טלטו נחובה כדי שיוכל לקרס עם שכתוב בספר הורה בעת תבנת הספר תורה • ויאמר :

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לְפָנָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

עַץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְחוֹמַת־בְּרִית מֵאֲשֶׁר : דְּרַכְיָה בְּדַבְרֵי־נֶסֶם וְכַל־נְחִיבְתֵיהָ שְׁלוֹם : אֶרֶץ יָמִים בְּיַמִּינָהּ בְּשִׂמְאַתָּה עֵשֶׂר וְכְבוֹד : יְהוָה הַפֶּן לְמַעַן צָדִק יִגְדֵל הַתּוֹרָה וַיֵּאדִיר :

ברכת הספרה לפניה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בַּבְּנֵי־אִיִּם מְזוּבִים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים בְּאֵמַת בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבוֹתֵר בַּתּוֹרָה וּבַמִּשְׁה עֲבָדוֹ וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבַבְּנֵי־אֵי הָאֵמַת וְצַדִּיק :

ולאמר הספרה מנכר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים צַדִּיק כָּל־הַדְּרוֹת הָאֵל הַנְּאֻמֵּן הָאֵמֵר וְעוֹשֵׂה הַמִּדְבָּר וּמְקִים שְׂפַל־דְּבָרָיו אֵמַת וְצַדִּיק : נְאֻמֵּן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנְאֻמִּים דְּבָרֶיךָ וְדַבְּרֵךָ אַחַד מְדַבְרֶיךָ אַחַד לֹא־יֵשׁוּב רִיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נְאֻמֵּן (כ"ו ורחמן) אַתָּה : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַנְּאֻמֵּן כָּל־דְּבָרָיו :

(*) ע"י כשערי מפלס
(*) כצ"ל מעטם שצריך שיאמר משין חתימה כחוך לחתימה וכן הוא נקראים כבוד סתמול ונאנודרכס וכמו
כטסח טביע ופמסם סוא מעטם סיל ונכמכ"ס כסוב טסה אחר כואם כנכסס .

רחם על ציון כי היא בית חיינו * ולעלובת נפש תושביע
ותשמח במהרה בימינו : ברוך אתה יהוה משמח
ציון בכנייה :

שמחנו יהוה אלהינו באלהינו הנביא עבדך * ובמלכות בית
דוד משיחך * במהרה יבא ויגל לפני * על כסאו לא
ישב זך * ולא ינחלו עוד אתרים את כבודו כי בשם קדשך
נשבעת לו שלא יכפה נרו לעולם ועד : ברוך אתה יהוה
מגן דוד : סמסיר בת"ל נמחה ובמ"נ ובמנחת יוכ"כ מסיים כאן :

בשבת

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה
שנתת לנו יהוה אלהינו לקדשה ולמנוחה לכבוד
ולתפארת * עליהכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים
אותך ותברך שמך בפני כל ימי תמיד לעולם ועד : ברוך אתה
יהוה מקדש השבת :

בשלוש הגלים

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום (בשנת השבת
הזה ועל יום) תג

המצות הזה | השבעות הזה | הספות הזה | שמיני עצרת החג הזה
ועל יום טוב מקרא קדש הזה * שנתת לנו יהוה אלהינו
(בשנת לקדושה ולמנוחה) לששון ולשמחה לכבוד ולתפארת *
עליהכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך * ותברך
שמך בפני כל ימי תמיד לעולם ועד : ברוך אתה יהוה מקדש
(השבת ו) ישראל והזמנים :

בראש השנה

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום (השבת הזה ועל
יום) הזקרון הזה ועל יום טוב מקרא קדש הזה * שנתת לנו
יהוה אלהינו (בשנת לקדושה ולמנוחה) לכבוד ולתפארת * עליהכל
יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך ותברך שמך
בפני כל ימי תמיד לעולם ועד ותברך מלפני אמת וקיים לעד :

ברוך

יהוה

ברוך אתה יהוה מלך על כל הארץ מקדש (השבת ה) ישראל
ויום הזכרון :

ביום כפור

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום (השבת הזה ועל
יום) הכפרים הזה * ועל יום סליחת העון הזה ועל יום מקרא
קדש הזה שנתת לנו יהוה אלהינו (לקרובה ולמנוחה) לסליחה
ולמחילה ולכפרה לכבוד ולתפארת * על הכל יהוה אלהינו
אנחנו מודים לך * ומברכים אותך * יתברך שמו בפי כל מי
תמיד לעולם ועד * ודברך מלכנו אמת וקיים לעד : ברוך אתה
יהוה מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו בית ישראל *
ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה מלך על כל הארץ מקדש
(השבת ה) ישראל ויום הכפרים :

יקום פורקן מן שמיא הנא וחסדא ורחמין ותין
אריכין * ומזונא רויחא וסיעתא דשמיא ובריות
נופא * ונהורא מעליא זרעא חיא וקומא * זרעא די
לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא : למרגן
ורבנן תבורתא קדישתא די בארעא דישראל ודי
בבבל לרישי כלה ולרישי גלותא ולרישי מתיבתא
ולדיני דבבא : לבל תלמידהון * ולכל תלמידי
תלמידהון * ולכל מודעסקין באורייתא * מלבא
דעלמא יברך יתהון ויפיש חיהון ויסגא יומיהון ויתן
ארבא לשניהון * ויתפרקון וישתזבון מן כל עקא ומן
כל מרעין בישין מרן די בשמיא יהא בסעדהון * כל
זמן ועדן ונאמר אמן :

יחד במחלל אינו כריך לומר יקום פורקן זה ולא מי שברך :

יקום פורקן מן שמיא הנא וחסדא ורחמין ותין
אריכין ומזונא רויחא וסיעתא דשמיא ובריות

ניפא

שחרית לשבת

עב

נופא ונתורא מעליא זרעא תיא וקומא זרעא די לא
יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא : לכל קהלא
קדישא תדין רברביא עם זעריא טפלא ונשיא
מלכא דעלמא יברך יתכון ויפיש חייכון ויסגא
יומיכון ויתן ארפא לשגיכון ותתפרקון ותשתזבון
מן ברעקא ומן כל מרעין בישין : מן די בשמיא
יהא בסעדיכון כל זמן ועדן ונאמר אמן :

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל
הקהל תקדוש הזה עם כל קהלות הקדש הם ונשיהם
ובניהם ובנותיהם וכל אשר להם ומי שמיחדים בתי כנסיות
לתפלה ומי שבאים בתוכם להתפלל ומי שנותנים נד למאור
ויין לקדוש ולהבדלה ופת לאורחים וצדקה לעניים וכל מי
שעוסקים בצרכי צבור באמונה תקדוש ברוך הוא ישלם
שכרם ויסיר מהם כל מחלה וירפא לכל גופם ויסלח לכל
עונם וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם עם כל ישראל
אחיהם ונאמר אמן :

תפלה בעד הקיסר ירה

הנותן תשועה למלכים וקםשלה לנסיכים מלכותו מלכות כל עולמים הפועה
את דוד עבדו מתגב רעה : הנותן בים הירד ובמים עזים נתיבה : הוא יברך
וישמור ויגזור ויעזור וירוסם ויגדל ויגשא למעלה את אדונינו הקיסר ניקאלאי
אלכסנדראוויטש עם אשתו הקיסרית הכבודה אלכסנדרא פעאדאראוונא
ועם אבן הקיסרית הכבודה מאריא פעאדאראוונא ואת יורש העצר געארגי
אלכסנדראוויטש ואת כל בית מלכנו הרם הרום הודם מלך סלבי הסלבים
ברחמינו יתוה וישמרהו ומכל צרה ויגון ונזק וצילרו וידבר עמים תחת נגליו ויפיל
שוניאיו לפניו ובכל אשר יפנה וצליח : מלך מלכי הסלבים ברחמינו ימן בלבד ובלב
כל יועציו ושריו רחמנות לעשות טובות עמנו ועם כל ישראל בגימיו ובגימנו תישע
יהודה וישראל ישכון לבטח ובא לציון גואל וכו' יהי רצון ונאמר אמן :

(א) הכול קמ י (ב) ישיב מן קו

לוח לקביעות החדשים

לדעת החדשים הכלאים לעולם והחסרים לעולם

ניסן • סיון • אב • תשרי • שבט • אדר ראשון • (נמעזרות) • מלאים לעולם • ר"ל של ג' זיס • אייר • תמוז • אלול • סבת • אדר • (הסמוך לניסן) חסרים לעולם • ר"ל של כ"ט זיס • חשוון • כסליו • פעמים שיהיה מלאים • ולא נקראת הגנה שליכה • ופעמים שיהיה חסרים ולא נקראת הגנה חסירה • ופעמים שחשוון חסר וכסליו מלא ולא נקראת כסדרה ר"ל שינואו החסרים על הסדר מלא וחסר מלא וחסר :

לדעת החדשים שלעולם אינם ר"ח כ"א יום אחד ואותם שלעולם הם שני ימים

ניסן • סיון • תשרי • שבט • לעולם ר"ח יום אחד בלבד • אייר • תמוז • אלול • חשוון • אדר • ואדר • לעולם ר"ח ב' ימים • כסליו וסבת • לפעמים ב' ימים ולפעמים יום א' בלבד • כיצד כשהשון וכסליו שיהיה מלאים או יהיו כסליו וסבת ב' ימים ר"ח • וכשהיו שיהיה חסרים או לא יהיו כ"א יום אחד • וכשהיו אחד חסר ואחד מלא או יהיה כסליו יום א' ר"ח וסבת ב' ימים :

לדעת הימים הראויים לקבוע בהם ר"ח ולא בזולתם • וזה יובן פן יום השני של ר"ח שהוא ראשון לחודש וניקב לחשבון

ניסן אנה"ז • אייר גנה"ז • סיון אנד"ז • תמוז אנה"ז • אב גדו"ז • אלול אנד"ז • תשרי גנה"ז • חשוון נדה"ז • כסליו אנדה"ז • סבת אננד"ז • שבט ננדה"ז • אדר זנד"ז • וכשהגנים מעזרות • אדר ראשון נדה"ז • אדר שני זנד"ז :

סימני השנים הפשוטות והמעוברות

סימן לפסוקות: בש"ה • בח"ג • גב"ה • הש"א • הב"ז • דש"ג • זח"א :

סימן למעזרות: בש"ז • בח"ה • גב"ז • הש"ג • דח"א • זש"ה • זח"ג • פירוש האות כראשונה יורה על יום השבוע שבו הוקבע ר"ה • והאות השני מורה על השנה אם היא שלימה או חסירה או כסדרה • והאות הג' יורה על יום קביעות ר"ח ניסן ופסח :

סימן לראשי חדשים של כל השנה

ראשי חדשים לעולם הם סדורים על סדר ימי השבוע • כיצד כפי שסימן השנה הפשוטה ד"מ דש"ג • הנה ידעת מסימן זה שחשוון וכסליו שיהיה מלאים ור"ח חסרי ביום שנת • לכן הדע שחשוון ביום א' ב' • וכסליו ג' ד' • סבת ה' ו' • ושבת ז' • אדר א' ב' • ניסן ג' • אייר ד' ה' • סיון ו' • תמוז ז' א' • אב ב' • אלול ג' ד' • וכמוהו אם סימן השנה המעוברת ד"מ זח"ג כפי ידעת שחשוון וכסליו שיהיה חסרים ושיהיה ר"ח הוא ר"ח חסרי ביום שנת • לכן הדע שחשוון ביום א' ב' • כסליו ג' • סבת ד' • שבת ה' • אדר ראשון ו' • ואדר שני א' ב' • ניסן ג' • אייר ד' ה' • סיון ו' • תמוז ז' א' • אב ב' • אלול ג' ד' • וכן על דרך זה לעולם : ר"ה וסוכות גנה"ז • יום כפור נדה"ז (וכמוהו תענית אסתר אלא שאם חל בשבת יוקדם ליום ה') תנוכה אנדו"ז • צום עשרה בסבת אנדה"ז • פורים אנה"ז • פסח אנה"ז (וכמוהו צום שבעה עשר בתמוז ותשעה באב • אלא שאם חלו בשבת נדחו ליום א') • עצרת והושענא רבה אנד"ז :

סימן לקביעות המועדים מימות הפסח

- א"ח פי' ביום א' של פסח יחול לעולם השעה נאב :
- ב"ש פי' ביום ב' של פסח יחול לעולם שבעה :
- ג"ד פי' ביום ג' של פסח יחול לעולם ראש השנה :
- ד"ק פי' ביום ד' של פסח יחול לעולם קריאת התורה הוא שמחת תורה :
- ה"צ פי' ביום ה' של פסח יחול לעולם לום כפור :
- ו"פ פי' ביום ו' של פסח חל פורים שעבר :
- פ"ג פי' ביום ז' של פסח יחול לעולם ל"ג בעומר :

לוח המולדות וראשי חדשים

עג

משנת תרנ"ו עד תרס"ז

תרנ"ו (הש"א ומשומה)

תשרי	ה' כ"ט מינום עם חלק א' על שעה ה' יום ה'.
חשוון	ז' י"ג מינום עם ב' חלקים על שעה ס"ב ליל ג'.
כסליו	א' נ"ז מינום עם ג' חלקים על שעה ס"ב יום א'.
טבת	ג' ס"א מינום עם ד' חלקים על שעה י"ב ליל ג'.
שבט	ד' כ"ה מינום עם ה' חלקים על שעה י"א יום ד'.
אדר	ו' ס"ט מינום עם ו' חלקים על שעה י"ב ליל ו'.
ניסן	ז' נ"ג מינום עם ז' חלקים על שעה י"ב יום ז'.
אייר	ב' ל"ז מינום עם ח' חלקים על שעה א' ליל ב'.
סיון	ג' כ"א מינום עם ט' חלקים על שעה ב' יום ג'.
תמוז	ה' ה' מינום עם י' חלקים על שעה ג' ליל ה'.
אב	ו' ט"ט מינום עם י"א חלקים על שעה ג' יום ו'.
אלול	א' י"ג מינום עם י"ב חלקים על שעה ד' ליל א'.

תרנ"ז (גכ"ז ומעוברת)

תשרי	ב' י"ז מינום עם י"ג חלקים על שעה ה' יום ב'.
חשוון	ד' א' מינום עם י"ד חלקים על שעה ו' בבוקר יום ד'.
כסליו	ה' ט"ה מינום עם ט"ו חלקים על שעה ה' אחרי הצות יום ה'.
טבת	ז' ט"ט מינום עם ט"ז חלקים על שעה ו' בבוקר יום ז'.
שבט	ב' י"ג מינום עם י"ז חלקים על שעה ח' בתחלת ליל ד'.
אדר	ג' ג"ח מינום על שעה ח' בבוקר יום ג'.
ואדר	ה' ס"ב מינום עם חלק א' על שעה ט' ליל ה'.
ניסן	ו' כ"ז מינום עם ב' חלקים על שעה ז' יום ו'.
אייר	א' מינום עם ג' חלקים על שעה י"א ליל א'.
סיון	ב' נ"ד מינום עם ד' חלקים על שעה י"א יום ב'.
תמוז	ד' ל"ח מינום עם ה' חלקים על שעה י"ב ליל ד'.
אב	ה' כ"ב מינום עם ו' חלקים על שעה א' יום ה'.
אלול	ז' ו' מינום עם ז' חלקים על שעה ב' ליל ז'.

תרנ"ח (בש"ה ומשומה)

תשרי	א' ג' מינום עם ח' חלקים על שעה ב' יום א'.
חשוון	ג' ל"ד מינום עם ט' חלקים על שעה ג' ליל ג'.
כסליו	ד' י"ח מינום עם י' חלקים על שעה ד' יום ד'.
טבת	ו' ב' מינום עם י"א חלקים על שעה ה' תחלת ליל ו'.
שבט	ז' ט"ו מינום עם י"ב חלקים על שעה ה' יום ז'.
אדר	ב' ל' מינום עם י"ג חלקים על שעה ו' בבוקר יום ב'.
ניסן	ד' י"ח מינום עם י"ד חלקים על שעה ז' תחלת ליל ד'.
אייר	ה' ג"ח מינום עם ט"ז חלקים על שעה ז' ליל ה'.
סיון	ז' כ"ב מינום עם ט"ו חלקים על שעה ח' תחלת ליל ז'.
תמוז	א' כ"ו מינום עם י"ז חלקים על שעה ח' בבוקר יום א'.
אב	ג' י"א מינום על שעה י' בערב ליל ג'.
אלול	ד' ג"ה מינום עם חלק א' על שעה י' בבוקר יום ד'.

תרנ"ט (ח"א ומשומה)

תשרי	ו' ל"ט מינום עם ב' חלקים על שעה י"א ליל ו'.
חשוון	ז' כ"ג מינום עם ג' חלקים על שעה י"ב יום ז'.
כסליו	ב' ז' מינום עם ד' חלקים על שעה א' ליל ב'.
טבת	ג' כ"א מינום עם ה' חלקים על שעה א' יום ג'.
שבט	ה' ל"ה מינום עם ו' חלקים על שעה ב' ליל ה'.
אדר	ו' י"ט מינום עם ז' חלקים על שעה ג' יום ו'.
ניסן	א' ג' מינום עם ח' חלקים על שעה ד' ליל א'.
אייר	ב' ט"ז מינום עם ט' חלקים על שעה ה' יום ב'.
סיון	ד' ל"א מינום עם י' חלקים על שעה ה' ליל ד'.
תמוז	ה' ט"ו מינום עם י"א חלקים על שעה ו' יום ה'.
אב	ז' נ"ט מינום עם י"ב חלקים על שעה ו' בבוקר יום ז'.
אלול	ב' ס"ב מינום עם י"ג חלקים על שעה ז' תחלת ליל ב'.

שאלה. תרנ"ח אור ליום ז' ע' כסליו —
תרנ"ט אור ליום א' כ' כסליו —

שאלה. תרנ"ו אור ליום ס' י"ח כסליו —
תרנ"ז אור ליום ו' כ"ט כסליו —

תרם (גכ"ז ומעוברת)

תשרי	ג כ"ז מינוט עם י"ד חלקים על שעה ה' בבוקר יום ג' ר"ח ג' ד
חשוון	ה י"א מינוט עם ס"ו חלקים על שעה מ' ליל ה' ר"ח ד ה
כסליו	ו ג"ה מינוט עם ס"ו חלקים על שעה מ' בבוקר יום ו' ר"ח ו
טבת	א ל"ט מינוט עם י"ו חלקים על שעה ל' ר"ח ז א
שבט	ב כ"ד מינוט על שעה י"א יום ב' בבוקר ר"ח ב
אדר	ד ה' מינוט עם חלק א' על שעה י"ב ליל ד' ר"ח ג ד
ואדר	ה ג"ב מינוט עם ב' חלקים על שעה י"ב יום ה' ר"ח ה ו
ניסן	ו ל"ז מינוט עם ג' חלקים על שעה א' ליל ו' ר"ח ז
אייר	א כ' מינוט עם ד' חלקים על שעה ב' יום א' ר"ח א ב
סיון	ג ד' מינוט עם ה' חלקים על שעה ג' בבוקר יום ג' ר"ח ג ד
תמוז	ד ס"ח מינוט עם ו' חלקים על שעה ג' יום ד' ר"ח ד ה
אב	ו ל"ב מינוט עם ז' חלקים על שעה ד' בבוקר יום ו' ר"ח ו ז
אלול	ז ס"ז מינוט עם ח' חלקים על שעה ה' יום ז' ר"ח ז ח

תרס"ב (זח"ג ומעוברת)

תשרי	ו ס"ט מינוט עם ג' חלקים על שעה ו' יום ו' ר"ח ז א
חשוון	א ל"ג מינוט עם ד' חלקים על שעה ז' ליל א' ר"ח א ב
כסליו	ב י"ז מינוט עם ה' חלקים על שעה ז' יום ב' ר"ח ב ג
טבת	ד א' מינוט עם ו' חלקים על שעה ה' בבוקר יום ד' ר"ח ד ה
שבט	ה ס"ה מינוט עם ז' חלקים על שעה ה' יום ה' ר"ח ה ו
אדר	ז כ"ט מינוט עם ח' חלקים על שעה ו' בבוקר יום ז' ר"ח ז א
ואדר	ח י"ג מינוט עם ט' חלקים על שעה ו' ליל ח' ר"ח א ב
ניסן	ט ג"ז מינוט עם י' חלקים על שעה ז' יום ט' ר"ח ב ג
אייר	ה ס"א מינוט עם י"א חלקים על שעה ז' ליל ה' ר"ח ד ה
סיון	ו כ"ה מינוט עם י"ב חלקים על שעה מ' יום ו' ר"ח ו ז
תמוז	א' מינוט עם י"ג חלקים על שעה ו' ליל א' ר"ח ז א
אב	ב ג"ג מינוט עם י"ד חלקים על שעה ו' יום ב' ר"ח ב ג
אלול	ד ל"ז מינוט עם ס"ו חלקים על שעה ה' ליל ד' ר"ח ד ה

תרס"א (בש"ה ומשושה)

תשרי	ב תשעה חלקים על שעה ו' בבוקר יום ב' ר"ח ב ג
חשוון	ג ס"ד מינוט עם י' חלקים על שעה ו' יום ג' ר"ח ג ד
כסליו	ד כ"ח מינוט עם י"א חלקים על שעה ז' בבוקר יום ד' ר"ח ה ו
טבת	ז י"ב מינוט עם י"ב חלקים על שעה ה' ליל ז' ר"ח ז א
שבט	א ג"ו מינוט עם י"ג חלקים על שעה ה' בבוקר יום א' ר"ח א ב
אדר	ג מ' מינוט עם י"ד חלקים על שעה מ' ליל ג' ר"ח ג ד
ניסן	ד כ"ד מינוט עם ס"ו חלקים על שעה ו' בבוקר יום ד' ר"ח ה ו
אייר	ו ח' מינוט עם ס"ז חלקים על שעה י"א ליל ו' ר"ח ו ז
סיון	ז ג"ב מינוט עם י"ז חלקים על שעה י"א יום ז' ר"ח א ב
תמוז	ב ל"ז מינוט עם י"ח חלקים על שעה י"ב ליל ב' ר"ח ב ג
אב	ג כ"א מינוט עם חלק א' על שעה א' יום ג' ר"ח ד ה
אלול	ה ה' מינוט עם ב' חלקים על שעה ב' ליל ה' ר"ח ו ז

תרס"ג (הש"א ומשושה)

תשרי	ה כ"א מינוט עם ס"ו חלקים על שעה י"ב יום ה' ר"ח ה ו
חשוון	ז ה' מינוט עם י"ז חלקים על שעה א' ליל ז' ר"ח ז א
כסליו	א תשעים מינוט עם י"ח חלקים על שעה א' יום א' ר"ח א ב
טבת	ג ל"ד מינוט עם חלק א' על שעה ז' ליל ג' ר"ח ב ג
שבט	ד י"ח מינוט עם ב' חלקים על שעה ז' יום ד' ר"ח ד ה
אדר	ו ב' מינוט עם ג' חלקים על שעה ו' ליל ו' ר"ח ו ז
ניסן	ז ס"ז מינוט עם ד' חלקים על שעה ז' יום ז' ר"ח א ב
אייר	ח ל' מינוט עם ה' חלקים על שעה ז' ליל ח' ר"ח ב ג
סיון	ט י"ד מינוט עם ו' חלקים על שעה ז' יום ט' ר"ח ד ה
תמוז	ה ג"ח מינוט עם ז' חלקים על שעה ו' ליל ה' ר"ח ו ז
אב	ו ס"ב מינוט עם ח' חלקים על שעה ו' יום ו' ר"ח א ב
אלול	א כ"ו מינוט עם ט' חלקים על שעה ה' יום א' בבוקר ר"ח ג ד

שאלה. תרס"ב אור ליום ד' כ"ד כסליו — תרס"ג אור ליום ו' ס' כסליו —

שאלה. תרס"א אור ליום ג' ג' טבת — תרס"א אור ליום ד' י"ג כסליו —

לוח המולדות וראשי הדרשים

ב כ"ב מינוט עם י"א חלקים על שעה א' יום ב'.	ואדר
ד ז' מינוט עם י"א חלקים על שעה א' ליל ב'.	ניסן
ה ג"א מינוט עם י"ב חלקים על שעה א' יום ב'.	אייר
ו ל"ח מינוט עם י"ג חלקים על שעה א' ליל ב'.	סיון
ז כ"ב מינוט עם י"ד חלקים על שעה א' יום א'.	תמוז
ח ג' מינוט עם ס"ז חלקים על שעה א' ליל ב'.	אב
ט כ"ז מינוט עם ס"ז חלקים על שעה א' יום ב'.	אלול

תרס"ו (זש"ג ומשומה)

ב ל"א מינוט עם י"ז חלקים על שעה ג' ליל ב'.	תשרי
ג ששה עשר מינוט על שעה ד' יום ז' ליל ב'.	חשוון
ד חלק א' על שעה ה' בבוקר יום ב' ליל ב'.	כסליו
ה כ"ד מינוט עם ב' חלקים על שעה ה' יום ג'.	טבת
ו כ"ח מינוט עם ג' חלקים על שעה ו' בבוקר יום ה'.	שבט
ז י"ב מינוט עם ד' חלקים על שעה ז' ליל ז'.	אדר
ח ג"ז מינוט עם ה' חלקים על שעה ז' בבוקר יום א'.	ניסן
ט כ"ט מינוט עם ו' חלקים על שעה ח' ליל ג'.	אייר
י כ"ד מינוט עם ז' חלקים על שעה ח' יום ד'.	סיון
יא ח' מינוט עם ח' חלקים על שעה ט' ליל ו'.	תמוז
יב ג"ג מינוט עם ט' חלקים על שעה ט' יום ו'.	אב
יג ל"ז מינוט עם י' חלקים על שעה י"א ליל ב'.	אלול

תרס"ד (גכ"ה ומשומה)

ג י"א מינוט עם י' חלקים על שעה ס' ליל ג'.	תשרי
ד ג"ד מינוט עם י"ד חלקים על שעה ס' יום ד'.	חשוון
ו ל"ח מינוט עם י"ב חלקים על שעה א' ליל ו'.	כסליו
ז כ"ב מינוט עם י"ג חלקים על שעה א' יום ו'.	טבת
ח כ"ז מינוט עם י"ד חלקים על שעה א' יום א'.	שבט
ט ג' מינוט עם י"ד חלקים על שעה י"ב ליל ב'.	אדר
י כ"ז מינוט עם ס"ז חלקים על שעה ב' ליל ה'.	ניסן
יא י"ח מינוט עם י"ז חלקים על שעה ב' יום ו'.	אייר
יב שלשה מינוט על שעה ג' ליל א'.	סיון
יג ס"ז מינוט עם חלק א' על שעה ג' יום ב'.	תמוז
יד ל"א מינוט עם ב' חלקים על שעה ד' ליל ד'.	אב
טו ס"ז מינוט עם ג' חלקים על שעה ה' יום ה'.	אלול

תרס"ה (זש"ה ומעוברת)

ז ג"ט מינוט עם ד' חלקים על שעה ה' ליל ז'.	תשרי
ח כ"ג מינוט עם ה' חלקים על שעה ו' יום א'.	חשוון
ט כ"ז מינוט עם ו' חלקים על שעה ז' בבוקר יום ג'.	כסליו
י י"א מינוט עם ז' חלקים על שעה ח' ליל ה'.	טבת
יא ג"ה מינוט עם ח' חלקים על שעה ח' יום ו'.	שבט
יב ל"ט מינוט עם ט' חלקים על שעה ט' ליל א'.	אדר

שאלה. תרס"ד אור ליום א' י"ז כסליו — תרס"ה אור ליום ב' כ"ז כסליו — תרס"ו אור ליום ג' ו' כסליו —

נטון לידע המולד קודם שמנכין הסודם:

**מי שפעשה נסים לאבותינו ונאל אותם מעבדות
לחרות. הוא ינאל אותנו בקרוב. ויקבץ נדחינו
מארבע כנפות הארץ חברים כל ישראל ונאמר אמן:**

ראש חודש (פלוני) ביום (פלוני) הבא עלינו לטובה:

יחדשהו

(סי' תו"א) יוד

שחרית לטבת

יְהוָה יִתְּשֶׁהוּ הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל-עַמּוֹ
בֵּית יִשְׂרָאֵל • לַחַיִּים וּלְשָׂרוֹם • לְשִׁשּׁוֹן
וּלְשִׁמְחָה • לְיִשׁוּעָה וּלְנַחְמָה • וְנֹאמַר אָמֵן •

אב הרחמים אומרים בכל שבת נכד כשמנכרין החדש וכשאין אומרים תחנון לין אומרים אותו
כשמנכרין ר"ח סיון אומרים אותו :

אָב הַרְחָמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים • בְּרַחֲמֵי הַעֲצוּמִים הוּא יִפְקֹד
בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים • קַהְלוֹת הַקִּדְשׁ
שִׁמְסְרוּ נַפְשָׁם עַל-קִדְעַת הַשֵּׁם הַנְּאֻהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם
וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ מִנְּשָׁרִים קָלוּ וּמֵאֲרִיזוֹת גָּבְרוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
קוֹנֵם וְחַפֵּץ צוּרָם : יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְמוֹבָה עִם שְׂאֵר צְדִיקֵי
עוֹלָם וַיִּנְקֹם וַיִּנְקָמֵת דָּם עֲבָדָיו הַשְּׁפוּף : בְּפִתּוּב בְּתוֹרַת
מִשָּׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים • הִרְגִּינוּ גּוֹיִם עַמּוֹ כִּי דָם-עֲבָדָיו יָקָם וַנִּקָּם
יָשִׁיב לְצַרּוֹ וּכְפָר אֲדַמְתּוּ עַמּוֹ : וְעַל יְדֵי עֲבָרְיָה הַנְּבִיאִים פָּתוּב
לֵאמֹר • וַנִּקְוֵתִי דָמָם לֹא-נִקְוֵתִי וַיהוָה שָׁכֵן בְּצִיּוֹן : וּבְכַתְּבֵי
הַקִּדְשׁ נֹאמַר • לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם יִדְעֶה בְּגוֹיִם
לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם-עֲבָרְיָה הַשְּׁפוּף : וְאֹמַר כִּי-דוֹרֵשׁ דָּמִים אֹתָם
זָכַר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים : וְאֹמַר יִדִּין בְּגוֹיִם מְלֵא גִּוִּיּוֹת מַחֵץ
רֹאשׁ עַל-אַרְץ רַבָּה : מִנְּחַל בְּהַרְףֵּי יִשְׁתַּח עַל-יַפְּן יָרִים רֹאשׁ :

אֲשָׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִתְלַלְיָה פְּלָה : אֲשָׁרֵי הָעַם שִׁפְכָה-לֹו
אֲשָׁרֵי הָעַם שְׁיִתְּהָ אֱלֹהָיו : * תְּתַחֲלֶה לְדוֹד אֲרוֹמְמָה
אֱלוֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאֲבָרְכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ב בְּכָל-יּוֹם אֲבָרְכְךָ
וְאֶהְלֶלֶה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ג גְּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וּלְגִדְלוֹתָו
אֵין חֶקֶר : ד דוֹר לְדוֹר יִשְׁפַח מֵעַשְׂרֵיךָ וּגְבוּרַתְיָה יִגִּידוּ : ה הַחַדַּר
כְּבוֹד הַזֶּהָרֶה וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתְיָה אֲשִׁיתָה : ו וְעֵזוֹנוֹ נוֹרְאוֹתְיָה יֹאמְרוּ
וּגְדֻלוֹתְיָה (תְּגוּלוֹת ק) אִם-פְּרָגְנָה : ז זָכַר רַב-טוֹבְךָ יִפְיעוּ וַצְדֻקְתְּךָ
יִדְנֶנּוּ

(א) דברים לכ מג. (ב) זחל ד כא. (ג) סלים טט. (ד) טט פ יג. (ה) ק י. (ו) טט ק י. (ז) טט טז פ.
(ח) טט קמד טו. (ט) טט קמט.

שחרית לשבת

עה

יִדְבְּרוּ : ח תִּצְוֶן וּרְחוּם יְהוָה אֲרָךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל־ (גול ק) חֶסֶד :
 ט טוֹב־יְהוָה לְכֹל וּרְחֻמָּיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
 מַעֲשֵׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכְכֶּנָּה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֵאמְרוּ וּגְבוּרַתְךָ
 יִדְבְּרוּ : יב לְהוֹדִיעַ | לְבַנְי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ :
 יג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמַמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדָר :
 יד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : טו עֵינַי כָּל־
 אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ : טז פֹּהֲחֵה אֶת־
 לִבְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן : יז צְדִיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וַחֲסִיד
 בְּכָל־מַעֲשָׂיו : יח קְרוֹב יְהוָה לְכָל־קְרָאֵיו לְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
 בְּאֵמֶת : יט רִצּוֹן־יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שְׁוֹעֵתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם :
 כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֱהָבָיו וְאֵת כָּל־תְּרַשְׁעִים יִשְׁמִיד :
 כא תְּהַלֵּת יְהוָה יִדְבַר־פִּי וּיְבָרֵךְ כָּל־בְּעִיר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :
 וְאַנְחֵנוּ | וְנִבְרַךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

ואומר הש"ץ יתְּהַלְּלוּ | אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׁגָב שְׁמוֹ לְבָרוּ

והקול שנין הודו על־אָרֶץ וְשָׁמַיִם : וְיָרֵם קַרְנוֹ לְעַמּוֹ תְּהַלֵּה לְכָל־
 חֲסִידָיו לְבַנְי יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ תְּהַלְלוּיָהּ : ח"ק

תפלת מוסף לשבת

אֲדַנִּי שְׁפָתַי הִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהַלְתָּה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַלֹהֵי
 יַעֲקֹב הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא • אֵל עֲלִיּוֹן • גּוֹמֵל חֲסִדִים טוֹבִים

קוֹנֵה הַכּוֹל • נוֹזֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת וּמִבְּיֵא גּוֹאֵל לְבַנְי בְּגִיתָם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה :

כִּי־יִתְּנֵנוּ לְחַיִּים מְלֶךְ חַפְזֵי חַיִּים וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים לְפָנֶיךָ אֱלֹהִים חַיִּים :

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּבִגּוֹן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אַבְרָהָם :

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :

בְּיָמֵי מוֹרֵד הַמֶּלֶךְ : כַּמִּידָף מְשִׁיב רִחוּם וּמוֹרֵד הַגִּישָׁם :

מִכְּלַפֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים

וּמוֹתֵר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָי • מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת

וּמִי דוֹמֶה לָךְ מְלֶךְ מְחַיֶּה וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּם יְשׁוּעָה :

תפלת מוסף לשבת

בש"ס פי כמ"ד אב הנחמים זוכר יצורנו לחיים ברחמים :
 ונאמן אפה לתחיות מתים : פרוק אפה יתנה מנהג הפתים :

נחזרת כ"ץ לומרם ט :

כָּתַר יִתְנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּאֲכִים הַמּוֹנִי מֵעֲלֵה וְעֹמֶה יִשְׂרָאֵל
 קְבוּצֵי מִטָּה יַחַד כָּלֵם קְדֻשָּׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ * כִּפְתּוּב עַל־יַד
 נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קְדוּשׁ וְקְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֵא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם מִיִּשְׁרָאֵל שׁוֹאֲלִים זֶה
 לָזֶה אֵיזָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מִשְׂבָּחִים וְאוֹמְרִים :
 פְּרוּק כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמֵּי
 הַמִּיּוֹדֵים שָׂמוּ עָרֹב וּבְכָר בְּכַל־יּוֹם תָּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שִׁמְעוּ
 אוֹמְרִים : שִׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד : הוּא אֱלֹהֵינוּ
 הוּא אֱבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנו הוּא יוֹשִׁיעֵנו וְיִגְאֲלֵנוּ
 שְׁנִית בְּקָרוֹב וְיִשְׁמִיעֵנו בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כְּלָחֵי לֵאמֹר הֵן גְּאֲלֵתִי
 אֲתֶכֶם אַחֲרִית כְּבָרָאֲשִׁית לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם : וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁה כְּתוּב לֵאמֹר : יִמְלֹךְ יְהוָה וְלְעוֹלָם
 אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר תִּלְלוּהָ :

אָתָּה קְדוּשׁ וְשִׁמְךָ קְדוּשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכַל־יּוֹם יִתְלַלֶּךָ סְלָה : פְּרוּק אָתָּה
 יְהוָה הָאֵל הַקְּדוּשׁ : (בש"ס הַמְּלֹךְ הַקְּדוּשׁ) :

תִּקְנֶנָּה שַׁבַּת רְצִיַת קְרִבְנוּתֶיהָ : צִוִּית פְּרוּשִׁיהָ עִם
 סְדוּרֵי גִסְבִּיָּה * מְעַנְנֶיהָ לְעוֹלָם כְּבוֹד יִנְחֹלוּ *
 טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זְכוּ * וְגַם הָאוֹהֲבִים דְּבָרֶיהָ גְּדֻלָּה בְּחָרוּ *
 אִז מִסִּינַי נִצְטוּנוּ צִוִּינֵי פְּעֻלֶיהָ כְּרָאוּי :

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 שְׁתַּעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ * וְתַשִּׁיעֵנוּ בְּגִבּוֹלֵנוּ
 וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קְרִבְנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים
 כְּסֻדְרָם וּמוֹסְפִים בְּהִלְכָתָם וְאֶת־מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת
 הַזֶּה * נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה בְּמִצּוֹת רְצוֹנֶךָ

כִּמוֹ שֶׁבַתְּבַת עֲלִינוּ בְּתוֹרַתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ
מִפִּי כְבוֹדְךָ בְּאִמּוֹר :

וּבִיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כַבָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וְשְׁנֵי
עִשְׂרֹנַיִם סֵלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְבּוּ :

עֲלֵת שַׁבֹּת בְּשַׁבְּתוֹ עַל־עֲלֵת הַתָּמִיד וְנִסְבָּה :

וַיִּשְׁמְחוּ בַּמִּלְכוּתְךָ שׂוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֲנַג עִם מְקַדְּשֵׁי
שְׂבִיעֵי * כָּלֶם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּגוּ מִמִּזְבֵּיךָ * וּבְשִׁבְעֵי רִצְיָת

בּו וְקִדְּשֵׁתוּ תְּמִידַת יָמִים אֹתוֹ קְרֵאתָ זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ * רְצָה נָא בְּמִנְחֹתֵינוּ קִדְּשָׁנוּ

בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ * שְׂבִיעֵנוּ

מִמִּזְבֵּיךָ וְשִׁמְחָה נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ וְמַהֲרָ לְבָנֵנוּ לְעַבְדְּךָ

בְּאַמֶּת * וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבֹּת

קִדְּשֵׁה * וְיִנְחֹחוּ־בּו כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶה : בְּרוּךְ

אַתָּה יְהוָה מְקַדְּשׁ הַשַּׁבָּת :

רְצָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל * וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה * וְהִשָּׁב הַעֲבוּדָה

לְדַבֵּיר בִּיתְּךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן וְחַדְוֵי

לְרִצּוֹן תְּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ :

וְתַחֲוִינָה עֲיִנֵינוּ בְּשׂוּבָה לְרִצּוֹן בְּרַחֲמִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּחַוֵּיר
שְׂבִיעֵתוֹ לְרִצּוֹן :

מִוִּדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה וְאֵלֹהֵינוּ
אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

לְעוֹלָם וָעֶד צוּר מַיִנוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ
אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נֹדֶה לָךְ

וְנִסְפֵר תְּהִלָּתְךָ עַל מַיִנוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדְךָ וְעַל גִּשְׁמוֹתֵינוּ הַתְּפִקּוֹת לָךְ

וְעַל נִסְיָה שְׂבַבְר־יּוֹם עִמָּנוּ וְעַל
גְּפִלְאוֹתֶיךָ וּמַבּוֹתֶיךָ שְׂבַבְר־עַת עָרַב וּבִקֵּר וְצַדִּיקִים הַטּוֹב פִּי לֹא־כָלוּ

בְּחִמָּה וְתִבְרַחַם פִּי לֹא־תִמּוּ חֲסָדֶיךָ פִּי מַעֲלָם קָוֵינוּ לָךְ :

בְּחִמָּה וְתִבְרַחַם פִּי לֹא־תִמּוּ חֲסָדֶיךָ פִּי מַעֲלָם קָוֵינוּ לָךְ :

^{מִדִּים וְדַבְּנֵי}
מִוִּדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֵלֹהֵי כָל בְּשָׂר
יִזְכְּרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ תְּגַדּוּל וְתִקְדוּשׁ עַל שְׂחַתְוֵינֵנוּ
וְקִיּוּמֵנוּ בְּתוֹמֵנוּ וְתִקְוֵנוּ וְתִמְסוּרַת־גִּיּוֹתֵינוּ
לְחַצְרוֹת קִדְּשֵׁךָ וְנִשְׁוֵב אֲלֶיךָ לְשִׁמּוֹר חֲקִיךָ
וְנַעֲשֶׂה רִצּוֹנְךָ וְלִעֲבֹדָה בְּלִבְבֵנוּ לְשָׁלוֹם עַל
שְׂאֵנוּ מִוִּדִּים לָךְ * בְּרוּךְ אַתָּה מְחַוֵּיר אֲמוֹת :

מוסף לשבת

בחוטה אומרים כאן ועל הגסים :

ועל הגסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשיעות ועל הנפלאות
שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה :

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כשעמדה מלכות יון
הרשעה על עמך ישראל להשפיתם תורתך ולהעבירם מתקן רצונה
ואתה פרהמיה הרבים עמדת להם בעת צרהם רבה את דרכם בנתפאת
דינם נקמת את נקמתם מחרה גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים
וסמאים ביד מהורים ורשעים ביד צדיקים ונדים ביד עוסקי תורתך ולה
עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה
ופרקן בהיום הזה ואחר כה באו בנגה לדביר ביתך ופנו את היכלך
ומהרו את מקדשך והקליקו גרות פחצרות קדשה וקבעו שמונת ימי
תנפה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול :

ועל כלם יתברך ויתרוכם ויתגישא שמך מלפניו תמיד לעולם ועד :
בש"ת וכתוב לחיים טובים בלפני בריהך :

ובל יחיים יודוק סלה ויהללו שמך הגדול לעולם בי טוב האל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : פרוק אפה יתה הטוב שמך
ולך נאה להודות :

לש"ן אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הפתובה
על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם
קדושה באמור : וברכה יהוה וישמרה : א"י יאר יהוה ופניו אליה ויהנה : א"י
ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שרם : א"י

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך ברכנו אבינו בלנו באחד באור פניו כי באור פניו נתת
לנו יהוה אלהינו הורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים
ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלמה :

מ"ח ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונזרות טובות נזכר ונכתב
לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ושלום :

פרוק אפה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהוה לרצון | אמר פי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי : מש"פ
אלהי נצור לשוני מרע ושלפתי מדיבר ברמה ולמקללי גפשי תדום ונפשי
בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיך תהרוף גפשי וכל
החשבים

יהו' יטובים עלי רעה מברכה הבר עצתם ומלקל מחשבתם: יהיו כמין לפניך
רוח ומלאה יהוה רחה: למען יחזצח וידקה הושיעה ימינה וענגי: עשה
למען שמה למען ימנה עשה למען תורחה עשה למען קדשתה:
יהו' לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי: עשה שלום
(בש"ה השלום) בקרומי הוא ועשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:
יהי רצון מלפניך יהוה אלקינו ואלהי אבותינו שיגנה בית המקדש בברכה בריב
ומן הלגנו בתורתך:

קנה אלי יהוה חוק ויאימן לכה וקנה אלי יהוה: אין קדוש כיהוה
פי אין בלתי ואין צור פאלהינו: כי מי אלה מבלעדי
יהוה ומי צור זולתי אלהינו:

אין כאלהינו • אין כאדונינו • אין כמלכנו • אין
כמושיענו: מי כאלהינו • מי כאדונינו • מי
כמלכנו • מי כמושיענו: נודה לאלהינו • נודה
לאדונינו • נודה למלכנו • נודה למושיענו: ברוך
אלהינו • ברוך אדונינו • ברוך מלכנו • ברוך
מושיענו: אתה הוא אלהינו • אתה הוא אדונינו •
אתה הוא מלכנו • אתה הוא מושיענו • אתה
תושיענו: אתה תקום תרחם ציון בריעת לחנה כרי
בא מועד:

אתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שהקמית
אבותינו לפניך את קמרת הסמים:

כפזום הקמרת הצרי ותצפון החלבה והלבונה • משקל שבעים
שבעים מנה: מור וקציעה שבילת נרד וכרכם משקל
ששה עשר ששה עשר מנה • הקשט שנים עשר • קלופה
שלשה • קמזון תשעה • ברית ברשינה תשעה קבין • יין קפריסין
סאין תלתא וקבין תלתא • ואם אין לו יין קפריסין מביא המר
תורן עתיק • מלח סדומית רבע • מעלה עשן כל שהוא:

רבי נתן הכבלי אומר אף כפת הינדון כל־שהיא ואם נתן
 בה דבש פכּלה • ואם חצר אחד מפל סממניה חיב מיתה :
 רבן שמעון בן גמליאל אומר • הצרי אינו אלא שרף
 הנוסף מעצי הקטף : ברית פרשינה ששפין בה את־
 הצפרן כדי שתהא נאה • יין קפריסין ששורין בו את־
 הצפרן כדי שתהא עזה : והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין
 מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד :

תנא דבי אליהו פלה שונה הלכות בכל־יום מובטח לו שהוא בן־עולם
 הגא שגאמר הלכות עולם לו אל תקרי הלכות אלא הלכות :

אמר רבי אלעזר אמר רבי תנינא תלמידי תכמים מרבים שלום בעולם •
 שגאמר וכל־בגיה למדי יהוה ורב שלום בגיה : אל תקרי בגיה
 אלא בגיה : שלום רב לאהבי תורתה ואין למו מבשול : יהי־שלום בתלך
 שלה בארמנותיה : למען־אמי ורעי אדברה־נא שלום בה : למען בית־
 יהוה אלהינו אבקשה טוב לה : יהוה עז לעמו ויהוה ויהוה את־
 עמו בשלום : ס"ח ד"ג

עלינו לשבח לארון הכל לתת גדלה ליוצר בראשות
 שלא עשנו כגוי הארצות ולא שמנו
 במשפחות האדמה שלא שם חלקנו בהם וגורלנו
 בכל־המונים : ואנחנו פורעים ומשתחיים ומודים
 לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא : שהוא
 נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים ממעל
 ושכינת עזו בגבהי מרומים : הוא אלהינו אין עוד :
 אמת מלכנו אפס זולתו כפתוב בתורתו וידעת
 היום והשבת אל־לבבך כי יהוה הוא האלהים בשמים
 ממעל ועל־הארץ מתחת אין עוד :

וְעַל-כֵּן נִקְּוָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֹאוֹת מִהֲרָה בְּתַפְאֵרֶת
 עֲזֻרָה לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת
 יִבְרַתּוּן לְתַכְּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי וְכָל-בְּנֵי-בְשׂוּר
 יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ לְהַפְּנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל-רְשָׁעֵי אֶרֶץ יִכְרֹו
 וַיִּדְעוּ כָּל-יֹשְׁבֵי תֵבֶל כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל-בָּרֶךְ תִּשְׁבַּע
 כָּל-לֶשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ וּלְכַבוֹד
 שִׁמְךָ יִקְרְ יִתְּנוּ וַיִּקְבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם אֶת-עַל מַלְכוּתֶךָ
 וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ
 הִיא וּלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכַבוֹד כְּפֶתוּב בְּתוֹרָתֶךָ
 יְהוָה וַיִּמְלֶךְ לְעַלְמֵם וָעֶד : וַנֵּאמֶר וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-
 כָּל-הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד :

קריש יהום

אֶל-הִירָא מַפְחָד פְּתָאוּם וּמִשׁוֹאֵת רְשָׁעִים כִּי תָבוֹא : עֲצוּ עֲצָה וְתַפְרֵ דְבָרוֹ
 דְּבַר וְלֹא יָקוּם כִּי עֲמָנוּ אֵל : וְעַד-וְקָנָה אָנִי הוּא וְעַד-שִׁיבָה אָנִי אִסְרִי
 אָנִי עֲשִׂיתִי וְאָנִי אֶשָּׂא וְאָנִי אֶסְבֵּל וְאִמְלֵט :

(כהו רשיל טז'ל פסוק זס) אך צדיקים יודו לשםך ישבו ישרים את פניך :

מוספין קודמין למזכירן ולחזת נכון לומר פ' בזיכין ולחזס ספנים לחזר תפנת מוסף שבת *

ה וְלִקְחֹתָ קֶלֶת וְאָפִיתָ אֹתָהּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חֳלוֹת שְׁנֵי עֶשְׂרִינִים
 יְהִיָה הַחֲלָה הָאֶחָת : וּשְׁמַתָּ אֹתָם שְׁתֵּים מְעַרְכוֹת
 שֵׁשׁ הַמְּעַרְכֹת עַל הַשְּׁלֶחַן הַטָּהוֹר לְפָנֵי יְהוָה : וּנְתַתָּ עַל-
 הַמְּעַרְכֹת קְבֻנָה זָכָה וְהִיתָה לְלֶחֶם לְאֻזְפָּרָה אִשָּׁה לַיהוָה :
 ה בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת יַעֲרַכְנוּ לְפָנֵי יְהוָה תְּמִיד מֵאֵת בְּנֵי-
 יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם : ה וְהִיתָה לְאֹהֶרֶן וּלְבָנָיו וְאֶכְלָהוּ בְּמָקוֹם
 קֹדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא לֹא מֵאִשִּׁי יְהוָה תִּקְדְּעוּלָם :

סדר קידוש ליום השבת

ההלים כב
 א מְזֻמּוֹר לְדוֹד יְהוָה רַעֲי לֹא אֶחָכָר : ב בְּנֵאוֹת דְּשָׂא יִרְבִּיעֲנִי
 עַל-מִי מְנוּחוֹת יִגְהַלְנִי : ג נִפְשִׁי יִשׁוּבָב יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי-

תקוני שבת

צדק למען שמו: ד גם ביראלך בגיאי צלמות לא אירא רע בר
אתה עמדי שבמך ומשענתך הנה ינחמני: ה תערוך לפניו
שלחן נגד צדרי דשנת בשמן ראשי פוסי רוח: ו אף טוב ותסד
ירדפוני כל ימי תי ושבתי בבית יהוה לארך ימים:

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלימתא חרותא דמלכא
קדישא אתקינו סעודתא דמלכא דא היא סעודתא
דעתיקא קדישא: והקל תפוחין קדישין וזעיר אנפין אתן
לסעדא בהדיה:

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדדתם
ברית עולם: ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם בר
ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ וביום השביעי
שבת וינפש:

אם תשיב משבת רגלך עשות חפצה ביום קדשי וקראת לשבת
ענג לקדוש יהוה מכבד וכבודו מעשות דרכך ממצוא
חפצה וכבר דבר: אזו תתענג עלי יהוה והרפכתך על כמותי
ארץ והאבלתך נחלת יעקב אביך כי פי יהוה דבר:

דא היא סעודתא דעתיקא קדישא:

חזכור את יום השבת לקדשו: ט ששית ימים תעבד ועשית
כל מלאכתך: י ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא
תעשה כל מלאכה אתה ו ובנה ובתך עבדך ואמתך ובחמלתך
וגרך אשר בטעריך: יא כי ששית ימים עשה יהוה את השמים
ואת הארץ את הים ואת כל אשר בהם וינה ביום השביעי

על כן ברה יהוה את יום השבת ויקדשהו:

סני סני ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:
א סדר לסעודתא * בצפרא דשבתא * ואזמין בה השתא *
עתיקא קדישא:

ג תוריה ישרי בה * בקדושא רבא * ובחמרא טבא * דביה
תחדי נפשא:

תקוני שבת

עם

ז' שִׁדְד לָן שׁוֹפְרִיה • וְנִחְזוּ בִיקְרִיה • וְנִחְזוּ לָן סְתָרֶיה • דִּאתָאמַר
בְּלַחֲשָׂא :

ז' גָּלַה לָן טַעְמֵי • דְּבִתְרִיסַר נְהִמֵי • דִּיאֲנִן אֶת בְּשָׂמִיה • כְּפִילָא
וְקִלְשָׂא :

ז' רִזְרָא דְלַעְלָא • דְּבִיה תַּיִי כְּלָא • וְיִרְבִּי חִילָא • וְתַסַּק עַד
רִישָׂא :

ח' הוּ חֲצִי חֲצִי חֲקֵלָא • כְּדַבּוּר וּבְקֵלָא • וּמְלִילוֹ מְלָה • מְתִיקָא
כְּדוּבְשָׂא :

ח' דָּם רַבּוֹן עֲלָמִין • בְּמִלִּין סְתִימִין • תַּגְלוֹן פְּתַנְמִין • וְתִמְרוֹן
חֲדוּשָׂא :

ל' עֲפֹר פְּתוּרָא • בְּרִזָּא יִקְרָא • עֲמִיקָא וְטְמִירָא • וְלֹא מְלִתָּא
אוֹשָׂא :

ו' אֲלִין מְלִיא • יְהוֹן לְרִקִיעֵיא • וְתַמְן מֵאן שְׂרָא • הָלֹא הָהוּא
שְׂמִישָׂא :

ד' בּוּ יִתִּיר יִסְנֵי • לַעְלָא מִן דְּרַגְיָה • וְיִסַּב בַּת זַוְגִיָּה • דְּחַוַּת
פְּרִישָׂא :

תפלת מנחה לשבת

אמר ודבר וסדר הקטורת האמר אשרי וכו' לעין.

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִחַלְלוּךָ סְלָה : אֲשֶׁרִי תַעֵם שֶׁכַּחֲדָלוּ
אֲשֶׁרִי תַעֵם שְׁיִהוּתָא אֱלֹהִיו : א' תַּהֲלֵךְ לְדוֹר אַרְוִמְסָךָ

אֱלוֹהֵי הַמַּלְכָּה וְאַבְרָכָה שְׁמָךְ לְעוֹלָם וָעֶד : ב' בְּכַל־יוֹם אֲבָרְכֶךָ
וְאַתְחַלֵּל שְׁמָךְ לְעוֹלָם וָעֶד : ג' גְּדוֹר יְהוָה וּמַהֲלֵל מֵאֵד וְלִגְדֻלְתוֹ

אֵין חֶסֶד : ד' דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגִּידוּ : ה' הַדָּר
כְּבוֹד הַדָּרָה וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה : ו' וְעִזּוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ

וְגִדְלוֹתֶיךָ (תְּהִלַּת ק) אֲסַפְּרֶנָּה : ז' זָכַר רַב־טוֹבָךָ יִבְיַעוּ וְצִדְקֹתֶיךָ
יִרְנְנוּ : ח' חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרַךְ אַפָּיִם וְגִדּוֹל (עַל ק) חֶסֶד :

ט טוֹב יְהוָה לְכָל וְרַחֲמוֹ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י' יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
מַעֲשֵׂיךָ וְחַסְדֵיךָ יִבְרַכּוּכָה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרֹתֶיךָ

יִדְבְּרוּ : יב לְהוֹדִיעַ לְבַנְיָהּ הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ :
מלכותך

(א) סגלס סד כ. כ. (ב) סג קטז טו. (ג) סג קטז.

י מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָוָר :
 יי סוּמְךָ יְהוָה לְכָל־הַנְּפִלִים וְזוֹקֶךָ לְכָל־הַגְּבוּפִים : ס עֵינַי כָּל־
 אֱלֹהֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ : ס פְּוֹתֶיךָ אֶת־
 יְדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן : י צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דַּרְכָיו וְחֹסֵד
 בְּכָל־מַעֲשָׂיו : יי קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קוֹרְאָיו לְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
 בְּאֵמֶת : יי רִצּוֹן־יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וַיִּשְׁמַע :
 כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמֵד :
 כא תְהַלֵּת יְהוָה יְדַבֵּר־פִּי וַיְבָרֶךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעַד :
 וְאַנְחֵנוּ וְנִבְרַךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבִי פֹשֵׁעַ בְּיַעֲקֹב נָאִם יְהוָה :
 וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר
 עָלֶיךָ וּדְבָרֵי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא־יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ
 וּמִפִּי זִרְעָה וּמִפִּי זִרְעַתְךָ אָמַר יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־
 עוֹלָם : וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל : וְקָרָא
 זֶה אֱלֹהֵי וְאָמַר קְדוֹשׁ א קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֵא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : וּמִקְבְּלֵין דִּין מוֹדִיִּין וְאִמְרִין
 קְדִישׁ בְּשָׁמַי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ קְדִישׁ עַל־
 אֲרֻעָא עוֹבַד גְּבוּרְתָּהּ קְדִישׁ לְעֵלְמִי וְלְעֵלְמִי עֲלֵמִיא יְהוָה
 צְבָאוֹת מְלֵא כָל־אֲרֻעָא זִיו יְקָרָה : וְתִשְׁאַנֵּי רוּחַ
 וְאַשְׁמַע אֲחֵרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה
 מִמְּקוֹמוֹ : וְנִמְלִתְנִי ^(כ) וְנִמְלִתְנִי רוּחָא וּשְׁמַעִית בְּתַרִּי
 קַל זִיעַ סָגִיא דְמִשְׁבַּחִין וְאִמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דִּיהוָה
 מֵאַתֵּר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ : יְהוָה א יִמְלֹךְ לְעֵלְמִי וְעַד : יְהוָה
 מַלְכוּתָהּ קָאִם לְעֵלְמִי וְלְעֵלְמִי עֲלֵמִיא : יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבֹרְתָם יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שְׁמֵרָה־זֹאת לְעוֹלָם

ל'צד

(*) הכלים קמו יח .

לִיזָר מַחֲשָׁבוֹת לִבְבַּ עֲמִידָה וְהִכֵּן לְבַבְכֶם אֵלַיָּהּ : וְהוּא
 רַחוּם | יִכַּפֵּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אִפּוֹ וְלֹא
 יַעִיר כָּל־חַמְתּוֹ : כִּי־אָתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח וְרַב־חֶסֶד
 לְכָל־קְרֹאֶיךָ : צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת :
 תִּתֵּן אֱמֶת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ
 לְאַבְתָּיִנוּ מִימֵי קָדָם : פְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם | יוֹם יַעֲמֵס־לָנוּ
 הָאֵל יִשְׁוַעְתָּנוּ סִלָּה : יְהוָה צְבָאוֹת עֲפָנוּ מִשְׁגַּב־לָנוּ
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה : יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאָדָם בְּמַח
 בָּךְ : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ : פְּרוּךְ
 הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים
 וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא
 יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וַיִּשֶׂם בְּלִבֵּנוּ אֶהְבֵּתוֹ וַיִּרְאֵתוֹ
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבְבֵּךְ שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע
 לְרִיק וְלֹא נִלְד לְבַהֲלָהּ : וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמֹר חֻקֶּיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וְנִזְכָּה וְנִתְחַיֶּה וְנִרְאֶה וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבִרְכָה לְשָׁנֵי יָמוֹת
 הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא : לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא
 יִדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֵדָה : פְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר
 יִבְטַח בִּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מִבְּטָחוֹ : בְּמַחוֹ בִּיהוָה עֲדִיר
 עַד כִּי בָּהּ יְהוָה צוּר עוֹלָמִים : וַיִּבְטָחוּ בָּךְ יוֹדְעֵי
 שִׁמְךָ כִּי לֹא־עֹזֶבֶת הִרְשִׁיעָה יְהוָה : יְהוָה חֲפִיץ לְמַעַן
 צְדָקוֹ וַיִּגְדִּיל תוֹרָה וַיִּאֲדִיר :

בספרין בתורה אומרים חזני קריש ואח"כ אומרים :

וְאֲנִי תַפְלִיתִי־לָךְ | יְהוָה עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי
 בְּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ :

ואחר קריאת התורה מהכללין ש"ס ואומרים ח"ק קודם שמוציא פסח ונמקום זמין ס"ח אומרים
החלי קדים אחר ולמי הפלתי :

אֲדַנִּי יִשְׁפְּחֵי הַתְּפִחַת וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי
יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא • אֵל עֲלִיּוֹן • גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים
קִנְיָה הַכֹּל • וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוּ בְּאַהֲבָה:
בש"ח זכרנו להיום קלך חפץ בחיים וכתבנו בקפר חיים למענך אלהים חיים :

מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן אֲבֹתֶיךָ :

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :

ב"ח מוריד הטל : ביערף משיב הרוח ומוריד הגשמים :

מִכְּלַבֵּל חַיִּים בַּחֹדֶר מְחַיֶּה מֵתִים בְּבִרְהוּמֵי רַבִּים סוֹמֵךְ גּוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים
וּמְחַיֶּה אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי • מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת
וּמִי דוֹמֶה לְךָ מְלַךְ מַמְיָה וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :

בש"ח מי כמוך אב הרחמים זכר יצוריו לחיים ברחמים :

וְנִאֲמַן אַתָּה לְתַחֲיוֹת מֵתִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֶּה הַמֵּתִים :

בזמרת כס"ז אומרים זכ :

נִקְדֵּי־שֶׁךְ וְנַעֲרִיצֶךָ בְּנַעַם שִׁיחַ סוּד שְׂרָפֵי קִדְשׁ הַמִּשְׁלֵטִים לְךָ
קִדְשָׁה בַּפְתּוּב עַל יַד נְבִיאֶיךָ וְקִרְאָה זֶה אֱלֹהִים וְאָמַר :

קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : לְעַמְתָּם
מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ : וּבְדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ
פְּתוּב לֵאמֹר : יְמִלְךָ יְהוָה לְעוֹלָם אֲלֵהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וְקְדוּשֵׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֵלָה : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ : (בש"ח הַמְּלַךְ הַקְּדוֹשׁ) :

אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד • וּמִי כְעַמְךָ בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי
אֶחָד בְּאָרֶץ • תִּפְאַרְתְּ גְּדֹלָה • וְעִמְרַת יִשׁוּעָה •

יוֹם מְנוּחָה וְקִדְשָׁה לְעַמְךָ נְתַתְּ : אֲבֹרָהֶם יָגַל • יִצְחָק
יִרְנָן • יַעֲקֹב וּבְנָיו יְנוּחוּ בוֹ : מְנוּחַת אַהֲבָה וּנְדָבָה •
מְנוּחַת אֱמֶת וְאֲמוּנָה • מְנוּחַת שְׁלוֹם הַשְׁקֵט וּבְטָח •
מְנוּחַת שְׁלָמָה שְׂאֵתָה רוּצָה בָּהּ • יְכִירוּ בְּנוֹךְ וַיְדַעֲנִי

כי

כי מאתה היא מנהגתם ועל מנהגתם יקדישו את שמה :

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו קדישנו במצותיה ותן חלקנו בתורתה שבענו מנוחה ושמחה נפשנו בישועתה ומחר לבנו לעבודה באמת ותנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבתות קדישה וינחמו בם פלי ישראל מקדישי שמה : ברוך אתה יהוה מקדיש השבת :

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה והשב העבודה לדבור ביהוה ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמה :

בראש חודש וחמיו של מעד :

אלהינו ואלהי אבותינו ועלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדה וזכרון ירושלם עיר קדישה וזכרון פלעמה בית ישראל לפניה לפליטה למטה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום כנאש חדש ראש תהדוש | נססח חג המצות | נססח חג הסוכות הזה : זכרנו יהוה אלהינו בו למטה ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים : ובדבר ישועה ורחמים חיים ורחמים עלינו והושיענו כי אליה עייגנו כי אל מלה חפון ורחום אתה :

ותחוננה עייגנו בשובה לציון ברחמים : ברוך אתה יהוה המפדיו שכינתו לציון :

מזדים אנטנו לה שאמה הוא יהוה אלקינו ואלהי אבותינו אלהי פלדש וזכרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמה הגדול ותקדוש על שנתיותו וקמתו בנותנו ותקמתו ותאסוף וקדושתו למצרות קדישה ושוב אליה לשמור תקנה ולעשות רצונה ולעבדה בלבב שלם על שאנו מזדים לה ברוך אל ההודאות :

מזדים אנטנו לה שאמה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חינו מנו ישענו אמה הוא לדור ודור גודה לה ונספר תהלתה על חינו המסורים ביהוה ועל גשמותינו הפקודות לה ועל נסיה שבעליוס עמנו ועל

נפלאותיה וטובותיה שפבלעת ערב ובקר וצהרונים הטוב כי לא-כלו
בחהקה והמתם כי לא-תמו חסדיה כי מעולם קנינו לה :

במטכה ועל הנסים :

ועל הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנפלאות
שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה :

בימי מתתיהו בן-יוחנן כהן גדול השמונאי ובניו פישעמדה מלכות יון
הרשעה-על-עמך ישראל להשכיחם תורתה ולהעבירם מחקי רצונה
ואתה ברחמיה הרבים עבדת להם בעת צרתם רבת את-דרכם הנת את-
דינם נקמת את-נקמתם מחרת גבורים ביד הלשנים ורפים ביד מעשים
וממאים ביד מהורים ורשעים ביד צדיקים ונדים ביד עוסקי תורתה ולה
עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה
ופרקן פהיום הזה ואחר כך באו בגנה לרביד ביתה ופנו את-היכלך
וסתרו את-מקדשה והדליקו גרות במצרות קדשה וקבעו ישמנת ימי
הגנה אלו להודות ולתלל לשמך הגדול :

ועל-כלם יתברך ויתרומם ויתעשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד :

בשבת ובתוב לחיים טובים פלפני בריהך :

ובל-תחיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב והאל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : ברוך אתה יהוה הטוב שמך
ולה נאה להודות :

שיום שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל-ישראל
עמך ברבנו אבינו בלנו באחד באור פנה כי באור פנה נתת
לנו יהוה אלהינו תובת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים
ושלום וטוב בעיניך לברך את-עמך ישראל בכל-עת ובכל-שעה בשלומך :

ובחסד חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה וישועה ונחמה ונזרות טובות נזכר ונפתח
לפניך אנהנו וכל-עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום :

ברוך אתה יהוה המברך את-עמו ישראל בשלום :

יהוה-לרצון | אמרי פי והגיון לפי לפנה יהוה צורי וגאלי :

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי גפשי תחום ונפשי
בעפר לכל תהנה פתח לפי ברתך ובמצותך תרדוף גפשי וכל-
החשבים

מנחה לשבת

כב

דתי שבים עלי רעה מנחה דפר עצתם וקלקל מלשבתם: יהיו פמין לפגרי
 דהם ומלאך יהוה דחה: למען יחלצון ידיה הושיעה ימינה וענגי: עשה
 למען שמך עשה למען ימנה עשה למען תורתך עשה למען קדשתך:
 יהוד לקצון אמרי פי והגיון לבי לפניה ידנה צורי וגאלי: עשה שלום
 (כש"ה השלום) במרומו הוא עשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:
 יהי רצון מלפניך יהוה אלתינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש בסתרה בטיט
 ומן חלקנו בתורתך:

כ"ט דקטר ביום ט"ז תמוז •

צדקתך | כהררי אל משפטך תהום רבה
 אדם ובהמה הושיע יהוה:
 וצדקתך אלהים עדי מרום אשר עשית
 גדלות אלהים מי כמוך: צדקתך צדק לעולם
 ותורתך אמת: קדיש שלם

סדר סעודה שלישית

תלמר בזמור לדוד ה' רועי ומי ואין קידוש בסעודה זו • וסוכ ללכול דג בסעודה זו זמור
 מבסאל סעודות •

א מזמור לדוד יהוה רעי לא אחסר: ב בנאות השא ירביצני
 עלימי מנוחות ינהלני: ג נפשי ישוּבב ינחני במעגלי
 צדק למען שמו: ד גם פיראלך בגיאי צלמות לא איכא רע פיר
 אמה עמרי שבטך ומשענתך תמה ינחמני: ה תעורך לפני ו
 שלחן נגד צדרי השנת בשמן ראשי פוסי ריית: ו אף | מזב ותסד
 ירדפוני פלימי תיי ושבתתי בבית יהוה לארך ימים:
 אתקינו סעודתא דמהימנותא שרמתא תדותא
 דמרבא קדישא: אתקינו סעודתא דמרבא
 דא הוא סעודתא דזעיר אנפין ועתיקא קדישא ותכל
 תפוחין קדישין אתין לסעודא בהרה:

בי

(א) תלמר לו • • (ב) ט"ז ט"ז • (ג) ט"ז קט קט •

סדר סעודה שלישית

בְּנֵי הַיִּבְלָא דְכַסְיָפִין • לְכַחְזֵי נְיוֹ דְהַעִיר אַנְפִּין :
 הֵזֶן הֵכָא • בְּהַאי מִכָּא • דְּבִיּה בְּלָבָא בְּגִלְפִין :
 זְבוּ לְהֵרָא • בְּהַאי וַעֲדָא • בְּגוּ עִירִין וְכַל־גְּרָפִין :
 חֲדוּ הַשְׂתְּהָא • בְּהַאי שְׁעָתָא • דְּבִיּה בְּעָא וְלִית וַעֲפִין :
 קִרְיָבוּ לִי • חֻזּוּ חִילִי • דְּלִית דִּינִין דְּחַקִּיפִין :
 לִי בְּרַ גִּשְׁלִין • וְלֹא עֲאֲלִין • חֲגִי בְּלָבִין וְחַצִּיפִין :
 וְהָא אֲזַמִּין • עֲתִיק יוֹמִין • לְמַצְחָא עֲדִי יְהוֹן חֲלָפִין :
 דְּעוּ דִּילֵהּ • דְּנִלִי לֵיהּ • לְבַטְלָא בְּכַד־קְלִיפִין :
 שְׂוִי לֹון • בְּנִקְבִיהוֹן • וְיִטְמָרוּן בְּגוּ בִיפִין :
 אֲרִי הַשְׂתְּהָא • בְּמִנְתָּתָא • בְּהַדְוָתָא דְהַעִיר אַנְפִּין

מסבת אבות

סתמן לומר פרקי אבות פרק אחד בכל שנת שבין סבה לעשרת כמנחה ולומרים לפני מסבת
 ישראל ואחריו משנת רבי חנינא בן עסקיאל ויש טענין כך כל שבתות הקץ :

**כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא: שְׁנַאמַר וְעַמְךָ
 כָּלֶם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶד מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה
 יְדֵי לְהַתְּפָאָר :**

פרק ראשון

א מִנְשָׂה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי וּמְסָרָהּ לִיהוֹשֻׁעַ וְיהוֹשֻׁעַ לְקִנְיָנִים וְיוֹקִנְיָנִים
 לְנְבִיאִים וְנְבִיאִים מְסָרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְּנָסֶת הַגְּדוּלָּה • הֵם
 אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָיוּ מְתוּנִים בְּדִין • וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים
 הַרְבֵּה • וַעֲשׂוּ סִיג לַתּוֹרָה : ב' שְׁמַעוֹן הַצְּדִיק הָיָה מְשׁוּרֵי כְּנָסֶת
 הַגְּדוּלָּה הוּא הָיָה אֹמֵר עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל
 הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל גְּמִילוּת תְּסָדִים : ג' אַנְמִינְגוּס אִישׁ סִיכּוּ
 קִבֵּל מִשְׁמַעוֹן הַצְּדִיק הוּא הָיָה אֹמֵר אֵל־תְּהִיוּ פְּעֻבְדִים
 הַמְשַׁמְשִׁין אֶת־הַרְבַּ עַל־מִנְת לְקַבֵּל פָּרַס אֵלָא הוּוּ פְּעֻבְדִים
 הַמְשַׁמְשִׁין אֶת־הַרְבַּ שְׁלֹא עַל־מִנְת לְקַבֵּל פָּרַס וְיְהִי מוֹרָא שְׁמַיִם
 עֲלֵיכֶם: ד' יוֹסִי בְּנִי־עֶזְרָא אִישׁ צְרֻדָּה וְיוֹסִי בְּנִי־חֲנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם
 קִבְּלוּ מֵהֶם יוֹסִי בְּנִי־עֶזְרָא אִישׁ צְרֻדָּה אֹמֵר יְהִי בֵיתְךָ בֵּית וַעֲד
 לְחַכְמִים וְהִי מִתְּאַבֵּק בְּעַפְר רְגְלֵיהֶם וְהִי שׁוֹתָה בְּצִמָּא אֶת־
 דְּבָרֵיהֶם

דבריהם: ה יום בן יוחנן איש ירושלים אומר יהי ביתך פתוח
 לדתך ויהיו עניים בני ביתך ואל תרבה שיתח עם האשה
 באשתו אמרו קל וחמר באשת חברו מבאן אמרו חכמים כל
 המרבה שיתח עם האשה גורם רעה לעצמו ובזמל מדברי
 תורה וסופו יורש גיהנם: ו יהושע בן פרחיה ונתאי הארכלי
 קבלו מהם יהושע בן פרחיה אומר עשה לה רב וקנה לה חבר
 והיו הן את כל האדם לכה זכות: ו נתאי הארכלי אומר תרחק
 משכן רע ואל תתחבר לרשע ואל תתיאש מן הפורענות:
 ה יהודה בן טבאי ושמעון בן שמח קבלו מהם יהודה בן טבאי
 אומר אל תתעש עצמך בעורכי הדין וכל שיהיו בעלי הדין
 עומדים לפניך יהיו בעיניך ברשעים וכשנפטרים מלפניך יהיו
 בעיניך כזבאין כשקבלו עליהם את הדין: ו שמעון בן שמח
 אומר הוי מרבה לתקור את העדים והוי והיר בדבריך שפא
 מתוכם ילמדו לשקר: י שמעיה ואבמליון קבלו מהם שמעיה
 אומר אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות ואל תתודע
 לרשות: יא אבמליון אומר חכמים הזוהרו בדבריכם שפא תחובו
 חובת גלות ותגלו למקום מים הרעים וישתו התלמידים הבאים
 אחריכם וימותו ונמצא שם שמים ומתחלל: יב הלל ושפאי
 קבלו מהם הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום
 ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה: יג הוא היה
 אומר נגד שפא אבד שמה ודלא מוסר ודלא יסף ודלא ילף קמלא
 חיב ודאשתמש בתנא הלף: יד הוא היה אומר אם אין אני לי
 מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עבשיו אימתי: ט שפאי
 אומר עשה תורתך קבע אמור מעט ועשה הרבה והוי מקבל
 את כל האדם בסבר פנים יפות: טו רבן גמליאל היה אומר
 עשה לה רב והסתלק מן הפפק ואל תרבה לעשר אפדות:
 יז שמעון בנו אומר כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי
 לגוף טוב משתיןת ולא תפודש עקר אלא הפעשה וכל המרבה
 דברים מביא תמא: יח רבן שמעון בן גמליאל אומר על שלשה

דברים העולם קים על-הדין ועל-האמת ועל-השלוש שנאמר
אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם :

רבי חנניה בורעקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את-ישראל
לפיכה הרבה להם תורה ומצות שנאמר יהיה חפץ למען צדקו
יגדיל תורה ויאריך :

פרק שני

כל-ישראל יש להם חלק לעולם הבא : שנאמר ועמך פלם צדיקים לעולם
ידשו ארץ גזר מטעי מעשה ידי להתפאר :

א רבי אומר איזו היא הרה ישרה שיבור לו האדם כל-שהיא
תפארת לעשה ותפארת לו מן האדם והיו זהיר במצות

קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות והיו
מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה * ויזכר עברה כנגד הפסדה *
הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה דע מה-
?מעלה ממך * עין רואה ואין שומעת * וכל-מעשיך בספר
נכתבים : כ רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא אומר *

יפה תלמוד תורה עם הרה ארץ שיגיעת שניהם משפחת עון
וכל-תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוורת עון וכל-
העוסקים עם הצבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים שזכות
אבותם מסייעתם וצדקתם עומדת לעד ואתם מעלה אני עליכם
שכר הרבה כאלו עשיתם : ג הווי זהירין בראיותי שאין מקרבין
לו לאדם אלא לצרכי עצמן גראין באוהבין בשעת הנאתן ואין
עומדין לו לאדם בשעת דחקו : ד הוא היה אומר עשה רצונו
כרצונו כדי שיעשה רצונו כרצונו כפול רצונו מפני רצונו כדי
שיבטל רצון אחרים מפני רצונו * הלל אומר אל תפרוש מן
הצבור ואל תאמין בעצמך עד יום מותך ואל תדין את-חברך
עד שתגיע למקומו ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שסופו
להשמע * ואל תאמר לבשאפנה אשנה שמא לא תפנה : ה הוא
היה אומר אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד ולא הביישן
למד ולא תקפדן מלמד ולא כל-המרבחה בסתורה מתפים ובמקום

שאין

(*) עי' גמולתו פרק ט' סמ"א *

(*) זכריה ט' ט"ז (ב) יעזריאל ט"ז כ"א

שאינן אנשים השתדל להיות איש: ו אף הוא ראה גלגלת אחת
 שצפה על פני המים אמר לה על האטפת אטפוף וסוף ממיפוף
 יטובון: ו הוא היה אומר מרבה בשור מרבה רמה מרבה נכסים
 מרבה דאנה מרבה נשים מרבה כשפים מרבה שפחות מרבה
 זמה מרבה עבדים מרבה גזל מרבה תורה מרבה חיים מרבה
 ישיבה מרבה חכמה מרבה עצה מרבה תבונה מרבה צדקה
 מרבה שלום קנה שם טוב קנה לעצמו קנה לו דברי תורה קנה
 לו חיי העולם הבא: ו רבן יוחנן בן זבאי קבל מתהלל ומשמאי
 הוא היה אומר אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך
 כי לכה נוצרת: ו חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זבאי
 ואלו הן רבי אליעזר בן דורקנוס ורבי יהושע בן חנניה ורבי
 יוסי הבתן ורבי שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך ו הוא
 היה מונה שבתם רבי אליעזר בן דורקנוס בור סוד שאינו מאבר
 מפה רבי יהושע בן חנניה אשרי יולדתו רבי יוסי הבתן חסיד
 רבי שמעון בן נתנאל ירא חטא ורבי אלעזר בן ערך כמעין
 המתגבר ו הוא היה אומר אם יהיו כל חכמי ישראל בכף
 מאזנים ואליעזר בן דורקנוס בכף שניה מכריע את כלם: אבא
 שאיל אומר משמו אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים
 ואליעזר בן דורקנוס אף עמהם ואלעזר בן ערך בכף שניה
 מכריע את כלם: ו אומר להם צאו וראו איזו היא דרך טובה
 שידבק בה האדם רבי אליעזר אומר עין טובה רבי יהושע אומר
 חבר טוב רבי יוסי אומר שכן טוב רבי שמעון אומר רוחא
 אתה נוולד רבי אלעזר אומר לב טוב אומר להם רוחא אני את
 דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם: אומר
 להם צאו וראו איזו היא דרך רעה שיתרחק ממנה האדם רבי
 אליעזר אומר עין רעה רבי יהושע אומר חבר רע רבי יוסי
 אומר שכן רע רבי שמעון אומר הלוח ואינו משלים אחד הלוח
 מן האדם בלוח מן המקום שנאמר לזה רשע ולא ישלם וצדיק
 חונן ונותן רבי אלעזר אומר לב רע אומר להם רוחא אני את

דברי אלעזר בן-עזריק מדבריהם שבכלל דבריו דבריהם : הם אמרו שלשה דברים רבי אלעזר אימר יהי כבוד חברך חביב עליה פשלה ואל תהי גזח לבעוס ושוב יום אחד לפני מיתתך והיו מתחמם כנגד אורן של חכמים והיו זהיר בגחלתן שלא תפוח שנשיבתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל-דבריהם בגחלי אש : י רבי יהושע אימר עין הרע ויצד הרע ושנאת הגריות מוציאין את האדם מן העולם : יב רבי יוסי אימר יהי ממון חברך חביב עליה פשלה ותתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירשה לך וכל-מעשיה יהיו לשם שמים : יג רבי שמעון אימר הוי זהיר בקריאת שמע ובתפלה ובשאתה מתפלל אל תעש הפלתה קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום שנאמר כתיב ורחום הוא ארך אפים ורב-חסד ונתם על-הרעה ואל תהי רשע בפני עצמך : יד רבי אלעזר אימר הוי שקוד ללמוד תורה ודע מה-שתשיב לאפיקורוס ודע לפני מי אתה עמל ומי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך : טו רבי מרפון אימר היום קצר ותמלאכה מרבה ותפועלים עצלים ותשכר הרבה ובעל הבית דוחק : טז היא תיה אימר לא עליה תמלאכה לגמור ולא אתה בן-חורין לתבטל ממנה אם למדת תורה הרבה נותנין לך שכר הרבה ונאמן היא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך ודע שמתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא :

רבי תנא בן-עקשיא אימר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכה הרבה להם תורה ומצות שנאמר ידעה תפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :

פרק שלישי

כל-ישראל יש להם חלק לעולם הבא : שנאמר ועוף בלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וצד מפעי מעשה ידי לדהפאר : * עקביא בן-מהללאל אימר הסתפל בשלשה דברים ואין אמת בא לידי עברה * דע מאין באת ולאן אתה תולך ולפני

(א) זיל כ. ג. (ב) ישעיה מכ. כג.

וּלְפָנַי מִי אֶתְהַעֲתִיד לְהֵן דִּין וְהַשְׁבוֹן * מֵאֵין בָּאת מִשְׁפָּה סְרוּתָה
וּלְאֵן אֶתְהַ חֲלֹךְ לְמָקוֹם עֶפְר רָמָה וְתוּלְעָה וְלִפְנֵי מִי אֶתְהַ עֲתִיד
לְהֵן דִּין וְהַשְׁבוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי תַמְלָכִים תְּקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא :
ג רַבִּי חֲנִינָא סֵגוּן הַבְּהֵגִים אָמַר הוּי מִתְפַּלֵּל בְּשְׁלוֹמָהּ שֶׁל מַלְכוּת
שְׁאֵלְמָרָא מוֹרָאָה אִישׁ אֶתְרַעָה תִּים בְּלַעוּ : רַבִּי חֲנִינָא בְּרִי
הִרְדִּיּוֹן אָמַר שְׁנַיִם שְׁיֹשְׁבֵין וְאֵין בִּינֵיהֶם דְּבִרֵי תוֹרָה דְּרִי זֶה
מוֹשֵׁב לְצִים שְׁנֶאֱמַר וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב אֲבָל שְׁנַיִם שְׁיֹשְׁבֵין
וְיֵשׁ בִּינֵיהֶם דְּבִרֵי תוֹרָה שְׂכִינָה שְׂרוּיָה בִּינֵיהֶם שְׁנֶאֱמַר אִזְ נִדְבְּרוּ
יִרְאִי יְהוָה אִישׁ אֶלְרַעָהוּ וַיִּקְשַׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְתַּח סֶפֶר וַיִּכְרוֹן
לְפָנָיו לִירְאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ : אֵין לִי אֵלָא שְׁנַיִם מִנְּיָן אֶפִּילוּ
אֶחָד שְׁיֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה שְׁתַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹבַע לֹו שְׂכָר
שְׁנֶאֱמַר יֵשֵׁב בְּרֶד וְיִדְם בִּי נִמַּל עָלָיו : ג רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר שְׂרַשְׁהָ
שְׂאֵבְלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דְּבִרֵי תוֹרָה כְּאִילוּ אֶבְלוּ
מוֹבְחֵי מֵתִים שְׁנֶאֱמַר כִּי כָל־שְׂלַחַנֹת מְלֹאֵי קִיָּא צָאָה בְּלֵי מָקוֹם :
אֲבָל שְׂרַשְׁהָ שְׂאֵבְלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דְּבִרֵי תוֹרָה
כְּאִילוּ אֶבְלוּ מִשְׁלַחַנֹו שְׁלֵי־מָקוֹם שְׁנֶאֱמַר וַיִּדְבַּר אֵלַי זֶה הַשְׁלַחַן
אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה : ד רַבִּי חֲנִינָא בְּן־חֲנִינָאֵי אָמַר הַנְּעוּר בְּפִלְיָה
וְהַמְחֻלָּךְ בְּהֶרֶךְ יְחִידֵי וּמִפְנֵה לְבוֹ לְבַטְלָה דְּרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ :
ה רַבִּי נְחֻמָּי בְּן־הַקָּנָה אָמַר כָּל־הַמְּקַבֵּל עָלָיו עוֹל תוֹרָה מִעֲבִירִין
מִמְּנֹו עוֹל מַלְכוּת וְעוֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ וְכָל־הַפּוֹרֵק מִמְּנֹו עוֹל תוֹרָה
נּוֹתֵינִן עָלָיו עוֹל מַלְכוּת וְעוֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ : ו רַבִּי חֲלַפְתָּא בְּן־הוֹסָא
אִישׁ כֶּפֶר חֲנִינָא אָמַר עֲשֶׂרֶה שְׁיֹשְׁבֵין וְעוֹסְקֵין בַּתּוֹרָה שְׂכִינָה
שְׂרוּיָה בִּינֵיהֶם שְׁנֶאֱמַר אֱלֹהִים נִצַּב בְּעֵדַת־אֵל וּמִנְּיָן אֶפִּילוּ
חֲמֹשֶׁה שְׁנֶאֱמַר וְאֶנְדְּתוּ עַל־אֶרֶץ יִסְדָּה וּמִנְּיָן אֶפִּילוּ שְׂרַשְׁהָ
שְׁנֶאֱמַר בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט * וּמִנְּיָן אֶפִּילוּ שְׁנַיִם שְׁנֶאֱמַר אִזְ
נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶלְרַעָהוּ וַיִּקְשַׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע * וּמִנְּיָן
אֶפִּילוּ אֶחָד שְׁנֶאֱמַר בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת־שְׁמוֹ אֲבוּא

אלו

(א) הנהלים א א . (ב) מלאכי ג טו . (ג) איכה ג כה . (ד) ישעיהו כח ט . (ה) יחזקאל מה כב . (ו) הכלים טב א .
(ז) עמוס טו א . (ח) הכלים פב א . (ט) מלאכי ג טז . (י) שמואל ב טז .

אלה וברכתה : ורבי אלעזר איש ברתותא אומר תנן לו משלח
 שאתה ושלה שלו וכן ברור הוא אומר כי ממה הכל ומידה
 נתנו לה : רבי יעקב אומר המהלך בהרה ושונה ומפסיק
 ממשנתו ואומר מהנאה אילן זה מהנאה גיר זה מעלה עליו
 הכתוב באלו מתחייב בנפשו : ח רבי דוסתאי ברבי ינאי משום
 רבי מאיר אומר פלה שובח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו
 הכתוב באלו מתחייב בנפשו * שנאמר רק השמר לה ושמר
 נפשך מאד פן תשפח את הדברים אשר ראו עיניך * יכול
 אפילו תקפה עליו משנתו תלמוד לומר ופן יסורו מלבבך כל
 ימי חייך הא אינו מתחייב בנפשו עד שישב ויסירם מלבו :
 ס רבי חנינא בן דוסא אומר כל שיראת הטא קודמת להכמתו
 הכמתו מתקיימת וכל שהכמתו קודמת ליראת הטא אין הכמתו
 מתקיימת : י הוא הנה אומר כל שמעשיו מרבין מחכמתו הכמתו
 מתקיימת * וכל שהכמתו מרבה מפעשיו אין הכמתו מתקיימת :
 הוא הנה אומר כל שרוח הבריות נוחה הימנו * רוח המקום
 נוחה הימנו * וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום
 נוחה הימנו : רבי דוסא בן דרבינא אומר שנה של שחרית ויין
 של צהרים ושיתת הילדים וישיבת בתי כנסיות של עמי הארץ
 מוציאין את האדם מן העולם : יא רבי אלעזר המודעי אומר
 המחיל את הקדשים * והמבזה את המועדות * והמלבין פני
 חברו ברבים * והמפר בריתו של אברהם אבינו * והמגלה פנים
 בתורה שלא בהלכה * אף על פי שיש בידו תורה ומעשים
 טובים * אין לו חלק לעולם הבא : יב רבי ישמעאל אומר הוי
 קל לראש ונוח לתשחורת ותוי מקבל את כל האדם בשמחה :
 יג רבי עקיבא אומר שתוק וקלות ראש מרגילין את האדם לערוה :
 מסורת סג לתורה * מעשרות סג לעשר * נדרים סג לפרישות :
 סג לחכמה שתיקה : יד הוא הנה אומר חביב אדם שנברא
 בצלם תבנה יתרה נודעת לו שנברא בצלם שנאמר כי בצלם

אלהים

אלהים עשה את האדם חביבין ישראל שנקראו בניו למקום
 תבה יתרה נודעת להם שנקראו בניו למקום שנאמר בניו אתם
 ליהוה אלהיכם : חביבין ישראל שנתן להם כלי המדה תבה
 יתרה נודעת להם שנתן להם כלי המדה שנאמר כי לקח טוב
 נתתי לכם תורתי אלהי עוזבו : הכל צפוי והרשות נתונה
 ובטוב העולם גרון והכל לפי רוב המעשה : הוה הוה אומר
 הכל נתון בערבון ומצודה פרוסה על כל החיים התנות פתוחה
 והתנוגי מקום ותפנקס פתוח והיד כותבת וכל תרוצה ללות יבא
 וילוח * והנבאין מחזירין תדיר בכל יום ונפרעין מן האדם מדעתו
 ושלא מדעתו * ויש להם עלימה שישמכו והדין דין אמת והכל
 מתקן לסעודה : י רבי אלעזר בן עזריה אומר אם אין תורה אין
 גרד ארץ * אם אין גרד ארץ אין תורה * אם אין תורה אין
 יראה אם אין יראה אין תורה * אם אין תורה אין בניה אם אין
 בניה אין דעת * אם אין דעת אין תורה אם אין תורה אין קמת :
 הוא הוה אומר כל שחכמתו מרבה ממעשיו למה הוא הוה
 לאילן שענפיו מרבין ושרשיו מועטין והרוח באה ועוקרתו
 והוכתה על פניו * שנאמר והיה בערער בערבה ולא יראה כר
 יבא טוב ושכן תררים במדבר ארץ מלחה ולא תשוב : אבל כל
 שפעשיו מרבין מחכמתו למה הוא הוה למה לאילן שענפיו מועטין
 ושרשיו מרבין * שאפילו כל הדוחות שבעולם באות ונושבות
 בו אין מוזין אותו ממקומו * שנאמר והיה כעין שתיל עלים
 ועליובל ישלח שרשיו ולא יראה כר יבא הם והיה עלתו רענן
 ובשנת בצרת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי : י רבי אלעזר
 חסמא אומר קנין ופתחי גדה הן הן גופי הלכות * תקופות
 וגמטריאות פרפראות להכמה :

רבי חנניה בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזפות את ישראל
 לפיכך תרבה להם תורה ומצות שנאמר יהוה תפץ למען צדק
 יגדיל תורה ויאדיר :

פרקי אבות

פרק רביעי

בְּלִישְׁתָּאֵל יֵשׁ לָדָם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא: שְׁנַאֲמַר וְעַמָּה כָּלֵם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ גִּזְרֵי מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְפָּאֵר:

בן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם • שנאמר מכל
מלמדי השכלתי כי עזרתך שיתח לי: איזהו גבור
את יצרו שנאמר טוב ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלכוד
עיר: איזהו עשיר השמח בחלקו שנאמר יגיע כפיך כי תאכל
אשר יהי וטוב לך אשר יהי בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא •
איזהו מכבד המכבד את הבריות שנאמר כבודי אכבד
ובני יקלו: בן עזאי אומר הוי רץ למצות קלה וברח מן העבדת
שמצות גוררת מצות ועברה גוררת עברה • ששכר מצות מצות
ושכר עברה עברה: ה הוא היה אומר אל תהי בו לכל אדם
ואל תהי מפלגי לכל דבר שאין לך אדם שאין לו שעה ואין לך
דבר שאין לו מקום: ה רבי לויטס איש יבנה אומר מאד מאד
הוי שפל רוח שתקנת אנוש רמה: רבי יוחנן בן ברוקה אומר
כל המחליל שם שמים בפתר ופרעין ממנו בגדיו אחד שזינג
ואחד מזיד בחלול השם: ה רבי ישמעאל בר רבי יוסי אומר
הלומד תורה על מנת ללמד מספיקין בידו ללמוד וללמד והלומד
על מנת לעשות מספיקין בידו ללמוד וללמד לשמור ולעשות:
רבי צדוק אומר אל תפרוש מן הצבור ואל תעש עצמה פעורכי
הדינין ואל תעשה עטרה להתגדל בה ולא קרדום להתקד בה
וכך היה הלל אומר וראשתמש בתנא חלקי הא למדת כל התנהגה
מדברי תורה נמל חיי מן העולם: ה רבי יוסי אומר כל המכבד
את התורה גופו מכבד על הבריות וכל המחליל את התורה גופו
מחליל על הבריות: ה רבי ישמעאל בנו אומר החשך עצמו מן
הדין פורק ממנו איבה וגזל ושכונעת שוא והגם לבו בתורה
שומת רשע וגם רוח: ה הוא היה אומר אל תהי דן יחידי שאין
דן יחידי אלא אחד ואל תאמר קבלו דעתי שחן רשאים ולא
ארתה: ה רבי יוחנן אומר כל המקום את התורה מעני סופו

א) סלויס קיס טז. ב) סלויס טז. ג) סלויס קסב. ד) טז. כ. ז. לקמה

לְקַיְמָהּ מֵעֶשֶׂר וְכָל הַמְּבִטֵל אֶת הַתּוֹרָה מֵעֶשֶׂר סוּפוֹ לְבִטּוּלָהּ
 מֵעֵינָיו: י רַבִּי מֵאִיר אָמַר הָיִי מְבַעֵט בְּעַסְקִי וְעַסְקִי בַתּוֹרָה וְהָיִי
 שְׂפֵל רוּחַ בְּפָנָי כָּל אָדָם וְאִם בְּטִלְתָּ מִן הַתּוֹרָה יִשְׁלַךְ בְּטִלְתָּם
 הַרְבֵּה בְּנִגְדָךְ וְאִם עִמְלְתָּ בַתּוֹרָה הַרְבֵּה יִשְׁכַּר הַרְבֵּה לְתַן לָךְ:
 יא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת קוֹנֶה לוֹ
 פְּרָקְלִיט אֶחָד וְהָעוֹבֵר עֲבָרָה אַחַת קוֹנֶה לוֹ כְּמַגּוּר אֶחָד תְּשׁוּבָה
 וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כְּתָרִים בְּפָנָי הַפּוֹרְעָנוּת: רַבִּי יוֹחָנָן הַפְּנִידֵל
 אָמַר כָּל-כּוֹסֵיָה שֶׁהֵיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוּפָה לְהַתְקִים וְשֶׁאֵינָה לְשֵׁם
 שָׁמַיִם אֵין סוּפָה לְהַתְקִים: יב רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן שִׁמּוֹעַ אָמַר יְהִי
 כְבוֹד תְּלַמִּידְךָ חָבִיב עֲלֶיךָ כְּשִׁלְךָ וְכְבוֹד הַחֲבֵרָה כְּמִזְרָא רַבְּךָ
 וּמִזְרָא רַבְּךָ כְּמִזְרָא שָׁמַיִם: יג רַבִּי יְהוּדָה אָמַר הָיִי זְהוּר בְּתַלְמוּד
 שֶׁשָּׁנֵגְתָּ תַלְמוּד עֲלֶה זְרוּן: רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים הֵן
 כְּתַר תּוֹרָה וְכְתַר כְּהוּנָה וְכְתַר מַלְכוּת וְכְתַר שֵׁם מִזֵּב עוֹלָה עַל
 גְּבִיּוֹתָן: יד רַבִּי נְהוֹרָאִי אָמַר הָיִי גוֹלָה לְמַקּוֹם תּוֹרָה וְאַל תֵּאמַר
 שֶׁהֵיא תְבוּא אַחֲרֶיךָ שֶׁחֲבֵרֶיךָ יִקְיָמוּהָ בִינְךָ וְאַל-בִּינְתְּךָ אֵל
 תִּשְׁעֶן: טו רַבִּי יִנְאִי אָמַר אֵין בְּיַדְנוּ לֹא מַשְׁלוֹת הַרְשָׁעִים וְאִם
 לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצְּדִיקִים * רַבִּי מֵתִיא בֶן-חֲרָשׁ אָמַר הָיִי מְקַדֵּם
 בְּשִׁלוֹם כָּל-אָדָם וְהָיִי זָנֵב לְאַרְיוֹת וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לְשַׁעֲרִים:
 טז רַבִּי יַעֲקֹב אָמַר הָעוֹלָם הַזֶּה דוֹמָה לְפָרוֹזְדוֹר בְּפָנָי הָעוֹלָם
 הַבָּא * הַתְקַן עֲצֻמְךָ בְּפָרוֹזְדוֹר כְּדִי שֶׁתִּפְגַּם לְמַרְקָלֶיךָ: יז הוּא
 הָיָה אָמַר יָפָה שְׁעָה אַחַת בַּתְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעוֹלָם
 הַזֶּה מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְיָפָה שְׁעָה אַחַת שֶׁל קָרַת רוּחַ בְּעוֹלָם
 הַבָּא מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה: יח רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אָמַר אֵל
 הַרְצֵה אֶת חֲבֵרְךָ בְּשַׁעַת בְּעָסוֹ וְאַל תִּנְחַמְהוּ בְּשַׁעַת שְׁמִתּוֹ מִכָּל
 לְפָנָיו וְאַל תִּשְׁאַל לוֹ בְּשַׁעַת נִדְרוֹ וְאַל תִּשְׁתַּדֵּל לְרֹאוֹתוֹ בְּשַׁעַת
 קַלְקָלְתּוֹ: יט שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אָמַר בְּנָפֵל אֵיבָה אֵל תִּשְׁמַח וּבְכַשְׁלוֹ
 אֵל-יָגֵל לְכָף: כ פֶּן-יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהָשִׁיב מֵעֲלָיו אָפוֹ:
 כא אֱלִישָׁע בֶּן אֲבוּיָה אָמַר הַלּוֹמֵד תּוֹרָה יֵלֵד לְמָה הוּא דוֹמָה
 לְדָוִד כְּתוּבָה עַל גֵּיר חֲדָשׁ * וְהַלּוֹמֵד תּוֹרָה וְקָן לְמָה הוּא דוֹמָה

לדיו כְּתוּבָה עַל גִּיד מְחוּק : רַבִּי יוֹסֵי בֶר יוֹהָדָה אֵיִשׁ כֹּפֵר הַבְּבִילִי
 אוֹמֵר הַלּוֹמֵד הַתּוֹרָה מִן הַקְּמָנִים לְמָה הוּא הוֹמֵה לְאוֹכֵל עֵנָבִים
 קָהוֹת וְשׁוֹתֵתֵינן מִגֵּתוֹ וְהַלּוֹמֵד תּוֹרָה מִן הַתְּקָנִים לְמָה הוּא הוֹמֵה
 לְאוֹכֵל עֵנָבִים בְּשׁוֹלוֹת וְשׁוֹתֵה יַיִן יִשָּׁן : רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵל
 הַסֵּתֶפֶל בְּקִנְיָן אֵלֶּא כִּמָּה שֵׁשׁ בּו יֵשׁ קִנְיָן חֲדָשׁ מֵלֹא יִשָּׁן
 וְיִשָּׁן שְׂאֵפִילוֹ חֲדָשׁ אֵין בּו : טו רַבִּי אֶלְעָזָר הַקָּפֵר אוֹמֵר הַקְּנָאָה
 וְהַתְּאֵוָה וְהַכְּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם : כו הוּא הִזָּה
 אוֹמֵר הַיְלוּדִים לְמוֹת וְהַמֵּתִים לְחַיִּים (כ"ו לְהַחְיֹת) וְהַחַיִּים לְדוֹן
 לִידַע וְלְהוֹדִיעַ וְלְהַנְדֵּעַ שְׁהוּא אֵל הוּא הַיּוֹצֵר הוּא הַבוֹרֵא הוּא
 הַמְּבִין הוּא הַדִּין הוּא הַעֵד הוּא בְּעַל דִּין הוּא עֵתִיד לְדוֹן בְּרוּךְ
 הוּא שְׂאִין לְפָנָיו לֹא עוֹלָה וְלֹא שְׁבָתָה וְלֹא מִשׁוּא פָּנִים וְלֹא מִקַּח
 שָׁחַד * וְדַע שֶׁתֵּבֵל לְפִי תַחֲשׁוּבֹן וְאֵל יִבְטִיחֶךָ יִצְרָךְ שֶׁשָּׂאֵל
 בֵּית מְנוּס לֶךְ שֶׁעַל פְּרֻחֶךָ אֵתָה נּוֹצֵר וְעַל פְּרֻחֶךָ אֵתָה נּוֹלֵד וְעַל
 פְּרֻחֶךָ אֵתָה חַי וְעַל פְּרֻחֶךָ אֵתָה מֵת * וְעַל פְּרֻחֶךָ אֵתָה עֵתִיד
 לְדוֹן דִּין וְחֲשׁוּבֹן לְפָנָי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא :
 רַבִּי חֲנִינְיָ בְּרַעְקִישָׁי אוֹמֵר רְצֵה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל
 לְפִיכָה הַרְבֵּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצּוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה תִּפְּץ לְמַעַן צְדָקָה
 וַיִּגְדֵּל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר :

פ ר ק ח מ י ש י

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא : שֶׁנֶּאֱמַר וְעַפְּךָ כָּל־סוֹדֵי לְעוֹלָם
 יִרְשׁוּ אֶרֶץ נֹצֵר בְּמַטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר :

« בַּעֲשֻׂרָה מֵאֲמֵרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וּמָה תִּלְמוּד לומר וְהִלָּא
 בְּמֵאֵמֶר אֶחָד יִכּוֹל לְהַפְרָאוֹת אֵלֶּא לְהַפְרַע מִן
 הַרְשָׁעִים שֶׁמֵּאֲבִדִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשֻׂרָה מֵאֲמֵרוֹת וְלִתֵּן
 שָׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים שֶׁמְקַיִּימִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשֻׂרָה
 מֵאֲמֵרוֹת : בַּעֲשֻׂרָה הוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד גַּח לְהוֹדִיעַ כִּפּוּהָ אַרְךְ אַפְסִים
 לְפָנָיו שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הֵיוּ מְבַעֲטִין וּבֹאִין עַד שֶׁהִבִּיא עֲלֵיהֶם אֶת־
 מִי הַמַּבּוּל : עֲשֻׂרָה הוֹרוֹת מִגַּח וְעַד אֲבָרְהָם לְהוֹדִיעַ כִּפּוּהָ אַרְךְ
 אַפְסִים לְפָנָיו שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הֵיוּ מְבַעֲטִין וּבֹאִין עַד שֶׁבֵּא אֲבָרְהָם
 אָבִי »

אָבִינוּ וְקִבַּל שֶׁכֶּר כָּלֶם : י עֲשֶׂה נְסִיוֹנוֹת נִתְּנָה אֲבֵרָהּ אָבִינוּ
 וְעָמַד בְּכָלֶם לְהוֹדִיעַ כִּמְהָ חֲתָנוּ שֶׁל אֲבֵרָהּ אָבִינוּ : י עֲשֶׂה
 נְסִים נַעֲשֵׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְוֹת וְעֲשֶׂה עַל הַיָּם : עֲשֹׂר מִכּוֹת
 הַבַּיִת הַקָּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוֹת וְעֲשֹׂר עַל הַיָּם :
 עֲשֶׂה נְסִיוֹנוֹת נְסִי אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא בְּמִדְבָּר
 שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּנְסֵוּ אוֹתִי זֶה עֲשֹׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי : ה עֲשֶׂה
 נְסִים נַעֲשֵׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ לֹא הִפְלִיחַ אִשָּׁה מִרֵיחַ
 בֶּשֶׂר הַקָּדֹשׁ וְלֹא הִסְרִיחַ בֶּשֶׂר הַקָּדֹשׁ מֵעוֹלָם וְלֹא נִרְאָה זְכוּב
 בְּבֵית הַמִּשְׁבָּחִים וְלֹא אָרַע קָרִי לְכַהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וְלֹא
 כָּפוּ הַנְּשָׂמִים אִשׁ שֶׁל עֵצֵי הַמַּעֲרָכָה וְלֹא נִצְחָה הַרוּחַ אֶת עַמּוּד
 הָעֶשֶׂן וְלֹא נִמְצָא פְּסוּל בְּעֹמֶר וּבְשֵׁתֵי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים עוֹמְדִים
 צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רִוְחִים וְלֹא הוֹיֵק נֶחֱשׁ וְעַקְרָב בְּיְרוּשָׁלַיִם וְלֹא
 אָמַר אָדָם לְחִבְרוֹ צֵר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאֵלֶּיךָ בְּיְרוּשָׁלַיִם : י עֲשֶׂה
 דְּבָרִים נִבְרָאוּ בְּעָרֵב שֶׁבֶת בֵּין הַשְּׁמַשׁוֹת וְאֵלֶּיךָ הֵן פִּי הָאָרֶץ פִּי
 הַבָּאָר פִּי הָאֵתוֹן הַקֶּשֶׁת וְהַמֶּן וְהַמַּטָּה וְהַשְּׁמִיר הַכֶּתֵב וְהַמִּכְתָּב
 וְהַלְחוֹת וַיֵּשׁ אוֹמְרִים אַף קִבְּרוּ שֶׁל מִשְׁהַרְבֵּינוּ וְאֵילוּ שֶׁל אֲבֵרָהּ
 אָבִינוּ וַיֵּשׁ אוֹמְרִים אַף הַמְזִיקִין וְאַף צִבְתַּת בְּצִבְתַּת עֲשׂוּיָה :
 י שְׁבַע דְּבָרִים בְּגֻלָּם וְשִׁבְעָה בְּהֶסֶם חֶסֶם אֵינוּ מִדְבָּר לְפָנֵי מִי
 שֶׁגְּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחִכְמָה וּבְמַנְיָן וְאֵינוּ נִכְנָס לְתוֹךְ דְּבָרֵי חֲבֵרוֹ וְאֵינוּ
 נִבְדָּל לְהַשִּׁיב שׁוֹאֵל כְּעִנְיָן וּמַשִּׁיב כְּהַלְכָה וְאוֹמֵר עַל רֵאשׁוֹן
 רֵאשׁוֹן וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן וְעַל מַה־שְּׁלֵא שָׁמַע אוֹמֵר לֹא שָׁמַעְתִּי
 וּמוֹדָה עַל הָאֵמֶת וְחַלּוּפֵיהֶן בְּגֻלָּם : ה שְׁבַע מִינֵי פוֹרְעָנוּת בְּאֵין
 לְעוֹלָם עַל שְׁבַעָה גּוֹפֵי עֲבֵרָה מְקַצֵּת מְעַשְׂרִין וּמְקַצֵּת אֵינָן
 מְעַשְׂרִין רָעֵב שֶׁל מְהוּמָה בָּא מְקַצֵּת רַעֲבִים וּמְקַצֵּת שְׁבַעִים
 גָּמְרוּ שְׁלֵא לְעֹשֶׂר רָעֵב שֶׁל בְּצֵרֶת בָּא וְשְׁלֵא לְפוֹרֵר אֶת הַחֲלָה
 רָעֵב שֶׁל פְּלִיָה בָּא : דָּבָר בָּא לְעוֹלָם עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בְּתוֹרָה
 שְׁלֵא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין וְעַל פְּרוֹת שְׁבִיעִית תְּרַב בָּאָה לְעוֹלָם
 עַל עֲנוּי הַדִּין וְעַל עֲוֹת הַדִּין וְעַל הַמּוֹרִים בְּתוֹרָה שְׁלֵא כְּהַלְכָה :
 ה חִיָּה רָעָה בָּאָה לְעוֹלָם עַל שְׁבוּעַת שְׁוֹא וְעַל חֲלוּל הַשֵּׁם גְּלוּת

בא לעולם על עובדי אלילים ועל גלוי עריות ועל שפיכות
דמים ועל שמטת הארץ: בארבעה פרקים הדבר מתרבה
ברביעית ובשביעית ובמוצאי שביעית ובמוצאי התג שבכל
שנה ושנה ברביעית מפני מעשר עני שבשלישית בשביעית
מפני מעשר עני שבששית * במוצאי שביעית מפני פרות
שביעית * במוצאי התג שבכל שנה ושנה מפני גזל מתנות
עניים: ארבע מדות באדם האומר שלי שלך ושלי שלי עם
הארץ שלי שלי ושלי שלך שלך זו מדה בינונית ויש אומרים זו מדה
סדום * שלי שלך ושלי שלך חסיד * שלך שלי ושלי שלי רשע:
א ארבע מדות בדעות נוח לבעוס ונוח לרצות יצא הפסדו
בשכרו * קשה לבעוס וקשה לרצות יצא שכרו בהפסדו * קשה
לבעוס ונוח לרצות חסיד * נוח לבעוס וקשה לרצות רשע:
ב ארבע מדות בתלמידים מדר לשמוע ומדר לאבד יצא שכרו
בהפסדו * קשה לשמוע וקשה לאבד יצא הפסדו בשכרו מדר
לשמוע וקשה לאבד זה חלק טוב קשה לשמוע ומדר לאבד זה
חלק רע: ג ארבע מדות בנותני צדקה הרוצה שיתן ולא יתנו
אחרים עינו רעה בשל אחרים יתנו אחרים והוא לא יתן עינו
רעה בשלו * יתן ויתנו אחרים חסיד * לא יתן ולא יתנו אחרים
רשע: ד ארבע מדות בהולכי בית המדרש הולך ואינו עשה
שכר הליכה בידו * עשה ואינו הולך שכר מעשה בידו * הולך
ועשה חסיד * לא הולך ולא עשה רשע: ט ארבע מדות ביושבים
לפני חכמים ספוג ומשפך משמרת ונפה: ספוג שהוא ספוג את
הכל ומשפך שמכנים בוז ומוציא בוז משמרת שמוציאה את
תינו וקולטת את השמרים ונפה שמוציאה את הקמח וקולטת
את הפלת: ט כל אהבה שהיא תלויה בדבר במל דבר במלה
אהבה ושאינה תלויה בדבר אינה במלה לעולם * איזו היא אהבה
שהיא תלויה בדבר זו אהבת אמנון ותמר ושאינה תלויה בדבר
זו אהבת דויד ויהונתן: י כל מחלקת שהיא לשם שמים סופה
להתקים ושאינה לשם שמים אין סופה להתקים איזו היא

מחלקת שהיא לשם שמים זו מחלקת הלל ושמיאי ושאינה לשם
 שמים זו מחלקת קרח וכל עדתו: יי כל המזכה את הרבים
 אין הטא בא על ידו * וכל המחטיא את הרבים אין מספיקון
 בידו לעשות תשובה: משה זכה וזכה את הרבים * זכות הרבים
 תלוי בו שנאמר צדקת יהוה עשה ומשפטיו עם ישראל * ירבעם
 בן נבט הטא והחטיא את הרבים הטא הרבים תלוי בו שנאמר
 על החטאות ירבעם אשר הטא ואשר החטיא את ישראל:
 י כל מי שיש בו שלעה דברים הללו הוא מתלמידיו של
 אברהם אבינו ושלעה דברים אחרים הוא מתלמידיו של בלעם
 הרשע * תלמידיו של אברהם אבינו עין טובה ורוח נמוכה ונפש
 שפלה * תלמידיו של בלעם הרשע עין רעה ורוח גבוהה ונפש
 רחבה: מה בין תלמידיו של אברהם אבינו לתלמידיו של בלעם
 הרשע * תלמידיו של אברהם אבינו אוכלין בעולם הזה ונוחלין
 העולם הבא * שנאמר להנחיל אהבי יי ואצרותיהם אמלא:
 אבל תלמידיו של בלעם הרשע יורשין גיהנם ויורדין לבאר
 שחת * שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים
 ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך: כ יהודה בן תימא
 אומר הוי עז בנמר וקר בפגש רץ פצבי ונבור פארי לעשות
 רצון אביך שבשמים: הוא היה אומר עז פנים לגיהנם ובושת
 פנים לגן עדן: יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו
 שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך: כא בן
 בג בג אומר הפך בה והפך בה דכלא בה ובה תחוי וסיב ובקלה
 בה ומנה לא תזע שאין לך מדה טובה הימנה: בן גא הא
 אומר לפום צערא אנרא: כב הוא היה אומר בן חמש שנים
 למקרא בן עשר שנים למשנה * בן שלש עשרה למצות בן חמש
 עשרה לגמרא בן שמונה עשרה לחפה * בן עשרים לרהוף * בן
 שלשים לקח בן ארבעים לבונה * בן חמשים לעצה בן ששים
 לזמנה * בן שבעים לשיבה * בן שמונים לגבורה בן תשעים

לשח

(א) דברים ע כח. (ב) מלא טו ל. (ג) תבלי ח כח. (ד) כמים טו כד.

לשוח * בן מאה באלו מת ועבר ובטל מן העולם :
 רבי תנניה בן עקיבא אומר רצה נקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל
 לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר יהוה חפץ למען אדק
 יגדיל תורה ויאדיר :

פרק ששי

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא : שנאמר ועמדו גלים צדיקים
 לעולם ירשו ארץ גזר מפעי מעשה ידי להתפאר :
 * שנינו חכמים בלשון המשנה ברוך שפטר בהם ובמשנתם :
 רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים
 הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כולו פדאי הוא לו * נקרא רע
 אהוב אהב את המקום אהב את הבריות משמח את המקום
 משמח את הבריות ומלבשתו ענוה ויראה ומכשרתו להיות
 צדיק חסיד ישר ונאמן ומרחקתו מן החטא ומקרבתו לידי זכות
 ונחנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה שנאמר לי עצה ותושיה
 אני בינה לי גבורה ונותנת לו מלכות וממשלה והקור דין
 ומגלין לו רזי תורה ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק
 והזה צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו ומגדלתו ומרוממתו על
 כל המעשים : ב אומר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול
 יוצאת מחד הורב ומברות ואומרת אזי להם לבריות מעלבונה
 של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא נוזף שנאמר נזם
 זרב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם : ואומר והלחות מעשה
 אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחות אל
 תקרי חרות אלא חרות שאין לה בן חורין אלא מי שעוסק
 בתלמוד תורה וכל מי שעוסק בתלמוד תורה חרי זה מתעלה
 שנאמר וממתנה נחליאל ומנחליאל במות : ג הלומד מחברו פרק
 אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד או אפילו אות
 אחת צריך לנהנו בו כבוד שכן מצוינו בדרך מלך ישראל שלא
 למד מאתיו כל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומידעו

שנאמר

יהי

(א) תל פ ד . (ב) טז יא כג . (ג) שמוס לנ טו . (ד) נמדנר כז יז .

שנאמר ואתה אנוש בערפי אלופי ומידעי : והלא דברים קל
 וחמר ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתפל לא לא שני
 דברים בלבד קראו רבו אלופו ומידעו הלומד מחברו פרק אחד
 או הלכה אחת או פסיק אחד או דבור אחד או אפילו אות אחת
 על אחת כמה וכמה שצריך לנהג בו כבוד ואין כבוד אלא
 תורה שנאמר כבוד חכמים ינחלו ותמימים ינחלו טוב : ואין
 טוב אלא תורה שנאמר פי לקח טוב נתתי לכם תורת אלה
 תעזבו : דבר היא דרבה של תורה פת במלח תאכל ומים
 במשורה תשתה ועל הארץ תישן ותני צער תחיה ובתורה אתה
 עמל אם אתה עשה בן אשךיה וטוב לך אשךיה בעולם הזה
 וטוב לך לעולם הבא : ה אל תבקש גדלה לעצמך ואל תחמוד
 כבוד יותר מלמודך עשה ואל תתאוה לשלחנם של מלכים
 ששלחנה גדול משלחנם וכתרה גדול מבתרם ונאמן הוא בעל
 מלאכתה שישלם לך שכר פעלתה : וגדולה תורה יותר מן
 הבהנה ומן המלכות שהמלכות נקנית בשלשים מעלות והבהנה
 בעשרים וארבע והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים ואלו
 הן בתלמוד בשמיעת האזן בעריכת שפתים בבינת הלב באימה
 ביראה בענוה בשמחה בטהרה בשמוש חכמים בדבוק חברים
 בפלפול התלמידים בישוב במקרא במשנה במעוט סחורה
 במעוט דרך ארץ במעוט תענוג במעוט שנה במעוט שיחה
 במעוט שחוק בארץ אפים בלב טוב באמונת חכמים בקבלת
 היסורין הפכיר את מקומו והשמח בתלכו והעשה סיג לדבריו
 ואינו מחזיק טובה לעצמו אהוב אהב את הפקום אהב את
 הבריות אהב את הצדקות אהב את המישרים אהב את
 התוכחות ומתרחק מן הכבוד ולא מגים לבו בתלמוד ואינו
 שמח בהוראה נושא בעול עם חברו ומכריעו לבק זכות ומעמידו
 על האמת ומעמידו על השלום ומתישב לבו בתלמוד שואל
 ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנת ללמד ותלומד על מנת
 לעשות המתבים את רבו והמבין את שמועתו והאומר דבר

(א) סלסל נכ די (ב) סלסל ג (ג) סלסל י (ד) סלסל ז בשם

בשם אומר דא למדת כל האומר דבר בשם אומריו מביא גאלה
לעולם שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי : וגדולה תורה
שהיא נותנת חיים לעושיה בעולם הזה ובעולם הבא : שנאמר
כי חיים הם למצאיהם ולכל בעשרו מרפא : ואומר רפאות תהי
לשקה ושקוי לעצמותיה : ואומר עין חיים היא למחזיקים בה
ותמכה מאשר : ואומר פי לווית חן הם לראשה וענקים
לגרגרתיה : ואומר תתן לראשה לווית חן עמרת תפארת
תמננה : ואומר פיבי ירבו ימיה ויסיפו לה שנות חיים : ואומר
ארך ימים בימינה בשמאלה עזר וכבוד : ואומר פי ארך ימים
ושנות חיים ושלוש יסיפו לה : חרבי שמעון בן יהודה משום
רבי שמעון בן יוחאי אומר הגוי והפח והעשר והכבוד והחכמה
והקנה והשיבה והבנים נאה לצדיקים ונאה לעולם * שנאמר
עמרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא : ואומר תפארת
בחורים פתם והדר זקנים שיבה : ואומר עמרת זקנים בני בנים
ותפארת בנים אבותם : ואומר והפרה תלבנה ובושה תחמה פי
מלך יהנה צבאות בהר ציון ובירושלם ונגד זמניו כבוד : רבי
שמעון בן מנסיא אומר אלו שבע מדות שפנו חכמים לצדיקים
כלם נתקמו ברבי ובבניו : א אמר רבי יוסי בן קסמא פעם אחת
הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתני
לו שלום אמרתי רבי מאיזה מקום אתה אמרתני לו מעיר
גדולה של חכמים ושל סופרים אני אמר לי רבי רצונך שתדוד
עמנו במקומנו ואני אתן לך אלה אלהים דיגרי וזהב ואבנים
טובות ומרגליות אמרתני לו אם אתה נותן לי כל כסף וזהב
ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה
וכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל טוב לי תורת
פיה מאלפי זהב וכסף : ולא עוד אלא שפשעת פמירתו של
אדם אין מליון לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות
ומרגליות

(א) אהרן ב כ כ (ב) משלי ד כ כ (ג) טס ג ח (ד) טס ג יח (ה) טס א ט (ו) טס ד ט (ז) טס ס יח (ח) טס
ג ט (ט) טס ג כ (י) טס ט א (כ) טס כ טס (ל) טס ו' (מ) ישעיה כד כג (נ) תהלים קס עב

וּמְרַגְלִיּוֹת אֵלֶּא תוֹרָה וּמַעֲשֵׂי־מַזְכּוּס בְּלִבְךָ • שֶׁנֶּאֱמַר בְּתַתְּהֶלְכֶךָ
 תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשֹׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ וְהִקְיָצוֹת הִיא תְּשִׁיחָה •
 בְּתַתְּהֶלְכֶךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּעוֹלָם הִזָּה בְּשֹׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ
 בְּקָבֵר וְהִקְיָצוֹת הִיא תְּשִׁיחָה לְעוֹלָם הַבָּא • וְאוֹמֵר לִי הַכֶּסֶף וְלִי
 הַזָּהָב נֶאֱמַר יְהוָה צְבָאוֹת • יְחַמְּשֶׁה קַנְיָנִים קָנָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּעוֹלָמוֹ וְאַלְוֵי הֵן תוֹרָה קִנְיֵן אֶחָד שָׁמַיִם וְאָרֶץ קִנְיֵן אֶחָד אַבְרָהָם
 קִנְיֵן אֶחָד יִשְׂרָאֵל קִנְיֵן אֶחָד בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ קִנְיֵן אֶחָד • תוֹרָה
 מִנְיֵן דְּכֹתִיב יְהוָה קִנְיֵן רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ קָדָם מִפְּעֻלָּיו מֵאֵז • שָׁמַיִם
 וְאָרֶץ מִנְיֵן דְּכֹתִיב כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם פֶּסְאֵי וְהָאָרֶץ הַדָּם
 רִגְלֵי אֵיזָה בַּיִת אֲשֶׁר תִּבְנֶנּוּ לִי וְאֵיזָה מְקוֹם מְנוּחָתִי • וְאוֹמֵר מָה
 רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה פֶּלֶם בְּחֻמְכָּה עֲשִׂיתָ מְלֵאכָה הָאָרֶץ קִנְיָנָה •
 אַבְרָהָם מִנְיֵן דְּכֹתִיב וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֲלִיּוֹן
 קוֹנֵה שָׁמַיִם וְאָרֶץ • יִשְׂרָאֵל מִנְיֵן דְּכֹתִיב עַד־יַעֲבֹר עִמָּךְ יְהוָה עַד־
 יַעֲבֹר עִם זֶה קִנְיָתָ • וְאוֹמֵר לְקְדוּשֵׁים אֲשֶׁר־בְּאָרֶץ הַמָּה וְאֲדִירֵי
 כָּל־הַכְּפִיצִיבָם • בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ מִנְיֵן דְּכֹתִיב מִכּוֹן לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלָּתָ
 יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי פּוֹנְנֵנו יְגִידָה • וְאוֹמֵר וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קְדֻשׁוֹ הַר־
 זֶה קִנְיָתָ יְמִינוֹ • יֵא כֹל מָה שֶׁבְּרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ לֹא
 בְּרָאוּ אֵלֶּא לְכַבּוֹדוֹ • שֶׁנֶּאֱמַר כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו
 יַצַּרְתִּיו אֲפָ עֲשִׂיתִיו • וְאוֹמֵר יְהוָה | יְמִלֶךְ לְעַלְמֵי וְעַד •
 רַבִּי הַגִּיטָה בְּנִשְׁכָּשֵׁיָא אוֹמֵר רְצָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַבּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל
 לְפִיכָּה הִרְבָּה לָהֶם תוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צַדִּיק
 יִגְדִּיל תוֹרָה וַיֹּאדִיר •

סדר הבדלה

בשעת צרכת בורא מיני בשמים לריך לרחוה הכוס בשמאלו והכשמים בימיט ובשעת צרכת בורא מאור
 האש לריך לרחוה הכוס בימיטו. וחת"כ יביט בלפניו • ויחזור וירחוה הכוס בימיט בצרכת הבדלה •
הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֲבִטַח וְלֹא אֶפְחַד כִּי עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה
יְהוָה וַיהִי־לִי לְיִשׁוּעָה: וּשְׂאֲבָתָם מִיָּם בְּשִׁשּׁוֹן

א) משני ו ככ. ב) הגי כ ח. ג) משני ח ככ. ד) ישעיה סו א. ה) תהלים קד כד. ו) בראשית יד יז. ז) שמות
 ח ח. ח) תהלים סו ג. ט) שמות טו י. י) תהלים עח נד. כ) ישעיה מג ז. ל) שמות טו יח. מ) ישעיה עב
 כא. נ) שם יב ב. ס) שם יב ג.

מִמַּעֲיָנֵי הַיְשׁוּעָה: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמֶּךָ בְּרַכְתֶּךָ
 פָּלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשָּׁגֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב פָּלָה:
 יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאָדָם בְּמַח בְּךָ: יְהוָה הַיְשׁוּעָה
 הַמְּלַךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קָרְאֵנוּ: לַיהוָדִים הַיְתֵה אוֹרָה וְשִׁמְחָה
 וְשִׁשׁוֹן וַיִּקָּר: בֵּן תְּהִיָה לָנוּ: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבָשֶׂם
 יְהוָה אֶקְרָא:

סברי מרין ברוך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַתְּנַפֵּן:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִיָּנִי בְּשָׂמִים:
 בְּנִכְחַת צוּרָא מְאֹרֵי הַלֵּם יְבִים כַּד נִפְרַנוּ וְהַמָּה יִסּוּ כִפּוּס עַל הַמְּגוּדָל וְלֹא יִרְאֶה הַמְּגוּדָל:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאֹרֵי הָאֵשׁ:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם הַמְּבַדִּיל בֵּין
 קֹדֶשׁ לְחֹל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים
 בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה: בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל:

אחר הברלה אומרים ויתן לך :

וַיִּתֵּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִפֶּלַע הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַיִן הָאָרֶץ וְרַב
 דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעֲבֹדְךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוֶי לְךָ לְאֻמִּים
 תִּהְיֶה גְבוּר לְאַחֶיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוֶי לְךָ בְּנֵי אִמְךָ אֲרָרְךָ אֲרוּר
 וּמְבַרְכֶיךָ בְּרוּךְ: וְאֵל שָׂדֵי יִבְרַךְ אֶתְךָ וַיַּפְרֶךָ וַיַּרְבֶּךָ
 וְהִיטֵת לְקַהֵל עַמִּים: וַיִּתֵּן לְךָ אֶת־בְּרַכַּת אַבְרָהָם לְךָ
 וְלִיִּזְרַעְךָ אֶתְךָ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אָרֶץ מִגְרִיךָ אֲשֶׁר־נָתַן
 אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזֹרְךָ וְאֵת שָׂדֵי
 וַיַּבְרַכְךָ בְּרַכַּת שָׁמַיִם מֵעַל בְּרַכַּת תְּהוֹם רַבְצַת תַּחְתֵּי

ברכת * וישתחווי קרי
 (א) סבלים ג פ . (ב) שם מו ח . (ג) שם סד יג . (ד) שם כ י . (ה) אסתר ח טז . (ו) סבלים קמז יג . (ז) בראשית
 ט טז . (ח) שם ט כע . (ט) שם כה ג . (י) שם כח ד . (כ) שם מט כט

וְהַעֲבַמְתָּ גוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמִשְׁלַת בְּגוֹיִם רַבִּים וּבִקָּה לֹא יִמְשְׁלוּ: אֲשֶׁר־יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ עִם נוֹשֵׁעַ בַּיהוָה מִגֵּן עֶזְרֶךָ וְאֲשֶׁר־חָרַב גְּאוֹתֶךָ וַיַּכְחֲשׂוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בְּמוֹתֵינוּ תִּדְרֹךְ:

וְיִשְׂרָאֵל נוֹשֵׁעַ בַּיהוָה תִּשְׁוְעַת עוֹלָמִים לֹא־תִבְשׂוּ וְלֹא־תִכְלְמוּ עַד־עוֹלָמֵי עַד: וְאַכְלֹתֶם אֶכּוֹל

וּשְׂבוּעַ וְהִלְלֹתֶם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְרִיא וְלֹא־יִבְשׂוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וַיִּדְעֹתֶם כִּי

בְּקָרַב יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי וְאַנִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד וְלֹא־יִבְשׂוּ עַמִּי לְעוֹלָם: כִּי־בִשְׂמֹחָה תִצְאוּ וּבְשָׁלוֹם

תִּוֹבְלוּן הַחַרְיִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֵיכֶם רְנָה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף: הִנֵּה אֵל יִשְׁוְעַתִּי אֶבְטַח וְלֹא

אֶפְחֵד כִּי עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: וַיִּשְׁאֲבֹתֶם־מַיִם בְּשִׁשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: וְאַמְרַתֶּם

בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קְרֹאוּ בְשִׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עַל־יְלֹתֵינוּ הוֹפִירוּ כִּי גִשְׁבַּב שָׁמוֹ: זְמַרוּ יְהוָה כִּי גִאוֹת

עָשָׂה מוֹרָעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ: צַהֲלִי וְרַנֵּי יִשְׁבֹּת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקַרְבֶּךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: וְאָמַר בַּיּוֹם

הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִנְיֵנוּ לוֹ וַיּוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְהוָה קִנְיֵנוּ לוֹ נִגְיָלָה וַנִּשְׂמַחָה בִישׁוּעֹתָיו:

בּוֹרְאֵי נִיב שְׂפָתַיִם שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאֲתֵינוּ: וַיִּזַּח לְבָשָׂה אֶת־עַמִּישׁי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים לְךָ דָּוִד וְעַמְּךָ בְּן־יִשִׁי

שְׁלוֹם וְשְׁלוֹם לָךְ וְשְׁלוֹם לְעוֹזְרֶךָ כִּי עֶזְרֶךָ אֱלֹהֶיךָ וַיִּקְבְּלֶם דָּוִד וַיְחַנֵּם

וַיְחַנֵּם (א) וַיְחַנֵּם (ב) וַיְחַנֵּם (ג) וַיְחַנֵּם (ד) וַיְחַנֵּם (ה) וַיְחַנֵּם (ו) וַיְחַנֵּם (ז) וַיְחַנֵּם (ח) וַיְחַנֵּם (ט) וַיְחַנֵּם (י) וַיְחַנֵּם (יא) וַיְחַנֵּם (יב) וַיְחַנֵּם (יג) וַיְחַנֵּם (יד) וַיְחַנֵּם (טו) וַיְחַנֵּם (טז) וַיְחַנֵּם (יז) וַיְחַנֵּם (יח) וַיְחַנֵּם (יט) וַיְחַנֵּם (כ)

וַיִּתְּנֵם בְּרֵאשֵׁי הַגְּדוּד : וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לַחַי וְאֵתָה שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ
שְׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר-לְךָ שְׁלוֹם : יְהוָה עִזּוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה וַיְבָרֶךְ אֶת-
עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם :

קידוש לבנה

צ"ט"י הקבלה אין לקדש כלננה עד אחר ז' ימים למולד * ויש לקדש כלננה צננדה השונים
וגאים וקודם הכרכה יאמר :

* הַלְלוּיָהּ | תִּלְלוּ אֶת-יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים :
ב הַלְלוּהוּ כָל-מְלֹאכֵיו הַלְלוּהוּ כָּל-יְצֻבָאוֹ : ג הַלְלוּהוּ
שְׁמֵשׁ וַיְרַח הַלְלוּהוּ כָּל-כּוֹכְבֵי אוֹר : ד הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
וְהַבָּיִת אֲשֶׁר | מַעַל הַשָּׁמַיִם : ה יִתְלַלוּ אֶת-שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא
צִדִּיק וְנִבְרָאוֹ : ו וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם חֲקֵי-נֶתֶן וְלֹא יַעֲבוֹר :
יאשר תליו ויניש כלננה פ"א קודם הכרכה וכסיחיל לנך לא יראה נה כלל :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּמֵאֲמָרוֹ
בָּרָא שְׁחָקִים וּבְרִוּחַ פִּיּוֹ כָּל-
צְבָאָם חֵק וְזִמְן נָתַן לָהֶם
שְׁלֹא יִשְׁנוּ אֶת-תְּפִקִּידָם : שְׁשִׁים
וּשְׂמֹחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם •
פּוֹעֵל אֲמֶת שֶׁפָּעֲלָתוֹ אֲמֶת •
וְלִלְבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ יַעֲמֶרֶת

הבארת

* צבאוי קרי
(א) כלל כס' ו' ב' סבלים כס' יא' ג' כס' יב' יג'

תִּפְאַרֶת לְעַמּוּסֵי בְּמִן • שְׁהֵם
 עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתֶהָ •
 וּלְפֶאֶר לְיוֹצְרָם • עַל שֵׁם כְּבוֹד
 מַלְכוּתוֹ • בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים :

ידלג ששסה דילוגים ויאמר :

בָּרוּךְ עוֹשֶׂךָ בָּרוּךְ יוֹצֵרְךָ בָּרוּךְ בּוֹרֵאךָ
 בָּרוּךְ קוֹנֵךְ : כְּשֵׁם שְׁאֵנִי רוֹקֵד בְּנִגְדֶךָ
 וְאֵינִי יָכוֹל לִנְגּוֹעַ בָּךְ כִּי לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבֵי
 לִנְגּוֹעַ בִּי לְרָעָה : תִּפְּל עֲלֵיהֶם אִימָתָה וּפְחַד
 בְּגִדְל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאַבְן : כְּאַבְן יִדְמוּ זְרוּעֶךָ
 בְּגִדְל וּפְחַד אִימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפְּל :

ככה ישסה ג"ס דלג ג' דילוגים ויאמר מברוך עשך וכי עד כאן :

יְהוָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם : ג"ס
 ויאמר לחציה שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם וְחֲזִירוּ מִסִּיב עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם : ג"ס

ולאמרים ג"ס

כְּמִן טוֹב וּמְזֹל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אָמֵן :
 קוֹל דּוּדֵי הַיָּהּ זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הַחֲרִים
 מְקַפֵּץ עַל הַנְּבָעוֹת : הוֹמָה דּוּדֵי לְצִבִּי
 אוֹ לְעֵפֶר הָאֵילִים הַיָּהּ זֶה עוֹמֵד אַחַר כְּתִלְנוּ

משגיח

משגיח מן החלונות מציץ מן התרכים :

א שיר למעלות אשא עיני אל־התרים מאין יבא עזרי :
 ב עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ : ג אל־יתן
 למוט רגלך אל־יגום שמך : ד הנה לא־יגום ולא יישן שומר
 ישראל : ה יהוה שמך יהוה עלך עליך ימינה : ו יזמם השמש
 לא־יכפה וירח פליטה : ז יהוה ישמך מפלדע ישמר את־
 נפשך : ח יהוה ישמר־צאתך ובאך מעתה ועד־עולם :

א הַלְלוּהָ | הַלְלוּ־אל בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַקִּיעַ עֲזוֹ :
 ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ :
 ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפְרֵי הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר : ד הַלְלוּהוּ
 בְּתֹף וּמְחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגָּב : ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־
 שִׁמְעַ הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : ו כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל
 יְהוָה הַלְלוּהָ :

תָּנָא רַבִּי רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל אֱלֹמֵי
 לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל אֱלֹא
 לְהַקְבִּיל פָּנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַּשְׁמַיִם
 פְּעַם אַחַת בַּחֹדֶשׁ הַיָּם • אָמַר
 אֲבִי הַלְכָךְ נִימְרִינְהוּ מְעוּמָד :
 מִי זֹאת עוֹלָה מִן־הַמָּדָר

מִתְרַפְּקֵת עַל הַיְדוּדָה: וַיְהִי רָצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתַי לְמַלְאֹת פְּנֵימַת הַלְּבָנָה
 וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוֹם מְעוֹטָא וַיְהִי
 אֹר הַלְּבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה כְּאֹר
 שֶׁבַעַת יְמֵי בְּרֵאשִׁית כְּמוֹ
 שֶׁהִיְתָה קֶדֶם מְעוֹטָה • שְׁנֵי אָמַר
 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת
 הַגְּדֹלִים • וַיִּתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא
 שְׁפָתוֹב וּבְקִשׁוֹ אֶת יְהוָה
 אֱלֹהֵיהֶם וַיָּאֵת דְּוִיד מֶלֶכְכֶם אֲמֵן:

א' לְמַנְצֵחַ בְּנִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: ב אֱלֹהִים יִתְנַנְּנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פְּנֵי
 אֶתְנֵנוּ סֵלָה: ג לְדַעַת בְּאַרְצְ דְּרַבְּקָה בְּכַל־גּוֹיִם יִשְׁוֹעַתָּה:
 ד יוֹדוּהָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּהָ עַמִּים כָּלָם: ה יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאִפְסִים
 בִּירֵת־שֹׁפֵט עַמִּים מִיֶּשֶׁר וּלְאִמִּים | בְּאַרְצְ תְּנַחֵם סֵלָה: ו יוֹדוּהָ
 עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּהָ עַמִּים כָּלָם: ז אַרְצְ נְתַנְּהָ יְבֻלָּהָ יְבָרְכֵנוּ
 אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֲפְסֵי־אַרְצְ:

עלינו • ק"י • וינער סולי סלית קמן :

סדר ברכת המזון

קודם מים אחרונים יאמר על נדרות בבל

א על־נהרות ו בְּבַר שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ בְּזִכְרָנוּ אֶת־צִיּוֹן : ב על־
עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ כַּנְרוֹתֵינוּ : ג כִּי שָׁם שְׁאֵלֹנוּ שׁוֹבֵינוּ
דְּבַר־יְשׁוּר וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמַחַה יְשׁוּרוּ לָנוּ מִשׁוּר צִיּוֹן : ד אִיךְ נִשְׁיֵר
אֶת־יְשׁוּר יְהוָה עַל אֲדַמַּת נֶכֶד : ה אִם־אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח
יְמֵינִי : ו תִּדְרֹבֶךָ לְשׁוֹנֵי ו לחֲפֵי אִם־לֹא אֲזַכְּרֶכֶּי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־
יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׁמַחַתִּי : ז זָכַר יְהוָה ו לְבַנְיָ אָדָם אֵת יוֹם
יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ ו עָרוּ עַד הַיּוֹם דְּבָה : ח בְּתֻבָּבֶל הַשְּׂדוּדָה
אֲשִׁירִי שִׁישְׁלִם־לְךָ אֶת־גְּמוּלְךָ שְׁנַמְלֶתָ לָנוּ : ט אֲשִׁירִי שִׁיאֲחִז
וּנְפִץ אֶת־עוֹלְלֶיךָ אֶל־הַפֶּלֶע : לַמַּצָּח בְּנִיעוּת סוֹמֵר שִׁיר וְגַר

ואם הוא יום שאין אומרים בו תחנון יאמר זה :

א יְשׁוּר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוֹב יְהוָה אֶת־יְשׁוּבֵת צִיּוֹן הִינֵנו כְּחֻלְמִים :
ב אִזּוּ יִמְלֹא שְׁחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אִזּוּ יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם
הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהֵי : ג הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ
הִינֵנו שְׁמַחִים : ד שׁוֹבָה יְהוָה אֶת־שְׁבִיתָנוּ בְּאִפְיָקִים בְּגִבֹּב :
ה הַזֹּרְעִים בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ : ו הַלֹּוֹךְ יִלְךְ וּבִבְחָ נִשְׂא מִשְׁךְ
הַזֹּרֵעַ בְּאִיבָא בְּרִנָּה נִשְׂא אֶלְמָתָיו :

א לְבַנְיָ קָבַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוּדָתוֹ בְּתַרְרֵי־קָדֶשׁ : ב אֲהַב יְהוָה
שְׁעָרֵי צִיּוֹן מִכָּל מִשְׁפָּנוֹת יַעֲקֹב : ג נִכְבְּדוֹת מִדְּבַר בְּךָ
עִיר הָאֱלֹהִים סֵלָה : ד אֲזַכִּיר ו רַחֵב וּבָבֶל לַיְדָעִי הִנֵּה פִלֶּשֶׁת
וְצוּר עִם־כּוֹשׁ זֶה יִלְד־שָׁם : ה וּלְצִיּוֹן יֵאמֶר אִישׁ וְאִישׁ יִלְד־בָּהּ
וְהוּא יִכּוֹנְנֶה עֲלִיוֹן : ו יְהוָה יִסְפֹּר בְּכַתוּב עַמִּים זֶה יִלְד־שָׁם סֵלָה :
ז וְשָׂרִים כְּחֻלְלִים כָּל מַעֲנֵי בְּךָ :

א אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תִּהְלְתוּ בְּפִי : סוּף דְּבַר
כָּל־נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יִרְאֵ וְאֶת־מִצּוֹתָיו שְׁמוֹד כִּי־זֶה
כָּל־הָאָדָם : תִּהְלַת יְהוָה יִדְבַר־פִּי וּיְבַרְךָ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעַד : וְאֲנַחְנוּ וּנְבַרְךָ יְהִי מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

קודם מים אחרונים יאמר פסוק זה :

זה וְהִלַּקְתֶּם רִשְׁעֵי מַאֲלֵהִים וְנִחַלְתֶּם אִמְרוּ מַאֲלֵ :

(א) סוּף: קלו. (ב) שם קטו. (ג) שם קטו. (ד) שם לד. כ. (ה) קטלת יבי. ו) סתלים קטס כא. ז) שם קטו יט.
(ח) חזון כ כס. רהח

ברכת המזון

ואחר מים אחרונים יאמר פסוק זה :

וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה :

אם מצרכין בזמון אומר המננן

הב לן ונברכה :

(או בל"א רבותי מיר וועלין בענטשין) :

ושנין המכוין יהי שם יהוה מברכה בעתה ועד עולם :

(המנכד אומר ברשות סתן וריבתי) נברכה שאכלנו משלך :

ושנין המכוין ברוך שאכלנו משלך ובטובו חיינו :

ומי בלא אכל עמסס עונס ברוך ומברכה שמו תמיד לעולם ועד :

יאם כס סברה אומר המנכד נברכה אלהינו שאכלנו משלך :

ושנין המכוין ברוך אלהינו שאכלנו משלך ובטובו חיינו :

מי הוא אכל עונס ברוך אלהינו ומברכה שמו תמיד לעולם ועד

בסעודה נסואין אומר המנכד

נברכה אלהינו שהשכיחה במעונו שאכלנו משלך

ושנין

ברוך אלהינו שהשכיחה במעונו שאכלנו משלך ובטובו חיינו

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם הן את-

העולם כלו בטובו בהן בהסדר וברחמים הוא-

נותן להם לכל-בשר כי לעולם חסדו : ובטובו

הגדול עמנו תמיד לאחסר לנו ואל יחסר לנו מזון

לעולם ועד : בעבור שמו הגדול כי הוא ארץ זן

ומפרנס לכל ומטיב לכל ומכין מזון לכל-בריותיו

אשר ברא באמור פותח את-יהוה ומשביע לכל-מי

רצון : ברוך אתה יהוה הן את-הכל :

גודה לך יהוה אלהינו על שהתחלת לאבותינו ארץ המדה טובה

ורחבה ועל שהוצאתנו יהוה אלהינו מארץ מצרים

ופדיתנו מבית עבדים ועל-בריתך שתתמת בפערתנו ועל

הזרתך שפמדתנו ועל תקוה שהודעתנו ועל חיים חן ותקד

שחוננתנו

(*) יתקאל מה כנ. ב) תכלים קחס עת.

ברכת המזון

שְׂהוּנוֹתֵינוּ וְעַל אֲכִילַת מִזוֹן שְׂאֵתָה זָן וּמִפְרִיָם אוֹתָנוּ תָמִיד בְּכָל-
יוֹם וּבְכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה :

כַּתּוּבָה וְסוּדִים לוֹמְרִים כֹּאן וְעַל הַנְּסִים וְהַם שָׂכַח לֹאזי כַּשֵּׁנִיעַ אֵלַל הַרְחַמֵּן יִלְמַר הַרְחַמֵּן יֵשֶׁעֶה לֹא
נִסִּים כִּמוֹ שֶׁעָשָׂה לְאַנְחֵינוּ בְּיָמֵי הַסֵּס בְּזִמְן הַזֶּה צִיַּי וְכוּ' :

וְעַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנְּבִלָאוֹת
שְׁעָשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ בְּיָמֵי הַהֵם בְּזִמְן הַזֶּה :

<p>^{לעורר} בְּיָמֵי כְרָדְכִי וְאַסְפֵּר בְּשׂוֹשַׁן הַבְּרִיָּה בְּשֶׁעַמֵּד עֲלֵיהֶם הַמֶּן הַרְשָׁע בְּקִשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְג וּלְאַבֵּד אֶת-כָּל-הַיְהוּדִים כַּבָּעַר וְעַד-זֶקֶן טָף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בְּשַׁלְשָׁה עֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר הוּא- חֹדֶשׁ אֶדָר וְשִׁלְלָם לְבוֹז וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הַפְּרָקָתָם אֶת-עֲצָתוֹ וְקַלְקַלְתָּ אֶת-מַחְשְׁבֹתָיו וְהַשְׁבֹּתָ לוֹ גְּמוּלוֹ פְּרָאשׁוֹ וְתָרוּ אוֹתוֹ וְאַתָּה בְּנִיזוֹ עַל הָעֵץ :</p>	<p>^{להניח} בְּיָמֵי מַתְתֵּיךָ בְּיָדֵינוּ כִּתּוּב גְּדוֹל חֲשִׁמוֹנָאִי וּבְנֵינוּ בְּשֶׁעַמְדָּה מַלְכוּת זָן הַרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁבִּידֵם תּוֹרְתָהּ וּלְהַעֲבִידֵם מִחֲנִי רְצוּנָה וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲבַדְתָּ לָהֶם בְּעַת צָרָתָם רַבָּת אֶת-רַבָּם וְנָתַתְּ אֶת- דִּינָם נְקָמָת אֶת-נְקָמָתָם מִסִּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חַלְשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים וְרַשָּׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזוּרִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרְתָהּ וְלָהּ עֲשִׂיתָ שֵׁם גְּדוֹל וְקְדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפְרָקָן בְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְרַבִּיר בֵּיתְךָ וּפְנִי אֶת-הַיְכָלְךָ וְטַהֲרוּ אֶת-מִקְדָּשְׁךָ וְהִדְלִיקוּ נְרוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וּקְבָעוּ שְׂמוֹנַת יָמֵי הַגָּבָה אֲלוֹי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל :</p>
--	--

וְעַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים
אוֹתְךָ יִתְבָּרֵךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָל-חַי תָּמִיד לְעוֹלָם
וָעֵד : כְּפָתוּב וְאַכְלֵת וְשִׁבְעַת וּבִרְכַת אֶת-יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ עַל-הָאָרֶץ הַטְּבִיחָה אֲשֶׁר נָתַתְּ לָךְ : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמִּזוֹן :

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל-יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל-זְרוֹי שְׁלָם
עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית

יְהוָה מְשִׁיחָהּ וְעַל-תְּכֵיף הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמָהּ
 עָלָיו : אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ רַעְנָנוּ (בשבת רַעְנָנוּ) וּזְנָנוּ פְּרִנָּסְנוּ
 וְכַלְכַּלְנוּ וְהִרְוִיחְנוּ וְהִרְוַח לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה
 מִכָּל-צָרוֹתֵינוּ : וְנָא אֶל-תְּצַרִּיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ . לֹא
 לַיְדֵי מִתֵּנַת בְּשׂוֹר וְדָם וְלֹא לַיְדֵי הַלְוָאָתָם כִּי אִם
 לַיְדֵי הַמְּלָאָה הַפְּתוּחָה הַקְּדוּשָׁה וְהִרְחָבָה שְׁלֹא נִבּוֹשׁ
 וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד :

בשנת רצה וְהַחֲלִיצְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 הַשְּׁבֵת הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ הַזֶּה כִּי יוֹם זֶה גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ
 הוּא לְפָנֶיךָ * לְשִׁבְת־בּוֹ וְלָנוּח־בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוֹת רְצוֹנָךָ *
 וּבְרְצוֹנָה הִנֵּיחַ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁלֹא תִהְיֶה צָרָה וְיָגוֹן וְאַנְחָה
 בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ * וְהִרְאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּנִחְמַת צִיּוֹן עִירָךָ *
 וּבְבָנֵינוּ יְרוּשָׁלַם עִיר קְדֻשָׁה כִּי אֵתָּה הוּא בְּעַל הַיְטוּעוֹת
 וּבְעַל הַנְּחֻמוֹת :

בגמ' וז"ל

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא * וַיִּגְעַע וַיְרָאָה וַיְרַצָּה * וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד
 וַיִּזְכֹּר * זָכְרוּנָנוּ וּפְקֻדוֹנָנוּ וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ * וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּיָדֶיךָ
 עֲבָדֶיךָ * וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר קְדֻשָׁה * וְזָכְרוֹן כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
 לְפָלְיָטָה לְמוֹכָה * לְחֵן וְלִחְסֵד וְלִרְחֻמִים וְלִחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם * בְּיוֹם
 בְּרִיאַת רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה * כִּסּוּס הַגַּג הַמִּצְוֹת הַזֶּה * כִּסּוּסוֹת הַגַּג הַשְּׁבָעוֹת הַזֶּה *
 כִּסּוּסוֹת הַגַּג הַסְּבּוֹת הַזֶּה * כִּסּוּסוֹת עֲצָרַת הַחַג הַזֶּה * בְּרִיאַת הַזָּכָרוֹן הַזֶּה *
 כִּסּוּסוֹת הַגַּג הַזֶּה * וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּיָדֶיךָ * וְזָכְרוֹן אֱלֹהֵינוּ
 בּוֹ לְמוֹכָה * וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבָרְכָהּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים : וּבְדַבַּר יִשׁוּעָה
 וְרַחֲמִים חוּס וְתַנְנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ * כִּי אֵל
 חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה :

וּבְנֵיהַ יְרוּשָׁלַם עִיר הַקְּדוֹשׁ בְּמִהֲרָה בְּיוֹמֵינוּ * בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה בִּנְיָה בְּרַחֲמֵי יְרוּשָׁלַם * אָמֵן :

סכה ולא אמר רצה בשנת אפילו בשעודה שלישית אם הוא קודם שקיעת החמה ומכר קודם נרמס
 סבוב והמשיב אומר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן שְׁפָתוֹת לְמַנוּחָה
 לְעַמּוֹ

ברכת המזון

לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאֹת וּלְבְרִית * בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת : וְאִם סָעָה וְלֹא אָמַר יַעֲלֶה וַיֵּבֵא בַיּוֹם אֹמֵר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן
וּלְשִׁמְחָה אֶת־יוֹם חַג (פְּלוּגִי) הַזֶּה * בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל
וְהַזְמַנִּים : גַּרְמֵ"ס אֹמֵר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזַכְרוֹן אֶת־יוֹם הַזְכָּרוֹן הַזֶּה *
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְכָּרוֹן : כַּחֲסֵ"מ אֹמֵר בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן מוֹעֲדִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה אֶת־יוֹם חַג (פְּלוּגִי) הַזֶּה : (וְאִם חֹמֶס) וּכְנִ"ס אֹמֵר בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן רֵאשִׁי תְּחִלָּה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל לְזַכְרוֹן : וְאִם חֹמֶס : וְאִם חַל יוֹ"ס (אוֹ ר"ה אוֹ ר"ח) כִּשְׁמַע וְלֹא הוֹכִיר לֹא שֶׁל
סָבַח וְלֹא שֶׁל יוֹ"ס (אוֹ ר"ה אוֹ ר"ח) כּוֹלֵן יַחַד וְאֹמֵר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ
הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן שְׁבֻתוֹת לְמִנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאֹת
וּלְבְרִית * וַיָּמִים טוֹבִים (כַּחֲסֵ"מ וּמוֹעֲדִים) לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה אֶת־יוֹם
חַג (פְּלוּגִי) הַזֶּה (כַּרְמֵ"ס וַיָּמִים טוֹבִים לְזַכְרוֹן אֶת־יוֹם הַזְכָּרוֹן הַזֶּה
גַּרְמֵ"ס וְרֵאשִׁי תְּחִלָּה לְזַכְרוֹן) * וְחֹמֶס בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת
וּיִשְׂרָאֵל * וְהַזְמַנִּים : גַּרְמֵ"ס וַיּוֹם הַזְכָּרוֹן : גַּרְמֵ"ס וְרֵאשִׁי תְּחִלָּה :

וכל זה כשמוכר קודם שהתחיל ברכת הסוב והמסיב אבל אם מוכר אחר שהתחיל ברכת הסוב והמסיב
אפילו לא אמר הנה יצבת ברוך בלבד לריך לחזור לראש * גַּרְמֵ"ס כִּשְׁמַע וַיּוֹסֶם שֶׁל שְׁמַע רַגְלִים אֲבָל
כַּחֲסֵ"מ וְרֵ"ס אִם לֹא מוֹכֵר עַד שֶׁהִתְחִיל הַסּוּב וְהַמְּסִיב אֵינוֹ חוֹזֵר וּכְנִ"ס כִּשְׁמַע שְׁלִישִׁית שֶׁל שְׁבֻת רֵ"ס
וּכְנִ"ס גַּרְמֵ"ס בַּיּוֹם אֲבָל בְּלֵיל רֵ"ה חוֹזֵר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם הָאֵל * אֲבִינוּ
מְלַבְּנֵנו * אֲדִירָנוּ בּוֹרְאֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ יּוֹצְרֵנוּ * קְדוֹשֵׁנוּ
קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוּעֵנוּ רוּעָה יִשְׂרָאֵל הַמְּלַךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב
לְכָל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם * הוּא הַיּוֹטִיב לָנוּ * הוּא מְטִיב לָנוּ *
הוּא יַיְטִיב לָנוּ * הוּא גִמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ
לְעַד * לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים * וּלְרִחוּחַ הַצְּלָה וְתַזְקָתָה *
בְּרַכָּה וַיִּשְׁוְעָה * נְתִיבָה פְּרִנְסָה וְכִלְכִּלְתָּה וְרַחֲמִים וְתִיִּים
יְשׁוּלוּם

צט

ברכה אחרונה

יהוה • פי אִתָּהּ יְהוָה טוֹב וּמְטִיב לְכָל וְנוֹדָה לָךְ עַל הָאָרֶץ וְעַל

<small>על פירות מזו מיניס</small>	<small>על הין</small>	<small>על ה' מיני דבן</small>
הַפְּתִיחַ • בְּרוּךְ אַתָּה • בְּרוּךְ אַתָּה • בְּרוּךְ אַתָּה • בְּרוּךְ אַתָּה	פְּרֵי הַגֶּפֶן • בְּרוּךְ אַתָּה • בְּרוּךְ אַתָּה • בְּרוּךְ אַתָּה	יְהוָה עַל־הָאָרֶץ • בְּרוּךְ אַתָּה • בְּרוּךְ אַתָּה • בְּרוּךְ אַתָּה
וְעַל־הַפְּתִיחַ :	פְּרֵי הַגֶּפֶן :	יְהוָה עַל־הָאָרֶץ :

ברכה אחרונה על שאר אולנין ומסקין :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא נִפְשׁוֹת רַבּוֹת
וְהַסְרוּן עַל כָּל מַה־שֶּׁבָרָאָתָּ לְהַחַיּוֹת בָּהֶם נִפְשׁ כָּל־חַי •
בְּרוּךְ חַי הָעוֹלָמִים :

ברכת אירוסין ונשואין

יבדק על הטום ואח"כ יאמר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל הָעֲרִיּוֹת • וְאָסַר לָנוּ אֶת־הָאֲרוּסוֹת • וְהַתִּיר לָנוּ
אֶת־הַנְּשׂוּאוֹת לָנוּ עַל־יְדֵי חֲפָה וְקַדוּשֵׁין • בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי חֲפָה וְקַדוּשֵׁין :

ישתה סתמן ויכלה ואח"כ מקדש הסתן את הכלה בסנעת ואומר :

הֲרֵי אַתָּה מְקַדְּשֶׁת לִי בַּטְּבִיעַת זֶה בְּדַת מֹשֶׁה וַיִּשְׂרָאֵל :

וקורין הכתובה ויבדק שנית על הטום ואח"כ יאמר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהִבֵּל בָּרָא לְכַבֹּד •
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר הָאָדָם •
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יוֹצֵר אֶת־הָאָדָם
בְּצִלְמוֹ בְּצַדִּיק דְּמוּת תְּבִנְתּוֹ • וְהַתְּקוּן לוֹ מִמֶּנּוּ בְּגִין עֲדֵי
עַד • בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הָאָדָם •
שׂוֹשֵׁי תְשׂוּשׁ וְתַגֵּל הָעֵקֶרֶת בְּקַבּוּץ בְּנִיָּה לְתוֹכָהּ בְּשִׂמְחָה •
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבִנְיָה •
שִׂמְחַת תְּשׂוּמַח רַעִים הָאֲחֻבִּים בְּשִׂמְחָה יִצְיָרָה בְּגַן עֵדֶן מִקְדָּם •
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְשַׂמֵּחַ תְּהֵן וְכֹלָה •

ברוך

יהוה

פְּרוּך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּרָא שָׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה
 תָּתֵן וּבְכֹלָה * גִּילָה רְנָה דִּיצָה וְחִדְוָה * אֶהְבֵּה וְאַתָּה שְׁלוֹם
 וְרַעוּת * מְהֵרָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִשְׁמַע בְּעָרֵי יִתְדָה * וּבְחֻצוֹת
 יְרוּשָׁלַם * קוֹל שָׁשׁוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה * קוֹל תָּתֵן וְקוֹל בְּלָה * קוֹל
 מְצַהֲלוֹת חֲתָנִים מְחַפְּתִים * וְנַעֲרִים מְשִׁשְׁתָּה נְגִינָתָם : פְּרוּך אַתָּה
 יְהוָה מְשַׂמַּח תָּתֵן עִם הַכֹּלָה :

ותמין כחתן וכללה שנית ונכרמ"ז אומר ככרסת חתלה והל"כ מנך של ססס :

סדר קריאת שמע על המטה

רְבוּנוּ שֶׁל־עוֹלָם תְּרִינֵי מוֹחֵל לְכַלְמֵי שְׁהַכְעִים וְהַקְנִיט אוֹתִי אִי
 שְׁחָמָא כְּנַגְדֵי בֵּין בְּגוֹפֵי בֵּין בְּמִמוֹנֵי בֵּין בְּכַבּוּדֵי בֵּין בְּכָל־
 אֲשֶׁר לִי בֵּין בְּאוֹנָם בֵּין בְּרָצוֹן בֵּין בְּשׁוֹנֵג בֵּין בְּמִזִּיד בֵּין בְּדַבּוּר
 בֵּין בְּמַעֲשֵׂה בֵּין בְּגִלְגוּל זֶה בֵּין בְּגִלְגוּל אַחֵר לְכַל־כָּר יִשְׂרָאֵל
 וְלֹא יַעֲנֶשׁ שׁוֹם אָדָם בְּסִפְתֵי יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי
 אֲבוֹתֵי שְׁלֹא אֲחָמָא עוֹד וְלֹא אֲחֻזּוֹר בְּהֵם וְלֹא אֲשׁוּב עוֹד
 לְהַכְעִיסְךָ וְלֹא אֲעַשֶׂה תְרַע בְּעֵינֶיךָ וּמֵה־שְׁחָמָאֵתִי מְחוּךְ בְּרַחֲמֶיךָ
 תְּרַבִּים וְלֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וְחֲלָים רָעִים : יְהִי לְרָצוֹן | אֲמִרְיָפִי
 וְהִלְיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי :

הַשְּׂבִיבֵנוּ אֲבִינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכַנּוּ לְחַיִּים
 טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתַקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה
 מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׂמֵךְ וּפְרוּם עֲלֵינוּ
 סִבַּת שְׁלוֹמְךָ (כִּסְכַּת ט"ז ז) וְהַגֵּן בְּעַדְנוּ וְהַסֵּר מֵעֲלֵינוּ
 אוֹיֵב דְּבָר וְחָרֵב וְרָעֵב וַיְגוֹן וְהַסֵּר שְׂמֵן מִלְּפָנֵינוּ
 וּמֵאֲחֻרָינוּ וּבְצֵל כְּנַפְיֶךָ תַּסְתִּירֵנוּ * וְשִׁמּוֹר צִאתָנוּ
 וּבֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם כִּי
 אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה :

וְשָׁלוֹם וְכָל-טוֹב וּמְכַל-טוֹב לְעוֹלָם אֵל יַחְסְרֵנוּ :
 הַרְחֵמֵן הוּא יִמְלֹדֵ עֲלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : הַרְחֵמֵן הוּא
 יִתְבַּרֵךְ בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ : הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר
 וָדוֹרִים וַיִּתְפָּאֵר בְּנוֹ לְעֵד וּלְנִצְחַת נִצְחִים וַיִּתְהַדַּר בְּנוֹ
 לְעֵד וַיַּעֲזֹרֵמֵי עוֹלָמִים : הַרְחֵמֵן הוּא יִפְרֹנֶסֶנוּ בְּכָבוֹד :
 הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁבֹּר עוֹל גְּלוּת מֵעַל צְוֹאָרֵנוּ וְהוּא
 יוֹלִיכֵנוּ קוֹמָמוֹת לְאַרְצֵנוּ : הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה
 מְרַבָּה בְּבֵית זֶה וְעַל שְׁלַחַן זֶה שְׂאֵבְלֵנוּ עֲלֵיו : הַרְחֵמֵן
 הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת-אַלְיָהוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב וַיְבַשֵּׁר
 לָנוּ בְּשׂוֹרֹת טוֹבוֹת יִשׁוּעוֹת וּנְחֻמוֹת : הַרְחֵמֵן הוּא
 יְבָרֵךְ אֶת-אָבִי מוֹרֵי בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶת-אֲמִי מוֹרְתִי
 בְּעַלֵּת הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם וְאֶת-בֵּיתָם וְאֶת-זֶרְעָם וְאֶת-
 כָּל-אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר לָנוּ : כְּמוֹ שֶׁבָרַךְ
 אֶת-אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב בְּכָל מַבַּל כָּל כֵּן
 יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ (בְּנֵי גְרִית) בְּלָנוּ יַחַד בְּבָרָכָה שְׁלֵמָה
 וְנֹאמַר אָמֵן :

מְמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיו וְעֲלֵינוּ זְכוּת שֶׁתִּהְיֶה לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם וְנִשְׂא
 בְּרָכָה מֵאֵת יְהוָה וְצַדִּיקָה מֵאֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְנִמְצָא חֵן וְשִׁבְל
 טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם :

כַּסֵּת הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ לְיוֹם שְׁכָלוֹ שֶׁבֶת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים :
 כַּסֵּת הַרְחֵמֵן הוּא יַחְדֵּשׁ עֲלֵינוּ אֶת-הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וּלְבָרָכָה :
 כַּסֵּת הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ לְיוֹם שְׁכָלוֹ טוֹב :

כַּסֵּת הַרְחֵמֵן הוּא יִקַּם לָנוּ אֶת-סִבַּת דְּדוֹר הַנּוֹפֶלֶת :
 הַרְחֵמֵן הוּא יוֹצֵנוּ לְיָמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא * מְגִדָּה
 (כַּסֵּת וּרְ"ט וּרְ"ט) מְגִדָּה יִשׁוּעוֹת מְלָכּוֹ וְעִשָּׂה חֶסֶד לְמִשְׁתֵּי

ברכת המזון

לְחַדּוּ וּלְזַרְעוּ עַד עוֹלָם : עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם
עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן :

יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קְדוֹשׁוֹ כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירְאוֹ : כְּפִירִים רָשׁוּ׃
וְרָעְבוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה לֹא־יִחְסְרוּ כָּל־מַזֵּב : חֲדוּ לִיהוָה כִּי־
מַזֵּב כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ : פֹּתַח אֶת־יְרֵכְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן :
בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מְבַטְחוֹ :

ומנכך על הכוס:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן :

נוכח ברכה אהרונה מעין שלש

על הכזיל של ה' מיני דגן ועל היין ועל פירות מו' המינים שהם גפן תאנה ורמון זית
זממרה ואש אכל פירות מו' המינים ומיני מזונות ושתה יין יכלול הכל בברכה אחת ויאמר קד
על המחיה ועל הכלכלה ועל הנסן ועל פרי הנסן ועל העץ ועל פרי העץ ועל תזונת השדה
ועל ארץ חמדה כו' ומתה ועוד לך על הארץ ועל המחיה ועל פרי הנסן ועל הפירות בא"י על
הארץ ועל המחיה ועל פרי הנסן והפירות :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל־

על מיני דגן | על היין | על פירות מו' מינים
הַמַּחְיָה וְעַל הַכֹּלֶכֶל | הַגֶּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן | הָעֵץ וְעַל פְּרֵי הָעֵץ

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל־אַרְץ חֲמֵדָה טוֹבָה וְרַחֲבָה שְׂרָצִית
וְהַנְּחִלָּתָ לְאַבּוֹתֵינוּ לְאֹכֹל מִפְּרִיהָ וּלְשִׁבּוֹעַ מִטּוֹבָה רַחֵם נָא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וְעַל־יְרוּשָׁלַם עִירָךָ וְעַל־צִיּוֹן
מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל־מִזְבְּחֶךָ וְעַל־הַיְכָלְךָ וּבִנְיַה יְרוּשָׁלַם עִיר
הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ * וְשִׂמְחָנוּ בָּהּ וּנְבָרְכֶךָ
בְּקִדְשָׁהּ וּבְמַהֲרָה * נִשְׁמַח וְרִצָּה וְהַחֲלִיצֵנוּ בַּיּוֹם הַשֶּׁשֶׁת הַזֶּה :
בר"מ ויו"ט * וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה בְּר"מ בַּיּוֹם רִאשׁוֹן הַחֹדֶשׁ הַזֶּה בְּר"מ בַּיּוֹם הַזֶּה בְּר"מ
הַזֶּה בְּכַסֵּם בַּיּוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה בְּשִׁשִּׁי בַּיּוֹם חַג הַמִּשְׁבָּעוֹת
הַזֶּה בְּכּוֹסוֹת בַּיּוֹם חַג הַפְּסוּחִים הַזֶּה בְּשִׁמְע"ל בַּיּוֹם שְׁמִינִי עֲצַרְתָּ חַג

הזוה
(א) הכלים (ד. י. ב.) כס (ד. יא. ג.) כס קלו. א. ד.) כס קהה טו. ה.) ימימי י. ז. י"ה"

שמע ישראל יהוה יהוה אחד :

פרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

הוא הבה את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך
ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר

אנכי מצוה היום על לבבך: ושוננתם לבנה ודברתם
בם בשבתך בביתך ובליכתך בדרךך ובשכבך

ובקומך: חוקשרתם לאות על ידך והיו למטפת בין
עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:

והיה אם שמעו השמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום
לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם:

ונחתי מטר ארצכם בעת יורה ומלקוש ואספת דגנה ותירשה ויצתה:

ונחתי עשב בשדה לבהמה ואכלת ושבעת: והשמרו לכם פן

יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשפתיתם להם: והרה

אפי יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תמן את

יבולה ואבדתם מדה מעל הארץ הטובה אשר יהוה נתן לכם: ושמתם

את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם

והיו למטפת בין עיניכם: ולמדתם את בניכם לדבר בם

בשבתך בביתך בדרךך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על

מזוזות ביתך ובשעריך:

למען ירפו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם

לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם

ועשו להם ציצת על פני בגדיהם לדורתם ונתנו על ציצת

הכנה פתיל הבלת: והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל

מצוה יהוה ועשיתם אתם ולא תחזרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר

אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם

קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ

מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

על

על

ק

קריאת שמע על המטה

וְעִלּוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יִרְגְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם : רִמְמֹזֹת אֵל בְּנִרְגָנִם
 וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם : גִּם הִנֵּה מִשְׁתּוֹ שֶׁל־שְׁלֹמֹה לְשִׁים
 גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל : כָּלֵם אַחֲזִי חָרַב מְלֻמְרֵי
 מִלְחָמָה אִישׁ חָרַב עַל־יָרְכוֹ מִפְּתַח בְּלִילֹת : גִּם יְבָרְכֶךָ יְהוָה
 וְיִשְׁמְרֶךָ : יֵאָר יְהוָה וּפָנָיו אֵלֶיךָ וַיְחַנֶּךָ : יֵשָׂא יְהוָה וּפָנָיו אֵלֶיךָ
 וַיִּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם :

א יֵשֵׁב בְּסֵתֶר עֲלִיּוֹן בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלוֹנָן : ב אָמַר לַיהוָה מַחְסֵי
 וּמְצוּדֹתַי אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם : ג כִּי הוּא יִצְיֹלְךָ מִפַּח יְקוּשׁ
 מִדְּבַר חַוֹּת : ד בְּאַבְרָתוֹ יִסְדֶּךָ לְךָ וְחַחַת בְּנַפְיוֹ תִּחְסֶה צְנָה
 וּסְתֵרָה אֲמֵתוֹ : ה לֹא־תִירָא מִפְּתַח לַיְלָה מִחַץ יַעֲוֶף יוֹמָם :
 ו מִדְּבַר בְּאֵפֶל יִהְיֶךָ מִקְטָב יִשׁוּד צְחָדִים : ז יִפֹּל מִצִּדְּךָ וְאֵלֶיךָ
 וְרִבְבָה מִיְמִינְךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגֹּשׁ : ח רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵן וּשְׁלֹמֹת
 רְשָׁעִים תִּרְאֶה : ט כִּי־אָתָּה יְהוָה מַחְסֵי עֲלִיּוֹן שְׁמֵתָ מֵעוֹנֶךָ :

בניל טנח ט"ו וידוי ונל למנח בטוא :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ • תְּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאֵל תִּתְעַלֵּם
 מִתְחַנְּתֵנוּ שְׂאִין אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְקִשֵׁי עֲרֹף לֹא־מֵר לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאָנוּ אֲבָל
 אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חָטְאָנוּ :

אֲשַׁמְנוּ • בְּגַדְנוּ • גִּזְלָנוּ • דִּבְרָנוּ דְּפִי : הַעֲוִינוּ • וְהִרְשָׁעֵנוּ •
 זָדְנוּ • חֲמַסְנוּ • טַפְלָנוּ שֶׁכֶר : יַעֲזֵנוּ רָע • כָּזְבְנוּ • לְצָנוּ •
 מְרִדְנוּ • נֶאֱצָנוּ • סָרְרָנוּ • עֲוִינוּ • פִּשְׁעֵנוּ • צָרְרָנוּ • קִשִּׁינוּ עֲרֹף :
 רְשָׁעֵנוּ • שְׁחַתְנוּ • תַּעֲבָנוּ • תַּעֲוִינוּ • תַּעֲתָעֵנוּ : סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ
 וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חֲטוּבִים וְלֹא עָוֶה לָנוּ : - וְאָתָּה צְדִיק עַל כָּל־הַבָּא
 עֲלֵינוּ כִּי־אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעֵנוּ : מֵה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב
 מְרוֹם • וּמֵה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׂוֹכֵן שְׁחָקִים • הֲלֹא כָּל־הַנְּסֻתוֹת
 וְהַגְּלוֹת אָתָּה יוֹדֵעַ :

ארה

א) ספנים קמס ט . ב) סס קמס ו . ג) ססס ג . ד) ססס ג . ה) נמדננ ו . ס) ו . ז) סס ו . ח) סס ו . ט) סס ו . י) סס ו .
 ה) ספנים טא . ו) נמגים ט לב .
 ריה"ח

קריאת שמע על הנמה

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי פלתי: אתה תופש כל-
חדרי כסן ובוהן פליות ולב * אין דבר נעלם ממך * ואין
נסתר מנגד עיניך ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו שתרחם עלינו ותמחל לנו על כל חטאתינו ותכפר
לנו על כל עונותינו ותמחול ותסלח לנו על כל פשעינו:

ואם יראה לומר כל הסא המלא לקמן בהסלת יום כסוד:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שאם חטאתי עויתי פשעתי לפניך
ופנמתי באות (ו) של שמך הגדול (יהוה) בכישול ק"ש ובאות (א) של (אדני)
ונתחייבתי בבית דינך הצדק סקילה או כיוצא בה הרי אני מקבל עלי סקילה
הריני כאילו נסקלתי על ידי אות (א) של שם (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים
על דבר כבוד שמך:

ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופנמתי באות (ה) ראשונה של שמך הגדול
(יהוה) בכישול תפילין ובאות (ד) של (אדני) ונתחייבתי בדינך הצדק
שריפה או כיוצא בה הריני מקבל עלי שריפה והריני כאילו נשרפתי ע"י אות
(ד) של (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופנמתי באות (ו) של שמך הגדול (יהוה)
בכישול ציצית ובאות (ג) של שמך (אדני) ונתחייבתי לפניך בדינך הצדק
הרג או כיוצא בו הריני מקבל עלי הרג והריני כאילו נהרגתי ע"י אות (ג) של
(אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופנמתי באות (ה) אחרונה שבשמך הגדול
(יהוה) בכישול תפלה ובאות (יוד) של (אדני) ונתחייבתי בדינך הצדק
חנק או כיוצא בו הריני מקבל עלי חנק והריני כאילו נחנקתי ע"י אות (י) של
(אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

אבי יתין
קרע שטין
נגיד יביש
במר צתיג
חקיב טניע
ניל פוק
שקז צית

אָנָּה בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ פִּתְיָר צְרוּרָה *
קִבֵּל רַחַם עֲפָרָה שְׁגָבְנוּ מִדְּבָנוּ נוֹרָא *
נָא גְבוּר דוֹרְשֵׁי יְהוּדָה בְּכַבַּת שְׁמָרָם *
בְּרַכְּם מְהֵרָם רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תְּמִיד גְּמִלָּם *
חֲסִין קְרוֹשׁ בְּרוּב טוֹבָה גְּהַל עֲדָתְךָ *
יְהוּד גָּאָה לְעַפְרָה פְּנָה וּזְכָרֵי קְדֻשָּׁתְךָ *
שְׁעוֹתֵינוּ קִבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקוֹתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֹמוֹת

פְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

לְמַנְצִיחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב בּוֹא אֱלֹו נָתַן תְּנִיבָא פְּאַשְׁר־בָּא
אַל־בַּת־שִׁבְע: ג חֲנִנֵי אֱלֹהִים פְּחִסְדָּךָ פְּרַב רַחֲמֵיךָ
מִחַה פְּשָׁעֵי: ד הֲרַב בְּפִכְנֵי מַעֲוֵנֵי וּמַחְפָּאֵתֵי מַחְרְגֵי: ה פִּי

קריאת שמע על המטה

פִּשְׁעֵי אָנִי אֲדַע וְחַטָּאתַי נִגְדֵי תָמִיד : י לָךְ לְבַדָּהּ וְחַטָּאתַי
וְדַע בְּעֵינַיךָ עֲשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדַבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ :
י הַן בְּעֵוֹן תִּלְלֶתִי וּבַחַטָּא יִחַמְתֵּנִי אָמֵן : י הֵן אָמַת תִּפְצֹת
בַּטְּחוֹת וּבְכַחַם תִּכְמֶה תוֹדִיעֵנִי : ט תַּחַטָּאֲנִי בְּאִזּוֹב וְאַמְתָּר
תִּכְבֹּסֵנִי וּמִשְׁלַג אֶלְבִּין : י תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה תִּגְלֶנֶה
עֲצָמוֹת דַּכִּית : יא הִסְתַּר פְּנֵיךָ מִחַטָּאֵי וְכָל־עֲוֹנוֹתַי מָחָה :
יב לֵב טְהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ וְכוּן חֲדָשׁ בְּקַרְבִּי : יג אֶל־
תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קִדְשֶׁךָ אֶל־תִּקַּח מִמֶּנִּי : יד הַשִּׁיבָה לִּי
שִׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי : טו אֶלְמַדָּה פִּשְׁעִים דְּרַכִּיךָ
וְחַטָּאִים אֶלֶיךָ יָשׁוּבוּ : טז הַצִּילֵנִי מִדְּמַיִם וְאֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי
תִּרְצֵן לְשׁוֹנֵי צַדִּיקֶיךָ : יז אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :
יח פִּי וְלֹא־תִחַפֵּץ זִבַּח וְאַתְּנֶה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה : יט זִבְחֵי אֱלֹהִים
רוּחַ נְשֻׁבָּה לִב־נִשְׁבֵּר וְנִדְבָה אֱלֹהִים לֹא תִבּוֹה : כ הַיְשִׁיבָה
בְּרַצוֹנֶךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם : כא אֲזוֹ תִחַפֵּץ זִבְחֵי־צַדִּיק
עוֹלָה וְכָלִיל אֲזוֹ יַעֲלוּ עַל־מִזְבִּיחֶךָ פְּרִים :

א עֲשִׂיר לְמַעֲלוֹת אִשָּׁא עֵינַי אֶל־הַתָּרִים מֵאֵין יבֹא עֲזָרִי : ב עֲזָרִי
מֵעַם יְהוָה עֲשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ : ג אֶל־יִתֵּן לְמוֹט רִגְלֶךָ אֶל־
יְנוּם שִׁמְרֶךָ : ד הִנֵּה לֹא יְנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל : ה יְהוָה
שֹׁמֵרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ : ו יוֹמֵם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יִכְפֹּה וְיָרַח
בְּלַיְלָה : ז יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־דָּרַע יִשְׁמַר אֶת־נַפְשֶׁךָ : ח יְהוָה יִשְׁמַר־
צֵאתֶךָ וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם :

גִּדְרֵי גִדּוֹד יִגְדֶנּוּ וְהוּא יִגְדֵי עֵקֶב : עֵקֶב יִגְדֵי וְהוּא יִגְדֶנּוּ גִדּוֹד
גִּדְרֵי גִם : אִם־תִּשְׁכַּח לֹא־תִפְחַד וְשִׁכְבָה וְעַרְבָה שְׁנֵתֶךָ גִם :
בְּמִזֵּב אֶלֶין אֶקִּיץ בְּרַחֲמִים גִם : לִישׁוּעָתֶךָ קִוִּיתִי יְהוָה גִם :
אֲתָה סֵתֵר לִי מִצָּר תִּצְרֵנִי רַגְלִי פִלֵּט תִּסְוֶבְבֵנִי סֵלָה גִם :
תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת־פְּנֵיךָ נְעֻמוֹת בִּימִינֶךָ
נִצַּח גִם : אֲתָה תִקּוּם תִּרְהֵם צִיּוֹן כִּי־עַת לְהִנָּה כִּי־בֹא מוֹעֵד :

כדנא

(א) סתלים קבא . (ב) כהלים מע יס . (ג) משלי כ כד . (ד) כהלים מע יח . (ה) סתלים לב ו . (ו) סת סו יא .
(ז) סת קב יד .
רה"ח

קריאת שמע על המטה

**כְּדָנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלֹהֵיָּ דֵי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבָדוּ יַאבְדּוּ
מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחֻת שְׁמַיָּא אֱלֹהַּ : בְּיַדְךָ אֲפָקִיד רוּחֵי פְּרִיתָה
אוֹתֵי יְהוָה אֵל אֱמֶת :**

רבון העולמים אתה בראת עולםך ברצונך הטוב כפי מה שעלה במחשבתך הקדומה ובראת השמים וכל צבאם והארץ וכל אשר עליה ואדם עליה בראת ונפתת באפו נשמת חיים למען יכיר גדלך ותפארתך ואתה מהיה את כלם כי אתה נשמה לכל הנשמות וחיות לכל חי ואתה הוא (יהוה אלהי) הגה אפקיד נפשי ורוחי ונשמתי בידך הפתורה והנאמנה ואתה הוא (יהוה אלהי) תסחר אותם מכל מומאה וחלאה שנרבק בהם ע"י מעשי הרעים ותחזירם לי בנחת והשקם ובכמה ועשה יהו"ה אלהי שיעיר אותי בחצות הלילה ממש לקום על משכרתי להתפלל לפניך יהו"ה אלהי וללמוד תורתך כי אתה הוא יהו"ה אלהי שיעני וחוקני במצוה הזאת שאקום בכל לילה בחצות ממש ואל יארע לי שום חולי ראש ושום צער, ונוק מזה כי אתה שומע תפלת עמך ישראל, ברחמים. ברוך שומע תפלה: עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר: תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב:

יש לומר קודם הזווג כדי לפרות. מוצר לדוד זה רועי וכו'. לריך לזכר נשילת ידים קודם הזווג ולאחר הזווג גם לשאך מים אל המטה אחר בתשמיש. וכהוב נזכר לומר זה הלחש:

עסיפא בקיטפא אודמנת שרי שרי לא תיעול ולא תינפק לא דידך ולא בעדבך
תוב תוב יטא ארגישת נלגלוי לך קראן בחולקא קדישא אחודנא בקדושא דמלכא
אתעטפנא. (ולחפאי ליה לרישיה ולאתתיה עד שעתא הדא).

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּפִיל חֲבָלֵי
שָׁנָה עַל עֵינֵי וְתַנּוּמָה עַל עַפְעָפֵי וּמַאִיר לְאִישׁוֹן
בַּת עֵינַי: וַיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי
שֶׁתְּשׁוּבֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם
וְאֵל יְבִהְיוּנִי רְעִיוֹנִי וְחִלּוּמוֹת רְעִים וְהִרְהוּרִים רְעִים
וְתִהְיֶה מַפְתֵּי שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישָׁן הַמּוֹת:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּאִיר לְעוֹלָם כָּל בְּכֹדוֹ:**

(פ) ישימי • פ • ב • סלמיס • 161 • ס • ס • ס • ד • דנביס • ג • ד.

סדר תיקון חצות

קב

השנה לתיקון חצות וזאת הוספת זיבור למ"ס בלק"א פ' מ"ז ע"ס מה ששמעתי ממורי פ"ה בערך יראה פנימית וחיצונית דיראה פנימית יראה בושח ד"מ כמו שיש בטה לפי אדם גדול בדורו וזרק בו שהטעה הוא מפנימיותו ולא מחיצויותו וזו היא יראה עילאה להתבטח מאור א"ס ב"ה המלובב בחכמה עילאה כ"ח מ"ה דכולה קמיה כלא ממש השיבא וע"י בסול זה החכמה החיה וכו' וכת"ש בנל"ס בהג"ה ומה נמשכה ג"כ הטעה וכו' וזהו י' של שם הוי"ה ב"ה: ויראה חיצונית היא ד"מ כמו היראה ופחד ממלך גדול וטרא: שבחינת גדולת מלכותו היא מבחי' חיצוניתו שהיא התפשטות מלכותו על ארצות ומדינות רבות ורבי רבנות אכסים בו' וזהו ה' אחרונה של שם הוי"ה ב"ה שיש לה התפשטות אורך ורוחב בו' המורה על בחינות התפשטות מלכותו מלכות כל עולמים בני גבול והכלית ובחינת א"ס ממש: כי מדת מלכותו מיוחדת בו ית' בתכלית היחוד ומה שהעולמות והברואים שבחוכם הן בבחי' גבול והכלית הוא מחמת אמומים רבים ועלמים לנמצא האור והחיות הנמשך ממדת מלכותו יתברך וזאת היא מעלת ומדרגת המלאכים והבשמות זו על זו גבוה מעל גבוה בו' כי לפי רובו האמומים צבור הנמשך ממלכותו ית' ככה יתמעט האור והחיות המהיב ומארה את הנשמה או את המלאך מאין ליש וככה מתמעט מדת היראה והפחד בנשמה או במלאך: ואם תפול אימתה ופחד על איזה מלאך ביהר שאת מועלת ובחינת מדרגתו או יתבטל ממציאותו ויחזור למקורו והיה כלא היה: וזה שארז"ל הוסיף הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהם ושרפם אצבעו הקטנה דייקא היא מדת מלכותו מדרגה העשירית שבי"ס:

ודנה זאת היא חירת האדם בעולם היה ראשית עבודתו לקבל עליו עול מלכותו ית' להמשיך עליו פחד ואימת המלך הקב"ה איש איש כפי שכלו ולעתו והתבוננותו בעומק תבניתו בבחינת גדולת מלכותו מלכות כל עולמים למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית וכן לך סמרין וכו' וכן בבחינת הזמן ה' מלך מלך וימלוך בו' לנולם ועד עד אין קץ והכלית בו' וכל קבלה והמשכה זו שהאדם מקבל עליו עול מלכותו וממשיך עליו פחד ואימה ומייגע עצמו ביראה יגיעת נפש וכו' כל זאת אינה רק בחי' העלאת מ"ץ שהיא בחי' התעוררת דלתתא: אך עיקר היראה היא הבאה מלמעלה באתערותא דלעילא דהיינו שתבטל עליו מלמעלה אימתה ופחד ה' בלבו כאשר יוכל שאת בנפשו האלוהית לפי ערך מקור הוצבה ברובו האמומים שלא תהבטל בו' והנה מעלת ויתרון יראה זו הבאה מלמעלה על בחינת היראה שהאדם ממשיך על עצמו בניגיעת נפש בו' ואשילו על האהבה שהאדם מוליד בנפשו מרוח בניתו בגדולת א"ס ב"ה וכן על בחינת היראה עילאה יראה בושח שבנפש היא כמעלת ויהרון האור על החושך ממש כי זו שבה מלמעלה היא בחינת אלהות ממדת מלכותו יתברך שבאלימות המיוחדת במאליה בל"ס ב"ה וזו שהאדם ממשיך ע"ע היא ממדת היראה הכלולה בנפשו ממש וכן האהבה כעודע שכל נפש מישראל כלולה מ"ס דעשיה או דל"ירה בו' רק ש"ע התבוננות הן יולאות מהשעלם אל בגיילי לכן גם כן אינה שזה בכל נפש כי יש מתעורר במישע התבוננות בו' ובדבר קצן מתפעל בו':

ודנה אחר שהגיע האדם למעלת ומדרגת היראה הבאה מלמעלה ממלכותו יתברך שבאלימות אוי ומיילא עילה ויבא ויגיע לבחינת ומדרגת אהבה רבה הבאה מלמעלה מאליה ומיילא בבחינת מתנה כי דרבו של איש לחזור אחר אשה בו' ולכן נקרא מדת יראה זו זה השער לה' בו' בואת יבא אהרן בו' אך בחינת האהבה שהאדם מוליד בנפשו על ידי התבוננותו היא בחי' העלאת מ"ץ ואתערותא דלתתא לבחינת האהבה שבה מלמעלה באתערותא דלעילא ממדת חסד והאהבה שבאלימות שהיא בחינת אלהות וכן מה שמייגע נפשו להמשיך עליה יראה עילאה יראה בושח היא העלאת מ"ץ ואתערותא דלתתא ליראה העליונה האמתית וכו':

ודנה מודעת זאת למבקשי ה' יצונו כל כי לעתים רבים צעת רצון למעלה יצוה ה' חסדו ויאר עילוי: אור האהבה ותהלה נפש בלהם ולהבט שלהבת השולם מאליה ומיילא: ובאה מלמעלה בבחינת מתנה והיא מלתא דשכיחא: אבל לא שכיחא כלל שתפול אימתה ופחד על נפשו מלמעלה מאליה ומיילא והסיבה לזה היא בחינת גלות השכינה שירדה בארצה והשפעתה והתלבשה בלבוש שק הם החיצונים שבאלימות הקליפות כמ"ס צוה"ק פרשה פקודי: אך להיות האהבה בזה מלמעלה מאליה בקביעות כל אימת שירדה האדם לעורר נפשו באתערותא דלתתא בהתבוננות בו' וזו דבר שא"א בני קדימת היראה הבאה מלמעלה כי זה השער לה' בו' ודרבו של איש בו' כנ"ל:

ודעצה היעולה לזה להאביל ולשית לער"ב בנפשו על מניעת והסתלקות יראה ממנו הנקרא חרבן ירושלים יר"א ש"ס בנסת גלות השכינה היא הארת מדת פחד מלכותו יתברך המלובב

גלות

רח"ח

תיקון הצות

בלבט שק אשר לכבשו בעונותיו בפריקת שול מלכות שמים בניסול מ"ע ותלמוד תורה כגד ס"ס ובהסד ענין שול ד"א שהוא פחד חיטוי פן יחסר לחמו וכי האי גוונא שארי יראות חיטוי ת המסירים לבג האדם מעבודת קמו ונורמים לפרוק שול תורה ועבודה ועיקב הכל נחלתו כתיב וכמאל המושך בחנל מלמעלה כו' שנק ממשכים ומורידים כניסול ג"כ הארת מדת פחד מלכותו ית' שורש נשמותו ש ג"כ לשורש החיטוים כו' כנ"ל וכטוע :

והנה כל המעמיק דעתו ותבונתו בגדולת א"ס ב"ה הממלא כ"ע וכוננ כ"ע וכולא קמיה בלא השיב כו' יבכה במר נפשו על היותו גרמא בניזקין להוריד הארת כבוד מלכותו ית' בנחי' גלות לחיטוים שבהיכלות הכל המגביהין עמקן כשר לומר ידיו רמה ולא ה' . לי יאורי ואני עשייתי כו' הדיקים המנסלים נפשה וגופס לה' ליכלל וליבטל באורו ית' שפטו דמס כמים להיות ביסול זה כד רטויס ודעתס וזהו הרפהס אשר הרפוך וגו' וזהו על נהרות צבלי . נהרות הוא מל' המשכה . צבל הס החיטוים כי שס צבל ה' וגו' . והנה כל ההמשכות אנו המשכט ושס היינו וזהו שס ישכט כו' אעלה את ירושלים על ראש שמהתי דייקא פירוש שמהת הגשם צה' כשמשכלת ומהבונגת בגדולת ה' ונולדה מזה האהבה והשמהה אזי נריך לעורר אה"כ מדת יראה עליונה מן הבאה מלמעלה והוא צחינת ירושלים כנ"ל ועד"ו יבוארו כל הפסוקים :

והנה מאחר שמתאבל על מניעת והסתלקות היראה מעלה עליו הקב"ה כחילו כו' ולואת אין מניעותה מונעת מחלול ומלברות על נפשו צחינת האהבה הבאה מלמעלה מאלויה שאינה בצחינת גלות כמו היראה וד"ל : אך לא די בצחינות ולער צלב כי אס להראות אכילות כפ"מ לשב על הארץ כו' מפני שמת מלכות נקרא בשם כבוד מלכותו וזהו עיקר מהות מדת המלוכה כמאמרס ז"ל מלך שחל על כבודו אין כבודו מרול ואין כבוד אלא בדבר הנראה צראייה חושיית כפ"מ וד"ל :

ואתר הדברים והאמת האלה כל הוי אשר נגע יראה ה' בלבס יסרו מסוה הנוסה ויחאספו אנדות אנדות עשרה או פחות או אפילו ביחידות ויעשו כסדר תיקון הטות הנדפס כידורים והנה הנס שהזמן המוכחר הוא בחטת האמיתי דוקא (דלא כמ"א) אעפ"כ אין זה לעכב אלא האלת זמנה היא מתחלת האשמורה החיטונה כמ"ס צוהר פי' ויקהל שהן שתי שעות לפני הטות האמיתי בקין ובחורף . וסוף זמנה נמשך עד אור היום למי שלא היה יכול להקדים . כמ"ס כפע"ח ולשומעים יונעס והנא עליהם צרכת חז"ל שכל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחהה לעתיד דכתיב שמתו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה שישו אתה משוש וגו' . כן יהי רטון אמן :

ישב על הארץ אלא המזוזה שבתהה ורנניו יחסים ממנעל ויתן אשר מקלה על מלחו במקום הנחת הפילין ובשואו האשר יאמר :

לְשׁוֹם לְאֵבְלֵי צִיּוֹן לְתֵת לָהֶם פָּאֵר תַּחַת אֶפְרַיִם :
א על־נהרות . בְּבַר שֵׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ בְּזִכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן : ב על־
עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ בְּנִרוֹתֵינוּ : ג כי שֵׁם שְׂאֵלֵנוּ שׁוֹבֵינוּ
דְּבַר־יְשׁוּר וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשׁוּר צִיּוֹן : ד אֵיךְ נִשְׁיֵר
אֶת־יְשׁוּר יְהוָה עַל אֲדָמַת נָכַר : ה אִם־אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם תִּשְׁבַּח
יְמִינִי : ו תִּדְבַק לְשׁוֹנֵי וְלַחֲבֵי אִם־לֹא אִזְכְּרֵנִי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־
יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֵחָתִי : ז זָכַר יְהוָה לְבִנְיָ אֲדוֹם אֶת יוֹם
יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ . עָרוּ עַד תִּיסוֹד בָּהּ : ח בַּת־בְּבַל הַעֲדוּדָה
אֲשִׁירִי שְׂשִׁיטְלֵם־לְךָ אֶת־גְּמוּלָךְ שְׂגִמְלַת לָנוּ : ט אֲשִׁירִי שְׂיֵאָחוּ
וּנְפִין אֶת־עוֹלְלֶיךָ אֶל־הַפְּלַע :

א מִזְמוֹר לְאֶכָּף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם וּבְנַחֲלָתָהּ מָמְאוֹ אֶת־הַיִּכָּל
 קִדְשָׁהּ שָׁמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם לְעֵינַיִם : ב נָתַנוּ אֶת־נִבְלַת
 עֲבָדֶיהָ מֵאֶבֶר לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּעִיר הַסִּידִיָּה לְחִיתוֹ־אָרֶץ : ג שָׁפְכוּ
 דָּמָם וּפְמִיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִין קוֹיֵר : ד הִינֵנו הִרְפָּה לְשִׁכְנֵינוּ
 לְעַנּוּ וְקָלַם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ : ה עַד־מָה יְהוָה תִּאֲנַף לְנִצַּח תִּבְעַר
 בְּמוֹ־אֵשׁ כְּנֹאֲהָהּ : ו שְׁפָךְ חַמְתָּהּ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּהָ
 וְעַל־מַמְלְכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ : ז כִּי־אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־
 גִּוְהוֹ הַשָּׁמוּ : ח אַל תִּזְכַּר־לָנוּ עֲזַנְתָּ רַאשֵׁינִים מִהַר יִקְדְּמוֹנוּ
 רַחֲמֶיהָ כִּי דָלוּנוּ מֵאֵד : ט עֲזַרְנוּ וְאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־
 שִׁמְךָ וְהִצִּילָנוּ וּכְפָר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ : י קָמָה וְיֹאמְרוּ
 הַגּוֹיִם אִיְהָ אֱלֹהֵיהֶם יוֹדַע בְּגוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיהָ
 הַשְּׁפוּדָה : יא תָּבוֹא לְפָנֶיהָ אֲנִיָּה אֶסִּיר כְּנֹדֶל זֹרְעָה הַזֹּתֵר בְּנֵי
 תְמוֹתָהּ : יב וְהִשָּׁב לְשִׁכְנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקֶם תִּרְפָּרֵם אֲשֶׁר
 תִּרְפָּה אֲדָנִי : יג וְאֲנַחְנוּ עִמָּה וְצִאֵן מִרְעִיתָהּ גֹּדְהָ לָּהּ לְעוֹקֶם
 לְדוֹר וָדוֹר נִסְפָּר תִּהְלַחְתָּהּ :

א זָכַר יְהוָה מַה־הָיָה לָנוּ הַבַּיִט וּרְאָה אֶת־חַרְפְּתָנוּ : ב נַחֲלַתְנוּ
 נִהַפְכָה לְזָרִים בְּתֵינוּ לְנִכְרִיִם : ג יְתוּמִים הִינֵנו וְאִין אָב
 אִמֹתֵינוּ בְּאֶלְמְנוֹת : ד מִימֵינוּ בְּכֶסֶף שְׂתֵינוּ עֲצִינוּ בְּמַחִיר יָבֹאוּ :
 ה עַל צוֹאֲרָנוּ נִרְדַּפְנוּ יַעֲנוּ לֹא־הִינַח־לָנוּ : ו מִצָּרִים נָתַנוּ יָד
 אֲשׁוּר לְשַׁבַּע לָחֶם : ז אִבּוֹתֵינוּ חָמְאוּ אֵינָם אֲנַחְנוּ עֲזוֹנֵתִיהֶם
 סָבְלוּ : ח עֲבָדִים מִשְׁלּוּ בָנוּ פֶרֶק אִין מִיָּדָם : ט בְּנִפְשָׁנוּ נָבִיא
 לְחַמְנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמְדָבָר : י עֲזַרְנוּ כְּתוֹנֵר נִכְמְרוּ מִפְּנֵי זְלַעְפוֹת
 רָעֵב : יא נָשִׁים בְּצִיּוֹן עָנוּ בְּתֵלוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה : יב שָׂרִים בְּיָדָם
 נָתְלוּ פְּנֵי זִקְנִים לֹא נִהְדָּרוּ : יג בַּחֲזוֹרִים מִחַוֵּן נִשְׂאוּ וּנְעָרִים בְּעֵץ
 כָּשְׁלוּ : יד זִקְנִים מִשְׁעַר שְׁבַתוֹ בַּחֲזוֹרִים מִנְּגִינְתָם : טו שְׁבַת מִשׁוּשׁ
 לִבְנוֹ נִהְפָךְ לְאָבֶל מְחוֹלָנוּ : טז נִפְלָה עֲמֻדַת רֹאשֵׁנוּ אוֹיֵינָא לָנוּ
 כִּי חָמְאוּנוּ : יז עַל־זֶה תִּהְיֶה רוּחַ לִבְנוֹ עַל־אֵלֶּה חָשְׁבוּ עֵינֵינוּ :
 יח עַל חַרְצִיּוֹן שְׁשִׁמָּם שׁוֹעֵלִים הִלְכוּ־בוּ : יט אֶתָּה יְהוָה לְעוֹלָם

תשב

* רבסיה קרי • סאל קרי • יואנים קרי • סואנרנו קרי
 רחח
 (ט) סאלים טז (ב) ח'כס ט

תיקון הצות

תֵּשֶׁב בְּסֵאֶף לְדוֹר וָדוֹר : כ לָמָּה לְנִצָּחַ תִּשְׁכַּחְנוּ תַעֲזוּבֵנוּ לְאַרְץ יָמִים : כ א הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יִמְיָנוּ בְּקָדְמָם : כ ב פִּי אִם־מָאֵם מֵאַסְתָּנוּ קַצְפָּת עָלֵינוּ עַד־מָאֵד : הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יִמְיָנוּ בְּקָדְמָם :

הִבֵּט מַשְׁמַיִם וּרְאָה מִזְבוֹל קְדֻשָּׁה וְהִפְאַרְתָּה אִיהָ קִנְיָתְךָ וְגִבּוֹרֹתֶיךָ הַמּוֹן מַעֲיָה וְרַחֲמֶיךָ אֵלַי הִתְאַפְּקוּ : פִּי־אַתָּה אָבִינוּ כִּי אִבְרָהָם לֹא יָדָעְנוּ וַיִּשְׂרָאֵל לֹא יִפְרְנוּ אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ גִּבְּאֵלָנוּ מַעֲוָלָם שָׁמָּה : לָמָּה תִתְעַנּוּ יְהוָה מִדְרָכֶיךָ תִקְשִׁיחַ לִפְנֵי מִירְאָתְךָ שׁוּב לַמַּעַן עַבְדְּךָ שִׁבְטִי נִחַלְתָּךָ : לִמְצַעַר יִרְשׁוּ עַם־קְדֻשָּׁה צְרִינוּ בּוֹסֵם מִקְדָּשֶׁךָ : וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אַתָּה אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יִצְרָנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶךָ בְּלָנוּ : אֶל־תִּקְצַף יְהוָה עַד־מָאֵד וְאַל־לָעַד תִּזְכּוֹר עֵזֶן הֵן הִבְטַחְנָא עִמָּךָ בְּלָנוּ : עָרִי קְדֻשָּׁה הָיוּ מְדַבְּרֵי צִיּוֹן מְדַבְּרֵי הַיְתָה יְרוּשָׁלַם שְׁמָמָה : בֵּית קְדֻשְׁנוּ וְתִפְאַרְתָּנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אָבֹתֵינוּ הָיָה לְשִׁרְפֹת אִשׁ וְכָל־מַחֲמֵדֵינוּ הָיָה לְחִרְבָּה : הַעַל־אַלֶּה תִתְאַפֵּק יְהוָה תִּחְשָׁה וְתַעֲנֵנוּ עַד־מָאֵד : הִטָּה אֱלֹהֵינוּ אֲזַנְךָ וּשְׁמַע פְּקֹחַ עֵינֶיךָ וּרְאָה שְׁמֵמֹתֵינוּ וְהַעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵינוּ כִּי לֹא עָלִי־צָדִיקֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפְּלִיִם תִּהְיוּנָנוּ לִפְנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים : אָדָנִי וּשְׁמַעָה אָדָנִי וְסָלַחְתָּ אָדָנִי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֶל־הָאֵתֶר לַמַּעַנָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמְּךָ :

אחר כך תהעורר לקום ותאמר אלו הפסוקים :

הַתְנַעַרְי מֵעַפָּר קוּמִי שְׁבִי יְרוּשָׁלַם הַתְפַּתְחִי מִזְסְרֵי צוּאָרְךָ שְׁבִיָה בְּתִי־צִיּוֹן : עַל חוֹמֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַם הַבְּקִרְתִּי שְׁמַרְיִים כָּל־חַיִּים וְכָל־חַלְיִלָּה תָּמִיד לֹא יִחַשׁוּ תִפְזוּבִירִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי־מִי לָכֶם : וְאַל־תִּתְּנוּ דְמִי לוֹ עַד־יִכּוּנֶן וְעַד־יִשִּׁים אֶת־יְרוּשָׁלַם תְּהַלֵּה בְּאַרְצֶיךָ : גִּשְׁבַּע יְהוָה בִּימֵינוּ וּבְהוֹרֵעַ עוֹז אִם־יִתֵּן אֶת־דְּגַנְךָ עוֹד מֵאַבֵּל לֹא־יִבֶיךָ וְאִם־יִשְׁתֵּנוּ בְנֵי־יָגֹד תִּירוּשָׁה אֲשֶׁר יִנְעַת

* וְנִשׁוּבָה קְרִי . * עֲשֵׂה יִתֵּר הוֹ .
(א) יִשְׁכֵּחַ כָּל־סוֹ . (ב) שֶׁס כָּל־סוֹ . (ג) שֶׁס כָּל־יֵ . (ד) שֶׁס כָּל־יֵ . (ה) שֶׁס כָּל־יֵ . (ו) שֶׁס כָּל־יֵ . (ז) שֶׁס כָּל־יֵ . (ח) שֶׁס כָּל־יֵ . (ט) שֶׁס כָּל־יֵ . (י) שֶׁס כָּל־יֵ . (יא) שֶׁס כָּל־יֵ . (יב) שֶׁס כָּל־יֵ . (יג) שֶׁס כָּל־יֵ . (יד) שֶׁס כָּל־יֵ . (טו) שֶׁס כָּל־יֵ .
(טז) שֶׁס כָּל־יֵ . (יז) שֶׁס כָּל־יֵ . (יח) שֶׁס כָּל־יֵ . (יט) שֶׁס כָּל־יֵ . (כ) שֶׁס כָּל־יֵ . (כא) שֶׁס כָּל־יֵ . (כב) שֶׁס כָּל־יֵ . (כג) שֶׁס כָּל־יֵ . (כד) שֶׁס כָּל־יֵ . (כה) שֶׁס כָּל־יֵ . (כו) שֶׁס כָּל־יֵ . (כז) שֶׁס כָּל־יֵ . (כח) שֶׁס כָּל־יֵ . (כט) שֶׁס כָּל־יֵ . (ל) שֶׁס כָּל־יֵ .

יגעת בו : כִּי מֵאַפְסוֹי יֹאכְלֶהוּ וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה וּמִקְבָּצָיו יִשְׁתַּחֲוּוּ
בַחֲצוֹת קִדְשֵׁי :

אַתָּה תְּקוּם תִּרְחֵם צִיּוֹן * כִּי־עַתָּה לְהִנָּנֶה כִּי־בָא מוֹעֵד : כִּי־רָצוּ
עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבֹנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יְהוֹנְנֵנוּ : בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם
יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּם :

(מִיקוֹן לַאֲהֵ) אֹמְרִים גַּם בַּיּוֹם שֶׁאֵין אֹמְרִים תַּחֲנוּן וְאִפְשֵׁי בַשַּׁבָּת וּז"ס ור"ח רק שֶׁאֵין אֹמְרִים
לַמַּלְאָךְ יַעֲקֹב וְלֹא לַמַּלְאָךְ מִזְמוֹר לְדוֹד בְּבוֹא וְכו' אֲנִל שֶׁאֵין הַסְּדֵר אֹמְרִים :

י שְׂאוּ שְׁעָרִים ו רְאִישֵׁיכֶם וְהִנְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד : ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזוּז וְגִבּוֹר יְהוָה
גִּבּוֹר מִלְחָמָה : ט שְׂאוּ שְׁעָרִים ו רְאִישֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם
וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד : י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא
מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סְלָה :

* לַמְּנַצֵּחַ מִשְׁבִּיל לְבָנֵי־קִרְחָה : ב כְּאִלּוּ תִּעְרַג עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם בֵּן
נִפְשֵׁי תִּעְרַג אֲלֵיךָ אֱלֹהִים : ג צְמָאָה נִפְשֵׁי ו לַאֲלֹהִים
לְאֵל חַי מְתִי אָבּוֹא וְאַרְאָה פְּנֵי אֱלֹהִים : ד תִּוְתַהֲלִי דַמְעוֹתַי
לְחֵם יוֹמָם וְלֵילָה בְּאֹמֶר אֵלֵי כָל־יְהוּדִים אֵיךָ אֲלֵיךָ : ה אֵלֶּה
אוֹמְרֵת וְאִשְׁפָּכָה עָלַי וְנִפְשֵׁי כִּי אֶעֱבֹר וּבִסֵּף אֲדַדֵּם עַד־בֵּית־
אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה תִּמּוֹן חוֹנֵג : ו מַה־תִּשְׁתַּחֲוִּי ו נִפְשֵׁי
וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי לַאֲלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשְׁעוֹת פְּנֵיו :
ז אֵלֹהֵי עָלַי נִפְשֵׁי תִשְׁתַּחֲוֶה עַל־בֵּן אוֹיְבֶיךָ מֵאַרְצֵי יִרְדֵּן וְתִרְמֹנִים
מִהַר מִצְרָיִם : ח תִּהְיוּם אֲלֵי־תְהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל־מִשְׁפָּרֶיךָ
וְגִלְיָה עָלַי עָבְרוּ : ט יוֹמָם ו יָצְנָה יְהוָה ו תִּסְדֹּו וּבִקְלִילָה שִׁירָה עָמִי
תִּפְקֹה לְאֵל תְּנִי : י אוֹמְרָה ו לְאֵל סְלָעִי לָמָּה שְׁבַחְתָּנִי לְמַה־קָּדָר
אֵלֶּךָ בְּלַחֲץ אוֹיֵב : יא בְּרַצְחָה וּבְעֲצֻמוֹתַי תִּרְפוּנִי צוּרֵי בְּאֶמְרָם
אֵלֵי כָל־יְהוּדִים אֵיךָ אֲלֵיךָ : יב מַה־תִּשְׁתַּחֲוִּי ו נִפְשֵׁי וּמַה־תַּהֲמִי
עָלַי הוֹחֲלִי לַאֲלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשְׁעוֹת פְּנֵי וְאַלְהֵי :

* שְׂפָמְנֵי אֱלֹהִים ו וְרִיבָה וְרִיבֵי מְנוּי לֹא־תִחְסֵד מֵאִישׁ מְרָמָה
וְעוֹלָה תִּבְלַמְנֵי : ב כִּי־אַתָּה ו אֱלֹהֵי מְעוּי לָמָּה וְנִתְתַּנִּי

למה
היה
(א) ישעיה כב פ. (ב) תהלים קכ יז. (ג) ישעיה קכ טו. (ד) ישעיה קכ ז. (ה) ישעיה כד. (ו) ישעיה כג. (ז) ישעיה כג.

לְמַהֲקָרָר אֶת־הַלֵּךְ בְּלַחַץ אֹיֵב : ג שְׁלַח־אֶרֶךְ וְאֶמְתֵּךְ הַכֶּתֶד
 יִנְחֵנִי יְבִיאֵנִי אֶל־הַר־קֹדֶשׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנֹתֶיךָ : ד וְאֶבְרָאָהוּ אֶל־
 מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שְׁמַחַת גִּילִי וְאוֹרֶךְ כְּבוֹד אֱלֹהִים אֱלֹהֵי :
 ה מַהֲתִשְׁתַּחֲוִי וְנִפְשִׁי וּמַהֲתַחֲמוּ עָלַי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים בִּי־עוֹד
 אֹרְנִי יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי :

* לְמַנְצִיחַ מִזְמוֹר לְדָוִד : ב יַעֲנֶה יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יִשְׁלַח־שָׁמַיִם
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : ג יִשְׁלַח־עֲזָרָךְ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ :

ד יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלֹתֶיךָ יְדִשְׁנֶה־סֶלָה : ה יִתֶּן־לְךָ כָּל־בְּרָכָה
 וְכָל־עֲצָתְךָ יִמְלֵא : ו נִרְנְנָה וּ בְיִשׁוּעֶתְךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל
 יִמְלֵא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ : ז עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי הוֹשִׁיעַ יְהוָה
 מִיְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְׁמַיִם קְדָשׁוֹ בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יָמֵינוּ : ח אֵלֶּה בְּרַכְּבִי
 וְאֵלֶּה בְּפוֹסִים וְאֶנְחֵנוּ | בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר : ט הַכֶּתֶד פָּרְעוּ
 וְנִפְלוּ וְאֶנְחֵנוּ קִמְנוּ וְנִתְעוֹדֵד : י יְהוָה הוֹשִׁיעַה הַמְּלִיךָ יַעֲנֵנוּ
 בְּיוֹם־קִרְאָנוּ :

* לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תִּבְלֵ וְיֹשְׁבֵי כָּהּ : ב כִּי־
 הוּא עַל־יַמִּים יִסְדָּהּ וְעַל־נְהַרֹת יִכּוֹנְנֶה : ג מִי יַעֲלֶה

בְּהַר יְהוָה וּמִי יִקּוּם בְּמִקּוֹם קְדָשׁוֹ : ד נְקִי כַפַּיִם וְכֵר לֵבָב אֲשֶׁר
 לֹא־נִשְׂא לַשָּׂוֵא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה : ה יִשָּׂא בְרַכָּה מֵאֵת
 יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ : ו זֶה דוֹר דִּרְשׁוּ מִבְּקִשֵׁי כְּנִיָּה יַעֲקֹב
 סֶלָה : ז שְׂאוּ שְׁעָרִים | רְאִישֵׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד : ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזוֹנוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר
 מֶלֶךְ־מַחֵה : ט שְׂאוּ שְׁעָרִים | רְאִישֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד : י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד כָּלָה :

* לְמַנְצִיחַ בְּנִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר : ב אֱלֹהִים יַחֲנֵנוּ וַיְבַרְכְּנוּ יְאֵר פִּנְיָ
 אֲתָנוּ סֶלָה : ג לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָכָךָ בְּכָל־גִּזְוִים יִשׁוּעֶתְךָ :

ד יוֹדֶה עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדֶה עַמִּים כָּלָם : ה יִשְׁמַח וַיִּרְנְנוּ לְאֲמִים
 כִּי־תִשְׁבַּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וְלְאֲמִים | בְּאֶרֶץ תְּנַחֵם סֶלָה : ו יוֹדֶה
 עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדֶה עַמִּים כָּלָם : ז אֶרֶץ נִתְּנָה יְבִילָה וַיְבַרְכְּנוּ
 אֱלֹהִים

תיקון הצות

קה

אלהים אלהינו : ה יברכנו אלהים וייראו אותו כלאפסי ארץ :
 * הללויה | אודה יהוה בכל לבב בסוד ישרים ועדה : ב גדלים
 מעשי יהוה דרושים לכל חפציהם : ג תדו וחדר
 פעלו ונדקתו עמדת לעד : ד זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום
 יהוה : ה טרה נתן ליראיו יזכר לעולם בריתו : ו פת מעשיו
 הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים : ז מעשי ידיו אמת ומשפט
 נאמנים כל פקודיו : ח סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר :
 ט פדותו שלח לעמו צנה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו :
 י ראשית הכמה ויראת יהוה שכל טוב לכל עשייהם תהלתו
 עמדת לעד :

גוע תנוע ארץ בשפור ותתנוודה בפלונה וכבר עליה פשעה *
 ונפלה ולא תוסף קום : והיה ביום תהוא יפקד יהוה על-
 צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על-האדמה :

* למנצח מזמור לדוד : ב בבוא אליו נתן הנביא באשר בא
 אר-בת שבע : ג חנני אלהים פחסדה פרב רחמיה
 מחה פשעי : ד הרב פכסני מעוני ומהטאתי טחדי : ה פי-
 פשעי אני אדע וחסאתי נגדי תמיד : ו לה לבדה חטאתי
 ודע בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזפה בשפתך :
 ז הן בעוון חוללתי ובהטא יחמתני אמי : ח הן אמת חפצת
 בשחות ובסתם הכמה תודיעני : ט תחטאני באזוב ואטור
 תבכסני ומשלג ארבי : י תשמיעני ששון ושמתה תגלגלה
 עצמות דבית : יא הסתר פניך מחטאי וכל עונותי מחה :
 יב לב טהור בראלי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי : יג אל-
 תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני : יד השיבה לי
 ששון ישעה ורוח נדיבה תסמכני : טו אלמדה פשעים דרכיך
 וחסאים אלקיך לשוב : טז הצילני מדמים אלהים תשועתי
 תרנן לשוני צדקתך : יז אדני שפתי הפתח ופי יגיד תהלתך :
 יח פי לא תהפץ זבח ואתנה עולה לא תרצה : יט זכתי אלהים

חח

יחח

(ט סלים ט"ב) (ג יט"ב ט"ג) (ד סלים ט"א)

רוח נשברה לבִּנְשֶׁפֶר וְנִדְרָה אֱלֹהִים לֹא תִבְּוֶה : כִּי הִיטִיבָה
 בְּרַצוֹנָה אֶת־צִיּוֹן תִּבְּנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם : כִּי אֲזֻ תִּתְּפֵן וּבְחִי צֶדֶק
 עוֹלָה וְכָלִיל אֲזֻ יַעֲלוּ עַל־מִזְבְּחֶךָ פָּרִים :
 עַד אָנֹה בְּבִיחָה בְּצִיּוֹן וּמִסַּפֵּד בְּיְרוּשָׁלַם : אֶתְּהַ תִּקְוֶם תִּרְחַם צִיּוֹן
 וְתִבְּנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם :

ואמר התיקן אם קדם הלוח ילמוד פרק אחד משניות שכל האומה הלכות מונסח לו כי ואם לא
 הלוח ילמוד גזוס"ק במלמרים במדברים מענין הפלות הלוח לילה :

מאמרי זוהר מענין חצות

ח"ל דף ע"ג ע"ל רבי יהודה קם ליליא חד למלעי באורייתא בפלגו ליליא בבי
 אושפיוזא במתא מחסיא והוה חסן בביתא חד יודאי דאתא
 בתרי קסירי דקמפירא • פתח רבי יהודה ואמר (מלכים ב) והאבן הזאת אשר
 שמתה מצבה יהיה בית אלהים • דא הוא אבן שתיה דמתסן אשתיל עלמא ועלה
 אתבני בי מקדשא • זקף רישיה הווא יודאי וא"ל האי מלה איך אפשר והא
 אבן שתיה עד לא אתברי עלמא הות ומינה אשתיל עלמא ואת אמרת והאבן
 הזאת אשר שמתה מצבה דמשמע דיעקב שוי לה השתא דכתיב (ע) ויקח את
 האבן אשר שם מראשותיו ותו דיעקב בבית אל הוה והאי אבנא הות בירושלים
 דבי יהודה לא אסחר רישיה לגביה • פתח ואמר (עמוס ד) הכון לקראת אלהיך
 ישראל • וכתיב (דברים טו) הסכת ושמע ישראל • מלי דאורייתא בעיין כוונה ומלין
 דאורייתא בעאן לאתתקנא בנופא ורעותא כחדא • קם הווא יודאי ואתלביש
 ויתבי לגביה דר' יהודה ואמר זכאין אתון צדיקיא דמשתדלי באורייתא יוכא
 וליליא אמר ליה ר' יהודה השתא דכוונת גרסך אימא מליך דנתחבר כחדא דהא
 מלי דאורייתא בעיין תקנא דנופא ותקנא דלבא ואי לאו בערסאי שכיבנא
 ובלבאי אמרנא מלין אלא הא תנינן דאפילו חד דיתבי ולעי באורייתא שכינתא
 אתהברת בהדיה וכה שכינתא חבא ואנא שכיב בערסאי ולא עוד אלא דבעיין
 צחותא • ותו דכל בר נש (מלכי טו) דקם למלעי באורייתא מפלגו ליליא כד
 אתער רוח צפון (בפלגו דליליא) קב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בנגתא
 דעדן והוא וכל צדיקיא דבנגתא בלהו צייתין (ליה וצייתין) לאינון מלין דנפקי
 כפומיה ומה קב"ה וכל צדיקיא מתעדנין למשמע מלי דאורייתא בשעתא דא
 ואנא אהא שכיב בערסאי אמר ליה השתא אימא מליך • אמר ליה שאילנא על
 סה דאמרת בפסוקא דא (רוא דאבן שתיה דאמרת) והאבן הזאת אשר שמתה
 מצבה יהיה בית אלהים • דדא אבן שתיה (השתא דציית למלי) הוה אפטר דהא
 אבן שתיה עד לא אתברי עלמא הות ומינה אשתיל עלמא ואת אמרת אשר
 שמתה דמשמע דיעקב שוי לה השתא וכתיב ויקח את האבן אשר שם מראשותיו
 ותו דיעקב בבית אל הוה ואבנא דא הות בירושלים • אמר ליה כל ארעא דישאל
 אכפל תהותי וההיא אבן תחותיה הוה • אמר ליה אשר שם כתיב וכתיב והאבן
 הזאת אשר שמתה מצבה • אמר ליה אי ידעת מלה אימא לה • פתח ואמר (מלכים
 ז) אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תבונתך • דוד מלכא חביבותא ודבקותא
 דליה בהאי אבן הוה ועלה אמר (ע קי) אבן כאמרו הבונים היתה לראש פנה •

כד בעא לאסתכלא בחיזו יקרא דמריה נמל להאי אבן בידיה בקדמיתא ולבתר
 עייל בגין דכל מאן דבעי לאתחזוי קמיה מריה לא אעיל אלא בהאי אבן דכתיב
 (ויקרא טו) בזאת יבא אהרן אל הקדש • ודוד משבח גרמיה ואמר אני בצדק אחזה
 פניך וכל אשתדלותיה דדוד לאתחזוא בהאי אבן כדקא יאות לגבי דלעילא •
 ת"ה אברהם אתקין צלותא דצפרא ואודע מיבו דמאריה בעלמא ואתקין והיא
 שעתא בתקונתא כדקא יאות דכתיב (נחשית כג) וישכם אברהם בבקר • יצחק
 אתקין צלותא דמנחה ואודע בעלמא דאית דין ואית דיין דיכול לשובא ולמידן
 עלמא • יעקב אתקין צלותא דערבית ובגין צלותא דא אתקין מה דלא אתקין
 בר נש מקדמת דנא כדקא יאות • בגין כך שבה גרמיה ואמר והאבן הזאת
 אשר שמתי מצבה • דעד ההיא שעתא לא שוי לה אהרא כוותיה ובגין כך ויקח
 את האבן אשר שם מראשותיו וישם אותה מצבה • מאי מצבה דהוה נפילה
 ואוקים לה • ויצק שמן על ראשה דהא ביעקב תליא מלתא למעבד יתיר מכל
 בני עלמא • אתא רבי יהודה ונשקיה • אמר ליה וכל האי ידעת ואת משתדל
 בסחורתא ומנח חיי עלמא • אמר ליה דהוה דחיקא לי שעתא ואית לי תרין
 בגין וקייסין כל זמא בבי רב ואנא אשתדלנא על מזונייהו ולמיהב לן אגר
 למרייהו בגין דישתדלון באורייתא • פתח ואמר (מלכים ב ט) ושלמה ישב על כסא
 דוד אביו ותכון מלכותו מאד • מאי שבחא דא אלא דאתקין אבן שתיה ושוי עלה
 קדש הקדשים וכדין ותכון מלכותו מאד • כתיב (נחשית ט) וראיתיה לזכור ברית
 עולם • דהא קב"ה תיאובתא דיליה בת תדיר ומאן דלא אתחזי בה לא אעיל קמי
 מאריה ועל דא כתיב וראיתיה לזכור ברית עולם • וראיתיה מאי וראיתיה רזא הוא
 בד"א (יחזקאל ט) והתית תו על מצותות וגו' לאתחזוא עלייהו • ואיכא דאמרי דא רשימו
 דאת קדישא די בבשרא • אמר רבי יהודה ודאי כלא הוא [ו"א כ"ג] אבל האי
 קשת דאתחזי בעלמא ברזא עלאה קיימא וכד יפקין ישראל מן גלותא זמינא האי
 קשת לאתקשטא בגונוי ככלה דא דמתקשטא לבעלה • אמר ליה ההוא יודאי כך
 אמר לי אבא כד הוה מסתלק מעלמא (אמר לי) לא תצפי לרגלוי דמשיחא עד
 דיתחזי האי קשת בעלמא (ד"א ל"ג בעננא) מתקשטא בגונוי נהירין ויתגהיר
 לעלמא • וכדין צפי ליה למשיח מנלן דכתיב וראיתיה לזכור ברית עולם • והשתא
 דאתחזיא בגונוין חשוכין מתחזיא לדוכרנא (והיא לזכור) דלא ייתי מבל אבל
 בההוא זמנא אתחזיא בגונוי נהירין ומתקשטא בתקונא ככלה דמתקשטא לבעלה
 יכדין לזכור ברית עולם וידכר קב"ה להאי ברית דאיהו בגלותא ויקים לה מעפרא
 דה"ד (סוף ט) ובקשו את ה' אלהיהם ואת דויד מלכם • וכתיב (ישעיה ג) ועבוד
 את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם אשר אקים מעפר כד"א (פסוק ט)
 אקים את סוכת דוד הנופלת • ועל דא וראיתיה לזכור ברית עולם ולאקסא לה
 מעפרא ואמר הכי אבא דבגין כך אדכר באורייתא פורקנא דישאל ודוכרנא
 דלה ודא הוא דכתיב (ישעיה ט) אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן
 נשבעתי מקצף עליך ומנער בכ :

ח"א ח"ג כ"א רבי חייא אמר בשעתא דבר נש שכיב תמים ונשמתי נפקת
 מיניה והיא אסהידת ביה כבר נש וכדין דינין לההוא קלא
 דה"ד (מ"כ) משוכבת ח"קך שמור פתחי פיך • מאי מעמא משום דהיא אסהידת
 כבר נש • רבי יהודה אמר כל מה דבר נש עביד בכל יומא נשמתי אסהידת
 ביה כבר נש בליליא • תאנא אמר ר' אלעזר בתחלת שעתא קמיתא בליליא
 כד נשף יממא ועאל שמשא מארי דמפתחן דסמנן על שמשא עאל בתריסר
 תרעין

תרעין דפתחין ביסמא בתר דעאל בכלהו כל אינון תרעין סתימין (ז' פתחין) כרוזא קאים ושורי. אכרוזא קאים מאן דקאים ואחיד לאינון מפתחין בתר דסיים כרוזא כל אינון נטורי עלמא מתכנשין וסלקין לית מאן דפתח (פומא) פטרא כלא משתכחין כדון דינין דלתתא מתערין ואולין ושאמין בעלמא וסיהרא שארי לאנהרא וסארי דיבכא תקעין ומיללין תקעין תניינות כדון סתערי שירתא ומזכרין קמי מאריהון כמה מארי תריסין קיימי בקיוטייהו ואתערין דינין בעלמא. כדון בני נשא ניימין ונשמתא נפקת ואכחידת סהדותא ואתהייבת בדינא וקב"ה עביד חסד בבר נש ונשמתא תבת לאתרא בפלגות ליליא כד צפורין סתערין ספרא דצפון אתער כרוזא קם בקוטייה שרביטא דכספר דרום וכמש בההוא ווחא ושכך ואתבסם כדון אתער קב"ה בנמוסוי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן בהדיא שעתא זכאה חולקיה דבר נש דקאים לאשתעשעא באורייתא דהא קב"ה וכל צדיקיא דבגנתא דעדן כולדו צייתין לקליה הה"ד (סי ה) הושבת בנינים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. ולא עוד אלא דקב"ה משך עליה חד חוטא דחס"ד לסהוי (ד"א ל"ג תדיר) נטיר בעלמא דהא עלאין ותתאין נטירין ליה הה"ד (סליס ט) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי. אמר רבי חזקיה כל מאן דאשתדל בהאי שעתא באורייתא ודאי אית ליה חולקא תדיר בעלמא דאתי. אמר רבי יוסי מאי טעמא תדיר אמר ליה הכי אוליפנא דכל פלגות ליליא כד קב"ה אתער בגנתא דעדן כל אינון נטיעין דגנתא אשתקין יתיר סההוא נחלא דאקרי נחל קדומים נחל עדנים דלא פסקו מימיו לעלמין כביכול ההוא דקאים ואשתדל באורייתא כאלו ההוא נחלא אתרק על רישיה ואשקי ליה בגו אינון נטיעין דבגנתא דעדן (אמר ר' יוסי) ולא עוד אלא הואיל וכלהו צדיקיא דבגו גנתא דעדן צייתין ליה חולקא שויין ליה בההוא שקיו דנחלא אשתכח דאית ליה חולקא תדיר בעלמא דאתי. רבי אבא הוה אתי מטבריא לבי שרוניא דחמוי ורבי יעקב בריה הוה עמיה. אערעו בכפר טרשא. כד בעו למשכב אמר רבי אבא לכריה דביתא אית הכא תרנגול אמר ליה טארא דביתא אמאי. אמר ליה בגין דקאימנא בפלגות ליליא טמש. אמר ליה לא אצטריך דהא סימנא לי בביתא דהדין מקלא דקבי ערסאי מלינא ליה מיא ונמיף טיף טיף בפלגות ליליא טמש אתרקו כלהו מיא ואתנגלל האי קוטפא ונהים ואשתמע קליה בכל ביתא וכדון הוא פלגות ליליא טמש. וחד סבא הוה לי דהוה קם בכל פלגות ליליא ואשתדל באורייתא ובגיני כך עבד האי אמר רבי אבא בריך רחמנא דשודני הכא. בפלגות ליליא נהים ההוא גלגלא דקיטפא. קמו רבי אבא ורבי יעקב שמעו לההוא נברא דהוה יתיב בשפולי ביתא ותרון בני עמיה והוה אמר כתיב (סליס ק"ט) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך. מאי קא חמא דוד דאיתו אמר חצות לילה ולא בחצות לילה אלא חצות לילה ודאי לקב"ה אמר הכי וכי קב"ה הכי אקרי. אין דהא חצות לילה טמש קב"ה אשתכח וסיעתא דיליה וכדון היא שעתא דעייל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקיא. אמר רבי אבא לרבי יעקב ודאי נשתתף בשכינתא ונתחבר כחדא קריבו ויתיבו עמיה אסרו ליה אימא מלה דפוסך דשפיר קאמרת. מנא לך האי. אמר לון מלה דא אוליפנא כסכאי ותו הוה אמר דתלת [ז"ל דתחלת] שעתא קמיייתא דליליא כל דינין דלתתא מתערין ואולין ושאמין בעלמא בפלגות ליליא טמש קב"ה אתער בגנתא דעדן ודינין דלתתא לא משתכחין וכל נימוסין דלעילא בליליא לא אשתכחי אלא בפלגות ליליא טמש סנלן מאברהם דכתיב (נחליס יד) ויחלק עליהם לילה. במצרים (שמו יג) ויהי בחצי הלילה. ובאתרין סניאן באורייתא הכי אשתכח. וחד הוה ידע. מנא היה ידע אלא הכי

מאמרי זוהר מענין חצות קו

כזי אמר סבא דמלכותא דלילה בהאי (ליליא) תליא ועל דא קאים בההיא שעתא ואמר שירתא ולהכי קרייה לקב"ה חצות לילה ממש אקים לתודות לך ונו'. דהא כל דינן תליין מהכא ודינן דמלכותא מהכא משתבחין וההיא שעתא אתקפיר בה דוד וקם ואמר שירתא. אתי רבי אבא ונשקיה אמר ליה ודאי הכי הוא בריך רחמנא דשרדני הכא. ת"ח לילה דינא בכל אתר והא אוקימנא מלי והכי הוא ודאי והא אתער קמי דרבי שמעון. אמר ההוא ינוקא בריה דההוא נברא אי הכי אבאי כתיב חצות לילה. אמר ליה הא אתמר בפלגות ליליא מלכותא דשמיא אתערת אמר אנא שמענא כלה. אמר ליה רבי אבא אימא ברי מן דהא מלה דפומך קלא דבוצינא להוי. אמר אנא שמענא דהא ליליא דינא דמלכותא איהו ובכל אתר דינא הוא והאי דקאמר חצות בגין דינקא בתרי גווני (חצות) בדינא וחסד ודאי פלגותא קדמיתא דינא הוא דהא פלגותא אחרא נהירו אנפאה בסטרא דחסד ועל דא חצות לילה כתיב ודאי. קם רבי אבא ושוי ידיו ברישיה וברכיה אמר ודאי חשיבנא דחכמתא לא אשתכח בר באינון זכאי דזכו בה השתא חמינא דאפילו ינוקי בדרא דרבי שמעון זכו לחכמתא עלאה. זכאה אנת רבי שמעון. וי לדרא דאנת חסתלק מניה. יתבו עד צפרא ואשתדלו באורייתא:

מ"א דק"ז פ"א פתח רבי יהודה ואמר (תנ"ס קל) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' ונו'. האי קרא אוקמוה. אבל תא חזי הנה ברכו את ה' ומאן אינון דיתחזון לברכא ליה לקב"ה כל עבדי ה' בגין דכל בר נש בעלמא מישראל אע"ג דכלא יתחזון לברכא ליה לקב"ה ברכתא דבנינייהו יתברכון עלאין ותתאין כאן היא ההיא דברכין ליה עבדי ה' ולא כלהו ומאן אינון דברכתהון ברכתא העומדים בבית ה' בלילות אלון אינון דקיימו בפלגות ליליא ואתערו לסקרי באורייתא אלון קיימי בבית ה' בלילות דהא כדון קודשא בריך הוא אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דערן ואנן קיימי הכא לאתערא במלי דאורייתא:

מ"א דק"ז פ"א פתח רבי אלעזר ואמר (תנ"ס סח) ה' אלהי ישועתי יום צעקתי בלילה נגדך. תא חזי דוד מלכא הוה קם בפלגות ליליא ואשתדל באורייתא בשירין ותושבחין לחדוא דמלכא ומסרוניתא ודא הוה חדוא דמהימנותא בארעא בנין דהאי איהו שבחא דמהימנותא דאתחזי בארעא דהא לעילא פתחי בחדוא שירתא כמה מלאכין עלאין בכמה זינין דקא משבחן בליליא בכל סטרין כה"ג לתתא בארעא מאן דמשבח ליה לקב"ה בארעא בליליא רעי ביה [בעי] קב"ה וכל אינון מלאכין קדישין דקא משבחן ליה לקב"ה כלהו צייתין לההוא דקא משבח ליה בליליא בארעא דהאי תושבתתא איהו בשליכו לסלקא יקריה דקב"ה כתתא ולזמרא בחדוא דיתודא תא חזי דוד מלכא כתב ה' אלהי ישועתי ונו'. ה' אלהי ישועתי אימתי איהו ישועתי בההוא יומא דאקדמית תושבתתא בליליא לנכך כדון איהו ישועתי ביממא. ותא חזי דהא בליליא מאן דמשבח למאריה בתושבתתא דאורייתא כדון אתקף בתקיפו ביממא בסטרא דימינא דהא חזמא חד נפקא מסטרא דימינא וכדון אתמשך עליה ואתתקף ביה ועל דא אמר וז' אלהי ישועתי יום צעקתי ונו' ובגין כך אמר (ס"א קט) לא המתים יהללו יה'. לא המתים בגין דאיצטריך לשבחא חי לחי ומת לחי לאו הכי דכתיב לא המתים יהללו יה. ואנחנא נברך יה דהא אנן חיין ולית לן חולקא בסטרא דמותא כלי. חזקיהו אמר (י"ג ס"א) חי חי הוא יודך כמוני. בגין דחי אתקריב לחי דוד מלכא איהו חי וקריבא דלילה לחי העולמים. ומאן דאתקריב לנביה איהו

מאמרי זוהר מענין הצות

חי דכתיב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. וכתיב (מלא ג)
 (ג) ובנידו בן יהודיע בן איש חי רב פעלים מקבצאל :
 מ"א ה"ל פ"ג ד"א (מגלים ט) שמים תבין אמונתך בהם. שמים באינון חסדים
 אתקנו ורזא דאמונה אתקנת בהו דלית תקונהא אלא כט
 שמים. כרתי ברית לבחירי דא הוא רזא דמהימנותא. ד"א דא איהו צדיק דמינה
 נפקן ברכאן לכלהו תתאי וכל [אינון] חיוון קדישין כלהו אתברכאן מן ההוא
 בנידו דנגיד לתתאי. ובג"כ כתיב כרתי ברית לבחירי נשבעתי לחדד עבדי ד"א רזא
 דמהימנותא דאיהו קיימא תדיר בצדיק דא קיימא דעלמא דלא יתבדרון לעלמין בר
 בזכנא דגלותא דנגידו דברכאן אתמנעו ורזא דמהימנותא לא אישתלים וכל הדוון
 אתמנעו וכד עייל ליליא מההוא זמנא הדוון לא עאלו קמי סלכא ואע"ג דהדוון
 לא אתערז אבל לבר קיימי ומזמרי שירתא וכד אתפליג ליליא ואתערותא סלקא
 סתתא לעילא כדון קב"ה אתער כל חילי שמיא לבניה ובעט ברקיעא ואודעו עאן
 עלאי ותתאי ולית נייחא קמיה בר בזמנא דמתערי לתתא באוריתא כדון קב"ה
 וכל אינון נשמתין דצדיקיא (עמיה) כולהו צייתין וחדין לההוא קלא וכדון נייחא
 [ס"א קמיה] ואית נייחא לכלהו נשמתין דצדיקיא עמיה (קמיה אשתכח) בנין
 דמיומא דאתהריב מקדשא לתתא אומי קב"ה דלא ייעול' בעו ירושלם דלעילא עד
 דיעלון ישראל לירושלם דלתתא דכתיב (מגלים י"ב) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר.
 והא אוקמוה חברייא וכל אינון מזמרי קיימי לבר ואמרי שירתא בתלת פלגי ליליא
 וכלהו משבחן בתושבחן ידיעאן וכלהו חילי שמיא כלהו סתערי בליליא וישראל
 ביסמא וקדושה לא מקדשי לעילא עד דמקדשי ישראל לתתא וכדון כל חילי שמיא
 מקדשי שמא קדישא כחדא. ועל דא ישראל קדישין מתקדישין מעלאי ותתאי
 (ס"א בנין דקדושה דשמא דקב"ה לא סליק אלא מעילא ומתתא) כחדא הה"ד
 (ויקרא י"ט) קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם. פתח ר' יוסי ואמר (לויג לה)
 על מה אדניה הסבעו האי קרא קב"ה אמר ליה בנין דכד ברא עלמא ד"א ברא
 ליה אלא על סמכין דאינון ו' סמכין דעלמא כד"א (מגלים ט) חצבה עמודיה שבעה
 ואינון סמכין לא אתיידע על מה קיימין בנין דאיהו רזא עייקא סתימא דכל
 סתימין ועלמא לא אתברי עד דנמל אבנא חדא ואיהו אבנא דאתקרי אבן שתיה
 ונמל לה קב"ה וזרק לה לנו תהומא ואתנעיץ מעילא לתתא וסניה אשתיל עלמא
 ואיהו נקודה אמצעיתא דעלמא ובהאי נקודה קיימא קדש הקדשים הה"ד (לויג לה)
 או מי ירה אבן פנתה כד"א (שמיט כח) אבן בוחן פנת יקרת וכתיב (מגלים ק"ה)
 אבן מאסו הבונים היתה לראש פנת ת"ח האי אבן אתברי מאשא ומרוחא ומסיא
 ואתגליל מכלהו ואתעביד אבנא חדא וקיימא על תרומי לזמנין נבעין מניה מ"א
 ואתמליין תרומי והאי אבנא קיימא לאת באמצעיתא דעלמא והאי איהו אבן
 דקיים ואשתיל יעקב שתילו וקיימא דעלמא הה"ד (מגלים ט"ב) ויקח יעקב אבן ויריסה
 מצבה. והאבן הזאת אשר שמתי מצבה ונ' וכי האי אבן שוי ליה יעקב והא
 האי אבן (לא) איתברי בקדמיתא כד ברא קב"ה עלמא אלא דשוי לה (ג"א וכי
 השתא שוי לה יעקב והא עד לא איתברי עלמא הוות אלא דיעקב שוי לה)
 קיימא דלעילא ותתא וע"ד אשר שמתי מצבה כתיב מאי אשר שמתי דכתיב יהיה
 בית אלהים דשוי כדורא דלעילא הבא. ת"ח האי אבן אית עלה ו' עינים כד"א
 (מגלים ג) על אבן אחת שבעה עינים על מה אתקריאת שתיה חד דמינה (אשתלים)
 אשתיל עלמא וחד שתיה שת יה דשוי קב"ה לה לאתברכא מינה עלמא. בנין
 דעלמא מינה מתברכא ות"ח בשעתא דעאל שמשא הני כרובים דקיימין בהאי
 דכתיב והיו יתבי באת הו אקשן נדפייהו לעילא ופרשי לון ואשתמע קול נגנא
 דנדפייהו

מאמרי זוהר מענין הצות

קח

דנדיפיהו לעילא וכדן שראן לנגנא אינון מלאכין דאמרי שירתא בשירותא דליליא בגין דיסלק יקריה דקב"ה מתתא לעילא ומאי שירתא הוה אמרי ההוא נגנא דנדיפיהו דכרובים (סליס קלי) הנה ברכו וגו' שאו ידיכם וגו' וכדן (אינון) איהו שירותא לאינון מלאכי עילאי למרא • במשמרתא תניינא הני כרובים אקשו נדיפיהו לעילא ואשתמע קול נגנא דלהון וכדן שראן לנגנא אינון מלאכין דקיימין במשמרתא תניינא ומאי שירתא הוה אמרי בהאי שעתא נגנא דנדיפיהו דכרובים (סג קנט) הבוטחים בה' כהר ציון לא ימום וגו' וכדן (ההוא) איהו (שירתא) שירותא לאינון דקיימי בהאי משמרתא תניינא לנגנא • במשמרתא תליתאה הני כרובים אקשו נדיפיהו ואמרי שירתא ומאי היא (סג קיג) הללויה הללו עבדי ה' וגו' יהי שם ה' סבורך וגו' סמורה וגו' כדן אינון מלאכין דקיימי במשמרתא תליתאה כלוה אמרי שירתא וכלוה ככבי ומזלי דברקיע פתחי שירתא כמח דכתיב (זיוג לח) ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלהים וכתיב (סליס קמח) הללוהו כל כוכבי אור דהא אינון ככבי דנהורא מנגנין על גהורא (ס"א דסמנן על שירתא) כד אתי צפרא וכדן נשלי שירתא אבתרייהו (ס"א ישראל) דישראל לתתא וסלקא יקריה דקב"ה מתתא ומלעילא ישראל לתתא ביממא ומלאכי עילאי לעילא בליליא וכדן אשתלים שמא קדישא בכל ספרין והאי אבן דקאמר כלוה מלאכי עילאי וישראל לתתא כלוה אתקפו בהאי אבן ואיהו סלקא לעילא לאתעמרא נו אבהן ביממא ובליליא קב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בנגנא דעדן זכאין אינון כל דקיימי בקיומיהו ומשתדלין באורייתא בליליא בגין דקב"ה וכל אינון צדיקיא דבנגנא דעדן שמעו קלייהו דבני נשא אינון דמשתדלי באורייתא כמח דכתיב (זיר ח) היושבת בנגים וגו' • ת"ח האי אבן איהו אבן טבא ודא איהו רוא דכתיב (שמות כח) ומלאת בו מלואת אבן ארבעה טורים אבן ואלין אינון סדרין [דאשלמותא] דאבן טבא אשלמותא דאבן יקרה בגין דאית [אשלמותא] אבן אחרא דכתיב (יחזקאל לו) והסירותי את לב האבן וגו' וכתיב (סג) ואת רוחי אתן בקרבכם והאי איהו (ישעי כח) אבן בוחן פנת יקרת ואוקמה ועל רוא דא כתיב (שמות נה) לחת אבן דאינון לוחות אתגזרו טהכא ועל דא אקרין על שמיה דהאי אבן והאי הוא רוא דכתיב (נחלשים מט) משם רועה אבן ישראל [ס"א הא ודאי אבן ישראל איקרי] כמח דאתמר ר' חזקיה פתח (שמות כח) והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתים עשרה אלין אבנין יקירין עילאין דאתקרין אבני המקום כד"א (נחלשים כח) ויקח מאבני המקום והא אוקמה • והאבנים על שמות בני ישראל כמה דאית (י"ב אבנים) י"ב שבטים לתתא הכי נמי לעילא תריסר שבטין ואינון תריסר אבנין יקירין וכתיב (סליס קכג) ששם עלו שבטים וגו' (דא רוא) עדות לישראל דא ישראל רוא דלעילא וכלוה להודות לשם ה' וע"ד והאבנים תהיין על שמות בני ישראל וכמח דאית י"ב שעי ביממא הכי אית י"ב שעי בליליא ביממא לעילא בליליא לתתא כלא דא לקבל דא הני י"ב שעי דבליליא מתפלגי לתלת פלגאן וכמח סמני תריסין קיימי תחותיהו דרגין על דרגין כלוה סמנן בליליא ונשלי טרפא בקדמיתא וכדן כד אתפליג ליליא קיימין תרין (ספרין) סדרין כסטרא דא ותריין סדרין כסטרא אחרא ורוחא עלאה נפיק (ס"א נשיב) בינייהו וכדן כל אינון אילנין דבנגנא דעדן כלוה פתחי שירתא וקב"ה עאל בנגנא דעדן הה"ד (ד"ס ח טו) או זירננו וגו' כי בא לשפוט את הארץ כמה דכתיב (ישעי יב) ושפט בצדק דלים בנין דמשפט עאל בינייהו ואתמליא מניה נ"ע ורוחא דצפון אתער בעלמא וחדה אשתכח ונשיב ההוא רוחא באינון בוסמין ומלקין ריחין לעילא ומתעמרין צדיקיא בעשרייהו ומתהנין מנו זיוא דאמפקלריאה דגהרא

זכאין

(*)

מאמרי זוהר מענין הצות

זכאין אינון צדיקיא דזכאן להווא נהורא עלאה והווא נהורא דאספקלריאה דנהרא נהיר לכל ספרין וכל חד וחד מאלין צדיקיא נמיל לחולקיה כדקא חוי ליה דהוי נמיל (ס"א והכי נהיר) כל חד וחד כפום עובדוי דעבד בהאי עלמא [מאינון] אית מנהון דמתכספי מהווא נהירו דנמיל חבריה יתיר ונהיר והא אוקטוה חולקיה דליליא מכד שארי ליליא למיעל כמה נרדיני נמוסין מתערין ושאמין בעלמא ופתחין (קע"ב ב') סתימין ולכתר כמה זינין לזנייהו כמה דאוקימנא וכדין כד אתפליג ליליא סמרא דצפון נחית (נהיר נהירו) מעילא לתתא ואחיד ביה כליליא עד תרין חולקין דליליא ולכתר סמרא דדרום אתער עד דאתי צפרא וכד אתי צפרא כדין דרום וצפון אחידו ביה וכדין אתאן ישראל לתתא סלקין לה בצלותהון יבעותהון לעילא עד דסלקא ואתגניות בינייהו ונטלא ברכאן מרישא (דמלכא) דכל רישין ואתברכא מהווא מלא דאתמשכא מלעילא ומדהווא מלא פריש לכמה ספרין וכמה רבוון אתונו מניה מהווא מלא ומניה עתידין לאחויא סתייא הה"ד (יש"ס ט) הקיצו ורגנו שוכני עפר כי מל אורות מלך מלא מאינון נהורין עלאין דנהרין לעילא. עד דהוי יתבי אתפליג ליליא אמר ליה ר' יהודה לרבי יוסי השתא רוחא דצפון אתער וליליא אתפליג והשתא עדנא דקב"ה תאיב לקלהון דצדיקיא בהאי עלמא אינון דמשתדלי באורייתא השתא קב"ה ציית (לקל מלייהו) לן בהאי אתר לא נפסוק מלי דאורייתא :

ח"א דמ"ג פ"א יששכר חמור גרם רובין וגו' פתח ואמר (סליס ט) לדוד ד' אורי וישעי ממי אירא ה' מעוז חיי ממי אפחד כמה חביבין אינון מלין דאורייתא כמה חביבין אינון דמשתדלי באורייתא קמיה דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל ספגעי עלמא נסיר הוא לעילא נסיר הוא לתתא ולא עוד אלא דכפית לכל פגעי דעלמא ואחית לון לעומקא דתהומא רבא. תא חזי בשעתא דעאל ליליא (לעיל קע"ב א') פתחין סתימין וכלבי וחמרי שריין שאמין בעלמא ואתייהיבת רשו לחבלא וכל בני עלמא נייוס בערסיהו ונשמתהון דצדיקיא סלקין לאתענגא לעילא כד אתער רוח צפון ואתפליג ליליא אתערותא קדישא אתער בעלמא ואתמר בכמה דוכתי. זכאה חולקיה דהווא ב"ג דאיתו קאים בהווא שעתא ואשתדל באורייתא כיון דאיתו פתח באורייתא כל אינון זינין בישין אעיל לון בנוקבי דתהומא רבא וכפית ליה לחמור ונחית ליה במפסר דתחות עפרא דוהמי קמרא בג"כ יששכר דאשתדלותיה באורייתא כפית ליה דחמור ונחית ליה מהווא גרם המעלות דאיתו מלין לנוקא עלמא ושוי מדוריה בין המשפתים בן זוהמי דמפסרי דעפרא :

ח"ב דמ"ו פ"א וד' הולך לפניו יוסם (אמ"ג יג) רבי יוסי פתח (סליס כג) למנצח על אילת השחר וגו' כמה חביבא אורייתא קמיה דקב"ה דכל מאן דאשתדל באורייתא רחים הוא לעילא רחים הוא לתתא קב"ה אצית ליה למלולוי לא שביק ליה בהאי עלמא ולא שביק ליה בעלמא דאתי ואורייתא בעי לסלעי בה ביממא ובליליא דכתיב (יוס"ג ה') והגית בו יוסם ולילה וכתוב (יש"ס ג) אם לא בריתי יוסם ולילה וגו' תינח ביממא כליליא אסאי בגין דיהא שכיח לגביה שמא קרישא שלים כמה דלית יוסם בלא ליליא ולאן איתו שלים אלא דא עם דא כך בעי אורייתא לאשתכחא עמיה דב"ג יוסא וליליא למהוי שלימותא לגבי דב"ג יוסם ולילה והא אתמר דעקרא דליליא מפלגותא ואילך ואע"ג דפלגו קרמיתא בבלא דליליא הוא אבל בפלגות ליליא קב"ה עאל בנתא דערן לאשתעשעא עם צדיקיא

מאמרי זוהר מענין הצות

קט

צדיקיא וכדון בעי ליה לבר נש למיקם ולמלעי באורייתא והא אתמר דקב"ה וכל צדיקיא דבגנתא דעדן כלהו צייתין לקליה הה"ד (סי' ט) היושבת בננים חברים מקשיבים לקולך השמיעני והא אוקמוה היושבת בננים דא כנסת ישראל דאיהי משבתת ליה לקב"ה בשבחא דאורייתא בליליא זכאה חולקיה מאן דאשתתף בהדה לשבחא ליה לקב"ה בשבחא דאורייתא וכד אתי צפרא כ"י אתיא זמשתעשעא ביה בקב"ה ואושים לה לגבה שרביטא דהסד ולא עלה בלהודהא אלא עלה ועל אינון דמשתתפין בהדה והא אתמר דכתיב (סליס' מנ) יומם יצוח ה' חסדו ובלילה וגו' ועל דא אילת השחר אקרי. אמר ר' שמעון בשעתא דבעי לאתגהרא צפרא אתחשך ואתקדר נהורא וקדרותא אשתבח כדון אתחברת אתתא בבעלה דתנינן אשה מספרת עם בעלה למשתעי בהדיה ועאלת להיכליה לבתר כד בעי שמשא למיעל אתנהיר ואתת ליליא ונשיל ליה כדון כל תרעין מתיבין וחמרין נערין וכלבין נבחין כד אתפליג ליליא שארי מלכא (למיקרי) למיקם ומטרוניתא לזמרא ואתי מלכא ואקיש לתרעא דהיכלא ואמר פתחי לי אחותי רעיתי וגו' וכדון משתעשע בנשמתהון דצדיקיא זכאה חולקיה דההוא דאתער דהוא זמנא כמלי דאורייתא בנין דא כל אינון דבני היכלא דמטרוניתא כלהו בעיין למיקם בההוא זמנא לשבחא למלכא וכלהו משבחן קמיה ושבחא דסליק מהאי עלמא דאיהו רחוק (יתיר) דא ניחא ליה לקב"ה מכלא כד אכתליק ליליא ואתי צפרא (נ"א ואתחשך) ואתקדר כדון מלכא ומטרוניתא ברזא בחדוא ויהיב לה מתנן ולכל בני היכלא זכאה חולקיה מאן דאיהו במניינא :

ח"ג דק"ג ע"ג פתח רבי שמעון ואמר (ליוג' נה) ולא אמר איה אלוה עושי נותן ומירות בלילה האי קרא אוקמוה ואתמר אבל עושי עושי מבעי ליה מאי עושי אלא שבא (צ"ב ב') דאלוה שבא כליל איהו דאתחיו הוא זבי דיניה דא שמא שלים איהו דכליל דבר וניקבא א"ל ו"ה ובגני כך עושי נותן זמירות בלילה בנין דא איהו דקא (ק"מ א') משבתת תדיר לגבי מלכא דשלמא דיליה כנוונא דבוצינא דלא שכיך תדיר בנין לקבלא נהורא חדוא עלאה מסניאות חדוא דיליה וע"ד נותן ומירות בלילה כל אינון כנביא דקא כנהרן ברקיעא כולהו אודאן ומשבחן לקוב"ה בכל ההוא זמנא דאתחווין ברקיעא בנין דמלאכי עלאי כולהו אודאן ומשבחן אשמורות אשבורות בתלת פלגי דהוי ליליא בליליא אתפלגין כמה סמרין בראשיתא דליליא כד רמז ליליא ואתחשך כל אינון החין בישין וזינין בישין כולהו מתבדוין ומשמשין בכל עלמא ואתפרשא סטרא אחרא ותבעי אורהו דבי מלכא מכל אינון סמרין קדישין כיון דההוא סטרא אחרא אתער כל בני עלמא סעמי סעמי דמותא (נ"א דשינה) חד משתין כמותא ושלמא עלייהו כדון כיון דמסאבו אתפרשא מלעילא ושלמא ונהתא לתתא כדון אתפרשן תלת משרין לשבחא ליה לקב"ה בתלת סמרין (נ"א סמרין) דליליא כמה דאתער בהאי חברייא • בעוד דאינון משבחן לקב"ה סטרא אחרא אזלא ומשטמא לתתא בכל סטרי עלמא ועד דסטרא אחרא לא אתעבר כתתן לא יכלין אינון לאתיחדא במאריהון רזא לחיטין מלאכי עליונין וישראל לתתא כולהו דחקי בההוא סטרא אחרא מלאכין עלאין כד בעאן לאתיחדא במאריהון לא יכלין עד דהחין לה לבר בה עבדין נהתין שיתין רבוא דמלאכי קדישא ואפילו שינתא על כל בני עלמא כיון דאיהו נהתא דקא דהחין לה לבר ויהיב לה כל עלמא דא בהדיא שינתא

נדן

כדין איהו שלמא עליהו ומקבלין מסאבו מינה בר בארעא דישראל בלחודא
 דלא (ק"ח ב') שלמא תמן כיון דאיהו אתפרשא מינייהו עאלין לקמי מאריהון
 ומשבחין ואודאן קמיה כנונא דא ישראל לתתא לא יכלין לאתייחדא במאריהון
 עד דחייין להווא סמרא אחרא מינייהו ויהבי ליה חולקא במה דאתעסקת. ולבתר
 אינון מתקרבין לגבי מאריהון ולא אשתכח מקסרגא עילא ותתא ואי תימא תינת
 לתתא אבל לעילא מאי קסרגא תמן אלא לעילא בנין דאיהו רוח מסאבא ואינון
 דחויין קדישין עד דמשדרי רוחא מסאבא מינייהו לא יכלין לקרבי לגבי מאריהון
 דהא קודשא נו מסאבא לא מתערב לעלמין וכן כנונא דא ישראל לתתא לא
 מתערבין באומין עובדי כוכבים דעלמא ותרין סמרין עלאין ותתאין כד בעיין
 לקרבא לגבי מלכא קדישא דחייין לה לבר ועל דא כד עייל ליליא ומלאכין קדישין
 ועילאין כד מסתדרין שורין שורין לקרבא (ג"א לשבחה) לגבי מאריהון דחייין ליה
 להווא סמרא לבר בקדמיתא ולבתר עאלין בקודשא (ג"א ועל דא כד עייל ליליא
 כל רוחין בישין וזינין בישין ורוחיא מסאבא אתדחויין לבר ושמשו מלכא עיילין
 לנו קדשא) למלכא דהוו ליה אבנין יקירין בחד תיבותא מתגלפא בקוסטרוי והווא
 מלכא הוה חבים בגין דלא יתקרב כל מאן דבעי לגבי הווא תיבותא דאבנין
 יקירין ומרגלאן דתמן נמל בחכמתיה חד חויא תקיפא וכריך ליה סחרניה דהווא
 תיבותא כל מאן דבעי לאושטא ידיה לגבי תיבותא הא חויא דליג עליה וקטיל
 ליה חד רחימא הוה ליה למלכא א"ל מלכא כל זמנא דאת בעי לאעלא ולאשתמשא
 בתיבותא תעביד כך וכך לגבי הווא חויא ותפתח תיבותא ותשמש בגניזין דיליה
 כך קב"ה כריך חויא סחרניה דקדשא אתאן מלאכין עלאין לאעלא נו קדשא הא
 חויא תמן ודחלי לאסתאבא ביה (ואי תימא הא כללו אשא ואשא לא סקבלא
 מסאבו) ת"ח כתיב (מכילתין ק) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוחם עושה
 מלאכיו רוחות אלון מלאכין דקיימי לבר משרתיו אש לוחם אלון מלאכין דקיימיין
 לנו איהו רוחא מסאבו ואינון רוח. רוח ברוח לא עייל דא בדא רוח מסאבו ברוח
 קדשא לא אתערבו דא בדא ובג"כ אינון דאקרן רוח לא יכלין לאעלא לנו בנין
 הווא רוחא מסאבו אינון דלנו אינון אש והווא אש דחי להווא מסאבו דלא
 עייל לנו ובנין כך כלא דחייין ליה לבר למסאבו דלא יתערב בהדיהו ועל דא
 מלאכי עלאי קא משבחין ליה לקב"ה בתר דדחייין ליה למסאבו לבר. תלת
 אשמורות אינון בליליא לקבליהון תלת משריין דקא מתפלגי לשבחה לקב"ה כמה
 דאתמר ועל דא האי רבון דכלהו איהו נר (ג"א כנור) דדוד דלא שכיך לעלמין
 אלא תדיר אורי ומשבח ליה למלכא עלאה וע"ד (איון ט) נותן זמירות בלילה. ד"א
 ולא אמר איהו אלוה עושי כמה דאתמר בנין דהא מעילא ומתתא איתכליל בר
 נש ואתעביד כמה דאיהו נופא מתרין סמרין מנו דבר ונוקבא אופי הכי רוחא רוח
 איהו כליל מנו דבר ונוקבא ועל רוא דנא אתתקן בר נש בגליפוי בגופא ורוחא
 ובנין דאיהו כליל ברוא דא ובעובדא דא כמה דאתמר ע"ד כתיב (נלמא ט) ויאמר
 אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו והא אתמר בליליא הא אמרת דהא
 בראשיתא דליליא כל אינון זינין ורוחין בישין סתערי בעלמא היך איהו יכול
 למחוי דאי הכי הא תנינן דכסמרא דצפון נפקי כל הני זינין בישין ואת אמרת
 (ס"א ואתמר) דכד אתער רוח צפון בפלגות ליליא דהא כדון כל אינון רוחין בישין
 וסמריין בישין אתכנשו מעלמא ועאלין נו נוקבא דתהומא רבא אי הכי הא בסמרא
 דדרום דאיהו ימינא אמאי משטמא אינון זינין בישין בריש ליליא דקא שלמא רוח
 דרום אלא ודאי אלמלא הווא סמרא דדרום דקא סעכב ודחיא להווא סמרא
 בישא הוה משמש בולי עלמא ולא יכול עלמא למסבל אבל כד אתער הווא
 סמרא

מאמרי זוהר מענין הצות

קי

סמרא אהרא לא אתער אלא בסטר רוח מערב דקא שלטא בריש ליליא ועלמא איהו כלא כניש תעל דא קב"ה אקדים אמונתא לעלמא בנוונא דא כמה דאתמר זכאין אינון ישראל בהאי עלמא ובעלמא דאתי דקב"ה אתרעו בהו מכל שאר עמין ע"ג דעלמא עאלו לביתא ר' אלעזר ור' אבא כד אתפליג ליליא קמו למלעי באורייתא א"ר אבא השתא ודאי איהו עידן רעותא לקב"ה והא זמנן סגיאין אתערנא האי דקב"ה בשעתא דאתפליג ליליא עאל גו אינון צדיקיא בננתא דעדן ואשתעשע בהו זכאה איהו מאן דאשתדל באורייתא בהתוא זמנא אמר ר' אלעזר הא דאשתעשע קב"ה גו צדיקיא בננתא דעדן היך אשתעשע אלא בהתוא זמנא דאתפליג ליליא קב"ה אתער ברחימו דשמאלא לגבי כנסת ישראל דהא לית רחימו אלא מסמרא דשמאלא וכנסת ישראל לית לה דוונא למקרב לגבי מלכא או חשיבו מעליא אלא באינון רוחין דצדיקיא דקב"ה חמי לון מתעמרן בכמה עונדין מבין ובכמה זכוון דעבדו בהתוא יומא וקב"ה ניחא ליה מכל קרבנין ועלוון דקב"ה ארח בהו ריח נוח דקא עבדי ישראל כדון נהירו אתנהיר וכל אילנין דננתא דעדן אמרי שירתא וצדיקיא מתעמרין תמן באינון עדונין דעלמא דאתי כד אתער בר נש בהתוא שעתא למלעי באורייתא נמיל חולקיה עמהן דצדיקיא די בנו ננתא חד שמא גליפא דתלתין ותרין אתון אתעמר בהו תמן ואיהו גו ריזין דצדיקיא :

מ"ג ד"ג פ"ג רבי חזקיה הוה יתיב קמיה דר' יצחק קמו בפלגות ליליא למלעי באורייתא פתח ר' יצחק ואמר (תלמי קדי) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' וגו' האי קרא הא אוקמה הברייתא והא אתמר אבל האי שבהא הוא דכל אינון בני מהימנותא ומאן אינון בני מהימנותא אינון דמשתדלי באורייתא וידעין ליחדא שמא קדישא כדקא יאות ושבהא דאינון בני מהימנותא אינון דקיימין בפלג ליליא למלעי באורייתא ומתדבקי בה בכנסת ישראל לשבהא ליה לקב"ה במילי דאורייתא ת"ח בשעתא דבר נש קם בפלגות ליליא למלעי באורייתא ורוח צפון אתער בפלגות ליליא ההיא אילתא קיימא ומשבהא ליה לקב"ה ובשעתא דהיא קיימא כמה אלף וכמה רבבן קיימין עמה בקומייהו וכלהו שארין לשבהא למלכא קדישא ההוא מאן דזכי וקם בפלגות ליליא למלעי באורייתא קב"ה אצית ליה כמה דאוקמה דכתיב (זי ח) הוישבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני וכל אינון אוכלסין לעילא וכל בני תושבתא דמוסרין למאריהון כלהו משתככי בגין תושבתתא דאינון דלעי באורייתא ומכרזי ואמרי (תלמי קדי) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' אתון ברכו את ה' אתון שבתו למלכא קדישא אתון אעסרו ליה למלכא והדיא אילתא מתעמרא ביה בהתוא ב"ג וקמת קמי מלכא ואמרת חמי במאי ברא אתינא לקמך במאי ברא אתערנא לנכך ומאן אינון דשבהא כלא דלהון קמי מלכא הדר ואמר העומדים בבית ה' כלילות אלין אקרין עבדי ה' אלין אתחווין לברכא למלכא וברכתא דלהון ברכתא הה"ד (ע) שאו יריכם קדש וברכו את ה' וגו' אתון אתחווין דמלכא קדישא ית' על ידיכו וברכתא דעל ידיכו ברכתא היא שאו יריכם קדש מהו קדש אתר עלאה דמבועא דנתלא עמיקא נפיק מיניה דכתיב (נחלמי נ) ונהר יוצא מעדן להשקות ועדן הוא דאקרי קדש עלאה בג"כ שאו יריכם קדש ובר נש דעביד כן וזכי להאי מאי קא מכרזי עליה יברכך ה' מציון את תברך לקב"ה מאתר דאקרי קדש עלאה והוא יברך לך מאתר דאקרי ציון דאת ומשרוניתא תתברכון כחדא כמה דוונא דלכון הוה כחדא לשבהא למלכא כך מהתוא אתר דמתברכא כנ"י מהתוא אתר יומין לך ברכאן הה"ד וברכך ה' מציון (ולא עוד אלא) וראה בשבג ירושלים מאן הוא מושב ירושלים אינו :

אינן ברכאן דנפקא לה ממלכא ע"י דההוא דרנא קדישא דצדיק ועל דא יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים וכלא חד מלה (ולא עוד א"א) וראה בניס לבניך ונ' וראה בניס לבניך שפיר מהו שלום על ישראל סאי קא בעי הכא על ישראל אלא בגין דאמני שלמא לעילא דכד הוא זכי לכולא האי אמני שלמא לעילא ותתא שלום על ישראל סתם ושלום שבחא הוא דעלאי ותתאי שבחא הוא דכל עלמין ומלי דאורייתא אסניאו שלמא בעלמא דכתיב (ס' ט) ה' עון לעמו יתן ונ':

ח"ג דכ"ג פ"ג פתח ההוא טייעא ואמר (ליוג נה) ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלהים ת"ח כד קב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקאי בגנתא דערן כל מלי דעלמא תהא (ס"א עלאה) וכל עלאין ותתאין סתערין לקבליה וכל אילני דבגנתא דערן פתחי שבחא לקבליה הה"ד (ד"ס 6 ט) או ירננו עצי היער מלפני ה' כי בא ואפילו עופי דארעא כלוה מרחשי שבחא קמיה כדן שלחובא נפק ובמש בגדפוי דתרנגולא וקרי ושבח למלכא קדישא וקרי לבני נשא דישתלון באורייתא ובשבחא דמאריהון ובפולחניה זכאה חלקיהון דבאין דקיימין מערסיהו לאשתדלא באורייתא כד אתי צפרא פתחין דדרומא נפתחין ותרעי דאסותא נפקין לעלמא ורוחא דמזרח אתער ורחמי אשתכחו וכל אינן ככביא ומזליא דמטנן תחות שולמני דהאי בקר כלוה פתחין שבחא וזמרון למלכא עלאה הה"ד ברן יחד כוכבי בקר ונ'. מה בעאן הכא בני אלהים דאינן מזמנין תרועה בהאי בקר והא כל דינין אתעברו בזמנא דחסד אתער בעלמא אלא ויריעו כל בני אלהים הא אתבר תוקפא דדינין קשיין אתבר הילא דלהון כד"א (ישעי' כז) דעה התרעעה הארץ וכ"כ בגין דהאי בקר אתער בעלמא ואברהם אתער. ואתי למנטע (מלשי' 6) אשל בכאר שבע מלה דא הכי שמענא לה בכאר שבע ודאי וכתוב ויקרא שם בשם ה' אל עולם. פתח חכריה טייעא ואמר (ס' ט) הבקר אור והאנשים שלחו ונ' סאי הבקר אור הכי אוליפנא מהו בקר אלא בזמנא דאתי צפרא ודינין סתעברין וחסד בעא לאתערא כל אינן דאתין ססטרא דא מבקרי (ס"א ספקי) לאתרייהו לזמנא ברכאן לעלמא ודא הוא הבקר אור דהא רחמי סתישבי לעלמא וחסד קאי באתריה כדן הוא בקר אור וכתוב (ס' 6) וירא אלהים את האור כי טוב ת"ח כלא הוא בדרגין ידוען ליליא הא ידיעא בקר אור הא ידיעא והוא דרנא עלאה דאשתכח ביה תדירא אימתי כד נהיר שמשא שמשא ידיעה והוא דרנא עלאה דמבסם כלא ונהיר לכלא כד"א (מלשי' 6) כי שמש ומנן ה' אלהים והאי בקר אור נהיר שמשא ודא נהיר ליליא בג"כ כלוה תליא דא בדא והאי בקר אור כד אתער כל בני עלמא אתאחדן באחדותא בתדוותא ימשתכחי בעלמא והשתא הא נהיר יממא עידן רעותא הוא לסדך באורהא בריכו לון ר' הייא ור' יוסי ונשקו לון ברישייהו ושדרו לון אמר רבי הייא לר' יוסי בריך רחמנא דתקין אורחנא קמן ודאי קב"ה שדר לון גבן זכאין אינן דמשתדלי באורייתא ולא ארפין מינה שעתא חדא נפקו ר' הייא ור' יוסי ואזלו לאורהיהו אמר ר' יוסי ודאי רהימותא דלבאי קשיר באלין טייעי א"ר הייא לא תוהנא על דא דהא ביוסי דר' שמעון אפילו צפרי שביא מרחשין חכמתא דהא מלי אשתמודען לעילא ותתא :

ח"ג דכ"ג פ"ג פתח ר' יוסי ואמר (ליוג נה) ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה תא הוי בשעתא דאתער רוח צפון ואתפלגי ליליא הא אוקמה דשלחובא חד נפיק ובמש תחות גדפוי דתרנגולא ואקיש גדפוי וקאר דההוא שלחובא בזמנא דמטי נביה ואתער לקבליה אסתכי ביה ואודעוץ וקאר ואסתכי

מאמרי זוהר מענין חצות

קיא

יאסתבי ואשגח בנין יקרא דמאריה למעבד רעותיה וקארי לון לבני נשא ועל דא אקרי שכווי אשגחא ואקרי גבר בנין דאתער בשלהובא דגבורה בסטרא דגבורה קא אתיא לאתערא בעלמא כדן אינון בני מהימנותא קיימין ויהבין גבורה וחילא לבניי וכדן אקרי רנה דאורייתא ועל דא ירית דוד מלכותא הוא ובני לעלמין ולדרי דרין וכד תרנגולא קארי ובני נשא גיימי בערטיהו ולא מתערי תרנגולא קארי לבתר ואמר מה דאמר (ק"ג פ"ג) והא אוקמוה לבתר בטש בגדפוי ואמר ווי לפלניא נוף דמאריה שבקא דמאריה דלא אתער רוהיה ולא אשגח ליקרא דמאריה כד נהיר ימטא כרווא קרי עליה ואמר ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה לסייעא ליה באינון תושבתן ולמהוי כלא בסיועא חדא עשי עשני מבעי ליה מהו עשי אלא בשעתא דבר נש קם בפלגות ליליא ואשתדל ברנה דאורייתא דרנה דאורייתא לא אתקרי אלא בליליא וכד איתו אשתכח באורייתא כד נהיר ימטא קב"ה וכנסת ישראל מתקני ליה בחד חוטא דהמד לאשתוכחא מכלא ולנהרא ליה בין עלאין ותתאין . ר' יהודה אמר אנא שמענא דאמר רבי אבא האי קרא איה אלוה עשי עשה לי מבעי ליה מהו עשי אלא כסה דאמרת בשעתא דאיתו קם בפלגות ליליא ואשתדל באורייתא כד נהיר ימטא אתער אברהם בהותא חוטא דיליה דכתיב ביה (בראשית יד) אם סתומ ועד שרוך נעל וגי' וקב"ה וכנסת ישראל מתקני ליה ועבדי ליה בכל יומא בריה חדשה הה"ד אלוה עשי והא (ג' ג' ג' ג') אוקמוה אל ו"ה . אל דא אברהם דכתיב (ביה) האל הגדול . ר' דא קב"ה . ה' דא כנסת ישראל ודא הוא אל ו"ה . ואינון עבדין ליה לבר נש ומתקנין ליה בכל יומא ובג"כ כתיב עשי כד"א (תהלים קמ"ג) ישמח ישראל בעושייו . אמר רבי יומי ודאי כך הוא וכלא חד מלה . ר' יהודה פתח ואמר (ויקרא ד) או הודע אליו חטאתו וגו' . הודע אליו מסטרא דמאן או ידע (ג'א נדע) חטאתו מבעי ליה מהו הודע אליו . אלא קב"ה פקיד לכנסת ישראל לאודעא ליה לבר נש ההוא חובא דהוא חב וכמה מודעא ליה בדינהא כד"א (ויז' ג') יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו . הודע אליו כמאן דפקיד לאתרא . דתנינן בשעתא דבר נש חב קמי קב"ה ולא אשגח בחטאיה לאהדרא בתיובתא קבי' מאריה ואשדי ליה בתר כתפיה נשמתייה סמך סלקת ואסתודת קמי קב"ה . כדן פקיד מלכא לבניי ואמר או הודע אליו חטאתו אשר חטא אושיש דינא עליה ואודע ליה הוביה כד"א (יחזקאל טו) הודע את ירושלים את תועבותיה בתר דמטי עליה דינא כדן אתער רוהא למהדר בתיובתא קמי מאריה ואתכנע למקרב קרבנא דהא מאן דלכיה נס ביה חטי ואנשי חטאיה ולא אשגח עליה וקב"ה זמין לקבליה ופקיד לאודעא ליה להתוא חובא בנין דלא יתגשי מניה . אמר ר' יומי הכי הוא ודאי הכי אשכחנא ברוד דכיון דעבד ההוא עובדא דבת שבע לא אשגח ביה אמר ליה קב"ה אנת אנשית ליה אנא אדכרנא לך . מיד מה כתיב (שם ט' י') אתה האיש כה אמר ה' אתה האיש דלא דכרת ליה אתה האיש דאנשית ליה וכמה אודע ליה בדינא אוף הכא קב"ה קאמר הודע אליו חטאתו אשר חטא ושפיר מלה והכי הוא דלא כתיב או נודע אליו כמה דכתיב (שם ט') או נודע כי שור נגח הוא . ומאן דקאים בליליא למלעי באורייתא אורייתא קא מודעא ליה חוביה ולא באורח דינא אלא כאמא דאודעא לברה במלה רכיך והוא לא אנשי ליה ותב בתיובתא קמי מאריה . ואי תימא דוד דהוה קם בפלגו ליליא אמאי אתערו עליה בדינא אלא שאני דוד דאיתו עבר במה דאתקשר ובעיא דינא וכמה דעבר אתון . הוא חטא לקבליה דמלכותא קדישא ולבני ירושלים קדישא ובג"ד אתתוך מירושלים ומלכותא אעדיו מיניה עד דאתתקן כדקא יאות (ואתענש) :

מאמרי זוהר מענין חצות

פ"ג דר"ז פ"ה רבי חייא פתח (סעי' ט) נפשי איתך בלילה אף רוחי בקרבי
 אשחרך וגו'. נפשי איתך בלילה. נפשי איתך בלילה מבעי
 ליה. מאי נפשי איתך. אף רוחי בקרבי אשחרך ישחרך מבעי ליה. אלא הכי
 תאנא קב"ה רוחא ונפשא דכלא וישראל אמרי נפשי ורוחי אנת. בג"כ איתך
 לאדבקא בך ואשחרך לאשכחא רעותך. רבי יוסי אמר בשעתא דב"נ נאים
 בערסיה נפקא נפשיה סלקא ואסהידת ביה בב"נ על כל מה דעבד בכלא יומא.
 נופא אמר לנפשא נפשי איתך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך. ד"א נפשי
 איתך אמרה כנ"י קמי קב"ה נפשי איתך בלילה בעוד דאנא בנלותא בני
 עמסמא ומניעא נפשי מכל בישתא (נ"א ורוינא נפשי מכל פיסתא) דקיסרא בני
 עמסמא ע"נ נפשי איתך בנין לאתבא לאתרי. אף רוחי בקרבי אשחרך כלומר
 אע"נ דעובדי כוכבים משעבדין לבני בכל שעבדא רוחא קדישא לא אתעדי
 סנאי בנין למשחר לך ולמעבד פקודיך. רבי יצחק אמר אמרי ישראל קמי קב"ה
 בעוד דנפשי בי איתך בלילה מ"מ בלילה אלא בנין דהאי נפש בהאי שעתא
 אצטריך לחמדא לך. אף רוחי בקרבי אשחרך. כד אתער בי רוחא קדישא
 אשחרך באתערותא למעבד רעותך. כי כאשר משפטך לארץ. בזמנא דמשפט
 נחית בארעא לנשמא עלמא כדון צדק למדו יושבי תבל. כלומר יכלין למסבל
 דינא דצדק ולא ישתצו עלמא מניה. אימתי צדק למדו יושבי תבל כאשר
 משפטך לארץ. רבי חזקיה אמר נפשי איתך בלילה דא כנסת ישראל. אף
 רוחי בקרבי אשחרך דא קב"ה. רבי אבא הוה יתיב קמיה דרבי שמעון קם ר"ש
 בפלג ליליא למלעי באוריתא קמו ר' אלעזר ורבי אבא עמיה פתח ר"ש ואמר
 (סג' סג) כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלהים האי קרא
 אוקמיה חברייה זכאין אינון ישראל מכל עמסין דקב"ה יהב לון אוריתא קדישא
 יאורית לון נשמתין קדישין מאתר קדישא בנין למעבד פקודוי ולאשתעשעא
 באוריתא. דכל מאן דאשתעשעא באוריתא. לא דהיל מכלא. דכתיב (ס' קט)
 לולי תורתך שעשועי או אבדתי בעניי מאי אינון שעשועי אוריתא. דאוריתא
 שעשועי אקרי דכתיב (ס"ה ח) ואהיה שעשועים יום ויום ודא הוא דתנינן קב"ה
 אתי לאשתעשעא עם צדיקא בגנתא דערן. מאי לאשתעשעא בנין למחדי בהו.
 דתנינן זכאין אינון צדיקא דכתיב בהו (י"ג ט) אז תענג על ה'. בנין לאתענגא
 מהווא שקוי דנחלא כד"א והשביע בצחצחות נפשך. כביכול קוב"ה משתעשע
 בהו מהווא שקוי דנחלא דמתענגי בהו צדיקא. וע"ד אתי לאשתעשעא עם
 צדיקא. וכל מאן דאשתדל באוריתא וזי לאשתעשעא עם צדיקא מהווא שקוי
 דנחלא. תאנא כאיל תערוג על אפיקי מים דא כנסת ישראל כד"א (סג' סג)
 אילותי לעזרתי הושה. תערוג על אפיקי מים ודאי לאשתקייא משקוי דמביעא
 דנחלא ע"י דצדיק. תערוג כד"א (ס' ו) לערוגות הבשם. כן נפשי תערוג אליך
 אלהים. לאשתקייא מינך בעלמא דין ובעלמא דאתי ממבועי נחלא מאן אינון
 מבועי חד לעילא דכתיב (נל"ט ג) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו'. ומתמן
 נגיד ונפיק ומשקי גנתא וכל אינון נחלין נגדין ונפקין ומתכנסין בתרי מבועין
 דאקרי נצח והוד ואלין אקרון אפיקי מים בהווא דרגא דצדיק דמיניה נגיד ונפיק
 ומשתקייא גנתא. בנין כך איל וצבי עמרת ויסוד כחדא משתכחי צדיק וצדק ט':

ח"ג דר"ס פ"ה ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר אדני' יתוה אתה ההלות להראות
 את עבדך וגו' רבי יוסי פתח (י"ג ט) ויסב חזקיהו פניו
 אל הקיר והתפלל אל ה'. תא חזי כמה היא חילא תקיפא דאורייתא וכמה הוא
 עלאה

מאמרי זוהר מענין הצות

עלמה על כלא דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל מעלאי ותתאי ולא דחיל מערעירין בישיין דעלמא בנין דאיהו אחד באילנא דחיי ואכיל מינה בכל חסא דהא אורייתא אוליף ליה לבר נש לסהך באורח קשום אוליף ליה עימא חיד יתוב קמי מאריה (לבטלא ההיא גזרה) ואפי' יתגור עליה כותא כלא יתבטל ויסתלק מינה ולא שריא עלוי (עימא דבר נש בהאי עלמא) ועל דא בעי לאשתדלא באורייתא יממא וליליא ולא יתעדי מינה תה"ד (יטנע 6) והגית בו יוסם ולילה • ואי אעדי מינה אורייתא או אתפרש מינה כאלו אתפרש מן חיי • תא חוי עימא דבר נש כד איהו סליק בליליא על ערסיה בעי לקבלא עליה על מלכותא דלעילא בלבא שלים ולאקדמא למימסר גביה פקדונא דנפשיה • והא אוקמיה בנין דכל עלמא מעמין מעמא דמותא דהא אילנא דמותא שריא בעלמא • וכל רווחין דבני נשא נפקין וסלקין (ס"א ואתמסרן) ואתמסרן גביה ובנין דאינון בפקדונא כלתו תייבין לאתרייהו • תא חוי כד אתער רוח צפון בפלגת ליליא וכרוזא נפיק וקב"ה אתי לנגתא דעדן לאשתעשעא ברוחיהון דצדיקיא כדן מתכווני (ס"א מתערי) כל בני מסרוניתא וכל בני היכלא לשבחה ליה למלכא קדישא וכדן כל אינון פקדונין דרווחין דאתמסרן בידיה כלתו אתיב למאירון רובא דבני עלמא מתערין בההיא שעתא • והא פקדוניה דכולתו אתיב לנבייה ואינון דבני היכלא עלאה קיימי בקיומיהו - זערי ומשתדלי בתושבתתא דאורייתא ומשתתפי בכנסת ישראל עד דנהיר יממא • כד אתי צפרא הוא וכל בני היכלא (דמלכא) כלתו אתיין לבני מלכא קדישא ואינון אקרן בנין דמלכא ומסרוניתא והא אוקמוה כד אתי צפרא בעי לנקאה גרמיה בכלא ולמיזן זייניה לאשתדלא עם מלכא קדישא דהא בליליא אשתדל במסרוניתא השתא אתי עם מסרוניתא לזווגא לה עם מלכא • אתי לבני כנשתא מדכי גרמיה בקרבנין משבח בתושבתתייהו דודו מלכא אחיד תפלין (ס"א בידיה וברישיה) ברישיה וציצית בגדפיה אומר תהלה לדוד צלי צלותא קמי מאריה והא אוקמוה בצלותא בעי למיקם כנווגא (ס"א בזווגא) דמלאכי עלאי לאתחברא בהדיהו דאינון אקרן העומדים כמה דאת אמר (זכיי ג') ונתתי לך מהלכים בין העומדים • ולכוונא רעותיה קמי מאריה ויתבע כעותיה • תא חוי בשעתא דבר נש קאים בפלגת ליליא מערסיה לאשתדלא באורייתא כרוזא קרי עליה ואמר (סג"א קרי) הגה כרטו את ה' כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות • השתא כד איהו קאים בצלותא קמי מאריה ההוא כרוזא קארי עליה ואמר ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה בתר דמסיים צלותא ברעו (ס"א וקאים בעימא) קמי מאריה הא אוקמוה דבעי למימסר נפשיה ברעותא דלבא לדהוא אתר דאצטרין וכמה עימין אית ליה לבר נש בכלא ובשעתא דצלותא קייכא (ס"א מיימא) כל אינון מלין דאפיק בר נש מפומיה דהוא צלותא כלתו סלקן לעילא ובקעין אוירין ורקיעין עד דמסו להוא אתר דכפז ומתעמר ברישא דמלכא ועביר מנייהו עמרא • והא אוקמוה חברייא צלותא דבעי בר נש לקב"ה לכוונא דיהא צלותא תחטנים מלן ממשוה דכתיב ואתגן אל ה' דא איהו צלותא מעליא • תא חוי מאן דקאים בצלותא בעי לכוונא רגליו ואוקמוה דבעי לחפיא רישא כמאן דקאים קמי מלכא ובעי למכסייה (ס"א לאסתמא) עיניו בנין ולא יסתכל בשכינתא ובספרא דרב הטנא סנא אמר מאן דפקח עיניו בשעתא דצלותא או דלא מאיך עיניו בארעא אקדים עליה מלאך הסות וכד תיפוק נפשיה לא יסתכל בנהירו דשכינתא ולא ימות בנשיקה • מאן דמזול בשכינתא מתזול היא בהוא שעתא דאצטרין ליה דהא הוא דכתיב (סג"א 6) כי מרדי אכבד וכו' ויקלו האי מאן דאסתכל בשכינתא בשעתא דאיהו מצלי •

והך יכול לאסתכלא בשכינתא אלא לינדע דודאי שכינתא קיימא קמיה הוא דכתיב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר דתמן שארי שכינתא . בג"כ לא בעיא למהוי חוצין בינו ובין הקיר . ואוקמוה מאן דקאים בצלותא בעי לסדרא שבחא דמאריה בקדמיתא ולבתר יתבע בעותיה דהא משה הכי אמר בקדמיתא אתה תהלות וגו' ולבסוף אעברה וגו' . רבי יהודה אמר טאי שנא הכא דכתיב אדני בקדמיתא באל"ף דל"ת נו"ן יו"ד ולבסוף יהוה וקרינן אלהים אלא סדורא הכי הוא מתתא לעילא ולאכללא סדת יום בלילה וסדת לילה ביום ולוונא כלא כחודא כדקא יאות וד"ל וכו' :

סדר נמי" לסעודה וקצת הלכותיה בקצרה

(6) גרסינן צמחא המחלל צמ"י בל ילדי עניות ופירש"י שאיט רוסך ומשפטי יפה אלא מעט מים כעון רביעית צמט"ס . אר"ח אלא משאי מלא ספגלי מ"א ויהטו לי מלא ספגי סיבותא . וע"כ אין ליטול רביעית מים בצמט"ס אלא יטול בשפט גם על ספגיו עד ספרק . דהייט עד מקום חבור קף היד לקנה סרוע . ויזכר לעיין היטב שיגיש המים בכל שזח היד סביב סביב . וגם בכל אורך האצבעות . וברחבן סביב . ויהיה ריוח מעט בין האצבע לאצבע . ויכוין מונבחיין כלפי מעלה קצת כדרי שיגישו שם המים היטב וגם על ראשי האצבעות . ואם בשפיכה אחת לא הגישו המים בכל שזח היד אין תקנה לשפוך על אותו מקום לבדו שלא בגישו המים . שאין נעילה לחלוץ . אלא לריך לחזור ולשפוך על כל היד כבתלה : (3) כרונה לקיים מצות נע"י לד"ה לריך לזכר לשפוך על כל יד צ"פ לעולם אף ששפך רביעית ויותר (ראב"ד רשב"א מהירושלמי וכו' יוסי רפ"ב ידיים ללא כר"מ) שיגישו המים בכל שזח היד סביב עד ספרק כמו בשפיכה הראשונה ממש כי המים שעל היד משפיכה הראשונה נשמאו מהיד והמים השניים מסהרים את הראשונים ולכן לריך לשפוך צ"פ רטופים ולא יגע כבלי צידו הלחה בין שפיכה לשפיכה פן יגע צידו השניה או בלחוחות או שעל הכלי שבה ממים שמאים שעל ידו הראשונה . ואף שיחזור וישפוך על ידו השניה שתי פעמים אין המים שעל יד זו מסהרים את הלחוחות מים שמאים שנשמאו מיד הראשונה : (4) ואפי' אחר ששפך צ"פ על יד זו יזכר שלא יגע בה צידו השניה שאינה נטולה ואם נגע לריך לנגב בה שמה תחלה יפה מהמים הראשונים שנשמאו בניעה יד שאינה נטולה הסמאה ואח"כ תודר וסופך עליה צ"פ כראוי . וכן יעשה אם נגע בה אחר ששפך עליה פעם אחד וכן אם נגע בה איש אחר שלא נטל ידיו . וכן אם אחר שנטל ידיו וינגבן נגע צידו אחר ששפך עליה פעם אחד לבד או בלחוחות שטל הכלי הבאה מיד האיש ההוא ששפך עליה פעם אחד לבד שהם מים שמאים מקנהם היטב ויחזור ויטול ליד זו שנגע בה נעילה כשרה לשפוך עליה צ"פ כראוי ואפי' באמצע הסעודה וא"צ ליטול ידו השניה וכדין הטנע במקום הטיטפת באמצע הסעודה : (7) ואחר ששפך צ"פ על יד זו וב"פ על יד זו מצות חממים לשפשפס יפה זו צו לשהרה יתירה . ולפי ששפשף זה הוא מכלל מצות נמי" לכן יברך ברכת על נע"י קודם ששפוף זה כדי שחטא הנרכה כמו עובר לעשיית המטה כשאר ברכות המטה אף שאינה עובר לעשייתה ממש שלא רצו חממים לתקן לברך קודם הנעילה ממש לפי שכן הסתם אין הידים נקיות . ואם לא בירך קודם השפוף יברך אח"כ קודם הנענוב . ואם שכה יברך אח"כ : (8) וע"פ הקבלה יש להגביה ידיו בשעת הנרכה ואין לומר ואשא כפי כו' . כי אין להפסיק בין נעילה לנרכה כלל וכלל וצריך להכפין בכל מה דלפשר ויש לשפוך על יד ימין תחלה ואח"כ על יד שמאל . אך ע"פ הקבלה יקח הכלי עם המים ציד ימינו תחלה ויחטט לשמאלו וישפוך בשמאלו על ימינו תחלה ואח"כ ישפוך בימינו על שמאלו : (9) וקודם הנעילה לריך לעיין צידו אם אין עליהם שום דבר הוסיף ונטוץ שהיא גדולה והיא שודפת חוץ לנשר לריך לנגב האוהה שתחתיה רוח לנשר משום האוהה ובזק אפילו כנגד הכשר חוץ . ואם יש עליהן אוהה לנטול לריך להעביר תחלה ע"פ ששפוף מים יפה . יזכר לקיחה ונגב המים יפה מהיד קודם נעילה כי הם מים שמאים וישמאו את מי הנעילה . וכן היוצא מנה"כ וטעם ידיו מעט לנברך ח"י לריך לנגבן היטב תחלה קודם נע"י לסעודה אף מן הדין יטל לנברך גבר יגר אחר ברכה ע"ס" . ואין צוה משום הספק בין

(*)

סדר נשילת ידים לסעודה

ק"ג

נ"י לסעודה אבל לר"ך לזכר מלהשית בימיהם אפי' שיחה קלה ואפילו ללמוד לא נכח: (י) ור"ך לזכר שיזו המים כשרים לנט"י דהיינו שלא נשתו מראיהם ולא נעשה בהם שום מלאכה. שאם נשתו מראיהם בין מחמת מקומם בין מחמת דבר שגפלו לתוכם כגון שגפלו לתוכו יין או שכר. וכן אם נשתו מראיהם מחמת עשן או ד"א פסולים לנט"י. אבל אם נשתו ונעשו עבירים מחמת עפר וסוף כשרים. אך אם הם עבירים כ"כ עד שאין הכלב שוחה מהם פסולים. וכן אם אין הכלב יכול לשתות מהם מחמת שהם סרוחים או מרים או מלחחים פסולין ולכן מי הים פסולין לנט"י: (ח) אבל מותר להטביל ידיו בים. וכן במי גשמים המטונסין בקרקע אף שהם סרוחים ועבירים עד שאין הכלב יכול לשתות מהם והוא שיש בהם מ' סאה שהם רלוים לפבילה. וגם יהיו מנוססים נאטורין ולא זוחלין וכולכין. שמי גשמים הזוחלין פסולים לפבילה. אבל במעיין משבילים סידים אפילו בזוחלין. ואפילו בנחות הרבה מארבעים סאה אלא שהסידים מתקבים בו לנד. ובשעת הדחק יש לממן על ים מקלין בנט"י להטבילן במי גשמים או הפסולת שלנים המנוססים בהצנורין אפי"ם שאין בהם מ' סאה אלא כדי לכתוב סידים בלבד כגון המהלך בדרך והוא רחוק מהמים ואין עמו כלי לשאוב וישנו ממנו לידיו או שהם סרוחים או עבירים ופסולים לנטילה אבל אין להקל להטביל בשאובין שנקרקו אפילו יש בהם מ' סאה ולא בשלג שאינו מרוסק שע"פ הארץ אפי"ם שמתחבר יחד מ' סאה ויותר אבל מותר ליטול ידיו בשעת הדחק בשכר שלנו או מי דגש שיעקרון מים ואין בהם משום שטי מראה הוואיל ונשתה לשבח: (ט) וכל המטביל ידיו לסעודה י"א לברך על סבילה ידים או על שטיפת ידים ולא ענט"י וי"א שאין לברך על סבילה ידים אלא ענט"י ולכתחלה טוב לברך על שטיפת ידים ויולא לדברי הכל אך אם בירך על סבילה ידים או ענט"י לזכור ולברך והמטביל ידיו דיו להטביל פעם אחת לנד רק שיעיין בהם שאין בהם שום דבר החולץ: (י) מלאכה הפוסלת במים כיוצא כגון ששכר בתוכם איוה כלי הברך הדחה להדיח בהן וכן ירקות הנריכים הדחה או ששרה בתוכם ירקות כדי שלא יכמשו או ששרה בתוכם כלים שנתקעו בימות החמה כדי שיכזו וכן שאר כל דבר שנשרה בתוכם במתכוון ולא שגפלו לתוכם מאליו וכן אם הטמיל בתוכם כלי של מים חמים או של יין לנגיס ה"ז מלאכה ופסולה והל"ז מים שמדד בהם איוה כלי לידע מידחו והיואל מנה"כ או שנגע במקום המסופף שנגפו שררין לנקות ידיו וששכן תוך כלי של מים נפסלו לנט"י ואפי' טבל בהם אלצעו הקטנה לנקות נפסלו כל המים שנכלי אבל אם חסן מהם בחפצו ומשפסף ידיו לנקותן במים שחפן הרי המים הנשארים בכלי לא נעשה בהם מלאכה וכשרים. ומים כשרים שפסלו לחוץ מעט מים פסולים בפלים ברוב: (יא) בהמה חיה ושוף ששתו מכלי של מים הרי המים הנשארים לא נעשה בהם שום מלאכה וכשרים. אך אם שתה מהם כלב או חזיר או שאר דבר מאוס כל ששני אדם נמנעים לשתות מים הנשארים בכלי משום מילום יש פוסלין משום שנטעו כשופכין וסובו לתוש לדבריהם: (יב) הכלי שנטעל ממי לידים לר"ך שיחה מחזיק רביעית ור"ך להיות שלה כלי שוב נקב או סדק מפולט והאפי' מחזיק רביעית ויותר מהנקב ולמטה כי מאחר שמהנקב ולמעלה אין תורת כלי עליו נמצא שהמים הבאים על ידו מפי הכלי ולמעלה אינם באים מכלי אפי' לתוך קנקאים שמתחלת עשייתן עושין האומנים בהם נקב בלדיהם סמוך לפיהם אין עליהם תורת כלי מהנקב ולמעלה ואין טעלין ממנו לידים דרך פיו וכן אותם קנקאים שיש להם כמין דד בולט בגובה יותר משפת הכלי ולמעלה שיופקין ממנו דרך דד הבולט בגובה אין טעלין ממנו לידים דרך הדד אלא דרך פיו כי מאחר שאינו מקבל משקין למעלה מפיו תוך הדד ואינו עשוי לקבלה אלא ליתק ממנו אין תורת כלי עליו וכן אם פי הכלי עלמו למעלה אינו נשוח ובושר ע"פ כולו אלא יש בו עולה ויורד מקצתו גבוה ומקצתו נמוך אין טעלין במקום הגבוה מאחר שאינו מקבל משקין וכן אם יש בו סדקים מפולטים למעלה אין לפול ממנה אם יש בו סדק איוו משך אורך קלת אבל בפנימות קטנות אין לחוש: (יג) כלי עץ שניקב או נסדק וסחה הנקב היסד בסמרטוטין או בפס וכיוצא בו עד שאין המים יולאין דרך שם כלל אין סתימה ו מועלת לעשותו כלי לנשילת ידים וי"א שאפי' זפת וכיוצא בו אינו מועיל בכלי עץ אלא בכלי חרס לנד ולד"ה אין שום סתימה מועלת בכלי זכוכית אפילו זפת וכיוצא בו ואפי' גדיל ועפרת וכיוצא בהן: (יד) כל כסויי הכלים שיש להם בית קבול אפי' הם מחזיקים רביעית ויותר פסולים לנט"י שמאחר שלא נעשו לקבלה אין עליהם שם כלי לעיני נט"י ואפילו אם רגילין ליתן לתוכן מעט משקה לפרקים וכן מיני טבעים של לנדין (שקורין קאפילוט) אפי' הם ענים כ"כ עד שאין המים יולאין מהם אין טעלין מהם לידים כוואיל ולא נעשו לקבלה והע"פ שהולכי דרכים רגילים לשתות בהם לפעמים ואין ליטול מהם אפי' בדרך: (טו) ע"י מן הכלי לר"ך שיזאו המים על ידו מנה גברא דוקא בין מנה הטעל ידיו עלמו בין מנה אהרי

סדר נטילת ידים לסעודה

אחרים הטהרם מים על ידיו ואפי' אם הוא קפן אם הוא מנן ו' שנים ולמעלה שיש בו דעת קאה .
אבל אם המים באין מאלוהים כגון חצית שיש בו גרזא והסיר את הגרזא וקירב ידיו לקלות המים
המקלחים מוקב הגרזא המים הבאים נכח ראשון לבדו דהיינו קלות ראשון לבדו נקראים באים מכח
גברא הואיל ובאים ע"י כח אדם שהסיר את הגרזא ואפי' היה עכו"ם אבל מים המקלחים אחר כך
אינן נקראים באים מכח גברא אלא מאלוהים הם מקלחים ופסולים לנטילת ידים ולכן אפי' כשקירב
ידיו לקלות ראשון צריך לזרז אחר שקיבל על ידיו שפיכה אחת להחזיר הגרזא בנקב ולחזור ולהסירם
ולקבל שפיכה שניה על ידיו מקלות ראשון אם הקלות גדול ומספיק להגיע המים בנת אחת לכל ששם
ב' ידיו כאחד עד הפרק מכל סביבותיהן בשפיכה אחת מכח ראשון לבדו ואם אין הקלות גדול כ"כ
יסוד הגרזא ב"פ על יד יד ו' וב"פ על יד יד אלא אם הקלות דק בענין שאינו מספיק להגיע המים
לכל ששם היד עד הפרק מכל סביבותיה בשפיכה אחת מכח ראשון דהיינו קלות ראשון לבדו כגון
אוחז שיש להם כיוור קבוע בכותל ובתחתית הכיור יולא ממוט דד קפן ועליו סובנת גרזא קטנה
לסתמו ולפתחו מאחר שקלות הדד קפן ודק אין ליסול ממט לידים : (פו) יש מחמירים שלא לקבל
נטילה מעכו"ם השופך על ידיו ולא מגדה כגון בתו וסוב לחוש לדבריהם : (יו) צריך לזרז מאד
בסעודה שלא ליגע בשוק וירך או שאר מקומות המטוסים שבאדם לפי שיש בהם מלמולי זיעה וכן לא
יחך גראשו שיש גם כן מלמולי זיעה וכן בלואת האף והאוזן או שאר טופת ואם על נצרך לחזור
ולסול היד שנגע בה כהלכה עד הפרק ולענין הגרבה יש מחלוקת אם יחזור ויברך על נפ"י ולכן
יברך בלא שם ומלות : (יא) אסור לאכול אפילו פת כל שהוא בלא נפ"י כל שצריך לברך המוציא על הפת
אבל אם הפת היא ספלה לד"א כגון ששה יו"ם ואוכל מעט פת אחריו שלא יזיקו כשם שהפת ספלה
להמשה לענין ברכה שנפטרת בברכתו וא"ל לברך עליה המוציא כך היא ספלה לענין שאין צריך
נטילת ידים אבל אם טועם הפת קודם שיסתה כדי שלא יסתה על ליבה ריקנא ויזיקט צריך לברך
המוציא וצריך ליסול ידיו כהלכה אלא שלא יברך עט"ו ואפילו הנוטל ידיו לסעודה אם אינו אוכל
פת כבינה לא יברך עט"ו אע"פ שמברך המוציא וברכת המעון והשיעור לצרך לכבינה הוא שיאכל כל
כוח בכדי אכילה פרם וצריך לזרז בזה בסעודה שליטת של שבת : (יב) לא תקט נטילת ידים
אלא לפת שמברכים עליה המוציא ובהמ"ז אבל מיני לחמים שמברכים עליהם בת"מ ואין מברכים
עליהם המוציא ובהמ"ז אלא כשקבע סעודתו עליהם כך אין צריך נפ"י אלא כשקבע סעודתו עליהם :
(כ) כל מאכל שפיבולו במשקה בין שמטנלו עכשו כשאוכל בין שהיה מטונל ומלוחלח מקודם ולא
נתנגב עדיין כגון פירות כנתים או שלוקים ומבושלים או בשר מטונל צריך נפ"י כהלכתא עד הפרק
ולא יברך . ושהם משקין הן יין דבש שמן חלב מים על וחומץ יין הוא כיון וכן חומץ מי דבש הוא
משקה וכן זיעה סיואלת מן המשקין הוא כמשקין כגון יין סרף ואם נחשרב אחד מששה משקין במי
פירות הולכין אחר הרוב . וכל משקה שנקרש עד שאין סופח על מנת להספיה בבל מתורת משקה
ואם חזר וניעח חזר להיות תורת משקה עליו ולכן מיני עיסה המטוננים בחמאה צריכים נפ"י
במקומות שמתכין החמאה תחלה ואח"כ שופכין אותה לתוך מיני עיסה לפנינה בה . אבל במקומות
שמימיים החמאה כשהיא קרושה חוץ מיני עיסה ואם היא נמוחה אין שם משקה עליה מאחר שנימחה
על האוכל וי"א שהדבש הוא משקה לעולם אפי' כשנקרש עד שאינו סופח ע"מ להספיה ולכן אין לאכול
אפי' דבש קרוש אלא ע"י קף או סכין : (כא) ומיני מרקחת המרוקחים בדבש ויש עליהן סופח ע"מ
להספיה צריכים נפ"י לר"ה אפי' אכל ע"י קף או סכין לפי שמתכיים הדבש תחלה לבדו והוא שהדבש
נעין ויזכר על המרקחת אבל אם נמחה האוכל המרוקח לגמרי ונעשה גוף אחד ממש עם הדבש ע"י
הריקוח והסיגון או ע"י פירוף בכף יפה יפה (כמו שרגילים לעשות בחפוחים מרוסקים ובגודגודיות
מרוסקין) הולכין אחר הרוב . ואם האוכל הוא הרוב נחבטל הדבש מתורת משקה ואם אוכל עליו
אף שהוא סופח ע"מ להספיה . ואם בשעה שהוציא השעיה מהדבש חושב עליו לאוכלין בלבד ולא למשקין
דהיינו שהיה בדעתו כדי ליתנו לתוך התכביל או כדי לרקח בו מרקחת ולא כדי לשתו כשהוא רך
זלול או לפנות ממנו משקה י"א שע"י מחשבה זו נעשה אוכל ולא ירדה עליו תורת משקה כלל אף
כשהוא נעין לבדו רך ולול ויש לסמוך על דבריהם במרקחת עכ"ל : (כב) אין אוחז מועלין אלא
במרקחת וכיוצא בו שרגילין להאכל ע"י קף או סכין פעמים רבות אבל דבר שפיטעו במשקה שאין
דרבו לעולם להאכל ע"י קף או סכין אינם מועלים לפסור מעט"ו . ובשעת הדחק שאין מצינים
גון בדרך אפשר להקל לאכול ע"י מפה לברוך על שתי ידיו אבל לאכול פת אין שום דבר בשרב
לא ע"י קף וסכין ולא ע"י מפה ויש מקילים למהלך בדרך ואין לפניו מים עד יותר מד' עלין לברוך
שתי ידיו במפה ולאכול וי"א והמחמיר תע"ב :

סדר ברכת הנהנין

יאלה מוצף על הראשונים . קצת חדושי הלכות ברוחת מלוקחות מספרי הקדמונים שלא נקבעו בלוח הראשון
הביסוד ומשכיל על דעת האחרונים . אשר באיות מקומן של שבחים ועיונים . הניתן מקום לדרור לרעות
בגנים ולקום שושנים . ואלו ואלו דברי אלהים דיים סרועה א' ניתנים (גם סדר התלכות והתקנים מסודרים
פה באופן נאות ויותר מתוקנים) :

פרק א מנחת עשה מן התורה לנבך אחר אכילת מזון שנאמר ואכלת ושבעת וברכת את ה' .
ומד"ם לנבך לפני כל אכילה ושתייה וכל הנהגה מן העוה"ל בלא ברכה כאלו והנה
מקדשי שמים שנאמר לה' הארץ ומלואה וגו' : (ב) על כל אוכלין ומשקין מזכרין ברכה כוללת לכמה
מינים . בפה"א לכל מיני פירות הארץ ובפה"ע לכל פירות האילן . ושנ"ב לשאר כל אוכלין ומשקין
חוץ מן היין והסוף . שהיין הו"א כאלו מכלל פירות האילן לנבך עליו בפה"ע . והסוף הו"א כאלו מכלל פירות
הארץ לנבך עליו המו"א לחם מן הארץ : (ג) וכל שהוא ממין דגן ולא עשאו פה כגון מיני תבשילין
של קמח או דייסא אע"פ שאין נקראים לחם מכל מקום יש בהם חשיבות שנקרא מזון ומנצחים
עליהם במ"מ . בירך על הפת במ"מ יא' וי"ח . וספק ברכות להקל כמו שיתבאר (בפ"ב) : (ד) בירך
על פירות האילן בפה"א יא' אבל אם בירך על פרי האדמה בפה"ע לא יא' ועל כולם אם בירך שנ"ב
יא' אפילו על פת ויין . לפיכך כל פרי שהוא ספק לו אם פרי העץ או פרי האדמה מנבך בפה"א .
ואם אינו יודע כלל מה הוא מנבך שנ"ב וכן כשנסתפק לו מזה הדין מחמת מחלוקת הפוסקים :
(ה) וכל זה כשנולד לו ספק אחר שלמד או בדיעבד אבל לכתחילה אסור לו לנאח בברכת שהכל
אלא לירך לנבך על כל דבר ברכה המיוחדת לו ואם הוא ע"ה ילך אלל חכם וילמדנו הלכות ברכות :
(ו) היו לפניו פרי האדמה ופרי העץ ובירך תחילה על פרי האדמה לירך לחזור ולנבך על פרי העץ
כי לא נפטר בברכת בפה"א אלא כשבירך עליו ולא כשבירך על פרי האדמה . בד"א במנבך סתם
אבל אם נתכוין לפסור בברכתו גם בפה"ע יא' ואפילו לא היה פרי העץ עדיין לפניו כשבירך אלא
שאחר כך הביאו לפניו . ויש חולקין על זה ואומרים שאפי' נתכוין לפסור בברכת בפה"א את פרי
העץ המונח לפניו לא יא' ולירך לחזור ולנבך בפה"ע ולא אמרו שאם בירך על פה"ע בפה"א יא'
אלא בדיעבד כשלא יתן לחזור ולנבך כראוי ברכה המיוחדת לו שאם כן תהא ברכת בפה"א לבטלה
אבל כשאינו לבטלה ה"ו לכתחילה וירך לנבך כחוקן חכמים לפיכך למעשה לירך ליותר שלא להתכוין
לעולם לפסור פה"ע בברכת בפה"א כדי לנבך לדה"ה : (ז) על כל אוכלין ומשקין מנצחים אחרים
בנ"ר . חוץ מן הפת שמנצחין אחרים במ"מ וחוץ מן המינים שנשתבחה בהם א"ל שם חסיה ושעורה
וגפן ותאנה ורמון וזית ותמרה שמנצחין אחרים ברכה אחת מעין ג' ברכות וכן על היין היו"א מן
הבטן . וכסמין מין חסה ות"ש ושיפון מין שעורים והם הנקראים דגן סתם בכל מקום : (ח) אין
מנצחין במ"מ על הדגן ולא לאחריו מעין ג' אלא כשאוכלו בדרך אכילתו כגון תבשיל העשה מקמח
או דגן עשמו שנחלק לשנים או לג' ויותר ונתבטל במים או בשאר משקים וזו היא הנקראת דייסא
בכל מקום או אפילו לא נחלק רק שהוסרה קליפיו ודרטו להאכל כך מבוטל כגון הרישות של שעורים
וי"א פד שימתעבו וידבקו הנרעשים זה לזה מרוב הבישול אבל אם הוא שלם שלא הוסר קליפיו ולא
נחמשך אינו מנבך אלא בפה"א ולאחריו בנ"ר ולא מעין ג' כי לא נשתבחה א"ל באכילה זו ויש
המספקים בזה אם לנבך אחריו בנ"ר או מעין ג' ומספק זה אומרים שאין לאכול ממנו כשיטור כ"א
בתוך הסעודה ויבין לחוש לדבריהם לכתחלה אבל אם אירע שחלל שלא בתוך הסעודה ינבך בנ"ר :
(ט) קמח של א' מתמשת מיר דגן ששלקו ועירבו במים או בשאר משקים אם נשעה רך וקלוט כ"כ
עד שאיט ראוי אלא לשתיה ולא לסעוד ולנבך עליו אלא שהכל אבל אם הוא עב קאת
הוא ראוי לאכילה ולסעוד הלכ' אע"פ שאינו עב לגמרי שיבא ראוי לנבכו מנבך עליו במ"מ ולאחריו
מעין ג' : (י) דוחן הרי הוא כשאר מיני קטניות ומנצחין עליו שהכל בין על הפת בין על התבשיל
הנעשה מקמחו אבל האורז אם בשלו עד שנתמטך או ששחט ושעה ממנו פת מנבך עליו במ"מ אבל
לאחריו מנבך בנ"ר וי"א שאפילו לא נחמשך בבישול מנבך עליו במ"מ ומספק ראוי לנבך עליו שהכל
כשהוא שלם ואם בירך עליו בנ"ר לא נחמשך בבישול מנבך עליו במ"מ ומספק ראוי לנבך עליו שהכל
דוחן היר"ו . אבל יש מפרשים אורז היר"ו דוחן ריי"ו לפיכך ירא שמים לא יאכל בין אורז בין דוחן
(מתבטל) בין שלם בין נחמשך כי אם בתוך הסעודה וכשאוכל שלל בתוך הסעודה ינבך שהכל על
בולם : (יא) בברכה מעין ג' של פירות מו' התיידיה חותמין בתוך הארץ על הארץ ועל הסיירות ונאמר
ישראל על הארץ ועל פירותיה ואפי' פירות ארץ ישראל שי"א לתוך לארץ חותמין לאחריהם על הארץ
ועל

ועל הפירות: (יג) אכל פירות משבעת המינים ואכל מיני מנוונות ושתה יין יכלול הכל בברכה אחת ויקדים המחים ואחר כך הגפן ואחר כך פרי העץ ויאמר כך על המחים ועל הכלכלה על הגפן ועל פרי הגפן ועל העץ ועל פרי העץ ועל תנובת הסדה ועל ארץ חמדה כו' ויהיה וסדה לך על הארץ ועל המחים ועל פרי הגפן ועל הפירות כו' על הארץ ועל המחים ועל פרי הגפן והפירות: (יד) אכל פירות מו' המינים ואכל תבואים וכיוצא בהם א"ל לברך בנ"ל על התבואים לפי שהם בכלל ברכת על העץ ועל פרי העץ אבל אם אכל הפוחים ושתה יין לר"ך לברך בנ"ל על התבואים ואפי' חתם על הארץ ועל הפירות אבל אם אכל ענבים או זמקים ושתה יין וזיכך על הגפן ועל פרי הגפן נפטרו מברכה על העץ לפי שהם הם פרי הגפן: (טו) בנ"ל כשתבואין לטעמם אבל בפתם אינו נפטרים האוכל וברכתם המיוחדת להם אינה פרי הגפן אלא פרי העץ. לפיכך לכתחילה לא יכתוין לטעמם בברכה על הגפן אלא יכלול אותם בה בפירות כמו שכתבנו: (טז) וכן בברכה ראשונה לא יכתוין בברכה היין לפיכך גם הענבים או הזמקים אלא יברך עליהם ברכה המיוחדת להם ואם נכתוין לטעמם או טעמו וזיכך על הענבים או הזמקים כפי"צ יא: (יז) ברכת המזון אינה פועלת מעין שלם שאם אכל פירות מו' המינים לפני הסעודה להעניג בלבד ולא כדי לפתוח בני מעיים להמשיך הלב לאכילה (שאו הם נפטרים בבהמ"ז כמו שכתבנו בפ"ד) ושכח ולא זיכך לאתריהם ולא מוכר עד אחר בהמ"ז לר"ך להזור ולברך על העץ כו' ואין לר"ך לומר פירות שאינן משבעת המינים ושאר אוכלין ומשקין שנרכה שלאתריהם היא בנ"ל שאינן נפטרים בברכה המזון חוץ מן התמרים והיין שנפטרים בדיעבד בברכה הזו שבברכת המזון לפי שהם פועלים הלב גם כן וכן חמשת מיני דגן שאכלן לפני הסעודה נפטרו בברכה המזון בדיעבד אבל לכתחילה אם מוכר קודם ברכת המזון לר"ך לברך תהיה על המחים קודם בהמ"ז וכן ברכת על העץ על התמרים ועל הגפן על היין שלפני הסעודה אם אינו שותהו כדי לגרר ולהמשיך הלב לאכילה כמו שכתבנו בפ"ד: (יח) ברכת על המחים אינה פועלת ברכת בנ"ל ענון אם אכל דייסא וכשר ודנים אע"פ שמשביעין קצת אינן בכלל מחיה וכן ברכת בנ"ל אינה פועלת מעין ג': (יט) לפיכך כל דבר שנכתב בברכתו אם הוא מעין ג' או בנ"ל ודואה לאוכלו שלא בתוך הסעודה יאכל עמו דבר שנכתב בנ"ל ודבר שנכתב מעין ג' מאותו המין שמתפק בו כגון אם מתפק בחבשיל אם ראוי לברך אחריו על המחים או בנ"ל יאכל מיני מנוונות ודבר אחר שנכתב בנ"ל בודלוי ויברך על המחים ובנ"ל ופותר חבשיל זה ממ"ז: (כ) ואם מתפק בברי אם הוא משבעת המינים יאכל פרי אחר שהוא מו' המינים בודלוי ויברך על העץ ועל פרי העץ ויוצא גם על פרי זה ממ"ז וא"ל לדבר אחר לברך עליו בנ"ל אבל אם אין לו פרי אחר אין לו חקיה על ידי שישתה יין ויברך על הגפן או לאכול חבשיל מחמשת המינים ויברך על המחים ולאכול על העץ ועל פה"ע בעל הגפן או בעל המחים על הספק לפיכך לא יאכלנו אלא בתוך הסעודה אבל אם כבר אכל מוסב לכולנו בברכה על הספק: (כא) היין הואיל והוא ראש לכל המשקין הרי הוא פותר בברכתו כל מיני משקין בין מברכה ראשונה שהיא שג"ב אם היו המשקין לפניו כשזיכך כפי"צ או שהיה אז דעתו לשתותם אף שלא היה דעתו לטעמם בפירות נפטרו ממילא בין מברכה אחרונה נפטרו בברכה על הגפן ואפי' הוא נענין שהולך לברך עליהם ברכה ראשונה שג"ב ענון שלא היו לפניו כשזיכך כפי"צ וגם לא היה אז דעתו עליהם ואם שתה יין פחות משיעור רביעית שאין לר"ך לברך לאחריו ומשאר משקין שתה רביעית יברך לאתריהם בנ"ל אף אם הוא נענין שלא זיכך לפניהם שג"ב:

פרק ב ברכת המזון מן התורה אינה אלא כשאוכל פה כדי שביעה כמ"ס ואכלת ושבעת וברכת. וחכמים תקנו לברך אפילו על כזית ולא תקנו אלא בלחם. שדך. ב"ל לקבוע סעודה עליו. אבל מיני לחמים שכתבנו שאין רגילין לקבוע סעודה עליהן אין מברכין עליהם המזו"ל ובהמ"ז אלא לפניהם בהמ"ז ולאחריהם מעין ג' א"ל אולם מהם כשישור קביעות סעודה דהיינו כשישור שרוב ב"ל קובעים סעודה קבוע שהיא סעודת ערב וזוכך על שיעור כזה מסתם להם נגזר ונס מלחמים אלו כשאוכלין שיעור כזה לפעמים או הם קובעים סעודה עליו ולכן אף מי שאוכלו סעודת ארעי ולא שנת שיעור זה נכלה דעתו: (ג) וכשישור זה רבו בו הדיעות ולמעשה יש להגות כל שאוכל מנהג ב"ים ביטרוח ולמעלה עד ה"י עשרון ולא עד בכלל אם הוא לא שבע ממנו יברך המזו"ל על כזית להם אחר תהיה ויברך בהמ"ז לנאת לר"ה ובח"י עשרון נכלה דעתו לר"ה ומברך המזו"ל ובהמ"ז עליו לבדו ואם אוכל פחות מכשם ב"ים והוא לא שבע ממנו מברך בהמ"ז ומעין ג' ואם שבע מסתם יתן ידיו ויברך המזו"ל ובהמ"ז עליו לבדו והוא שאכל כשישור לו ב"ים אבל פחות מכן אם

סדר ברכת הנהנין

הוא שבע משיעור זה יבדק על כוית לחם אחר החלה המזויה והח"כ בהמ"ז : (ג) ואם איש שבע ממין לחם זה לבד אלא שאוכלו עם לפתן המשביע כגון שמלפתו בנפר או דגים וכיוצא בהם עד שבע ה"ו כאלו שבע ממנו לבדו לפי שהלפתן ספלה לו והתחייב בבהמ"ז מד"מ ולפיכך האוכלו כד' ביצים ממין לחם זה עם לפתן כזה עד שבע מנדר. המזויה ובהמ"ז ופחות מכן מנדר על לחם אחר החלה : (ד) ואם מתחלה היה בדעתו לאכול אכילת עראי ויבדק בהמ"ז ואח"כ נמלך לאכול עוד כדי שביעה וקביעות כעודה וכן ללאת ידי כל ספק ולבדק החלה מעין ג' על מה שכבר אכל וישנה מעט ויטול ידיו ויבדק המזויה ויאכל עד כדי שביעה ויבדק בהמ"ז אף שאיש שבע מאכילה השנייה לבדה אלא בזירוף אכילה הראשונה שכבר בירך אחריה מעין שלש והוא שאכל באחרונה כד' ביצים לפחות : (ה) ואלו הם מיני לחמים שאין דרך ב"א לקבוע כעודה עליהם לחמניות וטרופקין ופת הבאה בכסנין. לחמניות הם מיני לחמים דקים ורכים שהיתה זלילת הקמח צמים זלילה רכה ולא עבה כשיפת לחם גמור הילושם והתנגלות בידיים אלא כשיפת סופגין שא"ל לנגלה בידיים ואפוא בתנור או במחבת בלי משקה ואע"פ שהוא לחם גמור לענין חלה ומנה אעפ"כ הואיל ואין דרך רוב ב"א לקבוע עליו כעודה לה תקו לבדק המזויה ובהמ"ז אלא בהמ"ז ומעין ג' עד שאכל כשיעור קביעות כעודה : (ו) וכן טרופקין שזוללין קמח צמים זלילה רכה יותר מדאי אלא ששוכנין לתוך גומא וחלל שבכירה או חגור עד ששעשה עב קלת אחר האפייה וכן אם שפר הרבה לתוך המחבת עד ששעשה עב קלת אחר האפייה (שקרוין בלינעם) אבל אם לא שפר לתוך גומא אלא על גבי קרקע הכירה והתנור ומתפשט שם עד ששעשה דק מאוד אחר האפייה והיא נקראת סריחא אין עליה הורת לחם כלל לענין חלה ואין מברכין עליה בהמ"ז ומעין ג' אפי' קבע כעודה עליה. וכן אם שפר מעט מזלינה רכה יותר מדאי לתוך מחבת רחבה ומתפשטת שם על שולי המחבת ושעשה דק מאוד גם אחר האפייה (שקרוין בלינעם) אין קביעות מועלת בהן כמו בסריחא. וי"מ ואומרים שסריחא מברכין עליה המזויה ובהמ"ז כשיעור קביעות כעודה כמו בטרופקין ויש לחוש לדבריהם שלא לאכול שיעור קביעות כעודה כ"א שיבדק המזויה על לחם גמור החלה. ויש מחמירים עוד לפ"י לומר שלא נתנו חממים שיעור קביעות כעודה לבדק המזויה וברכת המזון בטרופקין אלא כשזלילת העיסה רכה יותר מדאי אבל כשאכילה רכה יותר מדאי אף שא"ל לנגלה בידיים אלא טורפן בכף צקערה ואפוא בתנור או במחבת בלי משקה ושעשה עבה קלת אחר האפייה ולא דק מאוד כי סריחא לחם גמור הוא ומברכין עליו המזויה ובהמ"ז בכוית. וכן מה שנתנו שיעור קביעות כעודה בלחמניות הוא בזלינה רכה יותר מדאי או ששעשו ריקקין דקין מאוד אחר האפייה בסריחא ואף אם אין בזלינה רכה יותר מדאי. וטוב לחוש לדבריהם שלא לאכול כי אם בתוך הכעודה : (ז) פת הבאה בכסנין י"מ שהוא עיסה שילושם בחלב או בהמאה או בדבש או בשמן ויין או בשאר מי פירות או צמי ביצים ושומן לפי שאינה עשויה לקביעות כעודה כי רוב צמי אדם כוססין ממנה מעט ואין קובעין כעודה אלא על פת שילושם צמים לבדה ואם עירב עמה מעט מים בלישתה הולכין אחר הרוב. וכן עיסה גמורה שילושם צמים שטירב בה תבלין בלישתה עד שאין דרך רוב צמי אדם לאכול ממנה הרבה ולקבוע כעודה עליה מפני רצוי התבלין. וי"מ ע"ו ואומרים שמברכין המזויה ובהמ"ז על פת זו כי איש דומה ללחמניות וטרופקין שאין רוב ב"א קובעין כעודה עליהן מחמת שיטו בלישתה לגרישתה שזלינה רכה אינה סופדת הלכ"כ כלחם גמור אלא פת הבאה בכסנין היא פת גמורה ששואה כמין כיס וממלאין אותה קודם אפייתה במיני מתיקה כמו דבש וזיקר או שקדים ואגוזים וכיוצא. בהם משאר מיני פירות או תבלין והמילוי הוא בעיקר כי פיקר עשוייה אינה למחן ולהשביע אלא לעדון ותענוג ומזון העיסה הוא ספל וזהו רצוי לבדק על המילוי ולפסור העיסה אלא לפי שהעיסה היא מחמשת המינים שהם מקראים מזון אינה נעשית ספלה אל המילוי כשמתכוין לאכילתה ג"כ כמו שיחזר (בס"ז) ולכן די לבדק עליה בהמ"ז ועל המחיה אבל לא המזויה ובהמ"ז עד שאכל שיעור קביעות כעודה (שאו העיסה הוא עיקר שסופדת הלכ) ואין בכלל זה עיסה הממולאת בשומשמן ששוכין צפורים במדינות אלו שאין עיקר פשייתם לעדון ותענוג אלא למזון ולהשביע : (ח) כד"ל כשהמילוי הוא ממין מתיקה או מיני פירות הנאכלין לעדון ותענוג ולא למזון ולהשביע וגם אין דרך רוב העולם ללפת בהם הפת אבל אם המילוי הוא מנשר ודגים או גבינה שהם מיני לפתן המשביע או אפי' מיני ירקות שאין משביעין ומלפתין בהם הפת או אפי' איש לפתן כלל אלא שהוא מדברים הנאכלים למזון ולהשביע עדין לקבוע כעודה עליהם אין המילוי מזויה הפת מתורת לחם גמור ומברכין עליה המזויה ובהמ"ז בכדת אף אם עיקר כוונתו באכילת פת זו בשביל המילוי שנתוכה והסת ספלה בכונתו ורמו הסומד לחם גמור ועיקר כוונתו על הלפתן או על שארי דברים הנאכלים

סדר ברכת הנהנין

מחמת הסעודה ואוכל הפת בתורת ספלה להלפתן וס"ד שמנך המזיף ובהמ"ז בזיית (ס) ואסמן
הלכה בעיסה שילתסה בהלב וכיוצא בו משאר משקין או מי פירות חוץ ממים מן הדיון יש לסמוך
על סברא הראשונה שד"ם הלך אחר המיקל אך בעל נפש יחמיר לפתו שלא לאכול בלא נס"מ
והמזיף על לחם אחר תחילה רק בנילשה בדבש יש להקל אם הקמח מעט והדבש הוא הרוב .
והסקר לפדון והעטונ המחיקות כמו שסבגין במדינות אלו (שקורין לעקוד) אלא שהקמח נחשב
עיקר מחמת שהוא מין מאן וגם מכשיר החערובות לאכילה כמו שיחבאר (צפ"ג): (י) כל מיני
לחמים אלו שנרכתם במ"מ הם בלא על השולתן בתוך הסעודה שלא מחמת הסעודה דהייט שלא
לאכול לשם מזון ולהשביע אלא לעדון והעטונ בלבד או בסוף הסעודה לקיטוח להקל מביד המאכל
אין נפטרים בברכת המזיף שעל הפת וצריך לברך עליהם במ"מ אבל לא לאחריהם מעין ג' לפי
שנפטרים בבהמ"ז חוץ מפת שילתסה בהלב וכיוצא בו שאין לברך עליהם במ"מ בתוך הסעודה או
בסופה בכל עתין אחר ש"א שנרכתם המזיף כלהם גמור ונפטרת כבר בברכת המזיף ספק ברכות
להקל ואלו מלחמים אלו תוך הסעודה למזון ולהשביע ואפילו מיני עיסה הממולאים בפירות
א"י לברך אפי' על הפירות לפי שהם נחשבים כספלה אל העיסה ונפטרים עמה בברכת הפת :
(יא) וכן מיני עיסה שבלילתן רכה וטמנו במשקה נפטרים בברכת הפת כשאוכלים למזון כמו שנפטרים
כל מעשה קדירה אבל אם אוכלין לקטת או לחטונג צריך לברך כמו בלחמניות וכיוצא בהם ואלו
אוכלין שלא בתוך הסעודה מברך לפניהם במ"מ ולאחריהם מעין ג' ואפילו שבע מהם ואפילו אכל
שיעור שאחרים קובעין עליו סעודה וגם הוא קבע כעודתו אליהם לבדם לפי שמכח שמתחלה היתה
בלינה רכה ואח"כ נטמנו במשקה אין עליהם תורת לחם כלל לד"ם ומעט שמן שמשחין המהמה
שלא תשרף העיסה אינה נקראת משקה : (יב) אבל עיסה שבליתה עבה כעיסת לחם גמור המהמלגלת
בידים וטמנה במהמה בשמן או שאר משקין ושומן י"א שאין הסיגון במהמה מזיף מתורת לחם גמור
הואיל ומשקה שבמהמה הוא דבר מועט והעיסה היתה בליתה עבה החלה וה"ז כאילו נאסית בתער
ומברכין עליה המזיף ובהמ"ז בזיית וי"א ואומרים שדין כעין כדון הבישול וכמו שיחבאר וכן
עיקר. ומ"מ אם אוכל כדי שביעה שהיא ספק של תורה (ואף שמיני הברכות הוא מד"מ מ"מ
מאחר שמרע"ט תיקן ברכת הון בברכה בפ"ע לפתוח בברוך ולהתוס בברוך ראו להחמיר בספקיה
כעין ספק של תורה) יש להחמיר שלא לאכול כי אם בתוך הסעודה של לחם גמור ואפילו היא
ממולאת כל שאינה ממולאת בפירות וכיוצא בהם אלא בגבינה ומסוננת בחמאה (שקורין פלאדון)
או בבשר ומסוננת בשומן אבל הקובע סעודה על מיני סיגון לבדה אין לברך המזיף ובהמ"ז לפי סברא
האחרונה כ"א במ"מ ומעין ג' וכל זה בסיגון אבל עיסה שנתבשלה בקדירה אין עליה תורת לחם
כלל גם לבשר הראשונה ומברכין עליה במ"מ ומעין ג' לשלם אפי' בקדירות סעודה ואפי' הן החיבות
גדולות שקורין (קיידיליך או קרעפליך) אך אם חזר ואפאה בתער או במהמה בני משקה חזר וירד
עליו תורת לחם גמור ואפי' הן החיבות קטנות מכזית ומברכין עליה המזיף ובהמ"ז בזיית ולפי
סברא הראשונה שסביגון במשק משקה דינו כאפיייה ה"ה אם חזר וטמנה במהמה במשקה מעט ולכן
מיני עיסה ממולאים בגבינה (שקורין קרעפליך) שמבשלין אותו במדינתו ואח"כ מסונן בחמאה
במהמה או אפילו בקדירה אלא שהחמאה הוא דבר מועט לפי ערך רבוי העיסה והגבינה אין לאכול
מהם כדי שביעה כ"א בתוך הסעודה לחוש לסברא הראשונה אבל אם חשימים לתוך הקדירה שחשניס
בתוכה הרבה שומן כפ"ע החלב (שקורין סמעטיעט) ה"ז כמין בישול גמור ומברך במ"מ ומעין ג'
לשלם וכן אם טמנה באלפס או קדירה בחמאה הרבה כמין בישול במים אפי"ס שאח"כ סיק מזה
החמאה : (יג) וכל זה בעיסה שנתבשלה קודם אפיייה אבל לחם אפיו שנתבשל בקדירה אין הכישר
מזיף מתורת לחם גמור לענין ברכה שלא לברך עליו המזיף ובהמ"ז בזיית אלא"כ מחמה הלחם
בבישול עד שלא נשאר נפרסות כזית בכל אחד כי כל פרוסה ששאר בה כזית לא נתבשלה עדיין
מתורת לחם לענין ברכה אפילו אין בה תואר לחם כלל מחמת רוב הבישול ואם לא יסאר בה כזית
נתבשלה מתורת לחם לגמרי ואפי' נראה שיש עליה תואר לחם איש חסוד תואר ומברכים עליה במ"מ
ומעין ג' לשלם אפי' קבע סעודה על פרוסת הרבה שנמחה בבישול ולא נשאר כזית בכל א' . וי"א
שאפילו לא נמחו בבישול אלא שמתחלה קודם הבישול פירר הפת בפרוסות קטנות פחותות מכזית
כמו שטובין לטעות במזה נפסק אפי' נראה שיש עליהן תואר לחם לא נחשב תואר ואפילו חזר
והדבק ע"י הבישול ונעשו כזית וספק ברכות להקל ומ"מ כל בעל נפש יחמיר לפתו שלא לאכול
מזה כדי שביעה אם יש עליהן תואר לחם כי אם שיברך המזיף על כזית לחם גמור החלה ונטיעין
יש להחמיר בכל עתין : (יד) וכל זה שנתבשל בכלי ראשון אבל לוי שני איש מבשל ולטיק אם

מן

סדר ברכת הנהנין

קמז

מן לתוס פירורי לחם אפילו פתותין מכיז מברך עליהם המוציא לאחריהם בהמ"א נכזית והוא אלא
 שהו נחשו כ"כ עד שנשחח והלך הארץ הלחם האפוי מהם אלא עדיין זכרים שהם לחם אפוי בלא
 עיסה. ועירו מ"כ"ר הוא ספק אם נדון ככ"ר או ככלי שני ולכן אין לאכול פירורין פתותין מכיז
 שבקמרה שעירה עליהם מכלי ראשון כי אם בתוך הסעודה אם יש עליהם תאר לחם אבל אם שם
 עד שנמות קצת הלך מהם תאר לחם האפוי ואפי' פירורין פתותין מכיז ששחרו בלונגין זמן מרוב
 ומתו קצת עד שהלך מהם תאר הלחם ונראהם כפרורי עיסה מברך עליהן במ"מ ומעין ג' אפילו
 בקביעות סעודה וכל שהמים מתלננים מהמת מחוי הפרורים כבר הלך מהם תאר הלחם וכן הדין
 בחתיכות פת שנתייבשו בתור (שקורין פענן) ושארין אותו בשכר זונן ופירורי לחם העומדים בעינים
 אפי' הוא פירור דק בקמח שאין נראה בו תואר לחם לעין אפ"כ מראהו עמד בו ולא נתבטל מתורת
 לחם ומברכין עליו המוציא: (פו) פרורי לחם פתותים מכיז שחנרם ודנקס יחד פ"י דבש או חלב
 או מרק אם פ"י זה נמותו קצת ונעשו כעיסה ואין עליהם תאר לחם אפוי מברך במ"מ ומעין ג'
 לעולם מאחר שמתחלה לא היה כזית בכל פירור לבדו ולכן מה שנוהגים בספק לכתות המות
 לפירורין דקין מאוד וחוזרו וגובלן אותו במים חמין ובשומן ומי צ"ע ועי"ו נמותו קצת ונעשו
 כעיסה כשלישן וששין אותן כעגולים (שקורין קיייליך או הרעמולך) ואין עליהם תאר לחם אפי'
 מברך עליהם במ"מ ומעין ג' לעולם ואפילו לא נתבטל אפי"כ בקדירה אלא פננס במקרה להאמרים
 שפיגון אינו כאפיה וכן עיקר כמו שנתבאר למעלה ואם לא הלך מן תאר הלחם בלישתן ובשלים
 בקדירה והלך מהן מחמת הבישול אע"פ שיש בכל אחד כזית יותר מברך עליהם במ"מ ומעין ג'
 לעולם ולא אמרו שכזית לחם אפוי אינו מתבטל מתורת לחם בבישול אפילו אין בו תאר לחם אלא
 בכזית ראשון הנשאר קיים משעת האפיה אבל לא בנתפרר וחזר ומתחבר בלישה ואם לא הלך
 מהם תאר הלחם בבישול יש להחמיר שלא לאכול כדי שביעה כ"א בתוך הסעודה. ובפיגון יש להחמיר
 בכל ענין כמו שנתבאר למעלה:

פרק ג הערבות שני מינין שהן מעורבין יחד ואין ברכותיהם שוות אם הא' הוא עיקר והשני אין

תענין בו כ"א לתקו ולהכשירו הרי העיקר פוסק את הפסל בברכתו בין מברכה ראשונה
 בין מברכה אחרונה ואם שיהם עיקר אם אחד מהם הוא הרוב הרי זה נחשב עיקר והמיעוט נחשב פסל
 ובסל לגבי הרוב: (ג) מין דגן הואיל ונקרא מוזן הוא חשוב עיקר לעולם שאפי' רוב התבטל דבש
 או מינים אחרים ומיעוטו מאחד מחמשת המינין אפילו עיקרו מחמת הדבש או מינים אחרים והדגן
 אינו אלא להטעמו ולהכשיר הוא נעשה עיקר ומברך עליו במ"מ וזכרה אחת מעין ג' והוא שיש
 ממשות הדגן כמה שאוכל אבל אם אין בו אלא טעמו בלבד אינו מברך במ"מ וי"א שאין לברך
 לאחריו מעין ג' על הערבות ה' מיני דגן אפי"כ יש בתערובות כזית דגן בכדי אכילת פרסוים לחם
 לדבריהם לאכול עוד כזית שברכתו האחרונה היא על הממיה בודאי ועוד כזית שברכתו היא גז"ר
 בודאי כמו שנתבאר למעלה (ס"א): (ג) גד"א שהדגן מועט נחשב עיקר כשעתהין אוחו ליתן פעם
 בתערובות אבל אם אין נותנים אותו אלא כדי לנבוע את התבטול או כדי לדבק ולהקפוחו (שייחא עב
 קצת) הרי הוא פסל לתבטול: (ד) גד"א שאין מחכונין כלל לאכילת הדגן אבל אם מתכוונין ג"כ
 לאכילתו אף שאינה עיקר אלא עיקר הטובה לאכילת שאר המינים כגון מיני מתיקה מקמח נילוש
 בדבש (שקורין לעקוד) והדבש הוא הרוב והעיקר באכילה זו לעדון ותענוג מהמתיקות ואכילת הקמח
 אינו עיקר כ"כ אפי"כ נחשב הקמח עיקר לברך עליו במ"מ ומעין ג' אבל לא לברך עליו המוציא
 ובהמ"ו הואיל והוא פסל ולא עיקר עשייתה ואפייחה הא"כ אבל כשיעור קביעות סעודה כמו שנתבאר (בפ"ב):
 (ה) וכל מיני מתיקה הנעשים לעדון ותענוג מכלילת קמח דגן מעט עם לוקר וקמח שקדים הרבה
 אע"פ שבלישתה עבה ונאפית בתור כלחם גמור מברך במ"מ ומעין ג' אפי"כ בקביעות סעודה:
 (ו) אבל פת הנעשית מתערובות קמח דגן בקמח קטניות מאחר שנעשית לקביעות סעודה ממש הדגן
 עיקר ומברכין עליה המוציא לעולם ואפי' אם קמח הדגן הוא מועט פחות מכזית בכדי אכילת פרס
 שברכה ראשונה אין לה שיעור אפי' על כל שהוא (כמו שנתבאר בפ"ח) יא"ל לחם גמור שנאפה
 לבדו בלי מיניו שאוכלו עם מאכל אחר ביחד אף אם המאכל עיקר ורוב אפי"כ הלחם נחשב עיקר
 ומברך המוציא אפי"כ אינו תאג ומתכוין כלל ליהנות מאכילתו כמו שנתבאר לפנינו: (ז) ועיסה שיש
 בה מיניו בשכר ודגים ונכניה ופירות וכיוצא בהם נעשה המיניו ספילה לעיסה ונפטר בברכת העיסה
 בין שברכתה המוציא בין שברכתה במ"מ וע"ד שנתבאר למעלה (בפ"ב) אפילו אוכל אפי"כ המיניו

סדר ברכת הנהנין

לברך ואפי' אם המיני רב מאוד ועיקר הכוונה בעיסה זו לאכילת המיני מאחר שמתכין ותאזני ג' לאכילת העיסה ואין צריך להחמיר ליקח קצת המיני מן העיסה ולברך עליו כי הוא ברכה לבטלה כיון שבירך על העיקר א"צ לחזור ולברך על הספל אבל אם אינו אוכל אלא המיני לברך בלא פת עברך עליו ברכה הראויה לו שהכל או בפה"א או בפה"ע : (ח) ולא זו בלבד אמרו אלא כל דבר שהוא עיקר ועמו ספלה מברך על העיקר ופוסט את הספלה אפי' אין מאכלים משורבים זמ"ל כלל אלא שאוכל עיסה יחד ועיקר האכילה הוא מין אחד והשני אינו בא אלא מחמת הראשון שאם לא היה אוכל הראשון לא היה אוכל השני עתה הרי השני נפטר בזכות הראשון ואפי' הוא לחם שהוא חשוב מכל המינין כגון מי שהפך לאכול דג מלוח וכדי שלא יזיקו צנורו אוכל עמו פת הרי היא ספלה לברך והפסדה בזכותו . והוא שאיני רעב ואינו תאב כלל לאכילת הפת ולא היה אוכלה כלל אם לא המיני אבל אם הוא תאב גם לאכילת פת אע"פ שאוכלה עם המיני אינה ספלה אליו אפי' אם הוא תאב להמיני יותר מ"ל עליו המיני ופוסט את המיני הואיל והוא מהדברים שדרכם לברך מחמת הסעודה שהם נפטרים לשלום בזכות הפת אף כשאין בזה מחמתו : (ט) וכן מי שאוכל לפני הסעודה פת שריוה בין שרף אע"פ שעיקר כוונתו בזה על היין שרף אלא שמפני שהוא חזק וקשה לו לשתות לברך שורה זו פת ואוכלה אע"פ כיון שהוא לפני הסעודה מן הסתם כוונתו ג"כ לסעד בלבד ולפיכך מ"ל המיני ופוסט את היי"ש הבלוע בו וכן פת הבאה בביסקין (ע"ד שכתבאר למעלה בפ"ג) אם שורה אותה בין או יי"ש ואתר משקים א"צ לברך על השקה הבלוע בה ולא על משקה שעל גבה כגון שמעבל בדבש ואוכל אבל אם כוונתו על היי"ש לברך אלא מפני שהוא חזק וקשה עליו לשתות לברך הוא שורה בו פת ואינו תאב לו כלל כגון שהוא אחר הסעודה צריך לברך עליו שהכל : (י) ואפי' אם מתכין ומתאווה לטעם פת השרויה במשקה אלא שאינו עושה לאכילה אלא לשתיה כגון שמפטר לחם דק דק ומתן לתוך שכר חם כדי שיתן בו טעם כיון שאין בלחם ממעות ודבר חשוב השכר עיקר : (יא) וכל זה בפת או מאכל אחר שאוכל עם המלוח או עם היי"ש ביחד אבל מה שאוכל אחר לברך עליו תחילה ושרף אחר"כ שגם באכילה זו הוא ספל כגון מי שאוכל פת למתק השתיה ששתה כבר הרי הפת ספלה למשקה וא"צ לברך עליו : (יב) וכל פת שהיא ספלה לענין ברכה היא ספלה גם כן לענין נטילת ידים וא"צ לטוול ידיו ומכל מקום יש לזכר שלא לאכול כ"א פחות מכזיבה . אך טוב למנוע מלאכול פת למתק השתיה כי מי יוכל לכבוחין אם אוכלה למיתוק או למיניו הכרם שאז צריך לברך עליו המיני : (יג) בד"א כשרוצה לאכול למתק השתיה ששתה כבר אבל אם רוצה לאכול בצביל השתייה לפני השתיה כגון הרוצה לשתות בבוקר ורוצה לאכול מעט כדי שלא ישחה אליה ריקנא אע"פ שהאכילה זו היא לורך השתייה וספלה אליה צריך לברך עליו ברכה המיוחדת לה כדי שלא יהיה מהעוה"ז בלא ברכה ואם אוכל מעט פת תחלה צריך לטוול ידיו כהלכה : (יד) ומדת חסידות אפי' באוכל למתק השתייה ששתה כבר לטעום תחלה ממנו מעט כדי לברך לפניו ברכה המיוחדת לו אם אינה של"כ קודם שיברך על המשקה של"כ כדי להרבות בזכויות כי לשלום ירבה אדם בזכויות הנכריות ומעט בשאינם לריעות וזו היא ברכה הנכונה שהרי היא מיוחדת להספל ולא ברכה העיקר ולא לזו למעט אלא כשיטול לפסור שני דברים בברכה אחת המיוחדת לשניהם : (טו) בד"א כשאין העיקר חביב יותר מהספל אבל אם העיקר חביב עליו יותר מהספל צריך לברך עליו תחלה ופוסט את הספל ואפי' אם ברכת העיקר היא שהכל וברכת הספל היא בפה"ע או בפה"א שכן קודמים לברכה שהכל (כמו שכתבאר בפ"י) כיון שלא היה אוכל כלל אם לא העיקר ואפילו אם עשיו בשאובל הספל עם העיקר הספל חביב עליו יותר אלא שכשאובל לברך אינו חביב עליו כעו העיקר אין לברך עליו כלל וי"ח בזה ויש לסמוך עליהם בשבת וי"ט כדי להשלים מנין מאה ברטות : (טז) לשלם אין הספל נפטר בזכות העיקר ואפי' אם ב' מינים שזכותיהן שוות אלא ששהיה הספל לפניו או שהיתה דעתו עליו בזיכור נשעה שבירך על העיקר אבל אם אחר הברכה הביאו לפניו ולא היתה דעתו עליו נענין שאם לא היתה ספלה היה צריך להעזר ולברך (וע"ד שכתבאר בפ"ט) אין ספלות מועלת כלום לשמרו בזכות העיקר לא מברכה ראשונה אע"פ שזכותיהם שוות ולא מברכה האחרונה כשאין זכותיהם האחרונות שוות אלא"כ קבע עליו על העיקר והוא דבר שקביעות מועלת בו מפני שדרס בכך כגון פת ויין וכן שכר ודבש במדינת אלו . ומ"מ מי שאוכל פת או מאכל אחר למתק השתיה ודרטו בכך ברוח השעמים הרי זה כאילו היתה דעתו עליו : (יז) וכל ספלה האכלה אחר אכילת העיקר אינה נפטרת בזכות אלא"כ אוכלה במקום שאוכל העיקר ולא עיסה מקומו נתיים מחדד לחוד אלא"כ היא ספלה לדבר המענין ברכה לאחריו במקומו (שיכתבאר בפ"ט) או שקבע עליו על העיקר וע"ד שכתבאר בפ"ט כל פרוי דין זה :

סדר ברכת הנהנין

קיז

פרק ד דברים הנאים בתוך הסעודה אם הם דברים הנאים מחמת הסעודה דהיינו שדרך לקנות סעודה עליהם ואין דרכם (כל כך) לאכול כל היום אלא בשעת הסעודה לנד בין ללפת בהם את הפת כגון בשר ודגים ונבניה וירקות וביצים ומיני מלוחים בין למזון ולהשביע כגון כרוב וחרדון וד"ש וכל המשה קדרה שאין בלין ללפת הפת אלא למזון ולהגשיל א"ל ברכה לפניהם אפי' אוכלם בלא פת ובכרז המוציא שנידך על הפת שהוא עיקר הסעודה שפירתה ולא לאחריהם שברכת המזון שפירתה: (ב) ואם הם דברים שאין בהם מחמת הסעודה דהיינו שאין דרך לקבוע סעודה עליהם ולא ללפת ולא להשביע אלא דרכם לאכלם כל היום אפי' שלא בשעת הסעודה עון כל מיני פירות וכיוצא בהם בין חייב בין מבושלים ואפי' נחשלו עם בשר אם אוכל אותם בלא פת שמיני ברכה לפניהם אפי' אוכלם בנמך הסעודה כדי לעכל המאכל או לקטוע להקל מכוונת המאכל. אבל אין פשוטין ברכה לאחריהם אפי' אוכלם באמנע הסעודה לא לעכל ולא לקטוע אלא לתענוג בלבד. ויש מסתפקים בפירות מבושלים כשהאכלה למזון והגשיל אם לנרדך לפניהם ולכן יש לאכול מהן מעט קודם הסעודה ולנרדך עליהם אבל אם אוכל מהם מעט תוך הסעודה או בסופה לקטוע או לתענוג צריך לנרדך לפניהם לד"ה: (ג) ואפי' אם אוכל מהם מעט עם פת ורובה לאכול נ"כ בלא פת צריך לנרדך לפניהם. בד"ה כשהביאו הפירות לקטוע ולהענוג אבל אם הביאו אותם ללפת בהם את הפת נ"כ א"ל לנרדך לפניהם אם אוכל מהם תחלה עם פת ודעתו לאכול מהם עוד עם פת אע"פ שבנתיים אוכל בלא פת ויף אם אח"כ נמלך שלא ללפת בהם בסוף אין צדק כלום כיון שבשעה שאוכל כוונתו ללפת בהם עדיין וסוב לנהוג לאכול מהם תחלה בלא פת ולנרדך ואח"כ יאכל בין עם פת בין בלא פת: (ד) וכ"ו כשקבע לפתן סעודתו על דבר אחד ובאמנע הסעודה הביאו לו פירות אבל אם קבע לפתן סעודתו על הפירות א"ל לנרדך לפניהם אע"פ שאוכל מהם בתחלה אכילתו בלא פת וי"ח ולכן טוב שאוכל תחלה מעט עם פת וזו אף אם אוכל מהם בלא פת א"ל לנרדך אפי' אין דעתו לאכול עוד פת: (ה) וכל מקום שאין הפירות נספרים בברכת הפת צריך לנרדך עליהם אפי' היו לפניו בשעה שנידך המוציא ונתכוון לפיכך וכל מקום שהם נספרים נספרים אפי' לא היו לפניו בשעה שנידך המוציא ולא היה דעתו בפירות עליהם כי מן הסתם דעתו על כל מה שיביאו לפניו כיון שקובע עלמנו לאכילה: (ו) אבל אם ידוע שלא היה דעתו ע"ל לל עגן שלאחר ברכת המוציא שלחו לו דורון מבית אחרים שאינו סומך עליהם ולא היה דעתו על הדורון אינו נפטר בברכת הפת אפי' הוא דבר שדרכו ללפת בו את הפת ומלפת בו הפת. ועכשו אין העולם נזהרים בזה במדינות אלו מפני שבינינו הוא דבר מלוי שאחד שולח לחבירו דורון בסעודה אפי' מבית אחרים: (ז) ומיני או שאר משקין אין לנרדך עליהם בתוך הסעודה ואפי' שוחה ללמלא ולא לשרות המאכל שבמעיו לפי שא"ל לאכילה בלא שחיה ואפי' היה אמר קודם סעודה כיון שאז לא דאג לשחות כדי שלא יזיק לו המים ומלא כי שחייית המים בסבת הפת הוא ומאחר שקבע סעודתו על הפת הרי ברכת הפת שפירתה (משא"כ) כשאוכל מעט פת שלא יזיק לו המים (כמ"ש בס"ג) ואפי' משקין ששותין אותן שלא ללמלא כגון עכר ומי דבש אין לנרדך עליהם בתוך הסעודה כי אין דרכם לשחותם קודם הסעודה אלא לאחריה לפיכך כשנאים בתוך הסעודה הרי הם ספלים לסעודה ונס אם אוכל איזה דבר למחק השחיה ה"ו ספל למשקה והמשקה ללחם ונפסרים בברכת הלחם: (ח) אבל יין אע"פ שאג לשחות בתוך הסעודה מנרדך עליו אע"פ ששותה לשרות האכילה שבמעיו שמפני שישותהו שמקדש ומבדילים ע"ל קבוע לו ברכה אף בתוך הסעודה. אבל אינו מנרדך לאחריו שנפטר בנתיים"ו ואם שחה יין לפני הסעודה אפי' קודם שקבע עלמנו לסעודה א"ל לנרדך על היין שנתוך הסעודה אלא"כ לא היה בדעתו לל לשחות יין בתוך הסעודה ואח"כ נמלך: (ט) בד"ה כשנרדך בלוחו חדר שסועד בו ולא יאל ממקומו בנתיים אבל אם סועד בחדר אחר או שיאל ממקומו בנתיים צריך לחזור ולנרדך אלא"כ שחה כשישור רביעית שסעון ברכה אחרונה וכל זמן שלא בירך י"א שאין שיטי מקום חשוב הפסק (כחשי"ת בס"ג) בד"ה בסוס אבל אם היה דעתו בפירות לפסור היין שנתוך הסעודה אפי' סועד בחדר אחר אינו צריך לחזור ולנרדך אם היו שני החדרים בבית אחד: (י) וי"ש שנתוך הסעודה אם שוחה כדי לשורר הלחם המאכל הרי הוא ספל לסעודה ואין צריך לנרדך עליו ואם שוחה כדי לחמם האלממכא לעכל המאכל צריך לנרדך עליו אלא"כ בירך עליו או על שאר משקה לפני הסעודה. בד"ה במדינות שאין דרכם לשחות תוך הסעודה אלא בשאר כל היום לחמם הלז ודעו כדון פירות יאכל במדינות אלו שרגילים לשחות תוך הסעודה א"ל לנרדך עליו: (יא) וכל משקין שוחה לפני הסעודה אינו פוטר דברים שנתוך הסעודה או אחר הסעודה אע"פ שנדעתו לשחות

סדר ברכת הנהנין

לשתות גם כן בתוך הסעודה צריך לברך אחריו אם שחה כשיעור חוץ מן היין לפי שנה לפחות
 בני מעיים להמשיך האדם לחיות האכילה ימנעל הסעודה הוא ויפטר בנהמ"ז לפיכך א"ל לברך
 אחריו קודם הסעודה ואפי' אין בדעתו כלל לשתות יין בתוך הסעודה וה"ה ל"ט : (ג) וכן מי
 שמקדש על היין הואיל ואין קידוש אלא במקום סעודה מכלל הסעודה הוא ואין צריך לברך אחריו
 אבל המנדיל על היין ולא היה בדעתו כלל לשתות יין בתוך הסעודה צריך לברך אחריו הואיל
 ואינו מתכוין לפחות תאמת המאכל אלא למנוח בלבד ואפי' שחה ולא צריך לפני הסעודה וזכר
 בתוך הסעודה קודם ברכת המזון (אבל לאחר בנהמ"ז לא יברך בנהמ"ז פטרת על היין בדיעבד
 כמו שנחבאר בפ"א) בד"א שאין לו כוס לנהמ"ז אבל אם דעתו לברך בנהמ"ז על הכוס אין צריך
 לברך אחריו לפני הסעודה כיפטר בברכה אחרונה שמברך על הכוס של בנהמ"ז : (ג) וכן מי שאוכל
 לפני הסעודה פטרפאות כמו מיני מתיקה או מיני פירות לפחות בני מעיים ולגרר ולהמשיך הלז
 לאכילה אע"פ שאין לו פטרפאות אחר הסעודה לפוטרו א"ל לברך אחרים לפני הסעודה כיפטרין
 בנהמ"ז כמו יין (לשתיה) שלפי הסעודה. אבל אם אוכל להעטו בלבד ולא לגרר ולהמשיך הלז
 לסעודה צריך לברך לאחרים ואינן נפטרים בנהמ"ז כמו יין של הדלה וכמו שנחבאר בפ"א

פרק ה גמר בלבו שלא לאכול או לשתות ואח"כ נמלך וזקק לחזור ולברך בכל מקום חוץ מנסעודה
 שאע"פ שנמר בלבו שלא לאכול עוד אין זה סילוק והיסח הדעת כיון שדרכו של אדם
 להמשיך ולגרר מאכילה לאכילה ופעמים שאדם יושב בסעודה קטנה וממשיך לסעודה גדולה ואין
 נמלך וזקק ברכה בסעודה אח"כ בשעה שצריך המוילא לא היה לו אלא מעט לחם ולא היה יודע
 כלל בשעת הברכה שיהיה לו יותר אח"כ ואח"כ נתנו לו יותר או אפי' אח"כ נמלך וקנה מן הסוף
 עוד לחם אבל אם יש לו לחם בביתו והותך לו החיכה לאכול אוחה ואח"כ רוצה לחתוך עוד אין
 זה נמלך שדרך אדם הוא כן : (ג) וכן שאר מאכלים שידוע שבשעת ברכת המוילא לא היה דעתו
 עליהם כלל ואפי' לחם ושאר דברים שהיה דעתו עליהם אלא שנמר מלאטול ועקר ממקומו והסיה
 דעו מלאטול עוד כשהחזר לסעודתו צריך לחזור ולברך לפי שאין דרכו של אדם להגרר מאכילה
 לאכילה אלא כשיושב במקום קבועת סעודתו ולא כשיולא למקום אחר : (ג) וכל זה באכילה אבל
 בשחיה אם גמר בלבו שלא לשתות עוד ואח"כ נמלך צריך לחזור ולברך ואפילו לא גמר בלבו בפירוש
 אם אמר הו כוס ונברך בנהמ"ז וכן אם אמר בוא ונברך בנהמ"ז הרי זה סילוק והיסח הדעת
 משחיה ואם נמלך לשתות צריך לברך בתחלה אבל אם לחזור לאכילה אוכל בלא ברכה ואם
 מחמת אכילה זו נגרר לו לשתות שותה ג"כ בלא ברכה אבל אם נמלך לחזור לסעודה ונמלך לשתות
 מחמת אכילה ראשונה צריך לברך אבל א"ל ברכה אחרונה וכן אם נמלך לאכול שאר דברים הבאים
 מחמת סעודה אף שאין בדעתו לאכול פת כלל א"ל עליהם ו"א שאין חילוק בין אכילה לשחיה
 שאפי' באכילה ואפי' בסעודה קבע אם הסיה דערו מלאטול עוד ואח"כ נמלך לאטול פת או ש"ד
 בבאים מחמת הסעודה צריך לחזור ולברך וטוב להוש לדבריהם שלא לחזור ולאטול כלל אבל לא
 יחל ויברך משום השם ברכה לנטלה : (ד) אבל אם נמל בידו נברך בנהמ"ז אע"פ שלא נמל
 ידיו וגם לא אמר מתחלה הו כוס ונברך בנהמ"ז הרי זה סילוק והיסח הדעת לגמרי לדי"ה אפי'
 מאכילה וצריך לחזור ולברך לדי"ה וגם ברכה אחרונה צריך לברך על שאר דברים הבאים מחמת
 הסעודה קודם בנהמ"ז שסעודה אחרת היא כיון שסילק דעתו מהפת : (ה) ואם נמל ידיו מים
 אחרונים אע"פ שלא נמל הכוס הרי זה סילוק והיסח הדעת לגמרי וצריך לברך לדברי הכל ואפי'
 בברכה אינו רשאי לאכול ולא לשתות משום הפסק בין מים האחרונים לנהמ"ז אח"כ רוצה לחזור
 וליטול מים האחרונים אח"כ סמוך לנהמ"ז : (ו) וכ"מ שצריך לחזור ולברך המוילא משום היסח
 הדעת צריך לחזור וליטול ידיו כראוי לאכילה פת ומים האחרונים אין עולין לו אפי' נטלן כראוי
 לאכילה פת הויל ולא נהכוין בהם לאכילת פת : (ז) אם נעל הסעודה אמר נברך בנהמ"ז כל
 המסבין אסורים לשתות בלא ברכה והוא ששתקו והסכימו לדבריו אבל אם אחד מהאורחים או מבני
 ביתו אמר כן אף האומר עלמו יכול לחזור ולשתות עם בנהמ"ז מפני שידוע שהין הדבר הלוי בו אלא
 בפני הבית וכיון שבעה"ב לא עשה היסח הדעת אף הוא דעתו סימכת על בעה"ב לשתות עמו :
 (ח) וכן הקוראים בבית בעה"ב לאטול מיני פירות אע"פ שמביאין להם בזה אחר זה אין צריך לברך
 אלא על הראשון ואע"פ שבשעת הברכה לא היו יודעים כמה יביאו להם כיון שדעתן על נעל
 הסעודה שיזמנם אבל אם בא אליהם איש אחר שלא זימטו ואינו קובע עלמו עמהם אלא נכנס

סדר ברכת הנהנין

קיד

אלא לפי שעה וכ"א מהמסובין משיב לו טם או מיני פירות ז"ל על כל א"א אם משיבין לו אחר שכבר בירך על הטם שלפניו ואפי' עדיין לא שחה כלו. ועבדו שהמנהג הוא כן שמוסיפין כוסות הרבה למי שזכרם למחבה הקטנים לשתיה אל"ל אלא על טם כראשון: (ס) אין מברכין שום ברכה אחרונה ואפי' בהמ"ו שכן החורה אלא נעדר שלא נהעכל המזון במעו יבן אין ב' אכילות נפטרין בברכה א' אלא כשלא שיה בניתים שישר שיהעכל המזון במעו אכל אם שיה כ"כ לרך לחזור ולברך וכן הרואה לפסור ב' שתיות בברכה אחת ושה בניתים כשישר עכול. וכמה שישרו כל שאיט רעב מאותה אכילה הראשונה או שאיט זמא משתיה הראשונה:

פרק ו כל האילנות משויולאו פרי אע"פ שהוא קטן מאוד שם פרי עליו ומברכין עליו בברכה הראויה לו דהיינו בורא פרי העץ (חזן מיתים וענבים וחרוצים שים בהם חילוקי דינים ולפי שאינם גדלים במדינותיו לא התיקנס) ובלבד שלא יהא מר או עסוף (כלומר זוי"א"ר) ביותר עד שאיט ראוי לאכילה אפי' ע"י הדחק שאז אין מברכין עליו כלל ואפי' אם מיתקן על ידי האור או ד"א אין שם פרי עליהם כלל ומברכים עליהם ש"ב: (ב) וכן שקדים המרים אין מברכים עליהם כשהם גדולים ואינן ראויין לאכילה אפי' ע"י הדחק אבל אם מיתקן ע"י האור או ד"א מברכין עליהם כפ"ע: (ג) גרעיני הפירות אם הם מחוקים וראוים לאכילה בכלל הפרי הם ושה פרי עליהם ומברכין עליהם כפ"ע ואם הם מרים אינו מברך עליהם כלל ואף אם מיתקן ע"י האור או דבר אחר אינו מברך עליהם אלא ש"ב: (ד) קליפי הפירות כגון קליפי פלמ"ץ המרוקחים אינו מברך עליהם כפ"ע שאינן עיקר הפרי שטעמין האילן בשבילו וי"א שגם קליפי הפירות נחשבים מכלל הפרי עלמנו ומברכין עליהם כפ"ע וספק ברכות להקל בדיעבד אבל לכתחילה מברכין עליהם כפ"א וי"א לד"ה: (ה) מיני פירות גרושים הגדלים ביער כגון זפתים קטנים אגסים קטנים (שקורין בארץ) אע"פ שהם ראוים לאכילה אינן חשובים פרי. מברכין עליהם ש"ב כיון היין בין מבושלים אבל אגוזים הגדלין ביער פירות חשובים הם ומברכין עליהם כפ"ע וכן עשבי הברכה שאינן מרעין הוואיל והם גרושים מלד עלמנו י"א מברכין עליהם זהכל האר"ז"ל היה טהר לברך כפ"א על הגדלים בארץ ובורא פרי העץ על גדלים האילן אפי' הם מינים גרושים כעשבים ודומיהם: (ו) וסימן לידע איזוהו פרי העץ ואיזוהו פרי האדמה בעלים הנמוכים כמיני סנה וכו"א וכו"א. י"א שכל עץ העושה פירות זכנה לשהי' אף אם בחורף כלה כל העץ שלמעלה מהקרקע העיקר וענפים ולא נשאר אלא הארץ בארץ אחר מלמיה העיקר וענפיו ועליו ופירותיו כשהם הטה"ו אילן גמור ומברכין על פירותיו כפ"ע י"א בזה ואומרים שמהאר שכלה כל העיקר בחורף וחזור ולטמח משרשו נקרא פרי האדמה לענין ברכה ויש אומרים שאפי' העיקר נשאר קיים כל החורף רק שענפיו נושרים בחורף וחוזרים ונמחים בקץ מהעיקר ומוציאין עליון ופירות אין פירותיו חשובים לברך עליהם כפ"ע ויש לחוש לדבריהם לכתחילה לברך כפ"א ואם בירך כפ"ע אף על פירות עץ שכלה כל העיקר וענפיו בחורף ולא נשאר אלא האדמה י"א בדיעבד: (ז) וכ"ו כשהחורים וטוחים ענפים מהעיקר והענפים הם מוציאיים עליון ופירות ולא העיקר שהוא קשה אבל מיני עשירי רכין שהעליון והפירות יוצאין מהעיקר עלמנו אינו נקרא אילן כלל לד"ה לענין ברכה כפ"ע (ואף שנקרא אילן לענין ברכת בורא ע"י בשמים על ריחו וכשי"ת כפ"א וכמו שנקרא אילן לענין בלאי הכרם) ואף אם אינו כלה כלל בחורף אלא כל העיקר נשאר קיים כל החורף וחזור ומתחלה ומוציא עליון ופירות כשהם הגדלים באילן גמור אם הם פירות חשובים כגון מין שקורין במדינתנו מאלניע"ם אבל מיני תוחים הגדלים באילן גמור אינם חשובים כגון מין שקורין בפולין יאגדעם השחורים מברך עליהם כפ"ע: (ח) ואותן תוחים אדומים הנמשאים בעשבים בתמוז יש מהם מין הנמשא בחורף ואין בהם אלא שרף בעלמא כגם בחורף החרגים ומוציאין אותן וזורקין אותם מברכים עליהם ש"ב כדון מי פירות שיתבאר כפ"ע: (ט) וכן המוץ המשקה הבלוע לבדו ולא גוף הפרי מכל הפירות חוץ מענבים שהמוץ אפי' היין לבדו הבלוע בחוסם מברך כפ"ע אבל דבש חמרים בין על הבלוע בין על הזב מהם מברך ש"ב לפי שכל משקה היוצא מהפירות אין שם פרי עליו חוץ מהיוצא מהותים וענבים רק שהשמן היוצא מיתים אינו ראוי לאכילה בלי הערובות ואין מברכין עליו כלל בלי הערובות כמ"ש כפ"ע: (י) כל הפירות בין פה"ש בין פה"א חשובים חיון ומבושלים מברכין עליהם בברכה בין חיון בין מבושלים ואפי' אם דרך אכילתם היא כשהם חיון מפני שאין דרך רוב העולם לבשלה לא נשתנה בברכה בשביל שבשלה שמתין שהגיעו לכלל פרי כשהם חיון אין הכיבוד מוטל תורת פרי מהם והוא שלא נשתנו פעמם לגריעתא מחמת הכיבוד שפונס מבושלים

סדר ברכת הנהגין

מנוסלים כמו חין אצל אש הם טובים חין יותר ממנוסלים כיון שפ"ה הניסול נחתו לרישתה
מברכים עליהם שהכל כשהם מנוסלים ואם חזר וטונס בדבש ונשתבחו מנרד נכרה המיוסדת להם
נורא פרי הארמה או כפה"ע ואין לרין לטור אם מתחלה טונס בדבש או בשלם עם בשר ושתבחו
או שלא נערשו עכ"ס מנוסלים חין הרי הדבש או טעם ושומן הבשר ספל אליהם ונפטר בברכה
(רק הבשר שבעין אינו ספל ונרד לנרד עליו ש"ב): (יא) אצל פירות שדרך אכילתם היא לאכלם
מנוסלים מפני שהן טובים מנוסלים יותר מחין אע"פ שהם טובים וראויים לאכילה גם כשהן חין
רק שאין רגילין רוב בני אדם לאכלן חין אלא לנשן תחלה מהמת שהם טובים יותר כשהם
מנוסלים מברכין עליהם כשהן חין ש"ב ולאחר הניסול מברכין נכחתם הראויה להם כגון מוסי
לפתוח שקורין (רינן ומעריין) שדרך אכילתם הוא לאכלם מנוסלים מנרד עליהם כפה"א כשהם
מנוסלים אצל כשהן חין מנרד עליהם שהכל נהיה בדברו: (יב) אצל אש דרך רוב בני אדם
לאכלם גם כשהן חין כמו מיני ירקות וקטניות אפילו טובים מנוסלים יותר מחין מנרד עליהם
כפה"א בין חין בין מנוסלים אפילו מיני ירקות שאין דרך רוב בני אדם לאכלם חין אלא עם
סת או ד"א כגון בללים וכיוצא בהם מנרד עליהם כפה"א כשהן חין אצל בללים מנוסלים מנרד
עליהם שה"ג כיון שמתקלקלין כשמבשלין אותם נפני עומם ואפילו נהבשלו עם בשר ושתבחו לפי
שהבשר או התבשיל שמבשלין הוא העיקר הואיל וניסולם עם בשר ותבשיל הוא כדי שיהיו הם
שעמן בבשר ותבשיל ולא הבשר והתבשיל בהם. (יג) קטניות יבשים כשהן חין מנרד עליהם שהכל
שאיין זו דרך אכילתן אצל בעודם רטובים מנרד כפה"א גם על השרביטין הראוין לאכילה. גד"א
בשל גומה שהם מרעים מיד לאוכלם חין אצל המרעים בשדות דרכם להניחם עד שיחיבבו ולאכלם
מנוסלים לסיק כשהם חין מברכין עליהם שהכל: (יד) אגוז נמור הראוי לאכילה חי שטנו בדבש
אפילו ביטלו במים קודם הטיגון ושתבחו טעמו לנרישתה וברכתו או ש"ב אע"פ כשתחזר וניתקו
גל ידי הטיגון חזר לברכתו שה"ג כפה"ע ואף שתיקון זה הוא ע"י הדבש מ"מ האגוז חשוב עיקר
והדבש ספל אליו לתקנו ולהכשירו וכן בכל מיני פירות מרוקחים בין פירות האילן בין פירות הארץ
ואפילו פירות שאין ראויין לאכילה כלל בלא טיגון בדבש כגון ורדים שקורין (דיויין) וכיוצא בהם
אין הדבש עיקר אלא ספל שהרי אינו בא אלא להכשיר הפרי לאכילה והרי זה כפרי שאין דרכו
להאכל חי אלא מטבול שמברכין עליו ברכתו כפה"ע או כפה"א לפי שעל דעת כן נוסעים אותו
לא ברכת המים שמתבטל בהם והכשירוהו לאכילה ומכל מקום ברכת הורדים כפה"א לפי שהן
פרחים ולא עיקר הפרי: (טו) אצל המטגן אגוז נעודו רך ומר מנרד שהכל לפי שאין נוסעים
האגוז אלא על דעת לאכלו בנמר הפרי ולא קודם לכן שלא להכשירו ולהכירו מהאילן קודם שיגמור
נידולו אצל קליפת הפרי שמטגנה עד שנגשית ראויה לאכילה מנרד כפה"א לפי שעל דעת כן נוסעים
גם כן לאכול הקליפה ע"י טיגון לאחר שיגמר הפרי אלא לפי שכיון שאינה עיקר הפרי ש"ג כן
נוסעים האילן אינו חשוב כ"כ לנרד עליו כפה"ע אלא כפה"א כמו שנתבאר: (טז) עוקצת אש"ס
שנעשה מקיטום המתוקים מברכים עליו שהכל: (יז) גזון מברכין עליו כפה"א אע"פ שסופו להקשות:
(יח) פלסלין בעודם רטובים שהן ראויין לאכילה י"א שמברך עליהם כפה"ע כיון שהם גדלים באילן
וי"א שמברכין עליהם כפה"א הואיל ועיקר נטיעתם הוא ע"ד שיחיבבו ויאכלו רובן שמוקם כתבלין
ואין נאכלים כפ"ע אלא מיעושם לפעמים וספק ברכות להקל בדעינדו אצל לכתחילה יברך כפה"א
לזאת לדברי הכל: (יט) אצל פלסלין יבשים וזנגביל שקורין (אינגער) יבש וכן הלפיר שקורין
(ענגליך) וכל כיוצא באלו שאינם נאכלין בזונס אלא ע"י חערובת און מברכין עליהם כלם כשאיכל
בש"ס שאין זו אכילה של הגאה לנרד עליהם ברכת הנהגין אצל עץ של קמזון שקורין (ימרינד)
דגילים לאכלו בזונס ומברכים עליו כפה"א כי הוא גדל על הארץ כמו קנים: (כ) וכן אגוז (שקריין
משקאש טום) רגילים לאכלו גם כן בזונס ומברכין עליו כפה"ע ומי שיב לו שישלו וטחן המתוקאש
למדו הסכר כדי שיפטר אש אינו נמא ואינו שותה אלא לרפואה המושקאש עיקר והסכר ספל ומנרד
נורא פרי הטין ואם הוא נמא או חלב לשתות הסכר גם בלא רפואה אש"ס שטחן המושקאש לניסול לרפואה
הסכר עיקר ומנרד עליו שהכל ושומר את המושקאש הואיל ונלעית המושקאש הוא ע"י הסכר ונלפדו
לא היה נוטל: (כא) זנגביל נעודו רטוב שהוא ראוי לאכילה מברכין עליו כפה"א ולא כפה"ע לפי
שאינו עיקר הפרי כי הוא שורש תחת הקרקע וכן זנגביל יבש שעשה ממש מרקחת מברכין עליו כפה"א
וכן כפליפלים יבשים שאף שנעשו ראויים לאכילה ע"י הדבש אין הדבש חשוב עיקר אלא פסל שהרי
הוא בא להכשירם ולתקנם וכן בשמים שמוקם ומשורבים עם עוקצת כמו דרגילים לכתום זנגביל יבש

ולפטר

סדר ברכת הנהנין

ק"ט

לשטרט עם זקוקר שקורין (מאגין פולווער) אף שאין ראויים לאכילה כלל בפ"ע אין הטקער השת
 עיקר אלא סתל כיון שהוא באל להכשירם ולהקטם : (כב) בד"א זמני בשמים ותנבין שדרכה להאכל
 פ"י סיגון בדבש או על ידי הערובת זקוקר או ד"א שהן חסובין עיקר כגון זנגביל ופולסלין ואשורן
 וכו' אלא בהם אכל מיני בשמים ותנבין שאין דרכם להאכל אלא כשמתנבין בהם התבשיל וזה התבשיל
 הוא עיקר ואין האכילה נקראת על שם התנבין כלל וכאילו אינן עומדים לאכילה כלל כגון זיסווער
 וכו' אלא זו אין שם פרי עליו ואף אם תיקט והכשירו לאכילה כמות שהוא כמו שרגילין בטלוי' זיסווער
 ואכלין לרפואה אין מברכין עליו אלא שהכל כיון שאין טעמין אותו פ"ד לאכלו כלל אלא ע"ד ליהנו
 בתבשיל ואז"ל אם טעם בדבש או שפירבו עם זקוקר וכן השבת (שקורין עני"ם) והכמון (שקורין
 קימ"ל) הואיל ואין דרכם לאכול אלא ליהנם בתבשיל למעט בלנד לפיכך אף כששלים בפ"ע או אכלם
 חיי' אינו מברך עליהם אלא שני"ב אכל כשזלין זנגביל לרפואה מברכין עליו בפס"א כיון שנטעם
 ראוי לאכילה ע"ז :

פרק ז

על כל דבר שאין גדולו מן הארץ כגון בשר בהמה חיה ועוף דגים והלב זבונה ביצים מים
 ומלח ודבש מברכים שה"כ. וכן כמהין ופטריות (שקורין שוועמליך) אף שגידולם מן הארץ
 שמלחמית הארץ הם גדלים על העצים ועל הכלים כיון שאין יניקתם מן הארץ אלא מן האויר אינם
 נקראים פרי האדמה ומברכין עליהם ש"כ : (ב) וכן כל דבר שנשתנה בלקיול כשהנה ברכות המיוחדת
 לו ומברכים עליו ברכה הטוללת שהיא שהכל כגון הפת העפסה ותבשיל שנשתנה וצורתו והתקלקל מעט
 אכל אם מתקלקל לגמרי עד שאינו ראוי לאכילה כלל אפילו על ידי הדחק אין מברכין עליו כלל וכן
 בפת שעפסה. וכן יין שהחמיץ עד שב"א מנמיים לשתותו מפני חמולתו מברכין עליו ש"כ. ואם
 נעשה חומץ גמור דהייט שהוא חוק כל כך שכשמשליכים אותו על הארץ הוא מנעבט ומעלה רחיצות
 אין מברכין עליו כלל מפני שמוקד ואם עירבו זמנים עד שהוא ראוי לשתיה מברך עליו שהכל :
 (ג) וכן כל מיני פירות ששלים זמנים ועשה מהם משקה ואפילו שר שפירם מברכים עליו שהכל ולא
 זמ"מ הואיל והוא ללול ועומד לשתיה : (ד) יין שריתו חומץ ופעמו יין עדין שם יין עליו ולא נשתנית
 ברכות אכל אם פעמו חומץ אע"פ שריתו יין מברכין עליו שהכל : (ה) יין מבוטל מברכים עליו בורא
 פרי הגפן וכן יין שמערבים בו דבש ופולסלין אע"פ שנשתנה טעם היין ע"י דבש ופולסלין לא נשתנה
 לגרישותו וברכתו בפס"ב : (ו) יין שנעטר בו אחד משאר משקין אם נעטר בו כ"כ עד שנפסד טעם
 היין אין לברך בפס"ג אלא שהכל כיון שבתנה לגרישותו ואם נעטר בו דבר שאינו מופסד טעם
 היין הולכין אחר הרוב ויין שזמנו זמנים אפילו המים הם הרוב מברכים עליו בפס"ג אם הוא יין חזק
 שראוי לשתות ע"י מוינה גדולה כזו ודרך בני אדם לשתותו במקום יין על ידי מוינה כזו שאם לא כן
 בפלה דעתו אלא כל אדם. ואם היין הוא אחד מששה זמנים שיש זמנים ששה פעמים כמותו אין
 מברכין עליו בפס"ג בכל ענין : (ז) אין מברכין על המים שני"ב לפניהם ובנ"ל לאחריהם אלא כשזוה
 גלמאו אכל אם שותה להבליע ליגמרו שחנקתו אינו מברך לא בתהלה ולא בסוף לפי שאין הנאה לאדם
 בשתיית המים אלא בשעה שהוא למא אכל שאר משקים שיש הנאה לגוף בשתייתן ובטעמן לרץ לברך
 עליהן בתהלה ובסוף אע"פ שאינו תאב להם ואינו שותה ברצון אלא מחמת אונס לגמרו שחנקתו :
 (ח) וכן כל האוכלין ומשקין שאדם אוכל ושותה לרפואה אם טעמן טוב והדחק נהנה מהם מברך
 עליהם תהלה וסוף אע"פ שאינו תאב להם כלל ואינו אוכלם אלא מחמת אונס חלו' אכל אם הם רעים
 שאין לו הנאה מהם אע"פ שמתרפא בהם אינו מברך לא בתהלה ולא בסוף (ואם אינם פוידים ולא
 רעים לגמרי יש מי שרז"ל שלשום מברך עליהם שהכל) : (ט) וכן תולה האוכל ביוס"כ או מי שאוכל
 דבר אישור טעמי הכונה כיון שנהנה לרץ לברך תהלה וסוף אע"פ שאינו נהנה ברצון כלל אלא מחמת
 אונס חלו' : (י) דבש שנישלו עם מיני בשמים כחושים כדי לנשמו כמנהג האלכי דרכים הדבש עיקר
 והבשמים עפלים ומברך שהכל שברי הבשמים באים לחקן הדבש להשיטו. אכל מיני ערקחת מפירות
 או עשבים או מיני בשמים מרוקחים דבש אפילו הם כחושים ביוצר ומשורבים בדבש הם חסובים
 עיקר ומברכים עליהם. ברכתם (במ"ש בפ"י) אפילו הוא הרבה מעט דבש במרקחת (שהיא עשירה
 לקיים להכל ממנה מעט מעט לפרקים ולא להכלם הרבה לזמן ולתבשיל לפיכך אין הדבש נחשב עיקר
 אע"פ שהוא הרוב) אכל תבשיל (שהוא עשוי לאכילה) כעשה מזהרובת דבש ומינים אחרים שאינם
 עשוי מיני דגן כגון פירות וקמחית האלכים אחר הרוב ואם הרוב הוא דבש הוא עיקר וסופר את
 הפירות אפילו אינם כחושים ומשורבים עמו אלא עומדים בפניהם בראש כיון שנתבשלו יחד ומשאו
 טעמיל אחד והוא סדן לשאר משקין וכן ממים אע"פ האי הוא עיקר והשמי אינו אלא לחקן ולהכשיר
 אכילה

סדר ברכת הגהנין

אכילת חבירו : (יא) כל הפירות שסחטן להוליא מימיהם אין מימיהם חשובים כמותה לנרד עליהם בפס"ע אלא מנרכים עליהם שה"כ (ולכן מנרכים על המשקה וישיק או מאלניק ש"כ) חוץ מזהים וענבים שהמשקה יהוא מהם כמותם וראוי לנרד עליהם בפס"ע אלא שהיין מפני חשיבתו נורם ברכה לעצמו ברכה מזבחה ופרסית יותר והיא בפס"ע והשמן אינו מנרד עליו כלל כששותה לבדו מפני שהוא מויק לו ואם אוכל עס פת או מערבו בשאר משקין כמו שרגילין ליחט לשכר הפת או המשקין עיקר ומנרד על הפת או על המשקה ושטר את השמן א"כ חושב בנדרות וזוהוה לרשאה מעורב בשאר משקין שאע"פ שהשמן מועט הוא עיקר שמכוין בו לשותתו לרשאה ולכן מנרד עליו בפס"ע יפטר את המשקה שהוא ספל אליו : (יב) כל הפירות אפילו זיתים וענבים שראין או ניסגן במים אע"פ שזכנם טעם הפרי במים אינו מנרד על אותם המים אלא ש"כ אפילו נתייבשו ודרך לאכלם פ"י ביטול מכל מקום אין עיקר נטיעתם ע"ד כן . גד"א בפירות שדרסם להאכל חוין אכל מיני ירקות שדרך אכילתם ע"י ביטול מי ביטולם כמותם שכל דעת כן נועטים אותם לאכול גם מימיהם עמהם או עס פת ולא ילאו מתורת אוכל לגמרי לעיקר מנרכין עליהם ברכת הירקות אף אם בא לשותתם בפס"ע . וי"א שכל הפירות מי ביטולם או שרייתם כמותם ומנרד עליהם בפס"ע אם בא לשותתם בפס"ע כיון שעיקר ביטול המים בשביל הפירות ויש להמשקה טעם הפרי והלכך לכתחלה ינרד על המרק שהכל וי"א לד"ה אכל אם אכל מחלה הפרי וזינרד עליו בפס"ע ואח"כ בא לשותת המרק לא ינרד על המרק שהכל כי שמא נפטר כבר בברכה בפס"ע פ"כ טוב שיחה ד"א תחלה לנרד עליו שהכל : (יג) וכל זה ללא ידי ספק ברכה ראשונה אכל בספק ברכה אחרונה כגון מי שריית או בשול למקום או תאנים או שאר פירות משבטת המינים שנרכתם האחרונה היא מעין ג' וכששותה המרק לבדו יש להסתפק אם ינרד מעין ג' או בנ"ר לא ישהה כשיעור אלא תוך הסעודה או יאכל פרי מו' המינים (כשיעור) וגם ישהה מים (כשיעור) כדי שימסך לנרד מעין ג' וגם בנ"ר : (יד) וכל זה כששרין או ביטגן על דעת לאכלן עם מימיהם שאז תורת מרק עליהם אכל אם שראין או ביטגן לשותת מימיהם לבדם אין שם מרק עליהם אלא שם משקה ולדברי הכל מנרד עליו שה"כ ובנ"ר ולכן מנרכין על מים מנתלים עם עלים (שקרוין סיי"א) או על מי שריית תוחים ותפוחים (שקרוין עס"ל קוואם או יאגדים קוואם) שהכל נהיה בדברו (וכן על שתיית הקאו"י) : (טו) וכן מרק של כל מעשה קדרה מחמתת המיין אין המרק נחשב כחבשיל לנרד עליו בנ"ר אלא מנרד עליו מוונות אם בא לשותתו בפס"ע א"כ ביטול כדי לאכול החבשיל אכל אם עיקר הביטול בשביל המרק לבדו כמו שמבטגין שעורין לחולה לשתות המרק מנרכים עליו שה"כ ומטעם זה מנרכים על שכר שעורים שה"כ ולא במ"מ ואפילו אם אוכל ג"כ החבשיל עם המרק (כגון שעורין חבשיל משעורין או ש"ש שקרוין גרין) וטחנים מים הרבה שאין ראו רק לשורפו (שקרוין זו"ס) אין המרק נפטר בברכה החבשיל שאינו ספל אליו כלל כיון שעיקר הביטול בשביל המרק ומ"מ כדי לעשות עליהם ראו לנרד תחלה על המרק ולשתות ממנו בפס"ע משע ואח"כ ינרד על החבשיל במ"מ שגם החבשיל אינו נעשה ספל אל המרק אע"פ שעיקר הביטול בשבילו לפי שמין דגן הוא חשוב ואינו נעשה ספל להפסיד ברכתו כל שבה ליחן טעם בקדירה : (טז) אכל חבשיל מין דגן שהגרעינים שלימים ועומדים נעינם שנכתו בפס"א הרי המרק כמרק של שאר פירות שאפילו עיקר הביטול בשביל אכילת הפירות אין מנרכין על המרק אלא שה"כ לסבא הראשונה האיל ואין דרך אכילתו על ידי ביטול ואף חמשת מיני דגן אין דרך אכילתם על ידי ביטול כשהם שלימים ועומדים נעינם אלא לעשות מהם פת או חבשיל לאחר שנכתשו או נעחו שמפני זה אין מנרכים עליהם במ"מ מפני חשיבותם אלא לאחר שנכתשו או נעחו שהוא דרך אכילתם (כמ"ש בפס"א) אכל מיני קטניות שדרך אכילתם ע"י ביטול גם בערם שלימים ועומדים נעינם מנרכין על המרק בפס"א לד"ה והוא שאין עיקר הביטול בשביל המרק לבדו אלא אם עיקר הביטול בשביל המרק בין במיני קטניות בין במיני דגן מנרכין עליו שהכל אף אם אוכל ג"כ החבשיל עמו ואינו ספל אליו כלל ואינו נפטר ברכתו . אלא לעשות על נד היותר טוב ראוי לנרד תחלה על המרק ולשתות ממנו משע בפס"ע ואח"כ ינרד על החבשיל אם הוא מין דגן אכל אם הוא ממיני קטניות לא ינרד על החבשיל כלל לפי שהוא ספל אל המרק ונפטר ברכתו כיון שעיקר הביטול בשבילו וכן בפירות שעיקר ביטולם לנרד המרק : (יז) אכל מיני ירקות אף אם נחבשלו לנרד המרק מנרד עליו ברכת הירקות כיון שכל העולם מבטלים אותם לאכילה ואז המרק נכל לגבי החבשיל לא נכתת ברכת המרק בשביל זה שביטולם לנרד מימיהם כי בפס"ע דעתו אלא כל ארס מאח"כ ה' מיני דגן ומיני קטניות שביטולם לנרד מימיהם לא שייך למר בהם כ"כ בטלה דעתו כי הרבה עשין מהם כעין דייסא בלא רחוב וברכה עשין טעם

סדר ברכת הנהנין

קב

פה והרבה אולם קצירות חיון וכן פירות שדרגס להאכל חיון וגם היבשים שאין דרכם להאכל חיון
 רבה שורין אותן לנורך מימיהם כמו שרגילין בנאסים יבשים ובנאמקי עגבים לפיך מנרד עליהם
 ש"כ לר"ה כמו שנתבאר : (יח) מי שריות פירות שנכבשו בהם להתקיים (עון קרו"ם ואונקרי"ם)
 אין מנרדין עליהם אלא שכל לפי סגרא הראשונה אע"פ שנכנס טעם הפרי במים הואיל ולא יכנס
 בהם כדי שיתנו בהם טעם ולא היחה הטובה כלל על המים שיכיו מוכשרים ומטעמים יותר בטעם
 הפרי שיכנס בהם כמו שהטובה הוא בניסול ירקות גם על המים שיהיו מטעמים בטעם הירק שלכך
 נחשבים כמותם אבל לפי סגרא האחרונה כיון שעיקר שריותם הוא בשביל הפירות מנרדין עליהם
 כנרכת הפרי שאורה זו : (יט) וכל זה במרק שנתבשל בו המאכל או שגברה בו עד שנתן בו טעם
 אבל אם לא גברה בו אלא שעירבן לאכלן יחד ונא לשחות בפ"ע לרך לנרד עליו בפ"ע ואם נא לאכלן
 יחד א"ל לנרד עליו כלום אפי"ו הוא יין מפני שהוא ספל למאכל ונפטר בנרכתו ואם עיקר טוונתו
 על המרק והמאכל הוא לתת בו טעם המרק עיקר ואם כוננתו על שיהיה אין הולכים בו אחר הרוב
 אלא מבדל על שיהיה תולה על המאכל ויאכל ממנו מעט ואח"כ ש"כ על המרק ואפי"ו אם המאכל
 הוא מין דגן איש נחשב עיקר לפסור המרק בנרכתו לפי שאף מין דגן עלמו בטעם רך וראוי לשתיה
 כמרק אין מנרדין עליו במ"מ (כמ"ס בפ"א) משא"כ במרק שנתבשל בו המאכל או גברה בו ונתן בו
 טעם שהרי הוא צפול לגבי המאכל ולאכול הוא השוב הואיל ועיקרו בשביל המאכל כמ"ס לסגרא
 האחרונה או שברך המאכל לאכול המרק עמו או עם הפת כמ"ס לסגרא הראשונה : (כ) ואפי"ו
 במרק שנתבשל בו לא נחלקו אלא כשנתבשל בו הפרי לבד בלא בשר אבל אם נתן בשר בקדירה אין
 לנרד על המרק אלא ש"כ אם נא לשותו בפ"ע אפילו במרק של ירקות כי טעם הבשר שנמרק
 השוב עיקר יותר מטעם הירקות או הפרי אבל מרק של הנשיל ממין דגן שמנרדין עליו במ"מ הרי
 טעם הדגן שנמרק השוב עיקר יותר מטעם הבשר שמין דגן השוב מכל המינים (כמ"ס לעיל) :
 (כא) וירקות שנתבשלו בחומץ או במשקה שקרוין בארבע או במשקה אחר חוץ ממים אין מנרדין
 על המרק ברכת הירקות לפי סגרא ראשונה שאין מי ירקות חשונים כמותם אלא מפני שמתבשלים בהם
 עד שיתנו טעם בהם ויאכלום ג"כ ומאחר שיש להחומץ או שאר משקה עוד טעם של עלמו הרי טעם
 זה עיקר ולא אמרו שמרק הירקות כמותם אלא במים שאין להם טעם האלא של עלמן אלא למי שהוא
 נחא אבל לסגרא האחרונה אם עיקר בניסול בשביל הירקות הרי המרק צפול אלנם ונחשב כמותם
 כשנתנו בו טעם אע"פ שיש להם עוד טעם שלהם : (כב) חמרים שמעבס ביד והוליא גרשיניהם וטעה
 מהם עיפה וכן כל כיוצא בהם משאר פירות אע"פ שאין דרכם בכך לא בשתיית ברכתם ומנרד עליהם
 בפס"ע הואיל ולא נשנה הארס לגמרי ואין דומין לחטים שנעשו ברחיים שאף שלא נעשו דק דק
 כקמח גמור אלא יש בהן טעם חטים וראוין לאכילה קלה חיון אע"פ אין מנרדין עליהן בפס"א אלא
 ש"כ וכן כיוצא בהן בשל קטניות אפילו מבושלים שקרוין (גרופי"ן של מלך) לפי שנתנה האר החטים
 לגמרי בעשייתם אע"פ שלא נעשו דק דק כקמח גמור משא"כ בתמרים וכיוצא בהם שנתמעטו עדיין
 האר פרי עליהם אבל אגוז שכתשו ביותר עד שאיטו ניכר במהותו ותוארו וכן שומשמן שעתן היעב
 מנרד עליהם ש"כ הואיל ואין דרכם בכך אבל דבר שדרבו בכך כגון זגביל ובשמים שחוקים ומשורבים
 עם לוקר או מרוקחים בדבש לא בשתיית ברכתם וכן וורדים וכיוצא בהם מפירות שדרך אכילתן הוא
 להחכם דק דק ולתגנם מנרד עליהם ברכתם אפילו כתושים ביותר עד שאין ניכר הארס כלל לפי
 שגם זה הוא דרך אכילתן : (כג) וכן פירות מבושלים או משתנים שנמטו על ידי בניסול כגון גודנדיות
 מסוגים שקרוין (פאוידל"א) ונשתנה מהותם ותארם הואיל ואין זו דרך אכילתם מנרד עליהם ש"כ
 אבל אם לא נמטו לגמרי בניסולם רק שנתרסקו ונתמעטו ועדיין ממזן קיים וניכר מהותם ותארם
 לא בשתיית ברכתם אע"פ שאין זו דרך אכילתם : (כד) ו"א שאפילו פירות שנמטו לגמרי בניסול
 או שנכתשו ביותר עד שאין מהותם ותוארם ניכר כלל לא בשתיית ברכתם בין חיון בין מבושלים אם
 לא נחתו לגרישותם ואע"פ שאין דרך אכילתם בכך ואין דומין לחטים שלא נעשו דק דק כקמח
 גמור אלא יש בהם טעם חטים וממשהם אע"פ מנרדים עליהם ש"כ לפי שהחטים יש להם עליה
 אחר לעשות מהן פה לפיך מאחר שנשהנו מנריותם ע"י שחינה ולא בנישו בשיטי זה למשתמש
 האחרונה שהיא מעלת הפת הרי שטיים זה מוליאן ומורדין מתורת פרי שהיתה עליהם קדם
 שנשתה אבל פירות שאין עשין מהם פה אין שטיים זה שפול ידי כתיסה או מחו בניסול מוליאם
 מתורת פרי אלא אם כן נחתו לגרישותם בטעמים פ"י בניסול כמו שנתבאר (פ"א) אבל מיה
 קטניות הואיל ודרך לעשות מהן פה לפעמים הרי שטיים מנריותם בעשייתם מוליאם מתורת פרי
 יאפילו

סדר ברכת הנהנין

ואפילו פ"י קצת מחינה או כתישה במכתשת כנהוג בדוחן וכיוצא בו ממזי קפדות שעשין פהם דייסא (שקורין קאט"ע מגרוס"ן) אבל לסבא הראשונה אפשר שנכתשה או מחינה מעטם לא שתיית ברכתם ויש לברך על דייסא זו כפי"א מאחר שזו היא דרך אכילתה:

ולענין הלכה ספק ברכות להקל בדיעבד אבל לכתחלה מנרך שהכל לאח לדברי הכל:

פרק ה ברכה אחרונה בין של אוכלין בין של משקין צריכים שיעור שאין מברכין אותה אלא"כ שאכל כשישיר הראוי להיות נקרא אכילה ולא עשימה או שחה כשישיר הראוי להיות שתייה ואין אכילה פחותה מכזית ואין שתייה פחותה מרביעית הלוג שהוא בינה ומחלה בקליפתה אפילו שחה משקה חריף וחוק שדרך כל אדם לשחות ממנו מעט כמו י"ט"ש אין באלה שתייתו חשונה אם אין זה שיעור שתיית כל המשקים שהוא רביעית ויש מספקים בברכה אחרונה של יין אם מברכים אותה על כזית וטוב לומר שלא לשחות אלא פחות מכזית או רביעית אבל בדיעבד שכבר שחה כזית ואין לו כדי רביעית א"כ לברך אחריו: (ב) אבל כחצי זית ופחה מעט וחזר ואכל כחצי זית אם יש מתחלת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה יותר מכדי אכילת פרס (שהוא כחצי ככר של ששה ביצים) אינן מנטרפין זה עם זה ואפילו לא הפסיק כלל באכילתו אלא שחה כ"כ מתחילת אכילת הכזית עד סופו וכל שלא שחה יותר מכדי אכילת פרס מנטרפות שני אכילות להחשב כאחת אפילו אם הוא בענין שהשניה נחשבת כסעודה אחרת לענין ברכה ראשונה כגון ששניה מקומו בינתיים וחצי ככר זה משערים בפת חטים שנאלתה מהר ומיכבד ואוכלו בלפתן ואינו פונה אלה זאלה ואוכלו מהר: (ג) לפיכך קמה של א' מהמשת מיני דגן מעורב עם קמה של מיני קפדות ועשה ממנו פת אע"פ שמברך עליו המזיא שהדגן עיקר אפילו הוא מועט כמו שנבאר (בפ"ג) מ"מ א"טו מנרך לאחריו בהמ"ז א"כ"כ יש בקמה הדגן כזית בכדי אכילת פרס מהתערובות ואלו לר"ך בהמ"ז על כזית מהתערובות וי"א שא"ט מנרך בהמ"ז עד שיאכל כל הפרס ויש לחוש לדגריהם להקל בספק ברכות: (ד) אבל אם התערובת קמה הדגן הוא פחות משיעור זה מנרך המזיא וא"ט מנרך בהמ"ז אפילו אכל הרבה אבל מנרך מעין ג' אפילו לא אכל אלא כזית כיון שיש טעם פת בסוף אף שאין בו ממשות הפת אלא כל שהוא ויש מהמפקים צוה ולכן נכון למטע: שלא לאכול מפת זו כ"א תוך הסעודה: (ה) קמה חטים שעירבו עם קמה אורז מנרך אחריו בהמ"ז פרס"ל שיש בו ממש פת או מעין שלש אם עשה ממנו הנשיל אפילו אין בו כזית בכדי אכילת פרס כל שיש בו טעם דגן לפי שהחטים גוררים את האורז להיות נבולו מעט וחסים: (ו) שיעור צירוף שתייה י"א שהוא בכדי שיעור שתיית רביעית ואם שחה כחצי רביעית בחפזן שלא כדרך שתיית רוב צ"א ופחה מעט וחזר ושחה אם יש מתחלת שתייה ראשונה עד סוף שתייה אחרונה כדי שתיית רביעית של שאר כל אדם אין מנטרפין זה עם זה (וה"ה אם לא הפסיק בינתיים אלא ששחה בשתייתו כל כך) וי"א ששישיר צירוף השתיית רביעית בכדי אכילת פרס כמו צירוף אכילה וכן עיקר לפיכך יש לברך ברכה אחרונה על קאו"י וסי"א חמין אע"פ ששוחתהו מעט מעט אם לא שחה יותר מכדי אכילת פרס: (ז) כל האוכלין מנטרפין זה עם זה לכזית ומנרך לאחריהם כברכת הקל שבהן כגון אכל כחצי זית מו"י המינים וכחצי זית מדבר שנברכו באחרונה הוא צורא נפשות רבות מנרך אחריהם צ"ר ואם אכל כחצי זית פת וכחצי זית משנתה המינים מנרך לאחריהם מעין שלש וכל המשקין מנטרפין זה עם זה לרביעית אבל אוכלין ומשקין אינן מנטרפין זה"ז לא לכזית ולא לרביעית: (ח) רומח שנחבשל בו אוכל אינו מנטרף עמו כי משקה גמור הוא לכל דבר וכן אוכל שגימחו כל כך עד שראוי לשתייה י"א מתורת אוכל וכן משקה שנקראו על שראוי לאכילה י"א מתורת משקה אפילו יש בו שופח פ"מ להספיה: (ט) יש מהמפקים לומר שכל דבר שהוא כבדויותו כגון ענבה אחת או אפילו קפנית אחת אפשר שמברך אחריה ברכה אחרונה לכך כגון לומר שלא לאכול צריה פחותה מכזית ואינה נקראת צריה א"כ אוכלה כמות שהיא אבל אם זרק הגרעין מן הפרי צפרי שדרך לאכול גרעינים או אם חסר קצת מנוף הפרי שלא אכלו כלו כלי כרי לא אכל צריה שלימה ואם אכל מה שצדק הגרעין וזרק קליפתו וכן פרי שאין דרך לאכול גרעינים כיון שאכל מה שראוי לאכול ממנו כרי אכל צריה שלימה והוא שהובא כסרי לפיכך לאכול כשהוא אכל אם קודם שהובא לפיכך חסר ממש גרעינתו כמו שרגיל להיות בימים מלומים אין עליו חשיבות צריה וכן אם נחתך או נחרסך קודם שהובא לפיכך: (י) וכל זה בברכה אחרונה אבל לברכה ראשונה א"כ שיעור אכילה או שתייה אלא אפילו עשימה כל שהוא חסר להגות מהש"ז בלא ברכה (י"א) ואינה חשובה כאלה אלא כאלה

סדר ברכת הנהנין

קכא

מעו ולא הנאת החיך לבדו כגון הסועס את התבשיל לידע. אם הוא צריך מלח ותבלין או אם הוא סוב למאכל וחוזר וסולט אין צריך לברך אף על פי שנהנה בטעמו ואפילו טעם ברנה עד כדי רביעית ולא עד בכלל :

פרק ט כל הברכות צריך שלא יפסיק בין ברכה לאכילה אפילו מפני הכבוד והיראה אפילו בשעור טעם עד שיבטל ואם הפסיק בין ברכה לאכילה דבר שאינה לעורך האכילה צריך

לחזור ולברך ואם שח בשעור טעם יש להסתפק אם צריך לחזור ולברך : (ב) ואפילו בשתיקה אסור להפסיק יותר מכדי שאילת שלום תלמיד לרב שהן ג' תיבות אלו שלום עליך רבי אם שהה יותר

א"ל לחזור ולברך ושהייה שהיא לורך אכילה אינה חשובה הספק כלל לפיכך המברך על הסרי וחותך ממנו ואוכל לא יחתוך עד אחר הברכה כדי שיברך על השלם למטה מן הטבחר (כח"ט בפ"ג) ואין

לחום להפסק שהיית החתוך בין ברכה לאכילה ומ"מ האוכל אגוז וכיוצא בו שזכור ואחר כך יברך כי שמת התלוי או נרקב בחטוב וממלא בידך לבפלה : (ג) צריך לזכור מהלך כמות הברכות שיצין

ענין הברכות שהוא מברך את ה' ועל מה הוא מברך ולא יחל לבנו פונה לדבר אחר : (ד) כל דבר שמברך עליו לאכלו או להריח את ה' או לעשות בו מזה צריך ליטול בימיו כשהוא מברך ונשילה ע"ל כלי

שמה נשילה ומ"מ טוב לזכור שלא ליטול ע"ל סכין ואם לא אחזו כלל אם היה לפניו בשעת הברכה יחל ואם בידך ואח"כ הביאו לפניו אפילו בידך ע"ד כן צריך לחזור ולברך : (ה) מי שבידך על

הפירות שלפניו ואח"כ הביאו לו יותר מאותו המין או ממין אחר שפסד בברכת הראשון כגון שברכותיהן שוות או הראשון עיקר והשני ספל א"ל לחזור ולברך אפילו הביאו לפניו מין האחר אחר שכלה הראשון

שכבר אכלו כולו והוא שכשבידך היתה דעתו גם על השני לאכול אפילו לא היה בדעתו צפירות לפסודו בברכה זו אבל אם לא היתה דעתו עליו בשעת הברכה אם השני הוא ממין הראשון ממש

א"ל לחזור ולברך אפילו כלה המין הראשון ואם אין מאותו המין אלא שנייה מין פירות או שנייה מין משקה אם יש עדיין לפניו ממין הראשון א"ל לברך ואם כבר כלה הראשון צריך לחזור

ולברך אבל אם הם שני מינין לגמרי אלא שפסד בברכת הראשון מחמת שברכותיהן שוות או שהאחד עיקר והשני ספל כגון שותה שכר או י"ש ואח"כ הביאו לו דגים או גבינה למתק השתיה אע"פ

שהכל ברכה אחת וגם הדגים ספלים לכבר שעי"כ שותה יותר והיה לפניו עדיין ממין הראשון אינם נפטרים בברכה אחת אלא אם כן היתה דעתו עליהם או שהיו לפניו בשעת הברכה וי"א שאע"פ

שהביאו לפניו ממין הראשון ולא אכל הראשון עדיין צריך לחזור ולברך אם לא היתה דעתו עליו וספק ברכות להקל ולהחמיר טוב לזכור להיות דעתו על כל מה שיביאו לו : ואורחים הקרויים אכל

בעצ"ל כיון שדעתם על בעצ"ל שזמנם הרי דעתם על כל מה שיביאו לפניו : (ו) וכל זה כשהראשון והשני הם שוים בחשיבות שאין להשני דין קדימה על הראשון אילו היו שניהם לפניו אבל אם היה

להשני דין קדימה על הראשון אע"פ שהיו שניהם לפניו בשעת הברכה אין ברכה שאינו מוקדם סופרת את העוקם לברכה אלא"כ נתכוין לפסודו צפירות בברכה זו וכשהנתכוין לפסודו פסודו

אפילו לא היה לפניו בשעת הברכה : (ז) לפיכך מי שהיו לפניו מעשה קדימה של ה' מיני דגן ופח הבאה בכסנין שברכתו גם כן צ"מ"מ אלא שקביעות סעודה מועלת לו לברך המזיא (וע"ד שנתבאר

בפ"ג) ובידך על מעשה קדמה לא פסד את הפח הבאה בכסנין אלא"כ נתכוין צפירות לפסודם בברכה זו לשי' שאינו נדון שיפסוד מי שאינו חשוב את החשוב ממנו שלא ככוונה וכן אם היו לפניו שני

מיני לחמניות ופח הבאה בכסנין שהאחד קביעות סעודה מועלת לו והשני אין קביעות סעודה מועלת (וע"ד שנתבאר בפ"ג) או פח הבאה בכסנין שקביעות סעודה מועלת בה עם פרורי לחם

מדובקים שאין עליהם תורת לחם או שנתבטלו וי"ח על כל זה ואומרים שאין חילוק כלל בין דבר החשוב לשאינו חשוב כל כך כל שברכותיהן שוות ואפילו יש לאחד דין קדימה על השני לכתחלה

כששניהם לפניו הרי החשוב והמוקדם נפטר בברכת שאינו חשוב אף שלא נתכוין צפירות לפסודו וללאות מידי ספק ברכות צריך לזכור לכתחלה להכתוין צפירות לפסוד גם החשוב בברכה זו כשאינו

לפניו עדיין ואם ישנו לפניו יברך עליו תחלה : (ח) נטל בידו פרי לאכלו ובידך עליו ונפל מידו ונאחד או נמאס עד שאינו ראוי לאכילה ויש ממין זה לפניו עוד וכן א"ל בידך על הכוס ושפך וחוזר

וממלא מהקנקן העומד לפניו שזוכן לשתייה א"ל לחזור ולברך והוא שיהיה דעתו עליו צפירות לאכול או לשתות ממה שלפניו אף אם לא היה גופל מידו מה שבידך עליו אבל בשעת אין הברכה חלה

אלא על מה שבידו בשעת הברכה : (ט) ואפילו אם היתה דעתו צפירות לאכול ולשתות עוד אין הברכה חלה אלא כשהוא לפניו בשעת הברכה אבל אם אחר כך הביאיו לפניו צריך לחזור ולברך

אם ככל מה שזכרו ממנו אפילו במקום שלא היה צריך לברך אם היה אוכל ושוחה ממה שזכרו * וע"מ
השומד על אמת המים מברך ושוחה אע"פ שהמים שהיו לפניו כשצריך לחטו ועברו לפי שמתחיל
כשצריך יקע שהמים שלפניו יחלוטו ויעברו: (י) וכל מקום שהוא צריך לחזור ולברך ונכחו הראשונה
היא לנסלה ז"ל אחריה בשכמל"ו וכן כל שזכיר שם שמים לנסלה * ואם נפל מידו האוכל או בספק
הכוס קודם שיאמר אלהים יסייב ויאמר למדני חוקך שיהא נראה כקורא פסוק ואין כאן הוצאת שם
שמים לנסלה וכן כל ברכה לנסלה שזכר בה קודם שאמר אלהים: (יא) היה אוכל בחדר זה ונסל
המאכל בידו והלך לחדר אחר לאכול שם צריך לחזור ולברך אע"פ שלא הסיח דעתו בינתיים ואפילו
חזר לאכול במקומו כיון ששינה מקומו בינתיים הפסיק אכילתו ואם מתחלה כשצריך בחדר זה היה
בדעתו לשתות מקומו מחדר לחדר באמצע אכילתו אפילו אוכל בחדר השני מאכל אחר שברכתו כברכת
הראשון א"ל לחזור ולברך והוא שהיו שני החדרים בבית אחד אבל מבית לבית או אפילו מבית לחדר
אין דעתו מועלת כלום אפילו טעל המאכל בידו כשהולך וחוזר ואוכלו במקום השני בלא הסיח הדעת
בינתיים: (יב) בד"ל שאיט יכול לראות מקומו הראשון במקום שאוכל אבל אם במקום שאוכל יכול
לראות את מקומו הראשון שאלו שם אפילו דרך חלון ואפילו מקצת מקומו א"ל לחזור ולברך אפי'
מבית לחדר אפילו לא היה כן בדעתו כשצריך ואפילו על מאכל אחר שברכתו כברכת הראשון (אם
היה בדעתו לאכול כשצריך כמו שכתבנו): (יג) וכל זה ביחיד או בני חבורה ועקר טעם ממקום
למקום אבל אם הניחו מקצתם במקומם אפילו אחד מהם ושארו הלטו כולם אפילו לבית אחר אפי'
איט סמוך לבית זה כשהם חוזרים א"ל לברך על מה שיאכלו כאן אבל אם רוצים לאכול במקום
שאלו רביבים לברך ואין מועיל מה שהניחו מקצת חברים זה למה שיאכלו בבית אחר: (יד) וכל זה
בדברים שאין טעמים ברכה לאחריהם במקומם אבל בדברים הטעמים ברכה לאחריהם במקומם האילן
והוא צריך לחזור למקומו אין עמידתו גמר סעודתו לפיכך כשחוזר ואוכל ושוחה אפילו במקום אחר
על דעת סעודתו הראשונה הוא אוכל ושוחה להי"ס סעודתו ואין צריך לומר כשחוזר למקומו ואין
צריך לברך בתחלה אפילו לא הניח מקצת חברים בבית זה והוא שאלו כבר כזית אבל פתח מזכית דים
בדברים שאין טעמים ברכה לאחריהם במקומם: (טו) ומה הם הדברים הטעמים ברכה לאחריהם
במקומן ו"ל כל שהוא מו' המינין אפילו פירות וי"י האילן וברכתם האחרונה היא מעין ג' היא השוכה
להצריך לברך במקום אכילה וי"ל שמיין דגן בלבד טעון ברכה לאחריהם במקומו מפני שהניחו שנקרא
מוון וי"ל פת בלבד ולכתחלה יחמיר בכל ז' המינין לברך במקומו וכן לענין שני מקום בדיעבד
אין צריך לחזור ולברך שספק ברכות להקל: (טז) ואפילו הלך בתוך הסעודה לבית אחר וזכר ושוחה
שם בדברים שאינם טעמים לסעודה לענין ברכה ראשונה והצריך לברך עליהם בבית הראשון כגון פירות
כיון שהם טעמים לענין ברכה אחרונה ונפסדים בבהמ"ז ע"ד סעודתו הראשונה הוא אוכל ושוחה וי"ל
לברך עליהם שם אפילו לא אכל שם פת ואפילו לא היה כן בדעתו כשצריך המוציא לשתות מקומו
באמצע סעודתו (ואם אכל שם פת ואין רוצה לחזור ולאכול פת במקומו הראשון מנצח בהמ"ז במקום
שגמר אכילת הפת) ומ"מ לכתחלה אסור לעקר ממקומו עד שיצרך בבהמ"ז או ברכה מעין ג' בכל
דבר הטעון ברכה לאחריהם במקומו (ואם שכח ועקר ממקומו ואין לו פת לאכול שם צריך לחזור
למקומו אפילו היה שונג אם אפשר לו שאין עליו עטוב מחמת החבורה שנתלו עמו בדרך ואינם רוצים
להמתין עליו ודיעבד י"ל אם בירך במקום שזכר אפילו עקר במיד אפילו לכתחלה אם הוא
דחוק כ"כ שעד שיחזור למקומו יתעכל המוון במעיו ולא יהיה רשאי לברך עוד יברך במקום שזכר):
(יז) בד"ל כשלא היה קד בדעתו כשצריך המוציא אבל אם מתחלה כשצריך המוציא היה בדעתו לחזור
סעודתו בבית אחר מותר שהרי מתחלה לא קבע במקום זה כל סעודתו לפיכך נהגו אולכי דרכים
שאוכלים דרך הילוכה ויוצאים ומברכין במקום סיום אכילתם מפני שלכן נחטו מתחלה אבל אם
איט הולך כלל כדי לאכול שם אע"פ שהיה בדעתו מתחלה לילך לשם לא ילך עד שיצרך ברכה המוון
אח"כ הולך לצורך מזה עוברת: (יח) ואפילו בדברים שאין טעמים ברכה לאחריהם במקומם אם קבע
עליהם והם דברים שקביעותן קביעות כגון שזכר ומי דבש במדינת אלו אין שני מקום הטוב הספק
אם חזר למקומו אלא כשהיה חוץ למקומו כגון שהלך לדבר עם חבירו והפליג בדברים או שהלך
לבה"כ או שהלך לזאת עסק ושהה בו אבל אם לא שהה אפילו עשה חיוב דבר מדברי הרשות בדרך
עראי עון שהצריך לנקבו וכנס לבה"כ וכיוצא בזה איט הטוב הספק וי"ל לומר אם דבר שם
הצריך ולא הפליג ואפילו הוא דבר הרשות וי"ל לומר אם יאל להביא דבר מזכירי האכילה או הטהור:
(יט) האוכל בשדה שאינה מוקפת מחיטות כיון שמתרחק עד בלא יוכל לראות מקומו הראשון מקום

(*)

סדר ברכת הנהנין

קנב

פטי (בש מחדד להחדד שנהיפק מחיטת) ואפילו אוכל פירות האילן במזרחו וחזור ואוכל ממנו במערבו כיון שאינו יכול לראות מקומו הראשון מפני האילן שמפסיק נקרא פטי מקום וצריך להודר ולבדק אם לא היה בדעתו לאכול במערבו כשבירך במזרחו אבל אם אוכל בחדר אחד אע"פ שיש מקום גבוה באמצע ובה לאכול מאחוריו כגון אחורי החטור שאינו יכול לראות מקומו הראשון אין זה פטי מקום כיון שמוקף מחיטת: (כ) וכן האוכל בגן מוקף מחיטת ורואה לאכול משירות כל אילן זאילן כיון שבירך על אחד אין צריך לברך על האחרים אם היה בדעתו קן כשבירך ומגן לנגן המוקפים מחיטת כל אחד בפ"ע אפילו הם כמזכיר זה לזה צריך לחזור ולברך אפילו אם כשבירך היה דעתו על הכל לפי שהם כמו מביא לבית שאין דעתו מועלת כלום וכן מאילן לאילן במקום שאינו מוקף מחיטת אם לא יוכל לראות מקומו הראשון:

פרק י הביאו לפניו לאכול החיכות של פה ופה שלימה מטרה מן המובחר לברך על השלימה • ואפי' הוא פה קיבץ וקפטה והחתיכות פה נקיה וגדולה מהשלימה והוא שהכל ממין אחד אבל אם השלימה משערים והחתיכות מהחטים אפילו היה פרוסה קפטה היא קודמת לברך עליה שכל המוקדם בפסוק ארץ חספה ושעורה וגו' מוקדם לברכה והפ"ע ירא שמים יואל ידי שתיין שמיח הפרוסה בתוך השלימה וטעם משתיין יחד הואיל וגם בשעורה היא מו' המינין והיא שלימה אבל אם השלימה היא של שיפון (שקירין קארין) אע"פ שהוא מין שעורים כיון שלא הזכירו הכתוב בפירוש אין צריך להניחו כלל עם פרוסה של חטים: (ג) וכו' אם רואה לאכול משתיין אבל אם אינו רואה לאכול אלא מאחת מהן יברך עליה ואין לן לחוש להשניית אע"פ שהיא מוקדמת בפסוק והיא חשובה וחגיגה עליו שמוסר קדימתה וחשיבותה אינו מחוייב לאכול ממנה כלל ואפילו רואה לאכול פרוסה שאינה מו' המינים ולפניו שלימה שהיא משבצת המינים אינו מחוייב לאכול ממנה מפני שלימותה וחשיבותה: (ג) הביאו לפניו לאכול שתי גלגליות שלמות או שתי פרוסות אחת גדולה ואחת קטנה מברך על הגדולה ויבוא שתיין ממין אחד ושוות בנקיות אבל אם היתה הקטנה נקיה והגדולה פה קיבץ מברך על הנקיה ואם שתיין שוות בגדלן ושתיין נקיות רק שזו לבינה יותר מוז מברך על הלבינה יותר אבל אם השייה שאינה לבינה כל כך היא גדולה מוז יש להסמק איזה מהן קודמת לברכה: (ד) וכל זה במין אחד אבל אם אחד של שעורים ואחד של כוסמין אע"פ שהכוסמין יפוס ונקיים משל שעורים מברך על של שעורים לפי שהשעורה מפורשת בשבצת המינים משא"כ כוסמין אע"פ שהם מין חטים לא האכירם הכתוב בפירוש: (ה) בד"ל בשתיין חביבות עליו בשוה אבל אם של כוסמין חביבה עליו יותר ו"א שמברך על החביב וי"א שמברך על מין שבעה שפסוק: (ו) היו לפניו מיני פירות הרבה שברכותיהם שוות ואין ביניהם מו' המינים אם יש ביניהם מין אחד שהוא חביב אללו יותר מטובם מזה מן המובחר לברך עליו ולפסוק את השאר מברכתו • מ"מ אם החביב אינו שלם ואחרים הם שלמים מזה מן המובחר לברך על השלם: (ז) אם אין ברכותיהן שוות הרי ברכת בורא פרי העץ ובורא פרי האדמה קודמין לברכת שהכל אע"פ שהמין שברכתו שהכל חביב עליו • אבל בפס"ע ובפס"א אם המין שברכתו בפס"א חביב עליו צריך לברך עליו החלה ואם שיהם שרם בחביבות טוב להקדים ברכת בפס"ע אע"פ שאין חיוב גמור בברך: (ח) ואם יש ביניהם מו' המינים אם ברכותיהם שוות (כגון תאנים וענבים עם תפוחים) עליו הוא מברך ופוסק את האחרים אפילו הוא חזי והם שלמים • ואם האחרים חביבים עליו יותר מברך על איזה שירצה ואם סו' ברכותיהם שוות וצריך לברך על שניהם (כגון תאנים או ענבים או למוקים עם מיני קטניות) איזה מהם שירצה יוכל להקדים לברך החלה מן הדין אם שניהם שוים בחביבות אלא שסוב יותר להקדים ברכת בפס"ע לבפס"א ואם אותו שאינו ממין ז' חביב עליו יותר יש להקדימו אע"פ שברכתו בפס"א: (ט) שבעת המינין עומן יש להם קדימה זע"ז שכל המוקדם בפסוק ארץ חספה ושעורה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש (דבש פירוש תמרים) קודם לברכה אם סן שוין אללו בחביבות ואם המאוחר בפסוק חביב אללו יותר איזה שירצה יקדים: (י) בד"ל בפירות זה עם זה או בחסה ושעורה זה עם זה • אבל חסה ושעורה עם פירות יש להקדים החסה ושעורה אע"פ שהפירות חביבים עליו יותר: (יא) באיזה חסה ושעורה הכתוב מדבר כשהן בדרך אכילתן כגון שפשה ממנו פה או תבשיל שברכתו במ"מ אבל כל שמברכין עליו בפס"א או שהכל אין מברכין עליו לפני מין ז' אא"כ הוא דבר שחביב אללו יותר ואין ברכתו שהכל אלא בורא פרי האדמה וברכת מין ז' הוא בפס"ע כמו שנתבאר: (יב) אפילו ברכת במ"מ של כוסמין ופ"ש ושיפון שאין כתובין בפירוש בפסוק קודמין לברכת בורא פרי העץ של כל הפירות אף שהן מין ז' (ולכן מיני מחיטה שקורין לעקד אפילו הוא של שיפון קודמין לכל מיני מרקחת אפי"ן מן ממין ז' ואף שהם חביבים עליו ביותר) חוץ מן חטים

סדר ברכת הגהנין

שהוא קודם לשערה ואנ"ל נ"ש וסיפון שהן מין ששורה אם שוין נחציבות לפי שארץ הבטי שנפסוק בפסוק
כעין וכל הסעך לו חסוב מן המאוחר מארץ הראשון אבל חסה קודמת לזית וכן שעורה לחמרים :
(ע) חמרים קודמין לעגבים ולמוקין אבל היין קודם לפילו לזית חסוב עליו יומר . מפני שנברכה
בורא טרי כגפן היא חסובה מכל הנרכות חוץ מברכה גמ"מ בין של חסה בין של שעורה שקודמת לגפ"ג
אפילו היין חסוב עליו יזחר : (יד) ברכת הפת אפילו של כוסמין וסיפון קודמת לכל הנרכות אפילו לזית
יין : (טו) כל מקום שהחביב קודם בין שהוא חביב עליו ברוב הפעמים אע"פ שאין הפך בו עשה בין שהפך
בו עשה אע"פ שאינו חביב עליו ברוב הפעמים נקרא חביב . ואם יש לפניו שני מינים האחד הפך בו עשה
והשני חביב עליו ברוב פעמים איזה שירצה יקדים : (טז) כל דיני קדימות הללו אינן אלא כששנין לפניו
אבל אם אוחז שדיים להקדימו איש לפניו א"ל להמתין עליו ואם הביאו לפניו בעודו מברך על מין הראשון
אע"פ שנרכותיהן שוות והשני חביב לו והוא ממין ז' מ"מ יאכל ממין הראשון תהלה :

פרק י"א ברכת הריח הסוב לר"ך לברך קודם שיחזיל להריח כמו שבמרכין על האוכלין קודם
שיטעום לפי שאסור ליהנות מעולם הזה בלא ברכה וכיזיל מברך אם זה שהריח הסוב

יזאל ממנו הוא מין עשב מברך בורא עשבי בשמים ויש לומר (עשבי) הי"ן בחיר"ק כמ"ס
עשבות הרים (משלי כז) : (ב) ואם הוא מין עץ מברך עליו בורא עצי בשמים ולפי' איש עץ
נמור ממש כעץ האילין אלא נמשלן שאיך רכיש ממש כעשנים ודק אלא קשים קאת כנשעולי הפסתן
כגון שבלת נרד שקורין ארשפיג וכן סימלן (שקורין רוסמארי"ן) נקראין עץ לענין עצה ב' כמו
שמלטי בלשון הכוזב הפוסקת קורא עץ כמ"ס והסמנס בפסתי בעץ וכן על ריח השמן משבלת נרד
(שקורין שפננארד"י) מברך בורא עצי בשמים : (ג) ואם הוא פרי הראוי לאכילה בין פרי העץ
כמו תפוח והחרוג בין פרי האדמה מברך על ריחו פְּרֻחַ אֲתָהּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּרֻךְ הַעֻלָּם אֲשֶׁר
נָתַן רְיֵחַ טוֹב פְּפִירוֹת וְאֵם נִטְלָו צִידוֹ לֹאכְלוּ בְּלַדָּד וְהִרִיחַ עוֹלָה מֵאֵילָיו אֵל חוּסְמוֹ אִישׁ מִנְרָךְ
על ריח זה הואיל ולא נטלו צידו כדו לאכלו בלנד והריח עולה מאיליו אל חוסמו ואל האוכלין ומנביה
הפרי אל חוסמו ליהנות מריחו קודם שיאכלנו אז מברך תהלה אשר נתן ריח טוב בפירות ואחר כך
ברכה בורא פרי העץ או בפנ"א אוכלו ואפילו פרי שאיש ראוי לאכילה אלא על ידי הערבות אם
שקור עומד לכך כגון קמזון (שקורין יזמרינ"ד) ופפור (שקורין נעגלי"ך) שעומדין להבלין בתבשילין
יש אומרים שמברך על ריחם אשר נתן ריח טוב בפירות ויש חולקים בזה ואומרים שמברך עליהם
בורא עצי בשמים מאחר שאינם ראויים לאכילה בעינם . ומספק יש לברך עליהם בורא מיני בשמים
שהיא כוללת כל המינים ויזאל זה ידי חובתו כדיעבד על כל המינים וכן דגנר שספק לו אם הוא
מין עץ או מין עשב : (ד) וורדים שהם טעמים (שקורין רוז"ן) הגדלים בקרקע מברך על ריחם
בורא עשבי בשמים והגדלים באילין מברך בורא עצי בשמים ואע"פ שראויים לאכילה נמקחת אין
שיקרב עומד לכך אלא להריח : (ה) וכל שאינו לא מין עץ ולא מין עשב כגון המור . והוא מוסק
(שקורין פיו"ם ב"ל) היולא מהסוסרות שנגזאר חיה ידוע שמתקצן מה החלה כמין דם ואח"כ מתישב
ועשה ממנו המור מברך על ריחו בורא מיני בשמים ואסור לאכלו וליינו בתבשיל משום שהם דם ויש
מתירין ובעל כפך יחמיר לעצמו בספק של חורה : (ו) שמן שפעתו בשמים אם יש ממשות הנושם
בשמן מברך על ריח השמן כברכת הנושם עצי בשמים או עשבי בשמים ואם סינוו מהשמן לגמרי רק
פריה נקלס בשמן י"א שמברך בורא מיני בשמים ויש לחוש לדבריהם אבל מים הנסחפים מהנושם
כרי הם כממשות הנושם ומברך על ריחם כברכת הנושם לדגרי הכל . וכן על ריח שרף הנוסף מהעצים
מברך עצי בשמים כגון הלטוב והמליטיכ"י : (ז) ואם יש בתוך השמן ממשות משייה מעלי ומעשבי
בשמים מברך בורא מיני בשמים לדגרי הכל וכן אם עלי ועשבי בשמים שהוקים ומעורבים יחד בעינם
בלי הערבות שמן מברך על ריחם בורא מיני בשמים אבל אם אינם שהוקים ואפשר להפרידם לר"ך
לברך על זה בפני עצמו וע"ו בפ"ו ושוב להקדים ברכת עצי בשמים בורא מיני בשמים ואלו הם בנייהם הדם
הוא חוקדם לברכה . ואם יש לפניו נס דבר שנרכו בורא מיני בשמים לר"ך להקדים ברכת עשבי
בשמים לבורא מיני בשמים : (ח) אין מברכין על הריח השוב אה"כ נעשה להריח אבל מונמר
שמנמרים בו את הנגדיים ליתן בהם ריח' אין מברכין עליו לפי שלא נעשה להריח נעשמו של מונמר
ואנ"ל מונמר שמנמרין בנית להעביר ממנו ריח רע ואפילו בשמים שמולך עמו האסענים לנית הכסא
לנטל הריח רע אין מברכין עליהם כלל אף אם בא להריח בהם שלא בנית הכסא הואיל ואין עומדים
להריח בהם ליהנות מריחם רק להעביר ריח רע בלנד . ולכן י"א שהמריח באחרונ של מזה אין
מברך עליו כל שנעת ימי הגנ . אע"פ שמוחר להריח בו איש עומד להריח בו אלא ליטלו לשם מזה

ואיש (*)

סדר ברכת הנדנין

קב

א"ט דומה לחתונה של כל השנה ושאר פירות העומדים להכילה שפע"ס שיעקרו להכילה מ"מ תלוות
 הוא ג"כ להריח מהם בשעת אכילה ולכן נקראים ג"כ עומדים להריח וי"א שגם בשעת ימי החג מאחר
 שמוחר להריח בו נקרא ג"כ עומד להריח כמו בשאר ימות השנה ולכן סוב למנוע מלהריח בו כל החג
 להגיל מספק ברכה אבל ההרס מן הדין אסור להריח בו כל-החג כח"ס בהלכות לולב: (ט) וכן
 פלפלין וחגביל כחושין אף מי שהנהגה מריחם י"א שאין לברך עליו לפי שמכיון שפשוין להגביל בלבד
 ואין תלוות כל כך להריח בהם לא נקראו עומדים להריח כלל משא"כ קאמון ולפורן ריחית הוא להריח
 בהם אפילו שלא בשעת אכילה ויש כשמשמיעים אותם בהכשיל מחבוצים גם להיות ריח החבשיל נודף
 ויש חולקין בזה ולכן נכון למנוע שלא להריח בהם. וכן שלא להריח בלחם אם יש לו ריח טוב
 להגיל מספק ברכה: (י) ואפילו בשמים העומדים להריח בהם אם מונחים בזיוף מקום שלא הונחו שם
 כדי להריח בהם שם כגון שהונחו בחדר להלבישם ולשמרם הרי הנכנס לשם ומריח אינו מברך ואפילו
 נכנס כדי להריח בהם. אבל כשמוכרים בחנות שנמכרים שם לרדך לברך על ריחם כל הנכנס לשם
 ונהנה מהריח. לפי שבהנחתם שם מחכוין המוכר גם שיעלה מהם ריח טוב ויקפשו עליהם קונים וכן
 המוכר מברך בפעם הראשונה שזכום ונהנה מהריח ואפילו המנחם בחדר להלבישם שם אם נסלו בידו
 והגביהם ממקומם להקרינם אל חופטו להריח בהם לרדך מברך מאחר שהם בעצמם עומדים להריח רק
 שנמקום זה שמונחים עתה אינם מונחים להריח וכיון שהנביחה בידו הרי שניה מקומם לתוך ידו כדי
 להריח (ומטעם זה הוטל פרי בידו לאכלו בלבד ואח"כ נמלך ומגביה הפרי בידו אל חופטו להריח
 בו לרדך לברך כח"ל לפי ששניה מקומו הראשון שהיה שם הפרי שלא להריח שהוא ידו): (יא) ריח
 טוב שאין לו עיקר כגון בגדים המונחים י"א שאין מברכין על ריחם וסוב לחוש ולמנוע מלהריח
 בהם אבל כל שהיו בתוכו בשמים ונקלט הריח לתוכו לדברי הכל אין לברך עליו לפי שלא הונח בו
 הכשמים כדי שיקלעו הריח אל תוכו: (יב) הרואה פרי חדש שמתחדש משנה לשנה או אפילו שמי
 פעמים בשנה ונהנה בראייתו מברך שהחייט אפילו רואה ביד חבירו או על האלף ואם אינו נהנה
 בראייתו אינו מברך עד שעת אכילה והעולם נהנו שלא לברך בכל ענין עד שעת אכילה כדי שלא
 לחלק בין שהנהגה בראייתו למי שלא נהנה. ויברך תחלה שהחייט ואח"כ בפה"ע או בפה"א והמברך
 בשעת ראייה לא הפסיד אם נהנה בראייתו: (יג) אין לברך עד שנמחר השלום הידור הפרי ומ"מ אם
 בידך משהוליתו הפירות שהם ראייתם לברכה שהיא ע"ד שנתבאר פ"ז אין לרדך לחזור שהחייט
 אחר השלום גידולם ואם לא בידך בראיה ראשונה או באכילה הראשונה יש לברך על הראיה השניה
 או על האכילה השניה בלא שם ומלכות: (יד) פרי שיש בו מינים הרבה מברך על כל מין ומין כגון
 שני מינים אנשים (כגון שקורין גראליי"ן ובארי"ן) או תפוחים (כגון תפוח שכבודות ותפוח שנעלי היער)
 או גודנדינוח (כגון שקורין ויינקש"ל וקארש"ן) ואפילו יש להם פעם אחד כגון אדומות ושחורות:
 (טו) אין מברכין שהחייט אלא על דבר הניכר היסב שהוא חדש ואין עתה כיוצא בו מן היסב לפיכך
 אין מברכין אלא על פירות שאין יכולין להתקיים משנה לשנה כשמגיע החדש אין בשולם כיוצא בו
 מן היסב ואף שיש מקיימין אותם ע"י החבולות הם מעט מוער ואין חוששין להם אבל מיני ירקות
 שמשמיעים אותם בנזרות ומתקיימים שם כל ימות השנה (שקורין רעמ"ד או צוריקע"ס) אין מברכין
 עליהם בחדושם האיל ויש יסורים רבים וכיוצא בהם ואף אם הוא לא אכל מהם כל ימות השנה הרי
 אחרים רבים אכלו מהם ואם החדש ניכר היסב נעטמו וגם במראיתו מברכין עליו שהחייט כגון
 כרופת שפושין מדגן חדש שנכרים היסב שהם חדשים במראית העין ובפעמם שהוא לשנה: (טז) ריח
 המתחדש משנה לשנה יש אומרים לברך עליו שהחייט כמו על פרי מאכל ויש חולקין לכן יש לברך
 בלא שם ומלכות:

פרק יב כל שמחת לבב הנאה לאדם מצוה פולס כזה חייב לברך עליה ואם אין עמו שותף
 בצוה מברך שהחייט ואם יש עמו שותף בצוה מברך בסוב ומכמי: (ב) כיצד צוה
 בית חדש או קנה. או קנה בגדים חדשים אפילו יש לו בית ובגדים כיוצא בהם לרדך לברך שהחייט
 וכן אם קנה וחרר וקנה לרדך לברך כל כל פעם ולא על חדשים בלבד אלא אפילו ישנים כל שהם
 חדשים לו שלא היו שלו משולם אבל אם היו שלו ומכרם וחרר וקנהם אינו מברך עליהם. ואם
 קנה צד להצטרות בו פעם הוא ופעם בני ביתו מברך בסוב ומכמי באיל ויש עמו שותף בצוה:
 (ג) ואם ריתן לו במתנה י"א שמברך במקום שהחייט בסוב ומכמי שהוא פונה לו ולתתן (שאם
 במקבל פני הוא פונה לנתן שזכור הכב"ה לפשות לרקה. ואם במקבל פשיר שמה כשתן שמקבל
 משם מתנחו) וי"א ויש לתת לדברים ולברך שהחייט שהיא ברכה כראיה ונריכה ואינה נכסלה לר"מ:

סדר ברכת הנהנין

(ד) וכל מקום שמברך שהחייט או הסוב והמטיב על נגדים הדיסי . מברך מיד בשעת הקיץ . שאין הכרעה
אלא על שמהת הלכ שהוא שמה בקיימת והוא שקנה נגד חסור ומתוקן אבל אם לריך לתפרו י"א שלא
לברך בשעת הקיץ אלא אחר שלבשו מיד ואם לא בירך יטל לברך כל זמן שלא פשטו אבל אם פשטו על
דעת שלא לחזור וללבשו לאלתר אלא לאחר זמן לא יברך בלבישה שנייה : (ה) וכל זה כנגד חסוב שלבו של
היה שמה בו אבל על דבר שאיט חסוב כל כך כגון חלוק או מנעלים ואנשי לאות אין לברך עליהם ואם הוא
עני ושמה בהם יברך ופסיר גדול שקנה נגדים חסובים שאינו שמה בהם מפני שאינם נחשבים אלא לא יברך
ובמדינות אלו כהנין שחפלו עני איט מברך על חלוק ומנעלים וכיוצא בהם . על שאר כלי תשמישי אדם
אפילו כלי כסף וזהב אין כהנין לברך כלל לא בקיימת ולא בתשמישם וכן עיקר וכן נספחים : (ו) הלבוש
נגד חדש י"א שמברך סלביש ערומים אע"פ שכבר בירך בשחר וטקן לברך בלא שם ומלכות וסוב ללבשו
קודם ברכת השחר לפטרו בברכת מלביש ערומים שנשחר וכן בחגורה חדשה ואם לא חגר עד לאחר ברכת
השחר סוב לברך אזור ישראל בגבורה בני שם ומלכות וכן כבוצע ברוך עוסר ישראל בתפארה :
(ז) על שמועות טובות בין שהיא טובת רבים בין שהיא טובת יחיד כל שלבו שמה במוצתו כגון שהוא אביז או
רבו או רבו אשר כנפשו מברך הסוב והמטיב הסוב לו ששימח לבבו והמטיב למי שנעשית לו הסוב ואין לריך
לומר אם רואה טוב בעיניו ואם בשרואו טובת עלמו מברך שהחייט ואם יש לו שותף בה מברך הסוב
והמטיב וה"ה אם רואה בעיניו או יודע מעלמו הסוב שהגיע לו מברך שהחייט אם אין לו שותף בה :
(ח) על שמועות רעות אומר ברוך אהיה יי אלהינו כהנה העולם בין האמת ואני לא רואה בעיני
ומהנה העולם לומר ברוך דיין האמת בלא שם ומלכות כשמועם ממימת אמה אדם מישראל אבל בני שיש לו
לער במיתתו מפני אהבתו וכ"פ בלדס חסוב שמה לריך לומר בהם ומלכות ואם מת אביו שירשו מברך בתחלה
ברוך אהיה יי אלהינו כהנה העולם בין האמת ואח"כ שרהריו ואם יש לו עוד אח שירש עמו
אע"פ שאין אחיו אלו מברך ל"א הסוב והמטיב במקום שהחייט בין ששמו ממימתו בין שראו ואין מברכין
על שמועה בין טובה בין רעה אלא שם מפי אדם נאמן שראה את הדבר ואם אין המניד נאמן בעיני
יברך בלי שם ומלכות : (ט) המולא מניאס מברך החסוב והמטיב כסוב לו והמטיב לעניים שהרי נתחייב
בלדקה שכל אדם חייב ליתן כפי השנת ידו (כמו שכתוב בהלכות לדקה) משא"כ בלאחד שירש את אביו אין
זו מוכה לעניים שהרי גם אביו נתחייב ליתן לדקה ממנו זה לעניים והמעשר שיפריש הכן יכול הוא להוציא
לשאר מצות : (י) כל טעל נדן לריך לברך שהחייט כמו בירושא וכן אם הרות ריוח גדול וה"ה לסיפק כל
הפסד גדול שזה לו בממונו אם דרך בני אדם להטער עליו מברך דיין האמת וחייב אדם לברך על הכרעה
בדעת שלמה ובנפש חפיה כדרך שמברך על הסובה : (יא) הרואה את חבירו חסוב עליו הרבה ושמה
והנה בראייתו אם לא ראה זה שלשים יום יברך שהחייט ואם לא ראה זה שנים עשר חודש לריך לברך
ברוך אהיה יי אלהינו כהנה העולם כהנה הפתרים ואפילו היחה לו ממט ידיעה בינתיים בכתב או
בעל פה כי עיקר הכרעה הוא על הנאה ושמהת הלכ בראיית פניו וגם הנשים מברכות כן על ראיית חנרותיהן
כששמחות ברהייתן וכן האיש על אשה כגון אמו או בתו ואחותו : (יב) ילדה אשתו זכר חייב לברך החסוב
והמטיב הסוב לו והמטיב לאשתו שנות לה ג"כ בזכר וכן על כל בן ובן שטל לו והיא ג"כ חייבת לברך כן
ואפילו אם הוא בעיר אחרת ובלו ואמרו לו ילדה אשתך זכר מברך הסוב והמטיב . ואם מתה אשתו בלידה
גכון שלא לברך הסוב והמטיב אלא שהחייט . וכשתזכר ורואה כהנה העולם את חרואו חוד ל' יום מיום ששמע
א"ל לחזור ולברך שהחייט מאחר שכבר בירך עליו הסוב והמטיב אם אחר ל' יום לריך לברך אפילו אם ראה
כבר לפני שלשים יום אם לבו שמה והנה ואפילו על בת לריך לברך כל שלשים יום כשנכנה ושמה בראייתה
כמו שכתבאר אלא שעל השמועה איט מברך כלום שאיט שמועה טובה : (יג) על שני יין דהייט כשמרבים
להביא ממנו לשתות נומינים שונים או מכלים שונים דהייט שהשני הוא מהביא אחרת שאפילו הוא ממין יין
הראשון נחשב כמין יין אחר לריך לברך על השני קודם שיטעום ממנו ברוך אהיה יי אלהינו כהנה העולם
הטוב והמטיב אע"פ שהוא בענין שאין לריך לברך עליו כשה"ל כגון בני חגורה המסנין אלא כשה"ל
ודע"ס מתחלה על כל מה שיביא להם בעל הבית שמפני חשיבות סיין שהוא משמח אלהים ואנשים תקי
הכונים עליו עוד ברכה כשמרבים בשמחה להביא ממנו לשתות עוד יין שני ואפילו אין ידוע שהשני משונה
מן הראשון אלא בסתם ואם הוא בענין שריך לחזור ולברך כשה"ל על השני כגון במלך יברך תחלה הסוב
והמטיב ואח"כ כשה"ל . אבל אם ידוע לו שהשני גרוע מן הראשון אין לברך עליו הסוב והמטיב אפילו אין
גרוע אלא מעט אלא"כ הראשון הוא יין אדום ושי לכן כיון שהלכן הוא בריא לנוח יותר מן האדום יש לברך
עליו הסוב והמטיב אע"פ שהוא גרוע ממנו מעט כשעס כל שאינו גרוע הרבה עד שאינו ראוי לשתות אלא
פ"י הדחק : (יד) ואם שמה לכן ואח"כ האדום אם ידוע שהאדום משונה יותר כשעס מברך עליו אגל

בה"ה

(י)

סדר ברכת הנהנין

קבר

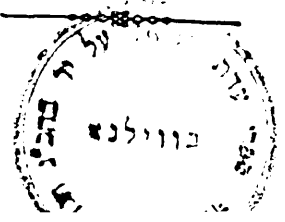
בסדר אינו מברך כיון שהלחן נרתי' יותר לנוף ואז"ל שאם שחה תחלה יין יסן ואחר כך הדש שאינו מברך עליו נכחה אלא אם כן ידוע שהוא משובח נשעמו כמו היסן: (טו) וכל מקום שמברך על השני נכחה הרי זה מברך עליו אפילו הניאויכו על השולחן נכה אחת עם הראשון ששחה תחלה ובירך עליו נפ"ג על דעת לשתות גם השני אפ"כ מברך הסוב והמטיב כששחה מן השני כיון שהוא שני בשחיה אבל אם יודע שהוא גרוש מחזירו וכבר הביאו לו שניהם אפילו גזר אחר זה לא יברך תחלה נפ"ג על הגרוש כדי לברך הסוב והמטיב על המשיבש שהרי הוא חביב לו וכל החביב מן חזירו קודם את חזירו לברך עליו ברכה הנהנין (כמו שנהבאר בפרק י') ואפ"כ שלא יברך אח"כ הסוב והמטיב על הגרוש אין נכך כליס ומ"מ אם עבר ובירך נפ"ג על הגרוש יברך הסוב והמטיב על המשובח אפ"כ שהביאום נכה אחת על השולחן ואפילו הביאו המשובח תחלה כיון שהוא שני בשחיה: (טז) נד"א שמברכים הסוב והמטיב על היין שמחנית אחרת כשנתנו כל אחד נחנית נפ"ע תוך מ' יום לדריכתו שכיון שכל אחד היה תוסס נחנית נפ"ע הרי הם כשני מיני יינות אבל אם היו תוססים נבלי אחד ולאחר מ' יום חוקים ומתם נב' חזיות הרי בכל יין אחד ואין מברכין הסוב והמטיב על השני בכל עינין: (יז) אם הביאו לפניהם עוד מין יין שלישי חוזרין ומברכין הסוב והמטיב שנית והוא שלא יהיה דעתם מחללה עליו כשנברכו בראשונה: (יח) אין מברכין הסוב והמטיב על היין השני אלא כשים להם מן הראשון ורוזים לשתות השני גשום שהיו יין כדי שיסעמו יין אחר משונה מן הראשון אבל אם הם שותין יין השני מפני שכבר כלה הראשון אין מברכין עליו הסוב והמטיב: (יט) אין מברכין הסוב והמטיב אלא כשניס שותים יחד בחבורה אחת והיאם אם אשתו או בניו שותין עמו אבל לא השוחה יחד שכן משמעות הברכה הסוב לו והמטיב לחזירו שטמו וגם שהחייט אינו מברך כי לא הקט הברכה אלא משום רבו השמחה ובשוחה יחיד אין רבו שמחה כ"כ ולכן גם אם חזרו שותה היין זה נהדר אחר אינו מנערף: (כ) ואפילו כשמיסב עמו יחד אין מברכין הסוב והמטיב אלא כששניהם שותין מהיין הב' אבל אם חזירו שותה יין הראשון לנדו אינו מברך הסוב והמטיב על השני ואם שניהם שותין יין הב' ביהד אלא שיין הראשון שחה הוא לנדו יש להסתפק בדבר וספק נכחה להקל: (כא) מברכין הסוב והמטיב על היין בין בתוך הכעודה בין שלא בתוך הכעודה אלא שבתוך הכעודה כל אחד ואחד מהמסובין לריך לברך לעלמו וכן בברכה נפ"ג ושלא בתוך הכעודה יכול האחד להוציא חזירו בברכתו אם נחמונו לנאת י"ח ואם שחו בכעודה יין אחד ומברכין בהמ"ז על יין אחר א"כ לברך עליו הסוב והמטיב קודם שישתה ממנו אחר בהמ"ז שהרי כבר אמר הסוב והמטיב בהמ"ז:

פרק יג יחיד שנעשה לו גם בליהו מקום כגון שנפל עליו כותל ונלוז או היה רעה או לכסים חייב הוא עלמט כשרואה אותו מקום לאחר שלשים יום לברך **בְּרַוְךָ אֱתָהּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ סְלִיחָה**

הַעוֹלָם שְׁעוֹשֶׂה לִי גַם בְּפִקּוּם הַזֶּה. ואפילו אם אין הגם ידוע על פי המקום ואחר הגם מיד כשיודעמו לו עשרה לריך לברך הגומל כמו שהבאר ואם חוזר ורואה מקום זה לאחר ל' יום מראהו הראשונה חזר ומברך וכן לעולם. מי שנעשו לו נסים הרבה במקומות הרבה כשרואה כל אחד מהמקומות לריך להזכיר שאר כל המקומות וכוללם בברכה אחת ואומר ששעה לי גם במקום היה ובמקום פלוני ובמקום פלוני וכל יולאי יריכו של אותו אדם שנעשה לו גם בלוחו מקום אם הגם ידוע ע"פ המקום כגון שנפל עליו טחל חייבים הם ונביהם עד סוף כל הדורות לברך כשרואים המקום **בְּרַוְךָ אֱתָהּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ סְלִיחָה הַעוֹלָם שְׁעוֹשֶׂה לִי גַם לְאֵיבֵנוּ בְּפִקּוּם הַזֶּה** שכולם שותפים בלוחו הגם אבל א"כ להזכיר שאר המקומות ואפילו כגנים שטלדו קודם לכן שאינם שותפים בגם זה חייבים לברך על גם חביהם: (ג) ארבעה לריבים להודות ולברך בברכת דגובטל (כנוקה שכתוב בסידור) יורדי הים כשיעלו ממנו. והולכי מדבריות כשיגישו ליישוב. ומי שהיה עולה ונתפרא. ומי שהיה חנוש נבית האסורים על ידי עסקי נפשות וילא או על עסקי ממון אם היה מעונה בכבלי נרזל ונריך לברך ברכה זו לפני עשרה ושנים מהם תלמידי חכמים ואם אין מלוין שם תלמידי חכמים לא יניח מלברך והמברך עולה למנין העשרה והגנו לברך נבית הכנסת אחר קריאת התורה לפי שם שם עשרה ואם בירך נפחות מעשרה ים אסורים שילא טוב לחזור ולברך בעצרה נלא שם ומלטות: (ד) קטן אין לריך להודות אפילו בגיש לחינוך מאום אבל נשים ועבדים חייבים בברכה זו ולכן כל אשה יולדת כשהקום מחליה הברך נבית הכנסת של נשים וישמשו עשרה אנשים מבפנים: (ד) מי ששמח בלבו על הללה חזירו רחמי לברך ברכה זו במסנב זו או במסנב אחרת כגון **בְּרַוְךָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵיבָא דְעֵיבָמָא דְיִתְבָּהּ לָן וְלֵא יִתְבָּהּ דְעֵיבָרָא וְא"כ** לברך לפני עשרה אבל אם אינו שמח בלבו ליהן שכה והודאה מחמת שמחתו (אלא מחמת שהברכה כתובה וקבועה כבר והוא ידענה) הרי זו ברכה לנפלה ואם לריך לברך בפניו מפני כשלוס יברך נלא שם ומלטות ואפילו בשם

לכך כיון בריך רחמנא לא יאמר שהרי אסור ברכה לבטלה משום הזכרת ש"ס לבטלה בין שמכיר בלשון
 סקודס בין בשאר לשונות ולכן לריך להזהיר לנאותם שרגיל על לשונם לומר בריך ה' בלשון אשכנז אף על
 דבר שאין בו שמחת הלל : (ה) אין לברך עד שיא' מהסכנה לגמרי לפיכך לא יברך החולה עד שיחזור
 לגדלו לגמרי ואם אחר מלכוד יש לו תשלומין כ"ו שירצה ונטון שלא לאחר ג' ימים לפיכך אם יא' מן
 הסכנה ביום ג' אחר קריאת התורה יברך בפני עשרה בלא ספר תורה ולא ימתין עד יום ה' : (ו) יש
 אומרים שאין החולה מברך אלא על חולי שיש בו סכנה כגון מכה של הלל וכיוצא בו מחליים שמחללים
 עליהם את השבת ולמעשה יש לנהוג שכל שמוטל על מפתו יותר מנ' ימים יש לו לברך בעמדו : (ז) יש
 אומרים שאין מברכין בגומל אלא על ארבעה שמוטל על מפתו יותר מנ' ימים יש לו לברך בכל מי שהיה
 בסכנה ויטול כגון שפיל עליו כותל או שניטל מדריכת שור (וסם) ועימותיו או שעמד עליו אריה לערש
 ביישוב או אם נגזים בלו לו או שהדי לילה ויטול כולם חייבים לברך בגומל כל שהיה חשש סכנת נפשות
 וכן נהגו : (ח) הרואה חכמי ישראל ז"ל ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁחָדַק מִחֲבָרְתוֹ לִירֵאָיו
 חכמי א"י לריך לברך ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁחָדַק מִחֲבָרְתוֹ לִירֵאָיו :
 (ט) הרואה מלכי א"י לריך לברך ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁחָדַק מִחֲבָרְתוֹ לִירֵאָיו :
 ואפי' סומא שידוע שהמלך שברך מברך וה"ה בכל שאר ברכות הראיה (שיתבאר בפרק זה) שאינה של האה
 אלא שעי' כן מזכרים שבתו של מקום ב"ה : (י) מזה להשתדל לראות מלך אפילו של א"י . ואם ראה
 ס"א אל יבטל מלמודו יותר לראותו . אם לא שנה בחיל יורה ובכבוד גדול יותר : (יא) הרואה נתי ישראל
 בישובן לריך לברך ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים בְּצִיב גְּבוּל אֶרֶץ כְּנָעַן . כחורבן לריך לברך
 ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים דִּין הָאֲמֵת . והשולט נהגו שלא לברך אלא על נתי כנסיות שמחללין
 בתוכם . הרואה קבני ישראל ז"ל ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם בְּדִין וְנָן
 אֶתְכֶם בְּדִין וְכִלְכַּל אֶתְכֶם בְּדִין וְהִמִּית אֶתְכֶם בְּדִין וַיִּדְרַע בְּכַסֵּף בְּלֶבָם וְדָמָה עֵתִיד לְהַחְיוֹתְכֶם
 וְלִקְבֹּם אֶתְכֶם בְּדִין וְתוֹתָם בְּרוּךְ אַתָּה יי בְּתִיבָה הַבְּתִימִים : (יב) הרואה נריות משוטת אם הם ממעי
 אמן ז"ל ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים מְשֻׁנָּה הַבְּרִיּוֹת וְאִם שָׁמַט א"ח מברך דין האמת
 בשם ומלכות אם משמער עליהם כמו שיתבאר . הרואה חילנות טובות ונאות ובריות נאות לריך לברך
 ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁשֶׁבַח לך בְּעוֹלָמְךָ : (יג) כל ברכות הראיה אם חוזר ורואה
 אותו דבר שניברך עליו בתוך ל' יום אינו חוזר ומברך ומונין מיום הראיה (כגון אם ראה ביום א' בשבת
 כשחוזר ורואה בסוף ד' שבועות ביום ג' חוזר ומברך) אבל אם ראה אחר כיוצא בו כגון מלך אחר או חכם
 אחר אפילו ראה זה אחר זה מיד לריך לחזור ולברך חוץ מקבני ישראל שראוי להם לברך אחר איש מברך
 חוץ ל' ותוך מברכת משנה הבריות וברכת שכנה לו בשלמו שאינו מברך על כיוצא בו כלל אפילו אחר ל'
 אלא בפעם ראשונה שרואה החידוש גדול : (יד) הולא בימי ניסן וראה חילנות שטעוילין פרה לריך לברך
 ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁלֹּא הָסַר בְּעוֹלָמְךָ בְּרִיּוֹת וְנִבְרָא בּוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאִיקְנֹת
 טוֹבוֹת לְיִהְיֹת בָּהֶם בְּגִי אֲדָם וְאִינוּ מברך אלא בפעם ראשונה שרואה בכל שנה : (טו) על הדיקן
 והוא כמין טכב היורה כחך בלורך השמים ממקום למקום וימשך אורו כשנפס ועל הזוטות והוא רעדת הארץ
 ועל הברקים ועל הרעמים ועל הרוח ששנב בזעף והוא רוח סערה חזקה ביותר על כל א' מאלו לריך לברך
 ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים עוֹשֶׂה עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית וְאִם רֹאֵה יאמר ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ
 מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁפָּתוּ וְגִבּוֹרְתוֹ מְלֵא עוֹלָם וְאִם שָׁמַע רַעַם וְרָאֵה בְּרַק כְּאִד מברך על שיהיה ברכה אחת
 אבל בזה אחר זה מברך על זה וחוזר ומברך על זה ונהגו השולט במדינות אלו לברך על הנרק עושה מעשה
 בראשית ועל הרעם שברחו וגבורתו מלא עולם לפי שברוב פעמים הם באים זה אחר זה מיד ואינם
 חפפים לברך ברכה אחת ב"ס זה אחר זה כי סוג יותר לשבח למקום ברוב השנחות מלשבתו בשבת א' ובתרו
 לרעה שכחו וגבורתו מלא עולם לפי שהרעם מראה כח וגבורה יותר מן הברק : (טז) כל זמן שלא נתפזרו
 העננים יספר על כל הברקים בברכה שברך בפעם ראשונה וכן על הרעמים אבל אם נתפזרו בין ברק לברק
 ובין רעם לרעם לריך לחזור ולברך עליהם : (יז) היה יושב במקום לא סבור שמע קול רעם או ראה ברק אם
 יכול ללאת ולברך תוך כדי דיבור לסוים הרעם או הברק לריך ללאת ולברך וכגון שלא נע עדיין במקום
 שפוטפת ולא עשה לרכיו עדיין או שיכול ליטול ידיו תוך כדי דבור ואם לאו לא יא' ואחר כדי דיבור אין
 לברך על הענן ו"ח בזה וספק ברכות להקל לכן אחר תוך כדי דבור יברך בלא סם ומלטת :

(*)

לולב עם המינים • ג' מיני לולב דהיינו לולב והדס וערבה והיו קטורים ואגודים יחד ולא יהיה
 דחס או משיחה חוץ בנייהם ובשעת נטילה יהיה שדרת הלולב עד פניו והיו ג' הדסים
 ה' בימים וא' בשמאלו וא' בצמחם הכדור טטה קאת לימין ופני כדי ערבת א' לימין וא' לשמאל •
 זמן הדן יש לברך על הלולב אחר התפלה קדם ההלל אלא לפי שמתח נטילתו בסוכה הוא מזהב פן
 הסוכר וא' אסור ללכת מבית הכנסת מפני הרואים לפיך בברך קודם שיחפול בשדו בסוכה יברך •
 דיקח הלולב תחלה לבדו בימים ויברך ואח"כ יקח האחרון בשמאלו ובמקום סוף הלולב והדס וערבה
 יחבר האחרון עם הלולב וינטע לששה קטות ח"י נעזעים שכלל כל שינטע יששה ג' האכות וג'
 הובאות דהיינו האכה והובאה ג"ס ובכל הובאה יע סוף הלולב ומיניו והאחרון לחזה של ממש •
 וכשינטע יזהר שלא יע ראש הלולב בפתל רק שיהיה הלל בימים : סדר הנעטעים הראשון לדרום
 השני לנפך הג' למזרח הרביעי למעלה החמישי למטה ולא שיכרך ח"ו ראש הלולב למטה אלא שהולכה
 חסיה לנג מטה וההובאה לנג מעלה הפך מלמעלה (וק בכל הנעטעים יהיה ראש הלולב לנג מעלה
 אלא שהולכה תהיה לאחור כל שמנטע) הששי למערב : ובהלל יששה ד"פ ח"י נעטעים דהיינו ששה
 ה' בבודו לה' שנתחילה ואחד באגף ה' הושיעה נא • ואחד בטפלו אגף ה' הושיעה נא ואחד בבודו
 לנכסף : ואם יברך על הלולב אחר התפלה בב"ה לא ינטע בהלל אלא ג"ס דהיינו בבודו תחלה
 וסוף ובאגף פ"א (כמ"ש בר"מ) :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וציונו על נטילת לולב :

יום ראשון מברך :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה :

אלו ימים שנזכרים בהם את ההלל ב' ימים וב' לילות ראשונים של פסח • ב' ימים לשבעות • ס' ימים
 דסוכות • ח' ימים דהנוכה • וכימים שאין גומרים את ההלל יש לנהוג שהס"ז לבדו יברך בתחלה
 ובסוף וספקל יעט אמן וילאו בברכתו :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וציונו לקרוא את ההלל :

- א הללויה | הללו עבדי יהוה הללו את שם יהוה :
- ב יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם :
- ג במזרח שמש עד מבוא מהלל שם יהוה : ד רם על-כל גוים | יהוה על השמים כבודו : ה מי כיהוה אלהינו המגביהי לשבת : ו המשפירי לראות בשמים ובארץ : ז מקומי מעפר דל מאשפת ירים אביון : ח להושיבי עמי נדיבים עם נדיבי עמי : ט מושיבי | עקרת הבית אם-הבנים שמחה הללויה :

א בַּצֵּאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָז :
 ב הָיְתָה יְהוּדָה לְקִדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו :
 ג הַיּוֹם רָאָה וַיִּגַּם תִּירֵדֶן יֹסֵב לְאַחֹר : ד הַהָרִים רָקְדוּ
 כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי-צֹאן : ה מִה־לֶּךָ הַיּוֹם כִּי תִגֹּס תִּירֵדֶן
 תִּפֹּס לְאַחֹר : ו הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי-
 צֹאן : ז מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב :
 ח הַהִפְכֵי הַצֹּר אַגַּם-מַיִם חֲלֵמִישׁ לְמַעַנְנו־מַיִם :

בראש חודש ומוס'מ ספח דולג :

א לֹא לָנו יְהוָה לֹא לָנו כִּי לַשְׁמַיָּה תֵּן כְּבוֹד עַל-חַסְדְּךָ עַל-אַמְתְּךָ :
 ב לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵי-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם : ג וְאֵלֹהֵינוּ בַשְּׁמַיִם
 כֹּל אֲשֶׁר-חָפֵץ עָשָׂה : ד עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יַדֵּי אָדָם :
 ה פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ : ו אַזְנוֹתֵם לָהֶם וְלֹא
 יִשְׁמְעוּ אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְחֹזוּ : ז יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשֹׁן רַגְלֵיהֶם וְלֹא
 יִתְלַכּוּ לֹא-יִתְגַּוּ בְּגִדְוֹנָם : ח כְּמוֹתֵם יְהוּ עֲשִׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר-בְּפִתְחַת
 כְּפֹתֵם : ט יִשְׂרָאֵל בְּפִתְחַת בֵּיתוֹהָ עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא : י בֵּית אֲהֲרֹן
 בְּפִתְחוֹ בֵּיתוֹהָ עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא : יא יֵרְאִי יְהוָה בְּפִתְחוֹ בֵּיתוֹהָ עֲזָרָם
 וּמַגְנָם הוּא : ט"ז

יב יְהוָה זָכְרָנוּ יִבְרַךְ יִבְרַךְ אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְרַךְ אֶת-
 בֵּית אֲהֲרֹן : יג יִבְרַךְ יֵרְאִי יְהוָה הַקַּטְנִים עִם-
 הַגְּדֹלִים : יד יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל-בְּנֵיכֶם :
 טו בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : טז הַשָּׁמַיִם
 שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לְבְנֵי-אָדָם : יז לֹא-הַמָּתִים
 יִתְלַוְיָהּ וְלֹא כָל-יִרְדֵי דוּמָה : יח וְאַנְחֵנוּ וְנִבְרַךְ יְהוָה
 מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

בראש חודש ומוס'מ ספח דולג :

א אֲהַבְתִּי כִּי-יִשְׁמַע יְהוָה אֶת-קוֹלִי תִתְנַנְּנִי : ב כִּי-הִטָּה אָזְנוֹ
 לִי וּבִימֵי אֶבְרָא : ג אֶפְפוּנִי הַבְּלִי-מֹת וּמִצְרֵי שְׁאוּל
 מִצְאוּנִי

(א) עֲלֵיכֶם קִד . (ב) טס קִדוּ . (ג) טס קִדוּ .

מִצְאֵינִי צְדָה וְיָנוּן אֲמַצָּא : ד' וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא אֲנִי יְהוָה
 מִלְטָה נַפְשִׁי: ה' חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ מִרַחֵם: ו' שֹׁמֵר פִּתְאִים
 יְהוָה דַּלְתִּי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: ז' שׁוֹבֵי נַפְשִׁי לְמִנוּחֵיכִי כִי יְהוָה גָּמַל
 עָלַיְכִי: ח' כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמּוֹת אֶת־עֵינִי מִן־דְּמָעָה אֶת־דַּגְלִי
 מִדָּחִי: ט' אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת חַתִּים: י' הָאֲמַנְתִּי כִי
 אֲדַבֵּר אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד: י"א אֲנִי אֲמַרְתִּי בַחֲפוּי פְלִי־הָאָדָם כִּי־ט"ב

יב כֹּה־אָשִׁיב לַיהוָה כֹּל־תַּנְמוּלוֹתַי עָלַי: י"ג כּוֹס־יִשׁוּעוֹת
 אֲשָׂא וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא: י"ד נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם
 נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: ט"ו יִקַּר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמּוֹתָה
 לַחֲסִדָּיו: ט"ז אֲנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי עֲבָדְךָ אֲנִי עֲבָדְךָ בְּךָ
 אֲמַתְךָ פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי: י"ז לֵךְ אֲזַבַּח וּזְבַח תִּוְדָה
 וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא: י"ח נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־נָּא
 לְכָל־עַמּוֹ: י"ט בַּחֲצֹרוֹת | בֵּית יְהוָה בְּתוֹכְכִי יְרוּשָׁלַם

תְּלִיָּה :

א תְּלִלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל־הָאֲמוּם: ב כִּי
 גָּבַר עָלֵינוּ | חֲסִדוֹ וְאֶמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם תְּלִיָּה :
 א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ :
 ב יֹאמְרוּ־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ :
 ג יֹאמְרוּ־נָא בֵּית־אֱהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ :
 ד יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ :
 ה מִן־הַמַּצַּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמַרְחֵב יָהּ: ו יְהוָה לִי
 ז לא אֵיךָ מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: ז יְהוָה לִי בְּעוֹרֵי
 ח וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשִׁנְאֵי: ח טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּמַת
 ט אָדָם: ט טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּמַת בְּגַדִּיבִים:

י"ח א"י ח"א ט"ז ו' חזקת קבלת ספר סוד .
 (א) ספר ק"ט . (ב) ט"ז ק"ט .

י כל־גוים סבבוני בשם יהוה כי אמילם : יא סבבני
 גם־סבבוני בשם יהוה כי אמילם : יב סבבני כדברים
 דעכו כאש קוצים בשם יהוה כי אמילם : יג דחה
 דחיתני לנפל ויהוה עזרני : יד עזי וזמרת יה ויהילי
 לישועה : טו קול רנה וישועה באהלי צדיקים ימין
 יהוה עשה חיל : טז ימין יהוה רוממה ימין יהוה עשה
 חיל : יז לא־אמות כ־אחיה ואספר מעשייה : יח יסר
 יסרני יה ולמות לא נתנני : יט פתחילי שערי צדק
 אבא־בם אודה יה : כ זה־השער ליהוה צדיקים
 יבאו בו : כא אודה כי עניתני ויהילי לישועה אוד :
 כב אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה אבן : כג מאת
 יהוה היתה זאת היא נפלאות בעינינו סאת : כד זה־
 היום עשה יהוה נגילה ונשמחה בו זה :

טו אנא יהוה הושיעה נא אנא יהוה הושיעה נא
 אנא יהוה הצליחה נא : אנא יהוה הצליחה נא :

ט ברוך הבא בשם יהוה ברכנוכם מבית
 יהוה ביד : כו אל יהוה ויאר לנו אסרו־תג
 בעבתים עד קרנות המזבח אל : כז אלי אתה ואודה
 אלהי ארוממך אלי : כח תודו ליהוה כ־טוב פי
 לעולם חסדו הוד :

יתלקוה יהוה אלהינו (על) כל־מעשיה וחסדיה צדיקים עושי
 רצונה וכל־עמך בית ישראל ברנה יודו ויברכו
 וישבתו ויפארו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את־שמה
 מלכנו : פי לה טוב לתודות ולשמה נאה לומר : פי מעולם ועד
 שלם

עולם אתה אל: ברוך אתה יהוה מלך מהלל בתשבות:

ס סהגין למר בר"ח אחר כלל פסוק זה:

ואברקם זקן בא בימים ויהיה ברוך את אברקם בכל:

ויאמר זבדי"ה ישארני ויחיני כן יהי רצון מלפניך אלהים חיים ומלך שלום אשר ביד
נפש כל חי אמן: כל זה יאמר ג"ס

בר"ח ובי"ט וכוה"מ קדיש שלם וכוהטכה חזי קדיש בר"ח ובי"ט וכוה"מ לאומרים כהן שיר של זוס
זכר"ח לאומרים זרכי נכסי אחר שיר של זוס ק"י ומוליחין ס"ח וקורחין בר"ח וכוה"מ ד' גבר
קדיש על ס"ח ואח"כ לאומרים אשרי וכו' לזיון ומכניסין ס"ח להיכל ואח"כ לאומר כה"ק ומתפללים
חפלת המוסף ומסירין כהסלין בר"ח קודם הקדיש וכוהטכה ג' גברי וקדיש אשרי וכו' לזיון קדיש
שלם ומכניסין ס"ח להיכל ואח"כ לאומרים בית יעקב:

מוסף לראש חודש

אדני שפתי הפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברקם אלהי יצחק ואלהי

יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים

קונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באתה:

מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יהוה מגן אברקם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע:

מזר מזרד הפל: ביעיר משיב רוח ומזרד הנשם:

מכלל כל חיים בחדס מחיה מתים ברהמים רבים סומך נופלים ורופא חולים

ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישגי עפר: מי כמותך בעל גבורות

ומי דומה לך מלך במית ומחיה ומצמים ישועה:

ונאמן אתה לתחיות מתים: ברוך אתה יהוה מחיה המתים:

בחרת כה"ק לאומרים זה:

בתר יתנו לך יהוה אלהינו מלאכים המוני מעלה ועמה ישראל

קבוצי משה יחד פלם קדשה לך ישלשו בפתוב על ידי

גביאך וקרא זה אל זה ואמר: קדוש קדוש יהוה צבאות

מלא כל הארץ כבודו: לעמתי משפחים ואומרים: ברוך כבוד

יהוה במקומו: ובדברי קדשה פתוב לאמר: ימלך יהוה לעולם

אלהיך ציון לדר ודר הגלוייה:

אתה קדוש ושמו קדוש וקדושים בכל יום והללוך סלה: ברוך אתה

יהוה האל הקדוש:

ראשי חדשים לעמך נתת • זמן כפרה לכל
 תולדותם • בהיותם מקריבים לפניך זבחי
 רצון • ושעירי חטאות לכפר בעדם • זכרון לכלם
 יהיה ותשועת נפשם מיד שונא: מזבח חדש בציון
 תבין • ועולת ראש חדש נעלה עליו • ושעירי עזים
 נעשה ברצון • ובעברת בית המקדש נשמח בלנו •
 ובשירי יוד עבדה הנשמעים בעירך האמורים לפני
 מזבחה • אהבת עולם תביא להם וברית אבות לבנים
 תזכור: והביאנו לציון עירך ברנה • ולירושלים בית
 מקדשה בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את-
 קרבנות חובתינו תמידים כסדרם • ומוספים
 בהלכתם • ואת מוסף יום ראש החדש הזה • נעשה
 ונקריב לפניך באהבה במצות רצונך • כמו שכתבת
 עלינו בתורתך על-ידי משה עבדך מפי
 כבודך כאמור:

ובראשי חדשיכם תקריבו עליה ליהוה פרים בני-
 בקר שנים ואיל אחד כבשים בני-שנה
 שבועה תמימם: ומנחתם ונספיהם כמדבר שלשה
 עשרנים קפר ושני עשרנים לאיל ועשרון לכבש •
 ויין כנסכו • ושעיר כפר • ושני תמידים בהלכתם:
 אלהינו ואלהי אבותינו חדש עלינו את-החדש
 הזה • לטובה ולברכה • לששון ולשמחה •
 לישועה ולנחמה • לפרנסה ולכלכלה • לחיים טובים
 ולשלום • למחילת חטא ולסליחת עון • כפי-בעמך

מוסף לראש חדש
ישראל בחרת מכל האמות וחקי ראשי חדשים
להם קבעת: ברוך אתה יהוה מקדש ישראל
וראשי חדשים:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה וקשב העבודה
 לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל כרצון והתי
 לרצון סמיד עבודת ישראל עמך:

ותחזינה עינינו בשוכה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה הממזיר
 שכינתו לציון:

^{מידים דבני}
 מודים אנחנו לך שאמרה הוא יהוה אלהינו
 ואלהי אבותינו ואלהי אבותינו
 יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות
 לשמך הגדול ותקדוש על שהחיותנו
 וקיימתנו בנותנו ותקיימתנו ותאסוף ציומנו
 לחצרות קדשך ונשוב אליה לשמור חקיה
 ונעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על
 שאנו מודים לך ברוך אל ההודאות:
 נפלאותיה וטובותיה שבכל יום עמנו ועל
 רחמיה ורחמיםיה פי לא יתמו חסדיה פי מעולם קנינו לך:

נחטטה ועל הנסים:

ועל הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנפלאות
 שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה:

בימי מהתנהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו פשעמדה מלכות מן
 הרשעה על עמך ישראל להשפיתם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך
 ואמרה ברחמיה הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את ריבם הנת את
 דינם נקמת את נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים
 וממאים ביד מהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך ולה
 עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה
 ופרקן כהיום הזה ואחר כך באו בגיה לרביר ביתך ופנו את היכלך
 וטהרו את מקדשך והדליקו גרות בהצרות קדשך וקבעו שמענת ימי
 חגכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול:

ועל כלם יתברך ויתרום ויתעשאו שמך מלפני סמיד לעולם ועד:
 וכל

מוסף לראש חדש

ובלתי חיים יזקה סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב האל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : ברוך אתה יהוה הטוב שמך
לה נאה להודות :

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה
על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם
קדושה באמור : ברכה יהוה וישמרה : יאר יהוה ופניו אליה וירגם : יאר
ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שרם : יאר

שיום שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך ברכנו אבינו פלנו באחד באור פניך כי באור פניך נתת
לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחסים
וישראל וטוב בעיניך לברכה את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלום
ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהוה לרצון ו אבירי פי והגיון לבי לפניה יהוה צורי וגאלי : יאר

אלהי נצור לשוני מדע וישפתי מדבר ברמה ולמקללי גפשי תדום וגפשי
בעפר לכל היתה פתח לבי בתורתך ובמצותיך הודוה גפשי וכל
הרושבים עלי רעה מרדה דפר עצתם ומקלל מצושבתם : יהוה כמין לפני
רוח ומלאך יהוה רחה : למען ירחצון ידיהיך הישועה ימינה ועגני : עשה
למען שמך עשה רמון ימינה עשה למען הורחה עשה למען קדשתה
יהוה לרצון ו אבירי פי והגיון לבי לפניה יהוה צורי וגאלי : עשה שלום
במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

יהי רצון בלפניך יהוה אלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו
ומן חלקנו בתורתך :

מוסף לשבת וראש חדש

אדני שפתי תפתח ופי יגיד הלהלכה :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים
טובים קונה הכל ונוטר חסדי אבות ומביא נזל לבני בניהם למען
שמו באהבה :

מלה עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מדיה מתים אתה רב להשיע :

יאר מניד הפל : ביהי משיב רוח וטורד תגשם :

מכלל

מוסף לשבת וראש חודש

מכלל כל חיים בחדד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ובחיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר מי במה בעל גבורות ומי דומה לה קלף מכות ומחיה ומצמיח ישועה : וגאמן אפה להחיות מתים : פרוך אפה יהוה בנחיה המתים :

בחזרת ה"ק אומרים זה :

בְּתָר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה וְעִמָּה יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטֵּה יַחַד פָּלַם קְדֻשָּׁה לְךָ יִשְׁלֹשׁוּ בַּפֶּתוּחַ עַל־יַד נְבִיאֶךָ וְכָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְלֵהָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֵלִים זֶה לְזֶה אֵינָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מִשְׂבָּחִים וְאוֹמְרִים : פְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְקוֹמוֹ : מִמְקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ הַמִּיְחַדִּים שְׂמוֹ עָרַב וּבִקֵּר בְּכָל־יוֹם תְּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד : הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וַיִּגְאֲלֵנוּ שְׁנֵית בְּקָרוֹב וַיִּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כְלָחִי לֵאמֹר הֵן גְּאֲלֵתִי אֲתָכֶם אֲחֵדִית בְּבְרָאשִׁית לְהִיזוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁה פְתוּב לֵאמֹר : יִמְלֹךְ יְהוָה | לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר וְדֹר תִּלְלוּיָהּ :

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל־יום יהללוך סלה : פרוך אפה יהוה האל הקדוש :

אתה יצרת עולמך מקדם • כלית מלאכתך ביום השביעי • אהבת אותנו ורצית בנו • ורוממתנו מכל־הלשונות • וקדשתנו במצותיך • וקרבתנו מלכנו לעבודתך • ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת : ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה • שבתות למנוחה • וראשי חודשים לכפרה • ולפי שחטאנו לפניך אנחנו ואבותינו • תרבה עירנו • ושמים בית מקדשנו • וגלה יקרנו • ונטל כבוד מבית חיינו • ואין אנו יכולים לעשית

לַעֲשׂוֹת חֻבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירְתְּךָ בְּבֵית הַגָּדוֹל
וְהַקְדוּשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו • מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלַּחַה
בְּמִקְדָּשְׁךָ : יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל־הִי
אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ • וְתַטְעֵנוּ בְּגִבּוֹלֵנוּ
וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ • אֶת־קַרְבָּנוֹת חֻבוֹתֵינוּ • תְּמִידִים
כְּסֻדְרָם • וּמוֹסְפִים כְּהַלְכָתָם : וְאֶת־מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה • וְיוֹם רֵאשִׁית הַחֹדֶשׁ הַזֶּה • נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ
בְּאַהֲבָה • כְּמִצְוֹת רְצוֹנָךָ • כְּמוֹ שֶׁכָּתוּבָת עֲלֵינוּ
בְּתוֹרְתְךָ • עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ • מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאָמֹר :
וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כִבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִידִים וְשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֶלֶת
מִנְהַת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ : עֹלֹת שַׁבָּת בְּשִׁפְתוֹ עַל־עֹלֹת
תְּמִיד וְנִסְכָּה :

וּבְרֵאשֵׁי חֹדְשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־
בָּקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
שֶׁבְעָה תְּמִידִים : וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִדְּבַר • שְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים לְפָר • וְשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לְאַיִל • וְעֶשְׂרוֹן לְכִבְשֵׁי־
וַיִּין כְּנִסְכּוֹ • וְשַׁעִיר לְכִפּוֹר וְשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהַלְכָתָם :
יִשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֵגֶגְ עִם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעֵי • כֻּלָּם
יִשְׁפְּעוּ וַיִּתְעַגְּגוּ מִטּוֹבָךָ וּבְשִׁבְעֵי רִצְיֹתֵיכֶם וְקִדְשֹׁתוֹ • תְּמִידֹת
יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ • וְכִּי לְמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וְאַל־הִי אֲבוֹתֵינוּ רְצָה נָא בְּמִנוּחֵתֵנוּ וְחֹדֶשׁ
עֲלֵינוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה • אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
לְטוֹבָה וְלְבָרָכָה • לְשִׁשּׁוֹן וְלְשִׂמְחָה • לְיִשׁוּעָה וְלִנְחָמָה •
לְפָרְנֶסָה וְלְכִלְכֵּלָה • לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם • לְמַחֲוֵלָת
חַטָּא וְלְסִלִּיחַת עֵוֹן • קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְהֵן חֲלָקְנוּ

בתורתך

(א) נמסר כח יא

מוסף לשבת וראש חדש

קל

בְּתוֹרַתְךָ • שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ וְשִׁמַּח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ •
זְמַחַר לִבְנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת • וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קְדֻשָּׁה וַיְנַחֲרוּבוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל
מִמְקוֹדֵי שְׁמֶךָ כִּי בַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל בְּחַרְתָּ מִכָּל־הָאֲמוֹת
וְשַׁבַּת קְדֻשָּׁה לָהֶם הוֹדַעְתָּ וְחָקוּ רְאִשֵׁי חֲדָשִׁים לָהֶם
קִבְּעַתָּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וַיִּשְׂרָאֵל
וְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים :

רְצַח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל • וְלִחְפֻלְתֶּם שְׁעָה • וְהִשָּׁב הַעֲבוּדָה
לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְרֵאשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְהִפְלַתֶם בְּאַהֲבָה תִּמְכַּל בְּרִצּוֹן וְתִהְיֶה
לְרִצּוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ :
וְתִחַזְּקֵנָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרִבְּמִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּפַיֵּד
שְׁבִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מודים דרבנן

מודים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵמָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָּל־בְּשִׂר
יִצְהָרְנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁפְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל עֲתֻמֵּינֵינוּ
וְקִיבֵיתֵנוּ בְּנִתְחַנְנוּ וְתִקְוֵנוּ וְתִאֲסוּף לְיִחוּתֵינוּ
לְחַצְרוֹת קְדֻשָּׁה וְלָשׁוּב אֵלֶיךָ לְשִׁמּוֹר תְּהִיָּה
וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹנֶךָ וְלַעֲבֹדֶךָ בְּלִבְךָ שְׁלֵם עַל
שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ • בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת :
וְכִבְּר וְצִדְקֵיהֶם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָּלוּ
בְחַסְדֶּךָ וְהִמְרַתֶם כִּי לֹא־תִמּוּ חֲסְדֶךָ כִּי מַעֲלָם קִוִּינוּ לָךְ :

מודים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵמָה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעַד צוּר חַיִּינוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ
אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גִּדְּוָה לָךְ
תִּסְפַּר תְּהִלָּתְךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדְךָ וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוֹדֹת לָךְ
וְעַל נַפְשֵׁי שְׁבָבָל־יוֹם עַפְנוּ וְעַל
גַּפְלֵאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עַת עָרַב
וְכִבְּר וְצִדְקֵיהֶם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָּלוּ
בְחַסְדֶּךָ וְהִמְרַתֶם כִּי לֹא־תִמּוּ חֲסְדֶךָ כִּי מַעֲלָם קִוִּינוּ לָךְ :

כנסת חנוכה ועל הנסים :

וְעַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַגַּפְלֵאוֹת
שְׁעֵשִׂית לְאֲבוֹתֵינוּ בַיָּמִים הַהֵם בְּזִמְנָה הַזֶּה :

בַּיָּמִי מִתְהַיְוֶה בְּרִיּוֹתֶיךָ בְּהֵן גְּדוֹל חֲשִׁמוֹנָאֵי וּבְנֵיו בְּשַׁעֲמָדָה מַלְכוּת מִן
הַרְשָׁעָה עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל לְהִשְׁפִּיתָם הוֹרַתְךָ וְלְהַעֲבִירָם מִדְּמֵי רִצְוֹנֶךָ
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ דַּבְּרִים עֲבַדְתָּ לָהֶם בְּעַת צָרָתָם רַבָּת אֶת־רִיבָם בְּנִתְ אֶת־
דִּינָם נִקְמַת אֶת־נַקְמָתָם מִסְרַת גְּבוּרִים בְּיַד חַלְשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מַעֲטִים
וּמְכִאִים בְּיַד מְהוּרִים וְרַשָּׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְנֹדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ וְלָךְ
עֲשִׂית שֵׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ וְלַגְּמָה יִשְׂרָאֵל עֲשִׂית הַתְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה

ופרקן

מוסף לשבת וראש חרש

וּפְרָקוּן כַּחֲסוּם הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְקַבֵּל בֵּיתְךָ וּפָנּוּ אֶת־הַיְכָלְךָ וְסִבְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ וְהִתְלַיְקוּ גְרוֹת בְּחִצְרוֹת קְדֻשָּׁתְךָ וְקָבְעוּ יְשֻׁמֹנֹת יָמֵי הַנֶּכֶד אֵלֶּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל :

וְעַל־כֵּלָם יִתְפַּרֵּךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלִּבְנֵי הַתְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד : וְכַל־חַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וְיִהְיֶלּוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם בִּי טוֹב (הָאֵל יִשְׁעוּתְנֵנוּ וְעֲזַרְתֵּנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב) : בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלֵךְ נֹאֶה לְהוֹדוֹת :

לִשְׁמִי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבְרָכָה הַמְּשֻׁלְשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהֲרֹן וּבְנָיו כַּהֲנִים עִם קְדוּשָׁתְךָ בְּאָמֹר : יְבָרְכֶךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : ** יָאֵר יְיָ וְהוֹהוּ פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּרְגַּבְךָ : ** יֵשֵׁא יְיָ וְיִתָּהּ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיֵשֵׁם לָךְ שְׁלֹום : **

עִים שְׁלֹום טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חַן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ בְּלֵנוּ בְּאַחַר בְּאוּר פְּנִיךָ כִּי בְאוּר פְּנִיךָ נִתְּתָה לָנוּ יְיָ וְאֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת הַסֵּד וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וּרְחֻמִּים וְחַיִּים וְשְׁלֹום וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְכַתֵּב אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שְׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ : בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלֹום :

יְהוֹדוּ לְרִצּוֹן אֲמַרְיִי וְהִגִּיזוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי : לש 2 קט
אֱלֹהֵי נִצּוּר לְשׁוֹנֵי מַדְעָה וְשֹׁפְטֵי מַדְבַּר מְרֻמָּה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְרוּם וְנַפְשֵׁי בְּעַפְרָה לְכָל הַהִיָּה פֶתַח לִבִּי בַתּוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ הַרְדּוּף נַפְשִׁי וְכַל־הַחַוְשָׁבִים עָלַי רַעַה מְדַבְּרָה הַפֶּר עֲצָתָם וּמְלַקֵּל מַחֲשַׁבְתָּם : יְהוֹ כַּמִּין לְפָנֶיךָ רַחֵם וּמְלֹאָה יְיָ הַיָּהִה דַּחֵה : לִמְעַן יִחַלְצֵנִי יְיָ הַיָּהִה הַיָּשִׁיעָה יְמִינֶךָ וּבַעֲגִי : עֲשֵׂה לִמְעַן שִׁמְךָ עֲשֵׂה לִמְעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לִמְעַן הַתּוֹרָה עֲשֵׂה לִמְעַן קְדֻשַׁתְךָ : יְהוֹדוּ לְרִצּוֹן אֲמַרְיִי וְהִגִּיזוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי : עֲשֵׂה שְׁלֹום בְּמַחְסוֹ הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלֹום עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן : יד יחן וכו'

סדר עירוב תבשילין

בַּמָּסָל ז'ס כ'ס ו' או כ'ס ו' וְכַסֵּת יִקַּח כְּעֶרֶךְ יו"ט סַפַּת מַשְׁנַת וּסַס חֲנֻשִׁיל הַטּוֹב סַס כַּסּוֹן בְּשַׁר אוֹ דָג וּיִתֵּן בֵּיד אַחַר לוֹסַת עַל יָדוֹ לְכָל הַקָּבֵל וְלוֹמַר :

אֲנִי מוֹכֵה לְכָל מִי שְׂרוּצָה לֹכוֹת וְלִסְמוֹךְ עַל עִירוּב זֶה :

וְמִי שְׂוֹכֵה נוֹסֵל בִּידוֹ וּמַגְבִּיהַ סַפַּת וְהַמּוֹכֵה מַבְרֵךְ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קְדָשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עִירוּב :

בְּרִין יְהֵא שְׂרָא לָנָא לְאַפּוּי וּלְבִשׁוּלֵי וּלְאַטְמוּנֵי וּלְאַדְלוּקֵי שְׂרָא

קלא

עירוב תבשילין

שָׂרָא וְלִתְקַנָּא וְלִמְעַבְדַּר כְּלֵי צְרִיכָא מִיּוֹמָא טַבָּא לְשַׁבְּתָא לָנָא
וְלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַדְרִים בְּעִיר הַזֹּאת :

עירובי חצרות

נִהְיָ לַקֶּבֶץ קַמָּה מְכַל בֵּית וּבֵית בַּעַ"ס וְשׂוּיָן מֵחֵט שְׁלִימָה וּמַעֲרִיבִין זֶה לְכָל שְׁנֵי חֲצוֹת הַשָּׁנָה
וּטְוֵינָן שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ טוֹחַן הַמַּלְאָה בִּיד אַחַד שְׂיוּכָה בַּשָּׁבִיל כָּל הַקֶּהֱל וּכְשֶׁהוּא מוֹכֵה צְרִיךְ לִזְכּוֹת לְכָל
זֶה הַחֹרֵר אִו הַמַּצְוִי וְלִכְל מִי שִׂיחֻסָּף עֲלֵיהֶם וְלֹא יֵשׁוּ ע"ח בַּע"ס אֲח"כ יֵשׁ ב' נְחִים בְּחֹרֵר זֶה־כ"ל
שׂוֹתְרוּ ע"י עִירוּב זֶה לְעַמְלָל וְלִהְיֵיבֵא הַעִירוּב מִזֶּה לָזֶה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עִרׁוּב :

בְּרִין יְהִיא שָׂרָא לָנָא לְאַפּוּקִי וְלַעֲיִילִי וְלְמַלְטוּלִי מִבֵּית לְבֵית
וּמְחֻצֵר לְחֻצֵר וּמְחֻצֵר לְבֵית וּמְחֻצֵר לְרֵשׁוֹת לְרֵשׁוֹת
בֵּין בְּשַׁבָּת זוֹ וּבֵין בְּשַׁאָר שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה לָנוּ וְלְכָל־הַדְרִים
בְּשַׁבְּתָא (נ"א בְּעִיר) הַזֹּאת :

עירובי תחומין

יֵיחַ מִזֵּן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת מַעֲרִב ז'ס אוּ מַעֲרִב שַׁבַּת אוּ לַפְתָּן כַּד לֹא־כָל זֶה שְׁתֵּי סְעוּדוֹת וְקוּנָה
שְׂבִיחָה כְּאֵלֶּי שֶׁס בֵּיתוֹ וְיִכּוֹל לְהִלָּךְ מִשֶּׁס אֲלֵפִים אִמָּה לְכָל רוּחַ שִׁירְלָה וְהַעִירוּב יֵהִי בְּתוֹךְ אֲלֵפִים
מִבֵּיתוֹ וּבִצְרָךְ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עִרׁוּב :

בְּרִין יְהִיא שָׂרָא לָנָא לִילָךְ מִמְּקוֹם זֶה אֲלֵפִים אִמָּה לְכָל־רוּחַ :
וְאִם מַעֲרִב לְרִבִּים יֵאמֵר וּלְפִלוֹי אוּ לְכַי מְקוֹם פְּלוּנִי וְאִין מַעֲרִיבִין עִרׁוּבִי חֲתוּמִן אִלָּא לְרַעַת ע"כ
צְרִיךְ לְהוֹדִיעַם קִדְּם חֲשִׁיבָה שֶׁהִרַח עִרׁוּבוֹ בַּשָּׁבִיל :

תפלת שלש רגלים

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד הַתְּהִלָּתְךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַלֹהֵי
יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ' אֵל עֲרִיזִין גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים ' קוּנָה הַבַּל ' וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוּ בְּאַהֲבָה :
מֶלֶךְ עֶזְרָה וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה כְּגֵן אַבְרָהָם :

בְּמוֹסָף שֶׁל יו"ט הַרְאֵשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח מִתְחִילִין לומר מוֹרִיד הַסֵּל וּבְמוֹסָף שֶׁעַ מִתְחִילִין לומר מְשִׁיב הַרוּחַ
וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם וְאִין הַכְּזוֹר רֵאשׁוֹן לְהַתְחִיל פֶּד שִׁמְשֵׁמוּ מִפִּי הַסֵּל וּטְוֵינָן שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ מְכַרֵּץ קִדְּם הַפְּסָלָה
לְפִיךְ לֹא ד' כְּסִיכְרִין מְשִׁיב הַרוּחַ לְכַד אִלָּא יֵאמֵר ג' מוֹרִיד הַגֶּשֶׁם :

תפלת שלש רגלים

אָתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחְיֶה מֵתִים אֲתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :

קדוּ מוֹרֵד הַמַּלְ : בְּיַד מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרֵד הַגִּישָׁם :

מִבְּלִבְל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחְיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים

וּמוֹתֵיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָיִם מִי כְמוֹהוּ בְּעַל גְּבוּרוֹת

וּמִי דוֹמָה לָךְ מְלֶכֶה מְמִית וּמַחְיֶה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה :

וְנֶאֱמַן אֲתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחְיֶה הַמֵּתִים :

נחזרת כס"ז אומרים נקדישך :

נְקַדְיֶשְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנֵעָם שִׁיחַ סוּד שְׂרָפֵי קִדְשׁ הַמְּשֻׁלָּשִׁים לָךְ

קִדְשָׁה בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ וּקְרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר :

קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְלֵה־אָרֶץ בְּבוֹדוֹ : אִזוּ

בְּקוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל אֲדִיר וְתוֹק מְשֻׁמֵּיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעַמֵּת

הַשְּׂרָפִים לְעַמְתָּם מְשֻׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : בְּרוּךְ בְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ :

מִמְּקוֹמְךָ מִלְּכַנּוֹ תוֹפִיעַ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ כִּי מַחֲכִים אֲנַחְנוּ לָךְ מִתִּי

תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקְרוֹב בְּיַמֵּינוּ לְעוֹלָם וָעַד : תִּשְׁפּוֹן תַּתְּגַדֵּל וְתִתְקַדֵּשׁ

בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנִצְחַת נְצִחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאִינָה

מִלְכוּתְךָ בְּדַבַּר הָאֱמוּנָה בְּשִׁירֵי עֲוֹךְ עַל יְדֵי דוֹד מְשִׁיחַ צְדָקָה :

יְמֶלֶךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :

אֲתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁיחָה קְדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלָה : בְּרוּךְ אַתָּה

יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ :

אֲתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים : אֲהַבָּתָּ אוֹתָנוּ וּרְצִיתָ

בָּנוּ : וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת וּקְדִישְׁתָּנוּ

בְּמִצְוֹתֶיךָ : וּקְרַבְתָּנוּ מִלְּכַנּוֹ לְעַבְדֻתְךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל

וְתִקְדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרֵאתָ :

כסחל י"ם במזמור סנה אומרים כאן ותודיענו

וְהוֹדִיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה וְתִלְמִדְנוּ

לְעֲשׂוֹת חֲסֵד רַצוֹנָה : וְתִתֵּן־לָנוּ יְהוָה

אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים : וְתוֹרוֹת אֱמֶת : חֲסִים

ומצות

תפלת שלש רגלים
 ומצות טובים • ותגחילנו ומני ששון • ומועדי קדש •
 וחגי גדבה • ותורישנו קדשת שבת • וכבוד מועד •
 וחגיגת הרגל • ותבדל יהוה אלהינו בין קדש לחול •
 בין אור לחשך בין ישראל לעמים • בין יום השביעי
 לששת ימי המעשה: בין קדשת שבת לקדשת יום
 טוב הבדלת • ואת יום השביעי מששת ימי המעשה
 קדשת • הבדלת וקדשת את עמו ישראל בקדשתה:
 ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה (שבתות למנוחה) מועדים
 לשמחה חגים ומנים לששון (את יום השבת הזה) את יום

בפכה	בשבועות	בכוכות	בשמע
חג המצות	חג השבועות	חג הסוכות	שמיני עצרת
הזה •	הזה •	הזה •	החג הזה •

ואת יום טוב מקרא קדש הזה זמן

חרותנו | מתן תורתנו | שמחתנו | שמחתנו

(בשנת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא • ויגיע ויראה וירצה • וישמע ויפקד
 ויזכר ויכוננו ויפקדוננו • ויזכרן אבותינו • ויזכרן משים כבוד
 עבדך • ויזכרן ירושלים עיר קדשה • ויזכרן כל עמך בית ישראל קדשה
 לפליטה לטובה • לזמן ולחסד ולרחמים ולהיים טובים ולשלום • ביום
 (בשנת השבת הזה וביום)

חג המצות	חג השבועות	חג הסוכות	שמיני עצרת חג
הזה •	הזה •	הזה •	הזה •

ביום טוב מקרא קדש הזה • זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה •
 ופקדנו בו לברכה • והשיענו בו להיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חס
 וחסדנו ורחם עלינו והשיענו כי אררה עינינו • כי אל מלך חנון ורחום אתה:
 והשיאנו יהוה אלהינו את ברכת מועדיך • להיים
 טובים ולשלום • לשמחה ולששון • באשר

רצית

תפלת שלש רגלים

רְצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (נשכח) אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא
 במנותחנו: קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך
 שבענו משובך ושמח נפשנו בישועתך וטהר
 לבנו לעבדך באמת ונהתיקנו יהוה אלהינו באהבה
 ורצון בשמחה ובששון שבת ומועדי קדשך וישמחו
 בך כל ישראל מקדשי שמך ברוך אתה יהוה
 מקדשי השבת וישראל והזמנים:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה וקשב העבודה
 לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי
 לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:
 ותתוינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המפחיד
 שבינתו לציון:

מודים רבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו
 ואלהי אבותינו אלהי כל בשר
 יוצרנו יוצר בראשית ברכות הודאות
 לשמך הגדול ותקדוש על שמימית
 וקדמיתנותיך ותקדמיתנותך וקדמיתנותך
 לתצרות קדשך ונשוב אלקיך לשמור תקיף
 ולעשות רצונך ולעבדך בלב שלם על
 שאנו מודים לך ברוך אל ההודאות:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה
 אלהינו ואלהי אבותינו
 לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו
 אפה הוא לדור ודור גודה דך
 ונספר הלהתה על חיינו המסורים
 בידך ועל נשמותינו הפקודות לך
 ועל נפיק שפכל-יום עמנו ועל

נפלאותיך וטובותיך שפכל-עת ערב ובקר וצהרים הטוב פי לא-כל
 בחמה ותבחה פי לא-תמו חסדיך פי מעולם קנינו לך:
 ועל-כלם יתברך ויתרום ויתעשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:
 וכל-תמים יודוך סלה ויהללך שמך הגדול לעולם פי טוב והאל
 ישועתנו ועורתנו סלה האל הטוב: ברוך אתה יהוה הטוב שמך
 וקה נאה להודות:

לשי אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המושלשת בתורה הפתובה
 על-ידי משה עבדך האמונה כפי אהרן ובניו כהנים עם
 קדשך באמור: יברכה יהוה וישמרה: א: יאר יהוה ופניו אליה וירבה: א:
 ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שלום: א:

שים

תפלת שלש רגלים

קלד

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל
 עֲמֶה בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ בְּלֵנוּ בְּאֶחָד בְּאֹר פְּגִיָּה כִּי בְּאֹר פְּגִיָּה נִתְּנָה
 לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאֶהְיֶה הַסֵּד וְצִדְקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
 וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ אֶת-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשְׁלוֹמָה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

יְהוִי-לְרַצּוֹן אֲמִרְיָי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: ישׁ ז טז

אֱלֹהֵי נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ וְשִׁפְתֵי מַדְבַּר מְרָמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְרוּם וּנְפִישֵׁי
 בְּעַפְרָ לְכָל תְּהִיָּה פִּתְחָ לִבִּי בְּהוֹרְתָהּ וּבְמִצּוֹתֶיהָ תִּרְדּוּף נַפְשֵׁי וְכָל-
 תְּרוּשָׁבִים עָלֵי רַעְוָה מְרָדָה הַפֵּר עֲצָתָם וּמְקַלְלֵי מַחְשַׁבְתָּם: יְהוִי כְּמִן לְפָנֶי-
 רַחֵם וּמְלָאָה יְהוָה רַחֵם: לְמַעַן יִתְלַצּוּן יְרִידָהּ הוֹשִׁיעָה יְמִינָהּ וְעֲגִי: עֲשֵׂה
 לְמַעַן שְׁמָךְ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִנָהּ עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרְתָהּ עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתָהּ:
 יְהוִי-לְרַצּוֹן אֲמִרְיָי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם
 בְּמִדְרוֹמוֹ הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל-יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהוִי רַצּוֹן וְט'

(בשם תלמי כשחל בחול יאמר י"ג מדות רכס"ע נדפס (על נחמלת שנת כהוללת ס"ת)

הזכרת נשמות

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נְשָׁמַת אֲבָא מוֹרִי (פלוגי בר פלוגית) שְׁהִלְךְ לְעוֹלָמוֹ
 בְּעֵבֹר שְׁבִלֵי נֶדֶר אֲתָן צִדְקָה בְּעֵדוֹ בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה
 נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בְּצֹרֹר הַחַיִּים עִם נְשָׁמַת אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב
 שָׂרָה רַבֵּקָה רַחֵל וְלֵאָה וְעַם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצִדְקָתָם שְׁבִיבָן עֵדֵן
 וְנֹאמַר אָמֵן:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נְשָׁמַת אֲמִי מוֹרְתִי (פלוגית בת פלוגית) שְׁהִלְכָה לְעוֹלָמָהּ
 בְּעֵבֹר שְׁבִלֵי נֶדֶר אֲתָן צִדְקָה בְּעֵדָהּ בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה נַפְשָׁהּ
 צְרוּרָה בְּצֹרֹר הַחַיִּים עִם נְשָׁמַת אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רַבֵּקָה
 רַחֵל וְלֵאָה וְעַם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצִדְקָתָם שְׁבִיבָן עֵדֵן וְנֹאמַר אָמֵן:

מוסף לשלש רגלים

אֲדַבֵּר שִׁפְתֵי הַפִּתּוּחַ וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ אֱלֹהֵי יִצְחָק
 וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָאֵ אֵל עֲלִיוֹן • גּוֹמֵל הַסִּדִּים
 טוֹבִים • קוֹנֵה הַכֹּל • חוֹסֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן

שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מלך

רחמי

מוסף לשלש רגלים

מִלֶּךָ עֲזֹר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶגֶן אַבְרָהָם :
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחֲיֵה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :
 כִּי מוֹרֵד הַפֶּל : בַּיּוֹם מֵשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרֵד הַגִּשְׁמָה :
 מִבְּלִבֶּל תַּיִם בְּהֶסֶד מַחֲיֵה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוּמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא
 הוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקוֹם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָיִם מִי בְּמִדְבָר
 בַּעַל גְּבוּרוֹת וְכִי דוֹמָה לֶךָ מִלֶּךָ מִמִּית וּמַחֲיֵה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :
 וְנֶאֱמַר אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחֲיֵה הַמֵּתִים :

נחומת ה"ט"ן לומרים קדושת כתר :

בְּרַחֲמֵי יְהוָה יִתְּנֵנוּ לֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּאֲכִים הַמּוֹנִי מַעְלָה וְעֵמֶק יִשְׂרָאֵל
 קְבוּצֵי מִטָּה יַחַד כָּלָם קְדָשָׁה לֶךָ יִשְׁלָשׁוּ בַּפֶּתוּחַ עַל־יַד
 נְבִיאֶיךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קְדוֹשׁ וְקְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֵא כְלֵי־אָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדֵנוּ מְלֵא עוֹלָם מִשְׁרָתֵינוּ שׂוֹאֵלִים זֶה
 לָזֶה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מִשְׁפָּחִים וְאוֹמְרִים :
 בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ
 הַמֵּיחָדִים שְׂמוֹ עָרַב וּבִקֵּר בְּכָל־יּוֹם תָּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שְׂמֵעַ
 אוֹמְרִים : שְׂמֵעַ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד : הוּא אֱלֹהֵינוּ
 הוּא אֲבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ
 שְׂנִית בְּקִרְוֹב וַיִּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כְלָהִי לֵאמֹר הֵן גְּאֻלְתִּי
 אֲתָכֶם אַחֲרִית בְּגִירָא שִׁית לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם : וּבְדַבְרֵי קְדָשְׁךָ פֶּתוּחַ לֵאמֹר : יְמִלֶךָ יְהוָה וְלְעוֹלָם
 אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר תִּלְלוּנָה :

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יִתְלַלְוֶה סְלָה : בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ :

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים • אַהֲבַת אוֹתָנוּ וְרַצִּיתָ
 בָּנוּ • וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַשָּׁנוֹת וּקְדָשְׁתָּנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ • וּקְרַבְתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעִבּוּדְךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
 וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ :

וְתִמְנֵן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שְׂבִתוֹת לַמְנוּחָה) מוֹעֲדִים
 לַשְּׂמֵחָה

קלד

מוסף לשלש רגלים

לְשִׁמְחָהּ חַגִּים וְיָמִים לְשִׁשְׁוֵי (את יום השבת הזה) אֶת־יוֹם

^{בשמי"ע} חג המצות	^{בסוכות} חג השבועות	^{בשבועות} חג המצות	^{בפסח} חג המצות
שמיני עצרת	חג המצות	חג המצות	חג המצות
החג הזה	החג הזה	החג הזה	החג הזה

וְאֶת־יוֹם טוֹב (במס'מ) מְקַרָּא קֹדֶשׁ הַזֶּה זְמַן
 חֲרוּתֵנוּ | מִתֵּן תּוֹרָתֵנוּ | שְׂמֵחַתֵּנוּ | שְׂמֵחַתֵּנוּ
 (נשנת באהבה) מְקַרָּא קֹדֶשׁ זָכָר לִיציאת מִצְרָיִם :

וּמִפְּנֵי חַטָּאֵינוּ גָּדִינוּ מֵאֲרָצֵנוּ * וּנְתַרְחַקְנוּ מֵעַד
 אֲדַמָּתֵנוּ . וְאִין אָנוּ יְכוּלִים לַעֲלוֹת וּלְרֹאוֹת
 וְלִהְיֵת חַתּוֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חֻבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתְךָ *
 בְּבֵית הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ * שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו * מִפְּנֵי הַיָּד
 שֶׁנִּשְׁתַּלְחָה בְּמִקְדָּשְׁךָ : יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ * כִּלְךָ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ
 וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְתִבְגְּהוּ מִהֲרָה וְתִגְדַּל
 כְּבוֹדוֹ * אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ גְּלוּהָ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
 עָלֵינוּ מִהֲרָה * וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל־חַי' וְקָרֵב
 פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין חַגִּים וְיָמִים וְנַפְוִצוֹתֵינוּ כִּנְס מִיִּרְבֵּיתִי אֲרִץ
 וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרָנָה * וְלִירוּשָׁלַם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ
 בְּשִׂמְחַת עוֹלָם * וְשֵׁם גַּעֲשֵׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קַרְבָּנוֹת
 חֻבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסֻדְרָם וּמוֹסְפִים כְּהַלְבָּתָם :
 וְאֶת־מוֹסֵף יוֹם (נשנת) וְאֶת־מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה נְיוֹם

^{בשמי"ע} חג המצות	^{בסוכות} חג השבועות	^{בשבועות} חג המצות	^{בפסח} חג המצות
שמיני עצרת	חג המצות	חג המצות	חג המצות
החג הזה	החג הזה	החג הזה	החג הזה

וְיָוֹם טוֹב (במס'מ) מְקַרָּא קֹדֶשׁ הַזֶּה
 גַּעֲשֵׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה * בְּמִצְוֹת רְצוֹנָה * כְּמוֹ
 שֶׁכָּתַבְתָּ

לשלוש רגלים

שַׁבְּתַבֶּתָּ עֲלֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ • עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ • מִפִּי
כְּבוֹדְךָ בְּאִמּוֹר :

^{בשבת} וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי-כָבָשִׁים בְּגִי-שָׁנָה הַמִּימָם וּשְׁנֵי עֲשָׂרָנִים סֶלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ : עֹלֹת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ עַל-עֹלֹת
הַתָּמִיד וְנִסְכָּה :

^{ביום} וּבַחֲמִשָּׁה הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה : וּבַחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חֲגַ שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת יֶאֱכֹל : בְּיוֹם
הָרִאשׁוֹן מִקְרֵא-קֹדֶשׁ כָּל-מְלֶאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ :

בְּחֹמ"ט שֶׁל פֶּסַח וּבְשֵׁנֵי יָמִים אַחֲרָיוֹם שֶׁל פֶּסַח מִתְחַלְּטִין וְהַקִּרְבָּנִים וְכו' :

וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּגִי-בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשֶׁבַע
כָּבָשִׁים בְּגִי שָׁנָה הַמִּימָם יִהְיוּ לָכֶם :
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּדְבָּר • שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרָנִים לָפָר • וּשְׁנֵי עֲשָׂרָנִים לְאַיִל •
וְעֶשְׂרוֹן לְכָבֶשׂ • וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ וּשְׁעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תָמִידִים
כֹּה לַכֹּתֶם :

^{בשבעות} וּבְיוֹם הַפְּסוּחִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשֶׁבַע-תֵּיכֶם מִקְרֵא-
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל-מְלֶאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ :
וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה גִּיחִם לַיהוָה פָּרִים בְּגִי-בָקָר שְׁנַיִם אֵיל אֶחָד
שֶׁבַעַה כָּבָשִׁים בְּגִי שָׁנָה :
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּדְבָּר • שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרָנִים לָפָר • וּשְׁנֵי עֲשָׂרָנִים לְאַיִל •
וְעֶשְׂרוֹן לְכָבֶשׂ • וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ וּשְׁעִירִים לְכַפֵּר וּשְׁנֵי
תָמִידִים כֹּה לַכֹּתֶם :

^{במסכת} וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרֵא-קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל-
מְלֶאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגְתֶּם חֲגַ לַיהוָה שְׁבַעַת יָמִים :
וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשָּׁה גִיחִם לַיהוָה פָּרִים בְּגִי-בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר
אֵילִם שְׁנַיִם כָּבָשִׁים בְּגִי-שָׁנָה אַרְבַּעַה עָשָׂר הַמִּימָם יִהְיוּ :
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּדְבָּר • שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרָנִים לָפָר • וּשְׁנֵי עֲשָׂרָנִים לְאַיִל •
וְעֶשְׂרוֹן לְכָבֶשׂ • וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ וּשְׁעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תָמִידִים
כֹּה לַכֹּתֶם :

וביום

(א) כַּמִּדְבָּר כַּמִּדְבָּר (ב) שֶׁשׁ כַּמִּדְבָּר (ג) שֶׁשׁ כַּמִּדְבָּר (ד) שֶׁשׁ כַּמִּדְבָּר (ה) שֶׁשׁ כַּמִּדְבָּר (ו) שֶׁשׁ כַּמִּדְבָּר
(ז) שֶׁשׁ כַּמִּדְבָּר (ח) שֶׁשׁ כַּמִּדְבָּר (ט) שֶׁשׁ כַּמִּדְבָּר (י) שֶׁשׁ כַּמִּדְבָּר

קלה

מוסף לשלש רגלים

ביום הראשון של חול המועד טובות

וביום השני פרים בגי-בקר שנים עשר אילם שנים כבשים בגי-

שנה ארבעה עשר המימם : ומנחתם

וביום השלישי פרים עשתים-עשר אילם שנים כבשים בגי-שנה

ארבעה עשר המימם :

ומנחתם ונסביתם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל

ועשרון לכבש גיין בנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים

בהלכתם :

ביום שני של חול המועד

וביום השלישי פרים עשתים-עשר אילם שנים כבשים בגי-שנה

ארבעה עשר המימם : ומנחתם

וביום הרביעי פרים עשרה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם :

ומנחתם ונסביתם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים

לאיל ועשרון לכבש גיין בנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים

בהלכתם :

ביום שלישי של חול המועד

וביום הרביעי פרים עשרה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם : ומנחתם

וביום החמישי פרים השערה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם :

ומנחתם ונסביתם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל

ועשרון לכבש גיין בנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים

בהלכתם :

ביום רביעי של חול המועד

וביום החמישי פרים השערה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם : ומנחתם

וביום הששי פרים שמנה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם :

ומנחתם ונסביתם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל

ועשרון לכבש גיין בנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים

בהלכתם :

וביום

(*) מחדש כס"ז (ב) כס"ח (ג) כס"ט (ד) כס"י (ה) כס"יא

להושענא רבה

וביום הששי פרים שמנה • אילם שנים • כבשים בגר-שנה ארבעה
עשר המימם: ומנחתם
וביום השביעי פרים שבעה • אילם שנים • כבשים בגר-שנה ארבעה
עשר המימם:
ומנחתם ונקביהם כמדבר • שלשה עשרנים לפר • ושני עשרנים לאיל •
ועשרון לכבש • ויין כנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים
כהלכתם:

לשמיני עזרת ולשמחת תורה

ביום השמיני עזרת תהיה לכם כל-מלאכת עבודה לא תעשו:
והקרבתם עלה אשה רים ניהם ליהוה פר אחד איל אחד • כבשים
בגר-שנה שבעה המימם:
ומנחתם ונקביהם כמדבר • שלשה עשרנים לפר • ושני עשרנים לאיל •
ועשרון לכבש • ויין כנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים
כהלכתם:
ישמחו במלכותה שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי • כלם
ישבעו ויתענגו מטובה ובשביעי רציתבו וקבשהו • תמידת
ימים אותה קראת • וקר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב
ומטיב הדרש לנו שובה עלינו בהמון רחמיה
בגלל אבות שעשו רצונה • בנה ביתך כבתחלה •
ובינן מקדשה על-מכוננו • והראנו בבנינו ושמחנו
בתקונו • והשב כהנים לעבודתם ולוים לשירם
לומרם והשב ישראל לנויהם ושם נעלה ונראה
ונשתחוה לפניך בשלש פעמי רגלינו ככתוב בתורתך
שלוש פעמים בשנה יראה כל-יבורך את-פני ויהוה
אלהיך במקום אשר יבחר בחד המצות ובחד
השבעות ובחד הסבות ולא יראה את-פני יהוה

ריקם

מוסף לשלש רגלים קלו
 ריכם : איש כמתנת ידו כברכת יהוה אלהיה אשר
 נתתה :

והשיאנו יהוה אלהינו את-ברכת מועדיך לתיים
 טובים ולשלום לשמחה ולששון כאשר
 רצית ואמרת לברכנו : (שנת אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא
 במנוחנו) : קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך
 שבענו משובך ושמח נפשנו בישועתך וטהר
 לבנו לעבדך באמת ותגחילנו יהוה אלהינו באהבה
 וברצון בשמחה ובששון שבת ומועדי קדשך וישמחו
 בך כל-ישראל מקדשי שמה ברוך אתה יהוה
 מקדשי השבת וישראל והומנים :

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולהפלתם שעה ותשב העבודה
 לדביר ביהוה ואשי ישראל ותפלתם באהבה תמפל ברצון ותהי
 לרצון תמיד עבודת ישראל עמך :

ותחזינה עינינו בשובה לציון ברחמים ברוך אתה יהוה המפחיד
 שכינתו לציון :

<p>מזדים אנחנו לה שאמה היא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל-בשר יוצרנו יצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהסיתנו וקיסתנו בן-תחינו ותקיסנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך ונשוב אליך לשמור תקדך ולעשות רצונך ולעבדך בלבך שלם על שאנו מזדים לך ברוך אל שהודאות :</p>	<p>מזדים אנחנו לה שאמה היא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חיינו מנן ישענו אמה הוא לדור ודור גוהה ונספר תהלה על חיינו המסורים ביהוה ועל גשמותינו הנקודות לה ועל גפיה שבכר-יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל-עת ערב ובקר וצהריים המשוב פי לא-כל בתקוה והמרחם פי לא-תמו הסתיה פי מעולם קנינו לה :</p>
---	--

ועל-כלם יתברך ויתרומם ויהגשא שמה מלפני תמיד לעולם ועד
 וכל-ימים יודה פלה ויתללו שמה הגדול לעולם פי טוב והאל
 ישועה

מוסף לשלש רגלים

ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : ברוך אתה יהוה הטוב שמך ואלה נאה להודות :

לש"י אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המושלשת בתורה הפתובה על-ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם

קדושה באמור : וברכה יהוה וישמרה : א"י יאר יהוה ופניו אליה ויהנה : א"י ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שלום : א"י

שים שלום טובה וברכה חיים הן וחסד ורחמים עלינו ועל-כר-ישראל עפק ברכנו אבינו כלנו באחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת הסד וצדקה וברכה ורחמים ותים

ושלום וטוב בעיניך לבהך את-עמך ישראל בכל-עת ובכל-שעה בישלומך : ברוך אתה יהוה המברך את-עמו ישראל בשלום :

יהי-ירצון ו אמרי-פי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי : לש"י ק"י אלהי נצור לשוני מרע וישפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי וכל-החושבים עלי רעה מנהרה הפר עצתם ומקלל מחשבתם : יהו כמין לפני-רוח ומלאה יהוה רחה : למען יהצון ידיך השועה ימינה וענגי : עשה למען שמך עשה למען ימינה עשה למען תורתך עשה למען קדושתך : יהי-ירצון ו אמרי-פי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי : עשה שלום במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל-ישראל ואמרו אמן : יהי רצון וי' אין כאלהינו . עלינו . ק"י .

סדר קידוש ליום טוב

יקדש על סיון ואומר :

אתקינו סעודתא דמלכא שלימתא חרותא דמלכא קדישא דא היא סעודתא דקודשא בריך הוא ושכינתיה :

אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר-תקראו אתם במועדים : כתי סינן ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

מוסף לשליח צבור בקול

ליום ראשון של פסח

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתיך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק

מרחץ הארץ

קלו
מוסף ליום ראשון של פסח
יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב • הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא • אֵל
עֲלִיּוֹן • גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים • קוֹנֵה הַכֹּל • וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנִיחָם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה : מִלֶּךְ עוֹזֵר
וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן :

בְּרַעְתּוֹ אֲבִיעָה חִידוֹת • בְּעַם זֶה בּוֹז בְּטַל לְהַחְדוֹת •
טַל גֵּיא וּדְשָׁאִיהָ לְחַדוֹת • דְּצִים בְּצִלוֹ
לְהַחְדוֹת • אוֹת יִלְדֵת טַל לְהַגֵּן לְתוֹלְדוֹת : בְּרוּךְ
אֲתָה יְיָהּ מְגַן אֲבָרְהָם :

אֲתָה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחְיָה מֵתִים אֲתָה רַב לְהוֹשִׁיעַ :
תְּהוֹמֹת הַדָּם לְרַסִּיסוֹ בְּסוֹפִים • וְכֹל־נְאוֹת דְּשָׂא לֹו
נִבְכָּפִים • טַל זָכְרוּ גְבוּרוֹת מוֹסִיפִים • חֲקוּק
בְּגִישַׁת מוֹסְפִיכִי • טַל לְתַחִיוֹת בּוֹ נִקְוִי סְעִיפִים :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ :

טַל תֵּן לְרַצוֹת אֶרְצֶךָ • שִׂיתְנוּ בְּרָכָה בְּדִיצֶךָ • רַב
דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצֶךָ • קוֹמֵם עִיר בָּהּ חֲפָצֶךָ •
בְּטַל :

טַל צִוָּה שְׁנָה טוֹבָה וּמַעֲטָרֶת • פְּרִי הָאָרֶץ לְגֵאוֹן
וְלִתְפֹאֲרֶת • עִיר בְּסֶכֶה נוֹתֶרֶת • שִׁימָה בְּיָדֶךָ
עֲמָרֶת •
בְּטַל :

טַל נוֹפֵת עָלַי אֶרֶץ בְּרוּכָה • מִמְּגֵד שָׁמַיִם שְׂבַעֲנוּ
בְּרָכָה • לְהָאִיר מִתּוֹךְ חֲשֻׁכָה • כְּנֵה אַחֲרֶיךָ
מִשׁוּכָה •
בְּטַל :

טַל יַעֲסִים צִוֶּף הָרִים • טִיעַם בְּמֵאֲדִיךָ מִבְּתָרִים •
תְּנוּנֶיךָ חֲלָץ מִמְּסַגְרִים • זְמֶרָה נְנַעִים וְקוֹל נְרִים •
בְּטַל :

טַל

וקלו

מוסף ליום ראשון של פסח

מַל וְשִׁבַע מֵלֵא אֲמִינֵנוּ . הִכְעַת תְּחַדֵּשׁ יָמֵינוּ .
יְהוָה בְּעֶרְכָּךָ הַעֲמֵד שְׁמֵנוּ . בֵּן רֹחַ שְׁיָמֵנוּ .
בְּמַל :

מַל בּו תְּבַרְךָ מְזוּן . בְּמִשְׁמַנֵּינוּ אֵל יְהִי רְזוּן . אִימָה
אֲשֶׁר הִסְעֵת כְּצֹאן . אֲנָא תִפְק לָה רְצוּן .
בְּמַל :

שְׂאֵתָה הִיא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְשִׁיב הָרוּחַ וּמְזִיד הַטָּל :

לְבָרְכָה וְלֹא לְקַלְלָה : אָמֵן

לְחַיִּים וְלֹא לְמֵוֹת : אָמֵן

לְשִׁבַע וְלֹא לְרְזוּן : אָמֵן

מכלכל חיים טו

מוסף לשליח צבור בקול

לשמני עצרת

ברוך אתה עד ומשיע ומגן תמלא לעין

מתוך הארון

אֵף בְּרִי אֶתֶת שֵׁם שׁוֹר מְטָר . לְהַעֲבִיב וּלְהַעֲנִין
לְהַרְיֵק וּלְהַמְטֵר . מֵיָם אָבִים בָּם גִּיּוֹא לְעַמֵּר . לְבַר
יִוַעֲצֵרוּ בְּנִשְׁיוֹן שְׁמֵר . אֲמוּנִים נִגּוֹן בָּם שׁוֹאֵלִי מְטָר :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶגֶן אֲבָרְחָם :

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :
יִטְרִיחַ לְפָלֵג מִפְּלֵג גִּשְׁמִים . לְמוֹנֵג פָּנָי גִּשְׁמֵי בְּצַחוֹת לְשֵׁם .
מֵיָם לְאֲדָרְךָ כְּנִית בְּרִשְׁמִים . לְהַרְגִיעַ בְּרַעְפָּם
לְנַפְוֵחֵי גִשְׁמִים . לְהַחְיוֹת מְזֻכְרִים גְבוּרוֹת הַגִּשְׁמִים :
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ :

זְכוּר אָב גְּמוּשֵׁךְ אַחֲרֶיךָ בְּמֵיָם . בְּרַכְתּוֹ כְּעֵץ שְׁתוּל
עַל פְּלָגֵי מֵיָם . גִּנְגַתּוֹ הִצְלַתּוֹ מֵאִשׁ וּמִמָּיִם .

ודשת

קלח

מוסקה לשמיני עזרת

הַרְשֵׁתוּ בְּזַרְעוֹ עַל כָּל־מַיִם : בְּעִבּוּרוֹ אֵל תִּמְנַע מַיִם :
זְכוּר הַנוֹדֵד בְּבִשּׁוּרֵת יִקַּח נָא מְעַט מַיִם • וְשִׁתֵּתָ
לְהוֹרוֹ לְשִׁחְמוֹ לְשִׁפְךָ דָּמּוֹ בַּמַּיִם • זֶהר גַּם הוּא
לְשִׁפְךָ לֵב בַּמַּיִם • חָפַר וּמָצָא בְּאֵרוֹת מַיִם : בְּצַדְקוֹ
חֵן חִשְׁרַת מַיִם :

זְכוּר טַעַן מִקְלוֹ וְעֵבֶר יִרְדֵּן מַיִם • יַחַד לֵב וְגַל אֶבֶן
מִפִּי בְּאֵר מַיִם • כְּנִיאֲבֵק לוֹ שֵׁר בְּלוֹל מֵאֵשׁ
וּמַמְיִם • לָכֵן הִבְטַחְתָּנוּ הַיּוֹת עִמּוֹ בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם :
בְּעִבּוּרוֹ אֵל תִּמְנַע מַיִם :

זְכוּר מְשׁוּי בְּתַבַּת גִּמְא מִן הַמַּיִם • נִמּוּ דָּלָה דָּלָה
וְהִשְׁקָה צֵאֵן מַיִם • סְגִילָה עֵת צָמְאוּ לַמַּיִם • עַל
הַפְּלַע הֵךְ וַיֵּצְאוּ מַיִם : בְּצַדְקוֹ חוֹן חִשְׁרַת מַיִם :

זְכוּר פְּקִיד שְׁתוֹת טַיִבֵל חֲמִשׁ טְבִילוֹת בַּמַּיִם • זַעֲה
וּמְרַחֵץ כְּפָיו בְּקַהֲוֵשׁ מַיִם • קוֹרֵא וּמִזֵּה מְחַבֵּר
מַיִם • רוֹחַק מַעַם פְּחוֹ בַּמַּיִם : בְּעִבּוּרוֹ אֵל תִּמְנַע מַיִם :
זְכוּר שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים שֶׁהֵעִבְרַת בְּגִזְרַת מַיִם •
שֶׁהִמְתַּקְּתָ לָמוֹ מְרִירוֹת מַיִם • תוֹלְדוֹתֵם נִשְׁפָּךְ
דָּמָם עֲלֶיךָ בַּמַּיִם • תִּפְּן כִּי נִפְשָׁנוּ אֶפְפוּ מַיִם : בְּצַדְקָם
חוֹן חִשְׁרַת מַיִם :

שְׂאֵפָה הִיא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם :

לְבָרְכָהּ וְלֹא לְקַלְלָהּ : אָמֵן

לְחַיִּים וְלֹא לְמוֹת : אָמֵן

לְשִׁבְעַת וְלֹא לְרִוּוּן : אָמֵן

מכלכל חיים טו

(קלח)

מבואר ונמוסקים שאין שייך שאלה סימך והפסד רק לנדרים ושנועות שאלס סדר או
 נשבע כמה שנוגע לעלמו בלבד כעון אוכל או לא אוכל אישן או לא אישן וכדומה אבל
 כמה שסדר או נשבע להצירו או לבוס מי שמכנישו יהיה מליצה עם ודת שיכיה אין מוטיל שום
 סימך והפסד ושאלה בשלם :

בער"ה קודם חלות וסוב שיכא עדה שלמה :

שמעו נא רבותי דינים מומחים * כל-נדר או שבועה או אסור
 ואפילו אסור הנאה שאסרתני עלי או על-אחרים בכל-
 לשון של אסור וכל-מוצא שפתי שצא מפי או שנדרתי
 ותמרתני בלבי אפילו לעשות איזו מצוה או איזו הנחנה טובה
 שנחנתני לשלשה פעמים ולא תתניתי שיהא בלי נדר הן דבר
 שעשיתי על עצמי או על אחרים הן אותם הידועים לי או ששבר
 נשכחו ממני ככולהון אית-הרטנא בהון מעקרא : ושואל ומבקש
 אני התרה עליהם : ואין אני תוהא חס ושלום על קיום מעשים
 טובים שעשיתי רק אני מתחרט על שלא אמרתי בפרוש הנני
 אעשה דבר זה בלי נדר ושבועה וקבלה בלב לכן אני שואל
 ממעלתכם התרה ככולהון אני מתחרט על פלי-הנדר בין אם
 היו מעשים הנזעעים בגוף או בנשמה או בממון : והנה מצד
 הדין המתחרט ומבקש התרה צריך לפרוט הנדר אך דעו נא
 רבותי פי רבים הם ואי אפשר לפורטם ואין אני מבקש התרה
 על אותן נדרים שאין להתיר אותם על פן יהיו נא בעיניכם
 כאלו הייתי פורטם :

והמתירן משיבין ג"ס כזה כשון :

הכל יהיו מתרים לך הכל מחולים לך הכל שרוים לך אין פאן
 לא נדר ולא שבועה ולא אסור ולא הסכמה וקבלה בלב
 אבל יש פאן מחילה וסליחה וכפרה וכשם שמתירים אנחנו
 בבית דין של מטה כך יהיו מתרים בבית דין של מעלה

ואח"כ יהא מוסר מודעה לפניהם ואמר בלשון הזה :

הרי אני מוסר מודעה לפניכם ואני מבטל מפאן ולהפא כל-
 הנדרים וכל-השבועות ואסורין והסכמות וקבלות בלב
 שאקבל עלי בעצמי חוץ מנדרי תענית בשעת מנחה ובאם
 ישאשכח

קלם

ההרת נדרים

שְׁאֵשְׁבַח תִּנְאִי מוֹדְעָה הַזֹּאת וְאֲדוֹר מֵהַיּוֹם עוֹד מֵעַתָּה אֲנִי
מִתְהַרְט עֲלֵיהֶם וּמִתְנַה עֲלֵיהֶם שְׂיִהְיוּ כִלְכָן בְּטִלִין וּמִבְטָלִין לֹא
שְׂרִירִין וְלֹא מְמִינִין וְלֹא יִהְיוּ חֲלוּץ בְּלָל וּכְלָל בְּכוֹלֵהוֹן אִיתְּרַמְנָא
בְּהוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

סדר הכניסה יאמר לפני העדה :

אִם עֲבַרְתִּי עַל שׁוֹם דְּבַר שְׁנַת חֲבִיבְתִי נְזִיפָה אִו אָרוֹר אִו נְדָוִי
אִו חָרָם אִו שְׁמַתָּא אִו קָלְלָה בֵּין מִפִּי הַשְּׂכִינָה בֵּין מִפִּי בֵּית
דִּין שֶׁל צְבֹא מְעֵלָה בֵּין מִפִּי עֲצָמִי בֵּין מִפִּי אֲתָרִים בֵּין בְּעוֹלָם
הַזֶּה בֵּין בְּעוֹלָם הַבָּא הֲרִינִי שֶׁב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לִפְנֵי יְהוָה
וְאֲשֵׁב יָחַף עַל הָאָרֶץ כְּמִנְיַת בּוֹכָה וּמִבְּכָה וּמִתְהַרְט וּמִתּוֹדָה
עַל כָּל מַה־שְּׁחַטָּאתִי וְעוֹנֹתִי וּפְשָׁעֹתִי וּמִרְיָתִי וּמִבְּרִיתִי מִיּוֹם
הַיּוֹתִי עַל הָאָדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאֲשַׁפֵּךְ אֶת־נַפְשִׁי לְשֹׂאֵל
סְלִיחָה וּמְחִילָה וּבִפְרָת מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הַבְּרִיּוֹת וְאֲשַׁאֵל מִמְּעַלְתְּכֶם
שְׁתִּירוּנִי מִכָּל־חַגְזֵיפּוֹת וְהָאָרוּרִים וְהַנְּדוּוֹים וְהַחֲרָמִים וְהַשְּׁמַתוֹת
וְהַקְּלָלוֹת שְׁנַת חֲבִיבְתִי וְשִׁנְכְּשִׁלְתִּי בְּהֵם עַד הַיּוֹם הַזֶּה :

א יתרחק מן העדה בקרוב ד' אמות ויחלוץ מנגעו ויחזץ ידיו וישב על הארץ כאנל ויתן אסר
על ראשו ויאמר זה :

הֲרִינִי יוֹשֵׁב לְקַבֵּל נְזִיפָה עַל כַּפָּה חַטָּאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים
שְׁחַטָּאתִי וְשְׁעוֹתִי וְשִׁפְשָׁעֹתִי * אֲנִכִּי עֲצָב נְבוֹזָה הֲרִבִּיתִי
אֲשַׁמָּה בְּתוֹרְתְךָ וּבְגִדְתִי בְּאֲחֵדוֹתֶךָ וּפְגַמְתִּי בְּסִפּוּרְתְּךָ הַשְּׁלֵכְתִי
פָּנִים בְּמִקְדָּשְׁךָ וְהַמִּים הַיוֹצְאִים מִבֵּית יְהוָה הִלְכְתִים מִבֵּית
הַמְּלָכוֹת לְבֵית הַפֶּסֶא מְקוֹם הַטִּינֹנֶפֶת אֲשֶׁת הַזֹּמָה אוֹיְבֵתֶיךָ *
וְהִבְסַתִּי אֶת־מוֹזְבַּחוֹתֶיךָ חֲלַלְתִּי בְרִיתְךָ בְּהַפְסוֹת הָעֲרָלָה עַל
בְּרִית הַקֹּדֶשׁ וּפְגַמְתִּי בְּכָל כִּז' אוֹתוֹת הַקְּדוּשִׁים * וְהִגְבַּרְתִּי
הַחַיִּצוֹנִים וְהִנְנִי נִתְחַיְבַּתִּי נְדָוִי מִפִּי בֵּית דִּין הַצֶּדֶק אִו מִפִּי
הַקְּבִיָּה אִו מִפִּי הַשְּׂכִינָה * לָכֵן מִתְנַה אֲנִי וּמִתְחַנֵּן וּמִתְהַרְט
וּבּוֹכָה וּמִתְאֹנֵן עַל עוֹנוֹתִי וְאֹמֵר חַטָּאתִי עוֹנֹתִי פְשָׁעֹתִי לֹא
אוֹסִיף עוֹד לְשׁוֹב בְּדָרְךָ הַזֶּה חֲתַר חֲתַר חֲתַר יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
קָלַח קָלַח אֲבִיר יַעֲקֹב כִּי אֵל מֶלֶךְ טוֹב וְסִלַּח אֶתָּה : וְסִיעֵנִי

להזות

התרת נדרים

להיות מהשבים אליך בלב שלם אשר תשא אתם לא תזכור עוד
אמן בלה :

ולח"כ קוראים אותו בכל וואמרים :

אחינו אתה אחינו אתה אחינו אתה מאתר שקבלת עליך את
הדין עמוד מעל הארץ ובא אצלנו :

עמוד מן הארץ והפלי נדמשת טלס :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שקבלת ללות
והארורים והנדרים שקבלתי או שאררתי או שנקדתי את
עצמי או אשתי או בני ביתי או את אחריים אשר מזרע ישראל
הקה או אתרים שקללו או שאררו או שגדו אותי או את
אשתי או זרעי או זרע זרעי או את בני ביתי :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי אלהי השמים
והארץ שאר ישלמו בנו ואל יעשו שום רושם כלל : וכל
הקללות יהפכו עלינו לברכות : ברכתיב ויהפך יהוה אלהיך
לה את הקללה לברכה פי אהבה יהוה אלהיך :

ולוי גם כמתירין משיבין לו נלשון כזה :

כלם יהיו מתרים לה * כלם יהיו מחילים לה * כלם יהיו שרוים
לה * אין כאן לא נדוי ולא שמתא ולא ארור * אבל יש
כאן מחילה וסליחה וכפרה וכשם שמתר אתה מבית דין של
מטה כך תהא מתר מבית דין של מעלה ולא יעשה שום רושם
כלל וכל הקללות יהפכו לברכה ברכתיב ויהפך יהוה אלהיך
לה את הקללה לברכה פי אהבה יהוה אלהיך :

קידוש לראש השנה

כחל בשבת ואמרים תחלה יום הששי :

יום הששי : * ויכלו השמים והארץ וכל צבאם : בויכל אלהים
ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
מכל מלאכתו אשר עשה : ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש
אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות :

ברוך

קידוש לראש השנה

קמ

וכסחל כחול מחילין כאן :

סברי סתו ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :
 ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר
 בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו
 במצותיו • ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה את
 (שנת יום השבת הנה ואת) יום הזכרון הזה • את יום טוב
 מקרא קדש הזה • יום (זכרון) תרועה (באהבה) מקרא
 קדש זכר ליציאת מצרים • כי בנו בחרת ואותנו
 קדשת מכל העמים • ודברך מלבנו אמת וקיים לעד :
 ברוך אתה יהוה מלך על כל הארץ מקדש (השבת
 וישראל ויום הזכרון :

גליל שני של ר"ה נהגין להניח פרי חדש בפני המקדש ויתן עטו בו ויאמר שדחיינו • ואם אין
 פרי חדש מטי מכל מקום יאמר שדחיינו :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שדחיינו וקנימנו והניענו
 לזמן הזה :

גד"ה גלילה ראשונה טהגין לאכול חטח מהוק גדש כחחלת כססודה ודרך לנרך כחחלה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי העץ :

ואח"כ יאמר :

יהי רצון מלפניך שתחידש עלינו שנה טובה ומתוקה :

תפלת ראש השנה

אדני שפתי תפוקה ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק
 ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא • אל עליון • גומל חסדים
 טובים • קונה הכל • וזכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בנייהם למען
 שמו באהבה :

זכרנו לתיים מלך חפץ בתיים וכתבנו בספר התיים למענה
 אלהים תיים :

מלך

תפלת ראש השנה

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן : פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אַבְרָהָם :
 אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחִיהַ מַתִּים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מִרִיד הַסָּל :
 מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחֲיֶה מַתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
 וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַחִיר אֲסוּרִים וּמְקִים אַמּוֹנְתוֹ לִישְׁגֵי עֶפְרַיִם מִי כְמוֹהוּ
 בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָךְ מֶלֶךְ מַחִיָּה וּמְצַמִּית יְשׁוּעָה :
 מִי כְמוֹהוּ אָב הַרְחֵמֵן (בְּמוֹסַף וּבְמִנְחַת שַׁבָּת הַרְחֵמִים) זוֹכֵר יְצוּרֵיו
 לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מַתִּים : פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחֲיֶה הַמַּתִּים :

בְּחֹרֵת הַסֵּף לְאוֹמְרִים נִקְדִּישְׁךָ כְּמוֹ שַׁבָּת :

נִקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנֵעָם שֵׁיחַ סוֹד שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ הַמְשִׁלְשִׁים לָךְ
 קֹדֶשֶׁה בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאָה וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר *
 קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְלֵהָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : אֹז
 בְּקוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל אֲדִיר וְחֹזֵק מְשִׁמְעִים קוֹל מַתְנַשְׂאִים לְעַמַּת
 הַשְּׂרָפִים לְעַמַּתָם מְשִׁפְחִים וְאוֹמְרִים * בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ :
 מִמְקוֹמָךְ מְלַבְּנֵנו תוֹפִיעַ וְתַמְלוֹךְ עֲלֵינוּ כִּי מַחֲבִים אֲנַחְנוּ לָךְ מִתִּי
 תַמְלִךְ בְּצִיּוֹן בְּקְרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : תִּשְׁבּוֹן תַּתְגַּדֵּל וְתַתְקַדֵּשׁ
 בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עֵירָךְ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֶצַח נְצָחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאִינָה
 מְלַכּוֹתָךְ בְּדַבַּר הָאֱמוּנָה בְּשִׁירֵי עֲזָרָה עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צְדָקָה :
 יְמִלְךָ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּנָה :
 אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יִהְלָלְךָ סְלָה :
 לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכּוֹ לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם וּקְדוֹשׁ :
 וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַם
 עֵירָךְ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדָךְ וְעַל מְלַכּוֹת בֵּית דָּוִד
 מְשִׁיחָךְ וְעַל מְבֹנֶה וְהִיבְלָךְ :
 וּבְכֵן תֵּן פְּחָדְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֵׂיךָ * וְאִימְתָךְ עַל כָּל־
 מַה־שִּׁבְרָאת * וְיִירָאוּךָ כָּל־חַמְעָשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־
 הַבְּרוּאִים * וְיַעֲשׂוּ כְלָם אַגְדָּה אַתָּה * לַעֲשׂוֹת רְצוֹנָה בְּלִבְבֵי שְׁלָם *
 שִׁיבְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלָמִן לְפָנֶיךָ עוֹ בִּירָךְ וּגְבוּרָה בְּיַמֶּיךָ *
 וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה־שִּׁבְרָאת :

ובכן

תפלת ראש השנה

קמא

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמּוּךָ תְּהַלֵּלָהּ לִירֵאָיִךָ וְתִתְקַוָּה מִזִּבְחֵהּ
לְדוֹרֵשׁיָיִךָ • וּפְתַחֲנוּן פֶּה לְמִיחֲלִים לָךְ שְׂמִיחָה לְאַרְצֶיךָ •
וְשִׁשׁוֹן לְעֵינֶיךָ • וְצִמְיַחַת קָרְנוֹ לְדוֹד עֵבְרֶיךָ וְעֵרִיבַת נֵר לְבֶן-יִשְׂרָאֵל
מִשִּׁיחָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ :

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ • וְיִשְׂרָיִם יַעֲלוּ • וְחַסִּידִים בְּרַגְוֵה
יִגִּילוּ • וְעוֹלָתָה תִּקְרַץ-פִּיָּה וְהִרְשָׁעָה כָּלָה בְּעֵשֶׂן תִּכְבְּלָה •
כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלֵּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ :

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַרְכָּךָ • עַל כָּל-מַעֲשֵׂיךָ •
בְּתֵר צִיּוֹן מִשָּׁבֶן כְּבוֹדֶךָ • וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ •
כִּפְתּוֹב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר
וְדוֹר הַלְלוּיָהּ :

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנִזְרָא שְׁמֶךָ • וְאֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ כִּפְתּוֹב וַיִּגְבַּהּ
יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהֵאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּלִךְ הַקְּדוֹשׁ :

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל-הָעַמִּים • אֶהְבֵּת אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ
בָּנוּ • וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל-הַלְשׁוֹנוֹת וְקִדְשָׁתָנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעִבְדוֹתֶיךָ וְשָׂמָךְ הַגְּדוֹל
וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרָאתָ :

כסחל ליל ב' בטולאי טבת לומרים כאן ותודיעט

וְתוֹדִיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת-מִשְׁפָּטֵי צַדִּיקָה וְתִלְפְּדֵנוּ
לַעֲשׂוֹת חֶסֶד רְצוֹנָה • וְתִתֵּן-לָנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יִשְׂרָיִם • וְתוֹרוֹת אָמֶת • חֶסֶד
וּמִצְוֹת טוֹבִים • וְתִנְחַלְּנוּ זְמַנֵּי שִׁשׁוֹן • וּמוֹעֲדֵי קִדְשׁ •
וְחַיֵּי גְדָבָה • וְתוֹרֵי־שְׁנֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת • וּכְבוֹד מוֹעֵד •
וְחַיֵּי הַרְגֵל • וְתִבְדֵּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בֵּין קִדְשׁ לְחוֹל •
בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים • בֵּין יוֹם הַשַּׁבָּעִי

לששת

(א) הַכִּסִּים קמא • (ב) יִשְׁעִים כ טז •

לששת ימי המעשה: בין קדשת שבת לקדשת יום
טוב הבהלת. ואת יום השביעי מששת ימי המעשה
קדשת. הבהלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך:

והמתן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (השבת הזה ואת יום)

הזכרון הזה את יום טוב מקרא קדש הזה יום

(זכרון תרועה (באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא • ויגיע ויראה וירצה • וישמע ויפקד
ויזכר • וזכרוננו ופקדוננו • וזכרון אבותינו • וזכרון משיח בן דוד

עבדך • וזכרון ירושלים עיר קדשה • וזכרון פלעמך בית ישראל לפניה
לפליטה לטובה • לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום • ביום

(השבת הזה וביום) הזכרון הזה • ביום טוב מקרא קדש הזה • זכרנו יהוה

אלהינו בו לטובה • ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים • וזכר

ישועה ורחמים חיים וחסד עלינו והושיענו • כי אל
מלך נצח ורחים אלה:

אלהינו ואלהי אבותינו מלך על העולם כלו בכבודך

והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר

גאון עזך על כל יושבי תבל ארצך וידע כל פעול

כי אתה פעתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר

כל אשר נשמה באפו יהוה אלהי ישראל מלך

ומלכותו בכל משלה: (שם) אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא

בחנוכהנו) בקדשנו במצותיה ותן חלקנו בתורתך שבענו

מטובך ושלמת נפשנו בישועתך (שם) והנחילנו יהוה אלהינו

באהבה ובדבון שבת (שבתות) קדשה ונחורבה (ט) כל ישראל מקדשי

שמך) ומהר לבנו לעבדך באמת • כי אתה אלהים

אמת ודברך מלבנו אמת וקיים לעד: ברוך אתה יהוה

מלך על כל הארץ מקדש השבת • ישראל ויום הזכרון:

תפלת ראש השנה

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל • ולתפלתם ישעה • והישב העבוכת:
לדביר ביהוה ואשי ישראל ותבלתם באהבה תקבל כרצון ותהי
לרצון תמיד עבודת ישראל עמך :

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

<p>מזדים אנהנו לך שאמה הוא יהוה אלהים ואלהי אבותינו אלהי כל-בשר יוצקנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמה הגדול והקדוש על שנתנו וקיפתנו כותמנו ותקנימנו ותאסוף גליותינו למצרות קדשך ונשוב אליך לשמור תקיף ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מזדים לך ברוך אל ההודאות:</p>	<p>מזדים אנהנו לך שאמה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חיינו כגון ישענו אמה הוא לדור ודור גודה קה ונספר תהלתה על חיינו המסורים ביתה ועל נשמותינו הפקודות לך ועל גפיה שבכר-יום עמנו ועל גפלאותיה וטובותיה שבכל-עת ערב רחמיה ורחמיהם כי לא-תמו הסריה כי מעולם קיינו לך: ועל-כלם יתפרה ויתרומם ויתעשא שמיה מלכנו תמיד לעולם ועד: וכתוב לחיים טובים כל-בני בריתה: וכל-חיים יודיה סלה ויהללו שמיה הגדול לעולם כי טוב (האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב): ברוך אתה יהוה הטוב שמיה וקה נאה להודות: לש"ן אלהינו ואלהי אבותינו בברכה המושלשת בתורה הכתובה על-ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו בנהיגים עם קדושה באמור: יברכה יהוה וישמרה: אמן יאר יהוה ופניו אליה ויהנהג: אמן ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שלום: אמן שיום שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל-כל-ישראל עמך ברכנו אבינו כלנו באהר באור פנייה כי באור פנייה נתת לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך לברכה את-עמך ישראל בכל-עת ובכל-שעה בשלומה: ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה וגזרות טובות גזבר ונפתב לפניה אנהנו וכל-עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום:</p>
--	--

ברוך אתה יהוה המחזיר-שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר כדמה ולמקללי גפשי תדום וגפשי
 בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתה ובמצותיה תרדוף גפשי וכל-
 החושבים עלי רעה מנדה דבר עצתם וקלכל מחשבתם: יהו פמין לפני-
 רוח ומלאה יהוה רחה: למען יחלצון ידיהה ה' שיעה ימנה וענגי: עשה
 למען שמך עשה למען ימנה עשה למען תורתה עשה למען קדשתה:
 יהו יחלצון אבירי פי והגיון לפי לפנה יהוה צורי וגאלי: עשה השלום
 בקרוביו הוא ועשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: יהי רצון וכו'

גליל ר"ה ויו"כ קודם קדיש בתרא אומרים לדוד מזמור:

א לך דוד מזמור ליהוה הארץ ומלואה תבל וישבי בה: ב כיר
 הוא עלי ימים יסדה ועל נהרות יכוננה: ג מי יעלה
 בהר יהוה ומי יקים במקום קדשו: ד נקי כפים ובר לבב אשר
 לא נשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה: ה ישא ברכה מאת
 יהוה וצדקה מאלהי ישעו: ו זה דוד הרשו מבקשי פנה יעקב
 סלה: ז שאו שערים וראשיכם ותנשאו פתחי עולם ויבוא
 מלך הכבוד: ח מי זה מלך הכבוד יהוה עוזו וגבור יהוה גבור
 מלחמה: ט שאו שערים וראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא
 מלך הכבוד: י מי הוא זה מלך הכבוד יהוה צבאות הוא מלך
 הכבוד סלה:

נוסחין גליל הראשון של ר"ה לומר לחביו:

לשנה טובה תפתב ותחתם:

אין לומר בר"ה א"מ ט"ס טו הזכרת חטא או עון כגון א"מ חטאנו או סלח ומחל וכו' וכיוצא בזה:

- (בר"ה א"מ ז"ה אבינו מלכנו הטאנו לפנה):
- אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה:
- אבינו מלכנו עשה עמנו למען שמך:
- אבינו מלכנו חדש עלינו שנה טובה:
- אבינו מלכנו בפיל מעלינו כל גזרות קשות:
- אבינו מלכנו בפיל מחשבות שונאינו:
- אבינו מלכנו דבר עצת אויבינו:
- אבינו מלכנו בלה בלי צר ומסמין מעלינו:

שחרית לראש השנה

- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ סָתוּם פְּיֹת מַסְמִינֵנוּ וּמַקְטִירֵינוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כִּלְיָה דְבַר וְתָרַב וְרָעַב וְשָׂבִי וּמְשֻׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתְךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מֵנַע מִנְּפֹחַ מִנְּחֻלְתְּךָ :
 (נר"ו ט"ו) אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ סָלַח וּמְחֹל לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִחַה וְהַעֲבִיר פְּשָׁעֵינוּ מִמְּנַד עֵינֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׂמֵרֵי חַיֵּינוּ : (ט"ז)
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הַחַיִּינֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְחֹלֵי עַמְּךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ קָרַע רוּעַ גִּזְרֵי דֵינֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ זָכְרֵנוּ בְּזַפְרוֹן מִזֵּב לְפָנֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים מְזֻבִּים :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וַיְשׁוּעָה :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וּכְלָפְלָה :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּת :
 (נר"ו ט"ז) אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָת :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקִרְוֹב :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הָרַם קָרְן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הָרַם קָרְן מְשִׁיחָךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִלֵּא יִדְּיֵנוּ מִבְּרַכּוֹתֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִלֵּא אֶסְמִינֵנוּ שְׁבַע :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ פָּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתַפְלָתֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ זְכוֹר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ נָא אֱלֹהֵי־שִׁיבְנוּ רִיקָם מִלְפָּנֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ תִּהְיֶה הַשְּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וּמִפְּנֵינוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תִּרְוַגִּים עַל שֵׁם קְדוּשָׁתְךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחֻדְךָ :

שחרית לראש השנה

אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ נָקוּם נִקְמַת דָּם עֲבָרֶיךָ הַשְׁפוּד :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן אִם לֹא לְמַעַנְנוּ :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן וְהוֹשִׁיעֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוּר וְהַנּוֹרָא שְׁנִקְרָא
 עֲרִינוּ :

אָבִינוּ מִלְכָּנוּ חַנּוּן וְעַנּוּן כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ : ק"ש . שיר של יום .

אֲתָה הַרְאָתָ לְדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ :
 מְלֻכּוֹתֶיךָ מְלֻכּוֹת כָּל עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּר וְדָר :
 יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד : יְהוָה עוֹ לַעֲמוֹ
 יִתֵּן יְהוָה וַיְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם :

נ"ה ויו"כ בשעת הולאת ס"ח קודם בריך עיביה יאמר נ"ס י"ג מדות תמלא בחפלת שבת :

סדר תקיעות

אחר קריאת התורה יבין עמו לתקוע בשופר . ויאמר קטסיל זה ה' סמנים :

א לְמִנְצֵחַ לְבִנְיָקָח מִזְמוֹר : ב כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף תְּרִיעוּ
 לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רֶנָּה : ג כִּי־יִתְהַוָּה עֲלֵיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ
 גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ : ד יְדַבֵּר עַמִּים תַּחֲתֵינוּ וּלְאֲמִים תַּחַת
 רַגְלֵינוּ : ה יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתָנוּ אֶת־נַאֲוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהַב
 סָלָה : וְעַלָּה אֱלֹהִים בְּתִרְוַעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר : ז וּמְרוּ אֱלֹהִים
 זַמְרוּ זַמְרוּ לְמִלְכָּנוּ זַמְרוּ : ח כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְרוּ
 מִשְׁפִּיל : ט מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יֹשֵׁב אֶל־כִּפֹּא קְדָשׁוֹ :
 י נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אֲבֹתָם כִּי לְאֱלֹהִים מִגְּיֵ־אָרֶץ
 מְאֹד גַּעְלָה :

התקוע מתחיל וגם הקהל יאמרו כל כסוק ופסוק

מִן־תְּמִצֵּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּפִרְחֵי־יְהוָה :

סלי

(א סללים מ . ב) כס קיה ס .

סדר תקיעות

קוֹלֵי שְׁמֵעָה בְּחֶסֶדְךָ יְהוָה בְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיְיָ :
 וְרֵאשִׁיבְךָ בְּרָחֵם וְלְעוֹלָם כְּלִי מִשְׁפָּט צְדָקָה :
 עֲרֹב עֲבָדֶךָ לְטוֹב אֲלֵי־עֲשִׂיָּנוּ יְדִים :
 שֵׁשׁ אֲנֹכִי עַל־אֲמַרְתֶּךָ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רַב :
 מֵיֵב טַעַם וְדַעַת לְמַדְנִי בִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ הַאֲמַנְתִּי :
 גְּבוּרֹת בִּי רִצְחָנָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי :
 עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתִרְעוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר :

יהו רצון מלפניך יהוה ואלהי אבותינו ואלהי המשפט שבוכות אלו השמות
 הוציאים מ"ת א"ל ג"א ק"רב ת"שעת מ"צפ"ד . פ"חודך ס"ר ת"וציאים
 מ"מאסר . פ"דה ס"ועים פ"חח ס"ומים י"מינך כו"צפים . ד"לה י"זקשים ו"קבץ
 ג"פוצים ס"טוך י"ה כו"זלגנים . שתקיע המסכים והמקטרינים אשר הם מברילים
 בינך ובין עמך ישראל ארומוך א"י המלך המשפט שומע קול תרועת עמך
 ישראל ברחמים :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
 וְצִוָּנוּ לְשִׁמּוֹעַ קוֹל שׁוֹפָר :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחֲיִינוּ וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעָנוּ
 לְזֶמַן הַזֶּה :

תקיעה • שברים • תרועה • תקיעה :
 תקיעה • שברים • תרועה • תקיעה :
 תקיעה • שברים • תרועה • תקיעה :

ויסודה בלחש .

תקיעה • שברים • תקיעה :
 תקיעה • שברים • תקיעה :
 תקיעה • שברים • תקיעה :

ויסודה בלחש .

תקיעה • תרועה • תקיעה :
 תקיעה • תרועה • תקיעה :
 תקיעה • תרועה • תקיעה גדולה :

וכבן יהו רצון מלפניך יהוה ואלהי אבותינו שיעלו אלו המלאכים הוציאים מן
 השופר ומן התקיעה ומן השברים ומן התרועה ומן התקיעה ומן קשר"ק ומן
 חשי"ק ומן קר"ק לפני כסא כבודך וימליצו טוב בעדנו לכפר על כל רמאותנו :

(א) סלסל קיע קמט • (ב) טע קיע קט • (ג) טע קיע קכ • (ד) טע קיע קכ • (ה) טע קיע ס • (ו) טע קיע קט •
 (ז) טע קיע קט • (ח) טע קיע קט • (ט) טע קיע קט •

סדר תקיעות

אשרי העם יודעי תרועה יהוה באור פניו יהלכון :
בשמך יגילון כל־היום ובצדקתך ירומו :
כרת־פֶּאֶרֶת עֲזָמוֹ אֱהִיה וּבְרִצוֹנְךָ תָרוּם כְּרַנְנוּ :

אשרי יושבי ביתך עזר יהללוך סלה וט' • יהללו וט' • וטח"כ מחסלנץ מוכף

מוסף לראש השנה

אֲדַנִּי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֹתֶם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאַלְהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא • אֵל עֲלִיוֹן • גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים • קוֹנֵה הַכֹּל • וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה :

זְכַרְנוּ לַחַיִּים מִלֶּקֶד חֲפִיץ בַּחַיִּים וּכְתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן
אֱלֹהִים חַיִּים :

מִלֶּקֶד עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַגֵּן אֲבֹתֶם :

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרֵד הַפֶּל :
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר • מִי כְמוֹךָ
בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ מִלֶּקֶד מְחַיֶּה וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה :

מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים זוֹכֵר יִצְוֵרָיו לַחַיִּים בְּרַחֲמִים :

וְנִצְאֵן אַתָּה לְהַחְיוֹת מֵתִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֶּה הַמֵּתִים :

בַּחֲרַת פֶּסַח לְאוֹמְרִים קְדוֹשׁ כְּתוּב :

כְּתוּב יִתְּנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּאֲכִים הַמּוֹנִי מַעֲלָה וְעַמּוּךָ יִשְׂרָאֵל
קְבוּצֵי מִטָּה יַחַד בְּלֶם קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלְשׁוּ בְּפֶתוֹב עַל־יַד
גְּבוּרָתְךָ וּמְרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קְדוּשׁ | קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
מְלֵא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֵלִים זֶה
לָזֶה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים :
בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ
הַמְּיֻחָדִים שְׁמוֹ עָרַב וּבִקֵּר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שְׁמַע
אוֹמְרִים : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד : הוּא אֱלֹהֵינוּ

הוא

(א) תהלים פס טו • (ב) טו פס טז • (ג) טז פס טז •

הוא אֲבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנו הוּא יוֹשִׁיעֵנו וְיִגְאָלֵנו
שְׁנֵית בְּקָרוֹב וְיִשְׁמִיעֵנו בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כְּלֵחֵי לֵאמֹר הֵן גְּאֻלְתֵּי
אֲתָכֶם אַחֲרֵית כְּבִרְאשִׁית לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדַבְרֵי קְדוּשָׁה כְּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם
אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אִתָּה קְדוּשׁ וְשִׁמְךָ קְדוּשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכָל-יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלֵה:
לְדֹר וָדֹר הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מְרוֹם וְקְדוּשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שְׁמֹךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַם
עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוּנָה וְהִכָּרְתֶּךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחַדֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל-מַעֲשֵׂיֶךָ • וְאִימְתֶּךָ עַל כָּל
מַה-שִּׁבְרָאתָ • וְיִירָאוּךָ כָּל-הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל-
הַבְּרוּאִים • וְיַעֲשׂוּ כָּלֶם אֲנִידָה אַחַת • לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם •
שִׁיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְׁלֵמֹן לְפָנֶיךָ • עַז בִּידֶךָ וּגְבוּרָה בְּיַמִּינֶךָ •
וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה-שִּׁבְרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמְּךָ תְּהַלֵּל לִירְאֵיֶךָ • וְתִקְוֶה טוֹבָה
לְדוֹרֵשֶׁיֶךָ • וּפְתַחוּן פֶּה לְמִיִּתְלִים לָךְ שְׁמַחָה לְאַרְצֶךָ •
וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ • וְצַמִּיחַת קֶרֶן לְדוֹד עֲבֶדֶךָ וְעִירִיכַת נֵר לְכֹן-יִשְׂרָאֵל
מְשִׁיחֶךָ בְּמַתְרָה בְּיַמִּינוּ:

וּבְכֵן צִדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ • וְיִשְׂרִים יַעֲלוּ • וְחַסִּידִים בְּרָגָה
יִגִּילוּ • וְעוֹלְתָה תְּקַפֵּץ-פִּיָּה וְהִרְשָׁעָה כָּלָה בְּעֵשֶׂן תִּבְלָה •
כִּי תַעֲבִיר מִמְשַׁלֵּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אִתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַרְכֶּךָ • עַל כָּל-מַעֲשֵׂיֶךָ •
כְּתוּב צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ • וּבִירוּשָׁלַם עִיר קְדוּשָׁה •
כְּפִתּוּב בְּדַבְרֵי קְדוּשָׁה יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר
וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קְדוּשׁ אִתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ • וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ כְּפִתּוּב וּגְבִיָּה
יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפַּט וְהֵאֵל תְּקוּדָשׁ נִקְדַּשׁ בְּצַדִּיקָה:
כְּרוּךְ אִתָּה יְהוָה תְּמַלֵּךְ תְּקוּדָשׁ:

אֶתְּהָ בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים • אֶהְבֵּת אֹתָנוּ וְרָצִיתָ
בָּנוּ • וְרוּמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת וְקִדְשָׁתָנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְקִרְבָּתָנוּ מִלְּכָנוּ לְעִבּוֹרְתֶךָ וְשָׁמַךְ הַגְּדוֹל
וְהַקְּרוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ :

וּתְתֵן־לָנוּ יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (השבת הזה הוא יום)
הַזְּכוּרֹן הַזֶּה אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קִדְשׁ הַזֶּה יוֹם
(זכרון) הַתְּרוּעָה (באהבה) מִקְרָא קִדְשׁ זָכוֹר לִיְצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חַטָּאתֵינוּ וְגַלְיָנוּ מֵאֲרָצָנוּ • וּנְתַרְחַקְנוּ מֵעַל
אֲדָמָתָנוּ • וְאִין אָנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ
בְּבֵית בְּחִירְתֶךָ • בְּבֵית הַגְּדוֹל וְהַקְּרוֹשׁ • שְׁנִקְרָא שְׁמֶךָ
עָלֵינוּ מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ מִלְּךָ רַחֲמֵן שֶׁתְּשׁוּב וְתִרְחַם
עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשֶׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיּוֹם וְתִבְנֶהוּ מִתְּהֵא
וְתִגְדַּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מִלְּכָנוּ אֱלֹהֵינוּ גִּלְהַ כְּבוֹד מִלְּכוּתֶךָ
עָלֵינוּ מִתְּהֵא • וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵינוּ כָּל־חַיִּי וְקָרֵב
פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפִיּוֹצוֹתֵינוּ כִּנְס מִיִּרְכַּתֵי אֲרָץ •
וְהַבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרָנָה • וְלִירוּשָׁלַם בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ
בְּשִׂמְחַת עוֹלָם • וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קִרְבָּנוֹת
חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסֻדְרָם וּמוֹסָפִים כְּהַלְכָתָם וְאֶת
כָּל צָרָתֵנוּ כְּמִלְּכָנוּ מִיּוֹם (תְּשֻׁבָת הַזֶּה יוֹם) הַזְּכוּרֹן הַזֶּה יוֹם
טוֹב מִקְרָא קִדְשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה
בְּמִצְוֹת רְצוֹנֶךָ • כִּמּוֹ שֶׁתִּבְרַח עָלֵינוּ בְּתוֹרְתֶךָ עַל יְדֵי
מוֹשֶׁה עֲבָדֶךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כְּאָמֹר :

קמו

מוסף לראש השנה

וביום השבת ^{בשבת} שני-בבשים בני-שנה המימים ושני עשרנים סלת מנחה-
בלולה בשמן ונסבו: עלת שבת בשבתו על-עלת התמיד ונסבה:

ובהחדש השביעי באחד לחודש מקרא-קדש יהיה לכם פל-
מלאכת עבודה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם:
ועשיתם עלה לרית נחת ליתוה פר בן-בקר אחד איל אחד
בבשים בני-שנה שבעה תמימים: ומנחתם ונסביהם כמדבר
שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל ועשרון לכבש ויון
בנסבו ושני שעירים לכפר ושני תמידים בהלכתם: מלבד עלת
החדש ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה ונסביהם כמשפטם
לרית נחת אשה ליתוה:

ישמחו ^{בשבת} במלכותה שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי * כלם
ישבעו ויתענגו מטובה ובשביעי רצייתו וקדשתו * חמדת
ימים אותו קראת * וקר למעשה בראשית:

עלינו לשבח לארון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית
שלא עשנו כגויי הארצות ולא שחנו
כמשפחות האדמה שלא שם חלקנו בהם וגורלנו
ככל-המונם: ואנחנו בורעים ומשתחיים ומזדים
לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: שהוא
נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים ממעל
ושכינת עזו בגבהי מרומים * הוא אלהינו אין עוד:
אמת מלכנו אפס וולתו ככתוב בתורתו וידעת
היום והשבת אל-לבבך כי יהוה הוא האלהים בשמים
ממעל ועל-הארץ מתחת אין עוד:

ועל-כן נקוה לה יהוה אלהינו לראות מהרה בתפארת
עזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים ברות

(א) באורכ כט א . ב . ג . ד . ט . ו . ז . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . טו . טז . יז . יח . יט . כ . כא . כב . כג . כד . כה . כו . כז . כח . כט . ל . לא . לב . לג . לד . לה . לו . לז . לח . לט . ל .

יִבְרַתּוּן לְתִקּוֹן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי וְכָל-בְּנֵי-בְשָׂר
 יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ לְהַפְנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל-רְשָׁעֵי אֶרֶץ יִבְרִי
 וְיִדְעוּ כָּל-יְיֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל-בָּרָךְ תִּשְׁבַּע
 כָּל-לְשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְּלוּ וּלְכָבוֹד
 שִׁמְךָ יִקְרְ יִתְּנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם עֲלֵיהֶם אֶת-עַל מַלְכוּתֶךָ
 וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֶךָ
 הִיא וּלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד כְּפֶתוּחַ בְּתוֹרָתֶךָ
 יְהוָה וַיִּמְלֶךְ לְעַלְמֵי וָעֶד :

וְנֹאמֵר לְאֱלֹהֵיט אֲנִי בַיַּעֲקֹב וְלֹא-דָרָאָה עִמָּל בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ : וְנֹאמֵר וַיְהִי בִישְׁרוֹן מֶלֶךְ
 בְּהַתְּאִסְּפָה רֵאשִׁי עִם יְחַד שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל : וּבְדַבְּרֵי קִדְשֶׁךָ כְּתוּב
 לֵאמֹר כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם : וְנֹאמֵר יְהוָה מֶלֶךְ גְּאוֹת
 לְבַשׁ לְבַשׁ יְהוָה עִזוֹ הַתְּאִזֹּר אֶת-תְּכֵן תִּבְלַ בְּלִ-תְּמוֹט : וְנֹאמֵר
 שְׂאוּ שְׁעָרִים רֵאשִׁיכֶם וְהִנְשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד :
 הַמִּי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עִזּוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה :
 שְׂאוּ שְׁעָרִים רֵאשִׁיכֶם וְשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד :
 יַמִּי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֶלָה :
 וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר כְּהֵנֶּה יְהוָה מֶלֶךְ-
 יִשְׂרָאֵל וְנֹאמֵר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אֲחֵרוֹן וּמִבְּלָעֵי
 אֵין אֱלֹהִים : וְנֹאמֵר וְעַל מוֹשִׁיעִים בְּדַר צִיּוֹן לְשִׁפְטֵי אֶת-יְהוָה
 עֲשׂוּ וְהִיתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה : וְנֹאמֵר וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-
 הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד : וּבְתוֹרָתֶךָ כְּתוּב
 לֵאמֹר שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלוֹךְ עַל הָעוֹלָם כָּלּוּ בְכָבוֹדֶךָ
 וְהִנְשֹׂא עַל כָּל-הָאָרֶץ בִּיקְרָהּ וְהוֹפֵעַ בְּתִרְוַת

נאמן
 (א) שמואל שו"ת (ב) במדבר כ"ב כא (ג) זכריה לג ס' ד' (ה) תהלים ע"ב כ"ט (ו) ס"א ס"ב (ז) י"ב
 (ח) ט"ו (י) ט"ז (יא) ט"ח (יב) ט"ט (יג) כ"א (יד) כ"ב (טו) כ"ג (טז) כ"ד (יז) כ"ה (יח) כ"ו (יט) כ"ז (כ) כ"ח (כ"א) כ"ט (כ"ב) ל'

גֵּאוֹן עֲזָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי תֵּבֵל אֲרֻצָּה וַיֵּדַע כָּל־פְּעוּל
 כִּי אַתָּה פְּעַלְתָּ וַיִּבֶן כָּל־יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתָּ וַיֹּאמֶר
 כָּל־אִשׁר נִשְׁמָה בָּאֵפוֹ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ
 וּמַלְכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה: ^{(לשם אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא}
 בְּגִבּוֹתֶיךָ) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ שִׁבְעֵנוּ
 מִטּוֹבֶיךָ וְשִׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתְךָ ^{(לשם והגדילנו יהוה אלהינו}
 בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שִׁבַּת קִדְשֶׁךָ וְנִחַח־בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ)
 וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת • כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת
 וּדְבָרְךָ מִלְּכֵנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לְעַד: כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מִקִּדְשֶׁיךָ ^(השבת) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְּכוּרֹן:

והוקטן גם בלשם העיר"ת תש"ת תר"ת

אַתָּה זֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם וּפּוֹקֵד כָּל־יְצוּרֵי קֶדֶם לְפָנֶיךָ
 נִגְלוּ כָּל־תְּעוֹלוֹמוֹת וְהַמּוֹן נִסְתָּרוֹת שְׁמִבְרָא שֵׁית
 כִּי אֵין שִׁבְחָה לְפָנֶי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ וְאֵין נִסְתָּר מִנְּגִד
 עֵינֶיךָ: אַתָּה זֹכֵר אֶת־כָּל־הַמַּפְעֵל וְגַם כָּל־הַיְצוּר לֹא
 נִבְחַד מִמֶּךָ • הַבֵּל גְּלוּי וַיֵּדוּעַ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 צוֹפֶה וּמְבִיט עַד סוֹף כָּל־הַדּוֹרוֹת • כִּי תָבִיא חוֹק
 זְכוּרֹן לְהַפְקֵד כָּל־רוּחַ וְנִפְּשׁ לְהַזְכֵּר מַעֲשִׂים רַבִּים
 וְהַמּוֹן בְּרִיּוֹת לְאֵין תְּבִלִית • מִרְאשֵׁית כּוֹזֵאת הוֹדְעֵת
 וּמִלְּפָנִים אוֹתָהּ גְּלִיתָ • זֶה הַיּוֹם תְּחַלֵּת מַעֲשֶׂיךָ זְכוּרֹן
 לַיּוֹם רֵאשִׁוֹן: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב: וְעַל הַמְּדִינּוֹת בּוֹ יֹאמֶר אִיזוֹ לְהַרְבֵּ וְאִיזוֹ לְשָׁלוֹם
 אִיזוֹ לְרָעַב וְאִיזוֹ לְשִׁבְעֵ • וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִפְקְדוּ לְהַזְכִּירָם
 לְחַיִּים וּלְמוֹת • מִי לֹא נִפְקֵד כְּהַיּוֹם הַזֶּה כִּי זָכַר כָּל־

הַיְצוּר לְפָנֶיךָ בָּא • מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקֻדָּתוֹ וְעֲלִילוֹת
 מַצְעָדָיו גָּבַר מִחֲשֻׁבוֹת אָדָם וְתַחבּוּלוֹתָיו וַיִּצְרֵי מַעֲלָלֵי
 אִישׁ • אֲשֶׁרֵי אִישׁ שָׁלֵא יִשְׁכַּחְךָ וּבֶן־אָדָם יִתְאַמֵּץ־בְּךָ •
 כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לְעוֹלָם לֹא יִכְשְׁלוּ • וְלֹא יִכְלְמוּ לְנִצְחַת כָּל־
 הַחוֹסִים בְּךָ: כִּי זָכַר כָּל־הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא וְאַתָּה
 דוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כָלֵם: וְגַם אֶת־נֶחֱם בְּאַהֲבָה וְזָכַרְתָּ
 וְתִפְקַדְהוּ בְּדַבָּר יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים בְּהִבְיָאֵךְ אֶת־מִי
 הַמְּבּוּל לְשַׁחַת כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי רוּעַ מַעֲלָלֵיהֶם • עַל־כֵּן
 זָכְרוּנוּ בָּא לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַרְבוֹת זְרַעוֹ בְּעַפְרוֹת
 תִּבְל וְצִאֲצָאוֹ כְּחוֹל תַּיִם: כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ וַיִּזְכֹּר
 אֱלֹהִים אֶת־נֶחֱם וְאֶת כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
 אִתּוֹ בַּתִּבְהָ וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁבּוּ
 הַמַּיִם: וַיֹּאמֶר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר
 אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אֲבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב:
 וַיֹּאמֶר וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֵף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק
 וְאֵף אֶת־בְּרִיתִי אֲבְרָהָם אֲזָכֹר וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר: וּבְדַבְרֵי
 קְדֻשָּׁה כְּתוּב לֵאמֹר זָכַר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחֲמוֹם
 יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ גִּתָּן לִירְאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ:
 וַיֹּאמֶר וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנְחֵםם כְּרַב חֲסָדוֹ: וְעַל יְדֵי
 עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר הַלּוֹךְ וּקְרֵאתָ בְּאָזְנֵי
 יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֲסֵד גְּעוּבֶיךָ
 אֲהַבַת כָּל־וּלְתֶיךָ לְכַתֵּךְ אֲחֵרֵי בַמִּדְבָר בְּאָרֶץ לֹא
 זְרוּעָה: וַיֹּאמֶר וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּךָ בִּימֵי

נעוריד

סמל 1. *חסר י.

(א) נבואות מ. א. (ב) שמואל ב. כד. (ג) ויקרא כו. מנ. (ד) הכניס קאה ד. (ה) שם קאה כ. ו. (ו) שם קאה מס.

(ז) ירמיהו ב. כ. (ח) יחזקאל ט. ס.

קמה

מוסק לראש השנה

נְעִירֶיךָ וְתַקִּימוֹתַי לְךָ בְּרִית עוֹלָם : וְנֹאמַר הֲבֵן יָקִיר
לִי אֲפָרִים אִם יֵלֵךְ שְׁעֵשׂוּעִים כִּי־מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר
אֲזַכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לּוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ
נְאֻם־יְהוָה :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרֵנוּ בְּזַכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפְקָדֵנוּ
בְּפְקֻדַת יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים מִשְׁמֵי שָׁמַיִם קְדָם וּזְכַר־לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּהַר הַמֹּרִיָּה וְתִרְאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה
שְׂעָקָד אֲבָרָהָם אֲבִינוּ אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ וְכַבֵּשׁ
רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שָׁלֵם כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת־כַּעֲסֶךָ
מֵעַלְיָנוּ וּבְטוֹבֶיךָ הַגָּדוֹל יֵשׁוּב תְּרוֹן אֲפֶיךָ מֵעַפְפֶּךָ וּמֵעִירֶיךָ וּמֵאַרְצֶיךָ
וּמִנְחֻלְתֶּךָ וּקְיָם לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרְתֶךָ
עַל יְדֵי מַעֲשֵׂה עֲבָדֶיךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כְּאֹמֹר : וּזְכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית
רַאשֻׁנִּים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת
לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה : כִּי זָכַר כָּל־הַנְּשָׁכָחוֹת אֶתְּהָ הוּא
מֵעוֹלָם וְאִין עֲכָחָה לְפָנֶי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ וְעֲקֵדַת יִצְחָק לִזְרַעוֹ הַיּוֹם
בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה זָכַר הַבְּרִית :

וּתְקַעֵן גַּם בְּנַחַשׁ תִּשְׂרֹת תִּשְׂרֹת תִּשְׂרֹת

אַתָּה נִגְלִיתָ בְּעֵנִי כְבוֹדֶךָ עַל עַם קְדוֹשְׁךָ לְדַבֵּר
עִמָּם • מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּם קוֹלֶךָ וּנְגִילִיתָ
עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְּלֵי טוֹהַר גַּם הָעוֹלָם כָּלוּ חָל מִפְּנֵיךָ
וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּךָ בְּהַגְלוֹתֶךָ מִלְּבָנוּ עַל־
הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמֶּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּתְשַׁמְיַעֵם אֶת־
הוֹד קוֹלֶךָ וּדְבָרוֹת קְדוֹשֶׁךָ מִלְּהַבּוֹת אֵשׁ • בְּקוֹלוֹת
וּבְרַקִּים עֲלֵיהֶם נִגְלִיתָ וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ •
בְּכַתוּב בְּתוֹרְתֶךָ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהִיּוֹת הַבְּקָר

וַיְהִי

(א) ירמיה ל"א כ. (ב) ויקרא כ"ו מה. (ג) שבת י"ט טו

ויהי קולות וברקים וענן כבד על-ההר וקול שופר
 חזק מאד ויחרד כל-העם אשר במחנה ויאמר ויהי
 קול השופר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים
 יעננו בקול ויאמר וכל העם ראים את-הקולות
 ואת-הלפידים ואת קול השופר ואת-ההר עשן וירא
 העם וינעו ויעמדו מרחוק ויברברי קדשה פתוב
 לאמר עלה אלהים בתרועה יהוה בקול שופר
 ויאמר בחצצרות וקול שופר הריעו לפני המלך יהוה:
 ויאמר תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו: כי חק
 לישׂראל הוא משפט לאלהי יעקב: ויאמר הללויה
 הללו-אל בקדשו הללויה ברקיע עזו: ב הללויה
 בגבורתיו הללויה כרב גדלו: ג הללויה בתקע שופר
 הללויה בגבור וכבוד: ד הללויה בתוף ומחול הללויה
 כמנים ועגב: ה הללויה בצלצלי-שמע הללויה בצלצלי
 תרועה: ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

ועל ידי עבדיה הנביאים פתוב לאמר כל-ישיבי תבל
 ושכני ארץ כנשא-גם הרים תראו ובתקע
 שופר תשמעו: ויאמר והיה ביום ההוא יתקע בשופר
 גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנבחים בארץ
 מצרים והשתחוו ליהוה בהר הקדש בירושלים:
 ויאמר ויהוה עליהם יראה ויצא כפרק חצו ואדני
 יהוה בשופר יתקע והלך בסערות תימן: יהוה צבאות
 יגן עליהם: כן תגן על עמו ישראל בשלומה:
 אלהינו

(א) ששית יצ יצ . (ב) שש כ יצ . (ג) תחלום מו . (ד) שש למ . (ה) שש פא . (ו) שש פא . (ז) שש קא . (ח) תשש יצ . (ט) שש ס יצ . (י) זגריס ס יצ . (יא) שש ס יצ .

קמט

מוקף לראש השנה

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הִקְעוּ בְּשׁוֹפֵר גָּדוֹל לְחַרְוֹתֵנוּ וְשָׂא נֶס
 לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ וְקָרַב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפֹצוֹתֵינוּ
 בְּנֶס מִירְפָתֵי אֶרֶץ וְהִבְיֵאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירָךְ בְּרָנָה וְלִירוּשָׁלַם בֵּית
 מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קַרְבָּנוֹת חֹבוֹתֵינוּ
 כְּמִצְוֶה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹרָךְ כְּאָמֹר:
 זְכוּיִם שְׂמַחְתֶּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חַדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם
 בַּחֲצֹצְרוֹת עַל עֲלֹתֵיכֶם וְעַל זְבָחֵי שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן
 לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אִתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפֵר
 וּמְאֹזִין הַרְוֵעָה וְאִין דּוֹמָה לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ קוֹל
 הַרְוֵעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

ומוקעים נס בלחש תשר"ת תש"ת תר"ת

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל • וּלְחַפְלָתָם שְׁעֵה • וְהִשָּׁב הָעֲבוּרָה
 לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְכַלְתֶּם בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרָצוֹן וְחָתִי
 לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
 וְתַחֲזוּנָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְחַזֵּיר
 שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

כודים רבבנ

מִזְרִים אֲנֵחְנוּ לָךְ שְׂאִתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בִּשְׂר
 יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרוּכוֹת הַזְּוֹדָאוֹת
 לְשִׂמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְרוֹשׁ עַל שְׂהַחֲיֵיתֵנוּ
 וְקַנְיַתֵנוּ בְּחַיֵּינוּ וְתַקְנֵנוּ וְתַסּוּף גְּלוּיֹתֵינוּ
 לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וְנִשׁוּב אֵלֶיךָ לְשִׁמּוֹר תִּקְוִי
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ וְלַעֲבֹדְךָ כְּלָכֵב שָׁלֵם עַד
 שְׁאֵנוּ מוֹדִים לָךְ • בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת:
 מִזְרִים אֲנֵחְנוּ לָךְ שְׂאִתָּה הוּא יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעַד צוּר חַיֵּנוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ
 אִתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גִּדְּרָה לָךְ
 תִּסְפֹּר תְּהַלְלֶנָּה עַל חַיֵּנוּ הַמְסוּרִים
 בְּיָדְךָ וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְקוֹדֹת לָךְ
 וְעַל גִּסְיֶיךָ שְׂכָר־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל
 גְּפִלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂכָר־עַת עָרֵב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים הַטּוֹב כִּי לֹא־כִלוּ
 בְּחַמְיָךְ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ חֲסְדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם קוּיֵנוּ לָךְ:
 וְעַל־כֵּלָם יִתְבַּרַךְ וְיִתְרוּמָם וְיִהְיֶשׂא שְׂמָךְ מִלְּכֵנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעַד:
 וּכְתוּב לְחַיִּים מוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיִּתְּלָלוּ שְׂמָךְ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב (הָאֵל
 יִשְׁעֵתֵנוּ וְעֲזָרְתֵנוּ סֵלָה הָאֵל הַטּוֹב): בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב
 שְׂמָךְ וְלָךְ נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת:

אלהי

לשׁי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבְרָכָה הַמְּשִׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה
עַל־יְדֵי מִשָּׁה עַבְדְּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲדָרָן וּבְנָיו כְּהֵנִים עִם

קְדוּשָׁה פְּאֲמוֹר : יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׂמְרֶךָ : אָמֵן יְאֹר יְהוָה וּפָנָיו אֱלֹהֵי יִתְגַּבֵּה : אָמֵן
יֵשׂא יְהוָה וּפָנָיו אֱלֹהֵי וְיִשֶּׁם לָהּ שְׁלוֹם : אָמֵן

טוֹיִם שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים הֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
עַמְּךָ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ כְּפֶאֶר כְּאֹר פְּנִיָה כִּי בְּאֹר פְּנִיָה נִתְּתָה

לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹבַת חַיִּים וְאֶהְבֵּת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְיִשְׁרוּם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ :

וּבִסְפָר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִינָסָה טוֹבָה יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וּגְדוּלוֹת
טוֹבוֹת נִזְכָּר וְנִפְתָּח לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל

לְחַיִּים טוֹבִים וּלְעָלוֹם :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם :

יְהוִי־לְרַצוֹן וְאֲמַרְיִפִּי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי : יֵשׁ כֶּסֶף

אֱלֹהֵי נְצוּר לְשׁוּנֵי מַרְעַ וְיִשְׁפָּתִי מִדְּבַר כְּרִמָּה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי תְהוֹם וְנַפְשִׁי
כְּעַפְר לְכָל הַהִיָּה פִתַח לְבִי בַּתּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי וְכָל־

הַחַוְשִׁיִּים עַל־רַעַה מְהֵרָה הַפֵּר עֲצָתְם וּקְדַקַּל מַחֲשַׁבְתְּם : יְהוִי כַּמִּץ לְפָנֶיךָ
רוּחַ וּמִלֵּאָה יְהוָה רַחֵם : לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הַיִּשְׁעָה יְמִינֶךָ וְעַנְגִּי : עֲשֵׂה

לְמַעַן שְׂכָרָה עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן הַתּוֹרָה עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָׁתְךָ :
יְהוִי־לְרַצוֹן וְאֲמַרְיִפִּי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי : עֲשֵׂה הַשְׁלוֹם

בְּמַרְוֵמוֹ הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאֲמַרוּ אָמֵן : יְהוִי רַצוֹן וְכוּ'

קְנֵה נֶסֶם כְּרוּקָם כְּשֶׁחֲסוֹן אֲמוּרָה כּוּף אֲלֵהֶם חֵן שׁוֹד יִאֲמְרוּ הַקְּהָל כְּסוּקִים אֵלֶּי :

אַתָּה תְּרַאֲת לְדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מְלַבְדּוּ :
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה וְאַחַד : הֵן לִיהוָה אֱלֹהֵיךָ

הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר בָּהּ : כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדוּנֵי הָאֲדוּנִים הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא

אֲשֶׁר לֹא יֵשׂא פָּנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד : כִּי שֵׁם יְהוָה אֲקַרָּא תְּבוּ
גְּדוֹל לְאֱלֹהֵינוּ : יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

בְּרַ"ם וְיו"כ נְמוֹס קוֹס שְׁמוֹר כַּס"ף וְכַתּוּב אֲמוּרָם א"מ :

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ זְכוּר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ כְּעַסָּה וְכִלְה דְּבַר וְתַרְב
וְרַעַב וְשָׁבִי וּמְשַׁחִית וְעוֹן וּמַגִּפָּה וּפְגַע רַע וְכָל־

מַחֲלָה

(*) דְּנִרְיִם ד (ס. ב) כַּס ו ד. (ז) כַּס ו י. ד. (ח) כַּס ו י. ג. (ו) הַכִּלִּים סִיג ב

מחלה וכל תקלה וכל קטטה וכל מיני פורעניות וכל יזרה רעה ושנאת חנם מעלינו ומעל כל בני בריהך : וכתוב וכו'.

גד"ה ויה"כ נמוסף נחזרת ה"ץ אומרים בספר חיים ננוסח זה :

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונזרות טובות נזכר ונכתב לפניך אנתנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום : ונאמר כי בי ירבו ימיה ויוסיפו לה שנות חיים : לחיים טובים תכתבנו אלהים חיים כתבנו בספר החיים * פכתוב ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים פלגכם היום :

נקדים שלם קודם תתקבל תוקעין תשר"ת תש"ת תר"ת

סדר תשליך

אחר מנחה יום א' דר"ה קודם שקיעת החמה טוב לילך מחוץ לעיר אל נצר המים או מעין כי מים מורים על החסדים וגם דגים רומזים על עינא פקיהא ויאמר י"ג מדות שנפסקים מי אל כמין שהם כנגד י"ג מדות ה' ה' אל רחום וגו' ויטין ככל מדה אל מדה אחת שנפסק ה' ה' אל רחום וגו' ולא יאמרס * ואחר כך מן המלך וגו' והם כנגד ט' מדות ה' אך הפיס וגו' :

א ^{יהוה ירה אל} ^{רחים} מי אר ^{אדם} פמוך ב נושא ^{הנין} עון ג ועובר על פשע ^{א"ר} לשרית

ב נחלתו ^{אפים} ה לא החזיק לעד אפו ^{ורב חסד} ו כי תפץ ^{אדם} חסד הוא :

ו ^{ואמת} ישוב ירחמנו ^{נצר חסד} ח יכבוש ^{אלפים} עונותינו ^{לאלים} ט ותשליך ^{אדם} במצולות ים

ז כל חטאתם : ^{נשאת עון} י תתן ^{אדם} אמת ^{אדם} ליעקב ^{אדם} יא חסד ^{אדם} לאברהם ^{אדם} יב אשר

גשבעת ^{ואמת} לאבותינו ^{ונקת} יג מימי קדם : ^{יהוה א"ר} א מן המצר ^{אדם} קראתי ^{אדם} יה

ב ענני ^{אפים} במרחבה : ^{ורב חסד} ג יהוה ^{אדם} לי ^{אדם} ד לא אירא ^{אדם} ה מה יעשה ^{אדם} לי אדם :

ו ^{ונקת} יהוה ^{אדם} לי בעוזרי ^{אדם} ו ואני ^{אדם} אראה ^{אדם} בשנאי : ^{אדם} ח טוב לחסות ^{אדם} ביהוה

מבטח ^{אדם} באדם : ^{אדם} ט טוב לחסות ^{אדם} ביהוה ^{אדם} מבטח ^{אדם} בגדיבים :

וואמר מזמור רננו צדיקים ואח"כ יאמר :

לא ירעו ולא ישחיתו בכל יום קדשי פי מלאה הארץ העת את יהוה פמים לים מכבים :

די

(א) משני ט יא. (ב) דברים ד. ד. (ג) שמות לז. ו. ד. (ד) טס לז. ו. (ה) במדבר יד יא. (ו) מיכה ז יא. (ז) טס ז יא. (ח) טס ז כ. (ט) תהלים קיח ה. (י) טס ז. (יא) טס ז. (ב) טס ז. (ג) טס ז. (ד) טס ז. (ה) טס ז. (ו) טס ז. (ז) טס ז. (ח) טס ז. (ט) טס ז. (י) טס ז. (יא) טס ז.

יְהִי רְצוֹן מִלִּפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֵל עֲלִיּוֹן כּוֹכֵב בִּיּוֹץ כְּדוֹת כִּכְלִין
דְּרַחְמֵי שְׂתֵּהָא שְׂעֵהּ זו עַת רְצוֹן לִפְנֵי קְרִיאַת יוֹ"ג כִּכְלִין דְּרַחְמֵי שְׂבַפְסָקִי מִי
אֵל כַּמְדֵּךְ הַכְּבוֹנִים אֵל יוֹ"ג כְּדוֹת אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אִיִּר קְרָאֵנוּ לִפְנֵיךְ כְּאֵלֹהֵי הַשְּׁנָנוּ כֹּל
הַסְּדוֹת וְצִירוּפֵי שְׂמוֹת הַקְּדוּשִׁים הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם וְיוֹזְגֵי מְדוּתֵיהֶן אִשְׁר אֶתְּ בִּאֶתְּ יִשְׁוּ
לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִין תְּקִיפִין • וּבְכֵן תִּשְׁלִיךְ בְּמַצּוֹלוֹת יָם כֹּל הַטְּאֵרֵינוּ וְהַשְּׂפִיעַ עֲלֵינוּ
שְׂפֵעַ יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִקָּדִשׁ • וּזְכַרְנוּ לְחַיִּים מִלֶּךְ חַשְׁן בְּחַיִּים וּכְתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ
אֱלֹהִים חַיִּים וְנוֹכַח לְהַשׁוּבָה עֵילָאֵהֵי יִמִּינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִיבֵי וְקָרַע רוּעַ גּוֹר דִּיתְנוּ
וְקִרְאוּ לִפְנֵיךְ וּבְחִינֵינוּ וְהַתְּאִידֵךְ אַפְךָ עֲלֵינוּ לְטוֹבָה אֲמֵן : יְהִי וְרְצוֹן זָכַר

סדר כפרות

בְּעֵי"כ מְנַהֵג לְשׁוּם תְּרַנְנָל לְבָן הַנִּקְרָא גִבֵּר וְשׁוֹחֲשִׁים אוֹתוֹ בְּאֲשַׁמְרַת הַבּוֹקֵר אַחַר סְלִיחוֹת כִּי אִלּוּ
חֹסֶם עַל חֶסֶד גּוֹבֵר בְּעוֹלָם וְאִלּוּ שׁוֹחֲסִין אוֹתוֹ לְהַכְעִיב הַגְּבוּרוֹת וּמוֹלִיחִין מִמֶּנּוּ דַּע כְּדֵי לְהַמְתִּיק
וּנְקִרָא כְּפָרָה כְּמוֹ שֶׁעִיר הַמַּשְׁחָלָה וְהִיוּ הַכְּפָרוֹת כִּפֵּי חַשְׁטָן בְּנֵי אֲדָם שְׂבִיבֵי זָכַר לְזָכַר נִקְבָּה לְנִקְבָּה
וּלְמַעֲבֹרַת שׁוֹחֵם נ' אַח' בְּשִׁבְלָה זָכַר וּנְקִבָּה בְּשִׁבְלֵי סַפְקַ הוֹלֵד :

ויאמר ג"פ בני אדם :

בְּנֵי אָדָם יוֹשְׁבֵי חַשְׁן וְצִלְמוֹת אֲסִירֵי עֲנִי וּבְרוּל :
וְצִיָּאִים מִחַשְׁן וְצִלְמוֹת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתַּק :
אֱוֹלִים מִדְּרָךְ פְּשָׁעִים וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ : כֹּל־אֶכְּל
תִּתְעַב נַפְשָׁם וַיִּגְעֻוּ עַד־שַׁעֲרֵי מוֹת : וַיִּזְעְקוּ אֶל־
יְהוָה בְּצַר לָהֶם מִמְּצַקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם : יִשְׁלַח דְּבָרוֹ
וַיִּרְפָּאֵם וַיִּמְלֵט מִשְׁחִיתוֹתָם : יוֹדוּ לִיהוָה חַסְדּוֹ
וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם : אִם־יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאֱךָ מְלִיץ
אֶחָד מִנֵּי־אֶלְךָ לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרָאֵל : וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמְרוּ
פְּדֵעָהוּ מִדְּרַת שְׂחַת מְצֵאתִי כִּפָּר :

זֶה תְּלִיפְתֵי • זֶה תְּמוֹרְתֵי • זֶה כְּפָרְתֵי • זֶה
הַתְּרַנְנָל יִלְךְ לְמוֹתָהּ וְאֲנִי אֶלְךָ לְחַיִּים טוֹבִים
אֲרוּבִים וּלְשָׁלוֹם :

צַעֲרָנָה יוֹם הַכְּפּוּרִים יֵשׁ לְהַרְבוֹת בְּאֲכִילָה וּשְׂחִיָּה כְּמוֹ שֶׁעוֹר ב' יָמִים עו"כ יוֹם הַכְּפּוּרִים •
מַלְקוֹת יִלְךְ קוֹדֵם טְבִילָה וּמְנַחֵה • בְּעֵינֵי הַכְּפּוּרִים שְׂמוּלִיחִין לִיל יוֹם הַכְּפּוּרִים וְאוֹמְרִים פְּלִיבָה
כֹּל כְּדֵי הִיא מְנַחֵה גְדוּלָה לְקִבּוּץ סֵפֶר רֵאשִׁין וַיֹּאמֶר סַסוּק :

אֲזַר זָרַע לְצִדִּיק וּלְיִשְׂרָאֵל לֵב שְׂמֻחָה :

(א) סְלִיחָה קו"י (ב) סְס יד (ג) סְס ז (ד) סְס יח (ה) סְס יט (ו) סְס כ (ז) סְס כב (ח) אֲזַר לֵב סְס (ט) סְס
כד (י) סְס ל (יא) סְס

תפלת יום כפור

קנא

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

פָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא * אֵל עֶלְיוֹן * גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים * קוֹנֵה הַכּוֹל * נוֹזֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוּ בְּאַהֲבָה :

זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפְּץ בְּחַיִּים וְכֹתֵבנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ
אֱלֹהִים חַיִּים :

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן : פָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן אַבְרָהָם :
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְבִיָּה מַתִּים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרִיד הַטָּל :
מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְבִיָּה מַתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר * מִי כְמוֹךָ
בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ מֶלֶךְ מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה :
מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֹקָן (נמחה שנת דררחמים) זוֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :
וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיוֹת מַתִּים : פָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבִיָּה הַמַּתִּים :

בשמירת נחוצת הס"ץ

גְּקָרִישׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנַעַם שְׁיִת סוֹד שׁוֹרְפֵי קִדְשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לָךְ
קִדְשָׁה בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר *
קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵי הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : אָז
בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אֲדִיר וְחוֹק מְשֻׁמְעִים קוֹל * מַתְנַשְּׂאִים לְעַמַּת
הַשְׂרָפִים לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : פָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ :
מִמְקוֹמְךָ מִלְּפָנֶיךָ תוֹפִיעַ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ בִּי מַחֲפִים אֲנַחְנוּ לָךְ מַתִּי
תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקִרְוֵב בְּיַמֵּינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : תִּשְׁפּוֹן תַּתְּנֶנּוּל וְתִתְקַדְּשׁ
בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עִירֶךָ לְדוֹר וָדוֹר וְלִנְצַח נְצָחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאִינָה
מִלְכוּתֶךָ כְּדָבַר הָאָמוֹר בְּשִׁירֵי עֲזָרָה עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁית צְדָקָה :
יְמִלְךָ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :
אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יִתְלַלְךָ סְלָה :
לְדוֹר וָדוֹר תִּמְלִיכּוּ לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וּקְדוֹשׁ :
וּבְכֵן יִתְקַדְּשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַם
עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מְלָכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיתֶךָ וְעַל מְכוֹנֶךָ וְהִיבְרָךְךָ :

ובכן

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֵׂיךָ • וְאִימְתָךְ עַל כָּל־
 מַה־שִּׁבְרָאתָ • וַיִּירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לִפְנֵיךָ כָּל־
 הַבְּרִיאִים • וַיַּעֲשׂוּ כָל־אֲנָדָה אַחַת • לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְב־שָׁלֹם •
 שִׁיבְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלֵמָן לִפְנֵיךָ • עוֹ בִּידְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ •
 וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה־שִּׁבְרָאתָ :

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמְּךָ תְּהַלֵּלָה לִירֵאָיִךְ • וְתִקְנֶה טוֹבָה
 לְדוֹר־שִׁיךָ • וּפְתַחֲוֹן פֶּה לַמְּיַחֲלִים לְךָ שִׁמְחָה לְאַרְצְךָ •
 וְשִׁשׂוֹן לְעִירְךָ • וְצִמְיַחַת קֶרֶן לְדוֹד עַבְדְּךָ וְעֵרִיכַת נֵר לְבֵן־יִשְׁשׁוּ
 מְשִׁיחְךָ בְּמַחְרָה בִּימֵינוּ :

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ • וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ • וְחַסִּידִים בְּרַגְלָה
 יִגִּילוּ • וְעוֹלָמְתָה תִקְפֹץ־פִּיהָ וְהִרְשָׁעָה כְּלָה בְּעֵשֶׂן תִּכְלָה •
 כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלֵּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ :

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַרְכָּךָ • עַל כָּל־מַעֲשֵׂיךָ •
 בְּיַד צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ • וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשְׁךָ •
 כְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשְׁךָ יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדוֹר
 וָדוֹר הַלְלוּנָה :

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֵךָ • וְאֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ כְּפָתוּב וַיִּגְבַּה
 יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהֵאֵל תְּקוֹדֵשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה •
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ :

אַתָּה בְּחִרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים • אֲהַבָּתָ אֹתָנוּ וְרָצִיתָ
 בָּנוּ • וְרוּמְמַתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת וּמְקִדְשָׁתָנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ • וּקְרַבְתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעַבְדוּתְךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
 וְתִקְדוֹשׁ עֲלֵינוּ קְרָאתָ :

וְהַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֵת יוֹם)
 הַכְּפָרִים הַזֶּה אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הַעֲוֹן הַזֶּה אֶת־
 יוֹם מִקְרָא קִדְשׁ הַזֶּה (לְקִדוּשָׁה וּלְכַנּוּחָה) לְמַחֲוִלָּה וּלְסְלִיחַת
 וּלְכַפְרָה

תפלת יום כפור קנב
 וְלִכְפֹּרֶה וְלִמְחַל־בוֹ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ (באהבה) מִקְרָא
 קִדְשׁ זָכָר לִיצִיאַת מִצְרַיִם

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא • וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה • וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד
 וְיִזְכֹּר • וְיִכְרַז וְיִפְקֹד וְיִכְרַז אֲבוֹתֵינוּ • וְיִכְרַז מִשִּׁים בְּיָדֶיךָ
 עֲבָדֶיךָ • וְיִשְׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ • וְיִכְרַז כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
 לְפָרִיטָה לְטוֹבָה • רַחֵם וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלַחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם בְּיוֹם
 (כַּסֵּת הַשֶּׁבֶת חוּת וְבוֹיֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחַת הָעֵזֶן הַזֶּה • בְּיוֹם מִקְרָא קִדְשׁ
 הַזֶּה • וְזָכְרְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה • וּפְקֹדֵנוּ בּוֹ לְכַרְכָּה • וְהוֹשִׁיעֵנו בּוֹ
 לַחַיִּים טוֹבִים • וּבְדָבָר יִשְׁעֶךָ וְרַחֲמִים חַסִּים וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו כִּי
 אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ • כִּי אֵל מְלֶךְ נִצְּוֹן וְרַחוּם אַתָּה :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחֹל • לְעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשְּׁפָת
 הַזֶּה וְבוֹיֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחַת הָעֵזֶן הַזֶּה

בְּיוֹם מִקְרָא קִדְשׁ הַזֶּה מְחַה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ
 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ בְּאָמֹר : אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ
 לְמַעַנִּי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא־אֲזַכֵּר : וְנֹאמַר מְחִיתִי כְעַב
 פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטֹּאתֶיךָ שׁוֹבֶה אֵלַי כִּי גִאֲלֹתֶיךָ : וְנֹאמַר
 כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל

חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהַרְוּ : (כַּסֵּת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רָצַח נָא
 בְּמַעֲוָתֵינוּ) קִדְשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתֶךָ שֶׁבַעֲנוּ
 מִפְּוִיֶךָ וְשִׂמַח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתֶךָ (וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ וְיִגְוָחוּ בְהַ) (בו) (כֶּסֶם) כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשֵׁי שְׁמֶךָ
 וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעֲבָדֶיךָ בְּאַמֶּת • כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל •
 וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דֹּר־וְדֹר • וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין
 לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מוֹחֵל
 וְסוֹלֵחַ לְעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלְעֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר

אשמותינו (קנב)

(א) יִשְׁמַע מִן כֶּסֶם (ב) כֶּסֶם מִן כֶּסֶם (ג) וּקְרָא מִן 3

אֲשֶׁמֹתֵינוּ בְּכָל-שָׁנָה וְשָׁנָה מִלֶּךְ עַל כָּל-הָאָרֶץ מִקֶּדֶשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים :

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל • וּלְתַפְלֹתָם שְׁעֵה • וְהִשָּׁב הָעֲבוּרָה
לְדַבֵּר בִּיהָ וְאִשִּׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלֹתָם בְּאַהֲבָה תִּמְקַבֵּל בְּרַצוֹן וְחַהֲי
לְרַצוֹן תִּמְיֹד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ :

וְתַחֲנוּנֵיהָ עֵינֵינוּ בְּשׂוֹבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר
שְׂכִינְתָּו לְצִיּוֹן :

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאמרת היא יהוה אלהינו
ואלחי אבותינו אלחי כל-בשר
יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות
לשםך הגדול והקדוש על שנהיינתנו
וקיימתנו כן תחיינו ותקיימנו ותאסוף גלויותינו
לחצרות קדשך ונשוב אליך לשמור חקך
ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על
שאנו מודים לך • כרוך אל ההודאות :

מודים אנחנו לך שאמרת הוא יהוה
אלהינו ואלחי אבותינו
לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו
אפה הוא לדור ודור נודה דך
ונספר ההלכה על חיינו המסורים
בך ועל נשמותינו הפקודות לך
ועל גפך שפכר-יום עמנו ועל

גפלאותיה וטובותיה שפכר-עת ערב ובקר וצהרים הפזוב כי לא-כל
בחייה ותמרתם כי לא-תמו חסדיך כי מעולם קוינו לך :

ועל-כלם יתברך ויתרום ויתעשא שמה מלכנו תמיד לעולם ועד :

ובתוב לחיים טובים כל-בני בריתך :

וְכִרְתֵּנֵהֶם יוֹדֶה סֵלָה וַיְהִלּוּ שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל לְעוֹלָם בִּי טוֹב הָאֵל
יְשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סֵלָה הָאֵל הַטּוֹב : כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב
שְׁמֶךָ וְלֹךְ גָּאָה לְהוֹדוֹת :

לש"י אלהינו ואלחי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה
על-ידי משה עבדך האמורה כפי אהרן ובניו כהנים עם

קדושה באמור : יברכה יהוה וישמרה : * * * יאר יהוה ופניו אליה ויהנה : * * *
ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שלום : * * *

שים שלום טובה וברכה חיים מן וחסד ורחמים עלינו ועל-כל-ישראל
עמך ברכנו אבינו בלנו באחד באור פניך כי באור פניך נתת
לנו יהוה אלהינו הורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים
ושלום וטוב בעיניך לברכה את-עמך ישראל בכל-עת ובכל-שעה בשלומך :

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה וישועה ונהמה וגיזרות
טובות

תפלת יום כפור

מזבות נזכר ונפתח לפניה אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים
מזבים ולעלותם :

ברוך אתה יהוה המבדק את עמו ישראל בשלום :

יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניה יהוה צורי וגאלי :

אלהינו ואלהי אבותינו * תבא לפניה תפלתנו ואל תתעלם
מתחנתנו שאין אנו עזי פנים וקשי עורף לומר לפניה
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו אכל
אנחנו ואבותינו חטאנו :

אשמנו * בגרנו * גזלנו * דברנו דפי : הענינו * והרשענו *
זרנו * חמסנו * טפלנו שקר : יעצנו רע * פזבנו * רצנו *
מרדנו * נאצנו * סררנו * עוינו * פשענו * צררנו * קשינו עורף :
רשענו * שחתנו * תעבנו * תעינו * תעתענו : סרנו ממצותיך
וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו : ואתה צדיק על כל הבא
עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו : מה נאמר לפניה יושב
קרום * ומה נספר לפניה שוכן שחקים * הלא כל הנספרות
והנגלות אהה יודע :

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי פלתי : אתה חופש כל
חדרי בטן ובוהן פליות ולב * אין דבר געלים ממך * ואין
נסתר מנגד עיניך : ובכן יהי רצון מלפניה יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו שתרחם עלינו ותמחול לנו על כל חטאתינו ותכפר
לנו על כל צונותינו ותמחול ותסלח לנו על כל פשעינו :

- על חטא שהטאנו לפניה באנס ובכזון :
- ועל חטא שהטאנו לפניה באמוץ הלב :
- על חטא שהטאנו לפניה בבלי דעת :
- ועל חטא שהטאנו לפניה בבטוי שפתים :
- על חטא שהטאנו לפניה בגלוי עריות :
- ועל חטא שהטאנו לפניה בגלוי ובסתר :
- על חטא שהטאנו לפניה ברעת ובמרמה :

תפלת יום כפור

ועל חטא שחטאנו לפניך בדבור פה :
 על חטא שחטאנו לפניך בהנאות רע :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב :
 על חטא שחטאנו לפניך בוועידת זנות :
 ועל חטא שחטאנו לפניך ביהוי פה :
 על חטא שחטאנו לפניך בזלזול הזרים ומזרים :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בזדון ובשנאה :
 על חטא שחטאנו לפניך בחזקתיד :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בהלול השם :
 על חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים :
 ועל חטא שחטאנו לפניך במפשות פה :
 על חטא שחטאנו לפניך ביצר הרע :
 ועל חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח לנו • מחל לנו •
 כפר לנו :

על חטא שחטאנו לפניך בכחש ובכזב :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בכפת שוחד :
 על חטא שחטאנו לפניך בקצון :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע :
 על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן :
 ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשקה :
 על חטא שחטאנו לפניך בנשק ובמרבית :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בנטיית גרון :
 על חטא שחטאנו לפניך בשחית שפתותינו :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בסקור עין :
 על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח :

תפלת יום כפור
 ועל כלם אלוה סליחות • סלח-לנו • מתל-לנו •
 כפר לנו :

על הטא שחטאנו לפניך בפריקת-עול :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בפלילות :
 על הטא שחטאנו לפניך בצדית-רע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בצרות עין :
 על הטא שחטאנו לפניך בקלות ראש :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בקשיות עורף :
 על הטא שחטאנו לפניך פריעת רגלים לתרע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך ברכילות :
 על הטא שחטאנו לפניך בשכועת שוא :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בשנאת תנם :
 על הטא שחטאנו לפניך בתשומת-יד :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח-לנו • מתל-לנו •
 כפר לנו :

ועל הטאים שאנו חיבים עליהם עולה :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם חטאת :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם כרפן עולה ויורד :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם אשם ודאי ותלוי :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם מפת מרהות :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם פרת וערירי :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם ארבע מיתות בית דין :

סקילה שרפה הרג ותנק . על מצות עשה ועל מצות לא תעשה
 בין שיש בהן קום עשה . ובין שאין בהן קום עשה .

את

תפלות יום כפור

את הגלויים לנו * ואת שאינם גלויים לנו * את הגלויים לנו כבר
 אמרנום לפניך והודינו לך עליהם * ואת שאינם גלויים לנו לפניך
 הם גלויים וידועים כדבר שנאמר הנסתרת ליתוה אלהינו והנגלת
 לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת * כי
 אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל ככל דור ודור
 ומפלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח :

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי * ועכשו שנוצרתי כאלו לא
 נוצרתי * עפר אני בחי קל וחומר במיתהתי * הרי אני
 לפניך ככלי מלא בושה וכלמה * יהי רצון מלפניך יהוה אלהי
 ואלהי אבותי שלא אחטא עוד ומה שתטאתי לפניך מחוק
 ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורים וחלים רעים :

אלהי נצור לשוני מדע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי גפשי תדום ונפשי
 בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיך תהיה גפשי וכל
 תושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם ומקל כל מחשבתם : יהי כמיך לפני
 רוח ומלאך יהוה רחם : למען יחלצון ידיך רועי עיני ונגני : עשה
 למען שמך עשה למען ימינה עשה למען תורתך עשה למען קדשך
 יהי רצון * אמריפי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי : עשה השלום
 במרומו הוא ועשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיגנה בית הפקדוש בטהרה בימינו
 ומן חלקנו בתורתך :

« לך דוד מזמור ליהוה הארץ ומלוואה תבל וישבי בה : ב כי
 הוא עלימים יסדה ועל נהרות יבוננה : ג מי יעלה
 בהר יהוה ומי יקום במקום קדשו : ד נקי כפים ובר לבב אשר
 לא ינשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה : ה ישא ברכה מאת
 יהוה וצדקה מאלהי ישעו : ו זה דוד דרשו מבקשי פניך יעקב
 סלה : ז שאו שערים וראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא
 מלך הכבוד : ח מי זה מלך הכבוד יהוה עוזו וגבור יהוה גבור
 מלחמה : ט שאו שערים וראשיכם ושאו פתחי עולם ויבוא
 מלך הכבוד : י מי הוא זה מלך הכבוד יהוה צבאות הוא מלך
 הכבוד סלה :

ושוב

תפלת יום כפור

קנה

וסוג שלל נסין נליל יוס"ל אלל לעסוק בחורה • אחר ערבית יש לומר ד' מזמורים הראשונים שכתבם
כי יש בהם ש"ח חיות כמין קרי ור"ת וס"ח מהמזמורים מנין קל"א כמנין סמאל" כלי להנלל מקרי •
ונס יכוין בשם יהוה נקוד בכרית :

א * אֲשֶׁר־י הַאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ בְּעֵצַת רַשָׁעִים וּבְדַרְךְ חַטָּאִים
לֹא עָמַד וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יָשָׁב : ב פִּי אִם בְּתוֹרַת
יְהוָה חִפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵלָה : ג וְהָיָה כְּעֵץ שְׂתוּל עַל
פְּלִי מַיִם אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֵלְהוּ לֹא יִבוֹל וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
יִצְלִיחַ : ד לֹא כֵן הַרְשָׁעִים כִּי אִם כַּמֶּץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ : ה עַל
כֵּן לֹא יִקְמוּ רַשָׁעִים בְּמִשְׁפַּט וְחַטָּאִים בְּעֵדַת צְדִיקִים : ו כִּי יוֹדַע
יְהוָה דַּרְךְ צְדִיקִים וְדַרְךְ רַשָׁעִים תֵּאבֵד :

ב * לָמָּה רָגַשׁוּ גוֹיִם וְאֲמִים יַהֲנוּ רִיק : ז יִתְיַצְבוּ מַלְכֵי אֶרֶץ
וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יַחַד עַל יְהוָה וְעַל מְשִׁיחוֹ : ח נִתְתַקָּה אֶת
מוֹסְרוֹתֵימוֹ וּנְשַׁלְיָכָה מִמֶּנּוּ עַבְתִּימוֹ : ט וַיֵּשֶׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק אֲדָנָי
יִלְעַג לָמוֹ : י אֵין יִדְבַר אֱלֹהֵימוֹ בְּאָפוֹ וּבְחִירוֹנוֹ יִבְחַלְמוּ : יא וַאֲנִי נִסְכַּבְתִּי
מַלְכֵי עַל צִיּוֹן הַר קְדְשִׁי : יב אִסְפָּרָה אֵל חַק יְהוָה אָמַר אֱלֹהֵי בְנֵי
אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדִיתִיךָ : יג שְׂאֵל מִמֶּנִּי וְאֲתַנְּה גוֹיִם נִחַלְתִּיךָ וְאֲחַזְתִּיךָ
אֲבֹסִי אֶרֶץ : יד תִּרְעַם בְּשִׁבְטֵי בְרוּךְ כְּכֹלִי יוֹצֵר הַנְּפִצִים : יו וְעַתָּה
מַלְכִים הַשְּׁפִילוּ הַיָּסְרוּ שַׁפְטֵי אֶרֶץ : יז עֲבַדוּ אֶת יְהוָה בִּירְאָה וְגִילוּ
בְּרַעְיָה : יח נִשְׁקוּ בַר פֶּן יֵאָנַף וְתֵאבְדוּ דַרְךְ כִּי יִבְעַר כְּמַעַט אָפוֹ
אֲשֶׁר־י כָּל חוֹסֵי בוֹ :

ג * מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנוֹ : י יְהוָה מַה רַבּוֹ
צָרֵי רַבִּים קָמִים עָלָי : יא רַבִּים אָמְרוּם לְנַפְשִׁי אֵין
יִשְׁעָתָה לוֹ בְּאַלְהִים סֵלָה : יב וְאַתָּה יְהוָה מִגֵּן בְּעָרֵי כְּבוֹדֵי וּמְרִים
רֵאשִׁי : יג קוֹלִי אֵל יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מִתֵּר קִדְשׁוֹ סֵלָה : יד אֲנִי
שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה הִקְיָצוּתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי : יו לֹא אִירָא מִרְבָּבוֹת
עִם אֲשֶׁר סָבִיב שְׁתוֹ עָלָי : יז חִקוּמָה יְהוָה חוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי כִּי
הַכִּיתָ אֶת כָּל אֵיבֵי לְחֵי שְׁנֵי רַשָׁעִים שְׁבַרְתָּ : יח לִיתְהוֹ הַיְשׁוּעָה
עַל עַמֶּךָ בְּרַכְתִּיךָ סֵלָה :

ד * לְמִנְצֵת בְּנִיגוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד : יא בְּקִרְאֵי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צְדָקָי
בְּצַר תִּדְחַבְתָּ לִּי חֲנֻנִי וּשְׁמַע תִּפְלִתִּי : יב בְּנֵי אִישׁ

תפלת יום כפור

עד מה כבודי לכלמה תאבהבון ריק תבקשו כזב סלה : י ודעו
 כי הפלה יהוה חסיד לו יהוה ישמע בקראי אליו : ה רגזו ואל
 תחטאו אמרו בלבבכם על משפככם ודמו סלה : י זכותי וזכתי
 צדק ובטחו אל יהוה : י רבים אמרים מי יראנו טוב נסה עלינו
 אור פנגף יהוה : ה נתתה שמחה בלבי מעת דגנם ותירושם
 רבו : ט בשלום יחדו אשכבה ואישן כי אתה יהוה לבדך
 לבטח תושיבני :

שמחת נשעת כוללת ס"ח קודם בריך שמיא לומרים י"ג מדות רבשיע

מוסף ליום כפור

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתי :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק
 ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והגורא אל עליון : גומל חסדים
 טובים קונה הכל : וזכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען
 שמו באהבה :

זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענה
 אלהים חיים :

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מתיב מתים אתה רב להושיע מוריד השל
 מבלבל חיים בחסד מתיב מתים ברחמים רבים סומך נופלים
 ורופא חולים ומחיר אסורים ומקים אמונתו לישגי עפר : מי כמות
 בעל גבורות ופי דומה לה מלך מקיב ומחיה ומצמיח ישועה :

מי כמות אב הרחמים זוכר יצוריו לחיים ברחמים :

ונאמן אתה להחיות מתים : ברוך אתה יהוה מתיב תפתיים :

בחזרת הס"ן לומרים קדושת כתר כמו במוסף של שבת :

כתר יתנו לה יהוה אלהינו מלאכים המוני מעלה ועמה ישראל
 קבוצי משה יחד כלם קדשה לה ישלשו בפתוב על ידי
 נביאה וקרא זה אל זה ואמר : קדוש ו קדוש קדוש יהוה צבאות
 מלא כל הארץ כבודו : כבודו מלא עולם משרתיו שואלים זה
 לזה איה מקום כבודו להעריצו לעמתם משבחים ואומרים :

ברוך

י"ג

מוסף ליום כפור

קנו

פרוך כבוד יהוה ממקומו : ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו
המיוחדים שמו ערב ובקר בכל יום תמיד פעמים באהבה שמע
אומרים : שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : הוא אלהינו
הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו הוא יושיענו ויגאלנו
שנית בקרוב וישמיענו ברחמיו לעיני כל הוי לאמר הן גאלתי
אתכם אתרית בבראשית להוות לכם לאלהים אני יהוה
אלהיכם : ובדברי קדשך כתוב לאמר : ימלך יהוה לעולם
אלהיך ציון לוד ודר הללויה :

אתה קדוש ושקד קדוש וקדושים בכל יום יהלוקה סלה :

לוד ודר המליכו לאל פי הוא לברו מרום וקדוש :

ובכן יתקדש שמה יהוה אלהינו על ישראל עפה ועל ירושלים
עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד
משיחך ועל מכונה ותיכנה :

ובכן תן פחדך יהוה אלהינו על כל מעשיך * ואימתך על כל
מה שבראת * וייראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל
הברואים * ויעשו כלם אנדה אחת * לעשות רצונה בלבב שלם *
שירענו יהוה אלהינו שהשלטן לפניך * עז בידך וגבורה בימינך *
ושמה נורא על כל מה שבראת :

ובכן תן כבוד יהוה לעמך תהלה ליראיו * ותקנה טובה
לדורשיך * ופתחון פה למיחלים לך שמחה לארצך *
וששון לעירך * וצמיחת קרן לדוד עבדך ועריכת נר לבן ישי
משיחך במהרה בימינו :

ובכן צדיקים יראו וישמחו * וישירים יעלו * וחסידים ברונה
יגילו * ועולתה תקפיץ פיה והרשעה כלה בעשן תכלה *
פי תעביר ממשלת זרן מן הארץ :

ותמלוך אתה הוא יהוה אלהינו לברך * על כל מעשיך *
בחר ציון משכן כבודך * וברושלם עיר קדשך *
בכתוב בדברי קדשך ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לוד
ודר הללויה :

קדוש

קדוש אתה וגורא שמך • ואין אלה מבלעדך • כפתוב ויגבה
 יהוה צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה •
 ברוך אתה יהוה המלך הקדוש •

אתה בחרתנו מכל העמים • אהבת אותנו ורצית
 בנו • ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו
 במצותיך • וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול
 והקדוש עלינו קראת •

והתנן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (השבת הזה ואת יום)
 הכפרים הזה את יום סליחת העון הזה את
 יום מקרא קדש הזה (לקדושה ולמנוחה) למחילה ולסליחה
 ולכפרה ולמחלל בו את כל עונותינו (באהבה) מקרא
 קדש זכר ליציאת מצרים •

ומפני חטאינו גלינו מארצנו • ונתרחקנו מעל
 אדמתנו • ואין אנו יכולים לעשות חובותינו
 בבית בחירתך • בבית הגדול והקדוש • שנקרא שמך
 עליו מפני תוד שנסתלחה במקדשך • יהי רצון מלפניך
 יהוה אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם
 עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבגהו מהרה
 ותגדל כבודו • אבינו מלכנו אלהינו גלה כבוד מלכותך
 עלינו מהרה • והופע והנשא עלינו לעיני כל חיי וקרב
 פוזרנו מבין הגוים ונפוצותינו פנים מירבתי ארץ •
 והביאנו לציון עירך ברנה • ולירושלם בית מקדשך
 בשמחת עולם • ושם נעשה לפניך את קרבנות
 חובותינו תמידים בסדרם ומוספים בהלכתם ואת

קנח

מוסקה ליום כפור

מוסקה ואת מוספי יום השבת הזה ויום הכפרים הזה יום סליחת העון הזה יום מקרא קדש הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה במצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך באמור :

^{בשבת} וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשירים סלת מנחה בלילה בשמן ונסכו : עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה :

ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשתיכם כל מלאכה לא תעשו : והקדבתם עזה ליהיה בית גיחם פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימים יהיו לכם :

ומנחתם ונסכיהם כמדבר שלשה עשירים לפר ושני עשירים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושני שעירים לכפר ושני תמידים כהלכתם : מלבד מטאת הכפרים ועולת התמיד ומנחתה ונסכיהם :

^{בשבת} ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובה ובשביעי רציתו וקדשתו תמדת ימים אותו קראת וקר למעשה גראשית :

אלהינו ואלהי אבותינו מחול לעונותינו ביום השבת הזה וביום הכפרים הזה ביום סליחת העון הזה

ביום מקרא קדש הזה מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך באמור : אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אוכר : ונאמר מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך : ונאמר כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו :

^(כסח) אלהינו ואלהי אבותינו רצה לא במנחתנו קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך

שבעת

רה"ח

טו במדבר כג . י . טז כג . ב . ג . טז כג . יא .

שָׁבַענוּ מִטּוֹבָהּ וְשָׂמַח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתָהּ וַיִּהְיֶה לָנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שֶׁבַת קִדְשָׁה וַיְנַחֵנוּ בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמָהּ
 וַיִּתֵּר לָבָנוּ לְעַבְדָּהּ בְּאַמֶּת • כִּי אַתָּה סִלַּחַן לְיִשְׂרָאֵל •
 וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דֹּר־וְדֹר • וּמִבְּרָעֲדֶיךָ אֵין
 לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מוֹחֵל
 וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר
 אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מִקִּדְשֵׁי
 הַשֶּׁבַת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל • וּלְחַפְּלָתְךָ שְׁעָה • וְהִשָּׁב הָעֲבוּדָה
 לְקִדְוֵי בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְחַפְּלָתְךָ בְּאַהֲבָה תִּקַּבֵּל כְּרַצוֹן וְתִהְיֶה
 לְרַצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר
 שְׁכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים דרבנן

מִזְדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵמָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָּל־בְּשָׂר
 יוֹצֵרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְתַקְדּוּשׁ עַל שְׁתֵּי־יְתֵיבֵינוּ
 וְקִיַּמְתָּנוּ בְּחַיֵּינוּ וְתַקְיָמְנוּ וְתַאֲסֹף לְיִוְתָמֵינוּ
 לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וְגִשְׁבֵי אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמּוֹר תַּקְיָמְךָ
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וְלַעֲבָדֶךָ בְּלִבְךָ שְׁלֵם עַל
 שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ • בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת:

מִזְדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵמָה הוּא יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעַד צוּר חַיֵּינוּ כִּמְנוּ יִשְׁעֵנוּ
 אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גּוֹרֵה קֶה
 וְנִסְפֵר הַתְּהַלְלָה עַל חַיֵּינוּ הַמְסוּרִים
 בְּיָדֶךָ וְעַל גְּשׁוּמֹתֵינוּ הַמְקוּדוֹת לָךְ
 וְעַל גִּפְיָה שְׁבַכְל־יוֹם עַמְּנוּ וְעַל

גְּפִלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבַכְל־עַת עָרַב וּבִקֵּר וְצִהָרִים הַטּוֹב כִּי לֹא־בָלָה
 רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תִפּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מַעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל־כֵּלָם יִתְפַּדֶּה וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְעַשֶּׂא שְׁמָךְ מִלִּפְנֵי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעַד

וּכְתוּב לַחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל־חַיִּים יוֹדֶה סְלָה וַיִּתְּלָלוּ שְׁמָךְ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב (הָאֵל
 יִשׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סְלָה הָאֵל הַטּוֹב): בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב
 שְׁמָךְ וְלָה נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת:

לְשֵׁן אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה
 עַל־יְדֵי מִשָּׁה עַבְדְּךָ הָאֲמֹרָה כִּמְי אֲדָרָן וּבְנֵי כְּהֻנִּים עִם

קדושך

קנה

מוסף ליום כפור

קדושה באמור : יברכה יהוה וישמחה : אמר יאר יהוה לפניו אלה ויהנה : אמר
ישא יהוה ו לפניו אלה וישם לה שלום : אמר

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך ברכנו אבינו בלנו באחד באור פניך פי באור פניך נתת
לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחסים
ושלום וטוב בעיניך לכה את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומה :

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונזרות
טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל
לחיים טובים ולשלום :

פרוך אמה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהוה לרצון ואמר פי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי :

אלהינו ואלהי אבותינו תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם
מתחנתנו שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו אבל
אנחנו ואבותינו חטאנו :

אשכננו • בנרנו • גולנו • דברנו דפי : העונו • והרשענו •
ודנו • חמסנו • טפלנו שקר : יעצנו רע • בזבנו • לצנו •
מרדנו • נאצנו • סררנו • עוינו • פשענו • צררנו • קשינו ערף :
רשענו • שחתנו • תעבנו • תעינו • תעתענו : סרנו ממצותיך
וממשפטיך הטובים ולא שנה לנו : ואתה צדיק על כל תבא
עלינו פי אמת עשית ואנחנו הרשענו : מה נאמר לפניך יושב
מרום • ומה נספר לפניך שוכן שחקים • הלא כל הנסתרות
והנגלות אתה יודע :

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי בלחי : אתה חופש כל
חדרי בטן ובוחן כליות ולב • אין דבר נעלם מפך ואין
נסתר מנגד עיניך : ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו שתרחם עלינו ותמחול לנו על כל חטאתינו ותכפר
לנו על כל עונותינו ותמחול ותסלח לנו על כל פשענו :

על

מוסף ליום כפור

- על הטא שחטאנו לפניך באגם וברצון :
 ועל הטא שחטאנו לפניך באמוץ הלב :
 על הטא שחטאנו לפניך בכלי דעת :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בבטוי שפתים :
 על הטא שחטאנו לפניך בגלוי עריות :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בגלוי ובסתרי :
 על הטא שחטאנו לפניך בדרעת ובמרמה :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בדבור פה :
 על הטא שחטאנו לפניך בהונאת רע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב :
 על הטא שחטאנו לפניך בועידת זנות :
 ועל הטא שחטאנו לפניך ביהודי פה :
 על הטא שחטאנו לפניך בזלזול הזרים ומורים :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בזדון ובשגגה :
 על הטא שחטאנו לפניך בחזקת יד :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בחלול השם :
 על הטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בטפשות פה :
 על הטא שחטאנו לפניך ביצר הרע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח לנו • מחל לנו •
 כפר לנו :

- על הטא שחטאנו לפניך בבחש ובכזב :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בכפת שונח :
 על הטא שחטאנו לפניך בקצון :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בלשון הרע :
 על הטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן :

מוסף ליום כפור

ועל הטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשקה :
 על הטא שחטאנו לפניך בנשך ובמרבית :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בנמית גרון :
 על הטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בסקור עין :
 על הטא שחטאנו לפניך בעינים רמות :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בעזות מצח :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח לנו • מחל לנו
 כפר לנו :

על הטא שחטאנו לפניך בפריקת עול :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בפלילות :
 על הטא שחטאנו לפניך בצדית דרע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בצרות עין :
 על הטא שחטאנו לפניך בקלות ראש :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בקשיות עורף :
 על הטא שחטאנו לפניך בריצת רגלים לדרע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך ברכילות :
 על הטא שחטאנו לפניך בשבועת שוא :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בשנאת חנם :
 על הטא שחטאנו לפניך בתשומת יד :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח לנו • מחל לנו
 כפר לנו :

ועל הטאים שאנו תיבים עליהם עולה :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם חטאת :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם גרפן עולה ויורד :

ועל הטאים שאנו תיבים עליהם אשם ודאי ותלוי :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם מפת מרדות :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם מלקות ארבעים :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם מיתה בידי שמים :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם כרת וערירי :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם ארבע מיתות בית דין :

סקילה שרפה הרג וחנק • על מצות עשה ועל מצות לא תעשה •
 בין שיש בהן קום עשה • ובין שאין בהן קום עשה •
 את הגלויים לנו • ואת שאינם גלויים לנו • את הגלויים לנו כבר
 אמרנום לפניך והודינו לך עליהם • ואת שאינם גלויים לנו לפניך
 הם גלויים וידועים כדבר שנאמר הנסתרת ליהוה אלהינו ותנגלת
 לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת • פי
 אתה סלקן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכל יום ויום
 ומבלעדיה אין לנו מלך מוחל וסולח :

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי • ועכשו שנוצרתי כאלו לא
 נוצרתי • עפר אני בחי קל וחומר במיתתי • הרי אני
 לפניך ככלי מלא בושה ובלמה • יהי רצון מלפניך יהוה אלהי
 ואלהי אבותי שלא אחטא עוד ומה שחטאתי לפניך מחוק
 ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורים וחלום רעים :

אלהי נצור לשוני מדע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי גפשי תהום ונפשי
 בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיך תרחף גפשי וכל
 החושבים עלי רעה מדרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם : יהיו כמין לפני
 רוח ומלאך יהוה רחם : למען יחלצון ידיה השועה ימינה וענגי : עשה
 למען שמה עשה למען ימינה עשה למען תורתך עשה למען קדשך :
 יהי רצון אמרי כי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי : עשה השלום
 במרומוי הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי אבותינו שיבנה בית המקדש בטהרה בטיט
 ומן חלקט בתורתך :

סדר עבודה ליום כפור

מוסקר ע"ס ט"ז

אתה כוננת עולם מראש יסדת תבל והכל פעלת ובריות בו
יצרת * בשורה עולם תהו ובהו והשך על פני תהום גרשת
אפל והצבת נוגה * גולם תבניתך מן האדמה יצרת ועל עץ הדעת
אותו פקדת דברך ונח ונונח מעדן ולא כליתו למען ארך אפך *
הגדלת פרוי וברכת זרעו והפריתם בטובה והושבתם שקט *
ויפרקו עול ויאמרו לאל סור ממנו והסירות יד פרגע פחציר
אמללו * זכרת ברית לתמים בדרור ובוכותו שמת לעולם שארית *
חק ברית קשת למענו פרת ובאהבת ניהוחו בניו ברכת * טעו
בעשרם ויבנו מגדל ויאמרו לבו ונעלה ונבקע הרקיע להקדם בו *
יחיד אב המון פתאום ככבב זרח מאור פשדים להאיר בהשך *
פעסה הפרת בשורה פעלו ולעת שיבתו לבבו חקרת * לנית תן
ממנו הוצאת טלה טהור מכבש נבחר * מגזעו איש תם הוצאת
חתום בבריתך מרחם לקח * נתת לו שנים עשר שבטים אהובי
עליון עמוסים מבטן נקראו * שמת על לוי לנית חן וחסד ומכל
אחיו כתר לו עשרת * עמרם נבחר מזרע לוי אהרן קדוש יהוה
לשירתך קדשת * פארתו בבגדי שרד ובקרבנותיו הפר פעסה *
ציץ ומעיל חשן ואבן כתנת ומכנסי בד מצנפת ואבנט *
קרבנות פרים ועולות פבשים ושחיטת שעירים וניהוח אילים *
רית קטרת רזח מרקחת ובעור גחלים וזריקת דם וספירת
יושר * שזעת קטרת ותפלת אמת וקדשתו מכפר עונותינו *
תוכן בויץ ועריכת אבן מחגר בכלם כמלאך מיכאל משרת :

מוסקר ע"ס תשר"ק

תכנת כל אלה לכבוד אהרן כלי כפרה לישראל שמתו ועל
ידו סליחת העון נתת * תחת אהרן מגזעו יעמוד לשרת
לפנך ביום הסליחה * תורת מעשה ועבודת היום שבעה ימים
בובולגנו ללמוד ומזין עליו שלישי ושביעי * שלומי וקני עם וחכמי
אחיו הפהגים תמיד יסובבוהו עד בא יום העשור ואמרים לו *

ראה

סדר עבודה ליום כפור

ראה לפני מי אתה נכנס למקום אש להבת שלהבת • קהל עדתנו
 עליך יסמכו ועל ירך תהא סליתתנו • צווחו והרגילוהו עד בא
 יום העשור כדי שיהא רגיל בעבודה • פרשו לו סדין של בוץ
 בהגיע עת שחיטת כבש התמיד לעשות מהיצה בינו ובין העם •
 עשה מצוה באימה ויראה ובדק עצמו מחוצצי טבילה • שש
 על מצוה לקיים דתו ופשט בגדי חול וירד ומבל ועלה ונסתפג
 כמו שהזכר • נתנו לו בגדי זהב ולבש וקדש ידיו ורגליו מקתון
 של זהב • מיד מקבל את כבש התמיד ושוחט בו רוב שנים
 ומניח לאחר לגמור השחיטה ומקבל את הדים וורקו על המזבח
 כמצותו • לפניו יכנס להטיב חמש גרות ולהקטיר קטרת הבקר
 ולהטיב את שתי הגרות השארות ויצא והקריב את הראש
 ואת האברים כמצותן • בכל יום יעשה מנחת חבתין וינסף את
 היין בכל כלי שיר ואחר התמיד מקריב פר העולה ושבעת
 הכבשים של מוסף היום ומנחתם ונספיהם כמשפטם (וביום
 השבת מקריב קודם מוסף היום שני כבשים של מוסף שבת
 ומנחתם ואחר כך מסדר לחם הפנים ומקריב שני בויכי לבונה
 ומנסף היין כהלכתו) • יבא מיד לבית הפרה ובקדש היתה
 ויפרשו לו סדין של בוץ בינו לבין העם כבראשונה • טרם
 יפשוט בגדי זהב מקדש בנקיות ידיו ורגליו • חל ופשט בגדי זהב
 ירד וטבל כמו שהזכר ועלה ונסתפג • זהבים מעביר ולבנים
 לזיבש שעבודת היום בבגדי לבן • ומחר וקדש ידיו ורגליו ובא
 לו תחלה אצל פרו ופרו היה עומד בצפון פנגד בין האולם ולמזבח
 ראשו לדרום ופניו למערב והבתן עומד במזרח ופניו למערב •
 הוא עומד באימה לפני אל עליון ואומר עליו דברי ודוי וסמך
 שתי ידיו עליו והתודה :

וכך היה אומר אנא השם חטאתי עויתי פשעתי
 לפניך אני וביתי אנא בשם כפר נא לחטאים
 ולעונות ולפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי

לפְּנֵיךָ אָנִי וּבֵיתִי בְּכַתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבֹדָה מִפִּי
 כְּבוֹדָךְ כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְמַחַר אֶתְכֶם מִכָּל
 חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה :

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעֹזְרָה בְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
 אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבֵּד וְהַנּוֹרָא מִפּוֹרֵשׁ יוֹצֵא מִפִּי
 כַּהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁהּ וּבְטִהְרָהּ הָיוּ כּוֹרְעִים וּמְשַׁתְּחוּיִם
 וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד :

וְאִם הוּא הָיָה מִתְכוּן כְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים לְגִמּוֹר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר
 תִּטְהַרְוּ וְאַתָּה בְּטוֹבָה מְעוֹרָר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְאִישׁ חַסִּדְךָ :
 דְּרָךְ וּבֹא לוֹ לְמִזְרַח הָעֹזְרָה לְצִפּוֹן הַמְּזֻבָּח הַסֵּנֶן מִיְמֵינוּ וְרֹאשׁ
 בַּיִת אָב מִשְׁמָאלוֹ וְשֵׁם שְׁנֵי שְׁעִירִים פְּנֵיהֶם לְמַעַרְב
 וְאַחֲזִירֵיהֶם לְמִזְרַח אֶחָד לְיְמֵינוּ וְאֶחָד לְשְׁמָאלוֹ טָרֵף בְּקַרְפֵּי
 וְהֶעֱלָה שְׁנֵי גֹרְלוֹת : גֹּרֶל יְמִין בְּשֶׁהוּא שֵׁל שֵׁם יִתְנַהֵוּ עַל
 הַשְּׁעִיר וְאוֹמֵר לִיהוָה חַטָּאת :

ככאן אין צריך לכרוט

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעֹזְרָה בְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
 אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבֵּד וְהַנּוֹרָא מִפּוֹרֵשׁ יוֹצֵא מִפִּי
 כַּהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁהּ וּבְטִהְרָהּ הָיוּ כּוֹרְעִים וּמְשַׁתְּחוּיִם
 וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד :

בְּשְׁעִיר עֲזָאוֹל לְשׁוֹן זְהוּרִית מִשְׁקַל שְׁתֵּי סָלְעִים בֵּין בְּרָנְיוֹ יִקְשׁוֹר
 וְיַעֲמִידֵהוּ בְּשַׁעַר הַמִּזְרַח כְּנֶגֶד בַּיִת שְׁלֹחֹתוֹ : אִם בְּשְׁעִיר
 שֶׁהוּא שֵׁל שֵׁם יִקְשׁוֹר לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית כְּנֶגֶד בַּיִת שְׁחִיטָתוֹ בְּצִנּוֹר
 וּבֹא לוֹ שְׁנֵית אֶצְל פָּרוֹ וְאוֹמֵר עָלָיו וְדוּי בֵּיתוֹ וְדוּי אֶחָיו הַכֹּהֲנִים
 וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְתִתְעַדָּה :

וְכִךְ הָיָה אוֹמֵר אֲנִי הַשֵּׁם הַטְּאֵתִי עֲוִיֹתִי פִשְׁעֹתַי
 לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֵן עִם קְדוֹשְׁךָ אֲנִי בְשֵׁם
 כְּפָר נָא לְחַטָּאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפִּשְׁעִים שְׁחַטָּאתִי וְשִׁעוֹתִי
 וְשִׁפְשָׁעֹתַי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֵן עִם קְדוֹשְׁךָ
 כְּכַתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כִּי בַיּוֹם
 הַזֶּה יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל תַּטְּאֹתֵיכֶם
 לְפָנַי יְהוָה :

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעֶזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
 אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנוֹרָא מְפֹרָשׁ יוֹצֵא
 מִפִּי כֵהֵן גְּדוֹל בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמְשַׁתְּחוּיִים
 וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד :

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים לְגַמּוֹר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר
 תִּמְתְּרוּ וְאַתָּה בְּטוֹבָה מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְשִׁבְטֵי מִשְׁרֹתֶיךָ :

מיוסד פ"ס ט"ז

אַחַר וְדוּי שֶׁקָד בְּעֶצְמָה לַעֲשׂוֹת תַּטְּאוֹת וְחַטָּאת הָעַם : בְּדַק
 סְפִין וְשִׁחַט פָּרוֹ רוֹב שְׁנַיִם וּמֵרַק אַחַר אֶת־הַשְּׁחִיטָה וְקִבֵּל
 דָּמוֹ בְּמִזְרֵק טָהוֹר : גַּם לַחֲבֵרוֹ יִתֵּן מִיַּד לְמַרְס בְּדָמוֹ כִּדִּי שְׁלֵא
 יִקְרוֹשׁ : דָּם זֶה הַגִּיחוֹ בְּיַד מִי שֶׁמְמַרְס בּוֹ בְּעֶזְרָה עַל הַרוֹבֵד
 הַרְבִּיעִי שֶׁמֶן הַהֵיכָל וְלַחֲוִץ וְנִטְלַל מִחֶתֶת שֶׁל זָהָב אֲרוֹם קִלְעָה
 מִחֻקֵּת שְׁלֹשָׁה קָבִין וַיְדַה אֲרוֹכָה וְעֵלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּפְנֵה
 גְּחֻלִּים שְׁמַחְצִיתוֹן גְּחֻלַּת וּמַחְצִיתוֹן שְׁלֵהֶבֶת אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְחֶתֶת מִן
 הַלְוִחַשׁוֹת מִצֵּר מְעַרְב הַמִּזְבֵּחַ : הַזְרִידָה מְלֵאָה גְּחֻלֵּי אֵשׁ לִזְחֻשׁוֹת
 וְהַגִּיחָה עַל הַרוֹבֵד הַרְבִּיעִי שֶׁבְּעֶזְרָה הוֹצִיאוּ לוֹ בַּף רִיקוֹן וּמִחֶתֶת
 מְלֵאָה קַמְרַת דָּקָה מִן הַדָּקָה : וְחֶפֶן מִמֶּנֶה מְלֵא הַפָּנִי לֹא מִחֻקֵּת
 וְלֹא גְדוּשׁוֹת אֶלָּא טְפוּפוֹת וְנִתֵּן לְתוֹךְ הַכֶּפֶר וְנִתֵּן בִּימֵינוּ הַמִּחֶתֶת
 שֶׁל

סדר עבודה ליום כפור

קסב

של גחלים ובשמאלו הכף של קטרת : וזו עצמו ונכנס לקדש הקדשים עד שמגיע לארון והניח המתה בין בדי הארון ובבית שני מניח על אבן השתיה : חפן כל הקטרת שבכף בהפניו זנתן על הגחלים לצד מערב וממתין שם עד שנתמלא הבית פלו עשן : מהור לב פסע ושב לאחוריו פניו לקדש ואחוריו להיכל עד שיצא מן הפרכת ומתפלל בהיכל תפלה קצרה סמוך לפרכת :

וכך היתה תפלתו של כהן גדול . יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתהא שנה זו הבאה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בכל מקום שהם אם שחונה גשומה ואל יבנם לפניך תפלת עוברי דרכים לענן הגשם בשעה שהעולם צרוך לו ואל יצטרכו עמך בית ישראל בפרנסה זה לזה ולא לעם אחר . שנה שלא תפיל אשה פרי בטנה ושיתנו עצי השדה את תנובתם ולא יערי עבד שולטן מרבית יהודה :

יצא ונטל דם הפר ממי שמרס בו ונכנס למקום שנכנס ועמד במקום שעמד והזה ממנו לפני הכפרת בין בדי הארון : אתת למעלה ושבע למטה ולא היה מתפונ להוות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף :

וכך הנה מונה אחת . אחת ואחת . אחת ושתיים . אחת ושלוש . אחת וארבע . אחת וחמש . אחת ושש . אחת ושבע . יצא מקדשי הקדשים והניחו על כן הזהב שהיה בהיכל :

בציאתו הביאו לו שעיר השאת שהטו וקבל דמו כמזרק מהור : לפנים יבנם להוות מדמו בין שני בדי הארון כסדר

סדר עבודה ליום כפור

דם הפר : אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכבן להוות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף :

וכך היה מונה אחת * אחת ואחת * אחת ושתיים * אחת ושלוש * אחת וארבע * אחת וחמש * אחת ושש * אחת ושבע * יצא והניח על כן תוקב השני שהיה בהיכל :

מהר ונטל דם הפר מן הכן שהניח עליו ומזבל אצבעו על כל-היזה * והזה ממנו על הפרכת פנגד הארון מבחוץ : אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכבן להוות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף :

וכך היה מונה אחת * אחת ואחת * אחת ושתיים * אחת ושלוש * אחת וארבע * אחת וחמש * אחת ושש * אחת ושבע :

נחץ והניח דם הפר ונטל דם השעיר ועשה לדמו כאשר עשה דם הפר והזה על הפרכת פנגד הארון מבחוץ * אחת למעלה ושבע למטה * ולא היה מתכבן להוות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף :

וכך היה מונה אחת * אחת ואחת * אחת ושתיים * אחת ושלוש * אחת וארבע * אחת וחמש * אחת ושש * אחת ושבע :

שש ועירה דם הפר לתוך המזרק שבו דם השעיר ונתן המלא בריקן כדי שיתערבו יפה יפה זה בזה ובא ועמד לפנים ממזבח הזהב בין המזבח והמנורה ומתחיל להוות מדם התערוכות : על ארבע קרנותיו יתן בסדרן מתחיל מקרן מזרחית צפונית ומסים בקרן דרומית מזרחית והיתה הנחלים והאפר במזבח הזהב הילך והילך עד שמנגלה זהבו ומזת

מדם התעורבת על־טהרתו של־מזבח שבע פעמים : פסע ויצא
לצד דרום חוץ לאולם ושפך את־השירים על יסוד מערבי
של־מזבח החיצון : צעד ובא לו אצל השעיר המשתלח
לעזאזל להתודות עליו אשמת קהלו וסמך שתי ידיו עליו והתודה :

וכך היה אומר אָנָּה הַשֵּׁם הַטָּאֵן עוֹן פִּשְׁעוֹ לַפְּנֵי עַמֶּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל : אָנָּה בָּשָׂם בְּכַר נָא לַחַטָּאִים
וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפִּשְׁעִים שֶׁחַטָּאֵן וְשָׁעוּ וְשִׁפְשָׁעוּ לַפְּנֵי
עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּכְתוּב בַּתּוֹרָה מִשֶּׁה עֲבָדְךָ מִפִּי
כְבוֹדְךָ כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל
חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה :

והכהנים והעם העומדים בעזרה בשִׁהוּ שוֹמְעִים
אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְכֹרֵשׁ יוֹצֵא מִפִּי
כְהֵן גְּדוֹל בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמוֹשְׁתַּחֲוִים
וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד :

ואף הוא היה מתפון פנגד המברכים לגמור את־השם ואמר
תטהרו ואמה בטובך מעורר רחמיה וסלח לעדת ישראל :
קרא לאחד מן הכהנים המזמן מאתמול להוליכו ומסרו לו
והוליכו אל ארץ גזרה למדבר שמים וכשהגיע לצוק חילק
לשון של זהרית שפקרניו חציו קושר בסלע וחציו בין קרניו
ודתפו בשתי ידיו לאחוריו והוא היה מתגלגל ויורד ולא היה מגיע
לחצי תדר עד שנעשה אברים אברים ואמר כך ימחו עונות
עמך בית ישראל : רץ לו אצל הפר ואצל השעיר הנשרפים וקרען
והוציא אמוריהם ונתנם במגם להקטירם על גבי המזבח ובשרן
קלען במקלעות ומשלחן ביד אחרים להוציאן לבית השרפה :
שב ובא לעזרת נשים אתר שהגיע השעיר למדבר לקרות בתורת
כהנים

סדר עבודה ליום כפור

כַּהֲנִים פָּרַשְׁתָּ אַחֲרֵי מוֹת וְאֵךְ בַּעֲשׂוֹר וְגוֹלָל הַסֵּפֶר תוֹרָה וּמִנִּיחַ
בְּחִיקוֹ וְאוֹמֵר יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁקָּרִיתִי לְפָנֶיכֶם כְּתוּב כֹּאן וּבַעֲשׂוֹד
שֶׁבְחוֹמָשׁ הַפְּקוּדִים קוֹרֵא עַל פֶּה וּמְבַרֵּךְ לְאַחֲרֵיהֶם שְׁמוֹנָה
בְּרָכוֹת עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל הַהוֹדָאָה וְעַל מַחֲלַת הָעֵינַן
וְעַל הַמִּקְדָּשׁ וְעַל יִשְׂרָאֵל וְעַל הַכַּהֲנִים וְעַל שְׂאֵר הַתְּפִלָּה:

תִּבְנֶן צְעָדָיו וּבֹא לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדַּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וּפָשַׁט בְּגָדֵי לָבָן וַיֵּרֵד וַיִּטְבַּל עָלָה וּנְסַתְפַּג הִבְיֵאוּ
לוֹ בְּגָדֵי זָהָב וּלְבַשׁ וְקִדַּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וַעֲשֵׂה שְׁעִיר
הַנִּעֲשֵׂה בַחוּץ שֶׁהוּא מִמוֹסַף הַיּוֹם וְאַחַר כֵּךְ מִקְרִיב
אֶת־אֵילוֹ וְאֶת־אֵיל הָעֵם וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם
וּמִקְטוֹר הָאֲמוּרִים שֶׁל פֶּר וְשְׁעִיר הַנִּשְׂרָפִים וְאַחַר כֵּךְ
מִקְרִיב תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים כְּהִלְכָתוֹ:

אַחַר כְּלוּתוֹ מַעֲשׂוֹת כְּל־אֵלָה עוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה מֵהַר
וְקִדַּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בְּגָדֵי זָהָב וַיֵּרֵד וַיִּטְבַּל עָלָה וּנְסַתְפַּג
הִבְיֵאוּ לוֹ בְּגָדֵי לָבָן לְבַשׁ וְקִדַּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וְכִנְסֵם לְבֵית קִדְשׁ
הַקִּדְשִׁים לְהוֹצִיא אֶת־הַכֶּפֶר וְאֶת־הַמִּחְתָּה שֶׁהַכֹּהֲנִים בְּשַׁחֲרִית וְעוֹד
בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדַּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בְּגָדֵי לָבָן וַיֵּרֵד
וַיִּטְבַּל עָלָה וּנְסַתְפַּג הִבְיֵאוּ לוֹ בְּגָדֵי זָהָב לְבַשׁ וְקִדַּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וְכִנְסֵם לְהִיכַל לְהַקְטִיר אֶת־הַקְטֹרֶת שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים וּלְהַדְלִיק
אֶת־הַנְּרוֹת בְּשָׂר יָמִים וַיֵּצֵא וְהִקְרִיב מִנְחַת הַתָּמִיד וּמוֹתֵר מִנְחַת
חֲבֹתָיִן וּמִנְסֹךְ תֵּינִן בְּכָל־כְּלֵי שִׁיר כְּהִלְכָתוֹ וְקִדַּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וּפָשַׁט בְּגָדֵי זָהָב הִבְיֵאוּ לוֹ בְּגָדֵי עֲצָמוֹ וּלְבַשׁ וּמְלִיץ אוֹתוֹ עַד בֵּיתוֹ
וַיּוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֵׂה בְּצִאתוֹ בְּשָׁלוֹם מִן הַקִּדְשׁ:

אֲשֶׁרֵי הָעֵם שֶׁכָּבַח לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעֵם שִׁיחָה אֱלֹהָיו:
וּבִכֵּן כְּמוֹ שֶׁשָּׁמַעְתָּ תְּפִלַּת כַּהֵן גְּדוֹל בְּהִיכַל כְּמוֹ כֵּן מִפְּנֵי
תִּשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ:

יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל־תִּינֵנו וְאַל־תִּינֵנו שְׁתַּהַא הַשָּׁנָה
הַזֹּאת

סדר עבודה ליום כפור
 קבה
 הזאת הבאה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בכל מקום
 שהם שנת אורה • שנת ברכה • שנת גלה • שנת דיצה • שנת
 חוד • שנת ועד טוב • שנת זמרה • שנת חרוה • שנת מובה •
 שנת ישועה • שנת כלכלה • שנת למוד • שנת מנוחה • שנת
 ששון • שנת עלצון • שנת פדות • שנת צהלה • שנת קוממיות •
 שנת קבוץ גלויות • שנת קבול הפלות • שנת רצון • שנת שלום •
 שנת טלולה גשומה • שנת שבע • שנה שתוליקנו בה קוממיות
 לארצנו • שנה שתדבר בה עמים תחתינו • שנה שתכתבנו בה
 לחיים טובים • שנה שלא יצטרכו עמך בית ישראל לפרנסה זה
 לזה ולא לעם אחר • שנה שתעצור המגפה והמשחית מעלינו
 ומעל כל עמך בית ישראל • שנה שלא תפיל אשה פרי בטנה :
 ובכן ועתה יהוה אלהינו על רחמיה דברים אנו במוחים ועל
 חסדיה אנו נשענים ולסליחותיה אנו מקנים כי אתה יהוה
 אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ומרפה להטיב ומנהיג את
 העולם כלו במדת החסד ובמדת הרחמים כפנתוב בתורת משה
 עבדך ויאמר אני אעביר פלטיבי על פניך וקראתי בשם יהוה
 לפניך וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם :
 ובכן מה נהדר הנה כהן גדול בצאתו בשלום מן הקדש :

באהל הגמול ס' חמלא נחזור . תפלת מנחה וידבר וקשורת וחס"כ מתפללין שיע כמו בשמרים
 וקדושה נקדישך בטוח הקור :

תפלת נעילה

אמרים אשרי ובא לציון

אשרי יושבי ביתך עוד יהללך סלה : אשרי העם שפכה לו
 אשרי העם שיהוה אלהיו : * תהלה לדוד ארומך
 אלוהי המלך ואברכה שמך לעולם ועד : ב בכל יום אברכה
 ואהללה שמך לעולם ועד : ג גדול יהוה ומהלל מאד ולגדלתו
 אין תקף : ד דוד לדוד ישבח מעשיה וגבורתיה גידו : ה תר
 כבוד הודה ודברי נפלאותיה אשיחה : ו ועוזו נוראותיה יאמר

וְגִדְלוֹתֶיךָ (וגדולתך ק) אֶסְפְּרָנָה : וְזָכַר רַב־טוֹבְךָ יִפְיֵעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ
 יִרְגְּנוּ : ה חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרֹךְ אַפַּיִם וְגִדּוֹל (גדול ק) חֶסֶד :
 ט טוֹב יְהוָה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
 מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכּוּכָה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֵאמְרוּ וְגִבּוֹרְתֶךָ
 יִדְבְּרוּ : יב לְהוֹרִיעַ לְבַנְיָהּ הָאָדָם גִּבּוֹרְתָיו וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ :
 יג מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמַמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־הָדוֹר וְדוֹר :
 יד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : טו עֵינַי כָּל־
 אֱלֹהֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ : טז פּוֹתֵחַ אֶת־
 יָדְךָ וּמַשְׁפִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן : יז צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחִסֵּד
 בְּכָל־מַעֲשָׂיו : יח קְרוֹב יְהוָה לְכָל־קִרְאוֹ לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאוּ
 בְּאֵמֶת : יט רִצּוֹן־יִרְאוּ יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם :
 כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד :
 כא תַּהֲלֵת יְהוָה יִדְבַר־פִּי וּיְבַרְךָ כָּל־בֶּשֶׂר שֵׁם קְדוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד :
 וְאַנְחֵנוּ | נְבַרְךָ יְהִי מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבִי פֹשֵׁעַ בִּיעַקֵּב נָאִם יְהוָה :
 וְאַנִּי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר
 עָלֶיךָ וּדְבַרִי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא־יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ
 וּמִפִּי זִרְעָךָ וּמִפִּי זִרְעֵךָ אָמַר יְהוָה מַעֲתָה וְעַד־
 עוֹלָם : וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל : וְקָרָא
 זֶה אֱלֹהֵי וְאָמַר קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : וּמִקְבְּלֵין דִּין מִן־דִּין וְאָמְרִין
 קְדִישׁ בְּשֵׁמִי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׂכִינְתָּה קְדִישׁ עַל־
 אַרְעָא עוֹבַד גִּבּוֹרְתָּה קְדִישׁ לְעוֹלָם וּלְעָלְמֵי עֲלַמַּיָּא יְהוָה
 צְבָאוֹת מְלֵיאָ כָּל־אַרְעָא זִיו יִקְרָה : וְתִשְׁאַנְי רוּחַ
 וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעֲשׂ גְּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה
 מִמְּקוֹמוֹ : וְנִמְלַתְנִי (כ"ט וְנִמְלַתְנִי) רוּחָא וּשְׁמַעִית בְּתַרִּי

תפלת נעילה

קל זיע סגיא דמשבחין ואמרין ברוך יקרא ביהוה
 מאתר בית שכינתה: יהוה | ימלך לעולם ועד: יהוה
 מלכותה קאם לעולם ולעלמי עלמיא: יהוה אלהי
 אברהם יצחק וישראל אבותינו שמרה זאת לעולם
 ליצר מחשבות לבב עמה ותכן לבכם אליה: והוא
 רחום | וכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפן ולא
 יעיר כל חמתו: כי אתה אדני טוב וסלח ורב חסד
 לכל קראיה: צדקתה צדק לעולם ותורתה אמת:
 תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת
 לאבותינו מימי קדם: ברוך אדני יום | יום יעמס לנו
 האל ישועתנו סלה: יהוה צבאות עמנו משגב לנו
 אלהי יעקב סלה: יהוה צבאות אשרי אדם במח
 בך: יהוה הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: ברוך
 הוא אלהינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים
 ונתן לנו תורת אמת ותיי עולם נטע בתוכנו הוא
 יפתח לבנו בתורתו וישם בלבנו אהבתו ויראתו
 ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם למען לא ניגע
 לריק ולא נלד לבהלה: ובכן יהי רצון מלפניך יהוה
 אלהינו ואלהי אבותינו שנשמור חקך בעולם הזה
 ונזכה ונחיה ונראה ונירש טובה וברכה לשני ימות
 המשיח ולתיי העולם הבא: למען יזמרה כבוד ולא
 ידם יהוה אלהי לעולם אורך: ברוך הנבר אשר
 יבטח ביהוה והיה יהוה מבטחו: בטחו ביהוה עדי
 עד פי ביהוה יהוה צור עולמים: ויבטחו בך יודעי

תפלת נעילה

שְׁמֶךָ כִּי לֹא-עֲזַבְתָּ דְרָשְׁיָהּ יְהוָה : יְהוָה חַפֵּץ לַמַּעַן
צְדָקוֹן יַגְדִּיל הַתּוֹרָה וַיֹּאדִיר : ח"ק

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ רַבָּא * א"ס : בְּעֶלְמָא דִּירְבָּא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלֵךְ
מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מִשְׁתֵּיהּ * א"ס : בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן
וּבְחַיֵּי רַבְרָא בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֶךָ רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְעַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֶךָ דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא * א"ס : לְעֵילָא מִן כָּל-
בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּרְתָּא וְנַחְמָתָא דְאִמְרוּן בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

אֲדֹנָי יִשְׁפָּתֵי תַפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאַתָּה יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא * אֵל עֲלִיּוֹן * גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים * קוֹנֵה הַכֹּל * זוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיתֵם לַמַּעַן
שְׁמוּ בְּאַהֲבָה :

וְכַתְּנוּ לְחַיִּים מַלְאָךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים וְהַתְּמַנּוּ בְּסִפְרֵי הַחַיִּים לַמַּעַנָּה
אֱלֹהִים חַיִּים :

מַלְאָךְ עֲזוּר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַגֵּן אֲבְרָהָם :

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחֵה מַתִּים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרֵד הַטָּל :
מְכַלְפֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מַתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקִים אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי * מִי כְמוֹךָ
בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ מַלְאָךְ מַמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה :

מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֵמִים זוֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :

וְנִאֲמֵן אַתָּה לְתַחֲיוֹת מַתִּים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחֵה הַמַּתִּים :

בְּחֹרֵת הַשֵּׁץ לְאוֹמְרִים קְדוּשַׁת כְּתָר כְּמוֹ כְּמוֹסָף עַל שַׁנַּת :

בְּתָר יִהְיֶה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנֵי מַעְלָה וְעֵמֶךָ יִשְׂרָאֵל
קְבוּצֵי מַטֵּה יַחַד כָּלָם קְדָשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ בְּכַתוּב עַל-יַד
גְּבִיאוֹךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קְדוּשׁ | קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
מְלֹא כְלֵי-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מְלֹא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֵלִים זֶה
לְזֶה אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים :
בְּרוּךְ כְּבוֹד-יְהוָה מִמְקוֹמוֹ : מִמְקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ
הַמִּיֻּתְדִים שְׁמוּ עֶרֶב וּבִקֵּר בְּכַל-יוֹם תָּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שְׁמַע
אוֹמְרִים

תפלת נעילה

קבו

אומרים: שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: הוא אלהינו
הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו הוא יושיענו ויגאלנו
שנית בקרוב וישמיענו ברחמיו לעיני כל־הי לאמר הן גאלתי
אתכם אחרית בבראשית להיות לכם לאלהים אני יהוה
אלהיכם: ובדברי קדשך פתוב לאמר: ימלך יהוה לעולם
אלהיך ציון לדר ודר תללויה:

אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל־יום יהללוך סלה:

לדר ודר תמליכו לאל פי הוא לברז מרום וקדוש:

ובכן יתקדש שמה יהוה אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים
עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד
משיתה ועל מכונה והיכלך:

ובכן תן פחדך יהוה אלהינו על כל־מעשיך • ואימתך על כל
מה־שבראת • ויראוך כל־המעשים וישתחוו לפניך כל־
הברואים • ויעשו כלם אנדה אחת • לעשות רצונך ברבב שלם
שידענו יהוה אלהינו שהשלטן לפניך • עז בידך וגבורה בימינך
ושמה נזרא על כל מה־שבראת:

ובכן תן כבוד יהוה לעמך תהלה ליראיה • ותקנה טובה
לדורשיך • ופתחון פה למיחלים לך שמחה לארצך •
וששון לעירך • וצמיחת קרן לדוד עבדך ועריכת נר לבן־ישי
משיתה במהרה בימינו:

ובכן צדיקים יראו וישמחו • וישרים יעלזו • וחסידים פרנה
יגילו • ועולתה תקפץ־פיה והרשעה כלה בעשן תכלה •
פי תעביר ממשלת ודון מן הארץ:

ותמלוך אתה הוא יהוה אלהינו לבהך • על כל־מעשיך •
בחר ציון משכן כבודך • ובירושלים עיר קדשך •
בפתוב בדברי קדשך ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר
ודר תללויה:

קדוש אתה ונזרא שמה • ואין אלוה מפלעדיך • בפתוב ויגבה

תפלת נעילה

יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל תְּקַדֹּשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה : בְּרֹדֶף
אֶתָּה יְהוָה הַמִּלֵּךְ תְּקַדֹּשׁ :

אֶתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים • אֶהְבֵּת אֹתָנוּ וְרָצִיתָ
בָּנוּ • וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת וְקִדְשָׁתָנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְקִרְבָּתָנוּ מִלְּבָנוּ לְעִבּוֹדְתֶךָ וְשִׂמְךָ הַגָּדוֹל
וְתְקַדֹּשׁ עֲלֵינוּ קְרֵאתָ :

וּתְתֵן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (השבת הזה ואת יום)
הַבְּפָרִים הַזֶּה אֶת־יּוֹם סְלִיחת הָעוֹן הַזֶּה אֶת־
יּוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה (לקדושה ולמנוחה) לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה
וְלִכְפָּרָה וְלִמְחֹל־בוֹ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ (כאהבה) מִקְרָא
קֹדֶשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם :

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא • וַיִּגַּע וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה • וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד
וַיִּזְכֹּר • וְזָרַענוּ וּפְקֻדָּנוּ • וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ • וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּיָדְךָ
עֲבָדֶךָ • וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר קֹדְשֶׁךָ • וְזָכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
לְכַל־יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה • לְחַן וְלִחֶסֶד וְלִרְחֻמִּים וּלְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם • בְּיוֹם
(בשנת השבת הזה וביום) הַבְּפָרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחת הָעוֹן הַזֶּה • בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ
הַזֶּה • זָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כּוֹ לְטוֹבָה • וּפְקֻדָּנוּ כּוֹ לְכַרְכָּה • וְהוֹשִׁיעֵנו כּוֹ
לְחַיִּים טוֹבִים • וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו כִּי
אֱלֹהֶיךָ עֵיגֵינוּ • כִּי אֵל מִלֵּךְ חַנּוּן וְרַחֵם אֶתָּה :

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחֹל • לְעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (השבת
הַזֶּה וביום) הַבְּפָרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחת הָעוֹן הַזֶּה
בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה מְחַה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
מִיָּד עֵינֶיךָ בְּאִמּוֹר : אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ
לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא־אֲזַכֵּר : וְנֹאמַר מְחִיתִי כְעַב
פְּשָׁעֶיךָ וּבְעֵנָן חַטָּאתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גִאֲלִתֶיךָ : וְנֹאמַר
כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל

הַחַטָּאוֹתֵיכֶם

חטאתיכם לפני יהוה תמקרו: ^(כנסת) אלהינו ואלהי אבותינו
 רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיה * ותן חלקנו בתורתך
 שבענו משובה ושמחת נפשנו בישועתך ^(והנהילנו יהוה)
 אלהינו באהבה וברצון שבת קדשה ויגדו בו כל ישראל מקדשי שמה
 ומהר לפנינו לעבדה באמת * כי אמה סלתן לישראל *
 ומחלן לשבטי ישראל בכל דור ודור * ומבדעדיך אין
 לנו מלך מוחל וסולח: פרוך אמה יהוה מלך מוחל
 וסולח לעונותינו ולעונות עמו בית ישראל ומעביר
 אשמותינו בכל שנה ושנה מלך על כל הארץ מקדש
^(השבת) וישראל ויום הכפרים:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל * ולתפלתם שעה * והשב העבודה
 לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותחי
 לרצון סמיד עבודת ישראל עמך:

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: פרוך אמה יהוה המחזיר
 שבינו לציון:

<p>מזרים אנהנו לה שאמה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשך הגדול ותקדוש על שתחיתנו וקיסתנו כותחנו ותקיסנו ותאסוף גלוינו לחצרות קדשה ושוב אלך לשמור תקיף ולעשות רצונה ולעבדה בלבב שלם על שאנו מזרים לה * פרוך אל ההודאות:</p>	<p>מזרים אנהנו לה שאמה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חינו מנן ישענו אמה הוא לדור ודור גודה לה וגספר ההלכה על חינו המסורים בגדה ועל גשמותינו הקודות לה ועל גפיה שבכל יום עמנו ועל גפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב ובקר וצדקים חשוב פי לאכלו בדמיה והמרתם פי לאתמו הסרה פי מעולם קנינו לה:</p>
--	---

ועל כלם יתבנה ויתחכם ויתעשא שכה מלפני סמיד לעולם ועד:

ותתום לחיים טובים כל בני בריתך:

וכל נתינים יודיה סלה ויהללו שמה הגדול לעולם בי טוב (האל
 ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב): פרוך אמה יהוה הטוב
 שמה ולה גאה להודות:

לשׁי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּת הַמַּשְׁלֵשֶׁת בַּתּוֹרָה הַבְּחוּבָה
עַל-יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ הַאֲמוּרָה מִפִּי אֶהְרֵן וּבְנֵי פְתָנִים עִם
קְדוֹשֶׁה בְּאֵמֹר: יְבָרְכֶה יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶה: אָמֵן יְהוָה וּפְנֵי אֱלֹהֵי וַיִּתְחַבֵּה: אָמֵן
יֵשׂא יְהוָה וּפְנֵי אֱלֹהֵי וַיִּשְׁמֵם לְהַ שְׁלוֹם: אָמֵן

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכַּת חַיִּים מִן נִחְסֵד וּרְחֻמִּים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל
עַמְּךָ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ בְּאֵתֶד בְּאֹר פְּנִיָה כִּי בְּאֹר פְּנִיָה נִחַתָּ
לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַיּוֹרֵת חַיִּים וְאֶהְבֵּת הַסֵּד וְצַדִּיקָה וּבִרְכַּת וּרְחֻמִּים וְחַיִּים
וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעִינֶיךָ לְבָרְכֶה אֶת-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשְׁלוֹמָה:
וּבְסִפְרֵ חַיִּים בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם וּפְרֻנָּסָה טוֹבָה יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְגִירוֹת
טוֹבוֹת גְּזוּר וְנַחֲתָם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:
יְהוִי לְרַצוֹן וְאֲמִרָה פִּי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ • תְּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתָנוּ וְאֵל תִּתְעַלֵּם
מִתְחַנְּתָנוּ שְׂאִין אָנוּ עֵזִי פְּנִים וְקִשִׁי עֲרַף לֹאמֵר לְפָנֶיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ אֲבָל
אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חַטָּאנוּ:

אֲשָׁמְנוּ • בְּגַרְנוּ • גְּזַרְנוּ • דְּבַרְנוּ דָּפִי: הֶעֱוִינוּ • וְהִרְשָׁעֵנוּ •
וְזַדְנוּ • חִמְסָנוּ • טַפְלָנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצָנוּ רָע • כּוֹבְנוּ • לְצַנוּ •
מְרַדְנוּ • נֹאצָנוּ • סָרְדְנוּ • עֹוִינוּ • פִּשְׁעֵנוּ • צָרְדְנוּ • קִשִׁינוּ עֲרַף:
רִשָׁעֵנוּ • שַׁחֲתָנוּ • תַּעֲבָנוּ • תַּעֲוִינוּ • תַּעֲתָעֵנוּ: סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ
יִמְשִׁפְטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּה לָנוּ • וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל-הַבָּא
עָלֵינוּ כִּי אִמַּת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעֵנוּ: מַה נֹּאמֵר לְפָנֶיךָ וַיֹּשֵׁב
מְרוֹם • וְמַה נִּסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹבֵן שְׁחָקִים • הֲלֹא כָל-הַנִּסְתָּרוֹת
וְהַנְּגִלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים וַיִּמְיָךְ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים •
וְתִלְמַדְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַתְּוִדוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל-
עֲוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן נַחְדֵּל מֵעֲשֵׂק יְדֵינוּ וְתִקְבְּלָנוּ בְּתִשׁוּבָה
שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ בָּאֲשִׁים וּבְנִיחֻחִים לְמַעַן דְּבַרְיָךְ אֲשֶׁר

אמרה

אָמַרְתָּ: אֵין קֶץ לְאִשֵּׁי חוֹבוֹתֵינוּ • וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹתֵי
 אֲשָׁמוֹתֵינוּ: וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאֲחֲרִיתָנוּ רַמָּה וְתוֹלְעָה •
 לְפִיכֹךְ הִרְבִּיתְ סְלִיחָתָנוּ מָה אָנוּ מָה תִּינּוּ מָה תִּסְקֶנוּ
 מָה צְדָקָנוּ מָה כַּחֲנוּ מָה גְבוּרָתָנוּ מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל-הַגְּבוּרִים כְּאֵין
 לְפָנֶיךָ וְאֲנֵשֵׁי הַשָּׁמַיִם כָּלֵא הָיוּ וְחַכְמִים כְּבִלֵי מִדְּעָה
 וְגִבּוֹנִים כְּבִלֵי הַשֶּׁבֶל כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תַּחֲוֹ וַיּוּמִי תִיּוּהֶם
 הַכֹּל לְפָנֶיךָ וּמֹתֵר הָאָדָם מִן-הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הַכֹּל הַכֹּל:

(הש"ץ שאומר סודיו בתוך התפלה צריך להזכיר של שבת בלחש הכדלת כדרך שמוזכר של יוסכ"פ •

(ש"ע סימן תרכ"צ סעיף ו') (מכ"ק אדמו"ר ז"ל)

אַתָּה הַבְּקִלְתָּ אֶנּוֹשׁ מֵרֹאשׁ • וְתִכְיָרְהוּ לְעַמּוּד לְפָנֶיךָ •
 כִּי מִי יֹאמַר לָךְ מָה תִּפְעַל • וְאִם יִצְדַּק מָה יִתֵּן
 לָךְ: וְתִתֵּן-לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת-יוֹם הַבְּפָרִים
 הַזֶּה אֶת-יוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה אֶת-יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ
 הַזֶּה • קֶץ וּמַחִילָה וּסְלִיחָה עַל כָּל-עֲוֹנוֹתֵינוּ • לְמַעַן
 נִחְדַּל מִעַשְׂק יְדֵינוּ • וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֲסִין רְצוֹנָךְ
 בְּלִבְבֵי שָׁלֵם: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ • כִּי
 לֹא תַחֲפוּץ בְּהַשְׁחַתַּת עוֹלָם • שְׁנֹאמַר דְּרָשׁוּ יְהוָה
 בְּהַמְצָאוֹ קִרְאָהוּ בְּהִיוֹתוֹ קָרוֹב: וְנֹאמַר יַעֲזוֹב רָשָׁע
 דְּרָבוּ וְאִישׁ אֵין מִחֲשַׁבְתּוֹ וַיֵּשֶׁב אֶל-יְהוָה וַיִּרְחַמְהוּ
 וְאֶל-אֱלֹהֵינוּ כִּי-יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ: וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת
 חַנּוּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת וּמִרְבֵּה לְהַטִּיב
 וְרוֹצֵה אֶתְּךָ בְּתִשׁוּבַת רָשָׁעִים וְאֵין אֶתְּךָ חֲפִץ
 בְּמִיתַתָּם: שְׁנֹאמַר אָמַר אֱלֹהֵים חִי-אֲנִי | נָאִם | אֲדַנִּי
 יְהוָה אִם-אֶתְּפִץ בְּמוֹת הַרָשָׁע כִּי אִם-בְּשׁוֹב רָשָׁע

מִדְרָכּוֹ וְחָיָה שׁוֹבוֹ שׁוֹבוֹ מִדְרָכֵיכֶם הָרָעִים וְלִמָּחָה
 תְּמוֹתוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנֹאמֶר הַחֲפִיץ אַחֲפִיץ מוֹתֵר־רִשְׁעֵי
 נָאִם אֲדֹנָי יְהוִה הֲלֹא בְּשׁוֹבוֹ מִדְרָכָיו וְחָיָה: וְנֹאמֶר כִּי
 לֹא אַחֲפִיץ בְּמוֹת הַמֵּת נָאִם אֲדֹנָי יְהוִה וְהַשִּׁיבוּ וְחָיוּ:
 כִּי אַתָּה סֶלְחֵן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־
 יוֹר וְדוֹר וּמִבְּלַעַד־יָדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

אֱלֹהֵי עַד שְׁלֹא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדָאֵי וְעַכְשָׁו שִׁנּוּצַרְתִּי כְּאֵלֹהֵי לֹא
 נוֹצַרְתִּי עֵפֶר אֲנִי בְּחַיִּי קָל וְחוֹמֶר בְּמִיתָתִי הָרִי אֲנִי
 לְפָנֶיךָ כְּבָלִי מְלֵא בּוֹשָׁה וּבְלִמָּחָה יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוִה אֱלֹהֵי
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁלֹא אַחֲמָא עוֹד וּמֵה־שְׁחַמְטָאֵתִי לְפָנֶיךָ מִחוּק
 בְּרַחֲמֶיךָ דְּרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יְסוּרִים וְחַלְלִים רָעִים:

אֱלֹהֵי נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַדְעָ וּשְׁפָתֵי מְדַבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תַדּוּם וּנְפִישֵׁי
 בְּעֵפֶר לְכָל תּוֹהֵה פֶּתַח לְפִי בְּתוֹרְתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשֵׁי וְכָל־
 הַדּוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְרַבָּה הִפֵּר עֲצָתְם וּמְקַלְלֵי מַחֲשַׁבְתְּם: יְהוִי כְּמִן לְפָנֶיךָ
 רוּחַ וּמְלֵאךָ יְהוִה רַחֲמֶיךָ: לְמַעַן יִחַלְצוּן יִדְרִיךְ הַשְׁמִיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי עֲשֵׂה
 לְמַעַן שְׂמָךְ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרְתְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תִּדְרֹשְׁתֶּנּוּ:
 יְהוִי לְרִצּוֹן אֲבֹתֵינוּ וְהַגִּיזוֹן לְכִי לְפָנֶיךָ יְהוִה צוּרֵי וְנֹאֲלֵי: עֲשֵׂה הַשְׁלוֹם
 בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוִה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁינְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִדְבַר בְּיָמֵינוּ
 וְחַן הַלְּקֵנוּ בְּתוֹרְתְךָ:

יְאוּמְרִים אֲבִינוּ מְלַכְנוּ בְּנֵי־לֵיָהּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ כֹּס יוֹם הַכַּפּוּרִים כִּשְׁנַת וּנְמַקְס כְּתַבְנוּ לְאוּמְרִים תַּחֲמַנּוּ.

- אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ תְּמַאֲנוּ לְפָנֶיךָ:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ אֱלֹא אַתָּה:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמָךְ:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ חַדֵּשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ בְּפִיל מַעֲלֵינוּ כָּל גְּזוּרֹת קִשּׁוֹת:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ בְּפִיל מַחֲשַׁבּוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ הִפֵּר עֲצַת אֲבוֹתֵינוּ:

אֲבִינוּ

תפלת נעילה

- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּלֵה כְּלֵה וּמְסַטֵּין מֵעַלְיָנוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ סְתוּם פְּיוֹת מְסַטֵּינֵנוּ וּמְקַטְרֵינֵנוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּלֵה דְבַר וְחֶרֶב וְרֶעִב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתְךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִנַּע מִנְּפֶה מִנְּחֻלְתֶּךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ סֶלַח וּמְחֹל לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מְחַה וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ מִנְּגַד עֵינֶיךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׂמֵרֵי חוֹבוֹתֵינוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ קַבֵּעַ רוּעַ גִּזְרֵי דִינֵנוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ זְכָרְנוּ בְּזַכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וּבְלִפְתָּה :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיֹת :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הַצְמַח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקֶרֶב :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הָרֵם קָרְן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הָרֵם קָרְן מְשִׁיחֶךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִלֵּא יְדֵינוּ מִבְּרַכּוֹתֶיךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִלֵּא אֲסַמְיֵנוּ שְׁבַע :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְלָתֵנוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ זְכוּר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ נָא אֲלֹת־שִׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְפָּנֶיךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ תְּהֵא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת־רַחֲמִים וְעַת־רָצוֹן מִלְפָּנֶיךָ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וּמִפִּינוּ :
- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדֻשָּׁתְךָ :

תפלת נעילה

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן מְבוֹחִים עַל יְחִידָךְ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבְמִים עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נִקּוּם נִקְמַת דָּם עֲבֻדְיָךְ הַשְּׁפוּד :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא שְׁנִקְרָא
 עֲלֵינוּ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַנּוּן וְעַנּוּן כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ : ק"ש

אין מברכין במולאי יו"כ בהכללה אלא על אור ששבת ולא על אור החדש הולא מאכניס

סדר הושענות

כל ימי הסיכות חתך אחר הלל קודם ק"ש אומרים הושענות וכן בהושענא רבה בכל יום מקיף את
 התיבה פ"א בלולב ואומרים הושענא אחת ובה"ר מקיפים ז' פעמים ואומרים ז' הושענות חזו סדרן
 ואין לחלק ולשטת סדר זה באיזה יום שחל יו"ט מימות השבע. ובשבת אין אומרים הושענות כלל

הושענא

- לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנָא :
- לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ הוֹשִׁיעֵנָא :
- לְמַעַנְךָ גּוֹאֲלֵנוּ הוֹשִׁיעֵנָא :
- לְמַעַנְךָ הוֹרְשֵׁנוּ הוֹשִׁיעֵנָא :

לְמַעַן אֲמִתְךָ • לְמַעַן בְּרִיתְךָ • לְמַעַן גְּדֻלַּתְךָ וְתַפְאֲרֶתְךָ • לְמַעַן
 דְּתָרְךָ • לְמַעַן הוֹדְךָ • לְמַעַן וְעִידְךָ • לְמַעַן זְכָרְךָ • לְמַעַן
 חֶסֶדְךָ • לְמַעַן טוֹבְךָ • לְמַעַן יְחִידְךָ • לְמַעַן כְּבוֹדְךָ • לְמַעַן לְמוֹדְךָ •
 לְמַעַן מַלְכוּתְךָ • לְמַעַן נִצְחָךָ • לְמַעַן סוּדְךָ • לְמַעַן עֲזָרְךָ • לְמַעַן
 פְּאָרְךָ • לְמַעַן צְדָקָתְךָ • לְמַעַן קְדוּשַׁתְךָ • לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים •
 לְמַעַן שְׁכִינְתְךָ • לְמַעַן תְּהִלַּתְךָ • הוֹשִׁיעֵנָא :

כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה • אֵין וְהוּ כְהוּ

אָבִינוּ שְׁתִּיָּה • בֵּית הַבְּחִירָה • גִּוְרֵן אֲרָנֵן • דְּבִיר הַמּוֹצֵנֶע • תִּר
 הַמּוֹרִיה

סדר הושענות

המוריה • ותר יראה • זבול תפארתך • חנה דוד • טוב
הלבנון • יפה נוף משוש כל הארץ • כלילת יופי • לינת הצדק •
מכון לשבתך • גנה שאנן • ספת שלם • עלית שבטים • פנת
יקרת • ציון המצינת • קדש הקדשים • רצוף אהבה • שכינת
כבודך • תל תלפיות • הושענא :

לך זרוע עם גבורה תעז ירך תרום ימינך • אני וזה כתיב

אום אני חומה • ברת פחמה • גולה וסרה • דמתה לתמר •
התרוגה עליך • ונחשבת כצאן מבחה • זרויה בין
מבעיסייה • חבוקה ודבוקה בך • מוענת עליך • יחידה ליתדך •
כבושה בגולה • לומדת יראתך • מרומת לחי • נתונה למכים •
סיבלת סבלך • עניה סוערה • פרוית טוביה • צאן קדשים •
קהלת יעקב • רשומים בשמך • שואנים הושענא • תמוכים
עליך • הושענא :

תמן אמת ליעקב קסד לאברהם • אני וזה כתיב

אדון הושיע • בלתה אין להושיע • גבור ומושיע • דלותי
ולי יהושיע • האל הושיע ומציל ומושיע וזעקוה תושיע
חוקיה תושיע • מלאכה תשביע • יבול להשביע • כל שית תדשא
ותושיע • לגיא בל תרשיע • מגדים תמתיק ותושיע • נשיאים
להסיע • שעירים להניע • עננים מלהמניע • פותח יד ומשביע •
צמאיה תשביע • קוראיה תושיע • רחומיה תושיע • שותריה
תושיע • תמימיה תושיע • הושענא :

נעמות בימינך גצח • אני וזה כתיב

אדם ובהמה • בשר ורוח ונשמה • גיד ועצם וקומה • דמות
וצלם ורקמה • הוד לתבל דמה • ונמשל בבהמות גדמה •
זי ותואר וקומה • חדוש פני אדמה • טיעת עצי נשמה • יקבים
וקמה • פרמים ושממה • לתבל המסימה • מטרות עוז לסומה •
נשיה לקומה • שיתים לתעצומה • עדנים לעצמה • פרחים לקוממה •
צמחים לגשמה • קרים לזרמה • רביבים לשלמה • שתית
לזוממה • תלויה על בלימה • הושענא :

הזה אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים • אני וזה כתיב

א) סגלים פס יד . ב) מיסה 10 . ג) סגלים פס יא . ד) סגלים פס יב . אדמה

אֲדָמָה מֵאֶרֶר • בְּהִמָּה מִמִּשְׁכַּלְתָּ • גִּזְרֵן מִזֶּזֶם • דָּגָן מִדְּלֻקָתָ •
 הוֹן מִמֵּאֲרָה • וְאֶבֶל מִמְהוּמָה • זֵית מִנְשָׁל • חֲפָה מִחֶגֶב •
 טָרֶף מִנּוּבָאֵי • יִקָּב מִיֵּלֶק • כָּרֶם מִתּוֹלַע • לֶקֶשׁ מֵאַרְבֶּה • מִגֵּד
 מִזְּלָצֵל • נֶפֶשׁ מִבְּהֵלָה • שׁוֹבַע מִסְּלָעִים • עֲדָרִים מִדְּלוֹת • פְּרוֹת
 מִשְׁדָּפוֹן • צֶאֱן מִצְמִיתוֹת • קָצִיר מִקְלָלָה • רוֹב מִרוֹזֵן • שִׁבְלַת
 מִצְנַמּוֹן • תְּבוּאָה מִחֶסֶל • הוֹשִׁיעָנָא •
 צְדִיק יִתְּזֶה בְּכַל־דְּרָבֵי וְחֹסִיד בְּכַל־מַעֲשָׂיו :

אָנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא :

כְּהוֹשִׁיעַת אֱלִים בְּלוֹד עַמְּךָ • בְּצִאתְךָ לִישַׁע עַמְּךָ • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא •
 כְּהוֹשִׁיעַת גִּזֵי וְאֱלֹהִים • דְּרוּשִׁים לִישַׁע אֱלֹהִים • כֵּן
 הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת הַמּוֹן צְבָאוֹת • וְעַמּוֹ מִלְּאֲבֵי צְבָאוֹת • כֵּן
 הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת זְכִים מִבֵּית עֲבָדִים • חֲנוּן בְּיָדָם מִעֲבִידִים •
 כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת טְבוּעִים בְּצוּל גִּזְרִים • יִקְרָךְ עַמּוֹ
 מִעֲבִירִים • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת כְּנֶה מִשׁוֹרְרַת וִיוֹשַׁע • לְגוֹחַה
 מִצִּינַת וִיוֹשַׁע • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת מֵאִמֵר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם •
 נָקִיב וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת סִבְבֵי מוֹבַח •
 עוֹמְסֵי עֲרֶבָה לְהַקּוֹף מוֹבַח • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת פְּלֵאֵי אֲרוֹן
 כְּהַפְשַׁע • צִעַר פְּלִשְׁתַּת בְּחֵרוֹן אֶף וְנֹשַׁע • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת
 קַהְלוֹת בְּבִלְהַ שְׁלַחַת • רַחוּם לְמַעַנְסֵם שְׁלַחַת • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא •
 כְּהוֹשִׁיעַת שְׁבוֹת שְׁבַטֵי יַעֲקֹב • תְּשׁוּב וְתִשׁוּב שְׁבוֹת אֱהֵלֵי יַעֲקֹב •
 וְהוֹשִׁיעָה נָא :

אָנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא :

הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמְּךָ וּבִרְךָ אֶת־נַחֲלֹתְךָ וְרַעַם וְנִשְׂאִים עַד־הָעוֹלָם •
 וְיִהְיוּ דְבָרֵי אֱלֹהֵי אֲשֶׁר תִּתְחַנְּנֵנִי לְפָנֶי יְתֹזֶה קְרוֹבִים
 אֶל־יְתֹזֶה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וְלַיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עֲבָדוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל דְּבִרְיוֹם בְּיוֹמָם • לְמַעַן דַּעַת כְּלַעֲמֵי תַאֲרָךְ פִּי יְתֹזֶה הוּא
 הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד :

מ סלח קמ פ . ב . ס ס כ כ . ג . ג . מ ל ת י . ד . ס ס ס .

דהושענא רבה

קעא

שמרים ו' סוסנות של כל ימי כסות ומקוין את התיכס בכל פסח ואח"כ לאמריס (נמן איתן ומקוין ג"כ :

לְמַעַן אֵיתָן הַנְּזֶרֶק בְּלֵהַב אֵשׁ : לְמַעַן בִּן הַנְּעַקֵּד עַל עֵצִים וְאֵשׁ :
 לְמַעַן גְּבוּר הַנְּצַבֵּק עִם שַׁר אֵשׁ : לְמַעַן דְּגָלִים נְחִית בְּאוּר
 וְעַנְן אֵשׁ : לְמַעַן הוֹעֵלָה לְמָרוֹם וְנִתְעַלָּה כְּמַלְאֲכֵי אֵשׁ : לְמַעַן
 וְהוּא לָךְ כְּסֵן בְּאַרְאֵלֵי אֵשׁ : לְמַעַן זָכַר דְּבָרוֹת הַנְּתוּנֹת מֵאֵשׁ :
 לְמַעַן חֲפוּי יְרִיעוֹת עַנְן אֵשׁ : לְמַעַן מָכַס הַר יִרְדֶּתָּ עָלָיו בְּאֵשׁ :
 לְמַעַן יִדְרֹת בֵּית אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ מִשְׁמֵי אֵשׁ : לְמַעַן כְּמַה עַד שְׁקַעַתָּ
 הָאֵשׁ : לְמַעַן לָקַח מִחֶפֶת אֵשׁ * וְהִסִּיר חֲרוֹן אֵשׁ : לְמַעַן מִקְבֵּא
 קִנְיָאָה גְדוּלָּה בְּאֵשׁ : לְמַעַן נָפַ יְדוֹ וְיִרְדֶּה אֲבִי אֵשׁ : לְמַעַן שֵׁם
 מְלָה חֶלֶב כְּלִיל אֵשׁ : לְמַעַן עָמַד בְּגוֹרָן וְנִתְרַצָּה בְּאֵשׁ : לְמַעַן
 פִּלַּל בְּעֶזְרָה וְיִרְדֶּה הָאֵשׁ : לְמַעַן צִיר עָלָה וְנִתְעַלָּה בְּרֶכֶב וּסוּסֵי
 אֵשׁ : לְמַעַן קְדוּשִׁים מְשֻׁלָּכִים בְּאֵשׁ : לְמַעַן רַבּוּא רַבְבָּן חוֹ וְנִתְרִי
 אֵשׁ : לְמַעַן שׁוֹמְמוֹת עִירָךְ הַשְּׂרוּפָה בְּאֵשׁ : לְמַעַן הַלְדוֹת אֲלוּפֵי
 יְהוּדָה תְּשִׁים כְּכִיּוֹר אֵשׁ * הוֹשִׁיעֵנָא :

לָךְ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְתִגְבֹּרָה וְתִתְפָּאֶרֶת וְתִנְצַח וְתִהְיֶה כִּי־כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרְץ לָךְ יְהוָה
 הַסְּמִלְכָה וְהַסְּתַנְשָׂא לְכָל לְרֵאשׁ : וְהִלָּה יְהוָה לְמִלְכָּךְ עַל־כִּלְהֵאָרֶץ בַּיּוֹם הַזֶּה וְיִהְיֶה
 יְהוָה אֱמֹד וְשִׂמּוֹ אֱמֹד : וּבְתוֹרַתְךָ כְּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה * אֱמֹד :
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעַד :

ואומרים אני והו ברושעת עד הושיעה ואח"כ מתחילין כאלו

אני והו הושיעה נא :

תַּתְּנֵנוּ לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה * תִּשְׁיַתְּנוּ אֶל הַחֶבֶל וְאֶל הַנְּחָלָה * תַּרְוֵמֵמֵנוּ
 לְמַעַלְתָּה לְמַעַלְתָּה * תִּקְבְּצֵנוּ לְבֵית הַתְּפִלָּה תִּצְיִבְנוּ כְּעֵץ עַל
 כְּלָי מַיִם שְׁתוּלָה * תִּפְהֵנוּ מִכָּל־נֶגַע וּמַחֲלָה * תַּעֲטֵרְנוּ בְּאַהֲבַת
 כְּלוּלָה * תִּשְׁמַחְנוּ בְּבֵית הַתְּפִלָּה * תִּנְחַלְנוּ עַל מֵי מְנוּחֹת סֵלָה *
 תִּמְלֵאֵנוּ חֶכְמָה וְשִׁכְלָה * תִּלְבִּישְׁנוּ עוֹז וְגְדֹלָה * תִּכְתִּירְנוּ בְּכַתֵּר
 הַמַּעוֹלָה * תִּישְׂרְנוּ בְּאוֹרַח סְלוּלָה * תִּשְׁעֵנוּ בְּיוֹשֶׁר מִסֵּלָה : תַּחֲנֵנוּ
 בְּרַהֲמִים וּבְחַמְלָה * תִּזְכְּרֵנוּ בְּמֵי זֹאת עוֹלָה * תוֹשִׁיעֵנוּ לְקֵץ
 תְּהַלְלֵנוּ * תִּתְחַדְּנוּ בְּזֵיו הַמּוֹלָה * תִּדְבִיקְנוּ כְּאוֹזַר תְּתוּלָה * תִּגְדֵּלְנוּ
 בְּיַד הַדְּחָלָה * תִּבְיָאֵנוּ לְבֵיתְךָ בְּרִנָּה וְצִהֲלָה * תִּאֲמַצְנוּ בְּרוּחַ וְהַצְלָה *

האדרע

(א זכרע סע 6, ב) זכרע ד פ. ג) זכרע ד 1

הושענא רבה

הַאֲדַרְנוּ בְּאֵבֶן הַלְלוּהָ • תִּלְכְּבוּנוּ בְּבִנְיֵן עִירָהּ כִּבְתֻחֶלֶה • תַּעֲזֹרְנוּ
לְצִיּוֹן בְּשִׁבְלוֹתֶיהָ • תִּזְכְּנוּ בְּנִבְנֹתֶיהָ הָעִיר עַל תִּלְהָה • תִּרְבִּיצֵנוּ
בְּשִׁשׁוֹן וּגְלִילָה • תִּחְזַקְנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה :

הושענא אנא הושיעה נא :

אֲנָא אִיוֹן חֵין תֵּאבִי יִשְׁעָךְ • בְּעַרְבֵי נַחַל לְשַׁעֲשַׁעְךָ • וְהוֹשִׁיעָה
נָא : אֲנָא גְאֹל כְּנֶת נִמְעָךְ • הוֹמָה בְּמֵאמְרֶךְ • וְהוֹשִׁיעָה
נָא : אֲנָא תִבְט לְבָרִית מִבְּעָךְ • וּמַחֲשַׁבֵי אֶרֶץ בְּהַמְבִיעָךְ •
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא זְכַרְלָנוּ אֵב יִדְעָךְ • חֶסֶדְךָ לָמוּ בְּהוֹדִיעָךְ •
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא טְהוּרֵי לֵב בְּהַפְלִיאָךְ • יוֹדַע כִּי הוּא פְּלֹאֵךְ •
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא כְּפִיר כְּחַתָּן לָנוּ יִשְׁעָךְ • לְאַבֹּתֵינוּ כְּהַשְׁבַּעְךָ •
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא מַלְא מְשָׁלוֹת עִם מְשׁוֹעָךְ • נִעְקַד בְּחַר מוֹד
כְּמוֹ שׁוֹעָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא סִגְב אֲשֶׁרִי נִמְעָךְ • עֲרִיצִים
כְּהַנִּיעָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא פֶתַח לָנוּ אוֹצְרוֹת רַבְעָךְ • צִיחַ
מֵהֶם כְּתִרְבִיעָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא קוֹרְאִיךְ אֶרֶץ בְּרוּעָךְ • רַעַם
בְּטוֹב מְרַעָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא שְׁעָרֶיךָ תַּעֲלֵ מִמְשׁוֹאָךְ • תֵּל
תִּלְפִיזוֹת בְּהוֹפִיעָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא :

אנא אל נא הושענא הושיעה נא :

אֵל נָא תַעֲנֵנוּ כְּשֶׁה אוֹכַד • שְׁמֵנוּ מִסְפָּרְךָ אֵל תֵּאבֹד • הוֹשִׁיעָנָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא רַעַה אֶת־צֵאֵן הַתְּרוּגָה • קִצּוּפָה וְעֲלִיָּךְ
תְּרוּגָה • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא צֵאֲנָךְ וּצֵאֵן מְרַעִיתְךָ •
פְּעֻלָּתְךָ וְרַעִיתְךָ • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא עֲנִי הַצֵּאֵן יְשִׁיחִם
עֵנָה בְּעַת רְצוֹן • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא נוֹשְׂאֵי לֶךְ עֵין •
מִתְקוֹמֵיהֶם יִהְיוּ כְּאִין • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא לְמִנְפְּכֵי
לֶךְ מִים • כְּמִמְעִינֵי הַיְשׁוּעָה יִשְׁאֲבוּן מִים • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא :
אֵל נָא יַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים • טְפוּלִים בְּךָ וּבְשִׁמְךָ נוֹשְׁעִים •
הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא חֲמוּץ בְּגָדִים • זְעוּם לְנַעַר כָּל־
בּוֹגְדִים • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא וְזָכוֹר תִּזְכּוֹר • תִּזְכּוֹרֵי
בְּלָתְךָ וְזָכוֹר • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא הוֹרְשִׁיךָ בְּעַנְפֵי
עֲרֻבֹת

ערבות • גע׳ים שעה מערבות • הושענא והושיעה נא : אל נא
 ברה בעשור שנה • אמרי רצה בפלולי ביום הושענא • הושענא
 והושיעה נא :

אנא אל נא הושענא והושיעה נא אבינו אתה :

למען תמים בדרותיו • הנמלט ברוב צדקותיו • מצל משטן
 בבוא מבול מים • לאום אני חומה • הושענא והושיעה
 נא אבינו אתה : למען שלם בכל מעשים • המנסה בעשרה נסים •
 בשר מלאכים גם יקח נא מעט מים • לברה פחמה • הושענא
 והושיעה נא אבינו אתה : למען רך ויחיד נתנט פרי למאה •
 זעק איה תשה לעולה בשרוהו עבדיו מצאנו מים • לגולה וסורה •
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה : למען קדם שאת ברכה •
 הנשטם ולשמך חכה מוחם במקלות בשקתות מים • לדמתה
 לתמר • הושענא והושיעה נא אבינו אתה : למען צדק היות
 לך לכהן • פחתן פאר יכהן • מנסה במפה במי מריבת מים • לתהר
 הטוב • הושענא והושיעה נא אבינו אתה : למען פאר היות
 גביר לאחיו • יהודה אשר גבר באחיו • מספר רובע מדליו יזל
 מים • לא לנו כי אם למענה • הושענא והושיעה נא אבינו
 אתה : למען עניו מכל ונאמן • אשר בצדקו כלכל הפן • משוך
 לגואל ומשוי ממים • למי זאת הנשקפה • הושענא והושיעה נא
 אבינו אתה : למען שמתו פמלאכי מרומים • הלובש אורים
 ותמים • מצוה לבא במקדש בקדוש ידים ורגלים ורחיצת מים •
 להולת אהבה • הושענא והושיעה נא אבינו אתה : למען נביאה
 מהולת מתנים • לכמהו לב הושמה עינים • להגלה רצה עלות
 ודת פאר מים • לטובו אהליו • הושענא והושיעה נא אבינו
 אתה : למען משרת לא מש מאהל • ורוח הקדש עליו אהל •
 בעבדו ביהן נכרתו תמים ליפה וברה • הושענא והושיעה נא
 אבינו אתה : למען למד ראות לטובה אות • זעק איה נפלאות •
 מצה טל מגזה מלא תפכל מים • לכלת לבנון • הושענא והושיעה

להושענא רבה

נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן כְּלוּלֵי עֲשׂוֹת מַלְחַמְתְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶם תִּתֶּנָּה
 לְשׁוּעָתְךָ • צְרוּפֵי מַגְוֵי בְּלִקְקֵם בְּיָדֶם מִים • לֵאמֹר בְּגָדוֹ בְּךָ •
 הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן יַחֲדוּ צוֹרְדִים דָּשׁ •
 אֲשֶׁר מִרְחֵם לְגִזְרֵי הַקֹּדֶשׁ • מִמְכַתֵּשׁ לְחַי הַבְּקָעָה לֹא מִים • לְמַעַן
 שִׁים קַדְשֶׁךָ • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן מוֹב
 חוֹלֵךְ וְגִדְל • מַעֲקֻשׁוֹת לֵב עֲדָה חֲדָל בְּשׁוֹב עִם מִהְטוֹא צְנִיחַ שְׂאֵב
 מִים • לְנֶאֱוָה פִּירוּשָׁלַיִם • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה:
 לְמַעַן חִיד מְכַרְבֵּר בְּשׁוֹר • הַמְלַמֵּד תּוֹרָה בְּכָל כְּלֵי שׁוֹר • מִנְפֹּךְ
 לְפָנָיו כְּתָאֵב שְׁתוֹת מִים • לְשִׁמּוֹ בְּךָ סְבָרִים • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה
 נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן זֶךְ עֲלֶיהָ בְּסַעֲרָה • הַמְקַנֵּא וּמְשִׁיב עֲבָרָהּ
 לְפָלוּל יִרְדֶּה אֵשׁ וְלַחֲכָה עֶפֶר וּמִים • לְעֵינֶיהָ בְּרִכּוֹת • הוֹשִׁיעֵנָּה
 וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן וְשֵׁרֶת בְּאַמֶּת לְרַבּוֹ • פִּי שְׁנַיִם
 בְּרוּחוֹ נֶאֱצַל בּוֹ • בְּקַחְתּוֹ מִנֵּינָן גִּתְמֵלֵא: גִּבִּים מִים לְפָנָיו מִי כְּמִכָּה:
 הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן תִּרְדֶּר עֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ •
 הַמְכַרְוֵי תְשׁוּבָה לְצִאֲנֶךָ • אֵץ בָּבֵא מְהֵרָף סֶתֶם עֵינֹת מִים •
 לְצִיּוֹן מְכַלֵּל יוֹפִי • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן
 דְּרָשׁוֹךְ בְּתוֹךְ הַגּוּלָה • וְסוֹדְךָ לָמוֹ נִגְלֶה בְּלִי לְהַתְנַאֵל דְּרָשׁוֹ
 זְרַעוֹנִים וּמִים • לְקוֹרְאֶיךָ בְּצֶרֶךְ • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה:
 לְמַעַן נִמְר חֲכָמָה וּבִינָה • סוֹפֵר מְהִיר מִפְּלֵשׁ אֲמָנָה • מִחֲכַמְנוּ
 אֲמָרִים הַמְשׁוֹלִיִּם בְּרַחֲבֵי מִים • לְרַבְתֵּי עִם • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה
 נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן בָּאֵי לֶךְ הַיּוֹם בְּכָל לֵב • שׁוֹפְכִים לֶךְ שִׁית
 בְּלֹא לֵב וְלֵב • שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ עוֹז מִטְרוֹת מִים • לְשׁוֹרְרוֹךְ בָּיִם •
 הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן אוֹמְרֵי יִגְדֵל שְׁמֶךָ •
 וְהֵם נִחַלְתְּךָ וְעַמֶּךָ • צְמֵאִים לִישְׁעֶךָ כְּאֶרֶץ עֵיפָה לְמִים • לְתַרְתָּ
 לָמוֹ מְנוּחָה • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה:

הוֹשִׁיעֵנָּה אֵל נָא • אָנָּה הוֹשִׁיעָה נָא:

הוֹשִׁיעֵנָּה סֶלַח נָא וְהַצְלִיחָה נָא

וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מְעוֹנֵנוּ:

תַּעֲנֶנּוּ אַמּוּנִים שׁוֹפְכִים לְךָ לֵב כַּמַּיִם * לְמַעַן בָּאֵי בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם *
 גִּזְרֵם יִקַּח נָא מֵעַט מַיִם * וְהִצַּלְתָּהּ נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל
 מִעֲזָבוֹ * תַּעֲנֶנּוּ דְּנָלִים גִּזְרֵי מַיִם * לְמַעַן הִנָּעֵקֵד בְּשַׁעַר הַשָּׁמַיִם *
 וְשָׁב וְחָפַר בְּאֵרוֹת מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מִעֲזָבוֹ * תַּעֲנֶנּוּ זָכִים מִתַּחֲנָנִים
 עָלַי מַיִם * לְמַעַן תִּלָּק מִפְּצַל מִקְלוֹת בְּשִׁקְלוֹת הַמַּיִם * טָעַן וְגַל אֶבֶן
 מִבְּאֵר מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מִעֲזָבוֹ * תַּעֲנֶנּוּ יְרִידִים נוֹחֲלֵי דַת מְשׁוֹלֵת
 מַיִם * לְמַעַן כָּרוּ בְּמִשְׁעֵנׁוֹתֵם מַיִם * לְהִכּוֹן לָמוֹ וּלְצַאֲצְאֵימוֹ מַיִם *
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מִעֲזָבוֹ * תַּעֲנֶנּוּ מִתַּחֲנָנִים כְּבִישֵׁימוֹן עָלַי מַיִם * לְמַעַן
 נִצָּמֵן בֵּית מִסְפִּיק לָעַם מַיִם * סָלַע הֶךָ וַיִּזְוְבוּ מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל
 מִעֲזָבוֹ * תַּעֲנֶנּוּ עוֹנִים עָלַי בְּאֵר מַיִם * לְמַעַן פִּקֵּד בְּמִי מְרִיבַת מַיִם *
 אֲצִמְאִים לְהַשְׁקוֹתֵם מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מִעֲזָבוֹ * תַּעֲנֶנּוּ קְדוֹשִׁים
 מִנְּסֻכִים לְךָ מַיִם * לְמַעַן רֹאשׁ מְשׁוֹרְרִים כְּתָאֵב שְׁתוֹת מַיִם *
 הַלִּילָה פֶּן וְנִסָּף לְךָ מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מִעֲזָבוֹ * תַּעֲנֶנּוּ שׁוֹאֲלִים
 בְּרַבּוּעַ אֲשֶׁלִי מַיִם * לְמַעַן תֵּל תִּלְּפִיּוֹת מוֹצֵא מַיִם * תִּפְתַּח אֲרָץ
 וְתַרְעִיף שָׁמַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מִעֲזָבוֹ *

רַחֲם-נָא קָהַל עֵדַת יִשְׂרָאֵל * סָלַח וּמַחַל עוֹנֵם *
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל *

אֲזַ כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֵל יְד אֲדוֹנִים * בְּאֵנוּ לְפָנֶיךָ גְּדוּנִים * גְּאָה
 אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים * נִתְגַּדְרוּ בְּנוּ מְדָנִים * דִּשְׁוֵנוּ וּבְעֵלְנוּ זוֹלָתְךָ
 אֲדוֹנִים * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * הֵן גִּשְׁנוּ הַיּוֹם בְּתַחֲנוּן * עֲרִיךְ
 רַחֲם וְתַנּוּן * וְסַפְּרֵנוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ בְּשִׁנּוּן * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל *
 זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ * נָא אֵל תִּיבֹשׁ * חֲשֵׁרַת מַיִם בְּאֵבִיָּה תַחֲבֹשׁ *
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * טָעַנוּ בְּשִׁמְנֵהּ * בְּיַד שְׁבָעָה וּשְׁמוֹנֶה *
 יִשְׂרָאֵל צְדִיק אֵל אֲמוּנָה * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * כְּרַתְּ בְרִית לְאֲרָץ *
 עוֹד כְּלִימֵי הָאָרֶץ לִבְלֹתֵי פָרֶץ * בַּהּ פָּרֶץ * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל *
 מִתַּחֲנָנִים עָלַי מַיִם * בְּעַרְבִים עָלַי יְבֵלֵי מַיִם * נָא זְכוּר לָנוּ נְסוּף
 הַמַּיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * שִׁיחִים בְּדַרְךְ מִשְׁעַתֵּם עוֹמְסִים
 בְּשׁוּעַתֵם * עָנִם בְּקוֹל פְּגִיעַתֵם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * פִּיעַל

ישועות פנה לפלולם שעות • צדקם אל למושעות • והושיענו
אלהי ישענו : קול רגשם תשע • תפתח ארץ ויפרו ישע • רב
להושיע ולא חפץ רשע • והושיענו אלהי ישענו :

שערי שמים פתח • ואוצרך הטוב לנו תפתח •
תושיענו וריב אל תמתח • והושיענו אלהי ישענו :

קול מבשר מבשר ואומר :

אומץ ישעך באי קול דודי הנה זה בא • מבשר ואומר : קול
בא ברבבות פתים לעמוד על הר הזיתים • מבשר ואומר :
קול גשתו בשופר לתקע • תחתיו הר יבקע • מבשר ואומר : קול
דפק והציץ וזרח • ומש חצי החר ממזרח • מבשר ואומר : קול
הקים מלול נאמו • ובא הוא וכל קדושי עמו • מבשר ואומר :
קול ולכל באי העולם • פת קול ישמע בעולם • מבשר ואומר :
קול זרע עמוסי רחמו • נולדו בילד ממעי אמו • מבשר ואומר :
קול חלה וילדה מי זאת • מי שמע בזאת • מבשר ואומר :
קול טהור פעל כל אלה • ומי ראה פאלה • מבשר ואומר : קול
ישע וזמן החדד • הוחל ארץ ביום אחד • מבשר ואומר : קול
כפיר רום ותחת • אם יולד גוי פעם אחת • מבשר ואומר : קול
לעת יגאל עמו נאור • והיה לעת ערב יהיה אור • מבשר ואומר :
קול מושיעים יעלו לחר ציון • פי חלה גם ילדה ציון • מבשר
ואומר : קול נשמע בכל גבולך • הרחיבי מקום אהלך • מבשר
ואומר : קול שימי עד דמשק משכנותיך • קבלי בנהך ובנותיך •
מבשר ואומר : קול עלזי הבצלת השרון • כי קמו ישני חברון •
מבשר ואומר : קול פנו אלי והושעו • היום אם בקולי תשמעו •
מבשר ואומר : קול צמה איש צמה שמו • הוא דוד בעצמו •
מבשר ואומר : קול קומו פפוישי עפר • תקיצו ורגנו שוכני עפר •
מבשר ואומר : קול רבתי עם בהמליכו • מגדל ישועות מלפני •
מבשר ואומר : קול שם רשעים להאביר • ועשת חסד למשיתו

יהוה מברך מעתה ועד עולם: יהי יהוה אלהינו עמנו
 כאשר היה עם אבותינו אל יעזובנו ואל יששנו: ואמרו
 הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים להודות
 לשם קדשך להשתבח בתהלתך: יהוה מלך יהוה
 מלך יהוה ימלך לעולם ועד: יהוה עוז לעמו יתן יהוה
 יברך את עמו בשלום: ויהיו נא אמרינו לרצון לפני
 אדון כל: ויהי בנסע הארץ ויאמר משה קומה יהוה
 ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך: קומה יהוה
 למנוחתך אמה וארון עזך: כהנהך ילפשו צדק
 ותסדך ירגנו: בעבור דוד עבדך אל תשוב פני
 משיחך: ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קנינו לו
 ויושיענו זה יהוה קנינו לו נגילה ונשמחה בישועתו:
 מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור
 ודור: כי מציון תצא תורה ודבר יהוה מירושלים:
 אב הרחמים היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלים:
 כי בך לבד בפתחנו מלך אל רם ונשא אדון עולמים:

אח"כ מוסיף כל הספרי תורות שבהכל ומסבין המגדל ז"פ ולאמרים אנא וכו'. ועוד מזמרים כפי המנהג:

אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא * אָנָּה יְהוָה הַצְּלִיחָה נָּא * אָנָּה יְהוָה
 עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרָאֵנוּ :

אֱלֹהֵי הַרְוֵהוּת הוֹשִׁיעָה נָּא * בּוֹחֵן לְבָבוֹת הַצְּלִיחָה נָּא * גּוֹאֵל
 חוֹק עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרָאֵנוּ : הַזֹּרֵת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נְפֹשׁ :
 מְזוּמָר לְדוֹר הָבֹו לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים הָבֹו לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז : הָבֹו
 לַיהוָה כְּבוֹד שְׂמוֹ הַשְׁתַּחֲוֹו לַיהוָה בְּהַרְדַּת קֹדֶשׁ : קוֹל
 יְהוָה עַל הַמַּיִם אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים יְהוָה עַל מַיִם רַבִּים : לַמְנַצֵּחַ

בנגינות

(א) מלא ס. מ. (ב) דברא סו. לה. (ג) הכלים כס יא. (ד) נמדברי. לה. (ה) תהלים קלג. ת. (ו) שם קלג. פ. (ז) שם
 קלבי. (ח) ישעיה כה. פ. (ט) תהלים קמה. יב. (י) ישעיה כ. ג. (כ) תהלים נא. כ. (ל) שם קיח. כה. (מ) שם יס
 ח. ג. (ג) שם כס. א. (ד) שם כס. ב. (ה) שם כס. ג. (ו) שם כס. ד.

בְּגִינֹת מוֹמֵר יִיר: אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וַיִּבְרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ סֵלָה:

אָנָּה בָּכַח גְּדֹלַת יְמִינְךָ הַתִּיר צְרוּרָה:

כִּי־אֶמְרָתִי עוֹלָם חֶסֶד וְיִגְהָה * עַד כִּאֵן הִקְפֵּה אִי:

דוֹבֵר צְדָקוֹת הוֹשִׁיעָה נָא * הַדּוֹר בְּלִבוֹשׁוֹ הַצְּלִיחָה נָא * וְתִיק

וְחִסֵּד עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: עֲדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מִחֲכִימַת

פִּתִּי: קוֹל יְהוָה בְּכַח: לְדַעַת בְּאָרְץ דְּרָכֶךָ בְּכָל־גּוֹיִם יִשְׁוַעְתְּךָ:

קָבַל רִנַּת עַמְּךָ שֶׁגִּבְנוּ מִתְּהַרְנוּ נוֹרָא:

לֹךְ וְרַע. עַם־גְּבוּרָה תַעֲזוּ יְדֶךָ תִּרְוֹם יְמִינְךָ * עַד כִּאֵן הִקְפֵּה ב':

יְדֶךָ וַיִּשְׁרַח הוֹשִׁיעָה נָא * הוֹמֵל דְּלִים הַצְּלִיחָה נָא * טוֹב וּמְמַיֵּב עֲנֵנוּ

בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: פִּקּוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָיִם מִשְׁמַחֵי לֵב: קוֹל יְהוָה

בְּתֹרֵד: יוֹדֶךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדֶךָ עַמִּים כְּלָם: נָא גְבוּר דּוֹרְשֵׁי

יְחוּדְךָ בְּכַבַּת שְׁמָרִם:

תַּמָּן אֶמֶת לִיעֻקֵּב חֶסֶד לְאֶבְרָהָם * עַד כִּאֵן הִקְפֵּה ג':

יֹדְעֵ מַחֲשָׁבוֹת הוֹשִׁיעָה נָא * כְּפִיר וְנֶאֱוֹר הַצְּלִיחָה נָא * לֹבֵשׁ

צְדָקוֹת עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: מִצִּוֹת יְהוָה פָּרָה מְאִירַת עֵינַיִם:

קוֹל יְהוָה שׁוֹבֵר אֲרָזִים וַיִּשְׁפֹּר יְהוָה אֶת־אֲרָזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקְוֵדֵם

כְּמוֹ עֵגֶל לְבָנוֹן וְשָׂרִיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: יִשְׁמַחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֵמִים

כִּי תִשְׁפּוֹט עַמִּים מִיִּשׂוֹר וּלְאֵמִים בְּאָרְץ תִּנְחֵם סֵלָה: בְּרַכְּם

מִתְּרֵם רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תָּמִיד גְּמִלֵם:

גְּעֻמוֹת בְּיַמִּינְךָ גִּצְח * עַד כִּאֵן הִקְפֵּה ד':

מֶלֶךְ עוֹלָמִים הוֹשִׁיעָה נָא * נֶאֱוֹר וְאֶדִיר הַצְּלִיחָה נָא * סוֹמֵךְ

גּוֹפְלִים עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: יִרְאֵת יְהוָה מִתּוֹרָה עוֹמְדַת

לְעַד: קוֹל יְהוָה תּוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ: יוֹדֶךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדֶךָ

עַמִּים כְּלָם: חֶסֶן קְדוֹשׁ בְּרוּב טוֹבְךָ וְהַל עֲדָתְךָ:

יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מִה־אֶדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תִּבְנֶה הַיּוֹדֶה עַל־הַשָּׁמַיִם * עַד כִּאֵן הִקְפֵּה ה':

עוֹזֵר דְּלִים הוֹשִׁיעָה נָא * פּוֹדֶה וּמְצִיל הַצְּלִיחָה נָא * צוֹר

הָעוֹלָמִים עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: מִשְׁפָּטֵי יְהוָה אֶמֶת צְדָקוֹ

יִחְרוּ

(א) תהלים סו ב. (ב) שם יט ח. (ג) שם כט ד. (ד) שם סו ג. (ה) שם יט ט. (ו) שם כט ד. (ז) שם סו ד. (ח) שם יט ט. (ט) שם כט ב. (י) שם כט ו. (יא) שם סו ב. (ל) שם יט י. (מ) שם כט ו. (נ) שם סו ו. (ס) שם יט י.

לשמחת תורה

יחדו : קול יהוה יחיל מדבר יחיל יהוה מדבר קדש : ארץ
נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו : יהיד גאה לעמך פנת
זוכרי קדשתך :

צדיק יהוה בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו • עד כאן הקמה ר :

קדוש ונורא הושיעה נא • רחום וחנון הצליחה נא • שומר
הברית עננו ביום קראנו : תומך תמימים הושיעה נא •
תקיף לעד הצליחה נא • תמים במעשיו עננו ביום קראנו :
הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים : קול
יהוה יחולל אילות ויחשף יערות ובהיכלו בלו אומר פבוד : יהוה
למבול ישב וישב יהוה מלך לעולם : יהוה עז לעמו יתן יתה
יברך את עמו בשלום : יברכנו אלהים וייראו אותו פלאפסי
ארץ : שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלמות :

לך יהוה הנדלה והנבחר והתפארת והנצח וההוד פירכל בשמים ובארץ : לך יהוה
הממלכה והמתנשא לכלו לראש : והיה יהוה למלך על פלישתא ביום שהוא יהוה
יהוה אהר ושמו אהר : ובתורתך פתוב לאמר שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד :
ברוך שם פבוד מלכותו לעולם ועד • עד כאן הקמה ו :

בשחרית אחר קריאת התורה אומרים זה :

עשיו ושמחו בשמחת תורה • ותנו כבוד לתורה כי טוב סתרה
מכל סחורה : מפז ומפנינים יקרה • נגיל ונשיש בזאת
התורה • כי חיים היא לנו עוז ואורה : אהלל אלהי ואשמחה
בו • ואשימה תקותי בו • אהודנו בסוד עם קרובו • אלהי צורי
אחסה בו • נגיל : בכל לב ארנן גבורותיך • ואספרה תהלתך •
בששון השיבנו לביתך • על חסדך ועל אמתך • נגיל :

התקבצו מלאכים זה אל זה • זה לקבל זה ואמר זה לזה • מי
הוא זה ואי זה הוא מאתו פני כסא פרשו ערו עננו :
מי עלה למרום • מי עלה למרום • מי עלה למרום • והוריד עוז
מבטחה • התקבצו : משה עלה למרום • משה עלה למרום • משה
עלה למרום • והוא הוריד עוז מבטחה • התקבצו :

אניל

(א) תכלס כע ח . (ב) כע כו ז . (ג) כע ט יא . (ד) כע כט פ . (ה) כע כע י . (ו) כע כע יא . (ז) כע כע ס

קעו

לשמחת תורה

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה: בּוֹ יִבֹּא צִמְחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:
 תּוֹרָה הִיא יַעַן הַיּוֹם לְכֻלָּם חַיִּים * פִּי עֹמֵד מְקוֹר חַיִּים:
 אֲבִרְתֶּם שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * יִצְחַק שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה *
 יַעֲקֹב שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * מִשָּׁה שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * אֶתְרוֹן
 שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * אֶלְיָהוּ שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * שְׂמוּאֵל
 שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * דָּוִד שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * שְׁלֹמֹה שְׂמֵחַ
 בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:

אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל * אֲשֶׁר
 בְּחַר בְּכֶם אֵל וְהִנְחִילְכֶם הַתּוֹרָה מִמֶּדְבָּר מִתְּנָה:
 אֲשֶׁרֵי . יֵהֱלֹו .

דיני חנוכה

יִבְרַךְ כָּל לַיְלָה לְהַדְלִיק נֵר חֲטוּכָה וְשַׁעֲשֵׂה נֶסִים וּבִלְיָה רַחֲשׁוּנָה יִבְרַךְ גַּ'כּ סַכְחֵיטוּ . וְאִין לְהַדְלִיק עַד
 שִׁיגְמוֹד כָּל הַכְּרֻטוֹת . כַּמֵּנַחֵג כִּסּוּן לְדַבֵּק כְּרֻטוֹת אוֹ לְהַלּוֹת הַמְּטוּרָה נְשׁוּבֵי הַמְּזוּזָה כְּחַלֵּל סַפְחָה וַיִּתְחַיֵּל
 לְהַדְלִיק כָּלֵל רַחֲשׁוּן מִנֵּר הַיּוֹמִין וּמִלֵּיל שְׁנֵי וְאֵיךְ יִבְרַךְ עַל הַטּוֹסֵף וַיִּלֵּךְ מִשְׁמַחֵל לַיּוֹמִין:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
 וְצִוְּנוּ לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁעָשִׂה נֶסִים לְאַבּוֹתֵינוּ
 בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְן הַזֶּה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁהַחֲיֵנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהַחֲיֵעֲנוּ
 לְזִמְן הַזֶּה:

וְאַחַר שִׁדְלִיק כְּרֻטוֹת יֹאמַר זֶה:

הַנְּרֹת הַלָּלוּ אָנוּ מְדַלִּיקִין עַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנְּסִים וְעַל
 הַנְּפִלְאוֹת שְׁעָשִׂיתָ לְאַבּוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְן הַזֶּה עַל
 יְדֵי כְּהֻנָּה הַקְּדוּשִׁים * וְכִּי־שְׂמֹנֶת יָמֵי חֲנֻכָּה הַנְּרֹת הַלָּלוּ קִדְּשׁ
 יָם וְאִין לָנוּ רִשׁוֹת לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן אֶלְיָ לְרִאוּתָן בְּלִבְךָ כִּי לְהוֹחֹת
 וּלְהַלָּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל * עַל נְסִיךָ וְעַל נְפִלְאוֹתֶיךָ וְעַל יְשׁוּעוֹתֶיךָ:

סדר קריאת המגלה

חיוב אדם לקרות את המגלה בלילה ולשטחה ביום. ונרדף למסוס המגלה כאלגרת ומנצחין בלילה שלם ברטת הללו אך אין מנצחין שהחיים אלא בלילה ולא ביום. וסוכן למר בלילה קדים שלם אחר תפלת י"ח קודם קריאת המגלה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מקרא מגלה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהתנינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה :

כסוקין המגלה בצער מנצחין לאחריה ברבכ ש אצל לא נחיד :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם הרב את ריבנו והרן את דיננו והנוקם את נקמתנו והנפדע לנו מצרנו והמשלם גמול לכל איבי נפשנו : ברוך אתה יהוה הנפדע לעמו ישראל מפליצריהם האל המושיע :

שושנת יעקב צהלה ושמחה • בראותם יחד תבלת מרדכי •
 תשועתם היתה לגצח • ותקותם בכר-דור ודור •
 להודיע שפליקנה לא יבושו ולא יפלמו לגצח פליהתוסים בק •
 ארור המן אשר בקש לאפדי ברוך מרדכי היהודי ארוכה זרש
 אשת מפחדי ברוכה אסתר בעדי ארורים פליהרשעים ברוכים
 פליהצדיקים • וגם תרבונה זכור למזב :

ואחר קריאת המגלה בלילה אומרים ואתה קדוש (ואם חל במוצאי שנת אומרים ודא ברבם וארה קדוש) קדים בלא תחקגל :

זס אומרים אחר קריאת המגלה אשרי ובה לציון קדים שלם וקודם קריאת התורה והמגלה אחר תפלת י"ח אין אומרים אלא חני קדים :

סדר הנהגות של פסח

ממנה נכניח פסחתי חמץ קסה זמן מה קודם הכניקה כדי שימלאם כבודק וע"ס הקבלה יש להחמיר
פסחה פסחתי. וקודם שיחמול לבדוק יבדק:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל בְּעוֹר חָמֵץ:**

ואריך לחפש לאור הנר בכל המחבואות גם בסדקים שנקרקס. ולא ידבר בין הנכרה לתולה הכניקה
אפילו מעניי הכניקה וזכון שלא ישיח שלא מעניי הכניקה כל זמן בדיקתו ויעמיד מנ"כ אללו לשמוע
הנכרה שיבדק איש במקומו ולא ישיחו ביניהם ויזהרו לבדוק תחלה בחדר הסמוך למקום ששמשו
הנכרה ולא ילכו לבדוק חייק אחר הנכרה לחדר אחר. ואחר הכניקה יזהר בחמץ שמשיר להנישו
למחר לשרפה או לאכילה לשמרו שלא יזיכירו אנה ואנה שלא יתפטר ויהגדר ממנו פ"מ חינוקות או
עכברים. וגם אריך לבטל אחר הכניקה ויאמר:

**כַּל-חַמְצֵיָא וְחַמְצֵיָא דְאַבָּא בְּרִשׁוּתֵי דְלָא חַמְצֵיָתִיה וְדָלָא בְּעֵרְתֵיָה
וְדָלָא יִדְעָנָא לִיָּה לְבַטַּל וְלָתֵי הַפְּקָר בְּעַפְרָא דְאַרְעָא:**

זיום י"ד בשעה ה' ישעה לו מזורה בפני עלמו וישרפטו ויכטלו ויכטול היום יאמר:

**כַּל-חַמְצֵיָא וְחַמְצֵיָא דְאַבָּא בְּרִשׁוּתֵי דְחַמְצֵיָתִיה וְדָלָא חַמְצֵיָתִיה
דְחַמְצֵיָתִיה וְדָלָא חַמְצֵיָתִיה דְבְּעֵרְתֵיָה וְדָלָא בְּעֵרְתֵיָה לְבַטַּל וְלָתֵי
הַפְּקָר בְּעַפְרָא דְאַרְעָא:**

יש לשרוף עשרה פסחתי ונשעת שריפת החמץ יאמר זה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו כשם שאני טבער חמץ מביתי
ומרשותי כך תבער את כל החיצונים ואת רוח המומאה תעביר מן הארץ ואת
יצרנו הרע תעבירוהו מאתנו ותתן לנו לב בשר לעבדך באמת וכל ס"א וכל הקליפות
וכל הרשעה בעשן תכלה ותעביר ממשלת זדון מן הארץ וכל המעיקים לשכינת
תבערם ברוח בער וברוח משפט כשם שבערת את מצרים ואת אלהיהם בימים
ההם ובזמן הזה אמן סלה:

סדר קרבן פסח

ושמנה פנים שפתינו ותפלת מנחה היא במקום תמיד של בין הערבים וזמן שבהמ"ק סיה קיים סיה
כפסח נשחט אחר תמיד של בין הערבים כן ראוי לעסוק בסדר קרבן פסח אחר תפלת המנחה ויאמר זה:

**קרבן פסח סביא מן הכבשים או מן העוים זכר בן שנה ושוחטו בעודה בכ"מ
אחר חצות ארבעה עשר דוקא ואחר שחיתת תמיד של בין הערבים ואחר
המבט נרות של בין הערבים ואין שוחטין את הפסח על החמץ ואם שחט קודם
לתמיד כשר ובלבד שיהא אחר טמאם ברם הפסח כדי שלא יקרא עד שיוקרו דם
התמיד ואח"כ יורקו דם הפסח וזיקה אהת כנגד היסוד וכיצד עושין שחט השוחט
וקבל הכהן הראשון שבראש השורה ונתן לחבירו וחבירו לחבירו והכהן וקרב
אצל המזבח וזרקו וזיקה אהת כנגד היסוד והזור הכלי ריקן לחבירו וחבירו לחבירו
ומקבל כלי המלא תחלה ואח"כ מחזיר הריקן והיו שורות של בזיבי ככף ושורות
של בזיבי זהב ולא היו לבזיכין שולים שמא יגיתם ויקרא דם אח"כ תולין את הפסח
ומפשיטין אותו כולו וקורעין אותו ומכחין את קרביו עד שיצא הפרש ומציאין
את האימורים והם החלב שעל הקרב ויותרת הכבד ובי' כליות והחלב שעליהן והאליה
לעומת**

סדר קרבן פסח

לעומת העצה ונותנים בכלי שרת ומולחם ומקטרים הכהן על גבי המזבח כל אחד לבדו והשחיטה והזריקה ומחרי קרביו והקטר חלביו דוחין את השבת ושאר עניניו אינם דוחין את השבת וכן אין מוליכין את הפסח לבית כשחל בשבת אלא כת האחת הם מתעכבים עם פסחיהם בחדר הבית והכת השניה יושבת לה בחיל והג' במקומה עומדת השכה יצאו וצלו פסחיהם . בשלשה כתות הפסח נשחט ואין כת פחותה משלשים אנשים נכנסה כת הראשונה נתמלאה העזרה נועלין אותה ובעוד שהם שוחטין ומקריבין את האימורים קוראין את ההלל אם נמרו אותו קודם שיקריבו כולם שונים אותו ואם שנו ישלשו על כל קריאה תוקעין ג' תקיעות תקיעה תרועה תקיעה נמרו להקריב פותחין העזרה יצאה כת ראשונה נכנסה כת שניה נועלין דלתות העזרה נמרו פותחין יצאה כת שניה נכנסה כת שלישית ומעשה כולן שווין ואחר שיצאו כולן רוחצין העזרה ואפילו בשבת מפני לכלוך הדם שהיה בה וכיצד היתה הרחיצה אמת המים היתה עוברת בעזרה והיה לה מקום לצאת ממנה וכשרוצין להדיח את הרצפה סותמין מקום יציאתה והיא מתמלאת על כל נדוניה מפה ומפה עד שהמים עולים וצפים מכאן ומכאן ומקבץ אליה כל דם וכל לכלוך שהיה בעזרה ואח"כ פותחין מקום יציאתה והכל יוצא עד שנשאר הרצפה מנוקה ומשופה זהו כבוד הבית ואם הפסח נמצא מריפה לא עלה לו עד שמביא אחר:

וזה הענין נקטר גדול . ולריך האדם הירא וחרד על דבר ה' לקרות אותו בזמנו שחטלה קריאתו במקום הקרבנו וידאג על עתתו הכית ויתחנן לפני ה' בורא עולם שיבנה אותו נמהרס בימינו אמר:

סדר הגדה

יסדר על שולחנו קערה בג' מצות מונחים זה על זה . הישראל ועליו ועליו ככהן ועליו למיין סודם וזכנדרו לשמאל הבינה תחתיהם באמלע המרור ותחת הזרוע החרוסת וכנגדו תחת הבינה סכרפס ותחת המרור החזרת שטושין טוך :

סימו סדר של פסח

קִדְּשׁ • וְרַחֵץ • כֶּרֶפֶס • יַחֵץ • מַגִּיד • רְחִיצָה • מוֹצֵיא •
מִצֵּה • מְרוֹר • בּוֹרֵךְ • שֶׁלַחַן עוֹרֵךְ • צָפוֹן • בֶּרֶךְ •
הֵלֵל • גִּרְצָה :

קידוש לשלש רגלים

אֲתִקְנוּ סְעוּדָתָא דְּמִלְפָּא עֲלָאָה דָּא הִיא סְעוּדָתָא דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵיתִיה :

קדש

פסחל יו"ט בשבת אומרים תחלה יום השישי :

יּוֹם הַשִּׁשִּׁי : * וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם : בַּיּוֹכֵל אֱלֹהִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְבַל

קעה

קידוש לשלש רגלים

מְכַלְמַל אֲבֹתָנוּ אֲשֶׁר עָשָׂה: גַּי וְיִבְרַךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי וְיִקְדָּשׁ
אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכַלְמַל אֲבֹתָנוּ אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

בחול מתחילין כאן

סברי סנין בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר-
בְּנוֹ מִכָּל-עַם וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל-לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו • וְהִתְקַדְּשָׁנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת) שְׁפָתוֹת
לְמַעַנֶהּ • מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה • חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן
אֶת-יוֹם (לשבת) הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה (אֶת-יוֹם)

תג המצוות ^{נפסח} | תג השבועות ^{בשמיני} | תג הפכות ^{בשבת} | שמיני עצרת ^{בשמיני} תג

הַזֶּה • וְאֶת-יוֹם טוֹב מִקְרָא קִדְּשׁ הַזֶּה

זמן תרומו | זמן כפון תורתנו | זמן שמחתנו | זמן שמחתנו

(בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְּשׁ זָכָר לִיצִיאַת מִצְרַיִם • כִּי בְּנוֹ
בָּחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל-הָעַמִּים • (שְׁפָת) וּמוֹעֲדֵי
קִדְּשֶׁךָ (לשבת) בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הִנְחַלְתָּנוּ :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִקְדָּשׁ (הַשְּׁבִיעִי) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמִנִּים :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוְּנוּ לֵישֵׁב בְּסִפְּךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׂהַחֲיֵנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעְנוּ
לְזִמְנֵי הַזֶּה :

בשמיני טבת מקדשין יקראו • יין • קידוש • טר • הברלה • זמן :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּבַדִּיל בֵּין
קִדְּשׁ לְחֹל • בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ • בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְעַמִּים • בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשִּׁתַּיִם יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה • בֵּין
קִדְּשָׁת

קידוש לשלש תלים

קִדְשֵׁת קִדְשֵׁת שַׁבָּת לְקִדְשֵׁת יוֹם טוֹב הַבְּבֻלָּה • וְאֵת־יוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה קִדְשֵׁת • הַבְּבֻלָּה
וְקִדְשֵׁת אֶת־עַמּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשֵׁתָהּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַמְבָרִיךְ בֵּין קִדְשׁ לְקִדְשׁ : שְׁהֵחֵיט

בפסח שוהה הכוס בישיבה בהסבת שמאל דרך חירות :

ורחץ וטבל ידיו וליתו מברך :

כרפס טפל פחות מכזית כרפס ויטבול במי מלח או הומץ ויבדק :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הָאָדָמָה :

יכוין להוציא גם המרור כנצרכה מ :

יחץ ויקח מלה האמלעית ופורסה לשנים חלק אחד גדול טחבירו וחלק הנדול יניח לאשיקומן
ובהקמן מניח בין הב' מלות :

ומגביה הקערה שיש בה המלות ויאמר :

הֵא לַחֲמָא עֲנִיא דִּי אֲכָלוּ אַבְהֵתְנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם
כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וְיִיכּוֹל • כָּל דְּצָרִיךְ יִיתִי וְיִפְסַח •
הַשְּׁתָא הָכָא • לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל • הַשְּׁתָא
עַבְדִּין לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּנֵי חוֹרִין :

מסלקין הקערה עם המלות לגד אחר ומוזנין טוס ב' וכאן סגן זואל מה נשתנה :

כֹּה נִשְׁתַּנְּה הַלְּיָלָה הַזֶּה מְכָל הַלְּיָלוֹת • שְׁבָכַל הַלְּיָלוֹת
אֵין אָנּוּ מִטְּבִילִין אֲפִילוּ פְּעַם אַחַת • הַלְּיָלָה הַזֶּה
שְׁתֵּי פְּעָמִים : שְׁבָכַל הַלְּיָלוֹת אָנּוּ אוֹכְלִין חֲמִין אוֹ מִצָּה
הַלְּיָלָה הַזֶּה כָּלוּ מִצָּה : שְׁבָכַל הַלְּיָלוֹת אָנּוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר
יִרְקוֹת הַלְּיָלָה הַזֶּה מְרוֹר : שְׁבָכַל הַלְּיָלוֹת אָנּוּ אוֹכְלִין
בֵּין יוֹשְׁבֵיין וּבֵין מְסַבִּין הַלְּיָלָה הַזֶּה כָּלְנוּ מְסַבִּין :

ומחזירין הקערה ומגנין מקלחת הסת ולאמרים עבדים וט' :

עַבְדִּים הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם וְיוֹצִיאָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מִשָּׁם בְּיַד תְּזֻקָה וּבְזֹרַע גְּמוּיָה • וְאֵלּוּ לֹא

הוציא

הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים הרי
 אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים
 ואפילו כלנו חכמים כלנו נבונים כלנו יודעים את
 התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים וכל
 המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה מושבח :

מעשה ברבי אלעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן
 עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבים
 בבני ברק ודיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו
 הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו
 הגיע זמן קריאת שמע של שחרית :

אמר רבי אלעזר בן עזריה הרי אני בכן שבעים שנה
 ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד
 שדרשה בן זומא שנתאמר למען תזכר את יום צאתך
 מארץ מצרים כל ימי תיך ימי תיך הימים כל
 ימי תיך להביא הלילות וחכמים אומרים ימי תיך
 העולם הזה כל ימי תיך להביא לימות המשיח :

ברוך המקום ברוך הוא ברוך שנתן תורה לעמו
 ישראל ברוך הוא בנגד ארבעה בנים דברה
 תורה אחד חכם ואחד רשע ואחד תם ואחד
 שאינו יודע לשאול :

חכם מה הוא אומר מה העדות והחקים והמשפטים
 אשר צוה יהוה אלהינו אתכם ואף אתה אמור
 לו בהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן :

רָשַׁע מַה הוּא אוֹמֵר מַה הָעֲבוּדָה הוּאֹת לָכֶם • לָכֶם
 וְלֹא לוֹ • וּלְפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת-עַצְמוֹ מִן הַכָּלָל
 כְּפַר בְּעֶקֶר • וְאַף אֶתְּהָה הִקְהָה אֶת-שִׁנּוּי וְאָמַר לוֹ
 בְּעֵבוֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם • לִי וְלֹא לוֹ
 אֱלֹהֵי הַזֶּה שֵׁם לֹא הָיָה נִגְאָל :

תָּם מַה הוּא אוֹמֵר מַה זֹאת • וְאָמְרָת אֱלֹהֵי בְּחֻזֵק יָד
 הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים :

וְשִׁאיִנוּ יוֹדֵעַ לְשִׁאוֹל אֶת פֶּתַח לוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְהַגְדַּת
 לְבִנְיָה בְיוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעֵבוֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה
 לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם :

יְכוֹל מֵרֵאשִׁי חֲדָשׁ תִּלְמוּד לוֹמַר בְּיוֹם הַהוּא אִי בְיוֹם
 הַהוּא יְכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם תִּלְמוּד לוֹמַר בְּעֵבוֹר זֶה •
 בְּעֵבוֹר זֶה לֹא אָמְרָתִי אֱלֹא בְשַׁעֲהָ שִׁישׁ מִצָּה וּמְרוֹר
 מִנְחִים לְפָנֶיהָ :

מִתְחַלָּה עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ וְעַכְשָׁיו
 קָרְבָנוּ הַמְּקוֹם לְעִבְדוֹתָיו • שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר
 יְהוֹשֻׁעַ אֶל-כָּל-הָעָם כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּעֵבֶר הַנְּהָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תָּרַח אֲבִי אֲבֹרָהֶם
 וְאֲבִי נַחוֹר וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים :

וְאַקְחָ אֶת-אֲבִיכֶם אֶת-אֲבֹרָהֶם מֵעֵבֶר הַנְּהָר וְאוֹלָךְ
 אוֹתוֹ בְּכָל-אֶרֶץ כְּנָעַן וְאַרְבֶּ אֶת-זֶרְעוֹ וְאַתָּן לוֹ
 אֶת-יִצְחָק : וְאַתָּן לְיִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב וְאֶת-עֵשָׂו וְאַתָּן

לְעֵשָׂו

*וְאֵרַבְחָ קִרְיָ

(א) שְׁמוֹת יִבְס . (ב) שְׁס יִג . ח . (ג) שְׁס שְׁס יִד . (ד) שְׁס שְׁס ס . (ה) יִטְשֵׁ מִד . ג . (ו) שְׁס שְׁס ג

(ז) שְׁס שְׁס ז

לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר שֶׁעִיר לְרֵשֶׁת אוֹתוֹ וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו
יָרְדוּ מִצְרָיִם:

בְּרוּךְ שֶׁזָּמַר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל בְּרוּךְ הוּא שֶׁהִקְדִּישׁ
בְּרוּךְ הוּא חֹשֵׁב אֶת־הַקֶּץ לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר
לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר
לְאַבְרָם יָדַע תִּדְעַ כִּי גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם
וַעֲבָדוּם וְעָנִו אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת־הַגּוֹי
אֲשֶׁר יַעֲבָדוּ בָּן אֲנֹכִי וְאַחֲרָי כֵּן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל:

כִּרְךָ לַמְצִיטָה הַכּוּס וּלְכַסּוֹת הַסֶּפֶת כֵּן כַּחַב הַכֹּהֵן ז' ע"ב

וְהוּא שֶׁעֲמָדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ שְׂלֵא אַחַד בְּלִבְד עָמַד
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ אֶלֶּא שֶׁבְּכַל־דָּוָר וְדָוָר עוֹמְדִים
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ וְהִקְדִּישׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם:

יַעֲמִיד הַכּוּס וַיִּנְלֶה הַסֶּפֶת:

צֵא וְלָמַד מִהַדְּבָקֵשׁ לָבֵן הָאֶרְמִי לַעֲשׂוֹת לַיַּעֲקֹב
אֲבִינוּ שֶׁפָּרְעָה לֹא גָזַר אֶלֶּא עַל הַזְּכָרִים וְלָבֵן
בִּקְשׁ לַעֲקוֹר אֶת־הַכֹּל שֶׁנֶּאֱמַר אֶרְמִי אֲבִי
וַיֵּרֶד מִצְרַיִם וַיִּגְדַּל שֵׁם בְּמֵתִי מִעַט וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גָּדוֹל
עֲצוּם וְרַב:

וַיֵּרֶד מִצְרַיִם אָנוּס עַל פִּי הַדְּבָר וַיִּגְדַּל שֵׁם מְלָמַד
שְׂלֵא יָרַד יַעֲקֹב אֲבִינוּ לְהַשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֶלֶּא
לְגוֹר שֵׁם שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמְרוּ אֵל פְּרַעְיָה לְגוֹר בְּאֶרֶץ
בְּאֵנוּ כִּי אֵין מְרַעְיָה לְצֵאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד תִּרְעַב
בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן:
בְּמֵתִי מִעַט כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּשַׁבְּעִים נִפְשׁ יָרְדוּ

(א) כְּרַחֲשִׁים מִן י"ב (ב) ע"ב ט"ז (ג) וְכִלְשִׁים ט"ז (ד) כְּרַחֲשִׁים מִן ד' (ה) וְכִלְשִׁים י"ב אַבְתִּיךָ

אֲבֹתֶיךָ מִצְרִימָה וְעַתָּה שְׂמֵךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם לָרֹב : וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי מְלֻמָּד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
מִצְיָנִים שֵׁם : גְּדוֹל עֲצוּם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאד מֵאד וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ
אֹתָם : וְרַב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְאַעֲבֹר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ
מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ וְאָמַר לְךָ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי וְאָמַר לְךָ
בְּדַמְיֶךָ חַיִּי : רַבָּה כְּצִמְחַת הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ וַתִּרְבֵּי
וַתִּגְדְּלֵי וַתִּבְוֹאֵי בְּעֵדֵי עֲדָיִים שָׂדִים נִכְנֹו וַיִּשְׁעֶרְךָ צִמְחַ
וְאֵת עֵרֶם וְעֵרִיָּה :

וַיִּרְעוּ אֲתָנּוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲזֹבוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה : וַיִּרְעוּ
אֲתָנּוּ הַמִּצְרִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר הִבֵּה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה
וַהֲיָה כִּי תִקְרָאנָה מְלַחְמָה וְנוֹסֶף גַּם הוּא עַל־שִׁנְאֵינוּ וְנִלְתַם בְּנוּ
וְעָלָה מִן הָאָרֶץ : וַיַּעֲזֹבוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים
לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעָה אֶת־פִּתּוֹם וְאֶת־
רַעַמְסֵס : וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ : וַיִּמְרְדוּ אֶת־חַיִּיהֶם בְּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֶמֶר
וּבִלְבָנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עֲבָדוּ
בָּהֶם בְּפָרֶךְ :

וּנְצַעֲק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־
קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת־עֲנִיָּנוּ וְאֶת־עַמְלָנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ :
וּנְצַעֲק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי
בַּיָּמִים הַרְבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּאָּנְחוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעֻקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
מִן הָעֲבֹדָה :

וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קִלְנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם

וַיִּזְכֹּר
(א) דברים טו . ס . (ב) שמות לו . א . (ג) יחזקאל מז . ו . ד . (ה) שמות ח . י . (ו) שמות ח . י . (ז) שמות ט . י . (ח) שמות ט . י . (ט) שמות ט . י . (י) שמות ט . י .

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב :
וַיֵּרָא אֶת־עֵינָיו זֶה פְּרִישׁוֹת הַרְדָּה אֶרֶץ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּרָא אֱלֹהִים
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים :

וְאֶת־עַמְלֵנוּ אֵלֶּיךָ הַבָּנִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הַבָּן הַיְלֹוֹד הַיְאֻרָה
תִּשְׁלִיכֻהוּ וְכִלְיֵהֶבֶת תִּחְיֶינּוּ : וְאֶת־לֶחֶצְנוּ זֶה הַדְּחַק כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר וְגַם רָאִיתִי אֶת־הַלְחָץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם :
וַיִּוְצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה וּבַמְרָא גְדוֹל
וּבְאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים : וַיִּוְצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם לֹא עַל יְדֵי
מַלְאָךְ וְלֹא עַל יְדֵי שְׂרָף וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ אֵלָּא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּכַבּוֹדוֹ וּבְעֶצְמוֹ * שֶׁנֶּאֱמַר וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֹּאת
וְהַכִּיתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכֹל־אֱלֹהֵי
מִצְרַיִם אֲעַשֶׂה שְׁפָטִים אֵנִי יְהוָה : וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֵנִי וְלֹא
מַלְאָךְ * וְהַכִּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֵנִי וְלֹא שְׂרָף * וּבְכֹל־
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעַשֶׂה שְׁפָטִים אֵנִי וְלֹא הַשְׁלִיחַ * אֵנִי יְהוָה אֵנִי
הוּא וְלֹא אַחֵר :

בְּיַד חֲזָקָה זֶה תְּדַבֵּר כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה יַד יְהוָה הַזֹּאת בְּמִקְנֶה
אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמָלִים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דָּבָר
כְּבֵד מְאֹד : וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה זֶה תִּתְרַב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְתִרְבּוּ שְׁלֹפָה
בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם וּבַמְרָא גְדוֹל זֶה גְלוּי שְׂכִינָה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר
אוֹ הַנְּפֹשׁ אֱלֹהִים לָבֹא לָקַחְתָּ לּוֹ גּוֹי מִקְרֵב גּוֹי כְּמִסַּת בְּאֵתוֹת
וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדוֹלִים
כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ : וּבְאֹתוֹת
זֶה הַמַּטָּה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת־הַמַּטָּה הַזֹּאת תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה־בוֹ אֶת־הָאֹתוֹת : וּבְמוֹפְתִים זֶה הַדָּם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְנָתַתִּי
מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבְאֶרֶץ

למיתת דם ואש ותמרות עשן ישפוך ג' שסיכות ואין ליסול באצבע לספוך כ"ל נטום עשמו וישפוך
עך כלי שבור (ויכין שסכום כוא סוד המלכות ושופך מהיין שנתוש סוד האף וכוסם שנס ע"כ כח הבנים
לתוך כלי שבור סוד הקליפה שמקראת ארור) :

דָּם וְאֵשׁ וְתַמְרוֹת עֵשֶׂן :

דבר
(א) שמוס נ ככ . (ב) טס א ככ . (ג) טס ג ס . (ד) זכרים כות . (ה) שמוס יכ כ . (ו) טס פ ג . (ז) דבאל כל וס .
(ח) זכרים ד לז . (ט) שמוס ד יז . (י) יולג ג (כוא סאוק אחי דס וגי) .

דָּבָר אֲחֵר בְּיַד חֲזֻקָה שְׁתַּיִם • וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה שְׁתַּיִם • וּבְמִזְרָא
גָּדוֹל שְׁתַּיִם • וּבְאֵתוֹת שְׁתַּיִם • וּבְמִפְתֵּי שְׁתַּיִם :
אֵלּוּ עָשָׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוֹת
בְּמִצְרַיִם • וְאֵלּוּ הֵן :

בְּלִמְדַת עֶשֶׂר מִכּוֹת יִסְפֹּךְ עֶשֶׂר סְפִיכוֹת מֵהַכּוֹס עֲלֵמוּ כִּנְיָל (וַיִּכּוֹן בְּסִפִּיכָה גַם כֵּן כִּנְיָל) וְכֵן שֶׁשָּׂאֵר נִטְס
(נִעֲשֶׂה סוּד יֵיךְ בַּחֲשֵׁמַח) לְכַד לֹא יִסְפֹּךְ אֶלָּא יוֹסִיף יֵיךְ :

דָּם • צִפְרֵהֶע • כַּנִּים • עָרוֹב • דְּבָר • שְׁחִין • בָּרָד •
אֲרָבָה • חֲשֹׁךְ • מִכַּת בְּכוֹרוֹת :
רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם כַּמְנִים :
רִצְדָּה • עֲרִישׁ • בְּאֲחֵיב :

רַבִּי יוֹסֵי הַגָּלִילִי אוֹמֵר מִנֵּין אֵתָּה אוֹמֵר שְׁלָקוּ הַמִּצְוֹת בְּמִצְרַיִם
עָשָׂר מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ הַמַּשִּׁים מִכּוֹת • בְּמִצְרַיִם מִה הוּא
אוֹמֵר וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטְמִים אֶל־פְּרַעֲה אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הִיא • וְעַל הַיָּם
מִה הוּא אוֹמֵר וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
בְּמִצְרַיִם וַיֵּירָאוּ הָעַם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרֵנוּ בִּיהוָה וּבְמִשָּׁה עֲבָדוּ :
כַּמָּה לָקוּ בְּאֲצַבֵּעַ עָשָׂר מִכּוֹת • אָמֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עָשָׂר
מִכּוֹת • וְעַל הַיָּם לָקוּ הַמַּשִּׁים מִכּוֹת :

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִנֵּין שְׁבַל־מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוֹת בְּמִצְרַיִם הָיְתָה
שָׁל אַרְבַּע מִכּוֹת שֶׁנֶּאֱמָר יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה
וְנָעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מִלְּאֲבֵי רָעִים : עֲבָרָה אַחַת • וְנָעַם
שְׁתַּיִם • וְצָרָה שְׁלֹשׁ • מִשְׁלַחַת מִלְּאֲבֵי רָעִים אַרְבַּע •
אָמֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבָּעִים מִכּוֹת • וְעַל הַיָּם
לָקוּ מֵאַתָּם מִכּוֹת :

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִנֵּין שְׁבַל־מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוֹת בְּמִצְרַיִם הָיְתָה
שָׁל

(א) שֶׁשָּׂאֵר מִן סוּד (ב) כֵּן יֵיךְ (ג) חֲלָלִים עַתָּה מַעַ

שֶׁל חָמֵשׁ מִבֹּת • שֶׁנֶּאֱמַר יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה
 וְנֹעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מִלְּאֲבֵי רָעִים • חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת •
 עֲבָרָה שְׁתַּיִם • וְנֹעַם שְׁלֹשׁ • וְצָרָה אַרְבַּע • מִשְׁלַחַת
 מִלְּאֲבֵי רָעִים חָמֵשׁ • אָמור מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לְקוֹ
 חַמְשֵׁים מִבֹּת • וְעַל הַיָּם לְקוֹ חַמְשֵׁים וּמֵאַתַּיִם מִבֹּת •

כַּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עָלֵינוּ :

- אֵלֹהֵינוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים
- אֵלֹהֵינוּ עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים וְלֹא עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם
- אֵלֹהֵינוּ עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם וְלֹא הִרְגָ אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם
- אֵלֹהֵינוּ הִרְגָ אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם
- אֵלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם
- אֵלֹהֵינוּ קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם וְלֹא הִעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחִרְבָּה
- אֵלֹהֵינוּ הִעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחִרְבָּה וְלֹא שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ
- אֵלֹהֵינוּ שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ וְלֹא סָפַק צָרָכֵנוּ בְּמִדְבַּר אַרְבָּעִים שָׁנָה
- אֵלֹהֵינוּ סָפַק צָרָכֵנוּ בְּמִדְבַּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְלֹא הֶאֱכִילָנוּ אֶת־חֶמְדֵּנוּ
- אֵלֹהֵינוּ הֶאֱכִילָנוּ אֶת־חֶמְדֵּנוּ וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת־הַשִּׁבְתַּת
- אֵלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ אֶת־הַשִּׁבְתַּת וְלֹא קָרַבָנוּ לְפָנֵי הַרְרֵי־סִינַי
- אֵלֹהֵינוּ קָרַבָנוּ לְפָנֵי הַרְרֵי־סִינַי וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה
- אֵלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
- אֵלֹהֵינוּ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא בָנָה לָנוּ אֶת־בֵּית־הַבְּחִירָה

עַל־אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה טוֹבָה כְּפוֹלָה וּמְכַפֶּלֶת לְמָקוֹם עָלֵינוּ •
 שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם • וְעָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים • וְעָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם •
 וְהִרְגָ אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם • וְנָתַן לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם • וְקָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם •
 וְהִעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחִרְבָּה • וְשָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ • וְסָפַק צָרָכֵנוּ
 בְּמִדְבַּר אַרְבָּעִים שָׁנָה • וְהֶאֱכִילָנוּ אֶת־חֶמְדֵּנוּ • וְנָתַן לָנוּ אֶת־הַשִּׁבְתַּת •
 וְקָרַבָנוּ לְפָנֵי הַרְרֵי־סִינַי • וְנָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה • וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל • וּבָנָה לָנוּ אֶת־בֵּית־הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ •

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כָּל־שָׁלֹא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים
 אֵלּוּ בַפֶּסַח לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבְתוֹ • וְאֵלּוּ הֵן : פֶּסַח •
 מִצָּה • וּמְרוֹר :

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזֶמַן שְׁבִית־הַמִּקְדָּשׁ קִיָּם עַל־שׁוֹם
 מָה • עַל־שׁוֹם שֶׁפֶסַח הַמָּקוֹם עַל־בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם •
 שֶׁנֶּאֱמַר וְאָמַרְתֶּם זֶכֶח פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פֶּסַח עַל־בְּתֵי בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד
 הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ :

טפסל הפסוקה בידו ויאמר :

מִצָּה זֶה שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים עַל־שׁוֹם מָה • עַל־שׁוֹם שְׁלֹא הִסְפִּיק בְּצִקַּת
 שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחְמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מַלְאָכֵי־
 הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּגְאֻלָּם • שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאפֹּו אֶת־הַצֶּקֶק
 אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲנֹת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם
 וְלֹא יִכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם :

טפסל המרור בידו ויאמר :

מְרוֹר זֶה שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים עַל־שׁוֹם מָה • עַל־שׁוֹם שֶׁמְרוֹרוֹ הַמִּצְרַיִם
 אֶת־חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם • שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּמְרוּרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם
 בְּעַבְדָּה קָשָׁה בַחֲמֹר וּבִלְבָנִים וּבִכְלֵי־עַבֻּדָּה בַשָּׂדֶה אֶת־כָּל־
 עַבְדָּתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ :

בְּכַל־יְהוָה וְרוֹד חַיֵּב אָדָם לְרְאוֹת אֶת־עַצְמוֹ כְּאֵלּוּ הֵיא יֵצֵא
 מִמִּצְרַיִם • שֶׁנֶּאֱמַר וְהִגַּדְתָּ לְבְנֶךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעַבְדוֹר
 זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם : לֹא אֶת־אֲבוֹתֵינוּ בְּלֶבֶד גָּאֵל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמִּצְרַיִם אֱלֹהֵי אִפֹּו אוֹתָנוּ גָאֵל עַמָּהֶם • שֶׁנֶּאֱמַר
 וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אוֹתָנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ :

יכסה את הפת וינביא את הכוס ולאחורו בידו עד סיום ברכת אשר נאמרו :

לְפִיכָּה אֲנִתְנוּ חַיִּיִּם לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר
 לְרוֹמֵם לְהַדָּר לְבָרֵךְ לְעִלָּה וּלְקַדְּשׁ • לְמִי

שעשה

(א) שמות יכ כו . ב) טס טס (ג) טס א יד . ד) טס יג . ה) דכיים ו כג .

שַׁעֲשֹׂה לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת־כָּל־הַנְּסִים הָאֵלֶּה • הוֹצִיאָנוּ
 מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת • מִיַּגוֹן לְשִׂמְחָה • וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב •
 וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוֹל • וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאֲלָה • וְנֹאמַר
 לְפָנָיו הִלְלוּיָהּ :

א הִלְלוּיָהּ | הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה :
 ב יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם :

ג מִמְזוּרַח־שָׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מִהַלְלֵי שֵׁם יְהוָה : ד רֵם עַל־
 כָּל־גּוֹיִם | יְהוָה עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ : ה מִי כִּיְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 הַמְּגַבִּיהוּ לְשֵׁבֶת : ו הַמְּשַׁפִּילֵי לְרֵאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ :
 ז מְקַיְמֵי מִעֶפֶר דָּל מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן : ח לְהוֹשִׁיבֵי
 עַם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ : ט מוֹשִׁיבֵי | עֵקֶרֶת הַבַּיִת
 אִם־הַבָּנִים שִׂמְחָה הִלְלוּיָהּ :

א בַּצֵּאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲזוֹ :
 ב הַיְהִיָּה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמִּשְׁלוֹתָיו :

ג הַיּוֹם רָאָה וַיִּגַּם תִּירְדֵן יֹסֵב לְאַחֹר : ד הַהָרִים רָקְדוּ
 כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי־צֹאן : ה מַה־לָּהּ הַיּוֹם כִּי־תִגַּם תִּירְדֵן
 תִּסַּב לְאַחֹר : ו הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי־
 צֹאן : ז מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב :
 ח הַהִפְכֵי הַצּוֹר אֲנִים־מָיִם תִּלְמִישׁ לְמַעֲיַנּוֹ מָיִם :

כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם אֲשֶׁר גֵּאֲלָנוּ
 וְגֵאֵל אֶת־אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם וְהִנֵּיעֵנוּ תְּהִיִּלָּה
 הוּא לְאֵכֶל־כּוֹ מִצָּה וּמְרוֹר • כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה
 אֲבוֹתֵינוּ וַיִּנְעֵנוּ לְמוֹעֲדִים וְלְרִגְלִים אֲתֵרִים תְּבֹאִים
 לְקַרְאֵתָנוּ לְשָׁלוֹם שְׂמֵחִים בְּבִנְיָן עִירָה וְשִׂשׂוֹן

סדר הגדה

בַּעֲבוּרְתֶּךָ וְנֹאכַל שֵׁם מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפְּסָחִים
(במזל שנה מן הפסחים ומן הזבחים) אֲשֶׁר יִגִּיעַ הָמָס עַל קִיר
מִזְבִּיחֶךָ לְרִצּוֹן וְנוֹדָה לָּךְ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלְתֵּנוּ וְעַל
פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גֹּאֲלֵ יִשְׂרָאֵל:

ומנעד ושותה בהסניפה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

רחצה ואחר כך נוטל ידיו ומברך על נטילת ידים :

מוציא ויקח המזלח כקדר שהניחם הפרוסה בין שתי השלימות ויאחוס בידו ויברך :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

מצה ולא יבגע מהן אלא ימח המלה השלישית להשמש מידו ויברך על הפרוסה עם העלוונה פרס
ישגדס נרכה ז' ויסיף לפסור ג"כ אכילת הכריכה שממלה השלישית וגם אכילת האסיקמן
יפסור נרכה ז' :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
אֲכִילַת מִצָּה:

ואחר כך יבגע כזית מכל אחד משתיין ויאכלם ביחד ובהסניפה :

מרור ואחר כך יקח כזית מרור ויסגל בהרוסה ויעטר בהרוסה מעלוז כדי שלא יתנסל ספס
הפרידות ויברך נרכה ז' :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
אֲכִילַת מִרּוֹר: ויאכלנו עלי הסניפה

כורך ואח"כ יקח מלה סג' וחזרת פמה כשיער כזית ויסגל בהרוסת ויכרכם ביחד ויאמר זה :

בֵּן עֲשָׂה הַלֵּל בְּזִמְן שְׁבִיבִית הַמִּקְדָּשׁ הַזֶּה בְּיָמֵינוּ הִיא בּוֹרֶךְ פֶּסַח מִצָּה וּמִרּוֹר
נֹאכַל בְּיַמֵּנוּ בְּכֹמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עַל מִצְוֹת וּמִרּוֹרִים יִאֲבָדְהוּ:

ואוכלם ביחד [ובהסניפה . שוש"ע סימן תע"ה . הנהה מסדור אדמו"ר בעל ז"צ ז"ל]:

שלתן עורך ואחר כך אוכל ושותה כדי נרם ויכול לשתות יין בין כוס ב' לנ' :

צפון ואח"כ יקח האסיקמן ויחלקו לכל בני ביתו לכל אחד כזית ויזכר שלא ישתה אחר אסיקמן
ויאכל בהסניפה ונרץ לאכלו קודם חזרת :

ברך ואח"כ שוגין סם שלישי ואומר עליו בהמ"ז ואחר בהמ"ז קודם שתיית סם שלישי יברך :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן: ושותה בהסניפה
שפך

סדר הגדה

מונח בס 7 ופוחחין סלנת ולעבר :

שָׁפוּךְ חַמְתָּךְ אֶל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּךָ וְעַל
מַמְלְכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ: כִּי אָבַל אֶת-
יַעֲקֹב וְאֶת-נְוֹהוּ הַשָּׁמַיִם: שָׁפַךְ-עֲלֵיהֶם וְעַמְּךָ נִחְרוֹן אַפְּךָ
יִשְׁיִגֶם: תִּרְדֹּף בְּאֵף וְתִשְׁמַדֵּם מִתַּחַת שָׁמַיִם יְהוָה:

הלל נרצה

א לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תָּן כְּבוֹד עַל-חַסְדְּךָ עַל-אֲמִתְּךָ:
ב לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵי-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: ג וְאֵלֵהֵינוּ בְּשָׁמַיִם
ד כָּל אֲשֶׁר-חָפֵץ עָשָׂה: ה עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם:
ו פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: ז וְאֹזְנִים לָהֶם וְלֹא
יִשְׁמְעוּ אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְחֹן: ח יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשֹׁן רַגְלֵיהֶם וְלֹא
יִחַלְּכוּ לֹא יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם: ט כְּמוֹתָם יְהוּ עֲשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר-בְּיָמֶיךָ
בָּהֶם: י יִשְׂרָאֵל בְּמַח בִּיהוָה עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא: יא בֵּית אֲהֲרֹן
בְּמַחֵו בִּיהוָה עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא: יב יִרְאֵי יְהוָה בְּמַחֵו בִּיהוָה עֲזָרָם
וּמַגְנָם הוּא:

יג יְהוָה זָכְרָנוּ יְבָרַךְ יְבָרַךְ אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרַךְ אֶת-
בֵּית אֲהֲרֹן: יד יְבָרַךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטָנִים עִם-
הַגְּדֹלִים: טו יִסַּף יְהוָה עֲלֵיכֶם וְעַל-בְּנֵיכֶם:
טז בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: טז הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם לִיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי-אָדָם: יז לֹא-הַמַּתִּים
יִתְלַלְתֶּיהָ וְלֹא כָל-יִרְדֵי הַיָּמָה: יח וְאַנְחֵנוּ וְנִבְרַךְ יְהוָה
מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

א אֶהְבֵּתִי כִּי-יִשְׁמַע וְיִתְּנָה אֶת-קוֹלִי תַחֲנוּנָי: ב כִּי-יִתְּשָׂה אֹזְנוֹ
לִי וּבִימֵי אֶקְרָא: ג אֶפְפוּנֵי וְהַבְּלִי-מֹות וּמַצְרֵי שְׂאוּל
מַצְאוּנֵי צָרָה וְיִגוֹן אֲמַצָּא: ד וּבְשֵׁם-יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה
מִלְמָתָה נִפְלְשִׁי: ה חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וְאֵלֵהֵינוּ מֵרַחֵם: ו שְׁמַד יִפְתְּאוּם

א' הלל' נגנו וסלנת ורעלת מות סלנת
יְהוָה יְהוָה
א' סלנת' נגנו וסלנת ורעלת מות סלנת
יְהוָה יְהוָה
א' סלנת' נגנו וסלנת ורעלת מות סלנת
יְהוָה יְהוָה

יהוה דלתי ולי יהושיע: ז שובי נפשי למנוחכי כי יהוה גמל
 עליכי: ח כי חלצת נפשי ממות את-עיני מן-דמעה את-רגלי
 מרחי: ט את-הלך לפני יהוה בארצות החיים: י האמנתי כי
 אדבר אני עיני מאד: יא אני אמרתי בחפזי פליהאדם כזב:
 יב מה-אשיב ליהוה כל-תגמולותי עלי: יג כוס-ישועות
 אשא ובשם יהוה אקרא: יד נדרי ליהוה אשלם
 נגדה-נא לכל-עמו: טו יקר בעיני יהוה המותה
 לחסדיו: טז אנה יהוה כי-אני עבדך אני עבדך בך
 אמתך פתחת למוסרי: יז לך אובח זבח תודה
 ובשם יהוה אקרא: יח נדרי ליהוה אשלם נגדה-נא
 לכל-עמו: יט בתצרות בית יהוה בתוככי ירושלים
 הללויה:

א הללו את-יהוה כל-גוים שבחוחו כל-האמים: ב כי
 גבר עלינו וחסדו ואמת-יהוה לעולם הללויה:
 א הודו ליהוה ב-טוב כי לעולם חסדו:
 ב יאמר-נא ישראל כי לעולם חסדו:
 ג יאמרו נא בית-אהרן כי לעולם חסדו:
 ד יאמרו נא יראי יהוה כי לעולם חסדו:
 ה מן-המצר קראתי יה ענני במרחב יה: ו יהוה לי
 לא אירא מה-יעשה לי אדם: ז יהוה לי בעזרי
 ואני אראה בשנאי: ח טוב לחסות ביהוה מבטח
 באדם: ט טוב לחסות ביהוה מבטח בנדיבים:
 י כל-גוים סבבוני בשם יהוה כי אמילם: יא סבבוני
 גם-סבבוני בשם יהוה כי אמילם: יב סבבוני כדברים
 דעכו פאש קוצים בשם יהוה כי אמילם: יג דחה

דחיתני לנפל ויהוה עזרני : יד עזי וזמרת יה ויהי לי
 לישועה : טו קול רנה וישועה באהלי צדיקים ימין
 יהוה עשה תיל : טז ימין יהוה רוממה ימין יהוה עשה
 תיל : יז לא אמות בראחיה ואספר מעשייה : יח יסר
 יסרני יה ולמות לא נתנני : יט פתח לי שערי צדק
 אבא-בם אודה יה : כ וד-השער ליהוה צדיקים
 יבאו בו : כא אודה כי עניתני ותהי לי לישועה אודד :
 כב אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה אכן : כג מאת
 יהוה היתה זאת היא נפלאות בעינינו מאת : כד וזה
 היום עשה יהוה נגילה ונשמחה בו זח :

כה אנא יהוה הושיעה נא : אנא יהוה הושיעה נא :
 אנא יהוה הצליחה נא : אנא יהוה הצליחה נא :
 ט ברוך ה'א בשם יהוה ברכנוכם מבית
 יהוה ברוך : כו אל יהוה ויאר לנו אסרו-חג
 בעבתים עד קרנות המזבח אל : כח אלי אתה ואודה
 אלהי ארוממך אלי : כט הודו ליהוה כיי-טוב כי
 לעולם חסדו יהוה :

ידהלוק יהוה אלהינו (על) כל מעשיה וחסדיה צדיקים עושי
 רצונה וכל עמך בית ישראל ברנה יודו ויברכו וישבחו
 ויפארו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלגנו * פי לה
 טוב להודות ולשמך נאה לומר פי מעולם ועד עולם אתה אל :
 א הודו ליהוה כיי-טוב כי לעולם חסדו :
 ב הודו לאלהי האלהים כי לעולם חסדו :
 ג הודו לאדני האדנים כי לעולם חסדו :
 ד לעשה נפלאות גדלות לבדו כי לעולם חסדו :

ה לעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה
 ו לְחַקֵּעַ הָאָרֶץ עַל־הַיָּמִים
 ז לעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים
 ח אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשָׁלֶת בַּיּוֹם
 ט אֶת־הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַמְשָׁלוֹת
 י לְמַכָּה מִצָּרִים בְּבִכּוּרֵיהֶם
 יא וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מֵתוֹכֶם
 יב בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעוֹ נְטוּיָה
 יג לְגִזֹר יַם־סוּף לַגִּזְרִים
 יד וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
 טו וְנָעַר פְּרַעֲהַ וַחֲחִילוֹ בַּיַם־סוּף
 טז לְמוֹלִיד עַמּוֹ בַּמַּדְבָּר
 יז לְמַכָּה מַלְכִים גְּדֹלִים
 יח וַיַּהַרְגַּ מַלְכִים אֲדוּמִים
 יט לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֱמּוֹרִי
 כ וַלְעֹוג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן
 כא וַנָּתַן אֶרֶצָם לְנַחֲלָה
 כב נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ
 כג שֶׁבַשְׁפָּלָנוּ זָכַר לָנוּ
 כד וַיַּפְרֶקֶנוּ מִצָּרֵינוּ
 כה נֹתַן לָחֶם לְכָל־בֶּשֶׂר
 ט הַיּוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרַךְ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ * וְרוּחַ כָּל־בֶּשֶׂר
 תִּפָּאֵר וְתִרְוַמֶם זְכָרְךָ מִלְּכָנוּ תָמִיד * מִן־הָעוֹלָם וְעַד־
 הָעוֹלָם אֲתָה אֵל * וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹרֵחַ
 וּמְצִיל

סדר הגדה

קפו

ומציל ומפְרֵגִים ועוֹנֵה ומְרַחֵם בְּכֻל־עֵת צָרָה וְצוֹקָה אֵין לָנוּ מִלֶּךְ
 אֱלֹהֵי אֲתָהּ: אֱלֹהֵי הַרְאֵשׁוֹנִים וְהַאֲחֵרוֹנִים אֱלֹהֵי כָל־בְּרִיּוֹת אֲהוּן
 כָּל־הַתּוֹלְדוֹת הַמְהַלְלִים בְּרַב הַתְּשׁוּבָהוֹת * הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
 וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים * וַיְהִי הַגָּה לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן * הַמְעוֹרֵר יְשׁוּנִים
 וְהַמְקוֹץ נִרְדָּמִים וְהַמְשִׁיחַ אֱלָמִים וְהַמְתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים
 וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים * לֵךְ לְבִרְךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים * אֵלֹהֵינוּ מִלֵּא שִׁירָה
 כִּים וְלִשְׁוֹנֵנוּ רָנָה כְּהַמּוֹן גִּלּוֹי וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שָׁבַח כְּמִרְתָּבוּ רְקִיעַ
 וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרַח וַיְדִינוּ פְרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם
 וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאַיִלוֹת: אֵין אָנוּ מְסִפִּיקִים לַחַדוֹת לֵךְ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְלִבְרַךְ אֶת־שִׁמְךָ עַל־אֲחַת מֵאַלְפֵי אֲלָפֵי
 אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעֵשִׂית
 עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנִים: מִמְּצָרִים גָּאֲלָתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִבֵּית
 עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ * בְּרָעַב זָנַתָּנוּ וּבְשִׁבְעַת כְּלִבְלָתָנוּ מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ
 וּמִדְּבַר מִלְּטָתָנוּ וּמִחֲלָלִים רָעִים וּנְאֻמָּנִים דָּלִיתָנוּ: עַד־חַגָּה עֲזָרוּנוּ
 רַחֲמִיךָ וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֶסְדִּיךָ * וְאַל־תִּשְׁשֵׁנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְנֶצַח:
 עַל־כֵּן אֲבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ וְרוּחַ וּגְשָׁמָה שֶׁנִּפְתַּח בְּאַפֵּינוּ וְלִשׁוֹן
 אֲשֶׁר שָׁמַת בְּפִינוּ: הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ וַיְהַמְמוּ
 וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מִלְּפָנֵינוּ: כִּי כָל־פֶּת לֵךְ יוֹדָה
 וְכָל־לִשׁוֹן לֵךְ תִּשְׁבַּע * וְכָל־עֵין לֵךְ תִּצְפֶּה וְכָל־בֶּרֶךְ לֵךְ תִּכְרַע
 וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה * וְכָל־הַלְּבָבוֹת יִירְאוּךָ וְכָל־קָרֵב
 וְכָל־זוֹת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ * כְּדָבָר שֶׁכָּתוּב כָּל־עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה יְהוָה
 מִי כְמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמָּנוּ וְעֵנִי וְאַבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ: מִי יִדְמֶה־לֵךְ
 וּמִי יִשְׁוֶה־לֵךְ וּמִי יַעֲרֶךְ־לֵךְ * הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן
 קִנְיַת שָׁמַיִם וְאַרְצָן: נִחַלְלֵךְ וּגְשַׁבְּחֵךְ וּנְפַאֲרֵךְ וּנְבָרְךָ אֶת־שֵׁם קִדְשֵׁךָ
 כְּאִמּוֹר לְדוֹר בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קָרֵב אֶת־שֵׁם קִדְשׁוֹ:
 הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֲזָרָה * הַגָּדוֹל בְּכַבּוֹד שִׁמְךָ הַגִּבּוֹר לְנֶצַח וְהַנּוֹרָא
 בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ * הַמְלִיךְ חַיּוֹשֵׁב עַל פֶּסַח רָם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ * וְכַתּוּב רַנְּנוּ צְדִיקִים בִּיהוָה לִישְׂרָיִם
 נְאוּהַ תְּהַלֵּה: בְּפִי יִשְׂרָיִם תִּתְרוֹמָם * וּבְשִׁפְתַי צְדִיקִים

תתברך

(מ"ח)

סדר הגדה

תתברך * ובלשון חסידים תתקדש * ובכרב קדושים תתהלל :
ובמקלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו
בכל דור ודור שכן תזבח כל היצורים לפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה
ולקלם על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך :
ובכן ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים
ובארץ * כי רק נאה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד
שיר ושבחה הילל וזמרה עז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה
ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש
ומעולם עד עולם אתה אל : ברוך אתה יהוה אל מלך גדול ומהלל
פת שבחות אל ההודאות אדון הנפלאות בורא פלא הנשמות רבון
כל המעשים * הבוחר בשירי זמרה * מלך יחיד חי העולמים :

הנהגים לומר סמומים אין להפסיק בהם בין ברכה זו ובין ברכת הכוס אלא מיד אח"כ יברך על ס"ד :
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן : ושחה בהסני

ברכה אחרונה על הגפן :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי הגפן
ועל תנובת השדה ועל ארץ המדה טובה ורחבה שרצית
והתקלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה רחם נא יהוה
אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך
ועל מזבחתך ועל היכלך * ובנה ירושלים עיר הקדוש במהרה
בימינו והעלנו לתוכה * ושמחנו בה ונברכה בקדשה ובטהרה *
(נסנת ורצה והחליצנו ביום השבת הזה) : וזכרנו לטובה ביום
חג המצות הזה * כי אתה יהוה טוב ומטיב לכל ונודה לך על
הארץ ועל פרי הגפן : ברוך אתה יהוה על הארץ ועל פרי הגפן :

ברכה ב"ר על סדר משקן :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא נפשות רבות וחסרונן
על כל מה שבראת לתחות בהם נפש פלתי * ברוך חי העולמים :

לשנה הבאה בירושלים : ואח"כ יאמר

ספירת העומר

נליל שני של פסח מתחילין לספור ספירת העומר תיכף אחר הפלג פרגית אך יש מי שאומר שהיא נסוד ה' יש לספור אחר שנמר כל הסדר בח"ל והנוקדים לנרד ולספור מיד אחר התפלה מוקדם לנרכה [לפי הדין אסור לאכול עד שיספור ומה גם דבכל אורך הסדר קרוב הדבר שיסכח מלספור או שיספור אחר הצות. (ע"כ הנה"מ מהדור אדמו"ר בעל ז"ל ז"ל)]. ואם שכח ולא ספר נלילה סופר ניום בלא ברכה כגודע וזמן החלה עמוד השחר מח"י אייר ואילך במדינות אלו הפשוטות הוא בהלכות הלילה לפר אין לספור אחר הצות אלא בלא ברכה וזמן זה של ע"ה נמשך כך עד י"ז בתמוז ועד בכלל ולכן משהניש הצות ליל י"ז בתמוז אסור לאכול:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֵר :**

סין לספירה של אותו הלילה ולתיבה אחת של אנא בכח ותיבה אחת של מזמור אלהים יחננו ואות ה' מפסוק ישמחו :

הַיּוֹם יוֹם אֶחָד לָעוֹמֵר : חסד שחוסד • אנא אלהים •

**תִּרְחֹמֵן הוּא יַחֲזִיר לָנוּ עֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְמִקְוָמָה בְּמַתְרָה
בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה :**

*** לְמַנְצֵחַ בְּנִינֹת מְזֻמֹּר שִׁיר :** ב אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וְיִבְרְכֵנוּ יְאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ
סְלָה : ג לְדַעַת בְּאַרְץ נִרְבָּה בְּכָל גּוֹיִם יִשְׁעֶתָהּ : ד יוֹדֶה
עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדֶה עַמִּים כָּלֵם : ה יִשְׁמְחוּ וְיִרְנְנוּ לְאֲמִים כִּי הִשְׁפֹּט עַמִּים
מִיִּשׁוּר וּלְאֲמִים בְּאַרְץ תַּעֲרֵם סְלָה : ו יוֹדֶה עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדֶה עַמִּים
כָּלֵם : ז אֶרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָה יִבְרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ : ח יִבְרְכֵנוּ אֱלֹהִים
וְיִירָאוּ אוֹתוֹ כֹּל אֲדָמֵי אֶרֶץ :

אָנָּה בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינָה תִּתִּיר צָרוֹרָה •
קָבֵל רַגַּת עַפְיָה שְׁנֵבְנוּ טִרְהֵנוּ נוֹרָא •
נָא גְבוּר דִּוְרָשִׁי יִהְיֶה כְּבַבַּת שְׁמַרֵם •
בְּרַכֵּם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צְדָקָתָה תְּמִיד גְּמֵלֵם •
חֲסִין קְדוֹשׁ פְּרוֹב טוֹבָה נִהַל עֲדָתָה •
יְהִיד גֵּאָה לְעַפְיָה פְּנֵה זֹכְרֵי קִדְּשֶׁתָּהּ •
שְׁעֵתְנוּ קָבֵל וְשִׁמְעֵ צַעֲקֹתֵנוּ יוֹדֵעַ הַעֲלוֹמוֹת •
בְּרוּךְ יֵשׁ כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה צִוִּיתָנוּ עַל גְּדֵי מִשָּׁה עֲבָדָה לְסִפּוֹר סְפִירַת הָעוֹמֵר
כְּדֵי לְטַהֲרֵנוּ מִקְּלָפוֹתֵינוּ וּמִטַּמְאוֹתֵינוּ כִּמוֹ שֶׁבְּתַבְּתָ בְּתוֹרָתָה
וּסְפַרְתָּם לָכֵם מִמִּתְרַת הַשְּׁבֵת מִיּוֹם הַבְּיָאָכֶם אֶת עוֹמֵר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע
שָׁבָתוֹת הַמֵּיכוֹת תִּהְיֶינָה : עַד מִמִּתְרַת הַשְּׁבֵת הַשְּׁבִיעִית הַסִּפְרוּ

ספירת העומר

חמשים יום פרי שיטהרו נפשות עמך ישראל מזוהמתם • וכבן יהי
רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לשבוכות ספירת העומר
שספירתי היום יתקן מה שפגמתי בספירה (פלוני השיך לאתו הילה) • ואפיהר
ואתקדש בקדושה של מעלה ועל גדי עה ישפע ישפע רב בכל העולמות
ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם ולטהרנו
ולקדשנו בקדושתה העליונה אמן סלה :

היום שני ימים לעומר :

היום שלישי ימים לעומר :

היום ארבעה ימים לעומר :

היום חמשה ימים לעומר :

היום ששה ימים לעומר :

היום שבעה ימים לעומר :

היום שמונה ימים לעומר :

היום תשעה ימים לעומר :

היום עשר ימים לעומר :

היום אחד עשר ימים לעומר :

היום שנים עשר ימים לעומר :

היום שלשה ימים לעומר :

היום ארבעה ימים לעומר :

היום חמשה ימים לעומר :

היום ששה ימים לעומר :

היום שבעה ימים לעומר :

היום שמונה ימים לעומר :

היום תשעה ימים לעומר :

היום עשר ימים לעומר :

היום אחד עשר ימים לעומר :

היום שנים עשר ימים לעומר :

היום שלשה ימים לעומר :

היום ארבעה ימים לעומר :

היום חמשה ימים לעומר :

היום ששה ימים לעומר :

היום שבעה ימים לעומר :

היום שמונה ימים לעומר :

היום תשעה ימים לעומר :

היום עשר ימים לעומר :

היום אחד עשר ימים לעומר :

היום שנים עשר ימים לעומר :

היום שלשה ימים לעומר :

היום שני ימים לעומר :

היום שלישי ימים לעומר :

היום ארבעה ימים לעומר :

היום חמשה ימים לעומר :

היום ששה ימים לעומר :

היום שבעה ימים לעומר :

היום שמונה ימים לעומר :

היום תשעה ימים לעומר :

היום עשר ימים לעומר :

היום אחד עשר ימים לעומר :

היום שנים עשר ימים לעומר :

היום שלשה ימים לעומר :

היום ארבעה ימים לעומר :

היום חמשה ימים לעומר :

היום ששה ימים לעומר :

היום שבעה ימים לעומר :

היום שמונה ימים לעומר :

היום תשעה ימים לעומר :

היום עשר ימים לעומר :

היום אחד עשר ימים לעומר :

היום שנים עשר ימים לעומר :

היום שלשה ימים לעומר :

היום ארבעה ימים לעומר :

היום חמשה ימים לעומר :

היום ששה ימים לעומר :

היום שבעה ימים לעומר :

היום שמונה ימים לעומר :

היום תשעה ימים לעומר :

היום עשר ימים לעומר :

היום אחד עשר ימים לעומר :

היום שנים עשר ימים לעומר :

היום שלשה ימים לעומר :

סדר ספירת העומר

היום שמונה ושלשים יום שהם חמשה
שבועות וחמשה ימים לעומר: ם
הרחמן כזנה לעטר תפארת שביסוד
היום תשעה ושלשים יום שהם חמשה
שבועות וארבעה ימים לעומר: ב
הרחמן יעלה סנט נצח שביסוד
היום ארבעים יום שהם חמשה שבועות
וחמשה ימים לעומר: א
הרחמן יככנו זכרי הוד שביסוד
היום אחד וארבעים יום שהם חמשה
שבועות וששה ימים לעומר: ר
הרחמן אלסיס קובסר יסוד שביסוד
היום שנים וארבעים יום שהם ששה
שבועות לעומר: ן
הרחמן אלביע יצל סזיק מלכות שביסוד
היום שלשה וארבעים יום שהם ששה
שבועות ויום אחד לעומר: ת
הרחמן יככנו סיעתא חסד שבמלכות
היום ארבעה וארבעים יום שהם ששה
שבועות ושני ימים לעומר: נ
הרחמן אלסיס קנל נבורה שבמלכות
היום חמשה וארבעים יום שהם ששה
שבועות ושלשה ימים לעומר: ח
הרחמן ויכיל ושמע תפארת שבמלכות
היום ששה וארבעים יום שהם ששה
שבועות וארבעה ימים לעומר: ם
הרחמן לוטו לעקט נצח שבמלכות
היום שבעה וארבעים יום שהם ששה
שבועות וחמשה ימים לעומר: ם
הרחמן כל יודע הוד שבמלכות
היום שמונה וארבעים יום שהם ששה
שבועות וששה ימים לעומר: ל
הרחמן אלסיס תלמוט יסוד שבמלכות
היום תשעה וארבעים יום שהם שבעה
שבועות לעומר: ה
הרחמן אלן סקז יסי מלכות שבמלכות

היום ששה ועשרים יום שהם שלשה
שבועות וחמשה ימים לעומר: י
הרחמן מישור סגיד חרד שבנצח
היום שבעה ועשרים יום שהם שלשה
שבועות וששה ימים לעומר: ם
הרחמן ולאומיס גמלס יסוד שבנצח
היום שמונה ועשרים יום שהם ארבעה
שבועות לעומר: מ
הרחמן גלן סקל סגיד מלכות שבנצח
היום תשעה ועשרים יום שהם ארבעה
שבועות ויום אחד לעומר: י
הרחמן סמסס סמין חסד שברוד
היום שלשים יום שהם ארבעה שבועות
ושני ימים לעומר: ש
הרחמן סלס סדוס נבורה שברוד
היום אחד ושלשים יום שהם ארבעה
שבועות ושלשה ימים לעומר: ו
הרחמן יודון נחנז תפארת שברוד
היום שנים ושלשים יום שהם ארבעה
שבועות וארבעה ימים לעומר: ר
הרחמן סמיס סוקר ל'ג בעומר נצח שברוד
היום שלשה ושלשים יום שהם ארבעה
שבועות וחמשה ימים לעומר: ו
הרחמן אלסיס סל הוד שברוד
היום ארבעה ושלשים יום שהם ארבעה
שבועות וששה ימים לעומר: ל
הרחמן יודון סגיד יסוד שברוד
היום חמשה ושלשים יום שהם חמשה
שבועות לעומר: א
הרחמן סמיס סק' סגיד מלכות שברוד
היום ששה ושלשים יום שהם חמשה
שבועות ויום אחד לעומר: ם
הרחמן סולס יסוד חסד שביסוד
היום שבעה ושלשים יום שהם חמשה
שבועות ושני ימים לעומר: י
הרחמן אלן סלס נבורה שביסוד

הנהגות לסדרור הישן

העתק מן ההנהגות הכתובות על גליון הסדרור שהתפלל בו אדמו"ר הגדול הנאון
האמיתי הסיידא קדישא אור עולם נ"י כו' מרנא ורבנא מנחם מענדיל נבג"ם
ז"ע מליובאוויטש בעל צ"צ ז"ל :

<p>(כב) כוננא וכר לקביל • ניב • לקבל •
 וְאֶתְעַבְרַת חֲדָתַיִן : (כג) מוֹרִיד הַטֵּל •
 ניב • הַטֵּל : (כד) בקדושת שחרית שבת •
 ניב • תיבת תשכון נמשך למטה :
 (כה) בבהמ"ז לא חסר • ניב חסר : (טו) אחר
 ברכת הכוס בבהמ"ז מצויין • הרחמן
 לברית טילה : (כו) בברכה מעין שלש •
 רחם נא • ניב • כציל : (כז) בכרכת נשואין •
 התנים • ניב חתנים : (כח) בכרכת המפיל •
 פן אישן • ניב • אישן : (ל) קודם הלל •
 התיבות (והיחיד איש ממך ולא נסתה ולא כסוף כן כמצינו
 פ"ו ס"ג) לא נמצא שם כלל : (לא) יהללך
 על כל מעשיך • ניב • תיבת על מוסגר
 בחצאי עיגול : (לב) בהזכרת נשמות •
 בעבור שאני נדרתי צדקה נסחק • וניב •
 בעבור שבלי נדר אתן צדקה בעדו •
 בעדה : (לג) נעילה • באתה הכוללת • ותמן
 לנו ה' אלהינו באהבה • ניב • השיץ
 שאומר הוידוי בתוך התפלה צריך להזכיר
 של שבת באתה הכוללת כדרך שמזכיר
 של יום הכפורים (ש"ט סימן ס"ג) : (לד) הגדה
 של פסח • קודם לפיכך • יכסה את הפת
 וינכיה את הכוס • ניב • ויאחזנו בידו עד
 שיחתום נאל ישראל • והטעם סבואר
 כמור בשם המדרש : (לה) ואוכלם ביחד •
 ניב • ובהסיבה (ס"ו ש"ט סימן ס"ג) : (לו) קודם
 ספירת העומר • מוקדם לברכה • ניב •
 דלפי הדין אסור לאכיל עד שיספור ומה
 גם דככל אורך הסדר קרוב הדבר שישכח
 מלספור או שיספור אחר הצות :</p> | <p>(א) בפטום הקמרת • מנה • ניב מנה :
 (ב) כפת הירדן כל שהוא •
 ניב • שהיא בורד : (ג) זכר והמיר • ניב •
 זכר זכר בחולם : (ד) בכרוך שאמר • נוזר
 ומקיים • ניב • ומקים בהד יוד בציריז :
 (ה) בכרוך שאמר • בין תיבת מלך
 לתיבת משבח • נקודה להפסק מאמר •
 שתיבת מלך נמשך למעלה : (ו) בקדיש
 (כמצינו) ולעילא מכל • ניב • מיותר (ויאמרו
 לעילא מן כל • כבכל השנה) : (ז) בקדיש
 ניב לעלם יתברך וישתבח יתפאר
 ויתרוקם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל
 כציל : (ח) בוידוי ולא שוה • ניב • ולא
 שנה : (ט) בהפותח יד • את זכר • ניב את
 זכר : (י) שם תפלת עבדך • ניב • עבדך :
 (יא) שם • לשמך מקוה • ניב מקוה :
 (יב) ובא לציון ונטלתי • ניב (י"ג ונטלתי) :
 (י"ד) בקדיש צלותהון וקעותהון :
 (יד) בתפלה לדוד • שמח נפש עבדך כי
 אליך אדני נפשי אשא • ניב (י"ט הוי"ה) :
 (ס) ותתננו לחן • ניב • ותתנני בלשון
 יחיד • ניב (כ"א ורבינו מבזל נש"ט של (סימן ק"י כ"ט
 פ"ז ה"ה ס"י ס"ד) : (כ"ב) בסדר המילה •
 ושבועתו ליצחק • ניב ליצחק בשין כציל
 פסוק הוא בתהלים קיה : (כ"ג) בפדיון
 הבן • ניב דמחינתא ותיילך דמחינתא :
 (כ"ד) בפתח אליהו • ניב עלמין חד פחושקון
 קהון מאן דאתקריאו : (כ"ה) דאיהו חיים •
 ניב (כ"ו דאיהו חיים) : (כ"ז) וקראת
 דאמץעיתא : (כ"ח) מטר אהוב • ניב אהוב :</p> |
|---|--|

ז"ע וגשלם חלק ראשון מסידור שערי תורה אור ושערי תפלה